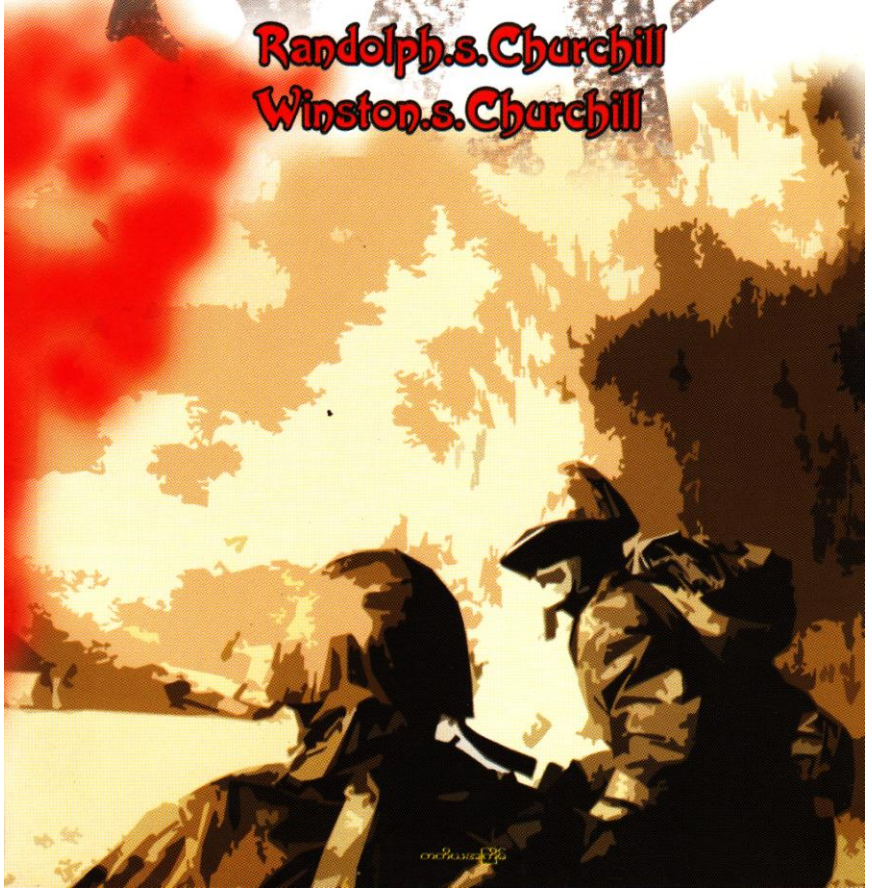

အထောက်အကူအညီ (၆-၆)

အာဂျပ် . အစ္စရေးလ် ၆.ရက်စပ်ပွဲ

SIX DAY WAR

Randolph.s.Churchill
Winston.s.Churchill

အာရပ် အစ္စရေးလ် ၆ ရက်စဉ်

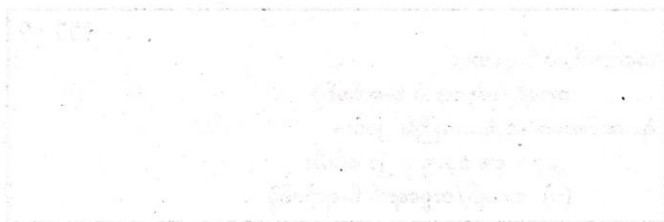
ဒုတိယကမ္ဘာစစ် (မန်မာပြန်)

SIX DAY WAR

by

Randolph.S.Churchill

Winston.S.Churchill

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

စာမူခွင့်ပြုအမှတ်
၃၁၀၁၅၆၀၇၁၁

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုအမှတ်
၃၁၀၁၃၄၀၈၁၁

ပုံနှိပ်ခြင်း

တတိယအကြိမ်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၁ ခုနှစ်

မျက်နှာဖုံးနှင့်အတွင်းပုံနှိပ်

ဦးတင်ဝင်း(မြဲ-၀၉၄၇၁)၊ မဟာမိဒီယာပုံနှိပ်တိုက်
အမှတ်(၅၁)၊ ကိုယ့်မင်းကိုယ်ချင်းလမ်း၊ ရေတာရှည်ရပ်ကွက်

ထုတ်ဝေသူ

ဦးကျော်ဆန်း(ရဲအောင်စာပေ) (မြဲ-၀၉၃၂)
အမှတ်(၂)၊ ချွန်း(၁)လမ်း၊ မင်္ဂလာတောင်ညွန့်

စီစဉ်သူ

မြိုးဇော်ဇော်

ဖြန့်ချိရေး

MAGIC PEN Publishing

ဖုန်း - ၇၃၁၁၆၅၄၉

အုပ်ရေ

၅၀၀

တန်ဖိုး

၂၀၀၀ ကျပ်

အထောက်တော်လှအောင်	၃၅၅ • ၄
အာရပ်/အစ္စရေးလ် ၆-ရက်စစ်ပွဲ	
ရဲအောင်စာပေ၊ တတိယအကြိမ်၊ ၂၀၁၁။	
၂၃၃ - စာ၊ ၁၃.၅ x ၂၀ စင်တီ။	
(၁) အာရပ်/အစ္စရေးလ် ၆-ရက်စစ်ပွဲ	

မာတိကာ

ဘာသာပြန်သူ၏အမှာ

၇

အခန်း ၁
နောက်ခံသမိုင်း

အခန်း ၂
ရေလက်ကြားများပိတ်ဆို့ခြင်း

အခန်း ၃
အစုရေးလ်၏ သန္နိဋ္ဌာန်
စစ်ပြင်ဆင်မှုများ

အခန်း ၄
လေကြောင်းတိုက်ပွဲ

အခန်း ၅
ရေတပ်ထိုးစစ်

အခန်း ၆

ဆီနိုင်းတိုက်ပွဲများ

အခန်း ၇

ဂျေရုဆလင်နှင့် အနောက်ဘက်ကမ်းဒေသ

အခန်း ၈

ကမ္ဘာဂယက်

အခန်း ၉

ဆီနိုင်း သေမင်းမေးရိုးများ

အခန်း ၁၀

ဆီးရီးယားတောင်ကုန်းများ

အခန်း ၁၁

၆-ရက်စစ်ပွဲပြီးဆုံးသော်

ဘာသာပြန်သူ၏ အမှာ

လောကတွင် သတင်းအမျိုးအစားပေါင်း မြောက်များစွာရှိပါသည်။ နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ ရာဇဝတ်မှုစသည်ဖြင့် လူတို့နှင့်ပတ်သက်သမျှ အားလုံး သတင်းအမျိုးအစားထဲတွင် အကျုံးဝင်ကြပါသည်။ လူတို့နှင့်ပတ်သက်သည်များမှာ မြောက်များစွာရှိလာခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် သတင်းစာဆရာအဖြစ် နှစ်ပေါင်းများစွာ ကျင်လည်ခဲ့ရာ၊ သတင်းအမျိုးအစားပေါင်း များစွာတို့ကိုရေးခဲ့၏။ တည်းဖြတ်ခဲ့၏။ မွမ်းမံချယ်လှယ်ခဲ့၏။ ထိုသတင်းအမျိုးအစားပေါင်းများစွာတို့အနက်၊ ကျွန်တော် ခံတွင်းအတွေ့ဆုံး သတင်းမှာ စစ်ရေးသတင်းများနှင့် နိုင်ငံရေးသတင်းများဖြစ်ပါသည်။ စစ်ရေးသတင်းတွင် သာမန်ချို့တိုက်ပွဲမှအစ၊ မဲခေါင်စစ်ဆင်ရေးကဲ့သို့သော ကြီးမားလှသည့် စစ်ရေးသတင်းကြီးများအထိ ရေးခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံရေးသတင်းတွင်လည်း သာမန်ရပ်ကွက် နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုများမှ ဖဆပလအကွဲ၊ ပထမ အကွဲ၊ နိုင်ငံရေးအာဏာ အပြောင်းအလဲ၊ အစိုးရအာဏာ အပြောင်းအလဲ သတင်းကြီးများအထိ ရေးခဲ့ပါသည်။

ယခုတစ်ဖန် အာရပ်-အစ္စရေးလ်တို့ ဆင်နွှဲကြသည့် ၆-ရက်စစ်ပွဲကို ဘာသာပြန်ရသောအခါတွင် ကျွန်တော် ခံတွင်းတွေ့သည့် သတင်းအမျိုးအစား ၂-ခုလုံး ပါဝင်နေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ကျွန်တော် လက်တွေ့ပါသည်။

၆-ရက်စစ်ပွဲ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်မှာ မကြာလှသေးပါ။ ယနေ့မှ ပြန်ရေတွက်သော် ၄-လမျှသာ ကြာမြင့်ခဲ့ပါသေးသည်။ ထိုစစ်ပွဲ၏ ဂယက်မှာ ယခုတိုင်

အောင် ရိုက်ခတ်နေဆဲရှိသည်။ ဖြေရှင်း၍ မပြီးပြတ်နိုင်သေးဘဲရှိသည်။ ကမ္ဘာ
ခေါင်းဆောင်အသီးသီးတို့ ခေါင်းဆောင်နေရသောပြဿနာဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးကျားကွက်
အဆုတ်အတက်များ ရှုပ်ထွေးနေသေးဆဲဖြစ်သည်။

ဖြစ်ခဲ့ရသည့် စစ်ပွဲသည်လည်း ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဖြစ်ပွားပြီးစီးခဲ့သမျှသော
အချိန်အတိုဆုံး စစ်ပွဲကြီးများအနက် အကြီးကျယ်ဆုံး၊ အရှုံးအနိမ့်အများဆုံး၊
အကျအဆုံးအများဆုံး၊ သိမ်းယူသည့်နယ်မြေအကျယ်ဝန်းဆုံး စစ်ပွဲကြီးတစ်ပွဲဖြစ်ပါ
သည်။

ဤစာအုပ်ကို ရေးသူများမှာ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးနှင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်
ကြီးနှစ်ခုစလုံးကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ပါဝင်ဦးဆောင် ဆင်နွှဲခဲ့သည့် ဗြိတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ်
ဟောင်း ဆာဝင်စတန်ချာချီ၏သားနှင့် မြေးတို့ရေးသော စာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။

ချာချီ၏ “ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး” စာအုပ် ၆-တွဲမှာ စစ်ရေးနှင့်ပတ်
သက်သည့် အကောင်းဆုံးသော စာအုပ်များတွင် တစ်အုပ်အပါအဝင်ဖြစ်ပါသည်။
ယခုတစ်ဖန် ချာချီ၏သားနှင့်မြေးက ၆-ရက်စစ်ပွဲကြီးတစ်ခုအကြောင်းကို ရေးကြပါ
သည်။ ဘမျိုးဘိုးတူဆိုသကဲ့သို့ပင် သူတို့သားအဖနှစ်ယောက်၏ လက်စွမ်းမှာလည်း
ထက်မြက်လှပါသည်။ သို့သော် ယခုဘာသာပြန် မြန်မာစာအုပ်ကောင်းသည်
မကောင်းသည်မှာမူ ကျွန်တော်နှင့်သာဆိုင်ပါသည်။

သူတို့သားအဖနှစ်ယောက်သည် စစ်မဖြစ်မီ ရက်သတ္တ ၃-ပတ်က
စစ်ဖြစ်မည့် အစွဲရေးလ်နိုင်ငံတွင် ရှိနေခဲ့ကြသည်။ ကမ္ဘာသတင်းဂျာနယ်နှင့်
အီးဗနှင့်နယူးစ် သတင်းစာများအတွက် သတင်းဆောင်းပါးများ ရေးခဲ့ကြသည်။
စစ်ဖြစ်ပြီးသောအခါတွင် တစ်ဖန်ရက်သတ္တ ၃-ပတ်ကြာမျှ စစ်မြေပြင်သို့သွား
ရောက်လေ့လာခဲ့ကြသည်။ သာမန်စစ်သားမှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအထိ၊ သာမန်နိုင်ငံ
သားတစ်ဦးမှ ဝန်ကြီးများအထိ အဆင့်ပေါင်းစုံ လူပေါင်းများစွာနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ကြပါ
သည်။

ဤမျှဆိုလျှင် ယခုစာအုပ်အတွက် သူတို့မည်မျှ ကြိုးစားခဲ့ကြကြောင်း
သိသာနိုင်ပါသည်။

ဤစာအုပ်ကို သဘောတရားရေး စာအုပ်ကြီးလို၊ ကျမ်းစာအုပ်ကြီးလို
သူတို့မရေးပါ။ စစ်သတင်းတစ်ပုဒ်ကို ရေးသလိုသာ ရေးကြပါသည်။

သူတို့သုံးနှုန်းသည့် အချို့စကားလုံးများမှာ များစွာပြင်းထန်လှကြောင်း
တွေ့ရပါမည်။ သို့သော်လည်း သတင်းစာ ဆရာဟူသည် စကားလုံးနည်းနည်းနှင့်
ထိထိမိမိ ရေးတတ်သောသူမျိုး ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကြမ်းတမ်းပြင်းထန်လှ
သော စကားလုံးများမှာ သတင်းတစ်ပုဒ်၏ အလှအပ၊ အရသာများဖြစ်လာပါသည်။

အစ္စရေးလ် နိုင်ငံအတွင်းမှာသာ ပွန်းတီးသူများဖြစ်ကြသောကြောင့် ဘက်လိုက်သည်ဟု ထင်စရာ ရှိသော်လည်း။ သေသေချာချာ ဖတ်ကြည့်သော အခါ၊ အချက်အလက်အမှန်များကို သတင်းစာဆရာပီပီ အတုံးလိုက်၊ အတစ် လိုက် သတင်းသားအတိုင်း ပေးထားကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

စစ်တစ်ခု၏ အင်္ဂါရပ်များဖြစ်သော ဝမ်းနည်းဖွယ်၊ ဝမ်းသာဖွယ်၊ စိုးရိမ်ဖွယ်၊ ထိတ်လန့်ဖွယ်၊ ရွံ့မှန်းဖွယ်၊ ရယ်မောဖွယ်၊ လွမ်းဆွတ်ဖွယ်အချက်များကိုပါ တွေ့ရပါ မည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေ ကျွန်တော်သည် စစ်သတင်းကိုရေးရန် ဝါသနာပါ၏။ သို့သော် စိတ်ဆန္ဒအရ မရေးလိုပါ။ တစ်နည်းဆိုရသော် ကျွန်တော်ရေးလိုသော သတင်းကို ရေးခွင့်ရအောင် စစ်မက်မဖြစ်ပွားစေလိုပါ။ မလွှဲမရှောင်သာ၍ ဖြစ် လာမည်ဆိုလျှင်၊ မလွှဲမရှောင်သာဘဲ ကျွန်တော် ဝါသနာပါရာ သတင်းကိုရေးရ မည်သာ ဖြစ်ပါသည်။

ယခုလည်း မလွှဲမရှောင်သာဘဲ ဘာသာပြန်ရချေပြီ။

ဤကဲ့သို့သော စာအုပ်မျိုး သတင်းမျိုး နောက်ထပ်ရေးခွင့်၊ ဘာသာပြန်ခွင့် ကို ကျွန်တော် မမျှော်မှန်းချင်ပါ။

စစ်ဟူသည် လူ့လောကကို ကောင်းကျိုးမပြု။ ထို့ကြောင့် ဤစာအုပ်ကို ဖတ်ခြင်းဖြင့်၊ ဖတ်ရသူများ၏ရင်တွင်း၊ အသဲနှလုံးတွင်း၌ စစ်တစ်ရပ်အား တားဆီးလို စိတ် အခိုင်အမာ ကိန်းအောင်းလာမည်ဆိုငြားအံ့။

ကျွန်တော် ကြည်နူးချမ်းမြေ့လှပါပြီ။

အထောက်တော်လှအောင်

အင်းစိန်၊ ၁၉၆၇-ခု၊ အောက်တိုဘာလ(၁၉)ရက်။

နောက်ခံသမိုင်း

အဘရာဟမ်၏ သားများဖြစ်ကြသော အစ်ရှ်မေယယ်နှင့် အစ်ဇက် တို့နှစ်ဦးမှတစ်ဆင့်၊ အာရပ်နှင့်ဂျူးလူမျိုးများ ဆင်းသက်ပေါက်ဖွားလာကြောင်း နှစ်ဦးစလုံးက လက်ခံယုံကြည်ကြသည်။ ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက် အစဉ်အလာ ယုံကြည်ချက်လည်း ဖြစ်လေသည်။ အစ်ရှ်မေယယ်၏မိခင်သည် အီဂျစ်ကြေးကျွန် အမျိုးသမီးတစ်ဦးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဖခင်၏နယ်မြေမှ နှင်ထုတ်ခြင်းခံရကာ အစ်ရှ်မေယယ်သည် တောကြီးများမည်းထဲမှာ အသက်ထက်ဆုံး နေထိုင်သွားရရှာသည်။ ယင်းအစ်ရှ်မေယယ်မှ ဆင်းသက်ပေါက်ဖွားလာသူများကို ဘီဒွင်လူမျိုး စုဟု သတ်မှတ်ကြ၏။ ယနေ့ အာရပ်အမျိုးသားများသည် ဘီဒွင်လူမျိုးစုပင် ဖြစ်လေသည်။

အစ်ရှ်မေယယ်၏ ညီဖြစ်သော အစ်ဇက်မှ မျိုးဆက်ပြန့်ပွားလာသူ များသည် ဂျူးလူမျိုးစု ၁၂-စု ဖြစ်လေသည်။ ယင်းအနက် လူမျိုးစု ၂-စုမှာ အစရှာမရအောင် ပျောက်ဆုံးနေသည်။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးသည် ပျောက်ဆုံးနေသော လူမျိုးစု ၂-စုအနက် တစ်စုဖြစ်ကြောင်း လူအများက ယုံကြည်ကြသည်။ အခိုင်အမာ ဆိုသူတွေကလည်းဆိုသည်။

အာရပ်နှင့် ဂျူးလူမျိုးတို့သည် အပြိုင်အဆိုင်တွေ ဖြစ်လာကြ၏။ ငြီးသူ ရန်ဘက်တွေ ဖြစ်လာကြ၏။ အမှန်တော့ သူတို့ကို ပေါက်ဖွားပေးလိုက်သော အစ်ရှ်မေယယ်နှင့် အစ်ဇက်တို့ညီအစ်ကို နှစ်ဦးပင်လျှင် ပြိုင်ဘက်ဆိုင်ဘက်တွေ

ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ သူတို့၏ ဘာသာစကားများသည်လည်း ဆင်တူရိုးများပင်ဖြစ်သည်။
ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက်ကတည်းက ငြီးသူရန်ဘက် ဖြစ်ခဲ့ကြလေသော အာရပ်နှင့်
ဂျူးလူမျိုးတို့သည် ယနေ့ထက်တိုင်အောင်လည်း ပါလက်စတိုင်းနယ်မြေကို
သူပိုင်သည် ငါပိုင်သည် အငြင်းပွားကြဆဲ၊ နယ်မြေလုကြဆဲ၊ စစ်မက်ဖြစ်ပွားကြဆဲ
သာတည်း။

လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၃၅၀၀-ခန့်က ဖြစ်သည်။

အီဂျစ်နိုင်ငံတွင် ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ထားခြင်းခံရသော ဂျူးလူမျိုးများကို
တမန်တော် မိုးဇော်က ဦးဆောင်ပြီး ကာနန်သို့ခေါ်ယူခဲ့သည်။ ဆီနိုင်းကန္တာရ
ခရီးကြမ်းကြီးကို ဖြတ်ကျော် လာခဲ့ကြသည်။ မက်ဆိုပိုတေးမီးယားဘက်မှ ပြောင်း
ရွှေ့ဝင်ရောက်လာသော အောဘရာဟမ်၏ အဆက်အနွယ် ဂိုဏ်းချုပ်သည် ကာနန်မှာ
အိုးအိမ်ထူထောင်နေကြပြီဟု ယုံကြည်ရသည်။ စစ်လိုလားသော ဘုရားသခင်၏
အလိုတော်ကျ ဂျူးလူမျိုးများက ကာနန်တွင် အခြေကျနှင့်သော လူမျိုးစုံများကို
တိုက်ခိုက်အောင်ပွဲခံလိုက်လေသည်။

သို့ကလို့ ကာနန်မှာ အခြေစိုက် နေထိုင်ကြခိုက်တွင် ဘောဘီလုံလူမျိုး
များ၏ အကျဉ်းသားဘဝရောက်သည်အခါ ရောက်လိုက်၊ အလက်ဇန္ဒားဘုရင်၏
တိုက်ခိုက်ခြင်းကို ခံရလိုက်၊ ရောမနိုင်ငံတော်ကြီး၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းသော နယ်မြေ
ဖြစ်သည့်အခါ ဖြစ်လိုက်ဖြင့် သံသရာလည်ခဲ့ရလေသည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေ၊ ဂျူးလူမျိုးသည် အန္တရာယ်ပေါင်းစုံ၊ ဘေးဒုက္ခပေါင်းစုံ
တို့ကို ကြုံကြုံခံရင်း ခရစ်တော်ပေါ်ပြီး၊ အေဒီ ၇၀-ခုနှစ်အထိ နေထိုင်ခဲ့ကြသည်။
ထိုနှစ်တွင် တီးတပ်စ်၏ တိုက်ခိုက်ခြင်းကို ခံရပြီး ဂျူးတို့တည်ထောင်ခဲ့သည့်
ဂျေရုဆလင်မြို့ကြီး ပျက်လေသည်။ သို့သော် ဂျူးတို့သည် ပါလက်စတိုင်း နယ်မြေ
ပေါ်မှ အပြီးတိုင်ပျောက်ကွယ်မသွား။ အနည်းအကျဉ်းတော့ ထာဝရ ရှိနေကြသည်သာ
ဖြစ်သည်။ ဘုရားသခင်၏ အလိုတော်အတိုင်း ပါလက်စတိုင်း ဒေသမှာပင် တိုင်းနိုင်ငံ
ထူထောင်ရန် မနားတမ်း ကြိုးစားခဲ့ကြသည်။ ၁၉၂၀-ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး
အလင်ဘီ၏ အောင်ပွဲများက ဂျူးတို့နယ်မြေကို ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ ထိန်းသိမ်း
စောင့်ရှောက်မှုအောက်သို့ ပို့လိုက်လေသည်။

ဆီနိုင်း သဲကန္တာရကြီးကို ငကျော်ဖြတ်ကာ၊ အီဂျစ်နိုင်ငံမှ ကာနန်သို့
ပြန်လာကြရင်း၊ ဂျူးလူမျိုးများသည် မိုးဇော်၏ သွန်သင်ချက်များကို နာယူခဲ့ကြ
ရလေသည်။ မိုးဇော်က စိတ်ဓာတ်ရေးရာနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရား၊ အကျင့်သီလများ
ကို ဂျူးလူမျိုးတို့အား သင်ကြားပေးလေသည်။ ယနေ့ အစ္စရေးလ်တို့ အသုံးပြု
နေသည့် တရားဥပဒေများနှင့် ဘာသာရေးအလေ့အထများ၊ အစဉ်အလာများသည်

ယင်းပိုးဝက်၏ သွန်သင်ချက်များကို အများဆုံး အခြေခံထားလေသည်။

ဂျော်ဒန်မြစ်၏ တောင်ကြားဒေသများသို့ ရောက်လာသောအခါတွင် ဂျူးလူမျိုးတို့သည် “ကတိထားနယ်မြေ”ပေါ်၌ သူတို့တစ်တွေ အခြေချခဲ့ပုံ၊ အီဂျစ်စစ်နယ်မြေကြီးတစ်ခုလုံးကို အပြီးတိုင် အောင်ပွဲခံသိမ်းပိုက်လိုက်ပုံ၊ အနီးပတ်ဝန်းကျင်မှ လူမျိုးစုတို့၏ တိုက်ခိုက်ခြင်းကို ခုခံရင်း အခြေစိုက်ကြပုံများကို မှတ်တမ်းတင်ကြလေသည်။

ရန်သူတို့သည် သူတို့ပတ်ပတ်လည်မှာ ပိုင်းရံနေပါ၏။ ယင်းရန်သူတွေ ကြားမှာ ရုန်းရင်းကန်ရင်းဖြင့် စိုက်ပျိုးရေး အဆောက်အဦကြီးဖြစ်လာအောင် ကြိုးစားကြရပါသည်။ ကြိုးစားရင်းဖြင့် “နို့ရည်တွေ၊ ပျားရည်တင်လဲတွေ စီးဆင်းနေသော လူနေမှုအဆောက်အဦကြီး”ဖြစ်မလာဘဲ၊ ပြည်တွင်း စစ်ဘေးအန္တရာယ်များသာ ကျရောက်စီးဆင်းခဲ့လေသည်။

ဂျူးတို့သည် ပါလက်စတိုင်းတွင် လူမျိုးစု ၁၂-စုတို့ဖြင့် အတူနေထိုင်ခဲ့ကြ၏။ နှစ်ပေါင်းထောင်နှင့်ချီ၍ နေခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဘေဘီလုံစစ်တပ်ကြီးတွင် ကျူးကျော်ဝင်ရောက်ကာ ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ယူဆောင်သွားခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။ သို့သော်လည်း ပထမဦးဆုံးအကြိမ် ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်သွားခြင်းကို နှစ်ပေါင်း ၅၀-မျှသာ ခံစားခဲ့ရပြီး ဂျူးလူမျိုး ၄-သောင်းတို့သည် ခရစ်မပေါ်မီ၊ ဘီစီ ၅၃၈-ခုနှစ်တွင် ဂျေရုဆလင်မြို့သို့ ပြန်လာကြ၏။

ဂျေရုဆလင်မြို့ပျက်ကြီးကို ပြန်လည်တည်ဆောက်ကြသည်။ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းကိုလည်း ပြန်လည်တည်ဆောက်ကြသည်။ ပြီးတော့ ဒုတိယအကြိမ်မြောက် ဂျူးအမျိုးသား ဓနသဟာယနိုင်ငံကို တည်ထောင်လိုက်ကြလေသည်။

ဓနသဟာယ နိုင်ငံဘဝဖြင့် နှစ်ပေါင်း ၅၀၀ခန့် နေထိုင်အုပ်ချုပ်ခဲ့ ကြသည်။ ဘီစီ ၆၃-ခုနှစ်တွင် ပါလက်စတိုင်းဒေသကို ရောမနိုင်ငံစစ်တပ်များက ထိုးဖောက်ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ကြပြန်၏။ သို့ဖြင့်ပင် ရောမအင်ပါယာ၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသသော နယ်မြေဖြစ်သွားရပြန်လေသည်။ ရောမအင်ပါယာ၏ အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် ကိုယ့်အချင်းချင်း ဘာသာရေးအရင်း၊ လူမှုရေးအရ ၎င်း အပြန်အလှန် အမှီသဟဲပြုကာ စည်းစည်းလုံးလုံး နေခဲ့ကြသည်။ နိုင်ငံရေး ဦးတည်ချက်အနေဖြင့်ကား အတည်တကျ မရှိခဲ့။

ခရစ်တော်ပေါ်အပြီး အေဒီ ၇၀-ခုနှစ်တွင် ရောမအုပ်ချုပ်မှုကို တော်လှန်ပုန်ကန်ကြ၏။ သို့သော် ... မအောင်မြင်။ ရောမတပ်များက ဂျေရုဆလင်မြို့ကို တိုက်ခိုက်ကာ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းကြီးကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးလိုက်ကြသည်။

ဂျူးလူမျိုးတို့၏ သူရဲကောင်းကြီးဖြစ်သော မာစဒါမှာလည်း နောက် ၃-

နှစ်ကြာသောအခါ ဖမ်းဆီးခြင်းကို ခံရလေတော့သည်။ အသက်ကိုအဆုံးခံကာ လူမျိုးနှင့်နိုင်ငံအတွက် စတေးသွားသော မာစဒါသည် ဂျူးတို့၏ တော်လှန်ရေးသမိုင်းစဉ် တစ်လျှောက်လုံးတွင် ကြီးမားမြင့်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်လာသည်။ သူ့အကြောင်းမှာလည်း ကြီးမြတ်သော ရာဇဝင်တစ်စောင်တစ်ဖွဲ့ ဖြစ်လာသည်။

တော်လှန်ရေးသမားများကို ဖမ်းဆီးအပြီးတွင် ယင်းတို့ကို ရောမနိုင်ငံသို့ ခေါ်ဆောင်သွားခြင်းအားဖြင့် မြွေပွေးများ မွေးထားခြင်းနှင့်သာ တူညီမည် ဖြစ်ကြောင်း ရောမစစ်ဗိုလ်များက စဉ်းစားမိကြသည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့အချင်းချင်း ပြန်သတ်ခိုင်းလေတော့သည်။

ဂျူးအမျိုးသားတစ်ဦးသည် မိမိ၏ဇနီးနှင့်သားသမီးများကို မိမိကိုယ်တိုင် သတ်ရ၏။ မိန်းမနှင့်ကလေးများကုန်သောအခါ၊ ကျန်သော ယောက်ျား များထဲမှ ၁၀-ယောက်ကို ရွေးထုတ်သည်။ ထို ၁၀-ယောက်က ကျန်သမျှလူများကို သတ်ရသည်။ ကုန်သောအခါ ထို ၁၀-ယောက်ထဲမှ တစ်ယောက်ကိုရွေး ထုတ်သည်။ ထိုတစ်ယောက်က ကျန် ၉-ယောက်ကို သတ်ရသည်။ နောက်ဆုံး ကျန်သော တစ်ယောက်သည် မိမိစားပေါ်သို့ မိမိကိုယ်ကို လှဲအိပ်ချလိုက်ခြင်းဖြင့် ဂျူးလူမျိုးများကို ကိစ္စတုံးစေလေတော့သည်။

သို့ကလို လူမဆန်သော လူသတ်ပွဲကြီးကို ရောမတို့ ဆင်နွှဲနေကြစဉ်က ကျောက်ဂူတစ်ခုထဲမှာ ပုန်းအောင်းနေသော အဘွားအို ၂-ယောက်နှင့် ကလေးငယ် ၅-ယောက်မှာ လွတ်မြောက်သွားကြလေသည်။ နောက် နှစ်ပေါင်း ၆၀ ကြာသောအခါတွင် ဘာကော့ချ်ဘာခေါင်းဆောင်သည် ဆင်ကန်းတောတိုး တော်လှန်ရေးတစ်ခု ပေါ်ပေါက်ခဲ့သေးသည်။ သည်လိုဖြင့်ပင် နောက်ဆုံး၌ ဂျေရုဆလင်မြို့ကြီးမှာ လုံးဝပျောက်ကွယ်သွားပြီး ကျောက်တုံးကျောက်ခဲ အစအနမူသာ ကျန်လေတော့သည်။

ရောမတို့ပြန်လည်တည်ဆောက်ကြသည့် ဂျေရုဆလင်မြို့သစ်ကို တစ်နှစ်ပတ်လုံး မည်သည့်ဂျူးလူမျိုးကိုမှ ခြေချခွင့်မပေးချေ။ ဂျူးတို့နှင့်ပတ်သက်သည့် ဝါဒ၊ ဂျူးတို့၏ ဓလေ့ထုံးစံမှန်သမျှကိုလည်း လက်စတုံးဖျောက်ဖျက် သုတ်သင်ကြသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ၊ ဂျူးအမျိုးသားတို့သည်ကား ပါလက်စတိုင်းနယ်မြေပေါ်မှာ ပျောက်ပျက်၍မသွား။ နည်းမျိုးစုံဖြင့် ဆက်လက်နေထိုင်ကြဆဲ၊ အမြစ်တွယ်ကြဆဲပင်ဖြစ်သည်။ ဂျူးဘုရင် စနစ်ထူထောင်ရန် မျှော်လင့်အားထားချက်ကား ကွယ်ပျောက်သွားခဲ့ရရှာလေတော့သည်။

ပါလက်စတိုင်းကို ရောမများအုပ်စိုးနေစဉ်က၊ ဂျူးလူမျိုးများသည် အာရ

ပိုင်းနားနိုင်ငံများသို့ ယုံနုံသွားကာ အိုးအိမ်မြို့ရွာ တည်ထောင်နေထိုင်ကြ၏။ စပိန်ပြည်တောင်ပိုင်းတွင်၎င်း၊ ရိုနီတောင်ကြားတွင်၎င်း၊ အီတလီတွင်၎င်း၊ ဂရိနိုင်ငံတွင်၎င်း၊ ရေကြည်ရာမြက်နုရာ အခြေချနေထိုင်ကြလေသည်။ ပါရှားနိုင်ငံ၊ ပင်လယ်နီကမ်းရိုးတန်းတံစံလျှောက်မှာလည်း အိုးအိမ်ထူထောင်နေထိုင်သည် ဂျူးများပေါ်ပေါက်လာသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ဥရောပယဉ်ကျေးမှုသည် မြောက်ဘက်ပိုင်းသို့ ပြန့်သွား၏။ ယင်းဥရောပယဉ်ကျေးမှု ယုံနုံသွားရာ မြောက်ပိုင်းအရပ်များသို့လည်း ဂျူးလူမျိုးများပါ လိုက်ပါသွားကြသည်။ ရုရှား၊ ဂျာမနီနှင့်အင်္ဂလန်နိုင်ငံတို့တွင် ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်လာကြသည်။

မည်သည့်နိုင်ငံ၊ မည်သည့်အရပ်ဒေသသို့ပင်ရောက်ရောက် ဂျူးလူမျိုးတို့သည်၊ မိမိ၏ဘာသာတရားနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အစဉ်အလာများကိုမူ အပျောက်ပျက်မခံချေ။ ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းကြဆဲပင်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ခရစ်ယာန်ဘာသာမှာ အနောက်နိုင်ငံအများစုက ကိုးကွယ်ရသော ဘာသာတစ်ခုဖြစ်လာသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

ဥရောပတွင်၎င်း၊ အာရှနိုင်ငံများတွင်၎င်း၊ ဂျူးလူမျိုးတို့သည် တစ်သီးတခြားတစ်စုတပြိုင် ဖြစ်နေကြတတ်၏။ ဘာသာရေးအရရော၊ လူမှုရေးအစဉ်အလာယဉ်ကျေးမှုများအရပါ တစ်သီးတခြား ဖြစ်နေကြသည်။ ထိုသို့ဖြစ်အောင်လည်း သူတို့ကိုယ်တိုင်က ပြုကျင့်နေထိုင်ကြသည်။

အခြားလူမျိုးတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုအစဉ်အလာများ၊ ပူးဝင်ဝါးမြို့လာမည်ကို ကာကွယ်ကြသည်။ ကိုယ့်ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ကိုယ့်အစဉ်အလာများကိုသာ မြတ်နိုးကြသည်။ မိုးဇက်၏ သွန်သင်ချက်များကိုသာ ဦးထိပ်ပန်ဆင်ကြသည်။

ဥရောပနိုင်ငံများ၏ ယဉ်ကျေးမှု ရှေ့တန်းရောက် တိုးတက်ခေတ်မီလာခြင်းမှာ၊ ဂျူးလူမျိုးတို့၏ ကြီးမားသော ကျေးဇူးတရားကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ ၎င်းတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုများကို အတုယူကြသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုသော် ဂျူးယဉ်ကျေးမှုသည် သူတစ်ပါး၏ ယဉ်ကျေးမှုများကို ထိုးဖောက်ဝါးမြို့ လွှမ်းမိုးသွားခြင်းဖြစ်သည်။

ဥရောပသည် သူတို့၏တရားဥပဒေများ၊ စာပေများကို တိုးတက်စေသည်။ ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးစံများ၊ လူမှုရေးဘဝများကို မြင့်မားစေသည်။ ဂျူးလူမျိုးတို့၏ ဘာသာရေးကို၎င်း၊ ယဉ်ကျေးမှုကို၎င်း၊ အကျင့် သီလကို၎င်း၊ ဘာသာစာပေကို၎င်း ဥရောပနိုင်ငံသားတို့ ခိုးသက်ခံယူလိုက်ရသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

ထိုသို့သောအချိန်မှာပင် အရှေ့ဘက်တစ်လွှား၌ ဘာသာရေးအသစ်တစ်ခုပေါ်ပေါက်ထွန်းကားနေသည်။ အစ္စလာမ် ဘာသာဖြစ်၏။ (အစ္စလာမ်ဟူသော

စကားလုံး၏ အဓိပ္ပါယ်မှာ ဘုရားသခင်၏ အလိုတော်အတိုင်း ကျင့်ကြံအား ထုတ်ခြင်းဟူ၍ဖြစ်သည်။ အစ္စလမ်ဘာသာသည် တမန်တော်မိုဟာမက်၏ သွန်သင်ချက်များ၊ ဟောကြားချက်များအပေါ်၌ အခြေခံသော ဘာသာတရားဖြစ် သည်။ တမန်တော် မိုဟာမက်ကို ခရစ်တော်ပေါ်ပြီး အေဒီ-၅၇၀ခုနှစ်တွင် မက္ကာမြို့၌ ဖွားမြင်သည်။ အစ္စလမ်ဘာသာသည် နီးရာကိုစု၍ စည်းလုံးညီညွတ်မှုကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သည်။ မက္ကာမြို့နှင့် နီးရာဒေသများအနီး အရှေ့ပိုင်းဒေသ တစ်လွှားတွင် နေထိုင်ကြသော အာရပ်လူမျိုးများနှင့် သူတို့နိုင်ငံသားများကို တူညီသော ယဉ်ကျေးမှုအဆောက်အအုံ တစ်ခုထဲမှာ စုစည်းယူလိုက်သော ဘာသာတရားတစ်ခုဖြစ်သည်။ အစ္စလမ်ဘာသာကြောင့်ပင်၊ အာရပ်လူမျိုးများနှင့် အာရပ်နိုင်ငံများတွင် နေထိုင်ကြသည့် လူမျိုးခွဲများသည် အများအားဖြင့် ယဉ်ကျေးမှု ချင်းတူညီလာကာ စည်းလုံးညီညွတ်သော၊ ခိုင်မာသော၊ အင်အားကြီးသော လူမှုအဖွဲ့အစည်းကြီးတစ်ခုကို ရရှိလာလေသည်။

ခရစ်နှစ် ၆၃၂ ခုနှစ်တွင် တမန်တော် မိုဟာမက်သည် ခိုဒါ အရှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်ကို ခံယူအိပ်စက်သည်။ တမန်တော် မိုဟာမက်ကွယ် လွန်အပြီး၊ နောက်နှစ်ပေါင်း ၁၀၀-ခန့်အတွင်းမှာပင် အစ္စလမ်ဘာသာသည် မက္ကာမြို့ပြင်သို့ ထိုးထွက်ကျယ်ပြန့်လာသည်။ အနောက်ဘက်တစ်လွှားသို့လည်း ပေါက်ရောက်ပျံ့နှံ့သွားသည်။ မိုဟာမက် ကွယ်လွန်ပြီးနောက် နှစ်ပေါင်း ၁၀၀ တိတိကြာသော ၇၃၂ခုနှစ်တွင် တိုးဝါးစစ်ပွဲ ဖြစ်ပွားသည်။ ထိုစစ်ပွဲတွင် အဗ္ဗဒူရ မင်ကိုချားလစ်မာ တယ်လ်က အနိုင်ယူ အောင်ပွဲခံလိုက်သည်။ ထိုနှစ်အထိ အစ္စလမ်ဘာသာမှာ အရှိန်ကောင်းကောင်းဖြင့် ပြန့်ပွားနေဆဲ ဖြစ်သည်။

ဂျေရုဆလင်မြို့သည် ခရစ်ယာန်ဘာသာနှင့် ရေဝတီဘာသာများအတွက် ကြီးမြတ်သော မြို့တစ်မြို့ဖြစ်သလို၊ အစ္စလမ်ဘာသာဝင်များအတွက်လည်း မြင့်မြတ်သော မြို့တစ်မြို့ဖြစ်လာလေသည်။ အလယ်ပိုင်းခေတ်သည် ကိုးကွယ်မှုဘာသာ တရားတို့ အထွတ်အထိပ် ရောက်သောခေတ်ဖြစ်သည်။ လူအပေါင်းတို့ မိမိဆိုင်ရာ ဘာသာတရားများတွင် ထူးထူးခြားခြား ကျိုးနွံကိုင်းရှိုင်းကြသောခေတ်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဂျေရုဆလင်မြို့သည် ဘာသာကြီး ၃-ရပ်ကို ကိုးကွယ်ကြသော လူများ၏အလေးထားရာ၊ ရိုသေကိုင်းရှိုင်းရာ ကြီးမြတ်သောမြို့အဖြစ် ပိုမိုထင်ပေါ်လာသည်။

နှစ်ပေါင်း ၂၀၀-မျှကြာအောင် ဘာသာရေးစစ်ပွဲကြီးတွေ ဆင်နွှဲကြသည်။ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များက ဂျေရုဆလင်မြို့ကို သိမ်းပိုက်ရရှိနိုင်အောင် တိုက်ခိုက်ကြလေသည်။ အာရပ်အမျိုးသားများကလည်း ဂျေရုဆလင်မြို့အား အနောက်နိုင်ငံသားတို့

ထိုးဖောက်ခြင်းမှ ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက် ကာကွယ်ကြသည်။ အလားတူပင် ဂျူးလူမျိုးများ ကလည်း တစ်နေ့သောအခါတွင် ဂျေရုဆလင်မြို့သည် မိမိတို့လက်တွင်းသို့ မလွှဲမသွေ ပြန်လည်ဆိုက်ရောက်လာရမည်ဟု မျှော်လင့်ထားကြသည်။

ခရစ်နှစ် ၁၀၀၀ မှ ၁၉၀၀ ခုနှစ်အတွင်း အချိန်ကာလများသည် ဥရောပ ဂျူးလူမျိုးများအတွက် တိုက်ပွဲများ၊ ပေါက်ကွဲမှုများ၊ ဘဝရပ်တည်ရေးအတွက် တိုက်ခိုက်ခြင်းများ၊ ကိုယ့်လူမျိုး၊ ကိုယ့်ယဉ်ကျေးမှုအစုကလေးများဖြင့်ကိုယ် စည်းစည်းလုံးလုံးဖြစ်လာအောင် စုစည်းယူရခြင်းများဖြင့် မရပ်မနား ရုန်းကန်တိုက်ခိုက် နေရသော အချိန်ကာလများဖြစ်သည်။

ဗြိတိသျှသမိုင်းပညာရှင် နာဗီယာသည် ဂျူးလူမျိုးဖြစ်၏။ တစ်ခါတုန်း က နာဗီယာကို ဂျူးလူမျိုးတစ်ဦးဖြစ်ပါလျက် မိမိလူမျိုးသမိုင်းကိုမရေးဘဲ မည်သည့် အတွက်ကြောင့် အင်္ဂလိပ် ရာဇဝင်ကို ရေးရသနည်းဟု ဒါဘီက မေးခွန်းထုတ်ဖူးသည်။ ထိုအခါတွင် သမိုင်းပညာရှင် နာဗီယာက အောက်ပါအတိုင်းပြန်ပြောသည်။

“ဒါဘီ ... ဂျူးလူမျိုးတို့ရဲ့ သမိုင်းဆိုတာဟာ ရှိကိုမရှိဘူး။ ဂျူးလူမျိုး တွေထဲက သူရဲကောင်းတွေ၊ အာဇာနည်တွေရဲ့အကြောင်းပဲရှိတယ်။ ဒီတော့ ဒီအကြောင်းတွေဟာ သမိုင်းတစ်စောင်တစ်ဖွဲ့ရေးဖို့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ မစွမ်းသာ အောင် ဖြစ်နေတယ်”

ဂျူးလူမျိုးတို့၏ဘဝကို ပြန်ကြည့်လျှင် နိုင်ငံပေါင်းများစွာ၌ အရေးကြီး သော အခန်းကဏ္ဍများ၌ သူတို့ပါဝင်ကြသည်ကို မြင်တွေ့နိုင်သည်။ အနုပညာ ဆိုင်ရာတွင်၎င်း၊ စာပေရေးရာတွင်၎င်း၊ သိပ္ပံနှင့်ဆေးဝါး သိပ္ပံဆိုင်ရာတို့တွင်၎င်း၊ ဂျူးလူမျိုးတို့သည် အရေးကြီးဆုံးသော အခန်းကဏ္ဍများမှ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြ၏။ သို့သော်လည်း သူတို့၏ဆောင်ရွက်ချက်များမှာ ထင်ရှားပေါ်လွင်လာခြင်း မရှိဘဲ လူမသိ သူမသိဘဝနှင့်ပင် တိမ်မြုပ်ပျောက်ကွယ်သွားရရှာလေသည်။ ထိုမျှသာမက ဂျူးများကို အသိအမှတ်မပြုခြင်း၊ မလိုလားခြင်း၊ ဝိုင်းပယ်ခြင်းများ ရှိလာသည်။

၁၈၇၀-ခုနှစ်လွန် စောစောပိုင်းနှစ်များတွင် ဝိုင်းပယ်သော စိတ်ဓာတ် များ ဂျာမနီနိုင်ငံမှာ အများအပြားပေါ်ပေါက်လာသည်။ အမျိုးသားဘဝကို ဂျူးလူမျိုး များက အပေါ်စီးယူ ဝါးမြို့နေကြောင်း စွပ်စွဲမှုများပေါ်ပေါက်လာသည်။ ၁၈၈၁- ခုနှစ်တွင် ဂျာမနီနိုင်ငံတွင်းသို့ ဂျူးလူမျိုးများ ဝင်ရောက်နေခြင်းကို ပိတ်ပင်ရန် ‘ဂျူးလူမျိုးများ ဆန့်ကျင်ရေးအသင်း’ က တောင်းဆိုလိုက်သည်။ ဂျူးလူမျိုးများ ဆန့်ကျင်ရေးအသင်းကို တစ်ပြည်ထောင်လုံး တိုးချဲ့စည်းရုံး တည်ထောင်လာကြ သည်။ ယင်းအသင်း ညီလာခံကြီးကို ဒရက်စ်ဒင်မြို့၌ ၁၈၈၂-ခုနှစ်တွင် ကျင်းပသည်။ ၁၈၉၄-ခုနှစ်၌ ပြင်သစ်အရာရှိ အဲလ်ဖရက်ဒရေးဖတ်စ် အား စစ်ရေးလျှို့ဝှက်ချက်များ

ဂျာမနီသို့ ရောင်းချကြောင်း စွပ်စွဲသည်။ ပြင်သစ်နိုင်ငံတွင် ဂျူးဝါဒဆန့်ကျင်ရေးများ ပေါက်ကွဲထွက်လာသည်။ ၁၈၉၀-ခုနှစ် တစ်စိုက်တွင် ရုရှနိုင်ငံ၌လည်း ဂျူးလူမျိုး ဆန့်ကျင်ရေးများ ပေါ်ပေါက်ကြီးထွားလာသည်။ မော်စကိုမြို့ ကီယက်စ်မြို့များတွင် ဂျူးလူမျိုးများကို နေထိုင်ခွင့်မပေးဘဲ ပြည်နှင့်ဒဏ်များ ပေးပစ်သည်။

မော်စကိုမြို့တွင် ပြည်တန်ဆာလိုင်စင်ရထားသော ဂျူးအမျိုးသမီးများကို သာ နေထိုင်ခွင့်ပြုသည်။

သို့ကလို နည်းမျိုးစုံနှင့် ဂျူးလူမျိုးများအပေါ် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုများသည် ၁၉-ရာစုကုန်ပိုင်းအထိ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိလေသည်။

ယင်းအဖြစ်အပျက်များ ဖိနှိပ်ညှဉ်းပန်းမှုများသည် ဂျူးလူမျိုးတို့ အတွက် အတွေးအခေါ်သစ်၊ စိတ်ကူးသစ်တစ်ခုကိုလည်း ရစေ၏။

၁၈၅၂တွင် အော်ဒက်စာကြိမ်မှ ဂျူးလူမျိုး ရှုပဗေဒပညာရှင်တစ်ဦးက စာအုပ် တစ်အုပ် ထုတ်လိုက်သည်။ ယင်းစာအုပ်ထဲတွင် ဂျူးလူမျိုးတို့သည် နေရာတကာတွင် မျက်နှာငယ်နေရကြောင်း၊ ဝိုင်းပယ်ခြင်းကို ခံနေရကြောင်း၊ မည်သည့်နိုင်ငံကမှ လက်မခံချင်ကြဘဲ နိုင်ငံတစ်ခုခု၏ နိုင်ငံသားဖြစ်ရေးမှာ ခက်ခဲနေကြောင်း၊ ယင်းအခက်အခဲကို ဖြေရှင်းရန် ဂျူးအမျိုးသားများ သိက္ခာ ရှိရှိဖြင့် ထင်ထင်ပေါ်ပေါ် အတည်တကျ နေထိုင်ရန်နည်းရှိကြောင်း၊ ထိုနည်းမှာ ဂျူးအမျိုးသားတိုင်းပြည်အဖြစ် ပါလက်စတိုင်းဒေသမှာ ဖန်တီးထူထောင်ကြရန်ပင် ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ထုတ်ဖော် ရေးသားလိုက်လေသည်။

ရုရှားနိုင်ငံမှ ဂျူးလူမျိုး အနည်းငယ်မှာသာ ပါလက်စတိုင်းဒေသသို့ သွားကြ သည်။ စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းကလေးများကို ထူထောင်ကာ ကိုယ့်အစု အဝေးကလေး များဖြင့် ကိုယ်နေထိုင်ပြီး တူရကီ အုပ်ချုပ်မှုကိုခံယူသည်။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း ကလေးများ ထူထောင်ရန် ပဲရစ်မြို့မှ ဘဏ်သုဋ္ဌေ ဘောဂ္ဂန်အက် ဒပန်ဒီရောသစ်ချိုင်းက ငွေကြေးကူညီထောက်ပံ့သည်။ ၁၈၉၄-ခုနှစ်တွင် စစ်ရေး လျှို့ဝှက်ချက်များ ဂျာမနီသို့ ရောင်းချမှုဖြင့် ဒဗေးဖတ်စ်ကို စစ်ခုံရုံး တင်သည်။ ဂျူးအမျိုးသားစာရေးဆရာ သီအိုဆိုဟားဖဲသည် ယင်းစစ်ခုံရုံး တရားစစ်ဆေးရာသို့ ဗီယင်နာ သတင်းစာတစ်စောင်၏ သတင်းထောက်အဖြစ် တက်ရောက် သတင်းယူသည်။ သို့ဖြင့်ပင် ဂျူးလူမျိုးများ အတွက် ကိုယ့်တိုင်းကိုယ့်ပြည်၊ ကိုယ့်နယ်မြေအတည်တကျ ရှိသင့်ပြီ၊ ထူထောင်သင့် ပြီဖြစ်ကြောင်း ဟားဖဲခံရဂျူး လူမျိုးအမြောက်အမြားတို့ ယုံကြည်သဘောပေါက်လာ ကြလေသည်။

ဟားဖဲ၏ ခေါင်းဆောင်မှုဖြင့် ဖီယွန်ဝါဒီများ၏ ပထမဆုံးအကြိမ်မြောက် ကွန်ဖရင့်ကို ဘောဆဲလ်မြို့၌ ၁၈၉၇-ခုနှစ်တွင် ကျင်းပသည်။

“ပါလက်စတိုင်းဒေသ၌ ဂျူးလူမျိုးများအတွက် တိုင်းပြည်ထူထောင်ကာ ဂျူးတို့၏ လုံခြုံမှုကို အာမခံရန်” ကို ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်အဖြစ် သတ်မှတ်ကြသည်။ ဖိယွန်ဝါဒီကို ဂျူးလူမျိုးအမြောက်အမြားတို့ သက်ဝင်ယုံကြည်လာကြသည်။ လက်ခံလာကြသည်။ တစ်ခုတော့ သူတို့စိုးရိမ်ကြပါသည်။ ယခုလို ကိုယ့်တိုင်းကိုယ့်ပြည် ထူထောင်ခြင်းအားဖြင့် မိမိတို့အား ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်သည့် ဂျူးဆန့်ကျင်ရေးဝါဒကို ဆွပေးသလို ဖြစ်သွားမည်လားဟု စိုးရိမ်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ၊ ယင်းရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်သည် ဂျူးလူမျိုးများအား များစွာဆွဲဆောင်နိုင်ခြင်း ရှိခဲ့လေသည်။

ဗြိတိသျှအစိုးရက ဟားဇဲကိုများစွာ အထင်ကြီးသဘောကျလာ၏။ ဆီနိုင်းကျွန်းဆွယ်ပေါ်တွင် မြေနေရာကို ဗြိတိသျှအစိုးရက ဟားဇဲအားပေးသည်။ သို့သော်လည်း ကိုလိုနီရေးရာဝန်ကြီး ဂျိုးဇက်ချိန်ဘာလိန်က၊ ယူဂန်ဒါနိုင်ငံ အတွင်းရှိ မြေနေရာကို အစားထိုးအဆိုပြုလိုက်ခြင်းကြောင့် အခက်အခဲတွေ ပေါ်ပေါက်လာလေတော့သည်။ ဂျူးလူမျိုးတို့၏ အမျိုးသားရေးစိတ်ဓာတ်ကို နှိုးဆွပေးရန်မှာ မြင်မြတ်သော ပါလက်စတိုင်းနယ်မြေ၏ အပြင်ပတွင် နိုင်ငံထူထောင်ခြင်းဖြင့် မရနိုင်ကြောင်း ယုံကြည်နေသော ဟားဇဲက ယင်းကမ်းလှမ်းချက်ကို ပယ်ချလိုက်သည်။

ဟားဇဲသည် ၁၉၀၄ ခုနှစ်၊ အသက် ၄၄နှစ်အရွယ်တွင် ရည်ရွယ်ချက်များ ဆုံးခန်းတိုင် မရောက်သေးမီမှာပင် ကွယ်လွန်သွားရှာသည်။ သို့သော်လည်း သူ့စတင်အဖြစ်ချပျိုးထောင်ခဲ့သော ဖိယွန်ဝါဒ လှုပ်ရှားမှုကြီးကား ရပ်တန့်၍ မသွားချေ။ တစ်စပြီးတစ်စ ကြီးထွားကျယ်ပြန့်လာလေသည်။ ပါလက်စတိုင်းနယ်မြေပေါ်မှာ မြေနေရာလေးတစ်ကွက် ဝယ်ယူနိုင်ရန် ငွေကြေးရှာဖွေသည့်အနေဖြင့် “ဂျူးအမျိုးသားရံပုံငွေ” များ ကောက်ခံလျက်ရှိချေပြီ။ ၁၉၁၄-ခုနှစ်တွင် တူရကီ၏ နယ်မြေဖြစ်သော ယင်းပါလက်စတိုင်းဒေသတွင် ဂျူးလူမျိုးတို့ အခြေချကြ လေတော့သည်။ စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းကို စတင်ကြတော့သည်။ ၁၉၀၉-ခုနှစ်၌ ဒီဂါနီယာတွင် ဂျူးလူမျိုးတို့၏ ပထမဦးဆုံးသော စုပေါင်းရိပ်မြို့ကျေးရွာကလေး တစ်ရွာကို စတင်တည်ထောင်လိုက်ကြသည်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် အာရပ်မြို့ဖြစ်သည့် ဂျက်မီအနီး သံတောင်ပေါ်မှာ တဲလ်အဗစ်မြို့ကို တည်ထောင်လိုက် ကြပြန်သည်။ ၁၉၁၄-ခုနှစ်တွင်ကား ဂျေရုဆလင်မြို့ကြီးသည် ဂျူးလူမျိုးတို့၏ ပန်းချီ-ပန်းပု အနုပညာလက်ရာများဖြင့် ခြယ်မှုန်းရာ၊ ထွန်းကားရာ ဗဟိုချက်မ အချက်အခြာဒေသ ဖြစ်လာလေတော့သည်။

ပထမ ကမ္ဘာစစ်ကြီး မဖြစ်ပွားမီက ပါလက်စတိုင်းဒေသ၌ ဂျူးလူမျိုး တို့၏ ကိုယ်ပိုင်နိုင်ငံထူထောင်ရေးဆိုသည်မှာ စိတ်ကူးယဉ်သမားတို့၏ အိပ်မက် မျှသာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ... ကမ္ဘာစစ်ကြီးသည် ယင်းပြဿနာကို နိုင်ငံရေးပြဿနာကြီးတစ်ရပ်အဖြစ် ဖော်ဆောင်ကာ အမှန်တကယ် အကောင် အထည်ပေါ်ပေါက်လာစေတော့သည်။

၁၉-ရာစုနှစ် အလယ်ပိုင်းလောက်တုန်းက တူရကီအင်ပါယာနိုင်ငံနှင့် ဥရောပတန်ခိုးကြီးနိုင်ငံတို့သည် အာဖရိကတွင် နယ်မြေလုရေးအတွက် ပြဿနာ များ ရှုပ်ထွေးခဲ့ကြသည်။ ဗြိတိသျှနိုင်ငံခေါင်းဆောင်များသည်လည်း အီဂျစ် နိုင်ငံနှင့်ပတ်သက်ပြီး မိမိတို့ပါ ပါဝင်သက်ဆိုင်နေပြီဖြစ်ကြောင်း မြင်တွေ့လာခဲ့ လေသည်။ ဗြိတိန်နိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် ဘင်ဂျမင်ဒစ္စဗေလီသည် စူးအက်တူးမြောင်း အစုရှယ်ယာများကို ၁၈၇၅-ခုနှစ်တွင် ဝယ်ယူခဲ့သည်။ ထိုမှစပြီး စူးအက်တူး မြောင်းနယ်မြေဒေသသည် ဗြိတိသျှတို့အဖို့ စီးပွားရေးအရရော၊ စစ်ရေးအရပါ ကြီးမားသည်။ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သည့် မက်လုံးကြီး ဖြစ်လာရလေတော့သည်။

အီဂျစ်နိုင်ငံသည် နှစ်ပေါင်း ၉၀၀ လုံးလုံး (၆၄၀-၁၅၁၀)အာရပ်လူမျိုး တို့၏ အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် နေခဲ့ရသည်။ ပထမက ကာလီဖီတ်၏ နယ်မြေထဲ မှာပါခဲ့သည်။ နောင်သောအခါတွင် စူလတန်ဘုရင်များ၏ အုပ်ချုပ်ခြင်းကိုခံရသည်။ အီဂျစ်နိုင်ငံ၏နယ်မြေအများမှာ သဲကန္တာရကြီးဖြစ်၏။ သို့သော်လည်း မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ဒေသကား မြေဩဇာအလွန်ကောင်းကာ၊ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း အထူးအောင်မြင် တိုးတက်သည်။ အကြွယ်ဝ အချမ်းသာဆုံးအပိုင်းဖြစ်သည်။ ၁၉၁၂ ခုနှစ်တွင် တူရကီ အော်တိုမန်အင်ပါယာအတွင်း ကျရောက်သွားသည်။ ကွန်စတန်တင်နိုပလေမြို့ ၏ အအုပ်ချုပ်ခံပြည်နယ်အဖြစ် နေရသည်။ ၁၉-ရာစုတွင် မိုဟာမက်အလီနှင့် သူ့အရိုက်အရာကို ခံယူသူများက ကိုင်ရိုမြို့ကို သိမ်းယူလိုက်သည်။ ၁၈၆၇-ခုနှစ်တွင် တူရကီများက အသိအမှတ်ပြုသည့် ဒီဒိုက်ဗ်အစ္စမေလ် အုပ်ချုပ်သောနှစ် ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံခေါင်းဆောင်တို့၏ အုပ်ချုပ်ရေး မကျွမ်းကျင် မနိုင်ငံနှင့်ပူ အသုံး အဖြန်းကြီးမှုများကြောင့် ငွေကြေးပြတ်လာသည်။ ကြွေးတင်လာသည်။ ထိုက စပြီး ဗြိတိသျှတို့ တစ်စတစ်စ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်လာကာ ပထမဆုံးအဆင့်အနေ ဖြင့် တူရကီအစိုးရ၏ခွင့်ပြုချက်အရ အကာအကွယ်ပေးခြင်း ပြုလာသည်။

၁၈၈၂-ခုနှစ်တွင် အာရဘီပါရှားသူပုန်များ ထကြွသောင်းကျန်းကာ ဒီဒိုက်ဗ်ကို တော်လှန်သည်။ နိုင်ငံခြားစာချုပ်စာတန်းရှိသူများ၏ လုံခြုံရေးအတွက် ဟုအကြောင်းပြပြီး မစ္စတာ ဂလက်စတုန်းက ဝင်ရောက်စွက်ဖက်လာသည်။ ဗြိတိသျှ ဘုရင့်ရေတပ်မတော်က အလက်ဇန္ဒရီးယားမြို့ကို အမြောက်နှင့်ပစ်ခွင်းသည်။

အိဂျစ်ပြည်ကို စတင်သိမ်းယူသည်။ မစ္စတာဂလက်စတုန်း၏ အပြုအမူနှင့်ပတ်သက်ပြီး လော့ဒ်ရင်းဒေါ့စ်ချာ့ချီက ၁၈၈၃-ခု ဒီဇင်ဘာလတွင် အိဒင်ဘာမြို့၌ အောက်ပါအတိုင်း ပြင်းထန်စွာ တိုက်ခိုက်ဝေဖန်ခဲ့သည်။

“ဟိုနေတွေတုန်းက သနားစရာကောင်းတဲ့ အိဂျစ်အမျိုးသားတွေဟာ အောင်မြင်တဲ့တော်လှန်ရေးတစ်ရပ်ကို ဆင်နွှဲခဲ့ကြတယ်။ အောင်ပွဲခံဖို့လဲ နီးစပ် လာခဲ့တယ်။ သူတို့ရဲ့နောင်ကြီးတွေကို အပြီးတိုင် ချိုးဖြတ်နိုင်တော့မယ့်အချိန်ဟာ လက်တစ်ကမ်းအကွာမှာ ရောက်လာခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့အတွက် ကံမကောင်း အကြောင်းမလှ ဖြစ်ရပါပြီ။ မဟာဗြိတိန်နိုင်ငံရဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်ကြီး ခေါင်းဆောင်ကြီး၊ ဘုရားလောင်းကြီး၊ လစ်ဘရယ်ပါတီရဲ့ခေါင်းဆောင်ကြီး၊ ဘုရား ဖြစ်မယ့် အုတ်နီခဲကျီးကြီး၊ မစ္စတာဘလက်စတုန်းက အဲဒီအိဂျစ်အမျိုးသားတွေ ကို သူ့စစ်တပ်နဲ့ တိုက်ခိုက်ပစ်လိုက်ပါတယ်။ သူ့ရေတပ်တွေနဲ့ ထိုးဖောက်လိုက် ပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ မြို့ရွာတွေကို ချေမှုန်းဖျက်ဆီးလိုက်ပါတယ်။ သူတို့နိုင်ငံကို စိမ့်ညက်ညက်ကျေအောင် လက်စွမ်းပြလိုက်ပါတယ်။ အိဂျစ်အမျိုးသား ထောင် ပေါင်းများစွာကို ကြက်ကလေး၊ ငှက်ကလေးတွေကို သတ်သလို ရက်ရက်စက် စက်သတ်ဖြတ်လိုက်ပါတယ်။ အမျိုးသားရေး ရုန်းကန်လှုပ်ရှားမှုကြီးကို ဖိနှိပ် ချုပ်ချယ်လိုက်ပါတယ်။ အုပ်ချုပ်သူတွေ ထင်တိုင်းချယ်လှယ်လို့ရတဲ့ အရုပ်ကလေး တွေဘဝကို ပြန်ပို့လိုက်ပါတယ်”

အမှန်ဆိုလျှင် ဂလက်စတုန်းသည် သူများပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ခဲ့သည်မှာ မှန်သော်လည်း သူ့တပ်များကို ချက်ချင်းပြန်လည်ရုပ်သိမ်း ရန် ရည်ရွယ်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း နောင်နှစ်ပေါင်း ၄၀-ကြာသောအခါ လစ်ဘရယ်အစိုးရသည် ဥရောပစစ်ကြီးတစ်ခုနှင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရပြန်၏။ ထို့ကြောင့် အိဂျစ်မှာ ဆက်လက်နေထိုင်ရပြန်တော့သည်။

၁၉၁၄-ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလကုန်ပိုင်းသို့ ရောက်သောအခါတွင် ဗြိတိသျှအစိုးရသည် ပြဿနာကြီးတစ်ခုနှင့်ရင်ဆိုင်ရတော့၏။ အင်အားကြီးလာ ပြီဖြစ်သည့် တူရကီနိုင်ငံက မနှစ်မြို့ခြင်းသာမက၊ စစ်တစ်ခုနှင့်ပင် အမှန်တကယ် ရင်ဆိုင်ရတော့မည့် ပြဿနာဖြစ်လေသည်။ “ပါလက်စတိုင်း အခြေခံရည်မှန်းချက်” တစ်ခုကို စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ကြရန် ရွှေတိုက်ရိုးဝန်ကြီး လျှိုက်ကျော့ချီက အစိုးရအဖွဲ့အား တိုက်တွန်းသည်။ တစ်ဦးတည်းသော ဂျူးအမျိုးသားဝန်ကြီး ဟားဘတ်ဆင်ဖြူယယ် က ပါလက်စတိုင်း၌ ဂျူးနိုင်ငံထူထောင်ရန်၊ စူးအက်တူးမြောင်းသည် ဗြိတိသျှ အင်ပါယာအတွက် အရေးကြီးလာပြီဖြစ်သည့်အတိုင်း မလုပ်လျှင်မဖြစ်တော့ကြောင်း ပြင် နိုင်ခြင်းရေးဝန်ကြီး အက်ဒွင်ဂရေကို ချဉ်းကပ်တိုက်တွန်းသည်။ သို့သော်လည်း

အင်္ဂလိပ်အစိုးရ၏ ပထမဦးဆုံးသော တုန့်ပြန်ချက်မှာ အီဂျစ်နိုင်ငံမှာပင် ဖြစ်လေသည်။ ၁၉၁၄-ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ရက်နေ့၌ အီဂျစ်နိုင်ငံကို အစောင့်အရှောက်ခံ နယ်မြေအဖြစ် ကြေညာလိုက်တော့သည်။ ထိုသို့ ကြေညာလိုက်သည်မှစပြီး အီဂျစ်နိုင်ငံကို ဗြိတိန်နိုင်ငံက ပို၍တိုက်ရိုက်အုပ်ချုပ်လာသည်။ ထိုသို့ အပြုအမူသည် အီဂျစ်အမျိုးသားရေး စိတ်ဓာတ်ကို ပိုမိုနိုးကြားလာအောင် နှိုးဆွလိုက်သည်နှင့်လည်း တူညီလေသည်။

ဂျူးလူမျိုးများသည် မိမိတို့၏ အခွင့်အရေး ဘယ်မှာရှိသည်ကို ချက်ချင်း မြင်တွေ့ကြသည်။ ၁၉၁၅-ခုနှစ်၊ နှစ်ကုန်ပိုင်းမှစ၍ တူရကီလက်အောက်ခံ ပါလက်စတိုင်းမှ အင်္ဂလိပ်လက်အောက်ခံ အီဂျစ်နိုင်ငံတွင်းသို့ ပြေးဝင်လာကြသော ဂျူးလူမျိုး ဒုက္ခသည်များသည် ဖီယွန်တပ်ဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ကြသည်။ ယင်းတပ်ဖွဲ့ဝင် ၆၅၀ တို့က ဒါဒင်နယ်လီတွင် ဗြိတိသျှတို့နှင့်အတူ လက်တွဲကာ စစ်တိုက်ကြသည်။ “ပါလက်စတိုင်းတွင် ဂျူးလူမျိုးတို့အတွက်နယ်မြေ” စီစဉ်ဖန်တီးရန် ဗြိတိန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အာအက်ဒွပ်ဂရေက ပြင်သစ်နှင့်ရုရှားအစိုးရတို့အား ၁၉၁၆ ခုနှစ် မတ်လ၌ ချဉ်းကပ်တိုက်တွန်းသည်။ ချိမ်းဝိန်းဖိမင်းခေါင်းဆောင်သော ဂျူးခေါင်းဆောင်များနှင့် အင်္ဂလိပ်အစိုးရတို့မှာ ယင်းကိစ္စအတွက် ဆွေးနွေးကြသည်။

ကွယ်လွန်သူ ဖီယွန်ဝါဒီခေါင်းဆောင် ဟားဖဲ၏နေရာသို့ တက်လာသော ဝိန်းဖိမင်းမှာ ဖီယွန်ဝါဒီများ၏ကြံ့မာကိုပိုင်ဆိုင်သူ၊ ဖန်တီးနိုင်သူဖြစ်လာလေတော့သည်။ သို့သော်လည်း ထိုလမှာပင် ဗြိတိသျှအစိုးရသည် ပြင်သစ်အစိုးရနှင့် အနီးအရေ့ပိုင်းဒေသ သဘောတူညီချက်ကို ပြုလုပ်လိုက်ကြလေသည်။ “ဆိုက်စ်+ပစ်ကော့စာချုပ်”အဖြစ် ကျော်ကြားသည်။ အာရပ်ပြည်ထောင်စုအဖြစ် လွတ်လပ်ရေးပေးရန် သဘောတူကြခြင်းဖြစ်သည်။ ဗြိတိန်နိုင်ငံသည် ဟိုင်ဖာမြို့အပါအဝင် နယ်မြေတစ်ခုရမည်။ ပါလက်စတိုင်းကိုမူ နိုင်ငံတကာအုပ်ချုပ်ခံ နယ်မြေအဖြစ်ထားမည်။ ရုရှားနှင့်ဆွေးနွေးပြီးမှ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရန် သတ်မှတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဗြိတိသျှအစိုးရမှာ အလယ်ပိုင်းအင်အားကြီးနိုင်ငံများ (ဂျာမဏီ-ဩစထရီးယားနှင့် ဟန်ဂေရီ)၏ အန္တရာယ်ရှိနေသည်။ ယင်းတို့ကို ဆန့်ကျင်ရာတွင် ကမ္ဘာ့ဂျူးလူမျိုးများ၏ ထောက်ခံအားပေးမှုကို လိုနေသည်။ အထူးသဖြင့် ရုရှားနှင့် အမေရိကန်ရှိ ဂျူးများ၏စိတ်ဓာတ်ကို နှိုးဆွပေးရမည်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက်တွင် “ဘောလ်ဖိုး ကြေညာစာတန်း”ကိုရေးဆွဲကာ ၁၉၁၇-ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၇-ရက်နေ့၌ ထုတ်ပြန်ကြေညာသည်။

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးက လော့ဒ်ရော့သစ်ချိုင်းထံ အောက်ပါအတိုင်း

စာရေးသည်။

“အောက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းအရာများနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဗြိတိသျှ ဘုရင့် အစိုးရကိုယ်စား လူကြီးမင်းထံ စာရေးအကြောင်းကြားခွင့်ရသဖြင့် ကျွန်တော်များစွာ ဝမ်းမြောက်ပါသည်။ ဂျူးလူမျိုးဖိယွန်ဝါဒီများ၏ ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်သော ဗြိတိသျှ အစိုးရ၏ ကြေညာချက်ဖြစ်ပါသည်။ ပါလက်စတိုင်းတွင် ဂျူးလူမျိုးတို့အတွက် တိုင်းနိုင်ငံထူထောင်ရေးကိစ္စကို ဗြိတိသျှအစိုးရက အလေးပေးလိုလားပါသည်။ ထိုကိစ္စ အောင်မြင်စေရေးအတွက် အစွမ်းရှိသမျှ ကြိုးစားဆောင်ရွက်ပါမည်။”

“ပါလက်စတိုင်းတွင် ဂျူးအမျိုးအနွယ်မဟုတ်သူများကြား၌ အမျိုးသားရေး ဘာသာရေးအခွင့်အရေးများနှင့်ပတ်သက်သည့် အာဇာနည်တရားများ ပေါ်ပေါက် လာစေမည့် အလုပ်ကိုလုပ်ရန် မလိုကြောင်း၊ အခြားမည်သည့်နိုင်ငံမှာမဆိုရှိနေသည့် ဂျူးများက ထိုအခွင့်အရေးများကို နှစ်ထောင်းအားရလက်ခံကြမည့်ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ လည်း တစ်စုံတစ်ရာ ဆောင်ရွက်ဖွယ်မရှိကြောင်း နားလည်ပါသည်ဟူ၍ အစိုးရက လက်ခံကြေညာပါသည်။”

“အထက်ပါအချက်များကို လူကြီးမင်းအနေဖြင့် ဖိယွန်ဝါဒီအဖွဲ့အစည်း အား အကြောင်းကြားပေးမည်ဆိုပါက များစွာဝမ်းမြောက်ကျေးဇူးတင်ပါမည်”

အခြားလူမျိုးစုများ၏ အခွင့်အရေးများနှင့်ပတ်သက်ပြီး မရှင်းမလင်း ဖြစ်နေမှုမှာ အထင်အမြင်လွဲမှားမှုနှင့် အခက်အခဲများကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သည်။ ထိုကစပြီး ပါလက်စတိုင်း၏ ပြဿနာသည် ရှုပ်ထွေးလာပြီး ‘နှစ်ခါပြန်ကတိပြု နယ်မြေ’ ဖြစ်လာခဲ့ရသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

မှန်ပါသည်။ မတူညီသောအချက်များကို မတူကွဲလွဲနေသူများအား မတူညီ သည့်နည်းလမ်းများဖြင့်၊ မတူညီသည့်အချိန်တွင် ကတိပေးခြင်းနှင့်အတူတူဖြစ်နေ တော့သည်။ ယင်းကတိများနှင့်ပတ်သက်၍လည်း လက်ခံနိုင်ကြမည် မဟုတ်ချေ။ ထိုအချိန်မှာပင် ဗြိတိသျှစစ်တပ်နှင့် နိုင်ငံခြားရေးဌာနကပါ သူတို့၏ ဘောလုံးမှူး ကြေညာချက်ကို သူတို့ဘာသာ အပြည့်အဝသဘောမတူနိုင်အောင် ရှိနေကြသည်။ အာရပ်များနှင့်အတူ တော်လှန်ရေးတွင် လက်တွဲတိုက်ပွဲဝင်နေသော တီအီးလော့ရင့်စ် လို ဗြိတိသျှစစ်ဗိုလ်တစ်ဦးအတွက်လည်း အားပေးအားမြှောက်ပြုရာ ရောက်နေတော့ ၏။ အာရပ်လူမျိုးများအဖို့ ဂျူးများထက် ပိုမို အကျိုးကျေးဇူးရှိစေသော ကြေညာချက် လည်းဖြစ်လာသည်။ ဂျူးအမျိုးသား လူဦးရေသည် များလှသေးသည်မဟုတ်သော ကြောင့် အရေးစိုက်စရာကားမဟုတ်။ သို့သော်လည်း ယင်းပြဿနာမှာ သမ္မတ ဒုဒိုရီးဗီလ်ဆင်၏ ပေါ်လစီကို ကြီးစွာဩဇာလွှမ်းမိုးလာလေသည်။

ကြွယ်ဝချမ်းသာသော ဂျူးအမျိုးသားများက ဖိယွန်ဝါဒီကို လက်ခံရန်

လက်တွန့်လာကြသည်။ အမေရိကန်ပြည်တွင်လည်း မစ္စတာဘားနတ်ဘရန့်ချ်ကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသည် ဖီယွန်ဝါဒကို သူတစ်သက်လုံး ဆန့်ကျင်သွားတော့သည်။ အစ္စရေးလ် နိုင်ငံအဖြစ် သတ်သတ်မှတ်မှတ် ထူထောင်လိုက်သည့်တိုင်အောင် ဆန့်ကျင်ဆဲပင် ဖြစ်လေသည်။

စစ်ကြီးပြီးဆုံးသောအခါ ဘောလ်ဖိုး ကြေညာချက်ကို ဗြိတိသျှတို့က ဖြည့်စွက်ရန် ပြုလုပ်သည်။ ၁၉၂၀-ခုနှစ် ဧပြီလ၌ ကျင်းပသည့် စနီရီဂွန်ဖရင့် တွင် ပါလက်စတိုင်း အုပ်ချုပ်မှု ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီးကို ဗြိတိသျှလက်သို့ လွှဲပြောင်း လိုက်သည်။ အာရပ်လူမျိုးများက လက်မခံကြ။ နှစ်လိုခြင်းမရှိကြ။ တစ်နှစ်ပြည့်သည့် ၁၉၂၁-ခုနှစ်၌ ဂျူးဆန့်ကျင်ရေး အဓိကရုဏ်းကြီးများ ဂျက်ဟာမြို့၌ ဖြစ်ပွားပေါ်ပေါက် သည်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် ဗြိတိသျှအုပ်စိုးမှုကို အာရပ်တို့၏ ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်မှု များပါ ကြီးထွားလာသည်။ သို့ဖြင့် ၁၉၂၂-ခုနှစ်၌ အီဂျစ်နိုင်ငံကို အင်္ဂလိပ်က လွတ်မြောက်သောနယ်မြေအဖြစ် ပြန်ပေးလိုက်ရ၏။ သို့သော်လည်း အီဂျစ်နိုင်ငံခြား ရေးပေါ်လစ်များ၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှုများမှာမူ ဗြိတိသျှတို့၏ ဩဇာလွှမ်းမိုးမှု အောက်မှ မလွတ်နိုင်သေးချေ။ ၁၉၂၄-ခုနှစ် ဗြိတိသျှဘုရင်ခံချုပ် ဆာလီစတက်ကို အီဂျစ်အမျိုးသားရေးဝါဒီများက ကိုင်ရိုမြို့လယ် လမ်းမကြီးပေါ်မှာပင် သတ်ဖြတ်ပစ် လိုက်ကြသည်။

၁၉၂၁-ခုနှစ်တွင် ဂျေရုဆလင်မြို့၌ ဟပ်စ်အမင်းအယ်လ် ဟူစ်နီအား မူဆလင်တို့၏ ထိပ်တန်းဘာသာရေးခေါင်းဆောင် မတ်စ်တီအဖြစ် ခန့်အပ် တင်မြှောက်ကြသည်။ ထိုအခါမှစပြီး အခြေအနေများ ပိုမိုရှုပ်ထွေးလာလေသည်။ ဖီယွန်ဝါဒီများအားဆန့်ကျင်ရန် နှိုးဆော်ခြင်းနှင့် ဗြိတိသျှအုပ်ချုပ်မှုကို နှော့က ယှက်ဖျက်ဆီးရန် မတ်စ်တီက သူ၏အခွင့်အာဏာအားလုံးကို အသုံးချပြီး ဆောင် ရွက်လေတော့သည်။ ဂျူးတို့သည် ပါလက်စတိုင်းနှင့် မြင့်မြတ်သော ဘုရားသခင် နေရာတော်များကို အာရပ်များ၏လက်မှအပိုင်စီးလုယူရန် ကြံနေကြောင်း၊ ဗြိတိ သျှအစိုးရက ပါလက်စတိုင်းဒေသကို အုပ်ချုပ်ကြီးကိုင်ထားခြင်းမှာလည်း ထိုအစီ အစဉ်၏ ပထမခြေလှမ်းပင်ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် မတ်စ်တီက ပြောဆိုလှုံ့ဆော်သည်။ ထိုအစီအစဉ်များကို ဆန့်ကျင်ရန်နည်းမှာ အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်ခြင်းများသာ ဖြစ်သင့်ကြောင်းဖြင့်လည်း ယုံကြည်နေသူဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ၁၉၂၁- ခုနှစ် မှစပြီး ၁၉၃၃ ခုနှစ်အထိ အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုများကို စိုက်လိုက်မတ်တတ်

ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ အာရပ်အမှုဆောင်ကော်မတီ၏ ကြေညာစာတန်းကလည်း ပါလက်စတိုင်းဒေသသို့ ဂျူးများက တဖွဲ့စွဲဝင်ရောက်လာခြင်းနှင့် မြေနေရာများ ဝယ်ယူနေကြခြင်းကို ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်သည်။

၁၉၆၃-ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် တစ်တိုင်းတစ်ပြည်လုံး၌ အထွေထွေသပိတ်ကြီးမှောက်ကြရန် နှိုးဆော်သည်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် တောင်းဆိုချက် ၃-ရပ်ကိုလည်း တင်ပြတောင်းဆိုလိုက်သည်။ တောင်းဆိုချက် ၃-ရပ်မှာ ဂျူးများ ဝင်ရောက်လာခြင်းကို တားမြစ်ပိတ်ပင်ပေးရန်၊ ဂျူးများအား မြေနေရာများ ရောင်းချနေခြင်းမှရပ်ဆိုင်းရန်နှင့် အမျိုးသားကိုယ်စားလှယ် အစိုးရဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ပေးရန်တို့ဖြစ်သည်။ ထိုတောင်းဆိုချက်များအား အစိုးရကမလိုက်လျောသောအခါ ပြင်းထန်သော အကြမ်းဖက်မှုများကို မတ်ဖိတီက ခေါင်းဆောင်လေတော့သည်။ အကြမ်းဖက်မှုမှာ ဂျူးလူမျိုးတို့၏ ဘဝကိုဖျက်ဆီးရုံ သတ်ဖြတ် တိုက်ခိုက်ရုံမျှသာမက အစိုးရကို ဆန့်ကျင်တော်လှန်ရန်ပါ စည်းရုံးလေသည်။

ယင်းအကြမ်းဖက်မှုများကို အထူးသဖြင့် အီရတ်နှင့် ဆီးရီးယား ဘာသာရေးသမားများက နယ်ကျော်ပြီး အကူအညီ ပေးနေကြရုံမက၊ နိုင်ငံခြား တိုင်းပြည်များကပါ (ထိုအချိန်က ထုတ်ဖော်ကြေညာခြင်း မပြုခဲ့သော နာဖီဂျာမနီ နှင့် ဖက်ဆစ်အီတလီ နိုင်ငံများ ဖြစ်သည်) လက်နက်နှင့်ငွေကြေးများ ထောက်ပံ့နေကြောင်း အစိုးရက တရားဝင်ထုတ်ဖော် ဝန်ခံခဲ့လေသည်။ အကြမ်းဖက်မှုများသည် တစ်စတစ်စ ပြင်းထန်သည်ထက် ပြင်းထန်လာသည်။ ၁၉၃၇-ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁ရက်နေ့တွင် ပါလက်စတိုင်း ပြည်သူတို့၏ လုံခြုံရေးကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးသူ၊ ထိုသို့ ဖျက်ဆီးရန် အားပေးအားမြှောက်ပြုသူများကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် အရေးယူတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း အစိုးရက ကြေညာရသည်။ ထိုသို့ကြေညာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်တည်း မတ်ဖိတီမှာ မူဆလင်အာဏာပိုင် ကောင်စီ၏ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သွားပြီးနောက် ရက်သတ္တနှစ်ပတ်ကြာသောအခါ ဘီရွတ်မြို့သို့ ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်သွားလေသည်။

စစ်ကြီးပြီးဆုံးသောအခါ မတ်ဖိတီကို စစ်ရာဇဝတ်ကောင်အဖြစ် အရေးယူဖမ်းဆီးနိုင်ရန် ဂျူးလူမျိုးများနှင့် အင်္ဂလိပ်က ကြိုးစားခဲ့ကြသည်။ သို့သော်လည်း မတ်ဖိတီသည် အီဂျစ်နိုင်ငံတွင်းသို့ ပြေးဝင်ခိုအောင်းသွားသဖြင့် ကြိုးပမ်းချက်များ မအောင်မြင်ခဲ့ချေ။ ဖာရောက်ဘုရင်က မတ်ဖိတီကို လက်ခံပြီး နန်းတော်တစ်ဆောင်ပင် ပေးထားသည်။ ယနေ့ လီဘာနွန်နိုင်ငံနေထိုင်ပြီး နိုင်ငံရေးအရလည်း များစွာတက်ကြွထက်သန်နေဆဲပင်ဖြစ်သည်။ သူသည် မိမိကိုယ်မိမိ အာရပ်အထက်တန်းကော်မတီ၏ သဘာပတိအဖြစ်လည်း တင်မြှောက်ထားသူဖြစ်၏။ မကြာသေးမီကလေးကပင် ဂျော်ဒန်ဘုရင် ဟူစိန်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ သူ့ကိုထောက်ခံ

သော တပည့်သားမြေး နောက်လိုက်များအား ကျော်ဒန်ပါလီမန်တွင် ရွေးကောက် တင်မြှောက်ပေးရန် ဘုရင်ဟူစီနီထံ တောင်းဆိုခဲ့သည်။

ပါလက်စတိုင်းသို့ ဂျူးလူမျိုးများ ဝင်ရောက်လာခြင်းကို ၁၉၂၄-ခုနှစ်မှစ၍ အလွန်အမင်း ချုပ်ချယ်လာသည်။ ထိုနှစ်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေကို ပိတ်ပင်ပစ်လိုက်သည်။ မူလက အမေရိကန် ပြည်တွင်းသို့ မည်သည့်လူမျိုးစုမဆို ဝင်ရောက်နေထိုင်နိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ယင်းလူ ဝင်မှုဥပဒေအား ပြင်ဆင်ကာ ကန့်သတ်ထားသော အရေအတွက်ဖြင့်သာလျှင် ပြည်တွင်းသို့ ဝင်ခွင့်ပြုတော့မည်ဖြစ်သည်။ ၅-နှစ်အကြာ ၁၉၂၉-ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာ့ ဂျူးအမျိုးသားများ အဖွဲ့ကိုယ်စားလှယ်များပါဝင်ပြီး ဗြိတိသျှ၏ ကြီးကြပ်မှုဖြင့် “ပါလက်စတိုင်းအတွက် ဂျူးအေဂျင်စီ” တစ်ခု ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်သည်။ ပါလက် စတိုင်းဒေသသို့ ဂျူးများဝင်ရောက်လာမှုသည် အမေရိကန်ပြည်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်မှုထက် မလျော့နည်းအောင် စီစဉ်ကြသည်။

ပါလက်စတိုင်းဒေသ၌ ဂျူးလူမျိုးများ တစ်စတစ်စများပြားလာခြင်းအားဖြင့် နောက်ဆုံး မိမိတို့က လူများစုဖြစ်လာသည်။ ထိုအခါတွင် ဗြိတိသျှအစိုးရက ဂျူးတို့လက်သို့ အစိုးရအာဏာ လွှဲပြောင်းပေးလိမ့်မည်ဟု ဂျူးတို့က ယုံကြည်ခဲ့သည်။ ၁၉၂၄-ခုနှစ်မှစပြီး ဒလစပ်ဖြစ်ပွားခဲ့သော လူမျိုးရေးအဓိကရှုထောင့်ကြီးများကြောင့် ပါလက်စတိုင်းဒေသ၌ ကိုယ်ပိုင်အစိုးရ ဖွဲ့စည်းပေးရေးမှာ မဖြစ်နိုင်ကြောင်း၊ နိုင်ငံပေါင်းချုပ် အသင်းကြီး၏ နယ်မြေများ ထိန်းသိမ်းရေး အမြဲတမ်းကော်မရှင်ကို ပြောဆိုခဲ့သည်။ ပါလက်စတိုင်းတွင် ကိုယ်ပိုင်အစိုးရ ဖွဲ့စည်းခွင့်ပေးရန် ဂျူးနှင့် အာရပ်များက လိုလားနေကြသော်လည်း အချိန်မကျသေးကြောင်းဖြင့် အကြောင်း ပြသည်။ ၁၉၆၃-ခုနှစ်၌ တတိယအကြိမ်မြောက် အာရပ်သူပုန်မှုကြီး ပေါ်ပေါက်လာ အပြီး ပီးလ်ကော်မရှင်ကို ဖွဲ့စည်းသည်။ ပါလက်စတိုင်းဒေသအား သီးခြားနိုင်ငံ နှစ်ခုအဖြစ် ခွဲခြားထားမည့် အစီအစဉ်ကို အာရပ်နှင့်ဂျူးတို့က မနှစ်မြို့ကြကြောင်းဖြင့် ပီးလ်ကော်မရှင်က ထောက်ပြခဲ့သည်။

၁၉၃၃-ခုနှစ်မှစ၍ ပါလက်စတိုင်းသို့ ဂျူးများဝင်ရောက်လာခဲ့မှုမှာ တစ်စတစ်စ တိုးတက်များပြားလာသည်။ ဟစ်တလာက ဂျူးလူမျိုးများအား ညှဉ်းပန်း သတ်ဖြတ်နေသောကြောင့် ပါလက်စတိုင်းဒေသသို့ ပိုမိုဝင်ခွင့်၊ ဗြိတိသျှအစိုးရက ပေးခဲ့သည်။ ၁၉၂၁-ခုနှစ်က ၁၁ရာခိုင်နှုန်းမျှသာရှိသော ဂျူးလူဦးရေသည် ၁၉၃၉-

ခုနှစ်တွင် ၂၉-ရာခိုင်နှုန်းအထိ တိုးတက်များပြားလာသည်။

ယင်းတိုးတက်မှု နှုန်းထားကိုကြည့်ပြီး အာရပ်တို့က အလန်ကြီးလန်နဲ့ နေကြသည်။ ယခုအတိုင်းသာ လက်ပိုက်ကြည့်နေလျှင် ၁၉၆၂-ခုနှစ်၌ ပါလက်စတိုင်း၌ ဂျူးလူမျိုးတို့ လူများစုဖြစ်ပြီး မိမိတို့အပေါ်တွင် လွှမ်းမိုးတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း ထိုမျှသာမက လူများစုဖြစ်သော ဂျူးတို့က နိုင်ငံရေးအရပါ ပါလက်စတိုင်းဒေသကို အုပ်ချုပ်ကြတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း အာရပ်များသဘောပေါက်နားလည်လာကြလေသည်။ ၁၉၃၆-ခုနှစ်မှ ၁၉၃၉-ခုနှစ်အထိ ၃-နှစ် ဖြစ်ပွားခဲ့သော အာရပ်သူပုန်မှုကြီးအတွင်း ၄-သောင်းမျှသော အာရပ်အမျိုးသားများ ဒုက္ခသည်အဖြစ် ပါလက်စတိုင်းဒေသကို ကျောခိုင်းစွန့်ခွာ ထွက်ပြေးကြသည်။ ငြိမ်းချမ်းရေးရသောအခါမှ တစ်ဖန်ပြန်လည်ဝင်ရောက်လာကြသည်။

ထို့ကြောင့် “ဆိုက်စ်-ပစ်ကော့စာချုပ်” ချုပ်ဆိုခဲ့သူ ဆာဖရက်ဒရစ် ဆိုက်စ်၏သား ခရစ္စတိုဖာဆိုက်စ်က အာရပ်တို့အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး “အစွရေးလ်သို့ ဖြတ်သန်းသွားရာလမ်း” (လန်ဒန်-၁၉၆၅)ဟူသော စာအုပ်ထဲတွင် အောက်ပါအတိုင်း ထည့်သွင်းရေးသားခဲ့ဖူးလေသည်။

“ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုများမှ ပေါ်ပေါက်လာသော ဒေါသတရားများ ပြေပျောက်စေရန် အာရပ်တို့ ကျင့်ကြံပြုလုပ်သည်နည်း ရှိပါသည်။ ကိုယ့်ဒေသတွင် အုပ်ချုပ်ရေးတွေ ကပြောင်းကပြန်ဖြစ်ပြီး၊ ခေတ်ပျက်၊ ကာလပျက်နှင့် ကြုံသောအခါတွင် အာရပ်တို့သည် လွတ်ရာသို့ ရှောင်ထွက်ပြေးလွှားကြ၏။ ယခုပါလက်စတိုင်းမှ ထွက်ပြေးသော အာရပ်ဦးရေသည် ယခင်ယခင်များကထက် အဆပေါင်းများစွာ ပိုမိုများပြားလေသည်။ အာရပ်လူမျိုးများအတွင်း၌ မြေရှင်ကြီးများ၊ လူချမ်းသာကြီးများ၊ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်ကြီးများ ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများသည် အခြားအခြားသော နိုင်ငံများမှ ခေါင်းဆောင်တို့ထက် ပိုမိုလွတ်လပ်ကြသည်။ သူတို့ နိုင်ငံတွင်းမှာ အခြေမလှသောအခါ တိုင်းတစ်ပါးသို့ ထွက်ပြေးပြီး လုံခြုံအေးချမ်းမှုကို ရှာကြသည်။ ပြည်တွင်းမှာကျန်ခဲ့သော မပြေးနိုင်မလွှားနိုင်သည့် သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်များမှာမူ သူတို့ကိုမျှော်ရင်း၊ တမ်းတရင်းဖြင့် နေခဲ့ကြရသည်။ ခေါင်းဆောင်တို့သည် သူတို့အပေါ်၌ ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုခု ကျရောက်တော့မည်ကို မြင်တွေ့သောအခါတွင် ထိုဘေးအန္တရာယ်မှ လွတ်ရာလွတ်ကြောင်းသို့ ရှောင်ရှားထွက်ပြေးကြသည်သာ ဖြစ်၏။ ဆိုက်ဘေးရီးယား၊ အက္ကရီ၊ ဟိုက်ဖာနှင့် ဂျက်ဖာမြို့များ၌ ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် စစ်ပွဲများအရ ထိုအချက်များ ထင်ရှားလေသည်။”

၁၉၃၉-ခုနှစ် မေလ ၁၇ရက်နေ့တွင် ဗြိတိသျှအစိုးရက ပါလက်စတိုင်း စက္ကူဖြူကြေညာစာတမ်းကို ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။ ထိုစက္ကူဖြူ စာတမ်းအရ နောက်

၅-နှစ်အတွင်း ဂျူးလူမျိုး ၇၅၀၀၀ ကိုသာ ပါလက်စတိုင်းသို့ ဝင်ခွင့် ပြုတော့မည် ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ၁၉၄၄-ခုနှစ်မှစပြီး ဂျူးများဝင်ရောက်လာခြင်းကို တားမြစ်ပိတ်ပင်တော့မည်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ဂျူးအေဂျင်စီနှင့် ဗြိတိသျှတို့ကြား ဆက်ဆံမှု အဆင်မပြေတော့သော သာဓကကလည်း ဖြစ်လေသည်။ ယင်း ၇၅၀၀၀ ထက်ပို၍ ဝင်လာလိုလျှင် အာရပ်တို့၏ သဘောတူညီချက်ကို ရယူရန်လည်းလိုသည်။ ထိုနည်းဖြင့် ဂျူးတို့သည် အရေအတွက်အားဖြင့် အာရပ်လူမျိုးများထက် ပိုမသွားအောင် ကန့်သတ်တားဆီးလိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ အာရပ်နယ်မြေအတွင်း၌ ဂျူးနယ်မြေ ဂျူးတိုင်းပြည် တည်ထောင်ခွင့်၊ ခွဲထွက်ခွင့် မပေးနိုင်ကြောင်း တောင်းဆို ကန့်ကွက်နေသည့် အာရပ်တို့၏ အလိုဆန္ဒကို ပို၍ခိုင်မာအောင် ပြုလုပ်လိုက်သည့် သဘောလည်း ဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာ၏ လက်အောက်၌ ဂျူးလူမျိုးများခံစားခဲ့ရသည့် ကြောက်မက်ကြေကွဲဖွယ်သော ဇာတ်လမ်းများကို ဤစာအုပ်တွင် ထုတ်ဖော်ရေးသားရန် လိုမည်မဟုတ်တော့ပေ။ ပြည်ပနိုင်ငံများတွင် အနိုင်စံက်ခံ အသတ်ဖြတ်ခံ အဖိနှိပ်ခံ နေရသော ဂျူးလူမျိုးများ ပါလက်စတိုင်းသို့ ဝင်ရောက်လာခြင်းကို ဗြိတိသျှစက္ကူဖြူ ကြေညာစာတမ်းက ပိတ်ပင်တားဆီးလိုက်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ခိုးဝင်လာသော ဂျူးများကို အရေးယူရေးနှင့်ပတ်သက်၍လည်း ဗြိတိသျှ အာဏာပိုင်များအတွက် ခါးသီးစရာဖြစ်လာသည်။ ထိုကာလမှာပင် စထရမ်မာအမည်ရှိ သင်္ဘောအဆို အဟောင်းကြီး တစ်စင်းသည် ဂျူးလူမျိုးဒုက္ခသည် ၇၆၉-ဦးကို တင်ဆောင်ကာ မြေထဲပင်လယ် အရှေ့ဘက်ကမ်းသို့ ဆိုက်ရောက်လာသည်။ ဗြိတိသျှနှင့် တူရကီ အာဏာပိုင်များက သင်္ဘောပေါ်တွင် ပါလာသူများကို ပြည်ဝင်ခွင့် တားမြစ်လိုက်သည်။ သို့ဖြင့်ပင် ကမ်းမှပြန်ခွာသွားသော သင်္ဘောအိုကြီးသည် ဦးတည်ရာမရှိဘဲ ပင်လယ်နက်အတွင်း၌ နစ်မြုပ်သွားရာ ဒုက္ခသည် တစ်ယောက်မှအပ ဂျူးဒုက္ခသည် အားလုံး အသက်ဆုံးရှုံးကုန်ကြရရှာသည်။

၁၉၃၉-ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ၌ ကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်ပွားသောအခါတွင် ပါလက်စတိုင်းမှာရှိသော ဂျူးလူမျိုးများသည် အခက်အခဲအကြပ်အတည်းများဖြင့် မိမိတို့ရင်ဆိုင်နေကြပြီဖြစ်ကြောင်း မြင်တွေ့လာကြသည်။ နာဇီ-ဂျာမနီကို ဆန့်ကျင် တိုက်ခိုက်ရာတွင် အင်္ဂလိပ်ကို ကူညီကာ သူတို့လည်း ပါဝင်တိုက်ခိုက်လိုကြသည်။ တစ်ဖက်တွင်လည်း သူတို့အပေါ်၌ ဖိနှိပ်ထားသည့် ရသင့်သော အခွင့်အရေးများကို ရုပ်သိမ်းထားသည်။ သူတို့တစ်မျိုးသားလုံးက ပြန်လည်ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ရမည့် အင်္ဂလိပ်၏ စက္ကူဖြူ ကြေညာစာတမ်းကြီးကလည်း တစ်မှောင့်ဖြစ်နေသည်။ ထိုကြောင့် နာဇီဂျာမနီကို အင်္ဂလိပ်နှင့်ပေါင်း၍ တိုက်မည်လော။ မိမိတို့အား ဖိနှိပ်သည့်

အင်္ဂလိပ်အား ပြန်လည်တိုက်ခိုက်မည်လောဟူသော ပြဿနာနှစ်ရပ်ကြားတွင် ဗျာများ ကြရလေတော့သည်။

အင်္ဂလိပ်တို့ကလည်း ဂျူးလူမျိုးများအား သီးခြားတပ်မတော်ဖွဲ့စည်း မပေးလိုကြချေ။ အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်များတွင် အာရပ်ပေါင်းမြောက်မြားစွာတို့ စစ်သား အဖြစ် ဝင်ရောက်အမှုထမ်းနေကြသည်။ အင်္ဂလိပ်လက်အောက်ခံ အိန္ဒိယ တပ်မတော် ထဲမှာလည်း မူဆလင်ပေါင်းမြောက်များစွာ ရှိကြလေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း စစ်ကြီးပြီးသောအခါ၊ ယင်းပြဿနာ အဖြေရှင်းရခက်ချေတော့မည်ကို စဉ်းစားမိသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ၊ ပါလက်စတိုင်းရှိ ဂျူးများက အင်္ဂလိပ်နှင့်လက်တွဲကာ ကမ္ဘာစစ်ကြီး တွင် ဝင်ရောက်ဆင်နွှဲကြသည်။ နောက်ဆုံး ဂျူးတပ်မကြီးတစ်ခု ဖွဲ့စည်းခွင့်ပေးခဲ့ရ သည်။

ယင်းကဲ့သို့ အင်္ဂလိပ်နှင့်အတူ ပူးတွဲစစ်တိုက်နေသော်လည်း သူတို့စိတ် ထဲတွင်မူ ဗြိတိသျှဆန့်ကျင်ရေး စိတ်ဓာတ်များပေါ်ပေါက်နေဆဲပင် ရှိသည်။ ပေါ်ပေါက် စရာအကြောင်းများကလည်း ဖြစ်ပွားနေ၏။ ၁၉၄၃-ခု မတ်လတွင် နာဇီလက် အောက်ခံ ဂျာမနီမှ ဂျူးအမျိုးသားများ ပြေးဝင်ခိုလှုံလာကြခြင်းကို ဗြိတိသျှအနေဖြင့် စည်းကမ်းတင်းကြပ်ပိတ်ပင်ရန် လော့ဒ်ဘွဲ့ရသူများက လှုပ်ရှားတောင်းဆိုနေကြသည်။ တင်းကြပ်ပိတ်ပင်မှု လုံးဝမပြုလုပ်သင့်ကြောင်း၊ ပြုလုပ်မည်လည်းမဟုတ်ကြောင်း လော့ဒ်ပလိုင်းမောက်သ်က အစိုးရကိုယ်စား အတိအလင်း ကြေညာရသည်။

ပါလက်စတိုင်းဒေသမှာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် လှုပ်ရှားစည်းရုံး လာသည်။ ကိုင်ရိုမြို့တွင် ဗြိတိသျှနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး လော့ဒ်ဖွိုင်းနိုကို လုပ်ကြံ သတ်ဖြတ်လိုက်ကြသည်။ တရားဥပဒေကို ချိုးဖောက်ကာ ခိုးဝင်လာမှုတွေ မတန် တဆများလာသည်။ အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်မှ လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်များကို ခိုးယူ ကြသည်။ ဗြိတိသျှ ပုလိပ်များကို သတ်ဖြတ်ကြသည်။ တစ်ဖက်တွင် စစ်ဖြစ်နေ ခိုက်၊ ဂျူးလူမျိုးတို့၏ အင်္ဂလိပ်ဆန့်ကျင်ရေးများမှာ အရှိန်မြင့်မားတိုးတက်လာသည်။

အင်္ဂလိပ်နှင့်ဂျူးတို့၏ကြား တင်းမာမှုမှာ ၁၉၄၄-ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၂ ရက်နေ့တွင် အထွတ်အခေါင်အများသို့ ရောက်ရှိလာသည်။ ဂျူးများဝင်ရောက် မှုများအား စည်းကြပ်ချုပ်ကိုင်သည့် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေကို၊ အင်္ဂလိပ်က ဆက်လက်အတည်ပြု ကျင့်သုံးသည်။ ယုံကြည်ချင်ခြင်းထန်သော ဂျူးလူမျိုးအချို့ တို့သည် ဒေါသကို မချုပ်တီးနိုင်ကြတော့ချေ။ ဆိုက်ပရပ်စ်ကျွန်းပေါ်၌ရှိသော ဂျူးတို့ကို အင်္ဂလိပ်က ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်လိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် ဂျေရုဆလင်မြို့ရှိ အင်္ဂလိပ် စစ်ရုံးအဖြစ် ဖွင့်လှစ်ထားသော ဒေးဗစ်ဘုရင်ဟော်တယ်ကို ဒေါသဖြစ်နေသော ဂျူးအချို့က ဝိုင်းဝန်းဖြင့် ဖောက်ခွဲလိုက်ကြသည်။ အဆောင်တစ်ခု လုံးပျက်သွားသည်။

အင်္ဂလိပ်လူမျိုး(၈)ယောက် သေဆုံးသည်။ တုန့်ပြန်လက်စား ချေသည်အနေဖြင့် ဂျူးလူမျိုးတို့၏ ဈေးဆိုင်များမှ မည်သည့်ပစ္စည်းကိုမှ ဝယ်ယူ ခြင်းမပြုရန်၊ လူမှုရေးအရ အပြီးတိုင် သပိတ်မှောက်ထားရန်၊ ဒုဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆာအီဗလင်ဘာကာက စစ်မိန့် တစ်ရပ်ကို ထုတ်ပြန်ကြေညာလိုက်သည်။

၁၉၄၅-ခုနှစ်တွင်၊ ကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးဆုံးသွားသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ပါလက်စတိုင်းနှင့် ပတ်သက်သည့် ဗြိတိသျှတို့၏ ဦးတည်ချက်သဘောထားမှာ ပြောင်းလဲသွားလေသည်။ အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်များ စည်းကမ်းတစ်ရပ်တစ်ရာ သတ်မှတ်ခြင်းမပြုဘဲ ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းသွားရန် အီဂျစ်အမျိုးသားများက တောင်းဆိုကြသည်။ ၁၉၄၉-ခုနှစ်တွင် စည်းကမ်းချက်များဖြင့် ရုပ်သိမ်းရန်သတ်မှတ်ခဲ့သော အာမက်စ်ဘီဗင် သဘောတူညီချက်ကို ကန့်ကွက်ပယ်ချကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဗြိတိသျှတို့သည် အီဂျစ်အစား ပါလက်စတိုင်းကို သူတို့၏ မဟာဗျူဟာနယ်မြေအဖြစ်၎င်း၊ တူးမြောင်း ဖွံ့ဖြိုးအဖြစ်၎င်း၊ အစားထိုးနေရာယူ ချုပ်ကိုင်ရန် စီစဉ်လာကြသည်။ ၁၉၄၆-ခုနှစ်အကုန်၊ ၁၉၄၇-ခုနှစ် အစပိုင်း၌ အီဂျစ်မှ ပါလက်စတိုင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့နေရာယူမှုများကို ဗြိတိသျှတို့ စတင်လုပ်ကိုင်လာကြလေသည်။

၁၉၄၇-ခုနှစ်တွင် တင်းမာမှုများကြီးထွားလာသည်။ အမေရိကန်သမ္မတ ထရူးမင်းက ပါလက်စတိုင်းနှင့်ပတ်သက်သည့် ဗြိတိသျှပေါ်လစီကို သဘောမတူညီပေ။ အနာဂတ် ပါလက်စတိုင်း အရေးအခင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အင်္ဂလိပ်-အမေရိကန် ပဋိပက္ခ ပေါ်ပေါက်လာသည်။ အနာဂတ် ပါလက်စတိုင်းကို ဥရောပရှိဂျူးများ၏ ခိုလှုံရာအရပ်အဖြစ် သတ်မှတ်ရေးပြဿနာပေါ်၌ ကွဲလွဲကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၄၇-ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁ရက်နေ့၌ အင်္ဂလိပ်ဆာဂျင်နစ်ယောက်ကို ဂျူးအယူသည်း သမားများက သတ်ဖြတ်မှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဂျူးဆန့်ကျင်ရေး စိတ်ဓာတ်များ ပေါက်ကွဲပေါ်ထွက်လာပြန်သည်။

ယင်းပဋိပက္ခများသည် ဗြိတိန်နိုင်ငံ၌ အမေရိကန်ဆန့်ကျင်ရေး စိတ်ဓာတ်များကိုလည်း ပေါ်ပေါက်လာစေသည်။ အမေရိကန်ဂျူးများက ဖိလစ်ပိုင် များအတွက် ရံပုံငွေစုဆောင်းခြင်း၊ ဗြိတိသျှ ဆန့်ကျင်ရေး ကြော်ငြာများထည့်ခြင်း စသည်ဖြင့် ပြုလုပ်ကြသည်။ ဂျူးဆန့်ကျင်ရေးနှင့် မလိုလားမှုများသည်၊ ကြမ်းကြုတ်ရက်စက်သော အဖြစ်အပျက်ကြီးများကိုလည်း ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့၏။ ဟိုက်ဖာမြို့သို့ အိပ်မက်ဒစ်သဘော ဆိုက်ကပ်လာသောအခါ၊ ဗြိတိသျှ ရေတပ်မတော်မှ ဖျက်သဘောက တားဆီးသည်။ အိပ်မက်ဒစ်သဘောပေါ်တွင် ပါလာသည့် ဂျူးများကို ဆင်းခွင့်မပေးဘဲထားသည်။ ထိုရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှု၌ ဂျူး ၁၃-ဦး သေဆုံးရသည်။ ဂျာမနီစစ်စခန်းများမှ ထွက်ပြေးလာသော ဂျူးဒုက္ခသည်များဖြစ်သည်။ ထို

သူများအားလုံး ကုမနီရှီ တိုင်းမဲ့ ပြည်မဲ့ လူများစခန်းသို့ပြန်သွားရန် အာမက်စ်စတီဗင်က အမိန့်ထုတ်သည်။

ပါလက်စတိုင်း ပြဿနာကို ကုလသမဂ္ဂသို့ တင်သွင်းမည်ဖြစ်ကြောင်း ၁၉၄၇-ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၅ရက်နေ့၌ ဗြိတိသျှ အစိုးရက ကြေညာလိုက်သည်။ ထိုနှစ် မေလ ၁၅ရက်နေ့တွင် ပါလက်စတိုင်းရေးရာ ကုလသမဂ္ဂ အထူးကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။ ဂျူးနိုင်ငံနှင့် အာရပ်နိုင်ငံဟူ၍ ခွဲခြားသတ်မှတ်ရန် အကြံဉာဏ် ပေးနေကြသော ကာလလည်းဖြစ်သည်။ ဂျေရုဆလင်ဒေသကို နိုင်ငံတကာအုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် ထားရှိလိုက်ကြောင်း ကုလသမဂ္ဂ ပါလက်စတိုင်းရေးရာ အထူးကော်မတီက ကြေညာသည်။ ၁၉၄၇-ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၉ရက်နေ့၌ ဂျူးနှင့် အာရပ်ကို ခွဲသင့်မခွဲသင့် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံ၌ မဲခွဲဆုံးဖြတ်သည်။ ခွဲခြားရန်ဘက်က ၃၃-မဲ၊ ကန့်ကွက်မဲ ၁၃-မဲ၊ ကြားနေ ၁၀-မဲဖြင့် ခွဲထုတ်သီးသန့်ထားရန် အဆိုအမိန့်အရ အတည်ပြုနိုင်ခဲ့သည်။ ရုရှား၊ အမေရိကန်နှင့် ပြင်သစ်တို့က ခွဲထုတ်ရန်ဘက်က မဲပေးကြသည်။ ထို အစီအစဉ်ကို ဂျူးများက လက်ခံကြသည်။ သို့သော် ပါလက်စတိုင်းရှိ အာရပ်လူမျိုးများနှင့် အာရပ်နိုင်ငံများက အဆိုကိုကန့်ကွက်ကြသည်။ ဂျူးများအား မြေနေရာကွက် အနည်းငယ်မျှ ပေးခြင်းကိုပင် လက်မခံနိုင်ကြောင်း၊ ရွှံ့ချကြောင်း အဆိုပြုကြသည်။ ဗြိတိသျှအစိုးရက မိမိတို့ အုပ်ချုပ်မှုသက်တမ်းကုန်ဆုံးမည့် ၁၉၄၈-ခုနှစ် မေလ ၁၅ရက်အထိ လုံးဝအုပ်ချုပ်နေဦးမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုရက်၏ နောက်ပိုင်း ရက်သတ္တ နှစ်ပတ်ကြာ အထိ ကုလသမဂ္ဂကော်မတီက ပါလက်စတိုင်းဒေသသို့ ဝင်ရောက်အုပ်ချုပ်မည် မဟုတ်ကြောင်းဖြင့် ကြေညာလိုက်သည်။ ၁၉၄၈-ခုနှစ် မတ်လ ၂၃ရက်နေ့က ကျင်းပသော ဗြိတိသျှပါလီမန် နှစ်ရပ်ပေါင်း အစည်းအဝေးတွင် “ပါလက်စတိုင်းမှ ထွက်ခွာသွားရန် အခြေအနေတစ်ရပ်ကို မိမိတို့ ရမည်ဖြစ်ကြောင်း” အားနက်စ်စတီဗင်က ပြောသည်။

၁၉၄၈-ခုနှစ်မှစတင်ပြီး ဂျူးနှင့်အာရပ်တို့၏ တိုက်ပွဲများမှာ ပြင်းထန်သည်ထက် ပြင်းထန်လာသည်။ အာရပ်များသည် ဆီးရီးယားနှင့် ထရန်စ်ဂျော်ဒန်ဘက်မှ စိမ့်ဝင်လာသည်။ အစုလိုက်အပြုံလိုက် သတ်ပွဲဖြတ်ပွဲကြီးများဖြစ်လာသည်။ ဒိုင်ယာယက်စင်ရွာတွင် လက်နက်မဲ့သော ပြန်လည်ခွဲတိုက်ခိုက်နိုင်စွမ်းလည်းမရှိသော လူကြီး၊ မိန်းမ၊ အာရပ်ကလေးသူငယ်စုစုပေါင်း ၂၅၄ ယောက်ကို ဂျူးအယူသည်းသမားများက သတ်ဖြတ်လိုက်သည်။ ဝန်ကြီးချုပ် ဘင်ဂူရီယံသည် ထရန်စ်ဂျော်ဒန် နိုင်ငံဘုရင် အဗ္ဗူလာထံသို့ တောင်းပန်ချက်ကို ချက်ချင်းကြေးနန်းရိုက်ပို့သည်။ ယခုကဲ့သို့သော ကြမ်းကြုတ်ရက်စက်စွာ လူသတ်မှုကြီးကို မိမိမသိ

ကြောင်း၊ လုံးဝလည်း မသက်ဆိုင်ကြောင်း၊ အယူသည်းသော ဂျူးလူမျိုးအချို့က ကျူးလွန်ခြင်းသာဖြစ်ပါကြောင်းဖြင့် ဖော်ပြတောင်းပန်သည်။

၁၉၄၈-ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၂-ရက်နေ့တွင် အာရပ်တို့၏ တုန့်ပြန်လက် စားချေမှုကြီးတစ်ရပ် ဖြစ်ပွားပြန်သည်။ အလှမ်းကွာဝေးနေသော ဂျူးဆေးရုံတစ်ခုသို့ ကမ္ဘာ့ကြက်ခြေနီတံဆိပ်ဖြင့် သွားကြသည့် ဂျူးဆရာဝန်များ၊ သူနာပြုဆရာမများ၊ ကျောင်းဆရာများနှင့် ကျောင်းသားများ စုစုပေါင်း ၇၇-ယောက်ကို အာရပ်တို့က သတ်ဖြတ်လိုက်လေသည်။ ထိုအခါမှစပြီး အာရပ်အမျိုးသားတို့၏ လက်စားချေမှုများ မှာ အရှိန်ကြီးမားလာလေသည်။ ထိုကာလနှင့်ပတ်သက်၍ ဆိုက်စ်က အောက်ပါ အတိုင်း ရေးသားဖော်ပြသည်။

“ဒိုင်ယာယက်စင်ရွာမှာ လူသတ်ပွဲကြီးဖြစ်ပွားသည်မှစ၍ ပေါက်ကွဲမှုများ ဆိုးဝါးလာသည်။ တစ်နေ့တခြား ကြီးမားလာသည်။ ထိုသတင်းကို အသံလွှင့် ကြေညာလိုက်သည်မှစပြီး တစ်ဆက်တည်း ပိုဆိုးဝါးသွားခြင်း ဖြစ်၏။ ပထမဦးဆုံး ထွက်လာသော သတင်းကလည်း အမှန်တကယ် သေဆုံးသည့်ဦးရေထက် များစွာ ပိုမိုနေသည်။ သို့ကလို စာရင်းကကြီးလေ၊ အခြေအနေပိုဆိုးလေ ဖြစ်သည်။ ဂျူးတို့၏ လက်နက်ကိုင်အင်အားမှာလည်း တစ်နေ့တခြားကြီးမားလာ၏။ သူတို့အားကောင်း သည်နှင့်အမျှ ပါလက်စတိုင်းမှခွာသွားသော အာရပ်အမျိုးသားဦးရေမှာလည်း များပြားလွန်းလှသည်။ ဧပြီလ နောက်ဆုံးပတ်တစ်ပတ်အတွင်းမှာပင် အာရပ်ရက္ခသည် ပေါင်း ၁၅၀၀၀တို့ ထွက်ခွာသွားကြသည်”။

အာရပ်အမျိုးသားများ ပါလက်စတိုင်းကိုစွန့်ခွာသွားသဖြင့် မူလက အာရပ် ၇၀၀၀၀ ရှိခဲ့ရာမှ၊ ၁၇၀၀၀သို့ ထိုးကျသွားသည်။

၁၉၄၈-ခုနှစ် မေလ ၁၄ရက်နေ့၌ အစ္စရေးလ်နိုင်ငံကို တည်ထောင် ဖန်တီးလိုက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်တည်း တစ်နာရီအတွင်းမှာပင် အမေရိကန်ပြည် ထောင်စုက အသိအမှတ်ပြုသည်။ နောက် ၃-ရက်အကြာတွင် အစ္စရေးလ်နိုင်ငံ အား အသိအမှတ်ပြုကြောင်း ရုရှားနိုင်ငံက ကြေညာသည်။ ထိုစဉ်က ဓနသဟာယ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံမျှသာ ဖြစ်သေးသော တောင်အာဖရိကနိုင်ငံက၎င်း၊ နှစ်ကုန်တွင် ကနေဒါနိုင်ငံက၎င်း အသိအမှတ်ပြုကြသည်။ ဗြိတိန်နိုင်ငံကမူ အမေရိကန်ထက် ၁၀-လလုံးလုံး နောက်ကျပြီးမှ အသိအမှတ်ပြုသည်။ အီတလီအစိုးရနှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အားနက်စ်ဘီဗင်တို့အား ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဝင်စတန်ချာချီက အခြေအနေအမှန်ကို လေ့လာသုံးသပ်ရန် ထပ်မံနားချတိုက်တွန်းခဲ့သည်။ ယခုပြဿနာ ကြောင့် အမေရိကန်နှင့်ဗြိတိသျှ၏ကြား ကွာဟချက်၊ မတူကွဲလွဲချက်မှာ ပိုမို၍ ကြီးထွားလာနိုင်ကြောင်း ပြောဆိုခဲ့လေသည်။

“ဘယ်လိုအကြောင်းပြချက်နဲ့ပဲ စဉ်းစား စဉ်းစား အမွှစ်မြို့မှာ ကျုပ် တို့သံရုံးဖွင့်နိုင်ရင် တယ်လ်အဗစ်မြို့မှာလဲ သံရုံးဖွင့်နိုင်ရမှာပဲ” ဟု ချာချီက ပြောခဲ့သည်။ ၁၉၄၉-ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၆ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အားနက်စ်ဘီဗင်အား ဝေဖန်ပြောကြားရာတွင်လည်း-

“ရိုးသားတဲ့ မည်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မဆို အစွရေးလ်နိုင်ငံကို အသိအမှတ် ပြုဖို့ လက်နှေးနေကြလိမ့်မယ် မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ကျွန်တော် သေသေချာချာ ပြောရဲပါတယ်။ အခုတော့ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဟာ ယောက်ျားပီပီသသစကားလုံးတွေ ကျွန်တော်တို့ကို မပြောနိုင်တော့ပါဘူး။ လွတ်ရာကင်းရာမှာ ပုန်းလျှိုး ကွယ်လျှိုး နေဖို့ကိုသာ သူ့အာသိသရီနေပါပြီ” စသည်ဖြင့်လည်း ပြင်းထန်စွာ ပြောဆို ဝေဖန်ခဲ့လေသည်။

နောက် ၄-လကြာသောအခါ၌ ပြင်သစ်-ဘယ်လ်ဂျီယံ-ဟော်လန်-အီတလီ-ဆွစ်ဇာလန်-ဩစတြေးလျ-နယူးဇီလန်-ဒိန်းမတ်-နော်ဝေနှင့်လက်တင် အမေရိကန်နိုင်ငံများက ဆက်တိုက်အသိအမှတ်ပြုကြသည်။

အာရပ်နိုင်ငံများကမူ- အစွရေးလ်နိုင်ငံကို အသိအမှတ်ပြုရန် ငြင်းဆန် ကြလေသည်။ အနီးအရှေ့ပိုင်းဒေသနိုင်ငံတစ်ခုသို့ သွားမည့် ခရီးသည်တိုင်းသည်၊ အစွရေးလ်နိုင်ငံသို့ပါ သွားလိုသည်ဆိုကာ နိုင်ငံကူးလက်မှတ် ၂-စောင်ရှိရန်လိုလေ သည်။ အာရပ်နိုင်ငံများအနေဖြင့် အစွရေးလ်နိုင်ငံကို အသိအမှတ်မပြုသောကြောင့် မိမိတို့နှင့် အစွရေးလ်သည် ထာဝရစစ်ဖြစ်နေသော နိုင်ငံများဖြစ်ကြောင်း သဘောထား ကြလေသည်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် စူးအက်တူးမြောင်းအား အစွရေးလ်တို့ အသုံးချခွင့်ကိုလည်း ၁၉၄၈-ခုနှစ်ကတည်းက ငြင်းဆန်ခဲ့ကြသည်။ ဂျေရုဆလင်မြို့ ဟောင်းကိုလည်း နှစ်ပိုင်းခွဲရသော အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်လာသည်။ သေနင်္ဂဗျူဟာနည်းအရပင်လျှင် ခုခံကာကွယ်နိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်အောင် ဆီးရီးယားနယ်စပ် နှင့် ဆက်စပ်နေခြင်း၊ ဂျော်ဒန်နိုင်ငံ နှင့်ပင်လယ်ကြား အလွန်ကျဉ်းပြောင်းသော ဒေသဖြစ်ခြင်း၊ ရှမ်းအယ်လ်ရိုက်မှာ အီဂျစ်တို့လက်တွင် ကျရောက်နေခြင်း၊ တိုင်ရန် ရေလက်ကြားကို အီဂျစ်တို့ သိမ်းပိုက်အုပ်ချုပ်နေပြီး အီလတ်မြို့တွင် ဆိပ်ကမ်း တည်ဆောက်ရန် အခွင့်အရေး မှန်သမျှကို အီဂျစ်က ပိတ်ပင်ထားခြင်း၊ ဂါဇာ ကမ်းမြောင်းဒေသမှာ အသုံးမဝင်ခြင်း၊ အာရပ်ဒုက္ခသည်များကို ကုလသမဂ္ဂစရိတ်ဖြင့် ထောက်ပံ့စောင့်ရှောက်ထားဆဲရှိခြင်းတို့ကြောင့် ဂျေရုဆလင်မြို့သည် အစွရေးလ် တို့အတွက် မက်လုံးမဟုတ်တော့ချေ။ ထိုကဲ့သို့ အာရပ်များပိုင်းပိုင်းလည်နေခြင်း၊ မိမိအတွက်လည်း ထင်သလောက်အကျိုးမရှိခြင်းများကို၊ ဂျေရုဆလင်မြို့အား လက်ဝယ်ထားရှိခြင်းဖြင့် ကြုံရမည်ဖြစ်ကြောင်း အစွရေးလ်တို့ တွေ့မြင်လာကြသည်။

၁၉၅၂-ခုနှစ် ဇူလိုင်လသို့ ရောက်သောအခါ အစွဲရောင်း၏ အဓိက ရန်သူတော်ကြီးဖြစ်သော အီဂျစ်နိုင်ငံသည် အပြောင်းအလွဲဖြစ်လာတော့၏။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး နာဂစ်ခေါင်းဆောင်သော တပ်မတော်က ဖာရောက်ဘုရင်ကို နန်းချကာ အာဏာသိမ်းယူလိုက်သည်။ နာဂစ်သည် ကိုင်ရိုအရာရှိများကလပ်၏ ဥက္ကဋ္ဌ လည်းဖြစ်သည်။ ခြေလျင်တပ်မကြီးတစ်ခု၏ ဦးစီးဖြစ်ပြီး ၁၉၄၈-ခုနှစ် စစ်ပွဲတုန်းက ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးလည်း ဖြစ်သည်။ ထိုစစ်ပွဲ၌ ၃-ကြိမ်တိုင်တိုင် ဒဏ်ရာရခဲ့သည်။ အစိုးရဟောင်းနှင့်ပတ်သက်၍

“ပြည်သူတို့သည် ပါလက်စတိုင်းစစ်ပွဲမှာ အရှုံးနှင့်ရင်ဆိုင်ခြင်းကိုသာ လက်ခံရရှိလိုက်သည်။ သစ္စာဖောက်များက ပါလက်စတိုင်း စစ်ပွဲပြီးဆုံးသောအခါ တပ်မတော်ကို ဆန့်ကျင်လာကြသည်။ ယခုတော့ ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိကိုယ်မိမိ အားကိုးကာ ကိုယ့်လမ်းကိုယ် သွားကြတော့မည်” စသည်ဖြင့် ပြောကြားသည်။

၁၉၅၄-ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလသို့ရောက်ပြန်သောအခါ ဗိုလ်မှူးကြီး နတ်ဆာသည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး နာဂစ်လက်ထဲမှ ဝန်ကြီးချုပ်အာဏာ လွှဲပြောင်းယူ လိုက်သည်။ သို့ဖြင့်ပင် နာဂစ်နှင့်နတ်ဆာတို့ သူနိုင်ကိုယ်နိုင် အားပြိုင်နေကြသည်။ ၁၉၅၄-ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလသို့ ရောက်သောအခါတွင် ဗိုလ်မှူးကြီးနတ်ဆာ လုံးဝအောင်ပွဲခံချေတော့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး နာဂစ်ကို အကျဉ်းချထားလိုက်ပြီး အာဏာအားလုံး သူ့လက်ထဲသို့ ရောက်လာလေတော့သည်။

၁၉၅၆-ခုနှစ် မတိုင်မီ၊ စူးအက်တူးမြောင်းမှ အင်္ဂလိပ်များကို မောင်း ထုတ်လိုက်နိုင်ရန် အီဂျစ်အစိုးရများသည် ၁၉၅၁-ခုနှစ်မှစတင်ပြီး ကြိုးစားခဲ့ကြ ၏။ ၁၉၃၆-ခုနှစ်က ချုပ်ဆိုခဲ့သောစာချုပ်သည် ၁၉၅၆ခုနှစ်တွင် သက်တမ်း ကုန်ဆုံးမည်ဖြစ်သည်။ နယူးယောက်သမ္မတီသတင်းစာက ဗိုလ်မှူးကြီးနတ်ဆာ နှင့် တွေ့ဆုံကာ အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်များကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ မေးမြန်းခဲ့သည်။ ထိုသတင်းကို ၁၉၅၂-ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၁-ရက်နေ့က ထုတ်ဖော်ရေးသားသည်။

“ပုံစံနဲ့တိုက်နေတဲ့ စစ်ပွဲတော့မဟုတ်ဘူး။ တဖြည်းဖြည်းချင်း အမှည့် ချွေ ချွေတဲ့စစ်ပွဲပဲ။ ဒါကြောင့် ဒါဟာ ပြောက်ကျားစစ်ပဲ ဖြစ်မယ်။ ညအခါ လက်ပစ်ဗုံးတွေနဲ့ပစ်မယ်။ အင်္ဂလိပ်စစ်သားတွေကို တစ်ယောက်ချင်း ဓားနဲ့ထိုး မယ်။ အကြမ်းဖက်မှုတွေလဲပါမယ်။ အဲဒီအခါမှာ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံကို သိမ်းထား ရတဲ့အတွက် ဗြိတိသျှအစိုးရမှာ မတတ်နိုင်လောက်အောင် စရိတ်စက ကြီးမား လာမှာပါပဲ” ဟု နတ်ဆာက ပြောခဲ့ကြောင်း ရေးသားသည်။

၁၉၅၂-ခုနှစ်က စူးအက်တူးမြောင်းမှာ အလုပ်လုပ်နေကြသော အီဂျစ်

နိုင်ငံသားအလုပ်သမားများသည် လုပ်ငန်းခွင်များမှ ထွက်ခွာလာကြသည်။ တူးမြောင်းရုံနယ်ကို အုပ်ချုပ်စောင့်ရှောက်နေသော ဗြိတိသျှစစ်သားပေါင်း ၈၀,၀၀၀ မှာ အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်ခြင်းများကို ခံနေကြရပြီ။ တစ်ချိန်တွင် ဗြိတိသျှစစ်သားများအား ရေပေးဝေမှုကို နောက်ယှက်ဖျက်ဆီးသည့် အီဂျစ်ရွာတစ်ရွာကို ဗြိတိသျှက မီးတင်ရှို့ပစ်လိုက်သည်။ သို့ဖြင့်ပင် ၁၉၅၄-ခုနှစ် ဧပြီလ၌ အင်္ဂလိပ်နှင့်အီဂျစ်တို့သဘောတူညီချက်တစ်ရပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးကြရလေတော့သည်။ အင်္ဂလိပ်က ၁၉၅၆-ခုနှစ်တွင် စူးအက်တူးမြောင်းရုံနယ်အတွင်းမှ မိမိတပ်များကို တစ်စုံတရာစည်းကမ်းသတ်မှတ်ခြင်းမပြုဘဲ ဆုတ်ခွာပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း သဘောတူညီရသည်။ ယင်းအခြေအနေများရောက်အောင် ဖန်တီးလာသူမှာ နတ်ဆာဖြစ်သည်။ သို့သော် နတ်ဆာ၏ ကြီးမားသော ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြည်သူတို့အကုန်မသိကြသေး။ ပြည်သူများကလည်း နတ်ဆာအိမ်နိမ့်စံနေခြင်းကို အားမရကြ။ သို့ဖြင့်ပင် သူ့ကိုထောက်ခံသော ပြည်သူများအား ကျောထောက် နောက်ခံပြုကာ နတ်ဆာအာဏာသိမ်းတော့သည်။ သူသည် အာရပ်အမျိုးသားတို့၏ တကယ့်စစ်မှန်သော အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီးဖြစ်ကြောင်း လုပ်ကိုင်ပြတော့သည်။ နတ်ဆာက အစွဲရေးလ်နိုင်ငံကို သူ၏ပစ်ကွင်းအဖြစ် ရွေးချယ်သတ်မှတ်လိုက်သည်။ ၁၉၅၅-ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၈-ရက်နေ့တွင် အစွဲရေးလ် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးသစ်တင်ဂူနီယံက ဂါဇာရှိ အီဂျစ်စစ်တပ်များကို တိုက်ခိုက်သည်။ စစ်ဘက်အဆောက်အဦများကို ဖျက်ဆီးပစ်သည်။ နယ်ခြားတွင် အီဂျစ်တို့က မကြာခဏတိုက်ခိုက်ခြင်း၊ ရန်စကျူးကျော်ခြင်းများကို တုန့်ပြန်လက်စား ချေခြင်းဖြစ်သည်။

နတ်ဆာအာဏာရစက အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုက နတ်ဆာကို များစွာ အထင်ကြီးသည်။ သွေးနားထင်ရောက်အောင် မြှောက်ထိုးပင့်ကော်တွေလည်း လုပ်ခဲ့သည်။ နတ်ဆာသည် သမာသမတ်ရှိသူ၊ မျှမျှတတ စဉ်းစားတတ်သူအနောက်အုပ်စု၏ နိုင်ငံရေးမိတ်ဆွေကြီးအဖြစ် အမေရိကန်တို့က သဘောထားသတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနာဂစ်ကို ဖြတ်ချပြီး နတ်ဆာအာဏာသိမ်းလိုက်သောအခါ အမေရိကန်စီအိုင်အေသူလျှိုကိုယ်စားလှယ် ကာမစ်ရစ်ဗွဲက နတ်ဆာအလိုရှိလျှင် အသင့်ရနိုင်အောင် နတ်ဆာ၏ ရုံးနားမှာပင် ရုံးဖွင့်ပြီး နေခဲ့သည်။

နတ်ဆာသည် ရုရှနှင့်ဆက်သွယ်ပြီး လက်နက်များ ဝယ်ယူရေး အထောက်အပံ့ရေးများ ပြုလုပ်နေသည်အထိ အမေရိကန်နှင့်စီအိုင်အေသူလျှိုများက နတ်ဆာကို သူတို့လူအဖြစ် ထင်နေကြဆဲပင်။ စီအိုင်အေသူလျှိုကြီး ကာမစ်ရစ်ဗွဲနှင့် နတ်ဆာတို့အဆင်ပြေကြဆဲ၊ ပလူးကြဆဲ ရုံးချင်းကပ်၍ အလုပ်လုပ်ကြဆဲပင်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသနှင့်ပတ်သက်၍ အမေရိကန်၏သဘောထား

များမှာ အချင်းချင်းပဋိပက္ခများ၊ ကွဲလွဲမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ပေါ်လစီချမှတ်ရေးတွင် သဘောထားအပြင်ချင်း မတူညီကြခြင်းဖြစ်သည်။ အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဌာနနှင့် စီအိုင်အေသူလျှို့ဝှက်တို့၏ အယူအဆရေး အကွဲအပြားဖြစ်သည်။

စူးအက်တူးမြောင်းမှ အင်္ဂလိပ်တို့ဆုတ်ခွာသွားသည်နှင့် တစ်ပြိုင်တည်း နိုင်းမြစ်မှရေများကို သွယ်ယူသိုလှောင်မည့် အစွမ်းရေလှောင်ဆည်တည်ဆောက်ရန် ငွေကြေးအထောက်အပံ့များကို အင်္ဂလိပ်-အမေရိကန်နှင့် ကမ္ဘာ့တစ်ဝှမ်းမှ အီဂျစ်ကရယူလိုက်သည်။ ၁၉၅၆-ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၉ရက်နေ့ရောက်သောအခါ အစွမ်းရေလှောင်ဆည်ကြီး တည်ဆောက်ရာတွင် မိမိတို့ ငွေကြေးဆက်လက်ထောက်ပံ့တော့မည်မဟုတ်ကြောင်း အင်္ဂလိပ်နှင့်အမေရိကန်တို့က ကြေညာသည်။ နောက်ရက်သတ္တတစ်ပတ်ကြာသောအခါတွင် စူးအက်တူးမြောင်းကို ပြည်သူပိုင်သိမ်းပိုက်လိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း သမ္မတနတ်ဆာက ကြေညာလိုက်လေတော့သည်။ အင်္ဂလန်မှာ၊ ပြင်သစ်မှာ၊ အမေရိကန်မှာ ကြီးစွာသော ဂယက်တွေ့ရိုက်ကုန်သည်။ ရုတ်တရက် ဘာလုပ်ရမှန်းမသိအောင် ခြေမကိုင်မိ လက်မကိုင်မိတွေ ဖြစ်ကုန်သည်။

ယင်းသို့ပြဿနာများ မြှန်းခနဲ ဒိုင်းခနဲပေါ်ပေါက်နေသော အချိန်၌ အစ္စရေးလ်နိုင်ငံမှာလည်း သူ့ဒုက္ခနှင့်သူ၊ သူ့အပူလုံးနှင့်သူ ဖြစ်နေသည်။ အီဂျစ်အကြမ်းဖက်သမားများ၏ အန္တရာယ်ကိုသာ တွန်းလှန်နေရသည်မဟုတ်။ ဆီးရီးယားနှင့် ဂျော်ဒန်တို့၏ အကြမ်းဖက်မှုများကိုပါ တွန်းလှန်နေရချေသည်။ အင်္ဂလိပ်-ပြင်သစ်နှင့်အစ္စရေးလ်တို့သည် ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ်ကို ချမှတ်လိုက်၏။ ၃-နိုင်ငံပူးပေါင်းပြီး စူးအက်တူးမြောင်းပေါ်ရှိ ပို့ဆက်ဆိပ်ကမ်းမြို့ကို ဝိုင်းဝန်းတိုက်ခိုက်ကြရန် ဖြစ်လေသည်။ ယင်းအစီအစဉ်မှာ အစ္စရေးလ်ကလည်း ကိုယ့်အကြောင်းနှင့်ကိုယ် မျှော်ကိုးချက်ရှိသည်။ ဆီနိုင် သဲကန္တာရရှိ အီဂျစ်စစ်စခန်း များကို တိုက်မည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ရှမ်းအယ်လ်ရိုက်ကိုသိမ်းမည်။ သို့မှသာ သူတို့အတွက် အက္ခရာပင်လယ်ကွေ့ကိုပြန်ဖွင့်ကာ တိုင်ရန် ရေလက်ကြားမှတစ်ဆင့် သင်္ဘောများ ကူးသန်းသွားလာနိုင်အောင် ဖန်တီးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်ပင် စစ်ထိုးလေတော့သည်။ အီလတ်မြို့ကို ဆိပ်ကမ်းမြို့အဖြစ်ပြုလုပ်ရန် လက်တကမ်းအကွာသို့ပင် ရောက်ခဲ့ပြီ။

အင်္ဂလိပ်နှင့်ပြင်သစ်တို့လည်း အောင်ပွဲများရနေသည်။ နယ်မြေများ တစ်ချပြီးတစ်ခု သိမ်းပိုက်ရရှိနေသည်။ ထိုသို့ တိုက်၍ခိုက်၍ ကောင်းနေကြတုန်းမှာပင် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံက အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး အရေးတကြီး တောင်းဆိုချက်ကို ထောက်ခံမဲ ၆၄-မဲ၊ ကန့်ကွက်မဲ ၅-မဲ၊ ကြားနေ ၆-မဲဖြင့် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ရက်သတ္တပတ်ပေါင်း မြောက်မြားစွာကြာအောင် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းပြီးကြသောအခါတွင် မိမိတို့တပ်များအားလုံးကို ပြန်လည်ရပ်သိမ်းပေးလိုက်ကြ

သည်။ အိဂျစ် စစ်တပ်များနေရာတွင် ကုလသမဂ္ဂတပ်များက ဝင်ရောက် အစားထိုး နေရာယူလိုက်ကြသည်။

ထိုမှစပြီး အစွရေးလ်နယ်စပ်တွင် တိုက်ခိုက်မှုများ မကြာခဏ ဖြစ်ပွား လာသည်။ အသေအပျောက်တွေ များပြားလာသည်။ ဆီးရီးယားနိုင်ငံနှင့် ဂျော်ဒန်နိုင်ငံနှင့်၎င်း၊ နယ်စပ်ကိုကျော်လွှက် ပစ်ခတ်မှုတွေ၊ တိုက်ပွဲတွေ၊ ငုံးကြဲမှုတွေ အဆက်မပြတ်ဖြစ်ပွားလာသည်။ ၁၉၆၇-ခုနှစ် ဧပြီလ ၇-ရက်နေ့က ဆီးရီးယား ကုန်းပြင်မြင့်မှဖြတ်ပြီး အစွရေးလ်နယ်တွင်းသို့ ကူးကျော်ပစ်ခတ် တိုက်ခိုက် ငုံးကြဲမှု များဖြစ်ပွားသည်။ အစွရေးလ်လေတပ်က မစ်လေယာဉ်ပျံ ၆-စင်းကို ပစ်ချလိုက် သည်။ ဆီးရီးယားသည် ရှုရှားလုပ်လေယာဉ်များ၊ တင့်ကားများ၊ လက်နက်ကောင်း များဖြင့် တပ်ဆင်ကာ အသင့်ပြင်ဆင်နှင့်လေတော့သည်။

၁၉၄၈-ခုနှစ်မှစပြီး နေရင်းစွဲ နယ်မြေများအပေါ်မှ မောင်းထုတ်ခြင်း ခံရသော အာရပ်အမျိုးသားညီအစ်ကိုတော်များအတွက် အာရပ်နိုင်ငံများက တိုင်တန်းချက် အမျိုးမျိုးကို ထာဝရ ပြုလုပ်ခဲ့ကြလေသည်။ မောင်းထုတ်ခံရသော ယင်းအာရပ်များ သည် နယ်စပ်တစ်လျှောက်ရှိ ဒုက္ခသည်စခန်းများမှာ နေထိုင်လျက်ရှိကြ၏။ တောင်းဆို ချက်၊ တိုင်တန်းချက်အမျိုးမျိုးကို ကိုင်ရိုရေဒီယိုမှ ဒိုင်ခံအသံလွှင့်ခဲ့သည်။ စူးအက် တူးမြောင်း ပြဿနာပေါ်ပြီးနောက်ပိုင်း၌ နတ်ဆာသည် အင်္ဂလိပ်နှင့်ပြင်သစ်ကို ပြစ်တင်ရှုတ်ချတိုက်ခိုက်ရင်း အာရပ်အမျိုးသားတစ်ရပ်လုံး၏ ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ရောက်ရှိလာခဲ့သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

အာရပ်အမျိုးသားတို့၏ တောင်းဆိုချက်အရ အစွရေးလ်က ပြန်ပေးသော နယ်မြေမှာ ဒဿမ ၂-ရာခိုင်နှုန်းမျှသာရှိလေသည်။ ကမ္ဘာ့ဂျူးအမျိုးသားများက ဂျူးအမျိုးသားရဲပုံငွေများကို သန်းပေါင်းမြောက်များစွာ ရရှိအောင် ကောက်ခံလျက် ရှိကြလေသည်။ ဗြိတိန်နိုင်ငံနှင့် အမေရိကန်တွင် ကောက်ခံကြရာ၌ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုမှ ကောက်ခံရရှိငွေမှာ ယနေ့ထက်တိုင်အောင် များပြားလျက်ပင်ရှိသည်။ ယင်းငွေများဖြင့် ဥရောပရှိ ဂျူးလူမျိုးများအား အစွရေးလ်နိုင်ငံအတွင်း၌၎င်း၊ အနောက်နိုင်ငံများတွင်၎င်း အိုးအိမ်များ ထူထောင် နေရာချထားပေးရန် ဖြစ်လေသည်။ ပါးရှန်းနှင့် ကူပိတ်နိုင်ငံများကမူ ၎င်းတို့အနေဖြင့် အလေးအနက် သဘောထား ပါသည်ဟု ဆိုလင့်ကစား လက်တွေ့တွင်မူ အစားအသောက်ပေးရန်၊ နေရာထိုင်ခင်း ပေးရန်မျှကိုပင် ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်း မပြုကြချေ။ ယခုဆိုလျှင် အစွရေးလ်နယ်နိမိတ်

တစ်လျှောက်၌ ရှိနေကြသော အာရပ်ဒုက္ခသည်စခန်းများမှာ ဆူပွက်နေသည့် ရေနွေးအိုးကြီးတစ်တိုင်းနှင့် အလာသဏ္ဍာန်တူညီလေသည်။ ပေါက်ကွဲလာမည့်အချိန်ကို စောင့်စားရင်း ထိုဖြစ်ပေါ်လာသည့်အခြေအနေပေါ်၌ သင့်သလို အခွင့်အရေးယူရန်မှာ အိဂျစ်တို့၏ စိတ်ကူးလည်းဖြစ်သည်။

စူးအက်တူးမြောင်းကိုအကြောင်းပြုပြီး စစ်မက်ဖြစ်ပွားခဲ့ရာတွင် အစ္စရေးလ်တပ်များအား ၎င်းတို့သိမ်းပိုက်ထားသည့်နယ်မြေများမှ ပြန်လည်ဆုတ်ခွာသွားရန် ကုလသမဂ္ဂက တောင်းဆိုခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း အစ္စရေးလ်က အင်တင်တင်လုပ်နေခဲ့လေသည်။ ၁၉၅၇-ခုနှစ်၊ မတ်လကျမှပင် သိမ်းပိုက်ထားသည့် နယ်မြေနှစ်ခုပေါ်မှ ဆုတ်ခွာရန် ပြင်ဆင်ကြတော့သည်။ သူတို့သိမ်းပိုက်သည့် နယ်မြေမှာလည်း သူတို့စိတ်အဝင်စားဆုံး မျက်စိအကျဆုံးဖြစ်သည့် ဂါဇာကမ်းမြောင်ဒေသနှင့် ရှမ်းအယ်လ်ရှိတ်တို့ ဖြစ်သည်။ ရှမ်းအယ်လ်ရှိတ်သည် တိုင်ရန်ရေလက်ကြားကို ထိန်းချုပ်နိုင်သောနယ်မြေဖြစ်သည်။ ထိုနယ်မြေများမှ ဆုတ်ခွာသွားခြင်းအားဖြင့် အစ္စရေးလ်နိုင်ငံ၏ လုံခြုံရေးကို မည်သည့်အင်အားကြီးနိုင်ငံများကမှ အာမခံခြင်း မပြုကြချေ။ ထို့ကြောင့်လည်း စောစောပိုင်းက အစ္စရေးလ်နိုင်ငံအနေဖြင့် မိမိတပ်များ ပြန်လည်ဆုတ်ခွာပေးရန် ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ဖွဲ့၏ တောင်းဆိုချက်ကို မနာယူဘဲ နေခဲ့လေသည်။ ထိုအခါတွင် အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဖွန်ဖော်စတာ ဒါးလက်စ်က အစ္စရေးလ် နိုင်ငံအား ကုလသမဂ္ဂ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မလိုက်နာလျှင် စီးပွားရေးအရ အကြပ်ကိုင်ရလိမ့်မည်ဟု ခြိမ်းချောက်ခဲ့ရသည်။

၁၉၅၇-ခု၊ မတ်လ ၆-ရက်နေ့တွင် အစ္စရေးလ်တပ်များ ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းသွားသည်။ အတိုက်ခိုက်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်အား အိဂျစ်တို့က ချိုးဖောက်လျှင် နိုင်ငံတကာ၏ အရေးယူခြင်းကို ခံရလိမ့်မည်ဟု သမ္မတ အိုက်စင်ဟောင်ဝါက ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၀-ရက်နေ့၌ ပြောသည်။ ဗြိတိန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဆာအလင်နီဘယ်ကလည်း ပင်လယ်ကွေ့အတွင်း၌ ဗြိတိသျှသင်္ဘောများ လွတ်လပ်စွာ သွားလာခွင့်ကို ဗြိတိသျှအစိုးရက တောင်းဆိုကြောင်း၊ အခြားနိုင်ငံများနှင့်အတူ ယင်းအခွင့်အရေးရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ကြောင်း မတ်လ ၁-ရက်နေ့၌ ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံတွင် ထုတ်ဖော်ပြောကြားသည်။

မိမိတို့ အစ္စရေးလ်ကို အမေရိကန်သမ္မတ အိုက်စင်ဟောင်ဝါက စိတ်ဓာတ်ရေးအားဖြင့် အားပေးခဲ့ကြောင်း၊ ရေကြောချင်း ဆက်နေသည့် နိုင်ငံများကလည်း အစ္စရေးလ်နိုင်ငံ၏ ရေလက်ကြားအတွင်း ရခွင့်ရထိုက်သည့် အခွင့်အရေးကို အသိအမှတ် ပြုနေကြကြောင်း၊ သို့သော်လည်း အစ္စရေးလ်နိုင်ငံသည် ဂါဇာကမ်းမြောင်ဒေသနှင့်တိုင်ရန် ရေလက်ကြားအတွင်း ရသင့်ရထိုက်သော

အခွင့်အရေးများကို အာမခံချက် တစ်စုံတစ်ရာကိုမျှပင် မရရှိသေးကြောင်း အစွဲအလဲ ဝန်ကြီးချုပ် ဒေးဗစ်ဘင်ဂူရီယံက ထုတ်ဖော်ပြောဆိုလေသည်။

ထို့နောက် ၁၀-နှစ်ခန့်အတွင်း၌ အာရပ်နှင့်အစွဲအလဲတို့သည် လက်နက် ခဲယမ်းမီးကျောက်များ ပိုမိုဝယ်ယူလာကြသည်ကို မြင်တွေ့ရလေသည်။ အီဂျစ် နိုင်ငံသည် ၁၉၅၇-ခုနှစ် ဇူလိုင်လက ရုရှားလုပ် ရေငုပ်သင်္ဘော ၃-စင်းကို အမြန် ရရှိအောင် ဝယ်ယူခဲ့သည်။ မစ်ဂျက်လေယာဉ်ပျံများ၊ တီယူ ၁၆ ဗုံးကြဲကျက်လေယာဉ် ပျံများနှင့် အခြားဗုံးပျံများကို ဝယ်ယူခဲ့သည်။ အီဂျစ်နှင့် ဆီးရီးယားတို့အတွက် ရုရှားသည် ငွေကုန်ကြေးကျများလာသည်။ စရိတ်စက ကြီးလာလေသည်။

ထိုကဲ့သို့ အီဂျစ်က လက်နက်ဝယ်ယူနေသည်ကိုကြည့်ပြီး အမေရိကန် က မြေပြင်မှ ဝေဟင်ပစ်ဗုံးပျံများ အစွဲအလဲကို ရောင်းချခြင်းဖြင့် အစွဲအလဲ ဘက်ကို မဲတင်ပေးလိုက်သည်။ လက်နက်များ စိမ့်ဝင်လာသည်နှင့် တစ်ဆက် တည်းမှာပင် သမ္မတ နတ်ဆာကလည်း အာရပ်အမျိုးသားခေါင်းဆောင်အဖြစ် ဆက်လက်ရပ်တည်နိုင်ရန် ကြိုးစားလျက်ရှိသည်။ စူးအက်တူးမြောင်းကို ပြည်သူ ပိုင် သိမ်းပိုက်လိုက်နိုင်သော အောင်ပွဲကြောင့် နတ်ဆာ၏သိက္ခာမှာ များစွာ ကြီးမားကျယ်ပြန့်လာသည်။ သို့ဖြင့်ပင် ၁၉၅၈-ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ၌ ပြည်ထောင်စု အာရပ်သမ္မတနိုင်ငံတော်ကို တည်ထောင်လိုက်လေသည်။

ထို့နောက် အီရတ်နိုင်ငံ၌ သွေးမြေကျ တော်လှန်ရေးကြီး ဖြစ်ပွားသည်။ ၁၉၅၈-ခု၊ ဇူလိုင်လ ၁၄ရက်နေ့၌ ဖီဆယ်ဘုရင်နှင့် ဝန်ကြီးချုပ် နူရီအက်ဆာ အစ်တို့၏လက်မှ အာဏာကို စစ်တပ်က သိမ်းယူသောကြောင့် သွေးမြေကျခြင်း ဖြစ်လေသည်။ သို့ဖြင့် ကာစင် အာဏာရလာသည်။

အီရတ် အာဏာသိမ်းပွဲဖြစ်ပွားပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်တည်း နောက်တစ် နေ့ ဇူလိုင် ၁၅-ရက်နေ့၌ အမေရိကန် မရိန်းတပ်သားများ လီဘာနွန်နိုင်ငံပေါ်သို့ တက်ရောက်လာကြသည်။ နောက် ၂-ရက်ကြာသောအခါ ဂျော်ဒန်နိုင်ငံ အတွင်းသို့ ဗြိတိသျှ လေထီးတပ်သားများ ဆင်းလာကြသည်။ တကယ်ဆိုတော့ ထိုနှစ် ပြည်ထောင်မှာ ကျူးကျော်ခြင်းကို မတရားခံလိုက်ကြရခြင်း ဖြစ်သည်။

အာရပ်နိုင်ငံများကြားမှာ သမ္မတနတ်ဆာ၏ ဩဇာများ တစ်စတစ်စ ကျဆင်းလာပြီဟုလည်း ဆိုနိုင်သည်။ သမ္မတ နတ်ဆာသည် ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေး ဝါဒများကို ချမှတ်ကာ ဘုရားက ကုပါသေးသည်။ ရာခိုင်နှုန်းကိုးဆယ်သော စက်မှု လုပ်ငန်းနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ပြည်သူပိုင်သိမ်းပိုက်လိုက်သည်။ သို့သော်လည်း အခြေအနေကား ကောင်း၍မလာတော့ပါ။

ဆီးရီးယားက ပြည်ထောင်စု အာရပ်သမ္မတနိုင်ငံအတွင်းမှ ခွဲထွက်ခြင်း

ဖြင့် နတ်ဆာကို ဆန့်ကျင်လိုက်ပြန်သည်။ ဆီးရီးယားပြည်တွင်း၌ နတ်ဆာဆန့်ကျင်ရေးပါတီ ဖွဲ့စည်းကာ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဆန့်ကျင်သည်အထိ ဆိုးရွားလာသည်။ ၁၉၆၃-ခုနှစ်၌ ဆီးရီးယားနိုင်ငံတွင် အာရပ်ညီညွတ်ရေးပါတီကိုဖွဲ့စည်းကာ ဆီးရီးယားခေါင်းဆောင်များသည် သူတို့ကံကြမ္မာကို သူတို့ဖန်တီးနေကြလေပြီ။ ငွေချေးယူရေး၊ လက်နက်ရရှိရေးအတွက် ဆိုဗီယက်နိုင်ငံနှင့် အစီအစဉ် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်နေကြလေပြီ။ ထိုသို့သော အပြုအမူများသည် သမ္မတနတ်ဆာအဖို့ အထိန်းရအသိမ်းရခက်သော အခြေအနေသို့ရောက်လာစေသည်။ ထိုအချိန်မှာ အီဂျစ်နှင့်အစ္စရေးလ်နိုင်ငံတို့၏ ဆက်ဆံရေး တင်းမာနေဆဲပင် ဖြစ်ပေသည်။

၁၉၆၂-ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် ယီမင်နိုင်ငံ၌ တော်လှန်ရေးတစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လာပြန်သည်။ ယီမင်နိုင်ငံကမူ သူတို့နိုင်ငံအား အီဂျစ်က အုပ်ချုပ်နေခြင်းကို နှစ်ခြိုက်လှသည်မရှိလှ။ မနှစ်ခြိုက်ဘဲနှင့် ၅-နှစ်တာမျှ အခက်အခဲများကို ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ ယီမင်ပြည်တွင်း၌ တောင်တန်းသားများက နတ်ဆာ၏ အင်အား ခြောက်သောင်းရှိသော စစ်တပ်ကို ခုခံတိုက်ခိုက်နေကြသည်။ ဆော်ဒီအာရေဗျမှ လက်နက်နှင့်ငွေအကူအညီများ ရသည်ဟုအဆိုရှိသည်။ တောင်တန်းသားများကို အီဂျစ်စစ်တပ်မှ ရုရှားလုပ် ဂျက်လေယာဉ်ပျံများဖြင့် ဖုံးကြံခြင်း၊ စက်သေနတ်နှင့် ပစ်ခတ်မှုများ ပြုလုပ်သည်။ သို့သော်လည်း တော်လှန်ရေးသည် ရပ်တန့် ပြီးငြိမ်း၍မသွား။ ဆက်လက်လှုပ်ရှားနေကြမြဲပင် ဖြစ်သည်။

ယီမင်နိုင်ငံနှင့် နတ်ဆာ ပတ်သက်နေခြင်းမှာ နိုင်ငံရေးအရတစ်ကြောင်း၊ ပထဝီအနေအထားအရ တစ်ကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးအရဟူသည်မှာ အာရပ်နိုင်ငံများ စည်းလုံးညီညွတ်ရေး၊ အာရပ်အမျိုးသား ခေါင်းဆောင်ဖြစ်ရေး စသည့်အချက်များ ဖြစ်သည်။ ပထဝီအနေအထားအရ ဟူသည်မှာ ပင်လယ်နီမုဝင်ပေါက်ကို ယီမင်ကဆီး၍ ပိတ်ဆို့နိုင်သည်။ ပါရနီး ပင်လယ်ကွေ့မှာ ရေနံမြေကို ချုပ်ကိုင်နိုင်ရေးအတွက် တွန်းခုံအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်သည် စသည့်အကြောင်းများကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ ယီမင်ပြည်၏ တိုးတက်မှုများအတွက် အီဂျစ်က ဆောင်ရွက်ပေးသည်များလည်း ရှိသည်ဟုဆိုသည်။ ယီမင်နိုင်ငံအတွင်း၌မူ အစုလိုက်အပြုံလိုက် သတ်ဖြတ်မှုများ အစုလိုက် အပြုံလိုက် ဖမ်းဆီးမှုများ ရှိနေလေသည်။

၁၉၆၃-ခုနှစ်ဦးမှစပြီး သမ္မတနတ်ဆာက စစ်ပြင်လာ၏။ သူ၏တန်ခိုးအာဏာကို ပို၍ပို၍ ကျယ်ပြန့်ကြီးထွားလာအောင် ကြိုးစားနေ၏။ တစ်ဖက်တွင် ရှိသော အစ္စရေးလ်နိုင်ငံကလည်း ရေသေလို ရပ်တန့်၍မနေ။ နမော်နမဲ့မနေ။ သူတို့၏အင်အားကို တိုးတက်အောင် ကြံဆောင်ကြိုးစားလျက်သာရှိကြလေသည်။ အစ္စရေးလ်လေတပ်ကို တိုက်လေယာဉ်ပျံ ၂၄၀-ဖြင့် အင်အားဖြည့်လိုက်သည်။

အများအားဖြင့် ပြင်သစ်လုပ် မိုင်းရတ်ချ်နှင့် မစ်စတီရီ တိုက်လေ ယာဉ်များဖြစ်သည်။ တင့်ကား ၈၀၀ ကိုပါ ဝယ်ယူအားပြည့်သည်။ အဓိကအားဖြင့် စင်ကျူရီယံတင့်ကား များ ဖြစ်လေသည်။

စစ်မဖြစ်မီ မေလ ၃-ရက်နေ့မှ ၁၀-ရက်နေ့အတွင်း အီဂျစ်ပြည်သို့ ဖီးလ်မာရှယ်မောင်ဂိုမာရီ သွားရောက်လည်ပတ်သည်။ မောင်ဂိုမာရီသည် ၁၉၄၂ ခုနှစ်အတွင်းက ကမ္ဘာ့အရေးအကြီးဆုံး စစ်ပွဲတစ်ပွဲဖြစ်သည့် အယ်လ်အလာ မိန်းတိုက်ပွဲကြီးကို ဦးဆောင်ဆင်နွှဲခဲ့သူဖြစ်သည်။ ဖြစ်ပွားနေသော ကမ္ဘာစစ်ကြီး ကို အဆုံးအဖြတ်ပေးမည့် စစ်ပွဲလည်းဖြစ်သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းက ယင်းတိုက်ပွဲကို အီဂျစ်စစ်ဗိုလ်များ အမှတ်ရနေကြလေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း သဲကန္တာရတွင်း တိုက်ပွဲတစ်ပွဲ၏ သေနင်္ဂဗျူဟာနှင့် နည်းပရိယာယ်ကို ပြောပြ စေလိုကြသည်။ မောင်ဂိုမာရီကို ဆီနိုင်းဒေသတပ်မှူး ဗိုလ်ချုပ်မိုတာဂီက ဖိတ် ခေါ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဖီးလ်မာရှယ် မောင်ဂိုမာရီသည် ပြန်ကားနီး၌ အီဂျစ်အစိုးရ နှင့်ပြည်သူများကို များစွာချီးကျူး၏။ ၁၉၅၆ ခုနှစ်က အီဂျစ်အား ဝိုင်းဝန်း တိုက်ခိုက်ကြခြင်းမှာ စိတ်ဓာတ်ရေးအရ မှားယွင်းကြောင်း ပြောဆိုသည်။ သူ ပြန်ခါနီးတွင် အထက်တန်းစစ်တက္ကသိုလ်မှ အီဂျစ်စစ်ဘက်အရာရှိများနှင့် တွေ့ ဆုံမိန့်ခွန်းပြောသည်။ သူတိုက်ခိုက်ခဲ့သော ကျော်ကြားလှသည့် အလာမိန်း သဲကန္တာရတိုက်ပွဲကြီးအကြောင်း ပြောပြသည်။ မေးခွန်းများကို ပြန်ဖြေသည်။ မေးသူများသည် မကြာမီရက်ပိုင်းအတွင်း ဆီနိုင်းသဲကန္တာရမှာ ချောင်ပိတ်မိတော့မည့် သူတွေဖြစ်သည်။

သို့သော် စစ်သူကြီး မောင်ဂိုမာရီမှာ သဲကန္တာရတိုက်ပွဲနှင့်ပတ်သက် သည့် အရေးကြီးဆုံးသော မေးခွန်းများကို ဖြေကြားခွင့် မရခဲ့ရှာချေ။ အဘယ် ကြောင့်ဆိုသော် မသိမဖြစ် အရေးကြီးဆုံးဖြစ်သော မေးခွန်းများကို သဲကန္တာရ တိုက်ပွဲ ဆင်နွှဲတော့မည့် အီဂျစ်စစ်ခေါင်းဆောင်ကြီးများက မမေးပြန်းသောကြောင့် ဖြစ်လေသတည်း။

ရေလက်ကြားများ ပိတ်ဆို့ခြင်း

ပြည်ထောင်စု အာရပ်သမ္မတနိုင်ငံ (ယူ-အေ-အာ)၏ ဖြို့တော် ကိုင်ရို သို့ ၁၉၆၇ ခုနှစ် မေလစောစောပိုင်းက သတင်းဆိုးတွေ ရောက်လာသည်။ သတင်းမှားများဖြစ်သည်ဟု ဆိုချင်လည်းဆိုနိုင်သည်။ ရောက်လာသောသတင်း သည်ကား ဆီးရီးယားနယ်စပ်မှ အစွရေးလ်တပ်များ လှုပ်လှုပ်ရှားရှားပြုနေကြသည်။ ဧရာမတပ်ကြီးတွေဖြစ်သည်ဆိုသော သတင်းများဖြစ်သည်။ ထိုနောက်ပိုင်း ရက်သတ္တပတ်များ အတွင်းမှာလည်း သတင်းများ ဆက်ကာဆက်ကာ ရပြန် သေး၏။ လှုပ်လှုပ်ရှားရှားပြုနေသော အစွရေးလ်တပ်အင်အားမှာ တပ်မဟာကြီး ၁၁-ခုဖြစ်သည်ဟု အဆိုရှိသည်။

သို့ကလို သတင်းများဖြစ်နေခိုက် အခြားသတင်း တစ်ခုကလည်း အစွရေးလ်တပ်များ လှုပ်ရှားသည်ဆိုသည်မှာ မှန်သည်။ သို့သော် တပ်ခွဲတစ်ခွဲ (စစ်အင်အား-၁၂၀)ထက်တော့ မပိုပါ။ ဆီးရီးယားဘက်မှ နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီး နေသူများကို ချုံခိုတိုက်ခိုက်ရန် စောင့်ဆိုင်းနေကြခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်ဟူ၍ ဆိုပြန်သည်။ အစွရေးလ် ဆီးရီးယား နယ်နိမိတ်မျဉ်းကြောင်းတစ်လျှောက်၌ တပ်စွဲနေရာယူထားသော ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များကမူ အစွရေးလ်တပ်မဟာကြီး များ လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ပြုမှုနေသည်ဆိုသော သတင်းမှာမမှန်ပါဟု မေလ ၁၉ ရက်နေ့တွင်ဆိုသည်။ (ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီ အစည်းအဝေးသို့ အထွေ ထွေ အတွင်းရေးမှူး ဦးသန့်တင်သွင်းသော အစီရင်ခံစာ)။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ၊ တစ်ပြည်ထောင်က တစ်ပြည်ထောင်ကို အလစ်ပေး၍မရသော အခြေအနေ၌

ထိုသတင်းဆိုး၊ သတင်းမှားတို့သည် အသဲယားစရာကောင်းလှသည်။ အဖြစ်ဆိုးများနှင့် ရင်ဆိုင်ရအောင် တွန်းပို့နိုင်သော သတင်းဆိုးများ ဖြစ်ဘိသည်။

၁၉၆၇-ခုနှစ် ဇွန်လ ၉-ရက်နေ့တွင်၊ ရာထူးအားလုံးမှ နှုတ်ထွက်လိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း သမ္မတနတ်ဆာက မိန့်ခွန်းပြောကြားကြေညာရာတွင်-

“ပဋိပက္ခတွေဟာ လွန်ခဲ့တဲ့မေလ ပထမ လဝက်ကတည်းက စတင်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့အားလုံး သိကြပါတယ်။ ရန်သူဟာ ဆီးရီးယားနိုင်ငံကို ကျူးကျော်ထိုးဖောက်တိုက်ခိုက်ဖို့ အစီအစဉ်ရှိပါတယ်။ သူတို့နိုင်ငံခေါင်းဆောင်တွေရဲ့ ကြေညာချက်တွေ၊ သူတို့စစ်ဘက်ခေါင်းဆောင်တွေရဲ့ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုချက်တွေဟာ ဒီအချက်ကို အတိအလင်း ဖွင့်ဆိုထားပါတယ်။ သက်သေခံအထောက်အထားတွေ အမြောက်အမြားရှိပါတယ်။”

“ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ညီရင်းအစ်ကို၊ ဆီးရီးယားနိုင်ငံကပေးတဲ့ သတင်းနဲ့ ယုံကြည်ရတဲ့အခြား သတင်းဌာနတစ်ခုကပေးတဲ့ သတင်းဟာ ဒီအချက်တွေပေါ်မှာ အခြေခံတဲ့သတင်းများ ဖြစ်ပါတယ်။

လွန်ခဲ့တဲ့လ စောစောပိုင်းက ကျွန်တော်တို့ ပါလီမန်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ မော်စကိုကို သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီမှာလည်း ကျွန်တော်တို့ မိတ်ဆွေများက၊ ဒီသတင်းကိုပဲပြောပြကြပါတယ်။ သတိပေးကြပါတယ်။ ဒီလိုဆိုရင် ဒီအဖြစ်အပျက်ကို တိုးတိုးတိတ်တိတ် ကြိုတင်ခံလိုက်ဖို့ဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ တာဝန်မဟုတ်ပေဘူး” အစရှိသည်ဖြင့် ထည့်သွင်းပြောဆိုသွားလေသည်။

အမှန်ဆိုလျှင် စစ်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာစေမည့် ပဋိပက္ခများသည် လွန်ခဲ့သော ၆-လခန့်ကတည်းက အခြေချတည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ဖြစ်လေသည်။ ၁၉၆၆-ခုနှစ် အောက်တိုဘာလနှင့် နိုဝင်ဘာလအတွင်းက အစွရေးလ်ဆန်ကျင်ရေး အယ်လ်ဗာတာအကြမ်းဖက်အဖွဲ့၏ အကြမ်းဖက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။

နိုဝင်ဘာလ ၄-ရက်နေ့တွင် အီဂျစ်နှင့်ဆီးရီးယားတို့ ကာကွယ်ရေးစာချုပ်တစ်ရပ် ချုပ်ဆိုကြသည်။ နိုဝင်ဘာလ ၁၃-ရက်နေ့၌ တင့်ကားများနှင့် သံချပ်ကာ ကားများအပါအဝင် ကြီးမားလှသော အစွရေးလ်တပ်ကြီးတစ်တပ်သည် နယ်စပ်ကိုဖြတ်ကျော်ကာ ဂျော်ဒန်ပြည်တွင်းသို့ ကျူးကျော်ဝင်သည်။ လူဦးရေ ၄၀၀၀-ခန့်ရှိသော ဂျော်ဒန်ပိုင် ဆာမူးရွာကို ပြင်းထန်စွာ တိုက်ခိုက်ကြသည်။ အစွရေး စစ်တပ်က အိမ်ထောင်ပေါင်း ၁၂၅-အိမ်ထောင်၊ ကျောင်းတစ်ကျောင်း၊ ဆေးပေးခန်း တစ်ခုကို ဖျက်ဆီးပစ်ကြောင်း၊ ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဦးသန်က ပြောသည်။ အစွရေးက ဂျော်ဒန်ကို ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်လိုခြင်း မရှိသော်လည်း အယ်လ်ဗာတာ အကြမ်းဖက်အဖွဲ့ကို ဆုံးမလိုသောကြောင့်တစ်ကြောင်း၊ ဂျော်ဒန်

နယ်မြေကို ခြေကုတ်ယူပြီး အစ္စရေးလ်ကို တိုက်ခိုက်နေခြင်းအား ငုံ့ခံမည် မဟုတ်ကြောင်း ပြလိုသည်က တစ်ကြောင်းကြောင့်ပင် တိုက်ပါသည်ဟုဆိုသည်။

၁၉၆၇-ခုနှစ်၊ ဧပြီလ အစပိုင်းသို့ရောက်သောအခါ ဆီးရီးယား အမြောက် များကို အပြီးတိုင်ချိုးဖျက်ပစ်ရန် အစ္စရေးလ်တို့ ဆုံးဖြတ်သည်။ ယင်းအမြောက်များဖြင့် ဂယ်လီလီပင်လယ်အနီး စစ်မဲ့ရံ၌ လယ်ယာများထွန်ယက်နေကြသည့် အစ္စရေးလ် လယ်သမားများကို ပစ်ခတ်နေခဲ့သည်။ ဧပြီလ ၇-ရက်နေ့၌ ဖြစ်ပွားသော လေကြောင်းတိုက်ပွဲတွင် ဆီးရီးယားဘက်က မစ် တိုက်လေယာဉ်ပျံ ၆-စင်းပစ်ချခြင်း ခံလိုက်ရသည်။ ဆီးရီးယားလေတပ်အတွက် များစွာအားယုတ်သွားစေသော ဆုံးရှုံးမှု ဖြစ်သည်။ ထို့နောက်မှာလည်း ဆီးရီးယား အကြမ်းဖက်သမားများက ဆက်လက် အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်ကြဆဲပင် ရှိသည်။

ဆက်လက်နှောက်ယှက်နေလျှင် တိုက်ဖျက်ပစ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း အစ္စ ရေးလ်ခေါင်းဆောင်များက သတိပေးလိုက်သည်။ မိမိ၏တပ်များသည် ဒမတ် စကပ်မြို့ကို တိုက်ခိုက်ကာ နူရက်ဒက်အတက်စီ အစိုးရအား ဖြုတ်ချရမည်ဖြစ် ကြောင်း အစ္စရေးလ် စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရာဘင်က မေလ ၁၀-ရက်နေ့တွင် ပြောသည်။ အစ္စရေးလ် ဝန်ကြီးချုပ် အက်ရှ်ကိုးလ်ကလည်း လွန်ခဲ့သောလအတွင်း၌ တိုက်ခိုက်မှု ၁၄၄ ဖြစ်ခဲ့သည်။ နောင်ဖြစ်လာလျှင်လည်း ဧပြီလ ၇-ရက်နေ့က မိမိတို့ ဆုံးမလိုက်သည်ထက် မလျော့နည်းဘဲ ဆုံးမရလိမ့်မည်ဟု မေလ ၁၄- ရက်နေ့တွင် တယ်လ်အဗစ်မြို့ ယဟာဒါကလပ်၌ပြောသည်။

အခြေအနေမှာ တဖြည်းဖြည်း ပိုမိုဆိုးဝါးလာသည်။ ပြဿနာသည် အစ္စရေးလ်နှင့် ဆီးရီးယားကြားမှာ ပေါ်ပေါက်နေသော ပဋိပက္ခဖြစ်သည်။ နတ် ဆာက မိမိနှင့်မဆိုင်သလိုနေလိုက်လျှင် ဆီးရီးယားနှင့်ချုပ်ဆိုထားသော ကာကွယ် ရေးစာချုပ်ကို မျက်နှာလွှဲခဲပစ်လုပ်ရာကျမည်၊ မိမိဩဇာလည်း ကျမည်ကို စဉ်းစား မိသည်။ ထို့ကြောင့် ဆီးရီးယားဘက်က ရပ်တည်ကာ စစ်ရေးအရ လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ရတော့မည်။

မေလ ၁၅-ရက်နေ့တွင် အင်အားကြီးမားလှသော အီဂျစ်စစ်တပ်ကြီးသည် ကိုင်ရိုမြို့တော်ကိုဖြတ်ပြီး စူးအက်တူးမြောင်းရှိရာသို့ ချီတက်နေကြသည်ကို မြင်တွေ့ ကြရသည်။ ယင်းစစ်အင်အား လှုပ်ရှားမှုကြီးကို အစိုးရအုပ်ချုပ်သည့် သတင်းစာများ၊ ရေဒီယိုနှင့်ရုပ်မြင်သံကြားတို့က ရေးကြသည်။ အသံလွှင့်ကြသည်။ အများသိအောင် ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် လုပ်ပေးကြသည်။

ထိုနေ့မှာပင် အစ္စရေးလ်နိုင်ငံ ဂျေရုဆလင်မြို့မှာလည်း လွတ်လပ်ရေး နှစ်ပတ်လည် အခမ်းအနားသဘင်ကြီး ဆင်ယင်ကျင်းပနေသည်။ မေလ ၁၅-

ရက်သည် ၎င်းတို့၏ လွတ်လပ်ရေးနေ့ဖြစ်သည်။ လွတ်လပ်ရေးနေ့အခမ်းအနားမှာ စစ်ရေးပြပွဲပါ ပါဝင်သည်။ တိုက်ဆိုင်မှုသည် မီးတောက်ကို ဓာတ်ဆီလောင်းပေးလိုက်သကဲ့သို့ ရှိချေသည်။ အစွရေးလ်ပိုင်နက် နယ်မြေထဲမှ ဂျေဆလင်မြို့သည် စစ်မဲ့ခံဖြစ်သည်။ အစွရေးလ်တို့၏ လွတ်လပ်ရေးနေ့ စစ်ရေးပြပွဲမှာ ကြီးမားသော သံချပ်ကာကားကြီးများ၊ အမြောက်ကြီးများ ပါဝင်ခြင်းမရှိဘဲ စစ်သားအနည်းငယ်သာ ပါဝင်စစ်ရေးပြကြသည်။ အစွရေးလ်စစ်အင်အားပြရာ၌ လူအနည်းငယ်သာပါဝင်ခြင်းကို အာရပ်တို့က လက်မခံနိုင်၊ မယုံကြည်နိုင်။ အင်အားအပြည့်ထုတ်မပြခြင်းဖြင့် ကြီးမားသော သူတို့၏စစ်တပ်နှင့်လက်နက်ကြီးများကို တစ်နေရာမှာ တပ်ဖြန့်ထားလိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း အာရပ်တို့ နားလည်ကြလေသည်။

မေလ ၁၆ရက်နေ့ည ၁၀-နာရီအချိန်တွင် အီဂျစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဖေါ်ဖိက ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရိုက်ဒီထံသို့ ကြေးနန်းတစ်စောင်ပို့လိုက်သည်။ “ဗိုလ်ချုပ်ရိုက်ဒီ၏ သတင်းအရ အာရပ် ပြည်ထောင်စု တပ်မတော်အားလုံးသို့ ကျွန်ုပ်ညွှန်ကြားချက်တစ်ခု ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။ ယင်းညွှန်ကြားချက်မှာ အာရပ်ပြည်ထောင်စု လက်နက်ကိုင်တပ်များ အားလုံး အသင့်ဖြစ်နေရမည်။ မည်သည့်အာရပ်နိုင်ငံကိုမဆို အစွရေးလ်နိုင်ငံက ကျူးကျော်လာသည်နှင့်တစ်ပြိုင်တည်း တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းရန် ဖြစ်သည်။ စသည်ဖြင့် ပါရှိပါသည်။ ကျွန်ုပ်၏ ညွှန်ကြားချက်အရ စစ်တပ်များသည် ဆီနိုင်းကျွန်းဆွယ်၊ ကျွန်ုပ်တို့ဘက် နယ်နိမိတ်ကို အထူးအာရုံစိုက်နေကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းနယ်စပ်တစ်လျှောက်၌ ရှိနေသည့် ကုလသမဂ္ဂတပ်များ လုံခြုံရေးအတွက် ထိုတပ်များ အမြန်ဆုံးပြန်လည် ဆုတ်ခွာပေးရန် အမိန့်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်ပေးစေလိုပါသည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့၏ အရှေ့ပိုင်းရဲနယ်တပ်မှူးသို့လည်း အမိန့်များ ထုတ်ဆင့်ပေးပို့ထားပါပြီ။ ဤမေတ္တာရပ်ခံချက်ကို မည်သို့အရေးယူဆောင်ရွက်ကြောင်း ပြန်ကြားသတင်းပေးပို့ပါရန်” စသည်ဖြင့် ကြေးနန်းတွင်ပါသည်။ ဤတောင်းဆိုချက်ကို နောက်နေ့များ၌ ကိုင်ရိုရေဒီယိုက အသံလွှင့်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရိုက်ဒီသည် ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာတပ်များ၏ ဗိုလ်ချုပ်ဖြစ်သည်။ အီဂျစ်တို့၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်ကို ဦးသန့်ထံသို့ ပေးပို့သည်။ ထို့နောက်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရိုက်ဒီ အနားယူသွားလေသည်။ မေလ ၁၇ရက်နေ့တွင် ကိုင်ရိုရေဒီယိုမှ ထပ်မံအသံလွှင့်ချက်အရ စစ်မြေပြင်ဖြစ်လာနိုင်သော နယ်မြေများမှ ကုလသမဂ္ဂတပ်များ ရွှေ့ပြောင်းသွားရန် အီဂျစ်တို့ရည်ရွယ်ရင်းဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလာသည်။ အခြေအနေဆိုးများပေါ်ပေါက်လာလျှင် ကုလသမဂ္ဂတပ်များ မထိခိုက်ရအောင် ရည်ရွယ်သည်။ နယ်စပ်မှ ကုလသမဂ္ဂတပ်များဆုတ်ခွာရန် ဗိုလ်ချုပ် ရိုက်ဒီအား

ပန်ကြားပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ဂါဇာကမ်းမြောင်ဒေသအတွင်းသို့ ဝင်လာရန် ဖြစ်ကြောင်း ဆက်လက်ကြေညာသည်။ ရှစ်အယ်လ်ရှိတ်တွင်ရှိသော ကုလသမဂ္ဂတပ် များနှင့် ပတ်သက်၍မူ တစ်စုံတစ်ရာဖော်ပြခြင်းမရှိချေ။ အီဂျစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဖေါ်ဇီ၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်ကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရိုက်ခီမှတစ်ဆင့် ဦးသန်းရရှိသောအခါ ကုလသမဂ္ဂ ဆိုင်ရာ အီဂျစ်ကိုယ်စားလှယ် မစ္စတာ အယ်လ်ကိုနီကို ဦးသန်းက ခေါ်ယူသည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်များအနက် တစ်စိတ်တစ်ဒေသကို ရုပ်သိမ်းပေးရေးမှာ မဖြစ်နိုင် ကြောင်းပြောပြသည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်များသည် နှစ်ဖက်တပ်များတိုက်ခိုက်နေကြရာ၌ တစ်ဖက်မှာ တပ်စွဲနေ၍ မဖြစ်နိုင်ကြောင်း ပြောပြသည်။ ထို့ကြောင့် ကုလသမဂ္ဂ အရေးပေါ်တပ်များအားလုံး အီဂျစ်နယ်မြေပေါ်မှ လုံးဝရုပ်သိမ်းပေးရန် သမ္မတ နတ်ဆာက မေတ္တာရပ်ခံရချေတော့မည်။

စူးအက်ပြဿနာပေါ်လာကတည်းက ကုလသမဂ္ဂ အရေးပေါ်တပ်များ သည် အီဂျစ် အစ္စရေးလ်နယ်စပ်တွင် လုံခြုံရေးများအတွက် စောင့်ရှောက်နေခဲ့ သည်။ ထိုသို့ စောင့်ရှောက်ရန်အတွက် သမ္မတနတ်ဆာနှင့် ထိုစဉ်က ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဒက်ဟမ္မားရှီးလ်(ကွယ်လွန်)တို့ သဘောတူညီခဲ့ ကြသည်။ (ယင်းကုလသမဂ္ဂတပ်များမှာ အိန္ဒိယအမျိုးသား-၉၇၈၊ ကနေဒါ-၇၉၅၊ ယူဂိုဆလပ်-၅၇၉၊ ဆွီဒင်-၅၃၀၊ ဘရာဇီးလ်-၄၃၀၊ နော်ဝေ-၆၁နှင့် ဒိန်းမတ် ၂-ဦးတို့ ပါဝင်သည်။) ၁၉၅၆-ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၅ရက်နေ့တွင် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံကြီးက ဆုံးဖြတ်ခဲ့သော ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ဝင်ရောက်တပ်စွဲ စောင့်ရှောက်ခဲ့ကြခြင်းလည်းဖြစ်သည်။ အီဂျစ်အစိုးရက ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းပေးရန် တောင်းဆိုမေတ္တာရပ်ခံသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ထိုတပ်များကို ချက်ချင်းပြန်လည်ရုပ်သိမ်း ပေးပါမည်ဟူသည့် စည်းကမ်းချက်ရှိခဲ့သည်။ အမှန်တော့ သမ္မတနတ်ဆာနှင့် အတွင်းရေးမှူးချုပ်ဟောင်း ဒက်ဟမ္မားရှီးလ်တို့ကြား ဆက်ဆံရေး ကောင်းမွန်ခဲ့ကြ သဖြင့် ထိုသို့သော စည်းကမ်းများ ထားရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟူသော အဆိုပြုချက်ရှိသည်။

ယခုနောက်ဆုံးတွင် ဦးသန်းအနေဖြင့် မည်နည်းမည်ပုံ ဆောင်ရွက်မည်ကို ကြည့်ရမည့်အချိန်သို့ ရောက်လာသည်။ ကွယ်လွန်သူ ဒက်ဟမ္မားရှီးလ်သည် တစ်စုံတစ်ရာသော လွယ်ကူမှုအတွက် သဘောတူညီချက်ကို ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ နတ်ဆာနှင့် ဒက်ဟမ္မားရှီးလ်တို့နှစ်ဦးသည် ထိုကိစ္စအတွက် ၁၉၅၆-ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၇-ရက်နေ့က ၇-နာရီလုံးလုံး ကြာသည့်တိုင်အောင် ပြောဆိုဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

၁၉၅၇-ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၅-ရက်နေ့တွင် ဟမ္မားရှီးလ်က လျှို့ဝှက် အစီရင်ခံစာရေးခဲ့သည်။ မည်သည့်အချိန်ကာလတွင် ကုလသမဂ္ဂအရေးပေါ်တပ် များကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း မိမိနှင့်သမ္မတနတ်ဆာတို့ သဘော

တူညီမှုရရှိခဲ့ကြကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ အပြင်းအထန် ဆွေးနွေးကြပြီးသော အခါမှ နတ်ဆာက လက်ခံသွားသည်ဟုဆိုသည်။

ကုလသမဂ္ဂတပ်များသည် ၎င်းတို့ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းဆောင်တာ များ မပြီးဆုံးသေးမီ ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခြင်းမပြုရဟု အီဂျစ်နှင့် ကုလသမဂ္ဂတို့ သဘောတူညီချက် ပြုခဲ့ကြသည်။ အကယ်၍ ကုလသမဂ္ဂတပ်များ ပြန်လည်ရုပ် သိမ်းပေးရန် အီဂျစ်အစိုးရက တောင်းဆိုခဲ့သော် “ထိုကိစ္စကို ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေ ညီလာခံသို့ ချက်ချင်းတင်သွင်းရမည်။ အကယ်၍ ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များ၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာများ ပြုလုပ်ပြီးစီးပြီဖြစ်ကြောင်း အထွေထွေညီလာခံက စစ်ဆေး တွေ့ရှိလျှင် အားလုံးအဆင်ပြေသွားမည်သာဖြစ်သည်။ အကယ်၍ မပြီးစီးသေး ကြောင်း အများကတွေ့လျှင် အီဂျစ်ကလည်း ရုပ်သိမ်းရန်တိုက်တွန်းနေလျှင် အီဂျစ် သည် ကုလသမဂ္ဂနှင့် သဘောတူညီချက်ကို ချိုးဖောက်ခြင်းသာလျှင်ဖြစ်ပေလိမ့် မည်” ဟု ဟမ္မားရှီးလ်က မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။ ယင်းမှတ်တမ်းသည် တရားဝင် မှတ်တမ်းမဟုတ်ကြောင်း ဦးသန်းကထောက်ပြလေသည်။

စစ်ဖြစ်နေသော ဗုဒ္ဓဟူးနေ့မနက်ပိုင်းတွင် အမေရိကန်သမ္မတဂျွန်ဆင်သည် အမျိုးသားလုံခြုံရေးကောင်စီမှာ ၁-နာရီကြာမျှ ရှိနေသည်။ ထို့နောက် ကြေညာချက် တစ်ခုကိုထုတ်ပြန်ရာ မက်ဂျော့ချ်ဘန်ဒီသည် အမျိုးသားလုံခြုံရေးကောင်စီ၏ အထူး ကော်မတီနှင့်အတူ တာဝန်ဝတ္တရားများကို ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါကြောင်းပါဝင်သည်။ ဗဟိုထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့၊ (စီအိုင်အေ) အကြီးအကဲ ရစ်ချတ်ဟမ်းစ်လည်း ထိုကော်မတီတွင် ပါဝင်မည်။ အမျိုးသားလုံခြုံရေးကောင်စီ၏ အထူးကော်မတီ၌ မက်ဂျော့ချ်ဘန်ဒီ ဆောင်ရွက်ရမည့်တာဝန်ဝတ္တရားများမှာ စစ်ပြီးဆုံးရေး အာရပ်- အစ္စရေးလ်နှစ်ဖက်စလုံးနှင့် အမေရိကန်ဆက်ဆံမှု ကောင်းမွန်စေမည့် အရှေ့ အလယ်ပိုင်းဒေသနှင့်ပတ်သက်သည့် အမေရိကန် နှစ်ရှည်ပေါ်လစီတစ်ခု ချမှတ်ရေး တို့ဖြစ်သည်။

ဂျော့ချ်ဘန်ဒီသည် ကျူးဘားရိုင်းပုံစခန်းများ ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းရေး ပြဿနာ ပေါ်စဉ်က သမ္မတ ကနေဒီ၏ အကြံပေး အရာရှိချုပ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၆-ခုနှစ်၌ ဘန်ဒီ နိုင်ငံရေးနယ်မှ အနားယူခဲ့သည်။ ဘန်ဒီဆောင် ရွက်ခဲ့သော နိုင်ငံတကာ လုံခြုံရေးကိစ္စများနှင့်ပတ်သက်သည့် သမ္မတ၏ အထူးလက်ထောက် ရာထူးကို ဂျေါ့လ်တီရပ်စ်တောင်းက ရရှိခဲ့လေသည်။ ရပ်စ်တောင်းသည် ဗီယက်နမ်နှင့် ပတ်သက်၍ အကောင်းဘက်ကို ရှာကြည့်တတ်သူဖြစ်သည်။ ဟန့်ရှင်းထုံးကြံရေး ပြဿနာကို ၁၉၆၅-ခုနှစ် စောစောပိုင်းကတည်းက ပြောင်ပြောင်ပင် ပြောဆိုနေခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

ရပ်စ်တောင်း၏ညီ ယူဂျိန်းမှာ နိုင်ငံခြားရေးဌာနသို့ ရပ်စ်တောင်း လောက် အကောင်းဘက်ကိုချည့် ကြည့်တတ်သူမဟုတ်။ အီဂျစ်က အက္ကာဘာ ပင်လယ်ကွေ့ရှိ ရှမ်းအယ်လ်ရှိတ်ကို သိမ်းပိုက်ထားသောကြောင့် ယခုစစ်ပွဲပေါ်ရကြောင်း၊ စစ်ဖြစ်သည် အချိန်တိုင်အောင် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ယုံကြည်နေသူ ဖြစ်သည်။ ရေကြောချင်း ဆက်သွယ်နေသည့် နိုင်ငံများက ပူးပေါင်းဖြေရှင်းပေးကြခြင်းအားဖြင့် ပြေလည် နိုင်မည်ဟု ယုံကြည်သည်။

စစ်ရေးပြဿနာသစ်တစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာမည်ကို အခြားအကြံပေး အရာရှိ များကဲ့သို့ပင် ရပ်စ်တောင်းက အလိုမရှိချေ။ စစ်ဖြစ်သောအခါတွင် နိုင်ငံခြားရေးဌာနမှ အရာရှိငယ်များသည် စောစောပိုင်းက သူတို့သတိပေးချက်များအပေါ် အရေးတယူ မရှိခဲ့ခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး စိတ်မသက်မသာဖြစ်ကြ ရသည်။ စောစောကတည်းကပင် စစ်ဖြစ်တော့မည်ကို သူတို့တတွေ တွက်ဆထားကြသည်။ ဇန်နဝါရီလလောက် ကတည်းကပင် သမ္မတနတ်ဆာသည် အစ္စရေးလ်နှင့် အနောက်အုပ်စုဝင်များအား သူ့စစ်အင်အားကို ထုတ်ပြရန် ပြင်ဆင်စီမံနေသည်ဟု ကိုင်ရှိတွင် အမေရိကန် မစ်ရှင်အဖွဲ့ ဒုတိယခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူ မစ္စတာ ဒေးဗစ်နက်စ်က ယုံကြည်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံခြားဆက်သွယ်ရေး ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ ဖူးလ်ဘရိုက်ထံသို့လည်း စာရေးအကြောင်း ကြားခဲ့သည်။ ကိုင်ရှိတွင် အမေရိကန်သံအမတ်ကြီး ခန့်ထားရန်ပါ ပြောဆိုခဲ့သည်။ သို့သော် ကိုင်ရှိမြို့တွင် အမေရိကန် သံအမတ်ရာထူးမှာ ပဋိပက္ခဖြစ်မီ ၃-လ လုံးလုံးအထိ လစ်လပ် နေတော့သည်။ ဒေးဗစ်နက်စ်သည် ယာယီတာဝန်ခံ သံမှူး အဖြစ် ကိုင်ရှိမြို့မှာ ဆောင်ရွက်နေရသည်။ ထိုအချိန်အတွင်းမှာပင် ဘေးအန္တရာယ် မှုချကျရောက်တော့မည်ဖြစ်ကြောင်း သူ့အခိုင်အမာယုံကြည်သည်။ ထို့ကြောင့် အီဂျစ်ရှိ အမေရိကန် တိုင်းရင်းသားများကို ရွှေ့ပြောင်းဆုတ်ခွာပေးရေးအတွက် အစီအစဉ်များရေးဆွဲရန် စီစဉ်လေတော့သည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေ၊ အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဌာန၏ လုပ်ဆောင်ချက် များမှာ အံ့ချော်နေသေးသည်များ ရှိလေသည်။ စောစောပိုင်းက အမေရိကန် နှင့် အီဂျစ်သမ္မတ နတ်ဆာ၏ဆက်ဆံရေးမှာ များစွာကောင်းခဲ့သည်။ နတ်ဆာကို အမေရိကန်တို့က အထင်ကြီးခဲ့သည်။ ပလူးခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အရှေ့ အလယ်ပိုင်းဒေသနှင့် ပတ်သက်သည့် အမေရိကန် ပေါ်လစီသည် ဗြိတိသျှတို့ ထားရှိသော အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ ပေါ်လစီနှင့်မတူညီခဲ့။ အထောက်အကူ မပြုနိုင်ခဲ့ချေ။ ထိုမှတစ်ဆက်တည်း စူးအက်တူးမြောင်းပြဿနာများလည်း ပေါ်ပေါက် ကုန်တော့သည်။ စောစောပိုင်းကတည်းက အမေရိကန်နှင့်ဗြိတိသျှတို့ နားလည်မှု အပြည့်အဝနှင့်လက်တွဲကာ ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ကြမည်ဆိုလျှင် မြောက်မြားစွာသော

ကံကြမ္မာဆိုးများကို ကျော်လွှားနိုင်ခဲ့ကြပေလိမ့်မည်။

အခြေအနေရှုတ်ထွေးကာ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ၌ မပေါ်ပေါက်သင့်သည်များ ပေါ်ပေါက်ကုန်ရသည်အထဲတွင် ဗဟိုထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့(စီအိုင်အေ) ၏လက်ချက်များလည်းပါသည်။ စီအိုင်အေကဝင်မွေ့သည်။ မည်သူနှင့်မှ အဆက်အသွယ်မယူဘဲ သူ့သဘောနှင့်သူ လျှောက်လုပ်သည့်အချက်တွေရှိသည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဌာနနှင့် ထိတွေ့တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းခြင်းမရှိဘဲ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် အမှုတွေ မြောက်မြားစွာရှိသည်။ ထို့ကြောင့် စီအိုင်အေကတစ်မျိုး နိုင်ငံခြားရေးဌာနက တစ်မျိုးဖြင့် အခြေအနေများ ရှုပ်ထွေးကုန်တော့သည်။

၁၉၅၆-ခုနှစ်က၊ အီဂျစ်တို့တည်ဆောက်နေသည့် အစွမ်းရေလှောင်ဆည်ကြီးအတွက် အိုက်စင်ဟောင်ဝါ၏ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဂျွန်ဖော်စတာဒါးလက်စ်က အီဂျစ်ကိုပေးမည့် အမေရိကန်ငွေကြေးအကူအညီများ ရပ်ဆိုင်းပစ်လိုက်သည်။ ထိုမှစပြီး သမ္မတနတ်ဆာက အမေရိကန်နှင့်ဆက်သွယ်မှုကို ဖြတ်တောက်လာခဲ့သည်။ နတ်ဆာနှင့်အမေရိကန် တစ်စတစ်စ ကင်းကွာလာခဲ့သည်။ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဒါးလက်စ်က အမေရိကန်အကူအညီများ ရပ်တန့်ပစ်ခြင်းကြောင့်လည်း နတ်ဆာက စူးအက်တူးမြောင်းကို ပြည်သူပိုင်သိမ်းလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ တစ်ဆက်တည်း အင်္ဂလိပ်၊ ပြင်သစ်၊ အစ္စရေးလ်တို့က ၁၉၅၆-ခုနှစ် နိုင်ငံဘာလတွင် အီဂျစ်အား စစ်ထိုးမှုများ ဖြစ်ကုန်သည်။ စူးအက်အား ဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှုကို အမေရိကန်က လက်မခံချေ။ ထိုကိစ္စ ပြီးသောအခါ သမ္မတနတ်ဆာကို အမေရိကန်က ကပ်ဖြူခဲ့သေးသည်။ အမေရိကန်၏ စီးပွားရေးအခြေအနေမှာ ချောင်ချောင်လည်လည်ရှိနေသည်။ ရုရှားကမူ စီးပွားရေး မချောင်လည်သေးသည့်ကြားမှ အီဂျစ်တို့၏ အစွမ်းဆည်ကြီးတည်ဆောက်ရေးကို ကူညီထောက်ပံ့သည်။ ကိုယ့်ကိစ္စများကို ဘေးထားကာ ကူညီခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သမ္မတကနေဒါ၏ လက်ထက်သို့ရောက်လာသောအခါ ကနေဒီနှင့် နတ်ဆာတို့ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ ရင်းရင်းနှီးနှီး စာရေးဆက်သွယ်မှုများ ရှိခဲ့သည်။

ဂျွန်ဆင် သမ္မတဖြစ်လာသောအခါတွင် ဆက်ဆံရေးမှာ သွေးအေးသွားပြန်၏။ သမ္မတဂျွန်ဆင်နှင့်ရင်းနှီးသည့် အာရပ်နိုင်ငံရေးသမားများမှာ ရေနံတွင်းပိုင်ရှင် သူဌေးကြီးများ၊ သက်ဦးဆံပိုင်ဘုရင်ကြီးများက ကျောထောက်နောက်ခံပြုခြင်းခံနေရသော သူများဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဆော်ဒီအာရေဗျဘုရင်ဖီဇယ်သည် ၁၉၅၆ ခုနှစ် ဇွန်လအတွင်းက အမေရိကန်သို့ လာရောက်လည်ပတ်၏။ ထိုအခိုက်မှာပင် အရှေ့အလယ်ပိုင်းနှင့်ပတ်သက်သည့် အမေရိကန်ပေါ်လစီမှာ အာရပ်အမျိုးသားများအတွက် ရှုပ်ထွေးနေကြောင်း၊ နားလည်ရန်

ခက်နေကြောင်း ဘုရင်ဖီဇယ်က သမ္မတဂျွန်ဆင်အား သတိပေးခဲ့၏။ ထိုမျှသာ မက သမ္မတနတ်ဆာသည် ရုရှားထံမှ စစ်ရေးအကူအညီများ ယူနေခြင်းအား ဖြင့် ရုရှားဘက်သို့ ရောက်နေပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ဘာတာစနစ်များ၊ ယီမင်တွင် ဆင်နွဲနေရသည့် စစ်စရိတ်များ၊ ဝါဂွမ်းအထွက်နည်းမှုများကြောင့် အကြပ် အတည်းများလည်း တွေ့နေရပြီဖြစ်ကြောင်းပါ ပြောကြားသွားလေသည်။

ထိုသို့သော ဘုရင်ဖီဇယ်၏ ခရီးစဉ်နောက်ပိုင်းတွင် အမေရိကန်က အီဂျစ်နိုင်ငံသို့ ဂျုံတင်ပို့မှုများ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၌ ရပ်ဆိုင်းလိုက်ရာမှအစ အီဂျစ်နှင့် အမေရိကန်ဆက်ဆံရေးမှာ နောက်ဆုံးပြတ်တောက်သွားလေတော့သည်။

အီဂျစ်အစိုးရသည် ဦးသန့်၏တရားဝင်ပြန်ကြားချက်ကို မစောင့်ဆိုင်း တော့ချေ။ မေလ ၁၇-ရက်နေ့ ဒေသစံတော်ချိန် ၈-နာရီ၌ ကုလသမဂ္ဂ အက်ခတ် အဖွဲ့များ၏ နယ်စပ်တစ်လျှောက် နေရာများကို အီဂျစ်စစ်တပ်များက ဝင်ယူ လိုက်သည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်များ၏ တည်ငြိမ်မှုကို ဆောင်ရွက်ပေးရန် ဦးသန့် အတွက် အချိန်များစွာ နောက်ကျသွားချေပြီ။ ကိုင်ရိုမြို့တွင် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဗိုဟာမက်ရိယဒ်က ကုလသမဂ္ဂ အရေးပေါ်တပ်များတွင်ပါဝင်သည့် ၇-နိုင်ငံမှ သံအမတ်များကို ခေါ်ယူတွေ့ဆုံသည်။ မိမိတို့ဆိုင်ရာတပ်ဖွဲ့များ ပြန်လည်ဆုတ်ခွာ ရုပ်သိမ်းရန် တောင်းဆိုလိုက်သည်။ ယူဂိုဆလပ်နှင့်အိန္ဒိယက ချက်ချင်းရုပ်သိမ်း မည်ဖြစ်ကြောင်းပြောသည်။

ထိုနေ့မှာပင် နယူးယောက်မြို့ ကုလသမဂ္ဂဌာနချုပ်တွင် အိန္ဒိယနှင့် ယူဂိုဆလပ် အမြဲတန်း ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများက ဦးသန့်နှင့်တွေ့သည်။ မိမိတို့၏ တပ်ဖွဲ့များကို သမ္မတနတ်ဆာ၏ တောင်းဆိုချက်အတိုင်း ရုပ်သိမ်းပေးမည်ဖြစ် ကြောင်း၊ သူတစ်ပါးနယ်မြေထဲတွင် သူတို့အလိုမရှိတော့သောအခါ၌ ဆက်လက် မနေထိုင်လိုကြောင်း ဦးသန့်အား ရှင်းပြကြသည်။ ကုလအရေးပေါ်တပ်များ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းရာနိုင်ငံတို့၏ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ဦးသန့်သည် နာရီပေါင်းများစွာ ကြာမြင့်အောင် ဆွေးနွေးနေသော်လည်း ယင်းအခက်အခဲကို သူ့အနေဖြင့် မကျော်လွန်နိုင်ရှာချေ။ ထိုအချိန်မှာပင် အီဂျစ်ရှိ ကုလတပ်များမှာ ဝေးရာသို့ ရွှေ့ပြောင်း လျှက် ရှိကြချေပြီ။

ရှပ်အယ်ရှိတ်တွင်ရှိနေသော ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များကို ၁၅-မိနစ် အတွင်း ဆုတ်ခွာပေးရန် အီဂျစ်တို့က မေလ ၁၈-ရက်နေ့ နေ့လည်တွင် အမိန့်ပေးလိုက်သည်။ ကုလတပ်များရုပ်သိမ်းရန် အီဂျစ်၏မေတ္တာရပ်ခံချက်မှာ ထိုနေ့ညနေ ၄-နာရီကျမှပင် ဦးသန့်ထံသို့ ရောက်လာတော့သည်။

“ပြည်ထောင်စု အာရပ်သမ္မတနိုင်ငံအတွင်းနှင့် ဂါဇာကမ်းမြောင်းဒေသ

တွင်ရှိသော ကုလသမဂ္ဂ အရေးပေါ်တပ်များအားလုံးကို ရှုပ်သိမ်းရန် အာရပ်အစိုးရက ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြောင်း လေးစားစွာ အကြောင်းကြားပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းတပ်များ အမြန်ဆုံးရှုပ်သိမ်းသွားရေးကို လိုအပ်သလို အလျင်အမြန် အရေးယူဆောင်ရွက်ပါရန် မေတ္တာရပ်ခံပါသည်။”

ထိုအကြောင်းကြားစာကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ဦးသန်းအဖို့ ဆောင်ရွက် စရာအနည်းငယ်မျှသာ ကျန်တော့သည်။ အီဂျစ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးရိယဒ်ထံသို့ ကုလတပ်များအားလုံး၊ ယာဉ်များအားလုံး၊ ပစ္စည်းများအားလုံး ဖင့်လေးခြင်းမရှိဘဲ အမြန်ဆုံး ပြန်လည်ရှုပ်သိမ်းရန် မိမိအမိန့်ပေးလိုက်ပါပြီဟူသော အကြောင်းကြားစာရေးရန်မှတစ်ပါး အခြားအကြောင်းမရှိတော့ချေ။ သို့သော်လည်း အီဂျစ်အစိုးရ၏ တောင်းဆိုချက်များအရ လုပ်ဆောင်ရလင့်ကစား၊ ငြိမ်းချမ်းရေးထိန်းသိမ်းနိုင်ရန်အတွက် ကုလသမဂ္ဂအရေးပေါ်တပ်များသည် အရေးကြီးသော အဓိကကျသော တပ်ဖွဲ့များဖြစ်ကြောင်း ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံသို့ နှစ်ပတ်လည်အစီရင်ခံစာ တင်သွင်းရာတွင် မိမိထည့်သွင်းရေးရမည်ဟု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးရိယဒ်အား သတိပေးလိုက်လေသည်။

မေလ ၁၉-ရက်နေ့ အထွေထွေညီလာခံတွင် အီဂျစ်အစိုးရ၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်ကိုရရှိကြောင်း ကုလတပ်များသည်လည်း အမြန်ဆုံး ဆုတ်ခွာနေကြပြီဖြစ်ကြောင်း ဦးသန်းက ထုတ်ဖော်ကြေညာသည်။ ထိုနေ့တွင် ဂါဇာကမ်းမြောင်းဒေသ၌ အပြာနှင့်အဖြူရောင် ကုလသမဂ္ဂအလံများကိုချကာ ကုလတပ်များ၏ လုပ်ငန်းလည်း ရပ်ဆိုင်းသွားလေတော့သည်။

ဦးသန်း၏ လောကြီးလွန်းမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကုလတပ်ဖွဲ့တွင် စစ်သား ၈၀၀-ပါဝင်ခွင့်ပြုထားသော ကနေဒါနိုင်ငံက မကျေနပ်လှချေ။ အမေရိကန်နှင့် ဗြိတိသျှတို့အနေဖြင့် လုံခြုံရေးကောင်စီ အစည်းအဝေးခေါ်ရန်မှာလည်း မသင့်လျော်လှချေ။ နောက်ဆုံးတွင် ကနေဒါနှင့်ဒိန်းမတ်နိုင်ငံတို့၏ တာဝန်ကျရောက်လာလေသည်။

ဦးသန်းက မိမိ၏ဆောင်ရွက်ချက် မှန်ကန်ကြောင်း ပြောဆိုသည်။ အမေရိကန်က ဦးသန်းအနေဖြင့် ကုလတပ်ဖွဲ့များ ရှုပ်သိမ်းမှုကို မလိုက်လျောဘဲ ကြံကြံခံသင့်သည်။ ယခုအပြုအမူကြောင့် ဦးသန်းသိက္ခာကျစေသည်ဟုပြောဆိုသည်။ နောက်တစ်လအကြာ ဇွန်လ ၂၆-ရက်နေ့သို့ ရောက်သောအခါ၊ ဦးသန်းက သူ၏လုပ်ဆောင်ချက် မှန်ကန်ကြောင်း ၃၂-မျက်နှာရှိ ရှင်းတမ်းတစ်စောင်ကို ထုတ်ပြန်ကြေညာသည်။ အဓိကအချက်မှာ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့များသည် ရှုပ်သိမ်းပေးရန် အီဂျစ်၏တရားဝင် တောင်းဆိုချက်မတိုင်မီကတည်းက အုပ်ကွဲသွားပြီဖြစ်

သည်။ ရုပ်သိမ်းသူတွေက ရုပ်သိမ်းနေကြသည်။ လူအနည်းငယ်မျှနှင့်သာ တိုင်ပင်ခဲ့ရသည်မှာလည်း အကြောင်းရှိသည်။ အကွဲကွဲအပြားပြား ဖြစ်နေသော လုံခြုံရေးကောင်စီ အစည်းအဝေး ခေါ်ခြင်းအားဖြင့် အကြောင်းထူးမည်မဟုတ်။ အထွေထွေညီလာခံခေါ်လျှင် ဘာမျှထိထိရောက်ရောက် လုပ်နိုင်မည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် မခေါ်ခဲ့ကြောင်းဖြင့် ရှင်းတမ်းတွင် ဖော်ပြပါရှိသည်။

မေလ ၁၉-ရက်နေ့ ညနေပိုင်းတွင် တယ်လ်အမစ်မြို့ရှိ အစွရေးလ် အစိုးရပိုင်းက ကုလတပ်ဖွဲ့များရှိရင်းစွဲနေရာမှာပင် နေရမည်ဖြစ်ကြောင်း။ အထွေထွေညီလာခံ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုကို ဘာမဟုတ်သော ကြေညာချက်တစ်ခုဖြင့် ဖျက်မပစ်နိုင်ကြောင်းကို ကုလညီလာခံသို့ တင်သွင်းမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုသည်။

ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ အမေရိကန်ကိုယ်စားလှယ် အာသာဂိုးလ်ဘတ်နှင့် ဦးသန့်တို့ ၄၅-မိနစ်ကြာ ဆွေးနွေးကြသည်။ ထို့နောက် ဝိုးလ်ဘတ်က ငြိမ်းချမ်းရေးထိန်းသိမ်းရန် ကုလသမဂ္ဂ၏ မည်သို့သောဆောင်ရွက်ချက်ကို မဆို အပြည့်အဝ ထောက်ခံကြောင်း ကြေညာသည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသရှိ ဝေါ်ပေါက်နေသည့် တင်းမာမှုများနှင့်ပတ်သက်ကြောင်းလည်း လူသိရှင်ကြား ထုတ်ဖော်ပြောဆိုလေသည်။

မိမိ၏တောင်းဆိုချက်များအား ဦးသန့်သည် မည်သူနှင့်မျှ နီးနှောတိုင်ပင်ခြင်းမရှိဘဲ၊ ချက်ချင်း အရေးယူလိုက်နာလိုက်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ သမ္မတနတ်ဆာထက်ပို၍ အံ့ဩမည်သူမရှိတော့ပေ။

မေလ ၁၉-ရက်နေ့တွင် ဗြိတိသျှနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဘရောင်းသည် ရုရှားပြည်သို့ သွားရောက်လည်ပတ်မည့် အစီအစဉ်ကို နာရီဝက်နိတစ်ပေးကာ ရွှေ့ဆိုင်းလိုက်သည်။

မေလ ၂၀-ရက်စနေနေ့တွင် အစွရေးလ်က သူ၏အရန်စစ်တပ်အား လုံးကို တစ်စိတ်တဒေသ စုစည်းစစ်ပြင်လိုက်သည်။ ကုလတပ်ဖွဲ့များ ရုပ်သိမ်းလိုက်သည့်နေရာသို့ အစားထိုးနေရာယူပြီးသည့် အီဂျစ်တပ်များအား လှည့်လည်စစ်ဆေးကာ ပြန်လာသော အီဂျစ် ဒုသေနာပတိချုပ် ဖီးလ်မာရှယ်အေမာက အီဂျစ်အရန်တပ်သားများ အားလုံးကို စုစည်းခေါ်ယူလိုက်သောအမိန့်ကို ကိုင်ရှိပြီးတွင် ထုတ်ပြန်ကြေညာသည်။

နတ်ဆာ၏ ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ထောက်ခံကြောင်း အိန္ဒိယအစိုးရက ကြေညာသည်။ ဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒီရာဂန္ဒီက သမ္မတနတ်ဆာကို ထောက်ခံကြောင်း ဆီးရီးယားကို ကူညီရန် ပြင်ဆင်ခြင်းများအတွက် မိမိတို့ထောက်ခံခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုသည်ဟု မေလ ၂၁-ရက်နေ့ထုတ် ဒက်ကွန်ဟာရယ်သတင်းစာတွင် ဖော်ပြသည်။

တိုင်ရန်ရေလက်ကြားတွင် အစွရေးလ်သဘောများ သွားလာခြင်းကို ပိတ်ပင်လိုက်ကြောင်းဖြင့် မေလ ၂၂-ရက်နေ့၌ အီဂျစ်အစိုးရက ကြေညာလိုက်သည်။ သမ္မတနတ်ဆာက အက္ကဘာပင်လယ်ကွေ့ကို အစွရေးလ်သဘောမဟုတ်သော်လည်း အစွရေးလ်သို့ အရေးတကြီး ကုန်ပစ္စည်းများ တင်ပို့သည့် အခြားသဘောများကိုပါ သွားခွင့်ပြုတော့မည် မဟုတ်ကြောင်း ပြောဆိုသည်။ အစွရေးလ်အလံသည် အက္ကဘာ ပင်လယ်ကွေ့အတွင်း၌ လွှင့်ထူပြီးသွားခွင့်ရလိမ့်မဟုတ်။ ကျွန်ုပ်တို့ပိုင်နက် မြေဖြစ်သော ပင်လယ်ကွေ့နှင့်ပတ်သက်ပြီး အငြင်းပွားစရာ မရှိ။ အစွရေးလ်က ကျွန်ုပ်တို့အား စစ်ဖြင့်ဒိမ်းခြောက်လာမည်ဆိုပါက ကျွန်ုပ်တို့ကလည်း တုန့်ပြန်မည်သာဖြစ်သည်ဟု သမ္မတနတ်ဆာက ပြောဆိုသည်။

မေလ ၂၃-ရက်နေ့၌ အစွရေးဝန်ကြီးချုပ် အက်ရှ်ကိုးလ်က အစွရေးလ်ပါလီမန်တွင် မိန့်ခွန်းပြောကြားရာ တိုင်ရန်ရေလက်ကြား၌ အစွရေးလ်သဘောများ သွားလာမှုကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက် ပိတ်ပင်ခြင်းသည် မိမိတို့အား စစ်ပြုသည်ဟု မှတ်ယူမည်ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ပါရှိသည်။

ထိုနေ့မှာပင် အမေရိကန်သမ္မတ ဂျွန်ဆင်က အစွရေးသဘောများအား ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်းသည် အီဂျစ်တို့၏ တရားမဝင်သော ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်ဖြစ်သည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်း နိုင်ငံအားလုံး၏ တည်ငြိမ်မှုကို အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုက အံ့ပြည့်အဝ အလိုရှိသည် စသည်ဖြင့် ပြောသည်။ လွန်ခဲ့သော ရက်သတ္တပတ် ကုန်ဆုံးစဉ်ကလည်း သမ္မတ ဂျွန်ဆင်အနေဖြင့် ရုရှဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာကိုစိင်ထံသို့ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး စာတစ်စောင်ပို့ကြောင်း၊ ထိုစာထဲတွင် အာရပ်နှင့် အစွရေးလ်တို့ကြား အဆင်ပြေရေးအတွက် ရုရှနှင့်အမေရိကန်ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ကြရန်လိုကြောင်း။ အာသာရီးလ်ဘတ်နှင့် ကုလဆိုင်ရာ ရုရှကိုယ်စားလှယ် ဖီဒါရင်တို့ကိုလည်း ဆွေးနွေးကြောင်း။ အမေရိကန်သည် ရုရှားနှင့် ထိပ်တိုက် ပဋိပက္ခဖြစ်ရမည်ကို ရှောင်ရှားနိုင်ရန် ဆန္ဒပြင်းပြနေကြောင်းပါရှိသည်ဟု သိရသည်။

မိမိကိုင်ရုံသို့သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ဦးသန့်က တနင်္ဂနွေနေ့က ကြေညာသည်။ အင်္ဂါနေ့တွင် ကိုင်ရုံသို့ရောက်လာသည်။ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးနှင့် ညစာအတူစားသည်။ သမ္မတနတ်ဆာနှင့်လည်း တွေ့ဆုံခဲ့ရသည်။

မြေထဲပင်လယ်တွင်ရှိသော ဗြိတိသျှ စစ်သဘောများကို တပ်လှန့်ထားသည်။ ဝန်ကြီး ကျောသွန်မဆင်ကို ဝါရှင်တန်နှင့် နယူးယောက်သို့ ချက်ချင်းစေလွှတ်ရန် အစိုးရအဖွဲ့က ဆုံးဖြတ်သည်။ မစ္စတာဘရောင်းမှာ အစိုးရအဖွဲ့ အစည်းအဝေးတက်နေရသောကြောင့် အချိန်အနည်းငယ် နောက်ကျပြီးမှ မော်စကိုသို့ ထွက်ခွာသွားနိုင်သည်။

ဂါဒီယန်းသတင်းစာက ဦးသန့် ကိုင်ရှိသည့် သွားခြင်းမှာ မှန်ကန်ကြောင်း၊ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ ပြဿနာများ၏ အချက်အချာဖြစ်ကြောင်း၊ အလားတူပင် ဂျော့ဘာရောင်း မော်စကို သွားသည်မှာလည်း မှန်ကန်ကြောင်း၊ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်၊ ရုရှားသည် အီဂျစ်နှင့်ဆီးရီးယားတို့ စစ်ရေးထူထောင်မှုများတွင် တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း။ ယခုအချိန်၌ မော်စကိုသို့ ဘာရောင်းသွားခြင်းမှာ အသင့်မြတ်ဆုံးအချိန်ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ရေးသားသည်။

မေလ ၂၃-ရက်နေ့ ညနေပိုင်းမှာပင် ဗြိတိသျှတို့ရိုအမတ်များ ခေါင်းဆောင် အက်ဒွပ်ဟက်က ဗြိတိသျှအစိုးရသည် ရှင်းလင်းပြတ်သားသော ခေါင်းဆောင်မှုကိုပေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အီဂျစ်နိုင်ငံနှင့်အစ္စရေးလ်ကြား နယ်နိမိတ်တစ်လျှောက်တွင် ကုလသမဂ္ဂ၏ ထိရောက်သောအရေးယူဆောင်ရွက်ချက်များ ပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း။ ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းနေသည့် ကုလသမဂ္ဂတပ်များပြန်လည်ရပ်သိမ်းမှုကို ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီနှင့်သော်ငိုင်း။ အထွေထွေညီလာခံနှင့်သော်ငိုင်း တစ်စုံတစ်ရာတိုင်ပင်၍ သဘောတူညီမှုမရဘဲ ဆောင်ရွက်လိုက်ဟန်တူကြောင်း၊ ဗြိတိသျှအစိုးရက ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီ အစည်းအဝေးခေါ်ဆိုပေးရန် တောင်းဆိုသင့်ကြောင်းဖြင့် ပြောဆိုသည်။ ထိုညနေမှာပင် အက်ဒွပ်ဟက်နှင့် ဆာဒေါက်ဂလပ်စ်ဟမ်းတို့နှစ်ဦးသည် ဒေါင်းနင်းလမ်း အမှတ်-၁၀၊ နေအိမ်ရှိ ဝန်ကြီးချုပ်ပီလ်ဆင်နှင့် သွားရောက်တွေ့ဆုံကာ အက္ကဘာ ပင်လယ်ကွေ့ပိတ်ဆို့မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ဗြိတိသျှအစိုးရက မည်သို့ဆောင်ရွက်မည်နည်း။ ထိုဒေသတွင် ဗြိတိသျှသဘောများ၏ အခြေအနေ မည်သို့ရှိသနည်း စသည်ဖြင့် မေးမြန်းလေသည်။ ထိုညမှာပင် အက်ဒွပ်ဟက်က ဗြိတိသျှသဘောများ၏ အခွင့်အရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ဝန်ကြီးချုပ်က ပြတ်ပြတ်သားသားဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း အာမခံချက်ရအောင် ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုလေသည်။

ထိုညမှာပင် ဒေါက်ဂလပ်စ်ဟမ်းက အက္ကဘာပင်လယ်ကွေ့ကို နိုင်ငံတကာရေကြောင်းအဖြစ် သတ်မှတ်ထားရှိရန် အမေရိကန်က တောင်းဆိုနေသည်မှာ မှန်ကန်ကြောင်း၊ ၁၉၅၆-ခုနှစ်တုန်းက အီဂျစ်နိုင်ငံ၏ အနေအထားကို အမေရိကန်တို့နားမလည်ခဲ့ကြကြောင်း။ ထို့အတူ အက္ကဘာ ပင်လယ်ကွေ့ကို နိုင်ငံတကာရေကြောင်းအဖြစ် သတ်မှတ်ထားရှိရေးကို လုံးလုံးလျားလျား ထောက်ခံကြရမည်ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ပြောဆိုသည်။

မေလ ၂၄-ရက်နေ့တွင် ဝန်ကြီးချုပ်သည် လျှပ်စစ် အလုပ်သမားများ သမဂ္ဂနှစ်ပတ်လည် ညီလာခံသို့တက်ရောက်ရင်း နိုင်ငံတကာ ရေကြောင်းဖြစ်သော တိုင်ရန်ရေလက်ကြားကို လွတ်လပ်စွာ အသုံးချရန် ဗြိတိသျှသဘောများတွင်

အခွင့်အရေးရှိကြောင်း။ ဤအခွင့်အရေးကို ရရှိအောင် အခြားသော နိုင်ငံများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဗြိတိသျှအစိုးရက စီစဉ်ပြီးဖြစ်ကြောင်း။ ၁၉၅၇-ခု၊ မတ်လ ၁-ရက်နေ့က ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံ၌ ဗြိတိသျှ ကိုယ်စားလှယ် မစ္စတာ နိုဘယ် ပြောဆိုခဲ့သကဲ့သို့ ဗြိတိသျှ သင်္ဘောများအားလုံး ထိုရေကြောင်း၌ လွတ်လပ်စွာ သွားလာခွင့်ရရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း။ ဤအခွင့်အရေးကို အားလုံးအသိအမှတ်ပြု လက်ခံအောင် နိုင်ငံတကာနှင့် လက်တွဲဆောင်ရွက်မည်သာဖြစ်ကြောင်းကို ပြန်လည် ပြောဆိုလိုကြောင်းဖြင့် မိန့်ကြားသွားလေသည်။

တိုင်ရန်ရေလက်ကြားဂယက်မှာ အင်္ဂလန်တွင် များစွာလှိုင်းထနေသည်။ မေလ ၂၇-ရက်နေ့ထုတ် တိုင်းမ်သတင်းစာ ခေါင်းကြီးပိုင်းက အောက်ပါအတိုင်း ရေးသားလိုက်သည်။

“တိုင်ရန်ရေလက်ကြားတွင် အစွရေးလ်သင်္ဘောများ သွားလာမှုကို ပိတ်ပင်လိုက်ကြောင်း အီဂျစ်၏ ကြေညာချက်သည် အစွရေးလ်တို့၏ အရှိုက်ကို ထိုးမိလျက်သာဖြစ်နေသည်။ ပင်လယ်ကွေ့၏မြောက်ဘက်များဒေသသည် အီလတ်မြို့ဖြစ်သည်။ အရှေ့ပိုင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရန် အစွရေးလ်တို့၏ တစ်ခုတည်းသော ထွက်ပေါက်ဖြစ်ကာ ရေနံအများဆုံးထွက်ရာ အရပ်လည်းဖြစ်သည်။ အက္ကာဘာပင်လယ်ကွေ့ကို အနောက်ခြမ်းတစ်ခြမ်းလုံးက အီဂျစ်နယ်မြေဖြင့်၎င်း၊ အရှေ့ဘက်တစ်ခြမ်းလုံး၌ ဆော်ဒီအာရေဗျနယ်မြေက၎င်း ပိုင်းရံထားသည်။ မြောက်ဘက်ကမ်းမြေမှာမူ အစွရေးလ်နှင့် ဂျော်ဒန်တို့ဖြစ်ကြလေသည်။ မိုင်ပေါင်းများစွာ ရှည်လျားသည်။ အကျယ်အဝန်းမှာ ၁၇-မိုင်မှ မိုင် ၂၀-အထိ ကျယ်သည်။ တိုင်ရန် ရေလက်ကြား၏ ကျဉ်းမြောင်းမှုနှင့် ကျွန်းများပိတ်ဆို့နေမှုမှာ သင်္ဘောများကို ပိတ်ဆို့ရန်အတွက် အီဂျစ်တို့အခွင့်သာသွားသည်။

“အီဂျစ်တို့အနေဖြင့် အစွရေးလ်သင်္ဘောများသည် စစ်ရေးအရ အရေးကြီးသောပစ္စည်းများ သယ်ဆောင်မည်ဖြစ်သဖြင့် ခွင့်မပြုနိုင်ဟု အကြောင်းပြနိုင်သည်။ ရှိန်ဟာမြို့၌ ကျင်းပခဲ့သည့် ညီလာခံမှသင်္ဘော သွားလာခွင့် သတ်မှတ်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍လည်း အီဂျစ်က ထိုညီလာခံသို့ ပီပီမတက်ရောက်ခဲ့သဖြင့် အသိအမှတ်မပြုနိုင်ကြောင်းကို ပြောဆိုနိုင်သည်။ နောက်တစ်ချက်မှာ ရေပိုင်နက်နယ်နိမိတ်ကို ၁၂-မိုင် သတ်မှတ်ခဲ့ကြသဖြင့် အီဂျစ်က သူပိုင်နက် သည် ၁၂-မိုင်အထိရှိကြောင်း ပြောကာ ပိတ်ပင်နိုင်သည်။

“အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြ၍ ပိတ်ကြစတမ်းဆိုလျှင် ဘောလ်တစ်ပင်လယ်ကို ဆွီဒင်နှင့်ဒိန်းမတ်ကလည်း ပိတ်နိုင်သည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ၊ ယခုကိစ္စမှာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ တရားစွဲပေးအရ ဆောင်ရွက်ရမည့် ပြဿနာသာဖြစ်လေသည်။” စသည်ဖြင့်

တိုင်းစီသတင်းစာက ရေးသည်။

အက္ကဘာပင်လယ်ကွေ့ကို နိုင်ငံတကာသင်္ဘောများအတွက် ပြန်ဖွင့်ပေးရန် မေလ ၂၄-ရက်နေ့၌ အင်္ဂလိပ်နှင့်အမေရိကန်တို့ သဘောတူညီကြသည်။ စစ်ရေးအရေးယူမှုများကိုလည်း ဘေးဖယ်မထားရန် ပါဝင်သည်။ ပင်လယ်ကွေ့ကို ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်နိုင်ရေးအတွက် သံတမန်ရေးရာ နည်းလမ်းနှင့်ဆောင်ရွက်ချက်များကို အကူအညီပေးရန် အမေရိကန် အမှတ်-၆ ရေတပ်မတော်သည် မြေထဲပင်လယ်အရှေ့ဘက်ဖျားမှာ နေရာယူထားလိုက်သည်။

ပင်လယ်ကွေ့ပိတ်ဆို့မှုစတင်ပြီဖြစ်ကြောင်း၊ မိုင်းခုံးများပါ ချထားလိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း၊ လေတပ် ရေတပ်များကိုလည်း အသင့်ပြင်ထားပြီဖြစ်ကြောင်း အီဂျစ်က ကြေညာလိုက်သည်။

ဒိန်းမတ်နှင့်ကနေဒါ၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်အရ လုံခြုံရေးကောင်စီ အစည်းအဝေးကျင်းပသည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းအခြေအနေကို လေ့လာရန်နှင့် မည်သည့်အကြောင်းက ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်လုံခြုံရေးကို ခြိမ်းခြောက်နေကြောင်း ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန်ဖြစ်သည်။ ထိုအစည်းအဝေး၌ အင်္ဂလိပ်နှင့်အမေရိကန်ရေတပ်မတော်များ မြေထဲပင်လယ်မှ ထွက်ခွာသွားရန် ရုရှားကတောင်းဆိုသည်။

“အမျိုးသားကာကွယ်ရေးအတွက်” ဆော်ဒီအာရေဗျနှင့် အီရတ်စစ်တပ်များကို ဂျော်ဒန်ပြည်တွင်းသို့ဝင်ခွင့်ပြုကြောင်း ဂျော်ဒန်အစိုးရက အမွမ်မြို့တွင် ကြေညာသည်။

လေယာဉ်ပျံတင် စစ်သင်္ဘော အိပ်ချ်အမ်အက်စ် ဗစ်တိုးရီးယပ်စ်သည် မြေထဲပင်လယ်ကိုဖြတ်ပြီး အရှေ့ဖျားဒေသမှ ပြန်လာကာ မော်လ်တာတွင် ရပ်နားနေရန် အမိန့်ထုတ်လိုက်သည်။

ထိုအချိန်မှာပင် မေလ ၂၅-ရက် ကြာသပတေးနေ့၌ အစ္စရေးလ်ပြည်တွင်း၌ လှုပ်ရှားမှုများ ကြီးထွားသည်ထက် ကြီးထွားလာသည်။ အစ္စရေးလ်ဝန်ကြီးချုပ် အက်ရှ်ကိုးလ်အား အကြပ်ကိုင် တောင်းဆိုမှုများ ပြုလုပ်လာသည်။ အစ္စရေးလ်သည် ယခုပြဿနာ၌ မည်သည့်အကူအညီကိုမှမယူဘဲ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးရင်ဆိုင်ရန် တောင်းဆိုကြခြင်းဖြစ်သည်။ အမေရိကန်သမ္မတဂျွန်ဆင်သည် ဝန်ကြီးချုပ် လက်စ်တာဝီယာဆင်နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန် ကနေဒါနိုင်ငံသို့ နေ့ချင်းပြန်သွားသည်။ အီဂျစ်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးသည် အဖွဲ့ဝင် ၁၀-ဦးနှင့်အတူ မော်စကိုသို့ ရောက်လာသည်။ ရုရှားနိုင်ငံမှ အကူအညီများရရှိရန်ဖြစ်သည်။ စစ်ရေးအကူအညီကို မျှော်လင့်ထားသည်။ ဆိုဗီယက်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး မာရှယ်ဂရက်ချ်ကိုက လက်ခံ တွေ့ဆုံသည်။

ထိုနေ့မတိုင်မီတစ်ရက်က အစွရေးလ် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မစ္စတာ အိဘန်သည် ပဲရစ်နှင့်လန်ဒန်မှတစ်ဆင့် ဝါရှင်တန်သို့သွားရန် ထွက်ခွာသွားသည်။ သမ္မတဂျွန်ဆင်နှင့်တွေ့ဆုံပြီးနောက် ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီတွင် မိန့်ခွန်း ပြောကြားရန်ဖြစ်သည်။ ပြင်သစ် သမ္မတ ဒီဂေါကလည်း ကြီးလေးကြီး ကွန်ဖရင့် ကျင်းပရန် တိုက်တွန်းပြောဆိုသည်။ အမေရိကန်က ယင်းအဆိုပြုချက်ကို ထောက်ခံသည်။ သို့သော်လည်း နောက်တစ်နေ့မှာပင် ကြီးလေးကြီးကွန်ဖရင့် ကျင်းပရေး အလားအလာများကို ဆိုဗီယက်က ပယ်ချလိုက်ကြောင်း သိရှိရသည်။

မစ္စတာအိဘန်သည် အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဒီးန့်ရပ်စ်နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန် ဝါရှင်တန်သို့ မေလ ၂၅-ရက်နေ့၌ ရောက်လာသည်။ လန်ဒန်မြို့မှ ထွက်ခွာမလာမီ သတင်းထောက်များနှင့် တွေ့ဆုံရာ၌ အစွရေးလ် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အိဘန်က သူ၏ရည်ရွယ်ချက်များကို ပြောပြသည်။ တိုင်ရန် ရေလက်ကြားတွင် သဘောများ လွတ်လပ်စွာ သွားလာခွင့်ကို မည်နည်းမည်ပုံ ဆောင်ရွက်ကြမည် ဆိုသည့် ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ နိုင်ငံကြီးများ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းသိရန် ဖြစ်သည်။ အက္ကဘာပင်လယ်ကွေ့သည် အစွရေးလ်တွင် အရေးအကြီးဆုံးသောဒေသဖြစ်သည်။ အစွရေးလ်၏ဓာတ်ဆီ၊ ရေနံဆီတင်သွင်းမှု အားလုံးကိုလည်း အီလတ်မြို့ကသာ ဆောင်ရွက်နေရသည် စသဖြင့်လည်း မစ္စတာအိဘန်က ပြောဆိုသွားသည်။

မေလ ၂၆-ရက်နေ့၌ သမ္မတကိုတွေ့ဆုံရန် စောင့်ဆိုင်းနေသော အိဘန် အား သမ္မတဂျွန်ဆင်က လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။ အက္ကဘာ ပင်လယ်ကွေ့ အတွင်း သဘောများ လွတ်လပ်စွာ သွားလာခွင့်ပြုရေးနှင့် ပတ်သက်၍ အမေရိကန်၏ ပြတ်သားသော သဘောထားနှင့် အရေးယူဆောင်ရွက်ချက်ကို သိလိုနေသော အိဘန်က အထောက်အထား စာရွက်စာတမ်းများကို သားရေအိတ်ထဲမှ ဆွဲထုတ်သည်။ အစွရေးလ်နိုင်ငံသည် ရှစ်အယ်လ်ဂျိတ်မှ ဆုတ်ခွာပေးမည်။ အက္ကဘာတွင် မိမိသဘောများ လွတ်လပ်စွာ သွားလာခွင့်ပြုရမည်။ ကိုယ့်နိုင်ငံကာကွယ်ရေး လုံခြုံရေး အတွက် ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့်ရှိရမည် စသောအကြောင်း အရာများပါဝင်သည့် စာရွက်များလည်းပါသည်။ သို့သော် ထိုကိစ္စများနှင့်ပတ်သက်၍ သမ္မတဂျွန်ဆင်သည် ဟက်ဟက်ပက်ပက်မရှိလှချေ။ ယင်းအထောက်အထားများကို ၁၉၅၇-ခုနှစ် မတ်လ ၁-ရက်နေ့က ကျင်းပခဲ့သည့် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံတွင် ထိုစဉ်က အစွရေး နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဂိုလ်ဒါမီယာ မိန့်ခွန်းပြောရန် အိဘန်နှင့်အတူ စီစဉ်ခဲ့ကြသည့် အစီအစဉ်များဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က အိဘန်သည် အမေရိကန် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အစွရေးသံအမတ်ကြီး ဖြစ်သည်။ ထိုအစီအစဉ်နှင့် သဘောထားများကို ထိုအချိန်က အမေရိကန်နိုင်ငံ ခြားရေးဝန်ကြီး ဂျွန်ဖေါ့စတာဒါးလက်စ်က

လက်ခံခဲ့လေသည်။ မိန့်ခွန်းပြောသည့်အခါ၌လည်း ကုလဆိုင်ရာ အမေရိကန် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ဟင်နရီကက်ဘော့လော့ချ်က ကြိုဆိုထောက်ခံခဲ့ သည်။

အီဘန်က ဂျွန်ဆင်၏ ယခင်က သဘောထားဟောင်းကို၎င်း၊ မိမိနှင့် ၈၅-မိနစ်ကြာ ဆွေးနွေးခဲ့ဖူးသော ဆွေးနွေးချက်များကို၎င်း ပြန်လည်ထုတ်ဖော် ပြောဆိုသည်။ ၁၉၅၆-၅၇ ခုနှစ်က ဂျွန်ဆင်သည် ဆီးနိတ်လွှတ်တော်အမတ် ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သည်။ အစ္စရေးလ်ကို အပြည့်အဝ ထောက်ခံလိုလားခဲ့သူဖြစ်သည်။ အစ္စရေးလ်နိုင်ငံက သူတပ်များကို လက်ရှိနေရာမှ ပြန်လည်ရုပ်သိမ်း သွားခြင်းမပြုလျှင် အစ္စရေးလ်အား စီးပွားရေးအရ အကြပ်ကိုင်မည်ဟု ဂျွန်ဖော်စတာဒါးလက်စ် ခြိမ်းခြောက်ခဲ့သည်ကိုပင် ဂျွန်ဆင်က ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်ခဲ့ဖူးသည်။ ထိုစဉ်က အင်္ဂလိပ်၊ ပြင်သစ်နှင့် အစ္စရေးလ်တို့သည် အီဂျစ်ကို ဝိုင်းဝန်းတိုက်ခိုက်ကြပြီး နယ်မြေများ သိမ်းယူခဲ့သည်။ ထိုနယ်မြေများမှ ပြန်ဆုတ်ပေးရန် အမေရိကန်သမ္မတ အိုက်စင်ဟောင်ဝါနှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဂျွန်ဖော်စတာဒါးလက်စ်တို့က ပြင်းပြင်း ထန်ထန် တောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။

အီဘန်နှင့်ဆွေးနွေးရာတွင် ဂျွန်ဆင်သည် မိတ်ရင်းဆွေရင်းလို လှိုက်လှိုက် လှဲလှဲရှိ၏။ အစ္စရေးလ်၏ အပြာနှင့်အဖြူ အလံကလေးများကို ရေလက်ကြားများ အတွင်း အေးချမ်းစွာ လွှင့်ထူသွားလာနေကြသည်ကို မိမိမြင်တွေ့လိုပါကြောင်းဖြင့် ဂျွန်ဆင်က ပြောကြားသည်။ သို့သော် ဝေဖန်ပြောဆိုမှု တစ်စုံတစ်ရာကိုကား ပြု လုပ်ခြင်း မရှိပါချေ။ တကယ်ဆိုလျှင် သမ္မတဂျွန်ဆင်အဖို့ သူပြည်တွင်းရေး ပြဿနာ များကလည်း ရင်မအေးနိုင်စရာ ဖြစ်နေလေသည်။ ထို့ကြောင့် တိုင်ရန်ရေလက်ကြား သည် နိုင်ငံတကာရေကြောင်းဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ကြေညာချက်တစ်စောင်မျှကိုသာ မေလ ၂၃-ရက်နေ့က ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့လေသည်။

အကယ်၍ ယခုကိစ္စ၌ ဂျွန်ဆင်အနေဖြင့် တစ်စုံတစ်ရာကို ပြတ်ပြတ် သားသားလုပ်မည်ဆိုလျှင် သူ့ကိုအစ္စရေးလ်လိုလားသူများနှင့် ကွန်ဆာပေးတစ် များက ပြင်းပြင်းထန်ထန် တိုက်ခိုက်ဝေဖန်ချေတော့မည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင် စု၏ တစ်ဖက်သတ် ဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် ပတ်သက်၍လည်း ကွန်ဂရက်မှာ မကြာခဏ ဝေဖန်ခြင်း ခံနေရသည်။ ကွန်ဂရက်၏ အနည်းငယ်သောထောက်ခံ မှုကိုသာ ရနေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အစ္စရေးလ်ကိုကူညီရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကွန်ဂရက်၏အဆုံးအဖြတ်အတိုင်း ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ကြောင်း ဂျွန်ဆင်က အီဘန်ကို ပြောကြားခဲ့လေသည်။

ယင်းသို့သော အကူအညီမျိုးဆိုသည်မှာ ဆိုးဝါးနေသည် မိမိတို့၏

အခြေအနေများ တစ်ခုခုဖြစ်ပြီးမှသာ ရောက်ရှိလာမည်ဖြစ်ကြောင်း ဝါရှင်တန် သံအမတ်ကြီးအဖြစ် နှစ်ပေါင်းများစွာ နေထိုင်ခဲ့ဖူးသော အီဘန်က ကောင်းစွာ နားလည်လေသည်။

ရွှန်ဆင်ဘက်ကလည်း ဆင်ခြင်စရာတွေ၊ ခေါင်းအေးအေးထား စဉ်းစားလုပ်စရာတွေ အများအပြားရှိနေသည်။ သူ့အနေဖြင့် ဆိုဗီယက်နှင့် ထိပ်တိုက် ပဋိပက္ခဖြစ်ရမည့်အရေးများကို တတ်နိုင်သမျှ ရှောင်ကြဉ်ရပေမည်။ ကုလသမဂ္ဂ အမေရိကန်သံအမတ်ကြီး အာသာဂိုးလ်ဘတ်သည် ရုရှားသံအမတ်ကြီး ဖီဒါရင် ကိုနှင့်၎င်း၊ မော်စကိုရှိ အမေရိကန်သံအမတ်ကြီး လွယ်လင်သွန်မဆင်သည်၎င်း၊ ရုရှနှင့်အဆင်ပြေရေး သဘောတူညီချက်တစ်ခုရရှိရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးများကို အပြင်းအထန် လုပ်ကိုင်ကြိုးစားနေကြလေသည်။ သို့သော်လည်း အခွင့်အရေး တစ်စုံတစ်ရာ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းမရှိသေးချေ။ ထိုသို့သောအကြောင်းများကြောင့် လည်း ရွှန်ဆင်နှင့် ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် ဝီလ်ဆင်တို့အဖို့ တိုင်ရန်ရေလက်ကြားသည် နိုင်ငံတကာ ရေကြောင်းဖြစ်သည်ကို ပြန်လည်အတည်ပြုကြေညာချက်များ ထုတ်နေ ကြရသည်မှတစ်ပါး ဘာမှမဆောင်ရွက်နိုင်ကြသေးချေ။

အစွရေးလ်ကို ထောက်ခံရေး မထောက်ခံရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အဖြေပေး နိုင်ရန် ၁၀-ရက်၊ သို့မဟုတ် ရက်သတ္တ နှစ်ပတ် စောင့်ပါရန် အီဘန်အားပြော ကြားသည်။ အမှန်တော့ ရေကြောချင်း ဆက်သွယ်နေကြရသည့် နိုင်ငံများသည် အာရပ်နိုင်ငံများနှင့် မသင့်မတင့်ဖြစ်ကြရမည်ကို စိုးရိမ်နေကြဟန် တူလေသည်။

အီဘန်အနေဖြင့်လည်း စေ့စပ်ဆွေးနွေးခြင်းအားဖြင့် ယခုအခြေအနေ ဆိုးကြီးကို ကျော်လွှားလွန်မြောက်သွားနိုင်လိမ့်မည်ဟု အမှန်တကယ်ယုံကြည်နေ လေသည်။ စစ်စဖြစ်ခဲ့ရကတည်းက အစွရေးလ်နိုင်ငံ၏ နိုင်ငံတကာ ဂုဏ်သိက္ခာ ကိုထိန်းသိမ်းနိုင်ရန် သံတမန်နည်းဖြင့် ကြိုးစားဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း အီဘန် က ယုံကြည်ခဲ့သည်။ ရေလက်ကြားများ ပိတ်ဆို့လိုက်ခြင်းအားဖြင့် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံ များအလယ်တွင် အစွရေးလ်အသုံးမကျ၍ ဖြစ်ရကြောင်း ပြောစမှတ်ကြီး ကျန် ရစ်ခဲ့ကာ မျက်နှာငယ်ရမည်ကို အီဘန်က စိုးရိမ်နေသည်။

မေလ ၂၇-ရက်နေ့တွင် ဝါရှင်တန်မှ အစွရေးလ်နိုင်ငံသို့ အီဘန်ပြန် လာခဲ့သည်။ အပြန်ခရီး၌ ပဲရစ်မြို့တွင် သတင်းစာဆရာများနှင့် တွေ့ဆုံသည်။ အီဂျစ်နိုင်ငံ၏ဥပဒေမဲ့ ဆောင်ရွက်ချက်ကို မိတ်ဆွေနိုင်ငံ ခုနိုင်ငံအား သွားရောက် ရှင်းပြရင်း ၎င်းတို့၏အမြင်ကို ရယူခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း၊ ဥပဒေမဲ့ ပိတ်ပင်သည့် အခါတွင် ငြိမ်းချမ်းရေးဟူသည်မှာ ရနိုင်မည်မဟုတ်ကြောင်း၊ အတူပူးတွဲဆောင် ရွက်၍ ဖြစ်နိုင်တော့မည် မဟုတ်ကြောင်း၊ ဤသဘောထားကို အမေရိကန် အင်္ဂလိပ်နှင့်

ပြင်သစ်နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များအား မိမိရှင်းပြခဲ့ကြောင်း၊ ယင်းမိတ် ဆွေနိုင်ငံ ဂုဏ်ထူးတို့ကမူ ဘိုင်ရန်ရေလက်ကြားနှင့် အက္ကာဘာ ပင်လယ်ကွေ့သည် နိုင်ငံတကာ ရေကြောင်းဖြစ်သဖြင့် မည်သည့်သင်္ဘောကိုမဆို လွတ်လပ်စွာ အနှောင့်အယှက် အတားအဆီးမရှိ သွားလာခွင့်ပြုသည်ဟုသည့် သဘောထားကိုသာ ပြန်လည် ပြောဆိုကြကြောင်းဖြင့် အီဘန်က သတင်းစာဆရာများအား ရှင်းလင်းပြောဆိုသွား သည်။

သင်္ဘောများ တိုင်ရန်ရေလက်ကြား၌ သွားလာခွင့်ရရေးကို ကုလသမဂ္ဂ၌ ဆွေးနွေးရန် အကြံပေးကြသည်။ အီဂျစ်က တိုင်ရန်နှင့် အက္ကာဘာပင်လယ်ကွေ့ ပိတ်ဆို့မှုကို ပြန်ဖွင့်ခိုင်းရန် ဆွေးနွေးကြရန်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း အပြီးမသတ် နိုင်သော စဉ်းစားဆဲ အစီအစဉ်များမှာ မြောက်များလှသည်။ တစ်ခုမှာ အစ္စရေးလ် အလံကိုမူ လွှင့်ထူခြင်းမပြု။ သို့သော် အီဂျစ်တို့ခွင့်မပြုနိုင်ပါဆိုသည့် အရေးကြီးသည့် ကုန်ပစ္စည်းများ၊ စစ်ပစ္စည်းများအနက် ရေနံတင်သွင်းလာသည့် သင်္ဘောကို ခွင့်ပြု မည်လော၊ နောက်တစ်ချက်မှာ အစ္စရေးလ်အလံကို လွှင့်ထူလာသည်။ သို့သော် အရေးကြီးကုန်ပစ္စည်းများမပါ။ သာမန်ကုန်သည်သင်္ဘောသာ ဖြစ်သည်။ ထိုသင်္ဘော ကိုခွင့်ပြုရမည်လော စသည်ဖြင့် မပြီးပြတ်နိုင်သည့် ပြဿနာတွေဖြစ်သည်။ အမေရိကန်နှင့်အင်္ဂလိပ်တို့၏ သင်္ဘောများသာ ရေလက်ကြားသို့ အများဆုံး ဖြတ်သန်းသွားလာနေကြသည်။ ထိုသင်္ဘောများအတွက်လည်း အစောင့်အရှောက် လိုအပ်လေသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ ဝိုင်းဝန်းတောင်းဆိုကြခြင်းအားဖြင့် အီဂျစ်က စစ်တစ်ခုပြုလာမည်ကို ဟန့်တားနိုင်မည်သာ ဖြစ်လေသည်။

သမ္မတဂျွန်ဆင်က အီဘန်ကိုလက်ခံတွေ့ဆုံနေခိုက် ဟာရီးလ်ဝီလ်ဆင် လည်း ဆိုက်ရောက်လာခိုက်အချိန်များတွင် အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ၏ အခြေ အနေများအရေးတကြီး အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်နေပြီဖြစ်သည်။ တစ်ခုခု ဆုံးဖြတ်ရတော့မည့်အခြေအနေသို့ ရောက်နေသည်။ အာရပ်အလုပ်သမားပေါင်း စုံ သမဂ္ဂခေါင်းဆောင်များအား သမ္မတနတ်ဆာက မေလ ၂၆-ရက်နေ့တွင် မိန့်ခွန်းတစ်ရပ် ပြောကြားသည်။

“စစ်တစ်ခုဖြစ်ပွားလာမည်ဆိုလျှင် ထိုစစ်၏ အဓိက ဦးတည်ချက်မှာ အစ္စရေးလ်ကို အပြီးတိုင်ချေမှုန်း ဖျက်ဆီးပစ်ရန်ဖြစ်သည်။ မိမိတို့အနေဖြင့် လုံးဝနိုင်မည်ဟု အကြွင်းမဲ့ ယုံကြည်ထားသည်။ အစ္စရေးလ်နှင့်စစ်ဖြစ်ရန်အတွက် လည်း အစစအရာရာ အသင့်ပြင်ဆင်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ယခုတစ်ကြိမ် ဖြစ်ပွား မည့်စစ်သည် ၁၉၅၆-ခုနှစ်က စစ်နှင့်တူတော့မည်မဟုတ်။ ထိုစဉ်က အင်္ဂလိပ် နှင့်ပြင်သစ်ကို မိမိတို့တိုက်ခဲ့ရသည်။ အစ္စရေးလ်သည် အဆွယ်အပွားမျှသာ

ဖြစ်ခဲ့သည်။ ယခုဖြစ်ရမည့်စစ်ကမူ အစွဲရေးနှင့် လုံးလုံးတိုက်ရမည့်စစ်ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် မိမိတို့၏ အဓိကရန်သူဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်မှာ မူ အမေရိကန်၏ ကပ်မြှောင်ကပ်ပါးသာဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်ဝန်ကြီးချုပ် ဝီလ်ဆင် သည် အမေရိကန်သမတ ဂျွန်ဆင်၏ အမိန့်တစ်စုံတစ်ရာမပါဘဲ ဘာတစ်ခုမှ လုပ်ကိုင်၍ရသည်မဟုတ်” စသည်ဖြင့် သမ္မတနတ်ဆာက ပြောကြားသည်။

စောစောပိုင်းကလည်း အီဂျစ်သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာနက ဘာသာရေး စစ်ပွဲအတွက် ဆုတောင်းပွဲများ ဗလီများ၌ ကျင်းပပြုလုပ်ရန် ဓမ္မကထိကများ၊ ဗလီဆရာများအား ပန်ကြားလိုက်သည်။ ဘာသာရေးအရဖြစ်သည့် စစ်ပွဲ၌ သေခြင်း သည် မြတ်ကြောင်းဖြင့် ဓမ္မကထိကများက ဟောကြားရသည်။ လူတိုင်းလူတိုင်းကို စစ်စိတ်စစ်မာန်များသွင်းပေးရန် နှိုးဆွပေးရန် စီစဉ်ခြင်းဖြစ်လေသည်။ အစွဲရေးလ်ကို မုန်းတီးစက်ဆုပ်သော စိတ်ဓာတ်များမှာ တစ်ပြည်ထောင်လုံး လျှမ်းလျှမ်းတောက်နေ သည်။ တကယ်ဆိုလျှင် အစွဲရေးလ်ကိုတိုက်ရန် သူတို့တတွေ အာသာငမ်းငမ်း ဖြစ်နေကြပါပြီကော။

နတ်ဆာ၏အပြုအမူများကြောင့် အင်အားကြီးနိုင်ငံများသည် မျက်က လူးဆံပြာ ဖြစ်လာကြ၏။ အမေရိကန်သမ္မတဂျွန်ဆင်က ဝါရှင်တန်ရှိ အီဂျစ် သံအမတ်ကြီးအား မေတ္တာရပ်ခံစာတစ်စောင်ပေးသည်။ စစ်မဖြစ်အောင် ရှောင် ကြဉ်ရန် အီဂျစ်က စတင်တိုက်ခိုက်ခြင်းမပြုရန် မေတ္တာရပ်ခံခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုညမှာပင် နံနက်ကနီးမနီးခင် ၃-နာရီခွဲအချိန်၌ အိပ်မောကျနေသော နတ်ဆာကို တယ်လီဖုန်း ခေါ်သည်။ ကိုင်ရိုရှိ ဆိုဗီယက်သံအမတ်ကြီးထံမှ ဖြစ်သည်။ အီဂျစ်နိုင်ငံအနေဖြင့် စစ်တိုက်ခိုက်ခြင်းကို အခွင့်ကောင်းမယူရန် တင်းတင်းကြပ်ကြပ် အကြံပေးကြောင်း အရေးတကြီး ပြောဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

ဇွန်လ ၁၅-ရက်နေ့တွင်ထုတ်သည့် ဝါရှင်တန်ပို့စ်သတင်းစာက ရုရှနှင့် အီဂျစ်အကြောင်းရေးသည်။ ရုရှသည် ထိပ်တိုက်ပဋိပက္ခဖြစ်ရန် မလိုလားသော် လည်း အီဂျစ်စစ်ပြင်ဆင်မှုများကို အကူအညီပေးသည်။ အီဂျစ်လေယာဉ်စခန်း များကို စစ်ဆေးသည်။ ဆိုဗီယက် အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့က အီဂျစ်လေယာဉ်မှူးတို့သည် ရက်ပိုင်းအတွင်း စစ်ချီရန်မဖြစ်သေး။ အီဂျစ်တို့လုပ်ထားသည့် လေယာဉ်ပျံ အတုများမှာလည်း သိသာထင်ရှားလွန်းသည်။ ယုံကြည်စရာအကြောင်းမရှိ။ ထို့ကြောင့် အီဂျစ်၏ လေယာဉ်အစစ်များထားသည့်နေရာကို ပစ်ကွင်းအနေဖြင့် အလွယ်တကူ ရွေးချယ်တိုက်ခိုက်နိုင်သည် စသဖြင့် ပြောကြောင်း ရေးသား ဖော်ပြသည်။

အစွဲရေးလ်ကလည်း ရေကြောင်းပိတ်ဆို့ထားမှုကို ပြန်ဖွင့်အောင်၊ အစွဲ

ရေးလ်သင်္ဘောများ လွတ်လပ်စွာ သွားလာခွင့်ရအောင် ကုလသမဂ္ဂကသော်၎င်း၊ ရေကြောင်းချင်း ဆက်သွယ်နေကြသည့် နိုင်ငံများကသော်၎င်း၊ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခြင်းမရှိက မိမိကိုယ်မိမိ ကာကွယ်သည့်အနေဖြင့် ကိုယ့်နည်းဖြင့်ကိုယ် ဆောင်ရွက်ရတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း အစ္စရေးလ်ခေါင်းဆောင်များက ပြောကြားသည်။

အင်္ဂလိပ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မစ္စတာဘရောင်း မော်စကိုမှ လန်ဒန်သို့ပြန်လာပြီး ၂-နာရီအကြာတွင် ဆိုဗီယက်က ကြေညာချက်တစ်စောင် ထုတ်ပြန်လေသည်။ ထိုကြေညာချက်တွင် “အစ္စရေးလ်တို့သည် အာရပ်ဆန့်ကျင်ရေးပေါ်လစီကို လက်ကိုင်ထားနေကြောင်း”ဖြင့် တိုက်ခိုက်ဝေဖန်ထားသည်။

မစ္စတာဘရောင်းကိုလည်း မေလ ၂၇-ရက်နေ့ စနေနေ့ထုတ် လန်ဒန်ဒေးလီးတယ်လီဂရပ်သတင်းစာက ဝေဖန်ပုတ်ခတ်လေသည်။ “မစ္စတာဘရောင်းသည် မော်စကိုသွားနိုင်ရေးအတွက် ၂-ကြိမ်တိုင် ရွှေ့ဆိုင်းခဲ့ရသည်။ ယခုသွားပြန်တော့လည်း အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ ပဋိပက္ခကို ဆွေးနွေးခွင့်ရသည်မှတစ်ပါး အမြတ်အစွန်းဟူ၍ ဘာတစ်ခုမှမရခဲ့။ ဆိုဗီယက်တို့အနေဖြင့်လည်း ယခုကိစ္စတွင် အရှုံးအနည်းအကျဉ်းရှိပြီး အမြတ်ရရေးသာ အားထုတ်နေသည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ၏ အခြေအနေသည် စစ်ဖြစ်ရမည့် လှေကားထစ်ခြေရင်းမှာ ရောက်လျက်ရှိပြီ” စသည်ဖြင့် ရေးသားလိုက်လေသည်။

မေလ ၂၅-ရက်နေ့ညက ဝါရှင်တန်သို့ရောက်လာသော ဦးသန့်သည် ကြေညာချက်တစ်စုံတစ်ခု ၄၇ ထုတ်ခြင်းမရှိချေ။ မေလ ၂၇-ရက် စနေနေ့၌ လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ အစီရင်ခံစာတစ်စောင် တင်သွင်းသည်။ အီဂျစ်က အစ္စရေးလ်ကိုစတင်ထိုးစစ်ခြင်းအားဖြင့် အခွင့်အရေးယူမည် မဟုတ်ကြောင်း သမ္မတနတ်ဆာနှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးရိုယဒ်တို့နှစ်ဦးက မိမိကို ကတိပေးလိုက်ကြောင်း၊ အီဂျစ်တို့၏ ယေဘုယျရည်မှန်းချက်သည် အစ္စရေးလ်နှင့်အီဂျစ်ကြား အတိုက်အခိုက်မဖြစ်ပွားရေး သဘောတူညီချက်ကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားရန်ပင် ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြပါရှိသည်။

ပြင်သစ် သမ္မတဒီဂေါကလည်း ယခု ပဋိပက္ခကို အေးချမ်းပြေလည်သွားအောင် ဆောင်ရွက်ပါရန် နတ်ဆာထံသို့ အကြောင်းကြားလိုက်သည်။ ယခင်က သမ္မတဒီဂေါကို “အင်္ဂလိပ်အမေရိကန် လမ်းကြောင်းနောက်သို့မလိုက်သူ” အဖြစ် သမ္မတနတ်ဆာက ချီးကျူးပြောဆိုခဲ့ဖူးသည်။ ယခုမှ ဒီဂေါ၏ဝင်ရောက်စွက်ဖက် အကြံပေးမှုနှင့်ပတ်သက်၍ မေလ ၂၈-ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသော သတင်းစာကွန်ဖရင့်၌ နတ်ဆာက တိုက်ခိုက်ပြောဆိုလေတော့သည်။ အစ္စရေးလ်နှင့်စစ်ဖြစ်ရလျှင်သော်၎င်း သို့တည်းမဟုတ် မည်သည့်နိုင်ငံတစ်ခုခုကမဆို ကြားဝင်စွက်ဖက်လာလျှင် စူးအက်တူးမြောင်းကို ပိတ်ဆို့ပစ်လိုက်မည်ဖြစ်ကြောင်း

ခြိမ်းခြောက်ပြောဆိုလေသည်။ နတ်ဆာကဆက်လက်၍ ...

“တိုင်ရန်ရေလက်ကြားသည် အီဂျစ်ပိုင်နယ်မြေဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိပိုင်သောနယ်မြေကို မိမိကြိုက်သလိုစီရင်ခြင်းမှာ လုပ်ပိုင်သော အခွင့်အရေးပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ အီဂျစ်၏ ယင်းအခွင့်အရေးကို မည်သည့်လက်နက်ကြီးအင်အားကြီးနိုင်ငံကမှ စွက်ဖက်ခွင့်ရှိမည်မဟုတ်ကြောင်း၊ နောက်ယုက်နိုင်လိမ့်မည်လည်းမဟုတ်ကြောင်း။ အီဂျစ်ကိုသော်၎င်း၊ အာရပ်နိုင်ငံ တစ်ခုခုကိုသော်၎င်း၊ နိုင်ငံတစ်ခုခုက ကျူးကျော်စော်ကားမှု တစ်စုံတစ်ရာ ပြုလုပ်လာမည်ဆိုလျှင် ကျူးကျော်သူသည် နှာခေါင်းကျည်ပွေ့ တွေ့ရမည်သာဖြစ်ကြောင်း။ ဒင်းတို့မျှော်လင့်မထားသော ဒုက္ခတွေ့၊ လက်တုန်ပြန်မှုတွေ့ကို ရင်ဆိုင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း။ အစွရေးလ်နှင့်စစ်ဖြစ်ရလျှင် စူးအက်တူးမြောင်းသည် ရှိရင်းစွဲအတိုင်း မပြောင်းမလဲတည်ရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း။ သို့သော် အခြားနိုင်ငံများက ဝင်ရောက်စွက်ဖက်လာမည်ဆိုလျှင် စူးအက်တူးမြောင်းဆိုသည်မှာ လုံးဝရှိတော့မည်မဟုတ်ကြောင်း” စသည်ဖြင့် ဆက်လက်ပြောဆိုသည်။

မော်စကိုသို့ ၄-ရက်ကြာ သွားရောက်ဆွေးနွေးနေသည့် အီဂျစ်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးမစ္စတာ ဘာဒရန်၏ခရီးစဉ်သည် ထိုနေ့မှပင် ပြီးဆုံးသွားလေသည်။ မော်စကိုတွင် ကိုဆီဂင်၊ ဂရိုမိုကိုအပြင် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး မာဂျယ်ဂရက်ချ်ကိုတို့နှင့် ဆွေးနွေးခွင့်များရခဲ့သည်။

ရန်သူ၏စစ်အင်အားနှင့်ပတ်သက်၍ နတ်ဆာရရှိနေသည့် သတင်းများသည် အမှားများဖြစ်နေသည်။ နတ်ဆာ၏ ထောက်လှမ်းရေးသမားများက ရန်သူအင်အားကို လျော့တွက်နေကြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အစွရေးလ်နှင့်စစ်တိုက်ရန်ကို နတ်ဆာတို့ လူစု ဆုံးဖြတ်ကြသည်ဟုလည်း ဆိုနိုင်သည်။

“နတ်ဆာသည် ငွေတစ်ထောင်အိတ်ထဲထည့်ပြီး မွန်တီကာလိုမြို့သို့ တက်ကာ ကစားပိုင်းဝင်ထိုင်သူနှင့်တူကြောင်း၊ မိမိအလောင်းအစား လုပ်ထားသည် ဂဏန်းများ စက်တွင်းမှာပေါ်လာတိုင်း ပို၍ပို၍ သတ္တိရှိလာသူနှင့်တူကြောင်း၊ ယခုလည်း စစ်အင်အားချင်းနှိုင်းယှဉ်ကာ သတ္တိသွေးတွေတဖွေးဖွေးဖြင့် စိတ်ကြီးဝင်နေပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ကုသိုလ်ကံတရားသည် သူ့ကိုမျက်နှာချို သွေးနေပြီဟု သူထင်မှတ်နေကြောင်း”ဖြင့် အစွရေးလ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအီဘာန်က ဝေဖန်ပြောဆိုလိုက်သည်။

စစ်မဖြစ်မီ ၁၀-ရက်အလိုတုန်းက ကိုင်ရိုမြို့၏ အခြေအနေမှာ တင်းမာလွန်းလှသည်။ သို့သော်လည်း အကောင်းဘက်ကိုသာ သူတို့တွေးနေကြသည်။ နိုင်ရမည့်ဘက်ကိုသာ စဉ်းစားမျှော်မှန်းနေကြသည်။ ထိုစဉ်က အစွရေးလ် ပြည်သူအားလုံး စိုးရိမ်ထိတ်လန့်နေကြသောကာလဖြစ်သည်။ သို့သော် အာရပ်အမျိုး

သားများသည်ကား အကြောက်တရားနည်းနည်းမှမရှိ။ စစ်စိတ်စစ်မာန်တွေ တက်ကြွနေသည်။ ဆီနိုင်းကျွန်းဆွယ်ရှေ့တန်း စစ်မျက်နှာများမှာ အီဂျစ်စစ်တပ်များ တပ်ဖြန့်နေရာယူထားလိုက်သည်။ သူတို့သည် အစ္စရေးလ်ထက် အမေရိကန်နှင့် အင်္ဂလိပ်ကို ပိုပြီးအာရုံထားနေကြ၏။ သတိထားနေကြ၏။ အစ္စရေးလ်က ငိုလ်ချုပ်ကြီး ဒါယန်ကို ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးအဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်လိုက်သည့် အချိန်အထိ သူတို့သည်အန္တရာယ်ကို မတွေးမိကြသေး။ ဘေးဒုက္ခကြီးနှင့် ရင်ဆိုင်ရတော့မည် ဖြစ်ကြောင်း နောက်ဆုံးပေါ်ပေါက်လာသည့် လက္ခဏာကို သူတို့မမြင်ကြသေး။

အနောက်နိုင်ငံများသို့ အစ္စရေးလ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အီဘန်သွားရောက်သည့်သတင်းများကို ကိုင်ရိုမြို့ထုတ်သတင်းစာများက ပြည့်စုံစွာထည့်သွင်းဖော်ပြနေကြသည်။ ထိုသတင်းများကိုကြည့်ပြီး အမေရိကန်နှင့်အင်္ဂလိပ်တို့က အစ္စရေးလ်ကိုကူလိမ့်မည်။ တိုင်ရန်ရေလက်ကြား ပြန်ဖွင့်ပေးရေးတွင် သူတို့ပါဝင်လုံးပမ်းကြီးစားကြလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် အမေရိကန်နှင့်အင်္ဂလိပ်သာလျှင် အာရပ်တစ်မျိုးသားလုံး၏ရန်သူ အစစ်အမှန်ဖြစ်သည်ဟု အီဂျစ်အာဏာပိုင်များက ကောက်ချက်ချဆုံးဖြတ်ကြသည်။ သမ္မတနတ်ဆာသည် သူ၏အဓိကရန်သူများဖြစ်သော အမေရိကန်နှင့်အင်္ဂလိပ်တို့အပေါ်တွင် နိုင်ငံရေးအရ ကြီးမားစွာ အောင်ပွဲရနေပြီဖြစ်ကြောင်း နတ်ဆာဘက်က ထောက်လှမ်းရေးသမားများက ယုံကြည်ထင်မှတ်နေကြသည်။ အီဂျစ် ဒု-သမ္မတ ဇာကာရီယာဗိုလ်ဒင်ကို ဝါရှင်တန်က ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာကြိုဆိုလက်ခံမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားချက်သည် အမေရိကန်က အီဂျစ်ကိုမျက်နှာလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု အီဂျစ်က မှတ်ယူနေကြသည်။ အီဂျစ်ကို လန့်သဖြင့် လောကွတ်လုပ်နေသည်ဟု ထင်ကြသည်။

အခြား အာရပ်နိုင်ငံများကလည်း အမေရိကန်နှင့်အင်္ဂလိပ်ကို ရေနံများဖြတ်တောက်ပစ်မည်ဖြစ်ကြောင်း ခြိမ်းခြောက်နေကြသည်။ အာရပ်နိုင်ငံများကို ကျူးကျော်သည့်နိုင်ငံများအား ရေနံမရောင်းချရန် အီရတ်အစိုးရက ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြောင်းဖြင့် ဘဂ္ဂဒတ် ရေဒီယိုက အသံလွှင့်သည်။ ကူဝိတ်နိုင်ငံကလည်း အမေရိကန်နှင့်အင်္ဂလိပ်သည် အစ္စရေးလ်အား ကူညီသည်ဆိုကာ ရေနံမရောင်းတော့ရန် ခြိမ်းခြောက်သည်။ အင်္ဂလိပ်နှင့်ဥရောပအနောက်ပိုင်းနိုင်ငံတို့သည် အာရပ်နိုင်ငံများမှ ရေနံပေါ်တွင် လုံးဝရပ်တည်ဖို့ခိုနေကြသည်။ အယ်လ်ဂျီးရီးယားနှင့် လစ်ဗျားနိုင်ငံတို့သည်လည်း နတ်ဆာကိုထောက်ခံကာ အမေရိကန်နှင့်အပေါင်းပါများကို ဆန့်ကျင်နေသည်။ နတ်ဆာ၏အကြံပေးကိုင် ခြိမ်းခြောက်မှုများကြောင့် အနောက်နိုင်ငံများသို့ အာရပ်နိုင်ငံများက ရေနံပေးဖို့သည် ၁၁- နှစ်အတွင်း ကျဆင်းသွားသည်။ ယခင်က စူးအက်တူးမြောင်းကို ဖြတ်ပြီး ရာခိုင်နှုန်း ၈၀-သော ရေနံများတင်ပို့ခဲ့သည်။

ယခု ရာခိုင်နှုန်း ၆၀-သာ တင်ပို့နေသည်။

မေလ ၂၉-ရက်နေ့ည၌ ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီ အရေးပေါ် အစည်းအဝေး ကျင်းပသည်။ တိုင်ရန်ရေလက်ကြားတွင် မည်သည့်သဘောကို မဆို လွတ်လပ်စွာသွားခွင့်ကို အီဂျစ်ကပေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း အမေရိကန်က အဆိုတင်တိုက်တွန်းသည်။ ဤပြဿနာကို ကုလသမဂ္ဂအနေဖြင့် ဖြေရှင်းပေးရန် တောင်းဆိုသည်။ အီဂျစ်ကိုယ်စားလည်က ရေလက်ကြားထိန်းချုပ်မှုသည် သမိုင်း အစဉ်အဆက်ကတည်းက အီဂျစ်၏ အခွင့်အရေးဖြစ်ခဲ့သည်။ ယခုလည်း ထိုအတိုင်း တည်ရှိဆဲ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မည်သူမှဝင်စွက်ဖက်ခွင့်မရှိဟု ပြောဆိုသည်။ အဆိုမှာ မဲခွဲရသောအဆင့်သို့ ရောက်မလာချေ။ ထောက်ခံသူ နည်းသဖြင့် အလိုလို ပျက်ပြယ်သွားတော့သည်။

ဤပြဿနာ ပြီးပြေသွားအောင် အမေရိကန်၊ အင်္ဂလိပ်နှင့် အခြား နိုင်ငံများက ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးကြလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မျှော်လင့်ကြောင်းဖြင့် အစွရေးလ်ဝန်ကြီးချုပ်အက်ရှ်ကိုးလ်က ဂျေရှဆလင်မြို့တွင် ပြောဆိုသည်။ အမေရိကန် နှင့်အင်္ဂလိပ်တို့သည် တိုင်ရန်ရေလက်ကြား ပြဿနာကို တာဝန်မယူချင်ကြ။ ထို့ကြောင့် အစွရေးလ်အနေဖြင့် ကိုယ့်ပြဿနာကိုယ်ရင်ဆိုင်ကာ ဖြေရှင်းရတော့မည်ဟုလည်း အက်ရှ်ကိုးလ်က ပြောဆိုသည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်များ ရုပ်သိမ်းသွားအပြီး ၁၀-ရက်အကြာတွင် အစွရေးလ်စစ်တပ်များသည် ဂါဇာကမ်းမြောင်ဒေသ နယ်စပ် တစ်လျှောက်တွင် ကင်းလှည့်မှုများ စတင်ပြုလုပ်သည်။ ၁၉၅၆-ခုနှစ်မှ ယနေ့အထိ ပထမဦးဆုံးအကြိမ် ကင်းလှည့်ခြင်းဖြစ်လေသည်။ ယခုကဲ့သို့ နှစ်နိုင်ငံစစ် ဖြစ်လာခြင်းမှာ ဆယ်နှစ်လုံးလုံးပေါ်ပေါက်ခဲ့သည့် ပြဿနာများ၊ တင်းမာမှုများ စုကိုင်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု စစ်ဖြစ်အပြီး မကြာမီ အက်ရှ်ကိုးလ်က ထုတ်ဖော်ပြောဆို သည်။

အစွရေးလ်ဘက်သို့ ဘက်လိုက်ပေးနေသော အမေရိကန်နှင့်အင်္ဂလိပ် ကို အီဂျစ်က ရန်သူအဖြစ် သဘောထားဆက်ဆံမည်ဖြစ်ကြောင်း သမ္မတနတ်ဆာ က မေလ ၂၉-ရက်နေ့၌ ကိုင်ရိုမြို့တွင် သတိပေး ပြောကြားသည်။ အမျိုးသား လွှတ်တော်တွင် မိန့်ခွန်းပြောရင်း ထည့်သွင်းပြောကြားခြင်းဖြစ်သည်။ နတ်ဆာ က ...

“ငါတို့ ရသင့်ရထိုက်တဲ့ အခွင့်အရေးတွေကို အနောက်နိုင်ငံတွေက ငြင်းဆန်ရင် ဒို့ကို ဘယ်လိုလေးစားရမယ်ဆိုတာ ကောင်းကောင်းသိသွားအောင် သင်ပြပေးရမယ်၊ ဒါမှ အနောက်နိုင်ငံတွေဟာ တို့ကိုလေးစားတတ်လာမယ်၊ ရိုသေကိုးရှိုင်းတတ်လာမယ်၊ ငါတို့တတွေဟာ အစွရေးလ်ကိုရင်ဆိုင်နေရတာ

မဟုတ်ဘူး။ အစ္စရေးလ်နောက်ကွယ်မှာရှိနေတဲ့ အနောက်အုပ်စုကို ရင်ဆိုင်နေရတာဖြစ်တယ်။ ပါလက်စတိုင်းဒေသလွတ်မြောက်ရေးအတွက် ပြည်ထောင်စုအာရပ်သမ္မတနိုင်ငံနဲ့ မဟာမိတ်နိုင်ငံတွေရဲ့ ပြင်ဆင်မှုဟာ အားလုံးပြီးပြည့်စုံသွားပါပြီ” စသည်ဖြင့် ဆက်လက်ပြောကြားသွားလေသည်။

တူရကီပိုင် ဘော့စ်ပိုးရစ်ကိုဖြတ်ပြီး မြေထဲပင်လယ်သို့ စစ်သင်္ဘော ၁၀-စင်း စေလွှတ်လိုက်ကြောင်းဖြင့် မေလ ၃၀-ရက်နေ့တွင် ရုရှက တူရကီအစိုးရအား အကြောင်းကြားသည်။ ၁၉၃၆-ခုနှစ်က သဘောတူညီချက်အရ တိုင်းပြည်တစ်ခုခုသည် တူရကီအား ၈-ရက် ကြိုတင်အကြောင်းကြားကာ ရေလက်ကြားများကိုဖြတ်ပြီး စစ်သင်္ဘောများ ပို့နိုင်ခွင့်ရှိသည်။ လစ်ဗျားအလံကို လွှင့်ထူဝင်လာသော အမေရိကန် ရေနံတင်သင်္ဘောကြီးတစ်စင်းကို တိုင်ရန်ရေလက်ကြားတွင် အီဂျစ်စစ်တပ်က သတိပေးသည့်အနေဖြင့် သေနတ်ပစ်ကာ နှင်ထုတ်လိုက်ကြောင်း၊ အီဂျစ်အစိုးရတစ်ပိုင်း အာဘော်ဖြစ်သည့် အယ်လ်အာရပ် သတင်းစာက ရေးသားဖော်ပြသည်။ သို့သော် ဝါရှင်တန်ရှိ အာဏာပိုင်များနှင့် ကိုင်ရိုရှိ အမေရိကန်သံနံ့ကမူ ထိုသင်္ဘောယင်းဒေသတွင် မရှိကြောင်းပြော ဆိုလိုက်လေသည်။

ဂျေရုဆလင်မြို့တွင် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အီဘန်က သတင်းစာ ကွန်ဖရင့်တစ်ရပ် ကျင်းပသည်။ တိုင်ရန်ရေလက်ကြားတွင် သင်္ဘောများ လွတ်လပ်စွာ သွားလာရေးအတွက် အာမခံသည့် မည်သို့သော ဆုံးဖြတ်ချက်မျိုးကိုမဆို လက်ခံရန် အစ္စရေးလ်က ပြင်ဆင်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့သော် အချိန်သတ်မှတ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းရေလက်ကြားကို ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်နိုင်ရေးအတွက် မည်သည့်နိုင်ငံကမှ ဝင်ရောက်မကူညီလျှင်နေပါစေ၊ မိမိတို့တစ်နိုင်ငံတည်းအနေဖြင့် ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း မစ္စတာအီဘန်က ပြောဆိုလေသည်။

မေလ ၃၀-ရက်နေ့တွင် ထူးခြားသော ပြောင်းလဲချက်တစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လာလေသည်။ ဂျော်ဒန်ဘုရင်ဟူစိန်သည် ကိုင်ရိုမြို့သို့ ရုတ်တရက် ဆိုက်ရောက်လာကာ ၆-နာရီကြာမျှ နေထိုင်သွားသည်။ ထိုအတွင်း အီဂျစ်၊ ဂျော်ဒန်ကာကွယ်ရေးစာချုပ်ကို သမ္မတနတ်ဆာနှင့် လက်မှတ်ရေးထိုးသွားကြလေသည်။ သို့ကလို ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်လာသော စာချုပ်ကြောင့် နိုင်ငံခြားသားများ ရော၊ အီဂျစ်နိုင်ငံသားများပါ အံ့အားသင့်သွားကြလေသည်။

အီရတ်စစ်တပ်များ ဂျော်ဒန်သို့ပို့ရန် ဂျော်ဒန်ဘုရင်ဟူစိန်က ယခင်က တောင်းဆိုခဲ့ဖူးသည်။ သို့သော်လည်း အီရတ်သမ္မတ အာရပ်က လက်မခံခဲ့ချေ။ ယခု ထိုတောင်းဆိုချက်ကို လိုက်လျော့ပြီး အစ္စရေးလ်နှင့်စစ်ရေးအန္တရာယ် ကြုံတွေ့နေရသည့် ဂျော်ဒန်အား စစ်ကူပေးရန် သဘောတူညီလိုက်လေသည်။ အီရတ်

စစ်တပ်များ သံချပ်ကာကားများသည် ဂျော်ဒန်ပြည်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာကြသည်။ ဆီးရီးယား လက်ဝဲပါတီအစိုးရကမူ ဂျော်ဒန်အစိုးရကို ဖြတ်ချရန် ကြံစည်သည်ဟု စွပ်စွဲရှုတ်ချသည်။

ပါလက်စတိုင်း လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်ကလည်း သူတစ်ပါး လက်ဦး ခံမည်မဟုတ်ကြောင်းဖြင့် ပါလက်စတိုင်း လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ခေါင်းဆောင် အာမက်ရှူကီယာနီက ပြောဆိုသည်။ ၎င်းကဆက်လက်၍ အာရပ်အမျိုးသားများက အစွရေးလ်ကိုသိမ်းပိုက်ပြီးသောအခါတွင် ကျန်ရှိနေသေးသည့် အစွရေးလ် လက်ကြွင်း လက်ကျန်များကို ၎င်းတို့မွေးဖွားရာ မူရင်းနိုင်ငံများသို့ ပြန်သွားခွင့်ပြုမည်ဖြစ်ကြောင်း သို့သော်လည်း ထိုသို့ပြန်ရမည့် အစွရေးလ်လူမျိုး တစ်ယောက်တစ်လေမှ ကျန်တော့ မည်မဟုတ်ကြောင်းဖြင့် ပြောဆိုလေသည်။

ဂျာမနီဘွန်းအစိုးရကလည်း အစွရေးလ်နိုင်ငံအား ဓာတ်ငွေ့ကာ မျက်နှာဖုံးများ ပေးတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း စောစောက ဆုံးဖြတ်ထားချက်ကို ပြင်ဆင် လိုက်သည်။ ဓာတ်ငွေ့ကာ မျက်နှာဖုံးပေါင်း ၂၀၀၀၀ ကို အမြန်ဆုံးပေးပို့ရန်ကိုပါ ဆုံးဖြတ်သည်။ ထိုမျက်နှာဖုံးများပေးခြင်းသည် လူသားချင်းစာနာသည့်စိတ်ဓာတ်ဖြင့် ပေးခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ပဋိပက္ခဖြစ်နေသည့် ဒေသသို့ စစ်လက်နက်ပစ္စည်းများ အကူအညီများ ပေးခြင်းအား တားမြစ်ထားသည့် နေတိုးစာချုပ်ဖြင့် မငြိစွန်းကြောင်းဖြင့် ဘွန်းအစိုးရ အဖွဲ့က ဆုံးဖြတ်လိုက်လေသည်။

မေလ ၃၀-ရက်နေ့က အီဂျစ်နှင့်ဂျော်ဒန်အစိုးရတို့ ချုပ်ဆိုကြသည့် ကာကွယ်ရေး စာချုပ်သည် စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေးနှစ်ခုကြားတွင် လမ်းဆုံလမ်းခွဲ ဖြစ်လေသည်။ ယင်းစာချုပ်အရ အီဂျစ်တပ်မတော်၏ စစ်သေနာပတိချုပ်သည် စစ်အတွင်း အီဂျစ်တပ်များနှင့် ဂျော်ဒန်တပ်များအားလုံး၏ သေနာပတိချုပ် ဖြစ်လာသည်။ တပ်များအားလုံးကို ကိုင်ခိုမြို့မှနေ၍ ကိုင်တွယ်မည့် စက်ယန္တရား လည်း ဖြစ်လာလေသည်။

အစွရေးလ်၏ သန့်ဋ္ဌာန်

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် ကုလသမဂ္ဂမှ လှုပ်ရှားမှုများ၊ အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများသည် နှေးကွေးလွန်းလှသည်။ ထိုအချိန်၌ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသတွင် ဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲနေသည့် အခြေအနေများကမူ အရှိန်အဟုန်ကြီးမားစွာဖြင့် ရှေ့သို့ချီတက်နေသည်။ ပြောကြ ဆိုကြသူတွေကလည်း အမှန်တကယ်ဖြစ်ပျက်နေသည်ထက်ပို၍ ပြောဆိုနေကြသည်။ အမေရိကန်သမ္မတ ဂျွန်ဆင်နှင့် ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် ဟာရီးလ်ဗီလ်ဆင်တို့နှစ်ဦးက တိုင်ရန်ရေလက်ကြား ပြန်ဖွင့်ရေးကိုသာ အော်ဟစ်နေကြသည်။ တကယ်ဖြစ်နေသော အခြေအနေများတွင်ကား တိုင်ရန်ရေလက်ကြား ပြဿနာသည် အဓိက မဟုတ်တော့ချေ။ ပဋိပက္ခများကြီးထွားလာခြင်း၊ စစ်ရိပ်စစ်ငွေတွေ များပြားလာခြင်းသည်သာလျှင် အဓိက ဖြစ်နေတော့သည်။

အတိတ်ကဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ပဋိပက္ခသည် အစွရေးလ်က စစ်လိုလားခြင်း၊ အီဂျစ်က ရေလက်ကြားကို ပိတ်ဆို့ခြင်း၊ ဆီနိုင်းကျွန်းဆွယ်တွင် အီဂျစ်စစ်တပ်များ လှုပ်ရှားနေခြင်း၊ ဂျော်ဒန်နှင့် အီရတ်စစ်တပ်များ ဂျော်ဒန်နယ်တွင်း၌ လှုပ်ရှားနေခြင်းတို့သာလျှင် ဖြစ်သည်။ ဂျော်ဒန်ဘုရင်သည် အာဏာရလျက်ပင် ရှိသေးသော်လည်း တကယ်တမ်းမှာမူ အီဂျစ်သမ္မတနတ်ဆာ၏ လက်အောက်ခံဖြစ်သွားကြောင်းကို လူအနည်းငယ်လောက်ကသာ စဉ်းစားမိကြသည်။ ဂျော်ဒန်စစ်တပ်အားလုံးလည်း အီဂျစ်စစ်သေနာပတိချုပ်၏ လက်အောက်သို့ ရောက်သွားပြီ ဖြစ်သည်။ အစွရေးလ် သင်္ဘောများအား ခြိမ်းခြောက်နေသည်က တစ်မျိုး၊ အီရတ်စစ်တပ်များ နယ်ခြား

တစ်လျှောက် ချထားခြင်းဖြင့် ခြိမ်းခြောက် နေသည်ကတစ်မျိုး၊ စသည်ဖြင့် အိဂျစ်၏ ပရိယာယ်အတွင်းမှာ ကျော်ဒန်ပါ ရောပါနေတော့သည်။

အစွရေးလ်စစ်တပ်ထဲတွင် လူ့ရွ-ယောက်ရှိလျှင် တစ်ယောက်က စစ်သားဖြစ်ပြီး ကျန် ၄-ယောက်က အရပ်သားများဖြစ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း တကယ်တန်း တပ်ဖြန့်ရေး၊ စစ်ပြင်ဆင်ရေးဆိုသောအခါတွင် မလွယ်ကူလှချေ။ မေလကုန်တွင် အစွရေးလ်နိုင်ငံတွင်းရှိ ဈေးဆိုင်ကနားပေါင်း မြောက်မြားစွာ လုပ်ငန်းကြီးငယ်ပေါင်းမြောက်မြားစွာတို့ကို ပိတ်ထားလိုက်ကြသည်။ စက်ရုံကြီးများက ကုန်ပစ္စည်းများကို အရှိန်ကြီးမားစွာဖြင့် မနားမနေ ထုတ်လုပ်နေကြသည်။ လယ်ကွင်းထဲမှာရှိသော ပြောင်းပင်တွေ၊ သီးနှံပင်တွေမှာလည်း ခေါင်းတထောင်ထောင်ဖြင့် ရိတ်သိမ်းမည့်အချိန်ကို စောင့်မျှော်နေကြသည်။ သို့သော်လည်း အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများက သူ့ကိုအလစ်ဝင်တိုက်မည်ဆိုလျှင် အစွရေးလ်တို့အဖို့ ခံနိုင်ရည်နည်းပါးနေသည့် အခြေအနေပင်ဖြစ်လေသည်။ တစ်ပြည်ထောင်လုံး အထူးသဖြင့် စစ်တပ်ထဲတွင် မငြိမ်သက်မှုများနှင့် မကျေနပ်မှုများ ကြီးထွားနေသည်။ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံအဖို့ ရွေးကောက်ပွဲအချိန်မဟုတ်သောအခါတွင် ပြည်သူတို့၏ ဆန္ဒကိုထုတ်ပြခြင်းမှာ ယခုလို မငြိမ်မသက်မှုများ၊ မကျေနပ်မှုများပင် ဖြစ်လေသည်။

တစ်တိုင်းတစ်ပြည်လုံးကလည်း အံ့ကြွတောင်းဆိုမှုများ ပြုလုပ်နေကြ၏။ သူတို့ယုံကြည်အားထားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ကို တာဝန်ပေးတင်မြှောက်ရန် တောင်းဆိုနေကြခြင်းဖြစ်၏။ ဘင်ဂူရီယံသည် ဝန်ကြီးချုပ်တာဝန်နှင့် ကာကွယ်ရေးတာဝန်ကို နှစ်ပေါင်းများစွာ ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ လုံခြုံရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်သူများ၏ စိုးရိမ်ချက်ကို သက်သာရာရစေခဲ့သည်။ ဝန်ထမ်းမှုကြာအောင် ငြိမ်းချမ်းရေး ရရှိခဲ့ပြီးသော် အစွရေးလ်နိုင်ငံသည် ယခုကြီးမားသည့်စစ်ရေး အန္တရာယ်ကြီးဖြင့် ရင်ဆိုင်နေရချေပြီ။ လူ ၁၀၀-လျှင်တစ်ယောက်ကျ သေဆုံးခဲ့ရသည့် ၁၉၄၈-ခုနှစ် လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲကြီး ပြီးဆုံးခဲ့ပြီးနောက် တွေ့ရသော အန္တရာယ်ဖြစ်လေသည်။ နှစ်ပေါင်းမရေမတွက်နိုင်အောင် ကမ္ဘာအရပ်ရပ်၌ ခြေသလုံးအိမ်တိုင်ဘာဖြင့် လျှောက်ခဲ့ကြရပြီးနောက် ကိုယ့်ပြည်၊ ကိုယ့်နယ်အဖြစ် သတ်သတ်မှတ်မှတ်ပြုလုပ်အပြီး၊ ပါလက်စတိုင်းနယ်မြေမှာ ကိုယ့်တိုင်းကိုယ့်ပြည်ရအပြီး ရင်ဆိုင်လာရပြန်သည့် စစ်အန္တရာယ်ကြီး ဖြစ်လေသည်။

သို့ကလို ကြီးမားသည့် အကြပ်အတည်းအန္တရာယ်ကြီးနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသောအခါ အစွရေးလ်ပြည်သူတို့သည် တစ်စုံတစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အာရုံစိုက်မိကြတော့သည်။ အားကိုးတကြီး မျှော်လင့်ခြင်းကြီးစွာဖြင့် ဒိုကိုးရာရှာကြလေတော့သည်။

ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးက တွေ့သော၊ မြင်သော၊ အားကိုးသော၊ ယုံကြည်စိတ်ချသော ပုဂ္ဂိုလ်ကား ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဗိုရေဒါယန်ပင်တည်း။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဗိုရေဒါယန်သည် ၁၉၅၆-ခုနှစ်၊ ဆီနိုင်းသဲကန္တာရတိုက်ပွဲကြီး၏ သူရဲကောင်းကြီးဖြစ်သည်။ ပေါ်ပေါက်နေသော ပြဿနာကို ကိုင်တွယ်ရန် ဖြေရှင်းရန်၊ အနိုင်ယူရန် အရည်အချင်းများ အပြည့်အဝရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်လေသည်။ တိုက်မည်လား၊ စောင့်မည်လားဆိုသည့် အဖြေကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအီယန်ထံမှ သူတို့မျှော်လင့်စောင့်စားလျက် ရှိကြလေပြီ။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဗိုရေဒါယန်သည် အစ္စရေးလ် သူရဲကောင်းကြီးဖြစ်သည်။ အမျိုးသားဂုဏ်သိက္ခာကို စောင့်ထိန်းခဲ့သူလည်းဖြစ်သည်။ ဇာတိသွေး ဇာတိမာန်ကို တက်စေခဲ့သူလည်းဖြစ်သည်။ ပါလက်စတိုင်းနယ်မြေပေါ်မှာပင် ၁၉၁၅-ခုနှစ်က သူ့ကိုမွေးဖွားခဲ့သည်။ အသက် ၁၄-နှစ်သားတွင် ဟက်ဂနာအဖွဲ့ (ဂျူးအမျိုးသားများကာကွယ်ရေး မြေအောက်အဖွဲ့အစည်း)ကိုဝင်သည်။ သူ၏မြေအောက်လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုများအတွက် ဗြိတိသျှအစိုးရက ၁၉၃၉-ခုနှစ်တွင် ဖမ်းဆီးထောင်ချပစ်လိုက်လေသည်။ ၁၀-နှစ်ထောင်ချခြင်း ခံရသော်လည်း တစ်နှစ်ဖြင့် ပြန်လွတ်လာသည်။ ထောင်ကအလွတ်တွင် ဗြိတိသျှစစ်တပ်သို့ ဝင်သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးတွင် ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ဆီးရီးယားတွင် တိုက်ပွဲများဝင်ခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ စစ်ပွဲများဆင်နွှဲရင်း ဒဏ်ရာရကာ လက်ဝဲဘက် မျက်လုံးတစ်လုံး ပျက်သွားသည်။ ထိုမျက်လုံးပေါ်တွင် အနက်ရောင်မျက်လုံးကာကိုတပ်ဆင်ထားရာမှ သူ၏အမှတ်အသားတစ်ခု ဖြစ်လာလေသည်။ အစ္စရေးလ် လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲများတွင် ဂျစ်ကားတပ်ရင်း၏ တပ်မှူးအဖြစ်ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၆-ခုနှစ်က ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ဆီနိုင်းသဲကန္တာရ တိုက်ပွဲကြီးတွင်မူ သူသည် စစ်သေနာပတိချုပ် ဖြစ်လာ၏။ ဆီနိုင်းသဲကန္တာရ အောင်ပွဲကြောင့် သူ့အမည်ကျော်ကြားလာသည်။ ကမ္ဘာနိုင်ငံပေါင်းစုံက အသိအမှတ်ပြု လေးစားလာသည်။ အစ္စရေးလ်တို့၏ မျိုးချစ်သူရဲကောင်းကြီး ဖြစ်လာသည်။

၁၉၆၀-ခုနှစ်တွင် ပါလီမန်အမတ်အဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်း ခံရသည်။ ဝန်ကြီးချုပ် ဒေးဗစ်ဘင်ဂူရီယံအစိုးရအဖွဲ့တွင် စိုက်ပျိုးရေးဝန်ကြီးအဖြစ် ရွေးချယ်ခန့်အပ်ခြင်းခံရသည်။ ၁၉၆၅-ခုနှစ်တွင် ဝန်ကြီးချုပ် အက်ရှ်ကိုးလ်၏ အာဏာရမာပိုင်းပါတီမှ ဘင်ဂူရီယံနှုတ်ထွက်ပြီး ဩဇာကြီးသော ရာဖီအုပ်စု ထောင်သည်။ ထိုပါတီသို့ ဒါယန်ပါဝင်လိုက်လာသည်။

ရာဖီပါတီ၏ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သူ ရှိမွန်ပီရီက စစ်ဖြစ်ရသည်အထိ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့လာရတော့မည်ဖြစ်သော လောလောဆယ်ပြဿနာများကို ဖြေ

ရှင်းရန် ထုတ်ဖော်ပြောဆိုရာတွင် “ပြဿနာနှစ်ရပ်ရှိသည်။ တစ်ခုက အစွဲအလွယ်သည် ကြုံရသည့်အခြေအနေများကို ရဲရဲရင်ဆိုင်မည်လော ရင်မဆိုင်ဘဲနေမည်လောဟူသည်ကတစ်ချက်၊ နောက်တစ်ချက်က ထိုသို့သော အခြေအနေများကို မည်သူက တာဝန်ယူခေါင်းဆောင်ဖြေရှင်းမည်နည်းဟူသော အချက်နှစ်ချက် ဖြစ်ပါသည်” စသည်ဖြင့် ပါဝင်သည်။ ပြည်သူတို့ကလည်း အစိုးရအပေါ် မကျေနပ်မှုများ၊ မနှစ်မြို့မှုများ ပေါ်ပေါက်လာသည်။ စစ်နှင့်ပတ်သက်၍ အစိုးရက တစ်စုံတစ်ရာမဆုံးဖြတ်သောကြောင့်မဟုတ်၊ ပြတ်သားမှုမရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

အစွဲအလွယ်နိုင်ငံတွင်း၌ ထိုအချိန်က နိုင်ငံရေးအရ မတူကွဲလွဲသော ပြဿနာများသာပေါ်နေသည်မဟုတ်။ လူမျိုးရေးအရ အရှုပ်အထွေးများလည်း ပေါ်နေသည်။

မေလ ၂၄-ရက်နေ့တွင် ရှိဖွန်ပီရီသည် အမတ်အများ၏ အာရုံစိုက်ခြင်းကိုခံလာရသည်။ လွှတ်တော်တွင် အမတ်ပေါင်း ၁၂၀-ရှိသည်။ အမတ်ပေါင်း ၅၀-ခန့်က ရှိဖွန်ပီရီကို တင်ကာဝန်ကြီးချုပ် အက်ရှ်ကီးလ်ကို ဖြတ်ချချင်ကြသည်။ အက်ရှ်ကီးလ်သည် အက်တလီနှင့်တူလွန်းသည်။ ပျော့ညံ့လွန်းသည်။ ရွှေပြည်အေးသမားဆန်လွန်းသည် စသည်ဖြင့်လည်း အော့ဖုစားဖား သတင်းစာက ရေးလေသည်။ ပီရီသည် ဘီဂျင်ခေါင်းဆောင်သည့် ဒုတိယ အင်အားအကောင်းဆုံးဖြစ်သော ဂဟာပါတီနှင့်၎င်း၊ ဘာသာရေးပါတီများနှင့်၎င်း မဟာမိတ်ဖြစ်နေသည်။ ဘာသာရေးပါတီများအနက် အမျိုးသားသာသနာရေးပါတီမှာ အစိုးရနှင့် မဟာမိတ်ပင်ဖြစ်လင့်ကစား ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးအဖြစ် ဘင်ဂူရီယံကိုသော်၎င်း၊ ဒါယန်ကိုသော်၎င်း တင်မြှောက်လိုသည့် ပါတီဖြစ်လေသည်။

ဘီဂျင်သည် ဝန်ကြီးချုပ် အက်ရှ်ကီးလ်နှင့် သွားရောက်တွေ့ဆုံကာ ဘင်ဂူရီယံအား ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးနေရာကို ပေးရန်တိုက်တွန်းသည်။ ယင်းတိုက်တွန်းချက်ကို အက်ရှ်ကီးလ်အနေဖြင့် နှစ်သက်ခြင်း မရှိလှ။ အမျိုးသားသာသနာရေး ပါတီခေါင်းဆောင် ရှက်ပီရီကလည်း ဘင်ဂူရီယံကို ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးခန့်ရန် တောင်းဆိုနေလေသည်။ ထိုသို့တောင်းဆိုကြောင်း ဘင်ဂူရီယံကိုယ်တိုင်လည်း မသိပေ။

ထိုသို့ဖြစ်နေသည့်အချိန်မှာပင် အာဏာရမာပိုင်းပါတီဝင် အများအပြားက၊ လက်ရှိအစိုးရအဖွဲ့ကို တိုးချဲ့ရန် လိုလားနေကြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အက်ရှ်ကီးလ်ကို ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးနေရာမှလွှဲ၍ အစိုးရအဖွဲ့ အတွင်း ဆက်နေခွင့်ပြုရန် လိုလားသည့် သဘောထား ဘင်ဂူရီယံတွင်ရှိပါသည်။

မေလ ၃၀-ရက်နေ့၌ ရာဖီပါတီကို ဖျက်သိမ်းမည်၊ သဘောတူညီချက်

တစ်ခုခုနိုင်လျှင်၊ အာဏာရ မာပိုင်းပါတီနှင့် ပြန်ပေါင်းမည် စသည်ဖြင့် ပီရိုက အဆိုပြုလာသည်။ ဈေးဆစ်ကောင်းမှုကြောင့် ရာဖီပါတီ သိက္ခာတက်လာသည်။ မာပိုင်းပါတီဝင်များက ရာဖီပါတီနှင့် ပြန်ပေါင်းစေလိုကြသည်။ မေလ ၃၁-ရက်နေ့တွင် မစ္စစ်ဂိုလ်ဒါမီယာနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရာ ရာဖီပါတီ၏အင်အားသည် တိုးတက် လာပြန်၏။ မစ္စစ်ဂိုလ်ဒါမီယာမှာ အစိုးရအဖွဲ့အတွင်း အရေးပါအရာရောက်သည့် နေရာများတွင် ရာဖီပါတီဝင်များအား ပေးအပ်မည့် အစီအစဉ်ကို ပြင်းထန်စွာ ဆန့်ကျင်နေသူဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်တွင် ဝန်ကြီးချုပ် အက်ရှ်ကိုးလ်သည် ဝန်ကြီးချုပ်ရာထူးမှုတ်၍ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးရာထူးမှုတ်၍ ပြုတ်ကျသွားမည်မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားလာလေ သည်။ ထိုအခါ၌ ဒါယန်ကို ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးအဖြစ်ခန့်ထားနိုင်ရန် ရာဖီ-ဂဟာပါတီနှစ်ခု၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တင်သွင်းကြောင်း ရာဖီပါတီက အဆိုပြု သည်။ ယင်းအစားထိုးမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ဘင်ဂူရီယံ များစွာစိတ်ဆိုးလေသည်။

မေလ ၃၀-ရက်နေ့ ဂျော်ဒန်ဘုရင်ဟူစ်နီ ကိုင်ရှိသွားပြီး ကာကွယ်ရေး စာချုပ် ချုပ်သည်မှစ၍ ဒါယန်ကို အစိုးရအဖွဲ့အတွင်း သွင်းရန်တောင်းဆိုချက် များ ပိုမိုပြင်းထန်လာသည်။ အစ္စရေးလ်အစိုးရအဖွဲ့အတွင်းမှ ပုဂ္ဂိုလ်အချို့က၊ ဟူစ်နီနှင့်နတ်ဆာတို့ တွေ့ခြင်းသည် ဘာမှထူးခြားမည်မဟုတ်ကြောင်း အကြံပေး နိုင်ရန် ကြိုးစားကြသည်။ သို့သော်လည်း ထောက်လှမ်းရေးဌာနအကြီးအကဲ ဘင်ယာရစ်ဖ်ကမူ ထိုစာချုပ်ကြောင့်ပေါ်လာမည့် အကောင်အထည်များကို ပြတ် ပြတ်သားသား ဖော်ပြလေသည်။ နောက်နှစ်ရက်ကြာသောအခါ အီဂျစ်ဗိုလ်ချုပ် ကြီး ရီယဒ်က ဂျော်ဒန်နှင့် ပြည်ထောင်စု အာရပ်သမ္မတနိုင်ငံ တပ်ပေါင်းစုများ၏ စစ်ရုံးချုပ်ကို အမ္မစ်မြို့တွင် ဖွင့်လှစ်လိုက်လေတော့သည်။

မေလ ၃၁-ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တစ်နေ့လုံး အစ္စရေးလ်အစိုးရအဖွဲ့မှာ ခေါင်းချင်း ရိုက် ဆွေးနွေးနေကြသည်။ ဆွေးနွေးသောအချက်မှာ ဒါယန်ကို ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ခန့်မည်လော၊ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်မည်လောဟူသည့် ပြဿနာဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း တစ်နေ့ကုန် ဆွေးနွေးချက်များမှာ ပြတ်ပြတ်သားသားရှိမလာချေ။ ဝိုးတဝါးသာ ဖြစ်နေလေသည်။ အက်ရှ်ကိုးလ်က ဒါယန်ကို ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ် အဖြစ်သော်၎င်း၊ ကာကွယ်ရေးနှင့်ပတ်သက်သည့် အစိုးရကော်မတီ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်နှင့် သော်၎င်း ပေးချင်သည်။ ရာထူးများမှာ အာဏာမရှိသော်လည်း တာဝန်ရှိလေသည်။ ယင်းအချက်ကို ဒါယန်သော်၎င်း၊ ရာဖီပါတီခေါင်းဆောင်သော်၎င်း လက်ခံယူရန် ဖြစ်လေသည်။

ယင်း မေလ ၃၁-ရက်ညပိုင်း၌ အက်ရှ်ကိုးလ်နှင့် ဒါယန်တို့ တွေ့ဆုံ

ဆွေးနွေးကြသည်။ ဒါယနိက မိမိကို ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးအဖြစ် မခန့်နိုင်လျှင် လည်း အရေးမကြီးပါ။ လက်ရှိစစ်သေနာပတိချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရာဘင်၏လက် အောက်၌ စစ်ရာထူးတစ်ခုခုပေးလျှင် တော်ပါပြီဟုဆိုသည်။ တောင်ဘက်ပိုင်း စစ်မျက်နှာ တပ်မှူးအဖြစ် ဒါယနိက ဆောင်ရွက်လိုသည်။

ထိုညမှာပင် ဒါယနိကို တောင်ပိုင်း ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာ တပ်မှူးအဖြစ် ခန့်ထားရန် အက်ရှ်ကိုးလ်က သဘောတူညီလိုက်သည်။ နောက်တစ်နေ့မနက်၌ မာ့ပိုင်းပါတီခေါင်းဆောင်များ၊ ရာဖီပါတီခေါင်းဆောင်များနှင့် အခြားခေါင်း ဆောင်များက ဒါယနိနှင့်အက်ရှ်ကိုးလ်တို့ ရရှိကြသည့်သဘောတူညီချက်ကို ဝမ်း ပမ်းတသာ လက်ခံကြလေသည်။

ထိုအချိန်တွင် ယီဂယ်အယ်လွန်အား ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်ထား ရန် တောင်းဆိုချက်တစ်ရပ်ကို အမ်အာရက် ညီညွတ်ရေးပါတီက တင်သွင်းလာ ပြန်သည်။ သို့သော်လည်း ဒါယနိကို လိုလားနေကြသည့် မာ့ပိုင်းပါတီ ခေါင်းဆောင် အများက လက်မခံနိုင်ကြချေ။ ဇွန်လ ၁-ရက် ကြာသပတေးနေ့ နံနက်၌ ဘီဂျင်၏နေအိမ်တွင် အစည်းအဝေးတစ်ရပ် ကျင်းပကြသည်။ ဘာသာရေးသမား များက ဒါယနိကို ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးအဖြစ်နှင့်သာ ခန့်ထားရန် တောင်းဆိုကြ သည်။

ထိုနေ့မွန်းလွဲ ၂-နာရီ၌ ဝန်ကြီးချုပ် အက်ရှ်ကိုးလ်နှင့် ဂဟာပါတီခေါင်း ဆောင်များ ဆွေးနွေးပွဲလုပ်ကြသည်။ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးအဖြစ် ယီဂယ်ယာဒင် (ယခင်စစ်သေနာပတိချုပ်ဟောင်းနှင့် ယခု ဂျေရုဆလင်တက္ကသိုလ် ရှေးဟောင်း ယဉ်ကျေးမှုများဆိုင်ရာ ပါမောက္ခ)အား ခန့်ထားရန် အက်ရှ်ကိုးလ်ကအဆိုပြုသည်။ ယင်းအဆိုပြုချက်ကို ယာဒင်ရေး၊ ရာဖီခေါင်းဆောင်များကပါ ငြင်းပယ် ကြလေသည်။ ယာဒင်၏သဘောထားက ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး၏ စိတ်ဓာတ်ရေးကို တိုးတက်လာ စေရန်အတွက် စစ်တပ်ကရာ တစ်ပြည်လုံးကပါ လိုလားနေသည့် ဒါယနိကိုပင် ယင်းရာထူး၌ ခန့်ထားစေလိုသည်။

ဇွန်လ ၁-ရက်နေ့ ကြာသပတေးနေ့ ညနေ ၃-နာရီတွင် အာဏာရ ပါတီဖြစ်သော မာ့ပိုင်းပါတီခေါင်းဆောင်များ အစည်းအဝေးကျင်းပကြသည်။ ၂၄- ဦးတက်သည်။ ဒါယနိကိုထောက်ခံသူ ၁၉-ဦးရှိသည်။ အယ်လွန်အား ထောက် ခံသူ ၅-ဦးရှိသည်။

ထိုည ၇-နာရီတွင် အက်ရှ်ကိုးလ်နှင့် ရာဖီပါတီ ကိုယ်စားလှယ်များ တွေ့ကြသည်။ ၁၀-မိနစ်မျှသာ ကြာမြင့်သော ယင်းအစည်းအဝေးက ကာကွယ် ရေးဝန်ကြီးအဖြစ် ဒါယနိကိုခန့်ထားရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြလေသည်။

နောက်တစ်နာရီကြာသောအခါ၊ ရာဖီခေါင်းဆောင်များ ဘင်ဂူရီယံ၏ အိမ်တွင်တွေ့ကြသည်။ ၂-နာရီကြာ ဆွေးနွေးပြီးသောအခါ ဘင်ဂူရီယံက သူ့ စိတ်ကိုပြောင်းပြီး ဒါယန့်အား ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးခန့်ထားခြင်းကို ထောက်ခံ လိုက်သည်။

ထိုည ၁၁-နာရီမှာပင် အစိုးရအဖွဲ့ အစည်းအဝေး ကျင်းပသည်။ လက်ရှိ အစိုးရအဖွဲ့တွင်၊ နောက်ထပ်အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီး ၃-ဦးထပ်ခန့်ရန် သဘောတူ အတည်ပြုလိုက်ကြသည်။ ဒါယန့်ကို ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးအဖြစ်၎င်း၊ မိနာချင်ဘီဂျင်ကို ဌာနလက်ကိုင်မရှိ ဝန်ကြီးအဖြစ်၎င်း၊ ဂျိုးဇက်ဆာဖိရ်ကို ဌာနလက်ကိုင်မရှိ ဝန်ကြီး အဖြစ်၎င်း ခန့်ထားရန် ဆုံးဖြတ်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ဒါယန့်နှင့် မိနာချင်ဘီဂျင်တို့နှစ်ဦးကို ချက်ချင်းခန့်ထားလိုက်ပြီး ဂျိုးဇက်ဆာဖိရ် ကို နောက် ၃-ရက်ကြာမှ ခန့်ထားသည်။

ယခုတစ်ဖန် အစ္စရေးလ်ခေါင်းဆောင်များကြားထဲမှ အငြင်းပွားစရာတစ်ခု ပေါ်လာပြန်သည်။ အောင်မြင်သောစစ်ပွဲတစ်ပွဲ ဆင်နွှဲနိုင်ရေးအတွက် မည်သူက တာဝန်ယူ ဦးဆောင်မည်နည်းဟူသော ပြဿနာဖြစ်သည်။ ဒါယန့်ကို ချီးကျူး ထောက်ခံနေသူများက၊ ဒါယန့်အစိုးရအဖွဲ့အတွင်းရောက်မှ စစ်တိုက်ရန် ဆုံးဖြတ်ချက် ကို လုပ်ကြရသည်။ သို့သော်လည်း စီမံမှုတိကျစွာ တစ်စုံတရာ မလုပ်ရသေးကြောင်း ပြောကြသည်။

ဒါယန့်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဖြစ်လာသောအခါတွင် အောင်ပွဲသည် မုချရရှိ မည်ဖြစ်ကြောင်း ဗိုလ်မှူးချုပ် အီဇီဝိန်းဖ်မင်းက ပြောသည်။ အခြားပုဂ္ဂိုလ်များက လည်း အက်ရှ်ကိုးလ်အစိုးရသည် သတ္တိကြောင်သည်။ ဒါယန့်မရှိဘဲ ဘာတစ်ခုမှ ဆုံးဖြတ်ရဲသော အစိုးရမဟုတ်။ အကယ်၍ တစ်စုံတခု ခြေချော်လက် ချော်ဖြစ်ခဲ့သော် ဒါယန့်တစ်ဦးတည်း၏ အပြစ်မဟုတ်နိုင်ဟု ပြောဆိုကြသည်။

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အက်ဘာအီဘန်နှင့် အလုပ်သမားဌာနဝန်ကြီး အယ်လွန်တို့နှစ်ဦးက ၎င်းအဖြစ်အပျက်များကို တစ်မျိုးစီ ပြန်ပြောကြသည်။ အီဘန်က စစ်တိုက်ရန်ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ ဇွန်လ ၁-ရက်နေ့တွင်မှ ချမှတ်သော ဆုံးဖြတ်ချက် ဖြစ်သည်။ နတ်ဆာနှင့်ဘုရင်ဟူစိန်တို့ ကာကွယ်ရေးစာချုပ် ချုပ်ဆိုလိုက်ကြသည့် အတွက်၊ အစ္စရေးလ်က စစ်တိုက်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟုပြောသည်။

အယ်လွန်ကလည်း လက်ခံသဘောတူသည်။ အီဂျစ်ဂျော်ဒန် ကာကွယ် ရေးစာချုပ်နှင့်ပတ်သက်၍ အစ္စရေးလ်အစိုးရအဖွဲ့ထဲမှာ မတူညီမှုရှိကြောင်း၊ လူအများစု က သံနည်းတမန်နည်းဖြင့် ဖြေရှင်းလျှင် ရနိုင်သေးသည်ဟု မျှော်လင့်နေကြဆဲပင် ရှိကြောင်း၊ သို့သော်လည်း မေလ ၃၁-ရက်နေ့၏ နောက်ပိုင်းတွင် မလွှဲမရှောင်သာ အောင် စစ်ဖြစ်ရတော့မည်ဆိုသည်မှာ သေချာလာကြောင်း၊ အချိန်ပြဿနာမျှသာ

ရှိတော့ကြောင်းဖြင့် အယ်လွန်ကပြောသည်။

နိုင်ငံရေး ကွဲလွဲအားပြိုင်မှုများ မည်သို့ပင် ပေါ်ပေါက်နေစေကာမူ အမှန် တကယ် ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်နေသည့် အချက်များကမူ ရိုးရိုးပင်ပေါ်လွင်နေသည်။ ဂျော်ဒန်ဘုရင်ဟူစ်နီ ကိုင်ရှိသို့လာစဉ်က သမ္မတနတ်ဆာနှင့် ကိုင်ရှိလေဆိပ်တွင် တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ဖက်ရမ်းနမ်းရှုတ်ကြသည်။ ထိုမြင်ကွင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဒါယန်ကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ထောက်ခံခဲ့သူ ပီရိုက ...

“နတ်ဆာနှင့်ဟူစ်နီတို့၏အနမ်းသည် ရာဇဝင်တွင်မည့် အနမ်းဖြစ်သည်။ ပေါက်ကွဲတော့မည့်အနမ်း လည်းဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့်မူ ကျွန်ုပ်တို့၏ ပတ်ပတ်လည်တွင် ရုရှဂုဏ်ပျောသီးတွေ ဝိုင်းရံနေကြောင်းသိထားပြီးဖြစ်သည်” စသည်ဖြင့် ပီရိုက ပြောသည်။ ရုရှဂုဏ်ပျောသီးများဆိုသည်မှာ ရုရှလုပ်လက်နက် များကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။

ဝန်ကြီးချုပ် အက်ရှ်ကိုးလ်၏အစိုးရသည် မလွဲမရှောင်သာသော အလုပ် နှစ်ခုကို မုချလုပ်ရတော့မည့်ဘဝသို့ ရောက်လာသည်။ ထို့ကြောင့် ဒါယန်သည် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီးဖြစ်လာ၏။ မလွဲမရှောင်သာ မသွေမချလုပ်ရတော့မည့် အလုပ်နှစ်ခုဆိုသည်မှာ အစွဲရေလ်အစိုးရသည် စစ်တိုက်ရုံမှတစ်ပါး အခြားနည်းလမ်း မရှိတော့သည်ကတစ်ချက်၊ နောက်တစ်ချက်က ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးတောင်းဆိုနေ သည့် ဒါယန်ကို အစိုးရအဖွဲ့တွင်းမှာ မရှိမဖြစ် သွင်းရတော့မည့် အခြေအနေသို့လည်း ရောက်နေသည်ကတစ်ချက် စသောအလုပ်နှစ်ခုဖြစ်လေသည်။ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးက ဒါယန်၏အရည်အချင်း၊ အသိပညာ၊ သတ္တိနှင့် အကောင်းကိုကြည့်တတ်၊ ရှာတတ်၊ ဖန်တီးတတ်သည်စွမ်းပကားကို တိုင်းပြည်အတွက် အသုံးချရန် တောင်းဆိုနေကြလေ သည်။ ၁၉၄၀-ခုနှစ်တုန်းက ဟစ်တလာကြောင့် ဆာဝင်စတန်ချာချီဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ယခုလည်း စစ်မဖြစ်မီကလေးမှာပင် ဒါယန်ကို အစိုးရအဖွဲ့အတွင်းသို့ သွင်းလိုက်ရလေသည်။

“ကျွန်တော် အစိုးရအဖွဲ့ထဲရောက်လာအောင် ဒီဂျစ်စစ်သား ၈၀၀၀၀ က အတင်းတွန်းသွင်းလိုက်တာပါပဲ”ဟု ဒါယန်ကပြောသည်။

ဒါယန်ကို ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်လိုက်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ နောက်နေ့များတွင်ထုတ်ဝေသော အင်္ဂလိပ်သတင်းစာများက အနည်းငယ်ထူး ခြားသည့်သဘောလောက်သာရေးကြသည်။ အလေးအနက် ဂရုစိုက်ကြခြင်းမရှိ ချေ။ သတင်းစာ၏ အရေးကြီးသည့်နေရာများတွင် အမေရိကန် အင်္ဂလိပ်တို့၏ ရေလက်ကြား ပြန်ဖွင့်ရေး သံတမန်နည်းအရ ဆောင်ရွက်ချက်များလောက်ကိုသာ အသားပေး ရေးသားဖော်ပြကြလေသည်။ ထိုအချိန်အတွင်း ဖွန်လ ၂-ရက်နေ့၌

သမ္မတ ဂျွန်ဆင်နှင့် ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် ဟာရီးဝီလ်ဆင်တို့နှစ်ဦး ဝါရှင်တန်တွင် တွေ့ဆုံကြသည်။ သို့သော် သံတမန်နည်းဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန် ဖော်နည်းအား ရှာဖွေကြသော သူတို့နှစ်ဦး၏ အစီအစဉ်မှာ များစွာနောက်ကျ နေချေပြီ။

စစ်တစ်ခုသည် မလွှဲသာမရှောင်သာ မြေကြီးလက်ခတ်မလွဲ ဖြစ်ပွား ချေတော့မည်။

စစ်ဖြစ်မည့်နေ့သာလျှင် မရေရာသေးသော အဆင့်တွင် ရှိသည်။

စစ်ကြီးစာစ်ခုဖြစ်ရန် နာရီ ၈၀-မျှပင် မလိုတော့သောအချိန်၌ အစ္စရေးလ်တို့၏ သူရဲကောင်းကြီး ဒါယန်သည် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဖြစ်လာ၏။ အစ္စရေးလ်တပ်မတော်ကြီးတစ်ခုလုံးသည် ယခု သူ့လက်အောက်သို့ ရောက်လာ ချေပြီ။ ထင်ရှားသောအောင်ပန်းကို ဆွတ်လှမ်းမည်ဖြစ်သော စစ်ကြီးတစ်ခုနှင့် အစ္စရေးလ်တို့ရင်ဆိုင်ကြရပေတော့မည်။ ထိုထင်ရှားမှုနှင့် အောင်ပွဲသည် ဒါယန် ၏ အကွပ်အကဲအောက်မှာရှိနေသည့် တပ်မတော်ကြီး၏ စွမ်းဆောင်ချက်လည်း ဖြစ်လေသည်။ ဒါယန်သည် တပ်တွေပြင်သည်။ အစ္စရေးလ်အမျိုးသားများကို တပ်ထဲဆွဲသွင်းသည်။ တောင်သူလယ်သမားများ၊ ဆေးသုတ်သမားများ၊ တက္ကစီ မောင်းသူများနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များကို စုစည်းသိမ်းသွင်းသည်။ သို့ဖြင့်ပင် စစ်သား တစ်ယောက်လျှင် အရပ်သား ၄-ယောက်ကျဖြင့် ဖွဲ့စည်းသော တပ်မတော်ကြီး ဖြစ်လာတော့သည်။

သို့သော်လည်း အကြောင်းမဟုတ်ပါ။ သူတို့၏နယ်မြေကို ကာကွယ်ရာ ၌ ကမ္ဘာပေါ်တွင်အကောင်းဆုံး၊ အအောင်မြင်ဆုံး၊ သတ္တိအပြောင်ဆုံးသော တပ်မတော်ကြီးတစ်ခုအဖြစ်နှင့် ပေါ်ပေါက်လာတော့သည်။ ဤကဲ့သို့သော စစ် တပ်ကြီးမျိုးတစ်ခုသည် ကမ္ဘာပေါ်၌ မပေါ်ခဲ့ဘူးသေးဟုဆိုလျှင်လည်း ဆိုနိုင်ရာ သည်။

၁၉၆၇-ခုနှစ်၊ မေလအထိ အစ္စရေးလ်စစ်တပ်သည် အင်အား ၅- သောင်းမှ ၆-သောင်းအထိသာရှိသည်။ ထိုအနက် တစ်သောင်းမှ သောင်းနှစ် ထောင်သည်သာလျှင် အမျိုးသားစစ်မှုထမ်းတပ်သားများဖြစ်သည်။ တကယ်တမ်း စစ်ပြင်ပြီး တပ်ဖြန့်လိုက်ကြသောအခါတွင်ကား စစ်မျက်နှာများ၌ ၂၆၄၀၀၀ အင်အားရှိသော စစ်သားများကို အစ္စရေးလ်အနေဖြင့် တပ်ချဖြန့်ထားလိုက်နိုင် လေသည်။ အစ္စရေးလ်နိုင်ငံ၌ အမျိုးသားစစ်မှုထမ်းများ၏ စစ်မှုထမ်းရမည့်သက်

တမ်းမှာ လပေါင်း ၃၀-သတ်မှတ်ထားသည်။ (မူလက ၂၆-လမျှသာဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ၁၉၆၆ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလမှစပြီး လပေါင်း ၃၀-အမှုထမ်းရန် တိုးမြှင့်သတ်မှတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။) စစ်မှုထမ်းပြီးလျှင် ၎င်းတို့သည် အရံတပ် များအဖြစ်နှင့်သာနေကြရသည်။ အရံတပ်သားအဖြစ် အသက် ၄၅-နှစ်အထိ နေရသည်။ ထို့နောက်တွင် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်သို့ ကူးပြောင်းဝင်ရလေသည်။

ဆီနိုင်းသဲကန္တာရဝင်ရိုးတန်း နယ်မြေတပ်မှူး ဗိုလ်မှူးချုပ် ရှုရွန်သည် လေ့ကျင့်ရေးတပ်၏ တပ်မှူးလည်းဖြစ်သည်။ အရံတပ်၏ အရာရှိများအတွက် သင်တန်းရက်မှာ တစ်နှစ်လျှင် ၄၂-ရက်မှ ၅၈-ရက်အထိ ဖြစ်သည်။ ပြန်တမ်း ဝင် အရာရှိ မဟုတ်သူများအတွက် သင်တန်းရက်မှာ တစ်နှစ်လျှင် ၃၆-ရက် ဖြစ်ပြီး သာမန်တပ်သားများအတွက် ရက်ပေါင်း(၃၀)ဖြစ်သည်။ ယင်းရက်များသည် အရံတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ အထူးလေ့ကျင့်လေ့လာရမည့်သင်တန်းအပေါ်တွင် မူတည်လေ သည်။ အမျိုးသမီးများ၏ စစ်မှုထမ်းရန် အလိုအလျှောက်ခေါ်ယူနိုင်သည့် ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အစွဲအလွန်တစ်နိုင်ငံတည်းသာရှိသည်။ သူတို့သည် (၁၈)လ အမှုထမ်းရသည်။ တပ်ကြပ်နှင့် တပ်ကြပ်အောက် အဆင့်ရှိသူများသည် တစ်နှစ်လျှင် ရက်ပေါင်း(၃၀)၊ တပ်ကြပ်ကြီးမှအထက် အဆင့်ရှိသူများကမူ တစ်နှစ်လျှင် ၄၂-ရက်မှ ၄၇-ရက်အထိ စစ်မှုထမ်းကြရသည်။ ၁၉၄၈-ခုနှစ် လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲများ တုန်းက အမျိုးသမီးများကိုယ်တိုင် စစ်မြေပြင်မှာ ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသော်လည်း ယခု ၁၉၆၇-ခုနှစ်တွင်မူ အမျိုးသမီးတပ်ဖွဲ့ကို တိုက်ခိုက်ရေးတွင် မသုံးတော့ချေ။

မည်သို့ပင်ဆိုစေ၊ အမျိုးသမီးများသည် ရေဒီယိုအော်ပရေတာများအဖြစ် ၎င်း၊ သတင်းထောက်လှမ်းသူများအဖြစ်နှင့်၎င်း၊ သူနာပြုများအဖြစ်၎င်း၊ တိုက်ပွဲ အလွန်တရာ ပြင်းထန်လှသည့် ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာများ၌ သွားလာလှုပ်ရှားနေကြ သည်ကို မြင်တွေ့ရပေမည်။ အစွဲအလွန် အမျိုးသမီးတပ်ဖွဲ့များနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဆီနိုင်းသဲကန္တာရအတွင်းရှိ အစွဲအလွန်တစ်မကြီး၏တပ်မှူး ဗိုလ်ချုပ်ယိုဖီက ...

“အမျိုးသမီးများသည် မိမိတို့ကဲ့သို့ပင် အပူဒဏ်၊ ယင်ကောင်ဒဏ်၊ ပင်ပန်းဆင်းရဲခြင်းဒဏ်များကို ကြုံကြုံခံကာ လှုပ်ရှားနေကြကြောင်း အမျိုးသား စစ်သားများ မြင်တွေ့ကြရသည်တွင် သူတို့၏ သတ္တိမှာလည်း ပိုပြီးရင့်မာလာ သည်။ ခံနိုင်ရည်လည်း ပိုရှိလာသည်။ ရင်ဆိုင်နေရသည့် စစ်ပွဲကို ကြီးမားခိုင်မာ သော ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့်အတူ တိုက်ပွဲဝင်လေတော့မည်”ဟူ၍ ပြောဆိုလေ သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ယိုဖီကပင် ဆက်လက်၍ ...

“ကျွန်ုပ်၏ တပ်မကြီးတစ်ခုလုံးမှာ တပ်မှူးကြီးမှစ၍ အောက်ဆုံးအဆင့် ထိ အရပ်သားများသာဖြစ်ကြသည်။ အနည်းဆုံးလွန်ခဲ့သော ရက်သတ္တ ၃-ပတ်အထိ

အရပ်သားများသာ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်လည်း စစ်တပ်မှ နှုတ်ထွက်ခဲ့ပြီး နောက် ယခုစစ်မြေပြင် ပြန်ဆင်းသည်အထိ ၂-နှစ်လုံးလုံး အရပ်သားဘဝဖြင့် နေခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် သဘာဝကိုကာကွယ်ရန် စတင် ဆောင်ရွက်နေခြင်းမဟုတ်။ တိုင်းပြည်ကို ကာကွယ်နေခြင်းသာဖြစ်သည်။ လူတစ်ယောက်သည် ယနေ့စစ်သား ဖြစ်သော်လည်း မနက်ဖြန် တစ်ခုခုဖြစ်နိုင်သည်။ ထိုအချက်မှာ ယနေ့ အစ္စရေးလ်နိုင်ငံ၌ မထူးခြားတော့သော သာမန်အစဉ်အလာမျှသာ ဖြစ်လေသည်' ဟု ပြောကြားသည်။

အစ္စရေးလ်စစ်တပ်၏ အထူးခြားဆုံးသောအချက်မှာ ၂၄-နာရီအတွင်း စစ်ပြင်နိုင်သည်။ နောက်ဆုံးလူတစ်ဦးအထိ ၂၂-နာရီအတွင်း ရောက်နိုင်သည်။ အရာရှိများ တပ်ခွဲ တပ်ကြပ်ကြီးများသည် သူတို့တပ်ဖွဲ့အတွင်းရှိ လူများ၏အိမ် သို့ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် သတင်းပို့ခြင်းကို တယ်လီဖုန်းဆက်၍သော်၎င်း၊ တစ်အိမ်တက်ဆင်းသွား၍သော်၎င်း ဆောင်ရွက်ကြသည်။ တစ်စုံတစ်ယောက်သည် သူ့အိမ်မှထွက်ခွာသွားရန် ကြိုကြိုက်လာလျှင် လုပ်လက်စ ကျန်ရစ်သည့် သူ၏ လုပ်ငန်းများကို ကျန်သူများက ဆက်လက်လုပ်ကိုင်သွားကြသည်။ နိုင်ငံခြားတွင် ရောက်နေသူများကပင်လျှင် သူတို့တိုင်းပြည်အတွက် ပြန်လည်ဆောင်ရွက်ပေးတတ် ကြလေသည်။ အကယ်၍ အရေးပေါ်ပြဿနာ ပေါ်လာလျှင် အစ္စရေးလ် ရေဒီယိုမှ လျှို့ဝှက်စကားလုံးကို အသံလွှင့်ကျေညာလိုက်ခြင်းအားဖြင့် အရန်တပ်သားများကို ချက်ခြင်း စုစည်းနိုင်လေသည်။

တပ်ဖွဲ့များသည် စုရပ်သို့သွားကြသည်။ ထိုနေရာမှတစ်ဆင့် သူတို့တာဝန် ကျမည့် စခန်းများသို့ ပို့ပေးသည်။ ထိုစခန်းတွင် သူတို့အတွက် ဖိနပ်မှစပြီး လက်နက်ပစ္စည်း၊ ရိက္ခာအစုံ ထုတ်ပေးသည်။ ဖိနပ်ကိုမူ ကိုယ့်အိမ်က ကိုယ် ယူခဲ့ကြရသည်။ သူတို့သည် တပ်မှထုတ်ပေးသော လက်နက်များ၊ သံချပ်ကာ ကားများ၊ မိုးဖွင့်ထရပ်ကားများဖြင့် စစ်မြေပြင်ဆင်းရန် အသင့်ဖြစ်နေကြလေပြီ။

ယခု ဖြစ်ပွားပြီးစီးခဲ့သည့် စစ်ပွဲတွင် တပ်တိုင်း၊ တပ်တိုင်းကို လက်နက် အပြည့်အစုံထုတ်ပေးရန်ပင် မဖြစ်နိုင်ခဲ့ချေ။ အချို့တပ်ဖွဲ့များသည် တပ်စုစည်း သောအချိန်၌ စစ်မှုထမ်းရန် အရည်အချင်းမီသော်လည်း အသက်လွန်နေသူများ၊ ယခင်စစ်ပွဲတုန်းက ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဒဏ်ရာရခဲ့သူများ စသည်ဖြင့် စစ်တိုက်ရန် မသင့်လျော်တော့သူများကို ရာခိုင်နှုန်းပြည့် တွေ့နေရလေသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး အတွင်းက ဗိုလ်ချုပ်ယိုဖီသည် ဗြိတိသျှတပ်နှင့်အတူ မြောက်ပိုင်းအာဖရိက သဲကန္တာရ တွင် စစ်တိုက်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က သူ၏ဒရိုင်ဘာအဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့သော အသက် (၆၀)ကျော်နေပြီဖြစ်သည့် စစ်သားဟောင်းကြီး တစ်ဦးလည်း ယခုရောက်လာကာ စစ်မှုထမ်းခွင့်ပေးရန် ပြောသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ယိုဖီက ဂျစ်ကားတစ်စီးရအောင်ရှာနိုင်လျှင်

အလုပ်ရမည်ဟု ပြောလိုက်သည်။ ၂၄-နာရီအတွင်း ထိုသူပြန်ရောက်လာသည်။ သူနှင့်အတူ ဂျစ်ကားတစ်စီးနှင့်လိုအပ်သမျှ ပစ္စည်းအားလုံး ပါလာသည်။ ဘာမေးခွန်းမှ မေး၍ မရတော့ပေ။

အစွရေးလ်စစ်ဘက် အာဏာပိုင်များသည် အီဂျစ်၏ စစ်ရေးစစ်ရာ အထောက် အမြဲတမ်းလေ့လာနေကြသည်။ စစ်ဖြစ်မည်ဆိုလျှင် အစွရေးလ်တောင် ဘက်နှင့် ဆီနိုင်းကျွန်းဆွယ်ကြီးဘက်မှသာ အီဂျစ်စစ်တပ်များ တက်လာမည်ကို နားလည်ယုံကြည်ထားကြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ယခုပဋိပက္ခများ ပေါ်လာသည် တွင် အစွရေးလ် စစ်တပ်များကို အီဂျစ်အစွရေးလ်နယ်စပ်တစ်လျှောက် နီဂေ့စ် သဲကန္တာရမှာ တပ်ဖြန့်ထားလိုက်လေသည်။ အစွရေးလ်တိုင်းပြည်သည် ငယ်လွန်း၏။ ရန်သူတွေ ပတ်လည်ဝိုင်းနေ၏။ ထို့ကြောင့် စစ်ဖြစ်ရမည်ဆိုလျှင် သူတို့တိုင်းပြည်ကို စစ်ဖြေပြင် အဖြစ်မခံနိုင်ချေ။ ပြည်တွင်းမှဖောက်ထွက်ပြီး ဆီနိုင်းသဲကန္တာရကြီး အတွင်းမှာသာ တိုက်လိုခိုက်လိုကြသည်။

ဂျော်ဒန်နှင့်ဆီးရီးယား၏ ခြိမ်းခြောက်မှုများကို အီဂျစ်ခြိမ်းခြောက်မှုလောက် သူတို့အရေးမထားခဲ့ကြ။ အီဂျစ်နှင့်နှိုင်းစာလျှင် အသေးအမွှားများအဖြစ်သာ သဘော ထားခဲ့ကြသည်။ စစ်ဖြစ်ရန် အလွန်နီးကပ်လာသည့် ရက်များအတွင်း၌ ဂျော်ဒန်သည် မိမိကို မုချဝင်တိုက်တော့မည်ဖြစ်ကြောင်း အစွရေးလ်က နားလည်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် လည်း ဂျော်ဒန်၊ ဆီးရီးယားတို့နှင့်ရင်ဆိုင်ရမည့် စစ်မျက်နှာတွင် ခံစစ်အဖြစ်သာ တိုက်ရန် စီစဉ်ထားသည်။ ထိုနည်းအားဖြင့် စစ်အင်အား ပိုလလာမည်ဖြစ်ပြီး ဆီနိုင်းကျွန်းဆွယ်ဘက်ကိုဖိ၍ စစ်ထိုးနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း အစွရေးတို့ ယုံကြည်ခဲ့ သည်။

ထို့ကြောင့် အရန်တပ်ဖွဲ့များအပါအဝင် အစွရေးစစ်တပ်သည် အစွ ရေးလ်နယ်မြေ၏ အပြင်ဘက်မှာသာ စစ်တိုက်ရပေမည်။ တိုင်းပြည်၏ နယ်မြေ လုံခြုံရေးကိုမူ ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့များအား တာဝန်ယူစေမည်။ နယ်စပ် တစ်လျှောက်ရှိ ကျေးရွာများမှ ခေါင်းဆောင်များ၊ ရွာသူရွာသားများသည် နောက် ပိုင်းကို လုံခြုံအောင် စောင့်ရှောက်ကြမည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာများရှိ ဘုံရိပ်သာ တိုင်း၌ သံချပ်ကာကားနှင့် လက်နက်ငယ်များရှိသည်။ အရေးပေါ်အချိန်သို့ရောက် လာသည့်အခါတွင် စစ်တပ်က မော်တာများ၊ စက်သေနတ်များထုတ်ပေးပြီး ပြည်တွင်း တပ်များကို ကွပ်ကဲအုပ်ချုပ်ရန် စစ်တပ်မှ အရာရှိတစ်ဦးက နေခဲ့သည်။ ဆီးရီးယား နယ်စပ်တစ်လျှောက်တွင်ရှိသည့် အစွရေးလ်ကျေးရွာများမှာ အနိမ့်ပိုင်းတွင် ရောက်နေ ကြ၏။ ဆီးရီးယားတောင်ကျောအောက်တွင် ပြားပြားဝပ်နေ၏။ ဆီးရီးယားတို့အနေဖြင့် အပေါ်စီးယူကာ အစွရေးလ်ကျေးရွာများကို စိတ်တိုင်းကျ ပစ်ခတ်နိုင်သည်။ ထိုနယ်စပ်

မှာလည်း အချိန်ကြာမြင့်စွာကတည်းက တင်းမာမှုတွေရှိနေခဲ့သည်။

နံနက်ပိုင်း၌ မိမိယောက်ျားဖြစ်သူ လယ်ထွန်ရန်အသွားတွင် ဇနီးဖြစ်သူက အိမ်ဝမှနှုတ်ဆက်ရင်း တရွေ့ရွေ့ထွက်သွားသည့် ခင်ပွန်းသည်ကို ကြည့်နေလိုက်သည်။ ခင်ပွန်းသည်သည် လယ်ထွန်စက်ကိုမောင်းကာ ဆီးရီးယား၊ အစ္စရေးလ်နယ်စပ်ရှိ စစ်မဲ့ရုံမှာ လယ်ထွန်ရန်သွားခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် သူ့ယောက်ျားနှင့်ပြန်လည်တွေ့ဆုံခွင့်ရမည်၊ မရမည်ကို မည်သည့်ဇနီးသည်မှ တပ်အပ်မတ်ချ မပြောနိုင်ပါချေ။ အကြမ်းဖက်သမားတို့သည် ဆီးရီးယားကို ခြေကုတ်စခန်းယူကာ အစ္စရေးလ်နယ်မြေအတွင်းသို့ မကြာခဏ ဝင်တိုက်လေ့ရှိခဲ့သည်။ ထိုသို့သောအဖြစ်အပျက်များကြောင့် ညနေ၌ ကိုယ့်ယောက်ျားကို အသက်နှင့်ခန္ဓာ တည်မြဲလျှက် တွေ့ရမည်၊ မတွေ့ရမည်ကို မပြောနိုင်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

စစ်ဖြစ်သောအခါ၌ နယ်စပ်တစ်လျှောက်မှ အစ္စရေးလ်ရွာများသည် ဆီးရီးယားဘက်က အမြောက်ဒဏ်ကို လှလှကြီးခံကြရသည်။ ဆီးရီးယားဘက်က လွန်ခဲ့သော (၁၉)နှစ်လောက်မှစပြီး ခံတပ်ကြီးတွေ၊ ကတုတ်ကျင်းတွေ ဆောက်လုပ်ထားခဲ့ကြသည်။ ထိုမျှမက သူတို့ဘက်၌ ခေတ်မှီသည့် တောင်ပေါ်ပစ်အမြောက်များရှိသည်။ တင့်ကားဖျက်အမြောက်များ၊ လေယာဉ်ပျံပစ်အမြောက်များရှိသည်။ ဆိုဗီယက်က ထုတ်ပေးနိုင်သော လက်နက်မျိုးများဖြစ်သည်။ အမြောက်ပေါင်း(၂၅၀)ကျော်တို့သည် တစ်မိနစ်လျှင် အမြောက်ဆံပေါင်း ၁၀-တန်ကို ပစ်နိုင်သည့် အမျိုးအစားများဖြစ်သည်။ အချို့အမြောက်များက အစ္စရေးလ်နယ်တွင်းသို့ ၁၅-မိုင်အထိ ရောက်အောင်ပစ်နိုင်ခတ်နိုင်သည်။ များသောအားဖြင့် ၁၀-မိုင်အထိ ပစ်နိုင်သည်။

စစ်ဖြစ်သည့်အချိန်က ကျေးရွာများရှိ စိုက်ပျိုးကွင်းများသည် အသီးအနှံတွေ ဖြိုးဖြိုးဝေနေကြ၏။ တစ်ဖက်မှပစ်ခတ်မည့် အမြောက်ဆံများကြောင့် မီးလောင်ရမည့်အဖြစ်ကို ငဲ့လင့်နေကြ၏။ ပြင်းထန်သည့်တောင်ပေါ်ပစ် အမြောက်ကြီးများ၏ဒဏ်ချက်ဖြင့် အစ္စရေးလ်ဘက်မှ အမျိုးသမီးနှင့်ကလေး အနည်းငယ်မျှသာ သေဆုံးခဲ့သည်။ ယခင် ယခင်က အတွေ့အကြုံများအရ ကလေးများအိပ်သည့်နေရာများတွင် အုတ်တံတိုင်းကြီးများ ဆောက်လုပ်ကာရံပေးထားခြင်း၊ နက်ရှိုင်းသည့် ဝှံးခိုကျင်းများ တူးထားခြင်း၊ လေးလံသည့်သဲအိတ်များ ကာရံထားခြင်း စသည်ဖြင့် အစစအရာရာ ပြင်ဆင်ထားပြီးဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ယင်းဒေသရှိ မိန်းမများ၊ ကလေးများကို စစ်မြေပြင်နှင့်ဝေးရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းထားရေးမှာ လုံးဝပြဿနာမပေါ်ခဲ့ချေ။ ယင်းကဲ့သို့ မိန်းမများ။

ကလေးများ နယ်ခြားတစ်လျှောက် ရှေ့တန်းစစ်များနှင့် ပိုနေခြင်းမှာ တစ်နည်းအားဖြင့် အစွဲရလေ့ရှိသဖြင့် ကာကွယ်ရေးအတွက် အကြီးမားဆုံး သော အင်အားများအနက် တစ်ခုဖြစ်လေသည်။ ယောက်ျားများသည် မိမိအိမ်နှင့် မိမိတိုင်းပြည်ကိုသာ ကာကွယ်နေခြင်းမဟုတ်၊ မိမိဇနီးနှင့်သားသမီးများ၏ အသက်အိုးအိမ် စည်းစိမ်ကိုပါ ကာကွယ်နေခြင်းဖြစ်ကြောင်း အမြဲတမ်း သတိတရားရနေစေလေသည်။

ကုလသမဂ္ဂ အရေးပေါ်တပ်များပြန်လည်ရုပ်သိမ်းသွားခြင်းအားဖြင့် အီဂျစ် အစွဲရလေ့ရှိသဖြင့် နယ်စပ်တစ်လျှောက်မှာ တင်းမာမှုများကို ပိုမိုကြီးထွားလာစေသည်။ အထူးသဖြင့် ဂါဇာကမ်းမြောင်းဒေသတစ်လျှောက်၌ ပို၍ဆိုးဝါးသည်။ ကုလတပ်များ ပြန်ဆုတ်သွားကတည်းက နယ်စပ်တွင် ကင်းလှည့်နေသော အစွဲရလေ့ရှိသည့်အား အင်အားတစ်ဖက်မှ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ အမြောက်နှင့်ပစ်နေသည်။ စစ်မဖြစ်မီ ရက်ပိုင်းအလိုအတွင်း ယင်းအမြောက်ဒဏ်ဖြင့် 'ဂျုံစိုက်ထားသည့်' ဧက ၅၀၀-မျှ ပျက်စီးသွားလေသည်။

အစွဲရလေ့ရှိသည့်တပ်၏ အကြီးကျယ်ဆုံးသော အင်အားများအနက် တစ်ခုမှာ အလွယ်တကူကျွေးနိုင်ဆန်နိုင်၊ ပြောင်းနိုင်ရွှေနိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းသေနတ်ဗျူဟာ များကို မည်သည့်စစ်ရေးစစ်ရာ စာအုပ်များတွင်မှ တွေ့ရမည် မဟုတ်။ ထိုနည်းများဖြင့် ပင် တိုက်ပွဲအသီးသီးတို့ကို အစွဲရလေ့ရှိသည့် အောင်ပန်းဆွတ်ယူနိုင်ခဲ့သည်။ စစ်ရေးစစ်ရာ တွင် အလွန်တရာ ကျွမ်းကျင်သည့် အစွဲရလေ့ရှိသည့် စစ်တပ်တစ်ခုလုံး၏ ပင်မဦးနှောက် လည်ဖြစ်သည့် ဒါယန်သည် ထိုနည်းများဖြင့်ပင် တိုက်တိုင်းအောင် စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဖြစ်လာခဲ့လေသည်။ ခေတ်အမှီဆုံးသော စစ်ရေးစစ်ရာ နည်းပရိယာယ်များကို သုံးနိုင်သူဖြစ်သည်။ တစ်ဖက် ရန်သူမသိသေးသော တိုက်ခိုက်ရေးနည်းများကို သုံးနိုင်သူဖြစ်သည်။

၁၉၅၆-ခုနှစ်မှစ၍ အစွဲရလေ့ရှိသည့် လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက် အရင်း၊ စစ်သင်တန်းများအရင်း၊ များစွာတိုးတက်လာသည်။ ဘယ်သောအခါ တွင်မှ မရပ်တန့်သော တိုးတက်မှုများဖြစ်သည်။ အစွဲရလေ့ရှိသည့် စစ်ပရိယာယ်၏ ထူးခြားသော အချက်တစ်ခုမှာ တစ်နေရာတည်းကို သဲသဲမဲမဲ ထိုးတတ်သော လက်သီးကဲ့သို့ ကျင့်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု စစ်သေနာပတိချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာဘင်က ပြောကြားသည်။ အစွဲရလေ့ရှိသည့် သံချပ်ကာတပ်များသည် ရန်သူ၏ နယ်မြေအတွင်း ဘက်သို့ အရောက်နိုင်ဆုံးထိုးဖောက်ဝင်ရောက်ကာ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ထိုးစစ်ဆင်ခြင်း၊ ရန်သူတပ်များ အရှေ့နှင့်အနောက်ကို အဆက်ဖြတ်ပစ်ခြင်း၊ တစ်နေရာနှင့်တစ်နေရာ အင်အားချင်းမမျှတအောင် ခလောက်ဆန်ပစ်ခြင်း စသည်နည်းများဖြင့် တိုက်ခိုက်ကြ သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရာဘင်၏ ကွပ်ကဲမှုအောက်တွင် သံချပ်ကာ တပ်များ၏

စစ်မှုရေးရာသင်တန်းများသည် အမြင့်ဆုံး၊ ခေတ်အမှီဆုံးအဆင့်သို့ ရောက်ရှိနေလေသည်။ ထိုမျှသာမက စီမံကိန်းလည်းကောင်းလှသည်။ စစ်မတိုက်ရမီကတည်းက လိုအပ်သော အစီအစဉ်များကို စနစ်တကျ ချထားပြီးဖြစ်လေသည်။ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ လေ့ကျင့်ရေးတပ် ညွှန်ကြားရေးမှူး ဗိုလ်မှူးချုပ် အီဇာရိန်းဖ်မင်းက၊ မိမိတို့၏ အစီအစဉ်များသည် အုတ်ခဲများနှင့်တူကြောင်း၊ အခြေအနေပေးလျှင် ပေးလာသလို တစ်ချိုးတစ်ခု ဆင့်ကာဆင့်ကာ တည်ဆောက်သွားရုံသာဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုမျှသာမက မိမိတို့ အစီအစဉ်များသည် ဘယ်သောအခါမှ မူသေမဟုတ်ကြောင်း၊ ပြုလွယ်ပြင်လွယ် ဆုတ်လွယ် တက်လွယ်လှုပ်ထားကြောင်း၊ အခြေအနေပေါ်လာသလို ကြည့်ကာ စစ်ဆင်ကြောင်းဖြင့် ထုတ်ဖော်ပြောကြားလေသည်။

အစ္စရေးလ်စစ်တပ်၏ အခြားအောင်မြင်ချက်တစ်ခုမှာ စက်ယန္တရား တပ်ဆင်မှုဖြစ်သည်။ စက်ယန္တရားများနှင့်ပတ်သက်၍ အလွန်တင်းကြပ်သည့် အမိန့်များကိုလည်း ထုတ်ထားသည်။ ယနေ့ အစ္စရေးလ်စစ်တပ်များအတွင်း၌ ခြေလျင်လျှောက်သွားနေသူကို လုံးဝမြင်ရမည် မဟုတ်ချေ။ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း အတန်ကြာကတည်းက၊ ယာဉ်မျိုးစုံကို အသုံးပြုခဲ့ကြလေသည်။ ယာဉ်ကိုအသုံး ပြုရာတွင်လည်း အရေးကြီးလျှင် ကြီးသလို ဦးစားပေးအသုံးပြုသည်။ သံချပ်ကာ တပ်မှ သံချပ်ကာကားများ ပျက်စီးနေသည်ဆိုပါစို့။ ထိုအခါတွင် ယင်းတပ်သား များသည် မော်တော်ကားတပ်များသို့ ရောက်ရှိသွားမည်သာဖြစ်သည်။ ထိုနည်း အားဖြင့် အစ္စရေးလ်စစ်တပ်တွင် လူပိုဟူ၍မရှိချေ။

လေတပ်နှင့်ပတ်သက်၍လည်း စနစ်တကျ ပြင်ဆင်ထားခဲ့ကြသည် သာဖြစ်သည်။ လေတပ်ဗိုလ်ချုပ်သည် မိုဒက်ချီဟော့ဒ်ဖြစ်သည်။ ယခု ဆီနိုင်းမှ ဗိုလ်မှူးချုပ် အီဇာရိန်းဖ်မင်းသည် ယခင် ၁၀-နှစ်က လေတပ်၏ ပိသုကာ ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ သူတို့သည် ဗုံးကြဲ လေယာဉ်ပျံကြီးများဖြင့် လေတပ်ကို ဖွဲ့စည်း ခြင်းထက် ဗုံးကြဲတိုက်လေယာဉ်ပျံများဖြင့်သာ ဖွဲ့စည်းရန် စီစဉ်ကြီးစားခဲ့ကြသည်။ ဗုံးကြဲလေယာဉ်ပျံကြီးများသည် စရိတ်စကကြီး၏။ တန်ဖိုးကြီး၏ အရပ်သူ အရပ်သားများ နေထိုင်ရာ ရပ်ကွက်များကိုသာ ဗုံးကြဲ၍ရ၏။ အစ္စရေးလ်က ထိုမှုကိုမကြိုက်။ အရပ်သားများအပေါ် ဗုံးကြဲချသော အလုပ်ကို မနှစ်မြို့။ လေတပ် ဟူသည်မှာ ရန်သူ၏ မည်သို့သောစခန်းကိုမဆို ထိထိရောက်ရောက် ဖြိုဖျက်နိုင်ရ မည်ဟု သူတို့ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ မိမိကို အန္တရာယ်ပေးမည့် တိုက်ခိုက်မည့် စခန်းများကို တိုက်ခိုက်နိုင်ခြင်းအားဖြင့် မိမိ၏ မြေပြင်တပ်များအား ကူညီရာ ရောက်အောင် လုပ်ရမည်ဟု နားလည်ခဲ့ကြသည်။

ထို့ကြောင့် ဗုံးကြဲတိုက်လေယာဉ်များကိုသာ ဖိဝယ်သည်။ ပြင်သစ်လုပ်

မစ်တီရီနှင့် တစ်နာရီပိုင် ၁၄၀၀-မြန်အောင် မောင်းနိုင်သော မိုင်းရတ်ချီ လေယာဉ်ပျံများကို ဝယ်ယူဖွဲ့စည်းခဲ့ကြသည်။ ကမ္ဘာပေါ်၌ အကောင်းဆုံး တိုက် အားခိုက်အားအရှိဆုံး လေတပ်ကို ဖွဲ့စည်းရမည်ဟု သူတို့ကြွေးကြော်ခဲ့လေသည်။ ဗိုလ်မှူးချုပ်ဝိန်းဝိမင်းက ထိုအတိုင်း ထုတ်ဖော်ပြောသည်။

၁၉၆၇-ခုနှစ်၊ စောစောပိုင်းက အစွရေးလ် လေတပ်အင်အားပြပွဲကို တယ်လ်အဗစ်မြို့၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ခရီးဝေးသွားနိုင်သည့် ဗုံးကြဲတိုက်လေယာဉ် ပျံများဖြင့် ဝုန်းခနဲ တက်သွားနိုင်သည်။ ဝုန်းခနဲ ပြန်ဆင်းလာနိုင်သည်။ ၇-မိနစ်ခွဲအတွင်း ဆီထည့်ခြင်း၊ အောက်စီဂျင်ဓာတ်ဖြည့်ခြင်း၊ ဗုံး(၁၀)လုံးကို အတောင်ပံ နှစ်ဖက်မှာချိတ်ခြင်း၊ စက်သေနတ်များအတွက် ခဲယမ်းမီးကျောက် အပြည့်အစုံထည့် ခြင်းများပြုလုပ်ကာ လေကြောင်းချိတိုက်ခိုက်ရန်အတွက် အသင့်ပြန်တက်သွားနိုင် သည်။ ထိုမျှ လျင်မြန်အောင်လေ့ကျင့်ထားသည်။ ယခု လေ့ကျင့်ထားသည်မှာ မည်မျှကြာပြီနည်းဟု စစ်သံမှူးတစ်ဦးက မေးသောအခါ၊ ဗိုလ်ချုပ်ဟောဒ်က တစ်နှစ်မျှ သာရှိသေးကြောင်း ပြောပြသည်။ ထိုအချက်မှာ မဖြစ်နိုင်ဟု မပြောဆိုနိုင်ချေ။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ တစ်နှစ်မျှအတွင်း ယခုလို တိုးတက်လာအောင် လေ့ကျင့်ထားခြင်း ကိုမူ ကမ္ဘာနိုင်ငံအသီးသီးရှိ လေတပ်များက အတုယူကြရပေမည်။ အစွရေးလ်၏ ကြီးမားသော အောင်ပွဲအဖြစ် လက်ခံကြရပေမည်။

နီဂေ့စ်သဲကန္တာရ၏ တောင်ဘက်ဖျားတွင် လေသူရဲများသည်၎င်း၊ စစ် သားများသည်၎င်း၊ အပူဒီဂရီ ၅၇၀-တွင် ချွေးသီး ချွေးပေါက်များ မသုတ်နိုင်လောက်အောင် ထွက်နေသည်။ သို့သော် ရာသီဥတု ပူပြင်းသလောက် သူတို့၏ယုံကြည်ချက်ကား တည်ငြိမ်အေးဆေးလှ၏။ မိမိတို့၏ စစ်တပ်သည် သူမတူသောစစ်တပ်၊ သူမတူသော အရည်အချင်း၊ သူမတူသောအရေအတွက်၊ သူမတူသော လက်နက်များကို စွဲကိုင်ထားသည့် စစ်တပ်ဖြစ်ကြောင်းယုံကြည် ကြသည်။

ထိုအချက်သည် အာရပ်နိုင်ငံများနှင့် အစွရေးလ်တို့၏ ကြီးမားသော ကွာခြားချက်ဖြစ်သည်။ စစ်မဖြစ်မီက အာရပ်နိုင်ငံသားများတွင် ထိုစိတ်ဓာတ် မရှိ။ စစ်တိုက်လိုသောဆန္ဒကို ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း ထုတ်မပြုကြ။ အစွရေးလ်က စစ်တိုက်မည်ဆိုလျှင် ထိုစစ်ကိုရင်ဆိုင်ရန် အသင့်ရှိသည်ဟူသော သဘောလောက် သာရှိလေသည်။

ယောက်ျား၊ မိန်းမ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် လုပ်ငန်းခွင်တွေ့ ကိုယ့် အိုးကိုယ့်အိမ်တွေ့၊ ကိုယ့်ရပ်ကိုယ့်ရွာတွေ့ကို ကျောခိုင်းပြီး ထွက်လာကြသည်။ သူတို့၏ တိုင်းပြည်အတွက် စစ်တိုက်ရန်စစ်မြေပြင်သို့ ထွက်ခွာသွားကြသည်။

သူတို့၏အကြီးမားဆုံးသော အင်အားသည် ဘာအတွက် သူတို့တိုက်ခိုက်နေကြကြောင်း သူတို့ကိုယ်တိုင် ကောင်းစွာသိနားလည်ထားခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။

အာရပ်နိုင်ငံတို့ ရှုံးနိမ့်ခြင်းဆိုသည်မှာ သူတို့စစ်တပ် ရှုံးနိမ့်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ သို့သော် အစ္စရေးလ်နိုင်ငံ ရှုံးနိမ့်ခြင်းဆိုသည်မှာကား တိုင်းပြည်ရော အမျိုးပါ ပျောက်ဆုံးသွားခြင်း၊ မျိုးဆက်ပြတ်သွားခြင်းပင်ဖြစ်ကြောင်း အစ္စရေးလ် နိုင်ငံသားတိုင်းက သိရှိကြသည်။ အီဂျစ်တို့အနိုင်ရလျှင် မိမိတို့အမျိုးပျောက်မည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်၏မိန်းမနှင့်သားသမီးများကို သူတို့အသတ်မခံ၊ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ပြန်သတ်ပစ်မည်ဟု ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ဗြိတိသျှနှင့်အတူ လက်တွဲ တိုက်ခိုက်ခဲ့ဖူးသော အစ္စရေးလ်စစ်ဗိုလ်တစ်ယောက်က ပြောကြားလေသည်။

ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် ဟာရီးလ်ဝီလ်ဆင်သည် ဝါရှင်တန်ရောက်နေခိုက်၊ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ ပဋိပက္ခကြီးနှင့် ကြုံကြိုက်နေရကြောင်း သူ့ကိုယ်သူမြင်တွေ့လာသည်။ ကနေဒါနိုင်ငံ မွန်ထရီယယ်ကုန်ပစ္စည်း ပြပွဲသို့သွားရန် အချိန်ကြာမြင့်စွာကတည်းက စီစဉ်ထားခဲ့သည်။ ကနေဒါဝန်ကြီးချုပ် လက်စတာပီယာဆင်နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန်လည်းရှိသည်။ နှစ်နှစ်တစ်ကြိမ် ကနေဒါသို့သွားကာ လုပ်ငန်းကိုင်ငန်းများ ပြောဆိုဆွေးနွေးခြင်းမှာ ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ်တိုင်း ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ အစဉ်အလာတစ်ရပ်လည်းဖြစ်သည်။ လူတွေက စိတ်ဝင်စားခြင်းမရှိကြသော်လည်း ဝီလ်ဆင်က၊ ထိုအစဉ်အလာကို တသွေမတိမ်း ထိန်းသိမ်းလေသည်။

ဗြိတိန်နိုင်ငံ ဘုံဈေးအဖွဲ့အတွင်း ဝင်ခွင့်မပြုရန်၊ ပြင်သစ်သမ္မတဒီဂေါက ဗီတိုသုံးပြီး တားမြစ်ကြောင်း မေလ(၁၅)ရက်နေ့က ပဲရစ်မြို့သတင်းစာ ကွန်ပရင့်ကျင်းပရင်းပြောခဲ့သည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်း ပြဿနာမပေါ်ပေါက်မီက ဝီလ်ဆင်ကို ဝါရှင်တန်သို့ မလာစေချင်သော အမေရိကန်ထိပ်တန်းအရာရှိကြီးတွေရှိခဲ့သည်။ ဝီလ်ဆင်လာခြင်းအားဖြင့် ဒီဂေါက ဂျွန်ဆင်နှင့်ဝီလ်ဆင်အပေါ် ပို၍အထင်အမြင်လွဲမည်။ ပြင်သစ်နှင့်အနောက်အုပ်စုဆက်ဆံရေး တင်းမာသည်ထက် တင်းမာလာမည်ကို စိုးရိမ်ကြသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

နောက်တစ်ကြောင်းမှာ ဗီယက်နမ်ပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍ ဝီလ်ဆင်မှာ ပြဿနာပေါ်နေသည်။ ဗီယက်နမ်စစ်နှင့် ပတ်သက်၍ အမေရိကန်ကို အကြွင်းမဲ့ ထောက်ခံရမည်လော၊ မျက်နှာလွှဲနေရမည်လောဟူသော ပြဿနာဖြစ်သည်။ ထောက်ခံပြန်လျှင်လည်း ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဝီလ်ဆင်သဘောထားကို လက်မခံနိုင်ကြသည့် အမတ်တော်တော်များများ၏ ပုတ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခြင်းကို ခံရမည်။ သူ၏လောဘပါတီအတွင်းမှ အမတ်တော်တော်များများကပါ ဝေဖန်နေကြခြင်းဖြစ်

သည်။ အကယ်၍ မထောက်ခံပြန်လျှင်လည်း အမေရိကန်နှင့်ဆက်ဆံရေး ပျက်ပြားလာမည်။

ဂျွန်ဆင်က မြောက်ဗီယက်နမ်သမ္မတ ဟိုချီမင်းထံ တိုက်ရိုက်စာရေးထားချိန်လည်းဖြစ်သည်။ ဝီလ်ဆင်ကို ကြားကဆောင်ရွက်ပေးသူအဖြစ် လုပ်ကိုင်ရန် ဂျွန်ဆင်ကလိုလားသည်။ ထိုကဲ့သို့သောအချိန်မှာပင် အရှေ့အလယ်ပိုင်း ပြဿနာပေါ်လာခြင်းဖြစ်လေသည်။

အက္ကဘာ ပင်လယ်ကွေ့နှင့်တိုင်ရန်ရေလက်ကြားကို ပိတ်ကြောင်း နတ်ဆာကြေညာလိုက်သည်မှစပြီး အမေရိကန်နှင့်အင်္ဂလိပ်က ထိုရေလက်ကြား တွင် သင်္ဘောများ လွတ်လပ်စွာသွားလာခွင့်ကို တောင်းဆိုနေကြသည်။

ဖွန်လ(၁)ရက် သောကြာနေ့၌ အော့တဝါမြို့မှတစ်ဆင့် ဝါရှင်တန်သို့ ဝီလ်ဆင်ဆိုက်ရောက်လာသည်။ ဂုဏ်ပြုတပ်ဖွဲ့က အမြောက်ပစ်ဖောက်ကာ သောင်းသောင်းဖျဖျ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ကြိုဆိုကြသည်။ ထိုသို့ကြိုဆိုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ “အမေရိကန်နှင့် အင်္ဂလိပ်တို့ ထူးထူးခြားခြား အဆက်အသွယ်ပြုနေသလော့ မည်သည်အတွက်ကြောင့် အလံတွေထူ၊ သေနတ်တွေဖောက်ကာ ကြိုဆိုရသနည်း” စသည်ဖြင့် အမျိုးသားအသံလွှင့် ကော်ပိုရေးရှင်း(အင်န်ဘီစီ)မှ သတင်းဝေဖန်သူက အသံလွှင့်ဝေဖန်သည်။

ဝီလ်ဆင်သည် နံနက်စာမစားမီ ၂-နာရီကြာမျှ ဂျွန်ဆင်နှင့်အတူ ဆွေးနွေးသည်။ ထိုနောက် အစိုးရအဖွဲ့နှင့်ဆွေးနွေးသည်။ ညနေ ၄-နာရီခွဲတွင် သတင်းစာကွန်ဖရင့်ကျင်းပသည်။ ညနေဘက်တွင် ဂျွန်ဆင်၏ နှုတ်ဆက်မှုကို ဘုရင်မထံပြန်ပို့သည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍ ထိုအပတ်အတွင်း ဝီလ်ဆင်က ၂-ကြိမ်ပြောသည်။ တစ်ကြိမ်က လွတ်တော် ၂-ရပ်ပေါင်း အစည်းအဝေးမှာဖြစ်ပြီး တစ်ကြိမ်က သတင်းစာကွန်ဖရင့်မှာဖြစ်သည်။ “အခြေအနေသည် အရေးကြီးနေသဖြင့် တစ်စုံတစ်ရာပြောရန်မသင့်၊ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်ဘာမျှမပြောပါ” ဟု ဆိုသည်။

တိုင်ရန်ရေလက်ကြား ပြန်ဖွင့်ရေးအတွက် ဝါရှင်တန်၊ နယူးယောက်နှင့် လန်ဒန်မြို့များက သံတမန်နည်းအရ ဆောင်ရွက်နေကြခိုက် ထိုဒေသ၏ အခြေအနေကား ဆိုးသည်ထက်ပင် ဆိုးဝါးလာချေပြီ။

အင်္ဂလိပ်နှင့်အမေရိကန်တို့က ရေလက်ကြား ပြန်ဖွင့်ပေးရေး ကြိုးစား

နေကြသည်ဟု ဆိုလင့်ကစား၊ သူတို့လုပ်နေပုံများမှာ အစ္စရေးလ်ကို ကျောထောက် နောက်ခံပေးလိုသောဆန္ဒ၊ ထိရောက်သည့် အရေးယူမှုမျိုး မလုပ်လိုသည့် ဆန္ဒရှိနေကြောင်း၊ ဇွန်လဆန်းသည်နှင့်တစ်ပြိုင်တည်း အစ္စရေးလ်အစိုးရကလည်း မြင်တွေ့လာသည်။ သံတမန်နည်းအရ ဖြေရှင်းလိုသည့် အစ္စရေးလ်အစိုးရအဖွဲ့ထဲမှ ပုဂ္ဂိုလ်အချို့အနေဖြင့် စိတ်ပျက်မှုများ ရှိလာကြသည်။

အမေရိကန်၊ အင်္ဂလိပ်နှင့် ပြင်သစ်နိုင်ငံတို့၏ ထိရောက်သော အကူအညီရနိုင်အောင် အစ္စရေးလ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အက်ဘာအိဘန်က ကြိုးစားခဲ့သည်။ အစ္စရေးလ်၏ လုံခြုံမှုရရှိရေး ကြိုးစားခဲ့သည်။ သို့သော် သူတို့အားကိုးသော နိုင်ငံများသည် အားကိုးသလိုဖြစ်မလာချေ။ အီဂျစ်၏ ရန်လိုမှုကို မြင်တွေ့နေရသည့် အနောက်နိုင်ငံများမှ ပြည်သူတို့၏ဆန္ဒကလည်း သံတမန်နည်းဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန်ကို မကြိုက်နှစ်သက်ကြတော့ချေ။ သံတမန်နည်းသည် လုံးဝ အဓိပ္ပါယ်မရှိတော့ကြောင်း နေ့စဉ်ပေါ်ပေါက်နေသည့် အထောက်အထားများအရ ထင်ရှားလာသည်။

ဇွန်လဆန်းတွင် အစ္စရေးလ်နိုင်ငံအဖို့ အချက်နှစ်ချက်သည် ထင်ရှားလာတော့သည်။ ပထမအချက်မှာ အမေရိကန်သမ္မတကို ၁၉၅၆-ခုနှစ်တုန်းကကဲ့သို့ သဘောထား၍ မဖြစ်တော့ကြောင်းနှင့် ဒုတိယအချက်မှာ ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုက ဝင်စွက်မည်မဟုတ်ကြောင်း စသည့်အချက်နှစ်ချက်ဖြစ်လေသည်။ တယ်လ်အဗစ်မှာ ရှိသော အမေရိကန်သံအမတ်ကလည်း စစ်မတိုက်ရန် အစ္စရေးလ်ကို ပြောဆိုလျက် ရှိသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ အစ္စရေးလ်အနေဖြင့် လုံခြုံရေးအတွက် အခြေအနေတောင်းဆိုလာသလို လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရပေတော့မည်။ အစ္စရေးလ်ထောက်လှမ်းရေးတပ်မှူး ဗိုလ်ချုပ်ယာရစ်စ်၏ သတင်းများမှာ မဲမဲသဲသဲဖြင့် တိကျနေသည်။

ကိုင်ရိုလေဆိပ်၌ ၇ ရင်ဟူမိန်နှင့်သမ္မတ နတ်ဆာတို့၏ “ပေါက်ကွဲတော့မည့်အနမ်း”သည် မည်မျှထိရောက်လာပြီဖြစ်ကြောင်း မြင်တွေ့ရသည်။ အီဂျစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရိယဒ်သည် အမွမ်မြို့သို့ ရောက်လာသည်။ အီဂျစ်နှင့်ဂျော်ဒန် ပူးပေါင်းတပ်များ၏ ရှေ့တန်းစစ်ဌာနချုပ် ဖွင့်ရန်ဖြစ်သည်။ ယင်းစစ်ဌာနချုပ်သည် သူ၏ကွပ်ကဲအုပ်ချုပ်မှုအောက်မှာ ရှိချေမည်။

ဇွန်လ ၂၄-ရက် တနင်္ဂနွေနေ့၌ အီရိတ်ခြေလျင်တပ်မဟာကြီးကို တင့်ကား ၁၅၀-ကျော်တို့ဖြင့် အင်အားထပ်ဖြည့်လိုက်သည်။ ဂျော်ဒန်မြစ်ကိုဖြတ်ပြီး အနောက်ဘက်ကမ်းခြေဒေသသို့ ချီတက်ရန် စတင်နေပြီး ယင်းစစ်ပြင်မှုသည် အစ္စရေးလ်၏ လုံခြုံမှုကို ထိထိရောက်ရောက်ခြိမ်းခြောက်လိုက်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ဆီနိုင်ဒေသမှာလည်း တင့်ကားပေါင်း ၈၀၀-ကျော်တို့နှင့် ရင်ဆိုင်ရမည်။ အစ္စရေးလ်၏အဓိက အရေးကြီးသော လေယာဉ်စခန်းများနှင့်လည်း အလွန်နီးကပ်စွာ တင့်ကား ၃၀၀-

မှ ၄၀၀အထိ ရောက်လျက်ရှိသည်။ ပေါ့ပေါ့ဆဆသဘောထား၍ မရနိုင်တော့သော အန္တရာယ်ဖြစ်သည်။

အီဂျစ်လေတပ်ကလည်း အသင့်ပြင်နေပြီ။ လှုပ်လှုပ်ရှားရှားဖြစ်နေပြီ။ ၁၉၅၆-ခုနှစ်မှစပြီး အစွရေးလ် လေကြောင်းပိုင်နက်သို့ အီဂျစ်လေယာဉ်ပျံများ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်ခြင်း တစ်ကြိမ်တစ်ခါမှ မရှိခဲ့ဘူးချေ။ ယခု လွန်ခဲ့သော ရက်သတ္တ နှစ်ပတ်အတွင်း အီဂျစ်ပိုင် မစ် ၂၁-လေယာဉ်ပျံများသည်၊ ၃-ကြိမ်ထက်မနည်း အစွရေးလ်နယ်မြေတွင်းသို့ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်လာသည်။ အစွရေးလ်၏ အကြီးဆုံး လေတပ်စခန်းဖြစ်ပြီး သံချပ်ကာကားများပါ တပ်ဖြန့်ထားသည့် အယ်လ်အရစ်ရှိ ဖြို့သို့ ဦးတည်ပျံသန်းလာကြခြင်းဖြစ်သည်။ နယ်မြေအတွင်းအခြေအနေများ၊ စစ်ရေးပြင်ဆင်ထားမှုများကို ဓာတ်ပုံများ ရိုက်ယူသည်ဟု ယုံကြည်ရသည်။ မိမိတို့ လေတပ်စခန်းများ၊ စစ်စခန်းများအားလုံးကို အီဂျစ်ကင်းထောက်လေယာဉ်ပျံများက စိတ်တိုင်းကျ ထောက်လှမ်းသွားကြပြီဖြစ်ကြောင်း အစွရေးလ်က နားလည်လိုက် သည်။

အစွရေးလ်ဘက်ကလည်း အီဂျစ်၏ စစ်သတင်းများကို ရနေသည်။ ဆီနိုင်းဒေသ၌ စစ်အင်အား ၈-သောင်းမှ တစ်သိန်းအထိရှိသော တပ်ကြီးများကို တင့်ကား ၈၀၀-ဖြင့် အတူချထားကြောင်းများပါ သိရှိရသည်။ ကိုင်ရှိတွင်လည်း ပူပင်သောကရောက်ခြင်းများမှ သက်သာရာရအောင် စီစဉ်နေကြသည်။ စစ်မရှိဘဲနှင့် အောင်ပွဲများမရှိနိုင်လေရာ၊ စိတ်သက်သာရာရဖို့အတွက် အောင်ပွဲရှာရချေမည်။ အောင်ပွဲကို စစ်နှင့်သာရင်းနှီးရချေမည်။

ထိုသို့သောအခြေအနေအရပ်ရပ်များကြောင့် စစ်တိုက်ရန် အစွရေးလ်က ဆုံးဖြတ်လိုက်တော့သည်။

ဇွန်လ (၃)ရက် စနေနေ့ညနေမှ ဇွန်လ(၄)ရက် တနင်္ဂနွေနေ့အထိ၊ လျှို့ဝှက်ကျင်းပသော အစည်းအဝေးတွင် သံသယများ အကြောက်တရားများကို အားလုံးဆေးကြောပစ်လိုက်ကြလေသည်။ ထိုနေ့ညနေပိုင်း၌ စစ်သားတိုင်း၊ လေ တပ်သားတိုင်းသည် မနက်ဖြန်မနက်၌ မိမိတို့ စစ်ဖြစ်ကြရတော့မည်ကို သိသွား ကြလေသည်။

ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချရသော အစိုးရအဖွဲ့အနေဖြင့် လွယ်လွယ်ကူ ကူ ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်ခဲ့သည်မဟုတ်၊ မိမိတပ်တွင်ရှိသူတွေမှာ အများစုက၊ အရပ်သားများသာဖြစ်ကြောင်းလည်း စဉ်းစားမိထားသည်။ အရပ်သားများသည် စစ်အတွေ့အကြုံ စစ်ဗဟုသုတ နည်းပါးလွန်းလှ၏။ စစ်တပ်ကြီးသည် ကြီးမား ကျယ်ပြန့်နေရုံမဟုတ်ပါ။ အရည်အချင်း အပြည့်အဝ မရှိသေးသည်ကို စဉ်းစား

မိသည်။ အစ္စရေးလ်လေတပ်သည် အီဂျစ်လေတပ်ကို၎င်း၊ အခြားအာရပ်နိုင်ငံများ၏ လေတပ်ကို၎င်း၊ ဖျက်ဆီးချေမှုန်းပစ်နိုင်သောအစွမ်းရှိကြောင်း အခြားတစ်နိုင်ငံက၊ ဝင်စွက်လာမည်ဆိုလျှင်လည်း အစ္စရေးလ်လေတပ်၏ စွမ်းရည်ကို မယုံကြည် နိုင်လောက်အောင် မြင်တွေ့သွားရမည်ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် လေတပ်ဗိုလ်ချုပ် ဟော့ဒ်က သူ့လူများကို ပြောကြားထားသည်။

ရှုရှုသင်တန်းဆင်း အီဂျစ်လေတပ်ကို ခေတ်မှီ ဂျက်တိုက်လေယာဉ်ပေါင်း ၄၀၀-ကျော်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်ကိုလည်း သိပြီးဖြစ်သည်။ ထိုလေတပ်၏ လက်ချက်ဖြင့် တယ်လ်အဗစ်မြို့ ဝန်းကြိုက်တိုက်ခိုက်ခံရသည်ဆိုလျှင် အသေအကြေ အပျက်အစီးသည်၊ လူသောင်းပေါင်းများစွာ၊ သိန်းပေါင်းများစွာတို့ ရင်ဆိုင်ကြ ရတော့မည်ဖြစ်ကြောင်းလည်း တွက်ဆထားသည်။ ထို့ကြောင့် အီဂျစ်ကို တိုက် ခိုက်ရန် ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ များစွာခက်ခဲသောအလုပ်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးသစ် ဒါယန်သည်၊ အဆိုးကိုတွေ့ပြီး စိတ်ပျက်နေတတ်သူ မဟုတ်၊ အကောင်းကိုတွေ့ပြီး အားတက်ဝမ်းမြောက်နေတတ်သူဖြစ်သည်။

အစိုးရအဖွဲ့အတွင်းသို့ ဒါယန်ရောက်လာခြင်းမှာ စစ်ရေးစစ်ရာကို အမှန်တကယ် တဖက်ကမ်းခတ် တတ်ကျွမ်းနားလည်သလို အစ္စရေးလ်၏နိုင်ငံ ရေး အခြေအနေကိုလည်း နားလည်သူတစ်ယောက် မရှိမဖြစ် လိုအပ်လာသည့် နောက်ဆုံးအခြေအနေအရ ရောက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ဒါယန်သည် အစ္စရေးလ် လေတပ်အား မည်နည်းမည်ပုံအသုံးချရမည်ကို ကောင်းစွာနားလည်ထားသူ စဉ်းစား ထားသူလည်းဖြစ်သည်။ လေတပ်ကို အကျိုးရှိအောင် အသုံးချပေမည်။ ယင်းကဲ့ သို့သော ဒါယန်၏ဆုံးဖြတ်ထားချက်သည် ဒါယန်အတွက် ကြီးစွာသော အောင်ပွဲကို ရရှိစေလေတော့သည်။ စစ်တပ်အထက်တန်းအရာရှိတစ်ဦးက “ရာဘင်သည် ဒါယန် ၏ စစ်ဦးစီးချုပ်ဖြစ်ပြီး ဒါယန်က စစ်သေနာပတိချုပ် ဖြစ်လေသည်” ဟုပြောသည်။

ဇွန်လ (၁)ရက် ကြာသပတေးနေ့ည၌ ဒါယန်သည်၊ ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးတာဝန်ဝတ္တရားများကို စတင်လက်ခံဆောင်ရွက်လေသည်။

လွန်ခဲ့သော ရက်သတ္တနှစ်ပတ်တုန်းက၊ ဝန်ကြီးချုပ်နှင့်စစ်ဦးစီးချုပ်ထံ ခွင့်တောင်းကာ၊ ဒါယန်သည် နယ်အသီးသီးမှာ ရှိနေသော စစ်တပ်များကို လိုက်လံကြည့်ရှုသည်။ တပ်မှူးများနှင့် ဆွေးနွေးသည်။ အစီအစဉ်များကို စုံစမ်း ကြည့်သည်။ မေးမြန်းကြည့်သည်။ ရာထူးလက်ခံအပြီး ကြာသပတေးနေ့နှင့် တနင်္ဂနွေနေ့ညအတွင်း အစီအစဉ်များကို ထပ်ခါထပ်ခါ သုံးသပ်သည်။ စစ်စည်း ကမ်းတွေ၊ သတ်မှတ်ချက်ဘောင်တွေ၊ စစ်မှုရေးရာခံယူချက်တွေကို ကြိုတင်ပြု လုပ်ခဲ့သဖြင့် တကယ်စစ်ဖြစ်သောအခါ ဆီနိုင်ဒေသတွင် အီဂျစ်တပ်မတော်ကြီး

ကို ချေမှုန်းနေခိုက် ဂျော်ဒန်နှင့်ဆီးရီးယား ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာများမှာ ကြံ့ကြံ့ ခံနေနိုင်ခြင်းလည်း ဖြစ်လေသည်။

ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးအဖြစ် ရာထူး လက်မခံမီကတည်းက တပ်မှူးများကို အကြံဉာဏ်များ လွတ်လွတ်လပ်လပ် သူပေးခဲ့သည်။ သူသည် သာမန် ပြည်သူ တစ်ယောက်မျှသာ ဖြစ်သော်လည်း သူ၏အကြံပေးချက်များမှာ အဘိုးတန်လှသည်။ တပ်မှူးများကလည်း လက်ခံကြသည်။

ရာထူးလက်မခံမီ တစ်ရက်အလို မေလ ၃၁-ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင် တယ်လ် အဗစ်မြို့ကို ကာကွယ်ရသော အလယ်ပိုင်းဒေသတပ်မှူး ဗိုလ်ချုပ်နာရ်ကစ်နှင့် သွားတွေ့သည်။ ယင်းဒေသသည် ဂျော်ဒန်၏ ထိုးဖောက်ခြင်းကို ခံရနိုင်သည့် ဒေသဖြစ်သည်။ ဒါယန်နှင့်ဗိုလ်ချုပ်နာရ်ကစ်တို့သည် အစီအစဉ်များကို ဆွေးနွေး ကြ၏။ ထို့နောက် ဂျေရုဆလင်မြို့ပြင် ကာစတယ်သို့သွားကြည့်သည်။ ထိုနေရာမှ တစ်ဒေသလုံးကို လေ့လာသည်။ အစွဲရေးလ်တပ်များ၏လှုပ်ရှားမှုများကို အတတ် နိုင်ဆုံး လျှော့ထားသင့်ကြောင်း၊ ဂျော်ဒန်ဘက်သို့ ရန်မစသင့်ကြောင်း၊ ဂျော်ဒန် က လာတိုက်၍ပြန်တိုက်ရသည်မှာ အကြောင်းမဟုတ်ကြောင်း၊ မိမိကစတိုက်လို သော ဆန္ဒမျိုးမထားသင့်ကြောင်း စသည်ဖြင့် အကြံပေးသည်။ ဗိုလ်ချုပ်နာရ် ကစ်ကလည်း လက်ခံသည်။

ဂျော်ဒန်က တိုက်မည်ဆိုလျှင် ပြည်တွင်းရေးပြဿနာတစ်ခုအဖြစ် သဘောထားသင့်ကြောင်း၊ တကယ်တမ်း တိုက်လာရပြီဆိုလျှင်လည်း စစ်ဦးစီး ချုပ်ထံမှ စစ်ကူ ဘာလိုချင်သည် ညာလိုချင်သည် မတောင်းသင့်ကြောင်း၊ ကိုယ့် အားကိုယ်ကိုးပြီး ကိုယ့်အစွမ်းအစနှင့် ကိုယ်သာတိုက်ရန်လိုကြောင်းဖြင့်လည်း ဒါယန်က ပြောကြားခဲ့လေသည်။

ဒါယန်၏ ပထမဦးဆုံး ဆောင်ရွက်ချက်မှာ ကမ္ဘာနှင့်နှုတ်လှန်ထိုးမနေ ရေး၊ ရုတ်တရက်တိုက်ခြင်းသည် အစွဲရေးလ်၏ အရေးအကြီးဆုံးသော စစ်ပရိ ယာယ်အဖြစ် သတ်မှတ်ရေး၊ အောင်ပွဲကို အမြန်ဆုံးရအောင်ယူပြီး ရပ်သူရွာသား များ အများအပြား သေဆုံးစေမည့်လမ်းကို ရှောင်ရေးများဖြစ်လေသည်။

သဲကန္တာရထဲမှာ စစ်ပြင်နေကြသည်မှာ ၂-ပတ်မျှကြာခဲ့ပြီဖြစ်သော်လည်း ဒါယန်ပါဝင်သော အစိုးရအဖွဲ့က မတိုက်ရဟု အမိန့်ပေးလျှင် လက်ခံကြလိမ့်မည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဒါယန်သည် သာမန်အရပ်သားမျှသာ ဖြစ်ပြီး၊ ဒါယန်ကို လည်း သူတို့ယုံကြည်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်ရန်အမိန့်ကို ဒါယန်ကပေးမည်ဆိုလျှင် တစ်ချိန်က လျှမ်းလျှမ်းတောက် အောင်ပွဲများဖြင့် အမျိုးသား သူရဲကောင်းဖြစ်ခဲ့သူ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဒါယန်သည် စစ်ရေးအရ မှန်ကန်သော

ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်းဖြစ်သည်ဟု သတ်မှတ်ကာ လက်ခံကြမည်သာဖြစ်လေသည်။

ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးရာထူး လက်ခံအပြီး လူထုကြားထဲသို့ ပထမဆုံး အကြိမ် ဒါယန်ထွက်လာသည်မှာ ဇွန်လ ၃-ရက်နေ့က ဖြစ်သည်။ တယ်လ်အဗစ် မြို့၌ သတင်းစာကွန်ပရင့် ကျင်းပခြင်းဖြစ်သည်။ ဒါယန်က အီဂျစ်က ရေကြောင်းကို ပိတ်ဆို့လိုက်သည့်အတွက် စစ်ရေးအရဆောင်ရွက်ရန်မှာ များစွာနောက်ကျ သွားပြီဖြစ်ကြောင်း ထို့ပြင် သံတမန်နည်းအရဆောင်ရွက်၍ အပြေရှာရန်မှာလည်း များစွာအချိန်စောနေသေးကြောင်း၊ မိမိအစိုးရအဖွဲ့အတွင်း မရောက်မီက အစိုးရ အနေဖြင့် သံတမန်နည်းအရ ဖြေရှင်းနိုင်ရန် ကြိုးစားခဲ့ကြောင်း၊ ထိုနည်းမှာလည်း လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်သောနည်းဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ပြောဆိုသည်။

စစ်မဖြစ်မီ တစ်ရက်အလို ဇွန်လ ၄-ရက်နေ့ထုတ် အစ္စရေးလ်သတင်းစာများ၊ နိုင်ငံခြားသတင်းစာများ၏မျက်နှာဖုံးများတွင် အစ္စရေးလ်စစ်တပ်များ ခွင့်ရက်ရကာ၊ ပင်လယ်ကမ်းခြေများ၌ အပန်းဖြေနေကြသည့် သတင်းဓာတ်ပုံများပါလာလေသည်။ ထောင်ပေါင်းများစွာသော အစ္စရေးလ်စစ်သားများကို ရက်သတ္တပတ်အဆုံး၌ ခွင့်ရက်များပေးပစ်လိုက်သည်။ တယ်လ်အဗစ်တွင် ရှိနေသော အီဂျစ်သူလျှိုက အစ္စရေးလ်တစ်နိုင်ငံလုံးအလုပ်ပိတ်ရက်၊ အားရက်ရသကဲ့သို့ ဖျော်ရွှင်နေကြကြောင်း အီဂျစ်နိုင်ငံသို့ သတင်းပြန်ပို့ချေလိမ့်မည်။ အစ္စရေးလ်တို့၏ ပရိယာယ်ထောင်ချောက်ကို အီဂျစ်တို့သိဟန် မတူကြချေ။

နောက်ထပ် ပရိယာယ်ထောင်ချောက်တစ်မျိုးကို ဆက်တိုက်ပြုလုပ် ပြန်သည်။ သွေးဆူနေမှုကို လျော့ချပေးလိုက်သည့်သဘောဖြစ်သည်။ အစိုးရ အဖွဲ့က စစ်တိုက်ရန်ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်သည်။ သို့သော် ဘာမှမဖြစ်သေးသလို ကြေညာချက်တစ်စောင် ထွက်လာသည်။ ဇွန်လ ၅-ရက်နေ့ထုတ် သတင်းစာများတွင် ပါဝင်သော သတင်းဖြစ်သည်။ ယင်းကြေညာချက်တွင် ...

အစိုးရအဖွဲ့သည် ကျင်းပနေကျ အပတ်စဉ်အစည်းအဝေးကို မနေ့က ကျင်းပပါသည်။ ဝန်ကြီးချုပ်နှင့်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ခန့်အပ်ခြင်းခံရသူတို့တင်ပြသည့် လုံခြုံရေးအခြေအနေများကို ကြားနာပါသည်။ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးတင်ပြသည့် နိုင်ငံရေး တိုးတက်မှုကို လေ့လာကြပါသည်။

မစ္စတာဂျိုးဇက်ဆာဖီရ်ကို အစိုးရအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ခန့်အပ်ပါသည်။
အောက်ပါ ဥပဒေကြမ်းများကို လက်ခံအတည်ပြုကြပါသည်။

- (က) အစ္စရေးလ်နိုင်ငံ၏ စာချုပ်စာတမ်း ပြဿနာ (၁၉၆၇-ခုနှစ်၊ ဒုတိယဖွံ့ဖြိုးရေးချေးငွေ)
- (ခ) ကာကွယ်ရေးခွန် ၁၉၆၇။

- (ဂ) ကာကွယ်ရေးဦးစီးဌာန ၁၉၆၇၊ အမှုထမ်းများ နည်းဥပဒေနောက်ဆက်တွဲကို လက်ခံအတည်ပြုပါသည်။
အောက်ပါစာချုပ်များကို လက်ခံအတည်ပြုကြပါသည်။
- (က) အစွရေးလ်နိုင်ငံ အနုမြူဇာတ်အား ကော်မရှင်နှင့်ပီးရှူးနိုင်ငံ အနုမြူဇာတ်အား ထိန်းသိမ်းရေးကော်မတီတို့ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် သိပ္ပံရေးရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး သဘောတူစာချုပ်။
- (ခ) အစွရေးလ်နှင့်ဘယ်လ်ဂျီယံနိုင်ငံခြားယဉ်ကျေးမှု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးစာချုပ်။
- (ဂ) အစွရေးလ်နှင့်ဗြိတိသျှတို့ ပြည်သူ့ရေးရာနှင့် စီးပွားရေးကိစ္စများ ဆိုင်ရာ နှီးနှောပွဲ စသည်ဖြင့်ပါရှိသည်။

အစွရေးလ်သည် သူ့ရည်မှန်းချက်အတွက် ပရိယာယ်တွေ သုံးနေကြောင်းမှာ သံသယဖြစ်စရာ မရှိတော့ချေ။ အီဂျစ်မှာရှိသော ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများကို တင်းနစ်ကစားလျက် တွေ့ရချေမည်။ မကြာတော့သောအချိန်မှာပင် အလဲထိုးပွဲတစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာတော့မည်ကို မည်သူကမှ မသိရှိကြပါချေ။

အစွရေးလ်နိုင်ငံသည် ငယ်၏။ လူဦးရေနည်း၏။ မပြောပလောက်သော စစ်အင်အားနှင့်တင့်ကားများသာရှိ၏။ ထိုစစ်အင်အားလောက်ကို လူဦးရေမှအစ၊ အစစအရာရာ မနှိုင်းယှဉ်သာအောင် များပြားသော အီဂျစ်အနေဖြင့် မူလောက်စရာမရှိဟု တွက်သော် တွက်နိုင်ကောင်းရာသည်။ ယင်းကဲ့သို့တွက်မည်ဆိုလျှင် ကား မကြာမီဖြစ်ပွားရတော့မည်စစ်ပွဲကို အဆုံးအဖြတ်ပေးသွားသည့် အစွရေးလ်လေတစ်ကိုမေ့ထားရာရောက်ပေမည်။ ထည့်မတွက်ရာရောက်ပေမည်။ အစွရေးလ်သည် အီဂျစ်ကိုသာမဟုတ်၊ ဂျော်ဒန်နှင့်ဆီးရီးယားတို့ကိုပါ တိုက်ခိုက်ရမည်ဖြစ်သည်။ အီဂျစ်သည် အင်အားကောင်းသည်။ ဆီနိုင်ငံကျွန်းဆွယ် ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာများမှာလည်း အဆင်သင့်နေရာယူထားလျက်ရှိချေသည်။ အခြေအနေမှာ အကျဉ်းအကြပ်ပင်ဖြစ်သည်။

စစ်ပြင်ဆင်မှုများ

မေ-၁၅။ ။အစ္စရေးလ် လွတ်လပ်ရေးနေ့ အခမ်းအနားတွင် စစ်အင်အားပြပွဲပါသည်။ အီဂျစ်စစ်တပ်များသည် ကိုင်ရိုမြို့ကိုကျော်ဖြတ်ပြီး ဆီနိုင်းကျွန်းဆွယ်သို့ချီတက်သွားကြသည်။ အစ္စရေးလ်က မိမိစစ်တပ်များ အသင့်ရှိစေရန် တပ်လှန့်ထားသည်။

မေ-၁၆။ ။အီဂျစ်က တိုင်းပြည်အရေးပေါ်အခြေအနေ ကြေညာသည်။ စစ်တပ်ခုအတွက် အလုံးစုံပြင်ဆင်ထားရန် စစ်တပ်အားလုံးကို အမိန့်ထုတ်လိုက်သည်။ အာရပ်နိုင်ငံအားလုံးမှ စစ်တပ်များကို တပ်လှန့်ထားသည်။ အစ္စရေးလ်နယ်စပ်ရှိ အရေးကြီးသည့်ကာကွယ်ရေးစခန်းများသို့ တက်ရောက်နေရာယူတပ်စွဲကြသည်။

မေ-၁၇။ ။ပြည်ထောင်စုအာရပ်သမ္မတနိုင်ငံနှင့် ဆီးရီးယားနိုင်ငံတို့သည် စစ်တိုက်ရန်အသင့်အနေအထားမှာရှိနေကြောင်း ကိုင်ရိုရေဒီယိုနှင့် ဒမတ်စကပ်ရေဒီယိုများက ကြေညာချက်တစ်စောင်ကို အသံလွှင့်သည်။ အင်အားကြီးသော အီဂျစ်စစ်တပ်များသည် ဆီနိုင်းကိုဖြတ်ပြီး ချီတက်လာကြသည်။ ဂျော်ဒန်စစ်တပ်များအားလုံးသည်လည်း စစ်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ပြီးစီးပြီဖြစ်ကြောင်း အမ္မင်ရေဒီယိုက အသံလွှင့်ကြေညာသည်။

မေ-၁၈။ ။အီဂျစ်နှင့်ဆီးရီးယား တပ်မတော်များသည် အနီးကြားဆုံးအသင့်အဖြစ်ဆုံး အခြေအနေမှာပင် ရှိနေကြောင်း ကိုင်ရိုရေဒီယိုက အသံလွှင့်သည်။ အီရတ်နှင့်ကူဝိတ်နိုင်ငံများကလည်း ၎င်းတို့၏ စစ်တပ်များ ပြင်ဆင်ခြင်းပြုလုပ်သည်ကို ကြေညာသည်။ တယ်လ်အဗစ်ရေဒီယိုကလည်း အစ္စရေးလ်အနေဖြင့် လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်နေကြောင်းများ ကြေညာသည်။

မေ-၁၉။ ။ကုလသမဂ္ဂအရေးပေါ်တပ်ဖွဲ့များ တရားဝင်ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းသွားသည်။ ဂါဇာတွင်ရှိသော ကုလသမဂ္ဂအလံများကို ချလိုက်သည်။ ထိုနေရာ၌ဆက်မနေရန် အကြပ်ကိုင် တောင်းဆိုခြင်းခံရသည်။

မေ-၂၀။ ။အပြီးသတ်စစ်ပြင်ဆင်မှုများအားလုံးကို အစ္စရေးလ်က ပြုလုပ်ပြီးစီးသွားသည်။

မေ-၂၂။ ။လွန်ခဲ့သောရက်အနည်းငယ်အတွင်းက ဆီနိုင်းကျွန်းဆွယ်တွင်ရှိသည့် အီဂျစ်စစ်အင်အား ၃၅၀၀၀ကို ၈၀၀၀၀-အထိ တိုးမြှင့်တပ်စွဲထားစေလိုက်ကြောင်း အစ္စရေးလ်ဝန်ကြီးချုပ် အက်ရှ်ကီးလ်က ပြောသည်။ စစ်ဖြစ်လာလျှင် ကြိုက်သလိုသုံးရန် အီရတ်တပ်မတော်နှင့် လေတပ်မတော်က ကမ်းလှမ်းခြင်းကို အီဂျစ်သမ္မတနတ်ဆာက လက်ခံလိုက်ကြောင်းကို ကိုင်ရိုရေဒီယိုက ကြေညာသည်။

မေ-၂၃။ ။အစွရေးလ်၏ ကျူးကျော်စစ်ကို ဆန့်ကျင်ဆင်နွှဲသည် စစ်ပွဲ၌ ပါဝင်တိုက်ခိုက်နိုင်အောင် အသင့်ပြင်ထားရန် ဆော်ဒီအာရေဗျတပ်များ အား မိမိအမိန့်ပေးလိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်းဖြင့် လန်ဒန်သို့ရောက်နေသည့် ဆော်ဒီ အာရေဗျနိုင်ငံဘုရင် ဖီဇ်က ကြေညာသည်။

မေ-၂၄။ ။စစ်သင်္ဘောပေါင်း ၅၀-ခန့်ပါဝင်သော အမေရိကန် အမှတ်(၆)ရေတပ်မတော်ကြီးသည် မြေထဲပင်လယ်အရှေ့ပိုင်း၌ နေရာယူထားရန် ညွှန်ကြားလိုက်ကြောင်း သိရသည်။ ဂျော်ဒန်၏ အထွေထွေပြင်ဆင်မှုကြီးသည် ပြီးပြည့်စုံသွားပြီဖြစ်ကြောင်း၊ အီရတ်နှင့်ဆော်ဒီအာရေဗျတပ်များ ဂျော်ဒန် ပြည်တွင်းသို့ဝင်ရန် ခွင့်ပြုချက်ကို ဂျော်ဒန်အစိုးရက ပေးလိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း၊ အက္ကာဘာပင်လယ်ကွေ့၊ ဆော်ဒီအာရေဗျနှင့် ဂျော်ဒန်နယ်စပ်တွင် ဆော်ဒီအာရေ ဗျအင်အား ၂၀၀၀၀-တပ်စွဲထားမည်ဖြစ်ကြောင်း အမွှမ်းရေဒီယိုကကြေညာသည်။

မေ-၂၆။ ။စစ်ဖြစ်လာမည်ဆိုလျှင် အစွရေးလ်သည် လုံးဝ စိမိ ညက်ညက် ကြေပြုန်းသွားတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အာရပ်တစ်မျိုးသားလုံးသည် အဆင်သင့်ဖြစ်နေပြီး အောင်ပွဲလည်း ခံယူနိုင်ကြမည်ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် အီဂျစ် သမ္မတနတ်ဆာက ကိုင်ရိုမြို့တွင် ပြောကြားသည်။

မေ-၂၈။ ။ဆူဒန်နိုင်ငံ တပ်မတော်၏ အထွေထွေစစ်ပြင်ဆင်မှုများ ပြီးဆုံးပြီဖြစ်ကြောင်း ကြေညာသည်။

မေ-၂၉။ ။အီဂျစ်နိုင်ငံကို ကူညီနိုင်ရန်အတွက် အယ်လ်ဂျီးရီးယား စစ်တပ်များကို အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသသို့ ပို့မည်ဖြစ်ကြောင်း အယ်လ်ဂျီးရီးယားစ် မြို့တွင် ကြေညာသည်။

မေ-၃၀။ ။သမ္မတနတ်ဆာနှင့် ဘုရင်ဟူစိန်တို့ ကာကွယ်ရေးစာချုပ် ချုပ်ဆိုကြသည်။

မေ-၃၁။ ။အီရတ်စစ်တပ်နှင့် သံချပ်ကာ ကားတပ်များ ဂျော်ဒန် ပြည်တွင်းသို့ ရွှေ့ပြောင်းဝင်ရောက်တော့မည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာသည်။

ဇွန်-၁။ ။ဘဂ္ဂဒက်မြို့အနီးရှိ ဟက်ဘေးနီးယား လေတပ်စခန်းမှ အီရတ်လေယာဉ်များသည် စခန်းကို ခွာသွားကြ၏။ အစွရေးလ်နယ်စပ်နှင့်မဝေး လှသော အီရတ်၏ အနောက်ဘက်စွန်း လေတပ်စခန်းဖြစ်သည့် အိပ်ချ် ၃-သို့ ပြောင်းရွှေ့စခန်းချရန် ဖြစ်သည်။

ဇွန်-၃။ ။အီဂျစ်စစ်သေနာပတိချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမိုတာဂီက ဆီနိုင် တွင်ရှိသည့် အီဂျစ်တပ်မတော်သားများသို့ အမိန့်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။ “ယခု စစ်မြေပြင် လှုပ်ရှားမှုများသည် အာရပ်အမျိုးသားတစ်ရပ်လုံး၏ သမိုင်း

စဉ်တစ်လျှောက်တွင် အရေးအကြီးဆုံးသော လှုပ်ရှားမှုများဖြစ်ကြောင်း၊ အာရပ်
ပြည်သူများ၏အခွင့်အရေးကို ထိပါးလာသူများအား ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ရမည်
မြင့်မြတ်သော ဘာသာရေးစစ်ပွဲကြီးတစ်ရပ် ဆင်နွဲရန်လည်းဖြစ်ကြောင်း၊ အာရပ်
အမျိုးသားများ၏လက်ထဲမှ ခိုးယူသွားသော ပါလက်စတိုင်းနယ်မြေကို ပြန်လည်
သိမ်းယူရေးနှင့် အခွင့်အရေးများ ပြန်လည်ရရှိရေးအတွက် ဆင်နွဲရမည်စစ်ပွဲ
ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ယင်းအမိန့်ထဲတွင် ပါရှိသည်။

ထိုနေ့ကပင် အစ္စရေးလ်တပ်များအားလုံးကို အားရက်အဖြစ် သတ်မှတ်
ပေးလိုက်သည်။ နိုင်ငံခြားသတင်းစာများ၊ ရုပ်မြင်သံကြားများတွင် ပင်လယ်ကမ်း
ခြေများ၌ အနားယူ အပန်းဖြေနေကြသည့် အစ္စရေးလ်စစ်သားများကို မြင်တွေ့
ကြရလေသည်။

လကြောင်းတိုက်ပွဲ

၁၉၆၇-ခု၊ ဇွန်လ(၅)ရက် တနင်္လာနေ့ အစုရေးလ် စံတော်ချိန် ၇-နာရီ၊
၅-မိနစ်တိတိ (ကိုင်ရိုစံတော်ချိန် နံနက် ၈-နာရီခွဲ)တွင် ဖြစ်သည်။

အစုရေးလ်လေတပ်မတော်၏ ပထမဦးဆုံးသော လေကြောင်းတိုက်ပွဲ
ဒူး စတင်သောအချိန်ဖြစ်လေသည်။

အစုရေးလ်လေတပ်သည် အာရပ်လေတပ်စခန်းပေါင်း ၁၀-ခုကို တည်
ည့်ကြီး ပစ်ခတ်ပုံးကြ တိုက်ခိုက်ကြလေသည်။ လေတပ်စခန်း ၉-ခုကို တစ်ချိန်
ည်း တစ်ပြိုင်တည်း ဝင်တိုက်သည်။ ၁၀-ခုမြောက် လေတပ်စခန်းဖြစ်သည့်
ယစ်ကိုမူ မိနစ်အနည်းငယ်နောက်ကျပြီးမှ တိုက်ခိုက်ရသည်။ စူးအက်တူး
ဒှင်းပေါ်၌ နံနက်ပိုင်း မြူတွေဆိုင်းနေသောကြောင့် အချိန်နောက်ကျပြီးမှ
က်ခိုက်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

အစုရေးလ် ပုံးကြတိုက်လေယာဉ်ပျံများသည် စနစ်တကျ ပြင်ဆင်
က်ချက်ပြီး ဖြစ်သည်။ တစ်အုပ်စုနှင့်တစ်အုပ်စုသည် မြေပြင်မှ ပျံတက်သွား
ည့်အချိန်ချင်း မတူညီကြ။ မိမိတို့တိုက်ခိုက်ရမည့် လေတပ်စခန်း အသီးသီးတို့
စ်ချိန်တည်း၊ တစ်ပြိုင်တည်း ရောက်ရှိနိုင်အောင် အချိန်အတိအကျများကို
က်ချက်ပြီးဖြစ်သည်။ ထိုသို့တိုက်နိုင်မှသာလျှင် ရုတ်တရက် တိုက်ခြင်း ပီသ
မည်။ ရန်သူ၏အလစ်တွင် အပြီးတိုင် အလဲထိုးနိုင်ချေမည်။ တစ်သုတ်လျှင်
ြို့တိုက်လေယာဉ်ပျံ ၄စင်းစီက တိုက်ခိုက်ကြသည်။ လေယာဉ်ပျံတိုင်းသည်
ကွင်းသို့ တည်တည်ကြီး ရောက်ကြ၏။ ညွှန်ကြားထားသည့် ပစ်မှတ်များကို
ဒဲ့အောင် တိတိကျကျ ပုံးကြနိုင်၏။ ကြချသည်ပုံးအလုံးတိုင်းသည်လည်း

အောင်မြင်စွာ ပေါက်ကွဲကြ၏။

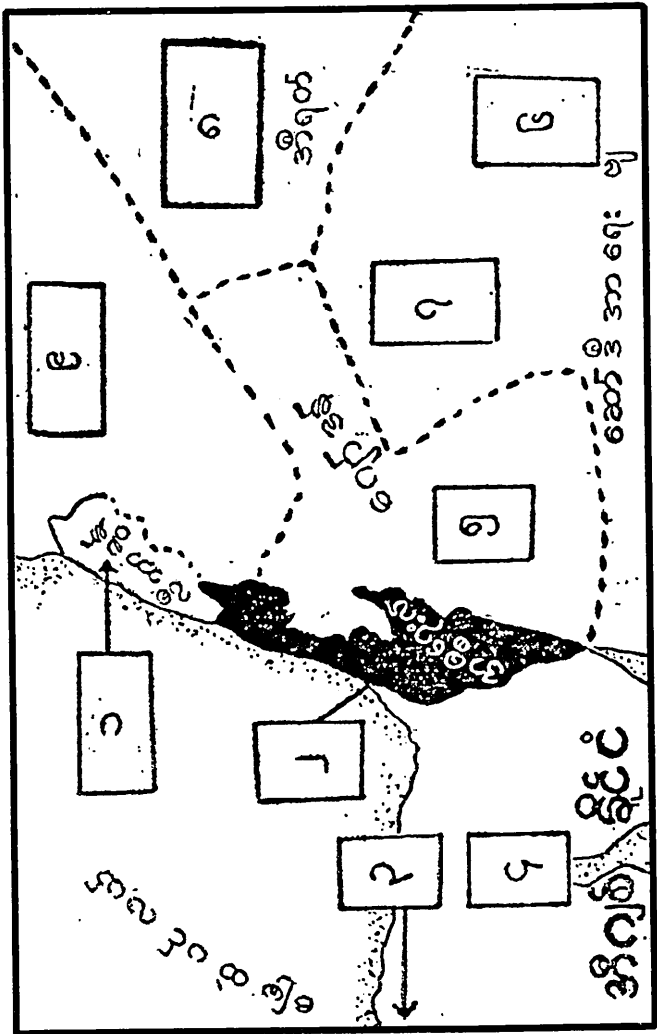
အစ္စရေးလ်က တိုက်ခိုက်လိုက်သည့် အာရပ်လေတပ်စခန်း ၁၀-ခု မှာ အယ်လ်အရပ်ရှ်၊ ဂျီဘယ်လစ်ဘန်၊ ဘာကစ်ဂါဖါ၊ ဘာသမခါ၊ အဘူဆူယာ၊ ကာဘာရစ်၊ အင်ချတ်စ်၊ ကိုင်ရိုအနောက်၊ ဘင်နီဆူယစ်နှင့်ဖါယစ်စခန်းများ ဖြစ်လေသည်။

အီဂျစ်လေတပ်မတော်၏ ကြီးမားသောအစိတ်အပိုင်းကြီးမှာ မြေပြင်မှ ကြွတက်ခွင့်ပင်မရလိုက်ရှာဘဲ အငိုက်ခံလိုက်ကြရသည်။ အစ္စရေးလ်က တိုက်ခိုက်နေစဉ် အီဂျစ်လေယာဉ်ပျံ ၄-စင်းသာ ပျံသန်းနေကြသည်။ သို့သော်လည်း လက်နက်တပ်ဆင်ထားသော လေယာဉ်ပျံများမဟုတ်။ အမောင်းသင်ပျံနေသော လေယာဉ်ပျံများသာ ဖြစ်ပြီး သင်တန်းတစ်ဦးနှင့် သင်တန်းသား ၃-ဦးတို့ သာလျှင် ပျံသန်းနေကြခြင်းဖြစ်သည်။

“တိုက်ချိန်”အဖြစ် နံနက် ၇-နာရီ ၄၅-မိနစ်အချိန်ကို အစ္စရေးလ်တို့ ရွေးရသည်မှာ အကြောင်း ၄-မျိုးရှိသည်။

ပထမအကြောင်း။ ။အီဂျစ်နိုင်ငံ၏ နီးကြားမှုသည် အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်ရှိကျော်လွန်ခဲ့ပြီးလေပြီ။ ယခုအချိန်သည် အစ္စရေးလ်အတွက် အလုံခြုံဆုံးသော အချိန်ဖြစ်သည်။ အီဂျစ်တို့သည် ဆီနိုင်းဒေသကို လွန်ခဲ့သည့် ရက်သတ္တ ၃-ပတ်ခန့်မှစပြီး အထူးအာရုံစိုက် သတိထားခဲ့သည်။ အီဂျစ်၏ မစ် ၂၁-တိုက်လေယာဉ်ပျံများသည် ပျံသန်းမှုပေါင်း မြောက်မြားစွာကို ပြုလုပ်ခဲ့ ကြပြီးဖြစ်၏။ ထို့ပြင် မနက်တိုင်း အရုဏ်တက်ချိန်တွင် လေယာဉ်ပြေးလမ်းပေါ်၌ရပ်ကာ ၅-မိနစ်တိတိ အသင့်အနေအထား နီးကြားသည့်အနေအထားမှာ ရှိခဲ့ကြသည်။ ထိုအတိုင်း ပုံမှန်လေ့ကျင့်ထားခဲ့ကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် မစ် ၂၁-လေယာဉ်ပျံတစ်စင်း သို့မဟုတ် နှစ်စင်းမျှသာ ကင်းလှည့်နေသဖြင့် ရန်သူအတွက် အကွက်ကောင်း ဖြစ်သည်။

ယခုအချိန်ကို ရန်သူလာတိုက်မည့်အချိန်အဖြစ် အီဂျစ်တို့ မျှော်လင့် တွက်ဆ၍ မထားကြ။ အရုဏ်တက်ပြီး ၂-နာရီ ၃-နာရီ ကြာသည်အထိ ရန်သူကလာရောက်မတိုက်လျှင် အီဂျစ်တို့၏ နီးကြားမှုမှာ လျော့နည်းသွားလေ့ ရှိသည်။ ထိုမျှသာမက၊ ရေဒါစက်များ၏ စက်ခလုတ်များကိုဖြုတ်ထားသော အချိန်လည်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းနံနက် ၇-နာရီ ၄၅-မိနစ် (ကိုင်ရို စံတော်ချိန်

လက်နက်ကိုင်တပ် ... ၁၂၀၀၀။ တင့်ကား ... ၈၀။

	တိုက်ပွဲဝင်လေယာဉ်	...	၁၈။		
၂။	အစ္စရေးလ်။				
	လက်နက်ကိုင်တပ်	...	၂၆၄၀၀၀။	တင့်ကား	... ၈၀၀။
	တိုက်ပွဲဝင်လေယာဉ်	...	၃၀၀။		
၃။	အယ်လ်ဂျီးရီးယား။				
	လက်နက်ကိုင်တပ်	...	၆၀၀၀၀။	တင့်ကား	... ၁၀၀။
	တိုက်ပွဲဝင်လေယာဉ်	...	၁၀၀။		
၄။	အီဂျစ်နိုင်ငံ။				
	လက်နက်ကိုင်တပ်	...	၂၄၀၀၀၀။	တင့်ကား	... ၁၂၀၀။
	တိုက်ပွဲဝင်လေယာဉ်	...	၄၅၀။		
၅။	ဂျော်ဒန်။				
	လက်နက်ကိုင်တပ်	...	၅၀၀၀၀။	တင့်ကား	... ၂၀၀။
	တိုက်ပွဲဝင်လေယာဉ်	...	၄၀။		
၆။	ကူဝိတ်နိုင်ငံ။				
	လက်နက်ကိုင်တပ်	...	၅၀၀၀။	တင့်ကား	... ၂၄။
	တိုက်ပွဲဝင်လေယာဉ်	...	၉။		
၇။	ဆော်ဒီအာရေဗျ။				
	လက်နက်ကိုင်တပ်	...	၅၀၀၀၀။	တင့်ကား	... ၁၀၀။
	တိုက်ပွဲဝင်လေယာဉ်	...	၂၂၀။		
၈။	အီရတ်။				
	လက်နက်ကိုင်တပ်	...	၇၀၀၀၀။	တင့်ကား	... ၄၀၀။
	တိုက်ပွဲဝင်လေယာဉ်	...	၂၀၀။		
၉။	ဆီးရီးယား။				
	လက်နက်ကိုင်တပ်	...	၅၀၀၀၀။	တင့်ကား	... ၄၀၀။
	တိုက်ပွဲဝင်လေယာဉ်	...	၁၂၀။		
	အားဖြင့် လေယာဉ်မှူးအားလုံးသည်	နံနက် ၄-နာရီအထိ	အိပ်ရေးဝအောင်		
	အိပ်ခွင့်ရကြပေမည်။				

နံနက် ၈-နာရီခွဲအချိန်သည် အီဂျစ်တို့ နမော်နမဲ့အနိုင်ဆုံး ပေါ့ ပေါ့လျော့လျော့ အနေဆုံး အချိန်ဖြစ်သည်။ အစ္စရေးလ်တို့အတွက် လုံခြုံမှုအရှိဆုံး အခွင့်အသာဆုံး အချိန် ဖြစ်လေသည်။

ဒုတိယအကြောင်း။ ။အများအားဖြင့် အရက်တက်အချိန်၌ လေကြောင်းချိတ်ပွဲဝင်နိုင်ရန် လေယာဉ်မှူးများသည်၊ တိုက်ပွဲမဝင်မီ အနည်းဆုံး ၃-နာရီကတည်းက လေယာဉ်ပေါ်သို့ တက်နေကြရမည်။ ထို့ကြောင့် ညသန်းခေါင်ယံကတည်းက အိပ်ရာမှ ထနေရချေမည်။ သို့တည်းမဟုတ် ထိုညတစ်ညလုံး အိပ်ကြရမည်မဟုတ်ပေ။ ထိုသို့ဆိုလျှင် မိမိတို့လေယာဉ်မှူးများမှာ ထိုနေ့တစ်ညလုံး နောက်နေ့တစ်နေ့လုံး စသည်ဖြင့် အနည်းဆုံး ၃၆-နာရီမျှ လုံးဝမအိပ်ရဘဲရှိမည်။ တစ်နေ့ကုန်လည်း တိုက်ပွဲဝင်နေရဦးမည်။ ယခု နံနက် ၇-နာရီ ၄၅-မိနစ်မှ တိုက်ခြင်း

တတိယအကြောင်း။ ။ယခုရာသီဥတုသည် နံနက်စောစောပိုင်း၌ နိုင်းလ်မြစ်ပေါ်တွင်၎င်း၊ စူးအက်တူးမြောင်း မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွင်၎င်း၊ မြူတွေဆိုင်းနေတတ်သည်။ နံနက် ၇-နာရီခွဲသည် မြူတွေကွဲစအချိန်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ၈-နာရီတစ်ဝိုက်သည် ရာသီဥတုအကောင်းဆုံးအချိန်ဖြစ်သည်။ နေရောင်ကျရောက်ခြင်း၊ နေရောင်ထိုးခြင်းများကလည်း အနှောင့်အယှက်မဖြစ်သေး။ နေရောင်ခပ်စောင်းစောင်းထိုးနေချိန်ဖြစ်၍၊ ပစ်ကွင်းများကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မြင်ရသောအချိန်ဖြစ်သည်။ လေကလည်း ထိုအချိန်တွင် ငြိမ်သက်နေတတ်၏။ လေငြိမ်ခြင်းအားဖြင့် ဖြတ်ချလိုက်သော ဗုံးတို့သည် ကျစေချင်သည့် ပစ်မှတ်ကို မလွဲမချော်တည့်တည့်ထိရောက်နိုင်ပေမည်။ လေယာဉ်ပြေးလမ်းများပေါ်သို့ ဗုံးများ မလွဲတန်းကျရောက်နိုင်ပေမည်။

စတုတ္ထအကြောင်း။ ။အစွရေးလ် စံတော်ချိန် နံနက် ၇-နာရီ ၄၅-မိနစ်သည် အီဂျစ်စံတော်ချိန် ၈-နာရီခွဲဖြစ်သည်။ အီဂျစ်တို့သည် နံနက် ၉-နာရီ ရုံးတက်ကြ၏။ နံနက် ၈-နာရီခွဲအချိန်တွင် အီဂျစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ၊ လေတပ်မှူးကြီးများမှာ လမ်းခုလပ်မှာ ရှိသေးသည်။ လမ်းပေါ်မှာပင် သူတို့ကို အမိဖမ်းနိုင်သည်။ လေယာဉ်မှူးများ၊ လေတပ်မတော်အရာရှိ အရာခံများသည်လည်း သင်တန်းများအခြားတာဝန်ဝတ္တရားများ ဆောင်ရွက်ရန် သွားနေကြခိုက် လမ်းပေါ်မှာပင် ရှိဦးမည် ဖြစ်သည်။

အထက်ပါအကြောင်း ၄-ချက်ကြောင့် အစွရေးလ်စံတော်ချိန် နံနက် ၇-နာရီ ၄၅-မိနစ်၊ အီဂျစ်စံတော်ချိန် နံနက် ၈-နာရီခွဲကို “တိုက်ချိန်”အဖြစ် အစွရေးလ်တို့ ရွေးချယ်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။

အစ္စရေးလ်လေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ဟော့ဒ်သည် နံနက်အစောကြီးကတည်းက စစ်ဆင်ရေးရုံးမှာရှိနေသည်။ အီဂျစ် ကင်းလှည့်လေယာဉ်များ ဝင်လာကြောင်း ရေဒါမှာဖမ်းမိသည်။ မစ် ၂၁-လေယာဉ်ပျံများသည် လေထဲ၌ မည်မျှကြာအောင် ပျံဝဲနေနိုင်ကြောင်း သူကောင်းစွာသိသည်။ နံနက် ၇-နာရီ ၄၅-မိနစ်ဆိုလျှင် ထိုလေယာဉ်ပျံများ ဆီကုန်ကြပေတော့မည်။

ပထမဦးဆုံး တိုက်ခိုက်ရေး လေယာဉ်အုပ်စုအတွက်၊ အဓိက ပစ်မှတ် အဖြစ် အီဂျစ်လေယာဉ်များ ပျံတက်ရာ ပြေးလမ်းကို သတ်မှတ်သည်။ လေယာဉ် ပျံများ ပျံတက်မလာနိုင်အောင် ဗုံးကြဲဖျက်ဆီးလိုက်ရမည်။ တစ်ဆက်တည်း မစ် ၂၁-လေယာဉ်ပျံများကိုလည်း တတ်နိုင်သမျှ ပျက်စီးစေရမည်။ မစ် ၂၁-လေယာဉ်ပျံများသည် အီဂျစ်လေတပ်မတော်၏ တစ်မျိုးတည်းသော တိုက်လေ ယာဉ်များဖြစ်သည်။ အစ္စရေးလ် လေတပ်တိုက်ခိုက်မှုကို အကာအကွယ်ပေးနိုင် သည်။ အီဂျစ်တို့၏ ခရီးဝေးသွား ဗုံးကြဲလေယာဉ်ပျံကြီးများ မပျက်စီးအောင် ကာကွယ်နိုင်သည်။ ယင်းဗုံးကြဲလေယာဉ်ပျံကြီးများဖြင့် အစ္စရေးလ်မြို့ရွာများကို ဗုံးကြဲရန် ပြင်ဆင်ထား၏။ ပြေးလမ်းပေါ်သို့တက်ကာ ပြေးရန်အရှိန်ယူနေသည် မစ် ၂၁-လေယာဉ်ပျံ ၈-စင်းမှာ မြေပြင်မှမကြွလိုက်ရဘဲနှင့် အစ္စရေးလ်လေတပ် ၏ ချေမှုန်းခြင်းကို ခံလိုက်ရလေသည်။

ပထမ မစ် ၂၁-တိုက်လေယာဉ် ၁၂-စင်းနှင့် မစ် ၁၉-တိုက်လေယာဉ် ၈-စင်း၊ စုစုပေါင်း အစင်း(၂၀)ကို အစ္စရေးလ်က မျှားယူရန် ကြိုးစားခဲ့သည်။ အီဂျစ်တို့၏ အဓိကလေတပ်စခန်းရှိရာ ကိုင်ရိုမြို့အနီးမှ ခွာထွက်လာအောင် လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အစ္စရေးလ်ဘက်မှ လေယာဉ်ပျံများဖြင့် အရောင်ပြကာ ပရိယာယ်သုံးခဲ့သည်။ အက္ကဘာပင်လယ်ကွေ့တွင် ပျံသန်းခြင်း၊ စွယ်ရောင်ပြ ခြင်းများဖြင့် တစ်ဖက်ကို အာရုံစိုက်နေခိုက် တစ်ဖက်မှ အလစ်ဝင်တိုက်ရန် ဖြစ်သည်။ ညှာလက်သီးပြုပြီး ဘယ်ခိုက်လက်သီးဖြင့် အလဲထိုးနည်းဖြစ်သည်။ အီဂျစ်လေတပ် များသည် အစ္စရေးလ်ပရိယာယ်ကို မရိပ်မိရှာဘဲ၊ မြေထဲပင်လယ်ဘက်ကိုသာ အာရုံစိုက်နေကြသည်။ အစ္စရေးလ်က ဆီနိုင်းကျွန်းဆွယ် တောင်ဘက်စွန်းမှ တိုက်ခိုက် ရန်ဖြစ်သည်။ အစ္စရေးလ်၏ ပရိယာယ်ကြောင့် အီဂျစ် မစ်လေယာဉ်ပျံ ၂၀ သည် ဟိုပြေးလိုက်၊ ဒီပြေးလိုက် ဖြစ်နေခဲ့၏။

ယခု တကယ်တိုက်သောအခါ လေယာဉ်ပျံ ၂၀ အနက် ၄-စင်းက သာ အစ္စရေးလ်လေယာဉ်များကို ပြန်လည်တိုက်ခိုက်နိုင်လေသည်။ အစ္စရေးလ် လေယာဉ် ၂-စင်းကို သူတို့ကပစ်ချလိုက်သည်။ သူတို့လည်း အစ္စရေးလ်လက် ချက်ဖြင့် ဖျက်ကျသွားကြသည်။

အစွရေးလ်သည် စစ်ကြောင်း ၄-ကြောင်းခွဲကာ ရန်သူလေတပ်စခန်းများသို့ ပျံသန်းသည်။ တစ်ကြောင်းက ခရီးတိုအဖြစ် ပင်လယ်ကို ကျော်ဝိုက်ပျံသန်းကာ၊ ကိုင်ရိုတစ်ဝိုက်မှ လေတပ်စခန်းများကို ညှာဝိုက်လက်သီးဖြင့် အလဲထိုးသကဲ့သို့ တိုက်ခိုက်သည်။ အချို့က တူးမြောင်းနှင့်ဆီခိုင်းကိုကျော်ပြီး ဝင်တိုက်ကြသည်။ အချို့က အီဂျစ်အထက်ပိုင်း စခန်းများကို တည့်တည့်သွားကာ တိုက်ခိုက်ကြသည်။ “ကျွန်တော်တို့လိုချင်သလို တည့်တည့်မတ်မတ် တိုက်နိုင်ခဲ့ကြပါတယ်” ဟု စစ်ဆင်ရေးမှူးချုပ် ဗိုလ်မှူးချုပ် အီဇာရိန်းဖမ်းက ပြောသည်။

အစွရေးလ်လေယာဉ်တို့သည် ပစ်ကွင်းများသို့ရောက်အောင် အလွန်နိမ့်ရှိုင်းစွာ ပျံသန်းသွားကြသည်။ မြေပြင်အထက် သို့တည်းမဟုတ် ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်ထက် ပေ ၃၀-ထက်ပို၍ မမြင့်သောအမြင့်မှ ပျံသန်းသွားကြလေသည်။ ထိုသို့ပျံသန်းခြင်းအားဖြင့် အီဂျစ်ရေဒါစက်များ ဖမ်းယူနိုင်သည့်အမြင့် ဝေရီယာထက် နိမ့်နေလေရာ၊ ရေဒါထဲတွင် အစွရေးလ် လေယာဉ်ပျံများ လာနေကြောင်းသိရမည်မဟုတ်ချေ။ မိမိ၏လေယာဉ်ပျံများကို အီဂျစ်ရေဒါများတွင် ဖမ်းမိနေမည်ထက် အမေရိကန်နှင့်ရုရှရေဒါများတွင် ဖမ်းမိနေမည်ကို အစွရေးလ်တို့က ပိုမိုစိုးရိမ်ကြသည်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသအတွင်းမှာ ရေဒါလှိုင်းတို့များလွန်းလှသည်။ ဆီခိုင်းကျွန်းဆွယ်အတွင်း၌ အီဂျစ်ရေဒါစခန်းပေါင်း ၁၆-ခုရှိသည်။ ထို့ပြင် အခြားစခန်းများလည်းရှိနေလေရာ လေထုအတွင်း၌ ဘာဖြစ်နေသည်ကို အလွယ်တကူ သိရှိနိုင်ကြသည်။

ယင်းဒေသတစ်ဝိုက်၌ရှိနေသော ရုရှရေတပ်ကလည်း အခြေအနေကို မျက်တောင်မခတ် စောင့်ကြည့်နေသည်။ အမေရိကန်အမှတ် ၆-ရေတပ်မတော်က ရေကြောင်းချီ ရေဒါများ၊ လေကြောင်းချီ ရေဒါများကို အသုံးပြုနေသည်။ လေယာဉ်တင်သင်္ဘောဖြင့် လှည့်လည်သွားလာရင်းပင် ရေဒါများဖြင့် ဖမ်းယူထောက်လှမ်းနေလေသည်။ ဗြိတိသျှ စစ်တပ်များကလည်း ဆိုက်ပရပ်စ်ကျွန်းမှ နေ၍ ရေဒါများဖြင့် ဖမ်းယူကာ အခြေအနေကို မျက်ခြည်ပြတ်မခံသောအချိန်လည်းဖြစ်သည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ဗြိတိန်နိုင်ငံသည် ရန်သူလေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုများ လွှဲချော်အောင် ရေဒါလှိုင်းများဖြင့် နောက်ယှက်ခြင်း၊ ကြိုးမဲ့ကြေးနန်းများဖြင့် သတင်းမှားများပေးခြင်းဖြင့် ရန်သူတို့၏ပစ်မှတ်များ၊ ဦးတည်ချက်များ လွှဲချော်ကုန်အောင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုနည်းကြောင့် ဂျာမနီသည် အမှားမှား အယွင်းယွင်းများဖြစ်ခဲ့ရသည်။

ယခုလည်း အစွရေးလ်က အထက်ပါနည်းကို အလွန်သတိထားနေ

လေသည်။

အီဂျစ်ရေဒါစခန်းပေါင်း ၂၃-ခု (ဆီနိုင်းတွင်ရှိသည့် ၁၆-ခု အပါအဝင်) တို့ကို တနင်္လာနေ့ညနေတိုင်အောင် အလုပ်မလုပ်နိုင်အောင် အစ္စရေးလ်လေတပ်က ပြုလုပ်ထားနိုင်ခဲ့သည်။ လျှပ်စစ်လှိုင်း တန်ပြန်လွှတ်မှု (အီးစီအမ်)ဖြင့် အီဂျစ်ရေဒါများ အလုပ်လုပ်မရအောင် နောက်ယှက်ထားနိုင်ခဲ့သည်။ အီးစီအမ်ကို တနင်္လာနေ့ နံနက် ၇-နာရီ ၄၅-မိနစ်အထိ အသုံးပြုခြင်းမရှိချေ။ အချိန်စောသုံးလျှင် ရန်သူကို သတိပေးရာရောက်မည်။ ထို့ကြောင့် တကယ်စစ်တိုက်သောအချိန်ကျမှ အစ္စရေးလ်က အသုံးပြုသည်။

အစ္စရေးလ်လေတပ်၏တိုက်ခိုက်နည်းမှာ ပထမအခေါက်၌ ပစ်မှတ်များကိုထိအောင်တိုက်သည်။ တစ်ဖန်ယုံ့ဝဲပြီး ဒုတိယနှင့်တတိယမြောက် ဆက်လက်တိုက်သည်။ တစ်ချိန်လျှင် ၁၀-မိနစ် အချိန်ရသည်။ အသုတ်ပေါင်းများစွာက တစ်သုတ်ပြီးတစ်သုတ် အလှည့်ဖြင့် အဆက်မပြတ် တိုက်ခိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်အုပ်စုလျှင် တိုက်လေယာဉ် ၄-စင်း ပါသည်။ တစ်သုတ်လျှင် ပစ်မှတ်ပေါ်မှာ ၇-မိနစ်ကြာ ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်သည်။ တစ်စင်းက ငုံးကြဲသည်။ ၂-စင်း သို့မဟုတ် ၃-စင်းက စက်သေနတ်ဖြင့်ပစ်သည်။ ကျန် ၃-မိနစ်တွင် လမ်းကြောင်းလွဲမှားခြင်းများကို ပြင်ဆင်သည်။ အချိန်ရလျှင်ရသလို ပစ်မှတ်များကို ပြန်လည်ပစ်ခတ်သည်။ အစ္စရေးလ်တို့သည် ပထမဆုံးတိုက်ခိုက်မှုကို အောင်မြင်စွာလုပ်နိုင်ခဲ့သည်။ အီဂျစ် အဓိကစခန်းများကို တိုက်ခိုက်ရာတွင် အောက်ပါအတိုင်း စနစ်တကျ သတ်မှတ်ထားသည်။

- ပစ်မှတ်သို့ရောက်ရန် ခန့်မှန်းခြေ ၂၂-မိနစ်ခွဲ
- ပစ်မှတ်အပေါ်တွင် ကြာမြင့်သည်
- အချိန် ခန့်မှန်းခြေ ၇-မိနစ်ခွဲ
- မိမိစခန်းသို့ပြန်လာသည်အချိန်
- ခန့်မှန်းခြေ ၂၀-မိနစ်
- မြေပြင်၌ လှည့်လည်သည်အချိန်
- ခန့်မှန်းခြေ ၇-မိနစ်ခွဲ
- စုစုပေါင်းကြာမြင့်သည်အချိန်
- ခန့်မှန်းခြေ ၅၇-မိနစ်ခွဲ

ထိုသို့ အချိန်ကို ခွဲခြားထားခြင်းအားဖြင့် လေယာဉ်တစ်စင်းသည် ပထမအကြိမ် တိုက်ခိုက်ပြီး တစ်နာရီအတွင်းမှာပင် ဒုတိယအကြိမ်မြောက် သွားရောက်တိုက်ခိုက်နိုင်မည် ဖြစ်လေသည်။

သို့ကလို အစွရေးလ်လေတပ်က အီဂျစ်လေတပ်စခန်းများကို သွား
 ရောက်တိုက်ခိုက်နေကြစဉ် မိမိ၏စခန်းများကို စောင့်ရှောက်ကာကွယ်ရန် တိုက်
 လေယာဉ်ပေါင်း ၁၂-စင်းကိုသာ ချန်ထားခဲ့သည်။ ၈-စင်းက ကောင်းကင်တွင်
 ပျံဝဲနေသည်။ ၄-စင်းက ပြေးလမ်းပေါ်မှာ အသင့်စောင့်ဆိုင်းနေသည်။ ထိုနည်း
 အားဖြင့် အစွရေးလ်တို့သည် ကြီးမားသော စွန့်စားမှုကို ပြုလုပ်လိုက်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။
 ဘုရင့်နောင် နောင်ရိုးတိုက်ပွဲဝင်သကဲ့သို့ ပြည်တွင်းမှာအနည်းငယ်သာ ချန်ရစ်ကာ
 ရှိသမျှ လေတပ်အင်အားတစ်ခုလုံးဖြင့် သွားရောက်တိုက်ခိုက်ကြခြင်းဖြစ်သည်။

ငြေစိုက် ဗုံးကြဲတိုက်လေယာဉ်တို့ကို အဓိကအသုံးပြုသည်။ ရန်သူကို
 များစွာထိခိုက်စေသော အပျက်အစီးများစေသောနည်းဖြစ်သည်။ မိမိတို့သည်
 ဗုံးကြဲလေယာဉ်ပျံကြီးများဖြင့် တိုက်ခိုက်ရန် မလိုလားကြောင်း ထိုလေယာဉ်ပျံ
 ကြီးများသည် အထူးသဖြင့် လူနေအိမ်ခြေ၊ မြို့ရွာများကိုသာ တိုက်ခိုက်နိုင်သည်
 ဖြစ်ရာ၊ မြို့ရွာများကို မိမိတို့မတိုက်လိုကြောင်း ပြေးလမ်းများ၊ တိုက်လေယာဉ်
 များကို ဖျက်ဆီးပစ်ရန်မှာ ဗုံးကြဲတိုက်လေယာဉ်ပျံကလေးများဖြင့် လုံလောက်ကြောင်း
 စသည်ဖြင့် လေတပ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ဝိန်းဖိမင်းက ပြောသည်။

ရာမ အီဂျစ်လေတပ်ကြီး ပြားပြားဝပ်သွားခြင်းမှာ အလစ်အတိုက်ခံ
 လိုက်ရခြင်း၊ အငိုက်ခံလိုက်ရခြင်းကြောင့်သာမဟုတ်။ အစွရေးလ်တို့၏ ဗုံးကြဲ
 မှုစနစ်ကြောင့်လည်းဖြစ်သည်။ အီဂျစ်လေယာဉ်ပျံများ မိုးပေါ်ပျံမတက်နိုင်အောင်
 ပြေးလမ်းများကို ပထမဦးဆုံး ဖျက်ဆီးလိုက်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ပြေးလမ်း
 မရှိတော့သဖြင့် ပျံမတက်နိုင်သည့် အီဂျစ်လေယာဉ်ပျံများကို စိတ်တိုင်းကျ
 ဖျက်ဆီးခွင့်ရတော့သည်။ ခြေထောက်ရိုက်ချိုးပြီးမှ ထင်တိုင်းကျင့်သည့်သဘော
 ဖြစ်သည်။ လေယာဉ်ပြေးလမ်းများမှာ သာမန်အားဖြင့် ချက်ချင်းပြန်ပြင်လျှင်
 ရနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ပြေးလမ်းကိုဖျက်ဆီးရုံမျှသာမဟုတ်၊ ပြေးလမ်းပေါ်၌
 တစ်လုံးပြီးတစ်လုံး အချိန်နှင့်ပေါက်ကွဲနေမည့် ဗုံးများကိုပါ ချထားခဲ့သည်။ ထိုဗုံးများက
 အဆက်မပြတ် ပေါက်ကွဲနေခြင်းအားဖြင့် ပြေးလမ်းကိုချက်ချင်း ပြင်ရန် အခွင့်အရေးမျိုး
 ရရှိနိုင်ကြတော့မည် မဟုတ်ချေ။

ထိုနည်းဖြင့်ပင် လေယာဉ်ပျံ ပြေးလမ်း ပေပေါင်း ၅ထောင်မှ ၆ထောင်
 အထိကို ပေါင် ၅၀၀၊ ပေါင် ၁၀၀ ဗုံးများဖြင့် ပျက်စီးစေခဲ့လေသည်။ ခြေပြင်မှာရှိသော
 ရန်သူလေယာဉ်များ၊ ကောင်းကင်မှာရှိသော ရန်သူလေယာဉ်များကို အများအားဖြင့်
 စက်သေနတ်ဖြင့်သာ ပစ်ခတ်ဖျက်ဆီးခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

အီဂျစ်စခန်းများမှ လေယာဉ်ပစ် အမြောက်များဖြင့် ပြန်လည်ခုခံ
 ပစ်ခတ်ခြင်းမှာ အစွရေးလ်တို့ မျှော်မှန်းထားသည်ထက် များစွာလျော့နည်း နေလေ

သည်။ ထိုမျှသာမက လက်ကလည်း မတည့်ကြချေ။ အလွဲအချော်တွေများလွန်းသည်။ ရုရှလုပ် ဖြေပြင်မှ ဝေဟင်သို့ ပစ်သည့် ဆမ် ၂-အမျိုးအစား ခုံးယာဉ်၏ လက်ချက်ဖြင့် အစ္စရေးလ် လေယာဉ်တစ်စင်းတစ်လေမျှပင် ပစ်ချခြင်းမခံခဲ့ရချေ။ ခုံးယာဉ်များသည် လုံးဝမထိရောက်တော့သော ပစ္စည်းများသာ ဖြစ်နေချေတော့သည်။ တက်လာသည့် အမြန်နှုန်းကလည်း နှေးကွေးလွန်းလှသည်။ တစ်ခါတွင် အစ္စရေးလ် လေယာဉ်မှူးသည် တစ်ဖက်ထောင့်တွင် လေယာဉ်ပျံ တစ်စင်းကိုမြင်လိုက်ရ၏။ ထိုလေယာဉ်သည် မိမိတို့နှင့်အတူ ဘာကြောင့် မပျံသနည်းဟု တွေးမိပြီး ထပ်ကြည့်သည်။ ထိုအခါကျမှပင် ခုံးယာဉ်တစ်ခု တက်လာကြောင်း သူသဘောပေါက်တော့သည်။ ထို့ကြောင့် တိုခုံးယာဉ်ဆီသို့ ဦးတည်ပြီး ပျံသန်းသည်။ အနားသို့ရောက်ကာမှ အပေါ်ကကျော်ပြီး ရှောင်လိုက်သည်။ ခုံးယာဉ်သည် သူ့ကိုလွန်ပြီး ပျောက်သွားတော့သည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ၊ ထိုကဲ့သို့သော အစွမ်းမထက်လှသည့် ခုံးယာဉ်များကိုပင် သူတို့အထင်ကြီး ကိုးစားနေကြလေသည်။

သမ္မတနတ်ဆာတွင် ဖြေပြင်ပစ်ခုံးယာဉ်များရှိသည်။ တယ်လ်အဗစ်မြို့ကို မလွဲတမ်း ပစ်ခတ်ဖျက်ဆီးနိုင်သည့် ခုံးယာဉ်များဖြစ်ကြောင်း နတ်ဆာကပြောသည်။ လွန်ခဲ့သောနှစ်များကတည်းက ဂျာမန်နှင့်အရှေ့ ဥရောပနိုင်ငံများမှ သိပ္ပံပညာရှင်ကြီးများ အီဂျစ်သို့လာရောက်ပြုလုပ်ပေးသွားခဲ့သော ခုံးယာဉ်များဖြစ်လေသည်။ ယင်းခုံးယာဉ်များကို ကိုင်ရှိခြင်းတစ်ကိုက်မှာ ဂုဏ်ယူဝင့်ကြွားစွာဖြင့် တပ်ဆင်ထားသည်။ တော်လှန်ရေးနေ့ စစ်အင်အားပြပွဲတွေမှာလည်း ထုတ်ပြကြသည်။ တကယ်တမ်းစစ်တိုက်သောအခါတွင် ယင်းခုံးယာဉ်များသည် ဘာအစွမ်းမှ မရှိတော့ပါချေ။

အဆိုပါ ခုံးယာဉ်များလုပ်သည့် သုတေသနဌာနကို အစ္စရေးလ် လေယာဉ်ပျံများက ဖျက်ဆီးခြင်းလုံးဝ မပြုခဲ့။ အစ္စရေးလ် လေတပ်မတော်သည် အီဂျစ်လေတပ်စခန်းများကို မိနစ် ၈၀-ကြာမျှ တိုက်ခိုက်သည်။ ငြီးလျှင် ၁၀-မိနစ်နားသည်။ နောက်တစ်ဖန် ဒုတိယအကြိမ်မြောက် မိနစ် ၈၀-ကြာ တိုက်ခိုက်ပြန်သည်။ ထို ၂-နာရီနှင့် မိနစ် ၅၀-အချိန်အတွင်း၌ အီဂျစ်လေတပ်၏ ထိုးစစ်ဆင်နိုင်သော အင်အားများနှင့် တိုက်ခိုက်ခိုက်နိုင်သောအားများကို ချေမှုန်းပစ်ခဲ့နိုင်လေသည်။

စစ်ဖြစ်သည့် ပထမဦးဆုံးသောနေ့မှာပင် အီဂျစ်လေတပ်စခန်းပေါင်း ၁၉-ခုကို တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းနိုင်ခဲ့လေသည်။ စောစောကဖော်ပြခဲ့သည့် စစ်စခန်း ၁၀-ခုအပြင် မင်ဂူရာ၊ ဟယ်လ်ဝမ်စ်၊ အယ်လ်မီညာ၊ အယ်လ်မာဖာ၊ ဒီဗာဆွာ၊ ဟာဂါဒါ၊ ရပ်စ်ဘားနားစ်နှင့် ကိုင်ရှိ နိုင်ငံတကာ လေဆိပ်တို့ဖြစ်လေသည်။ ထိုနေ့မနက်မှာပင် ဆက်လက်တိုက်ခိုက်သော လေတပ်စခန်းများဖြစ်သည်။

လေကြောင်းမှ တိုက်ခိုက်သည့်မိနစ်ပေါင်း ၁၇၀-အတွင်း အီဂျစ် လေတပ်မှ လေယာဉ်ပျံပေါင်း ၃၄၀-အနက်၊ ခရီးဝေး ပျံသန်းနိုင်သည့် တီယူ ၁၆- ဖုံးကြံလေယာဉ်ပျံကြီးပေါင်း ၃၀-အပါအဝင် အသုံးချနိုင်သည့် လေတပ် လေယာဉ်ပျံ ပေါင်း ၃၀၀-ကျော်ကို ဖျက်ဆီးပစ်ခဲ့လေသည်။

ဆီနိုင်းဒေသရှိ အရေးအကြီးဆုံးသော အယ်လ်အရစ်ရှိရှိ လေယာဉ် စခန်းကိုမူ အစွဲအလွန်တိုက် တစ်မျိုးတစ်ပုံ တိုက်ခဲ့သည်။ ၎င်း၏ လေယာဉ် ပြေးလမ်းများကိုမဖျက်ဆီးဘဲ လေယာဉ်များကိုသာ ဖျက်ဆီးခဲ့သည်။ အကယ်၍ အစွဲအလွန်တိုက် ထိုဒေသကိုသိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သော် ရှေ့တန်းစစ်ဖျက်နှာအတွက် ရိက္ခာများ ပိုရေး၊ ဒဏ်ရာရသူများ ပြန်သယ်ရေးစသည်များ ပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက် ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့စီစဉ်ခဲ့သကဲ့သို့ပင် ဆီနိုင်းဒေသအား သိမ်းပိုက်လိုက်ပြီးသောအခါ ထိုလေယာဉ်ပျံ ကွင်းမှာ အစွဲအလွန်တိုက် များစွာအသုံးဝင်ခဲ့လေသည်။ နောက်တစ်နေ့ အင်္ဂလိပ် ညနေပိုင်းမှစပြီး စတင်အသုံးပြုခွင့်ရခဲ့သည်။

တစ်ခုထက်မနည်းသော လေတပ်စခန်းများတွင် ရှိရှိသမျှသော လေ ယာဉ်အားလုံးကို တစ်စင်းမကျန် ဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ဟန်ပြ အရုပ်လေယာဉ်များကိုမူ အစွဲအလွန်တိုက် လုံးဝမထိခဲ့။ မတို့ခဲ့ချေ။ အီဂျစ်တို့က ယင်းအရုပ်လေယာဉ်ကြီးများကို၊ ရန်သူက လေယာဉ်ပျံအစစ်များထင်မှတ်အောင် နည်းပင်ယာယ်သုံး၍ ချထားခြင်းဖြစ်သည်။ အစွဲအလွန်တိုက် အစစ်နှင့်အတူကို ထိုမျှတိတိကျကျသိခြင်းမှာ အီဂျစ်တို့ အသုံးမကျ၍လော့ သို့တည်းမဟုတ် အစွဲအလွန် တိုက် ထောက်လှမ်းရေးကောင်းလွန်း၍လော့ဟုမေးရာ၊ နှစ်ခုစလုံးကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း အစွဲအလွန်တိုက်အရာရှိတစ်ဦးက ပြောကြားသည်။ ဆီနိုင်းတွင်ရှိသည့် လေယာဉ်ကွင်းများ နှင့်ပတ်သက်၍မူ၊ မိမိတို့ရသည့် ထောက်လှမ်းချက်များက ပိုမိုကောင်းမွန်နေသည်။ ထို့ကြောင့် လုံးဝ အမှားအယွင်းမရှိအောင် တိုက်ခိုက်နိုင်ခဲ့သည်ဟု ၎င်းကပင် ဆက်လက်ပြောကြားသည်။

မြေထဲပင်လယ်တွင်ရှိသော ဆိုဗီယက် စစ်သင်္ဘောများရှိ ရေဒါများက အစွဲအလွန်တိုက်လေယာဉ်တို့ ဝင်ရောက်လာကြောင်းကို ဖမ်းမိလျှင် ၁၀-မိနစ်အတွင်း အီဂျစ်ဘက်သို့အကြောင်းကြားနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဂျော်ဒန်နှင့်ဆီးရီးယားတို့ထက် ၂-နာရီမျှစောပြီး အရေးကြီးသည့် အီဂျစ်ကို လက်ဦးအောင် တိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ထိုနည်းဖြင့် အင်အားကြီးသည့် အီဂျစ်လေတပ် ကို ပထမဆုံး တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းပြီး နောက်မှကျန်သော ရန်သူများကို ရှိသမျှ အင်အား အကုန်သုံးပြီး တိုက်ခိုက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

“အီဂျစ်ကိုတိုက်အပြီး ၂၅-မိနစ်အကြာမှာပဲ ဂျော်ဒန်နဲ့ဆီးရီးယားကို

ကျွန်တော်တို့ တိုက်ခိုက်နိုင်ပါတယ်” ဟု ဗိုလ်ချုပ်ဟောဒ်က ပြောဆိုသည်။

တနင်္လာနေ့ မွန်းမတည့်မီကလေးမှာပင် ဆီးရီးယားလေတပ်က ဟိုင်ဗာ ပင်လယ်အော်အနီးရှိ အစ္စရေးလ်ပိုင် ရေနံချက်စက်ရုံကို ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်တော့သည်။ ထို့ပြင် မက်ကစ်ဒိုလေယာဉ်ကွင်းကိုလည်း တိုက်ခိုက်ကြလေသည်။ ထိုလေယာဉ်ကွင်း၌ အစ္စရေးလ်၏ အယောင်ဆောင် အရုပ်လေယာဉ်အမြောက်အမြားကို ဖျက်ဆီး သွားကြလေသည်။ အစ္စရေးလ်က ဒမတ်စကတ်မြို့အနီးရှိ ဆီးရီးယား လေတပ်စခန်းကို တန်ပြန်တိုက်ခိုက်သည်။

မွန်းလွဲပိုင်း၌ ဂျော်ဒန်လေတပ်မတော်က၊ ကီဗာဆာကင်အနီးရှိ အစ္စ ရေးလ်လေတပ်စခန်းကို တိုက်သည်။ နိုရက်တ်လတ်စ်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လေယာဉ် ပျံတစ်စင်း ပျက်သွားသည်။ အစ္စရေးလ်က ဂျော်ဒန်ပြည်တွင်းမှ မာဗရက်နှင့် အမွမ် လေယာဉ်ကွင်းများကို ပြန်လည်တိုက်ခိုက်သည်။

စစ်စဖြစ်သည့် တနင်္လာနေ့ညနေ နေဝင်ရီတရော အချိန်မတိုင်မီမှာပင် အစ္စရေးလ်လေတပ်က ရန်သူ့လေယာဉ်ကွင်းပေါင်း ၂၃-ခုကို တိုက်ခိုက်နိုင်ခဲ့လေ သည်။ အစ္စရေးလ်က သာမန်ဗုံးများကို သုံးခြင်းထက် အနေသွားဗုံးများကိုကြံချ သည်။ သို့မှသာ ညဘက်တွင် တစ်လုံးပြီးတစ်လုံးကျကာ ပေါက်ကွဲနေမည်ဖြစ်သည်။

နောက်တစ်နေ့ ဇွန်လ(၆)ရက်နေ့ မနက်တွင် အီရတ်လေတပ်မတော် က အစ္စရေးလ်၏နာဘာညာမြို့ကို စတင်တိုက်ခိုက်သည်။ အစ္စရေးလ်ကလည်း အီရတ်ဂျော်ဒန်နယ်စပ်ရှိ အနောက်ဘက်အစွန်ဆုံး လေတပ်စခန်းဖြစ်သော အိပ်ချ်- ဂုကို ပြန်လည်တိုက်ခိုက်သည်။

စစ်ပွဲဒုတိယနေ့ညဘက်အထိ အစ္စရေးလ်တို့က ရန်သူ့လေယာဉ်ပျံပေါင်း ၄၁၆-စင်းကို ဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့လေသည်။ ၃၉၃-စင်းမှာ မြေပြင်ပေါ်မှာပင် ဖျက် ဆီးခံလိုက်ရခြင်း ဖြစ်သည်။

ဂါလီလီ ပင်လယ်မြောက်ဘက်၌ ပျံသန်းနေသည့် အစ္စရေးလ်လေ ယာဉ်ပျံနှစ်စင်းအနက် တစ်စင်းကို လီဘာနွန်က ပစ်ချလိုက်သည်။

စစ်ဖြစ်သည့် ပထမ ၂-ရက်တွင် အစ္စရေးလ် လေတပ်က အကြိမ် ပေါင်း ၁၀၀၀-ကျော် ပျံသန်းတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ လေယာဉ်မှူးအမြောက်အမြား သည် တစ်နေ့လျှင် ၈-ကြိမ်အထိပင် ပျံသန်းခဲ့ကြရ၏။ ဒုတိယနေ့ညအထိ အစ္စရေးလ်ဘက်က လေယာဉ်ပျံပေါင်း ၂၆-စင်း ပျက်စီးဆုံးရှုံးရသည်။ ထိုအထဲ တွင် တင့်ကားဖျက်ခုံးပျံများ တပ်ဆင်ထားသော လေယာဉ် ၆-စင်းပါဝင်သည်။ လေယာဉ်မှူးပေါင်း ၂၁-ယောက် ပျောက်ဆုံးသည်။ တစ်ဝက်ခန့်မှာ အီဂျစ်တွင် သော်ဂင်၊ ဆီးရီးယားတွင်သော်ဂင်၊ စစ်သုံ့ပန်းများအဖြစ် ဖမ်းဆီးထားခြင်း ခံရလေ

သည်။ အီရတ်နှင့်ဂျော်ဒန်က လေယာဉ်မှူး ၂-ယောက်စီ ပြန်ပို့သည်။ တစ်ယောက်မှာ အီဂျစ်တွင် အသတ်ခံလိုက်ရသည်ဟု ကြားရသည်။ တစ်ယောက်ကို အီဂျစ်က ပြန်ပို့သည်။ အခြားနှစ်ယောက်ကိုမူ လွှတ်ပေးရန်အတွက်လည်း အီဂျစ်နှင့်ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ လေယာဉ်မှူးနှစ်ယောက်သည် ဆီးရီးယားနယ်အတွင်း၌ လေယာဉ်ပျံကို သေနတ်မှန်ရာ ရန်သူလက်၌ အဖမ်းခံရခြင်းထက် မိမိကိုယ် မိမိသတ်သေသည်က ကောင်းသည်ဆိုကာ သူတို့လေယာဉ်ကို သူတို့ပြန်ဖျက်ဆီးလိုက်ကြသည်။

နှစ်ရက်အတွင်း အီဂျစ်လေတပ်များ ပျက်စီးခဲ့ရသည့် တန်ဘိုးမှာ ဒေါ်လာ သန်းပေါင်း ၅၀၀ (မြန်မာငွေ ကုဋေ ၂၅၀-ခန့်)ရှိသည်ဟု ခန့်မှန်းရသည်။ ထို့ပြင် မြေပြင်တွင်ရှိသည့် အဆောက်အဦများ၊ ပစ္စည်းများ ရေဒါစခန်း ၂၃-ခု၊ မြေပြင်မှ ဝေဟင်ပစ်ခုံးများဖျက်ဆီးခြင်းခံရသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ လေယာဉ်ပြေးလမ်းများမှာ ချက်ချင်းပြန်ပြင်နိုင်သည်။ ရုရှက အကူအညီပေးမည်ဆိုပါကလည်း အီဂျစ်လေတပ်မှာ ၆-လအတွင်း ပြန်ခေါင်းထောင်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ပစ္စည်းများ၊ လေယာဉ်များ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်းမှာ အကြောင်းမဟုတ် လှချေ။ သို့သော်လည်း အီဂျစ်လေတပ်မတော်၏ စိတ်ဓာတ်ကို ပြန်လည်မြှင့်တင်ပေးရေးမှာမူ များစွာခက်ခဲလေသည်။ နှစ်ပေါင်းများစွာ အချိန်ယူရချေမည်။ အီဂျစ်လေယာဉ်မှူးပေါင်း ၃၅၀-အနက် ၁၀၀-ခန့်မှာ တိုက်ပွဲမှာ ကျဆုံးခဲ့ကြကြောင်း ခန့်မှန်းရလေသည်။ မတ် ၂၁-လေယာဉ်ပျံပေါင်း မြောက်မြားစွာတို့ သည် မြေပြင်တွင် ရပ်နေခိုက်မှာပင် ဖျက်ဆီးခြင်းခံလိုက်ကြရလေသည်။ ထိုအထဲတွင် ကျွမ်းကျင်ပြီးသော လေယာဉ်မှူးတွေလည်း အများအပြား ပါဝင်သွားကြလေသည်။

➔

မြေပုံအညွှန်း

၁။ ဒမတ်စကပ်	၇။ ဘာသမတ
၂။ ဟာဖရတ်	၈။ ဖါယစ်
၃။ အမွမ်	၉။ ကိုင်ရို
၄။ အယ်လ်အရစ်ရှို	၁၀။ ဘင်နီဆုစ်
၅။ ဂျီဘယ်လစ်ဘနီ	၁၁။ အယ်လ်မင်ညာ
၆။ ဘာဂစ်ဂါဖါ	၁၂။ လစ်ဇာ

နတ်ဆာအနေဖြင့် အစွဲရောင်းလဲ လေတပ်၏အင်အားကို စောစောကတည်းက ကောင်းစွာသိခဲ့သည်။ အီဂျစ်နိုင်ငံအနေဖြင့် ကြည့်လျှင် မူလောက်စရာတော့ကား မဟုတ်ပါ။ လေယာဉ်ပျံ ၃၀၀-ခန့်ရှိသည်။ ထိုအထဲမှ ၅၀၊ ၆၀-ခန့်မှာ တင့်ကားပျက်ဒုံးပျံများ တပ်ဆင်ထားသည့် မေါင်ဂါမဂျစ်စတာ အမောင်းသင် လေယာဉ်တွေ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိုမျှသာအင်အားရှိသော ရန်သူလေယာဉ်များက တစ်ကြိမ်ပြီး တစ်ကြိမ် လှိုင်းလုံးကြီးများလို ချီတက်လာကာ မိနစ်ပေါင်း ၁၇၀-အတွင်း အီဂျစ်လေတပ်ကို ပျက်ဆီးသွားချေပြီ။

ဇွန်လ(၉)ရက်နေ့၌ နှုတ်ထွက်ကြောင်း ကြေညာရင်း သမ္မတနတ်ဆာက အောက်ပါအတိုင်း မိန့်ခွန်းပြောကြားသွားသည်။

“ကျွန်တော်တို့ မျှော်လင့်ထားတာထက် ရန်သူရဲ့တိုက်ခိုက်မှုက ပိုပြီး ပြင်းထန်ထိရောက်နေတယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းပြောမယ်ဆိုရင်၊ တစ်ပြိုင်တည်းမှာပဲ ရန်သူဟာ အခြေအမြစ်တွေက ခွင့်ပြုတာထက်လဲပိုပြီး ပြင်းထန်အင်အားကောင်းနေသေးတယ်ဆိုတဲ့ စကားလုံးကိုပါထည့်ပြောဖို့ လိုပါလိမ့်မယ်။ အာရပ်ပြည်ထောင်စုထဲမှာရှိတဲ့ ဗြိတိလေကြောင်းပိုင် လေယာဉ်ကွင်းတွေအားလုံးကိုရော စစ်တပ်လေယာဉ်ကွင်းတွေအားလုံးကိုပါ ရန်သူက တစ်ပြိုင်တည်းမှာ ဝင်တိုက်သွားပါပြီ။ ဒါကိုကြည့်ရင် ရန်သူဟာ ကျွန်တော်တို့က တန်ပြန်ထိုးစစ်ဆင်မှာကို ကာကွယ်နိုင်ဖို့အတွက် သူ့ရှိရင်းစွဲအင်အားထက် တစ်ခုခုအပေါ်မှာ မှီခို အားထားနေပြီဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကို တွေ့ရပါတယ်။ သူ့မှာရှိရင်းစွဲအင်အားထက် ၃-ဆလောက် ပိုအားကောင်းတဲ့ လေတပ်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်လာတာပါပဲ” စသည်ဖြင့် ပြောကြားလေသည်။

နတ်ဆာပြောသည့် အင်အား ၃-ဆဆိုသော စကားမှာ မှန်ကန်ပါသည်။ အီဂျစ်လေယာဉ်ပျံများသည် အထဲနေလှသည်။ သူတို့ဘက်မှ လျှို့ဝှက်ချက်များကို အစွဲရောင်းလဲဘက်ကရရှိထားသည်။ အီဂျစ်လေတပ်အနေဖြင့် ရန်သူ စစ်ခန်းများသို့ ရောက်အောင် ပြင်ဆင်ပျံသန်းရန်မှာ အချိန် ၃-နာရီမျှကြာလေသည်။ အစွဲရောင်းလဲလေယာဉ်များနှင့် ထိုအချက်မှာလည်း ကွာခြားနေသည်။ မြေပြင်တွင် ပြင်ဆင်ချိန်မှာ အစွဲရောင်းလဲလေယာဉ်များအဖို့ ၇-မိနစ်နှင့် ၁၀-မိနစ်အထိသာ ကြာမြင့်သည်။ အီဂျစ်လေယာဉ်ပျံတစ်စင်းအဖို့မှာမူ မြေပြင်မှ တက်လာနိုင်ဖို့အတွက် ပြင်ဆင်သည့် အချိန်မှာ ၂-နာရီကျော် ကြာမြင့်လေသည်။

အီဂျစ်က လေယာဉ်ပျံတစ်စင်းကို တစ်နေ့တည်းတွင် နှစ်ကြိမ် ပျံသန်းတိုက်ခိုက်ရာတွင် အသုံးမပြုလို။ အစွဲရောင်းလဲက တစ်နေ့တည်းတွင် ၈-ခေါက် အထိ ပျံသန်းတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။ လေယာဉ်ပျံများကလည်း ပျံသန်းနိုင်ကြသည်။

ထိုအကြောင်းကြောင့်လည်း အစ္စရေးလ် လေတပ်သည် ရှိရင်းစွဲထက် ၃-ဆလောက် ပိုအားကောင်းလာသည်ဆိုသော စကားမှာ မှန်သည်ဟုဆိုနိုင်သည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေ၊ နတ်ဆာကမူ အမေရိကန်နှင့်အင်္ဂလိပ်တို့က အစ္စရေးလ် ဘက်မှ ဝင်ရောက်တိုက်ပေးသဖြင့် ယခုလိုဖြစ်ရသည်ဟု စွပ်စွဲသည်။ ထိုအချက်ကို အမှန်တကယ်ပင် သူ့ယုံကြည်နေပေလိမ့်မည်။

နတ်ဆာနှင့်ဂျော်ဒန်ဘုရင်ဟူစိန်တို့နှစ်ဦး ဇွန်လ ၁၆-ရက် အင်္ဂါနေ့က တယ်လီဖုန်းနှင့် ပြောကြားခဲ့သည့်စကားများကို ဇွန်လ ၈-ရက် ကြာသပတေး နေ့တွင် အစ္စရေးလ်အစိုးရ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူက ထုတ်ဖော်လိုက်သည်။ တယ် လီဖုန်းချင်း ပြောကြသောစကားများကို ခိုးယူနားထောင်ကာ အသံဖမ်းထားခဲ့သည် ဟုဆိုသည်။ နတ်ဆာနှင့်ဟူစိန်ပြောသည်ဆိုသော စကားများမှာ။

နတ်ဆာ။ ။ နေကောင်းရဲ့လား။ ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာတွေမှာ ဆက် တိုက်နေကြဦးမှာလား။ တိုက်မယ်ဆိုရင် အစ်ကိုသိချင်တယ်။

နတ်ဆာ။ ။ ဒီစစ်ပွဲမှာ အမေရိကန်နဲ့ အင်္ဂလိပ်တွေ ဝင်ပေါင်းပြီး တိုက်နေကြတယ်ဆိုတာကို ဂျော်ဒန်ဘုရင်အစိုးရအနေနဲ့ ကြေညာချက်ထုတ်မလား။

ဟူစိန်။ ။ အဖြေမသဲကွဲ့။

နတ်ဆာ။ ။ ဟဲ့လို့၊ အမေရိကန်နဲ့ အင်္ဂလိပ်လို့ပြောမလား။ ဒါမှမဟုတ် အမေရိကန်တစ်ဦးတည်း ဝင်ကူတိုက်ပေးနေတာပါလို့ ကျွန်တော်တို့ ပြောကြမလား။

ဟူစိန်။ ။ အမေရိကန်နဲ့အင်္ဂလိပ်ပေါ့။

နတ်ဆာ။ ။ အင်္ဂလိပ်မှာ လေယာဉ်ပျံတင် သင်္ဘောရှိသလား။

ဟူစိန်။ ။ အဖြေမသဲကွဲ့။

နတ်ဆာ။ ။ ကောင်းတယ်၊ ဘုရင်ဟူစိန်ကလည်း ကြေညာချက်တစ်ခု ထုတ်မယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း ကြေညာချက်တစ်ခုထုတ်မယ်။

နတ်ဆာ။ ။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ရှိသမျှအင်အားတွေအကုန်သုံးပြီး တိုက်နေတယ်။ ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာတွေမှာလဲ ညလုံးပေါက်တိုက်ပွဲတွေဖြစ်နေတယ်။ စစ်ပွဲမှာ အခက်အခဲ ရှိလာရင်လဲ ကိစ္စမရှိပါဘူး။ ဒါကိုကျော်လွန်နိုင်မှာပဲ။ ဘုရားသခင် ဟာ ကျွန်တော်တို့နဲ့အတူတူ ရှိနေပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကို ကယ်မ၊ နေပါတယ်။ အမေရိကန်နဲ့အင်္ဂလိပ်က အစ္စရေးလ်ဘက်က ကူတိုက်ပေးနေကြောင်း ဂျော်ဒန်ဘုရင် အစိုးရက ကြေညာချက်ထုတ်မယ်မဟုတ်လား။

ဟူစိန်။ ။ အဖြေမသဲကွဲ့။

နတ်ဆာ။ ။ ဘုရားရေ။ ကျွန်တော်ပြောတာက အမေရိကန်နဲ့အင်္ဂလိပ် လေယာဉ်ပျံတင်သင်္ဘောပေါ်က လေယာဉ်ပျံတွေဟာ အစ္စရေးလ်ဘက်ကကျပြီး

ကျွန်တော်တို့ကိုတိုက်ကြောင်း ကျွန်တော်က ကြေညာချက်ထုတ်မယ်။ ဂျော်ဒန် ကလည်းထုတ်ပါ။ ဒီအခါမှာ ဆီးရီးယားကလည်း ကျွန်တော်တို့လိုပဲ ကြေညာ ချက်ထုတ်တာ တွေ့ရမှာပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့ ကြေညာချက်ထုတ်ကြမယ်လေ။ ဒါကို အလေးထားလုပ်ရမယ်။ ဒီအချက်ကို ဖြစ်အောင်လုပ်ရမယ်။

ဟူစိန်။ ။ကောင်းပြီလေ၊ လုပ်ကြတာပေါ့။

နတ်ဆာ။ ။ကျေးဇူးသိပ်တင်တယ်ဗျာ၊ အရှုံးမပေးပါနဲ့၊ ကျွန်တော် တို့က ရင်ထဲအသဲထဲကနေ လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲနဲ့ ခင်ဗျားတို့ကို ထောက်ခံပါတယ်။ ခင်ဗျားတို့နဲ့အတူတူရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ လေယာဉ်ယုံတွေ ဒီနေ့မနက်ကစပြီး အစွရေးလ်ပြည်ပေါ်မှာ တိုက်နေကြပြီ စသည်ဖြင့် အပြန်အလှန် ပြောကြပါသည် ဆိုကာ ထုတ်ဖော်ပြောခြင်းဖြစ်လေသည်။

ထိုစကားလုံးများကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် နတ်ဆာသည် ယခုစစ်ပွဲ အတွင်းသို့ အမေရိကန်နှင့်အင်္ဂလိပ်ကို ဆွဲသွင်းရန် ကြိုးစားကြောင်း၊ အစွရေးလ် နှင့် ပူးပေါင်းသည်ဟုစွပ်စွဲရန် စီစဉ်ကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။ ထိုမျှသာမက သူသည် သူ၏လေယာဉ်ယုံများက အစွရေးလ်ကို သွားတိုက်နေပြီဖြစ်ကြောင်း၊ သူမဟာမိတ်နိုင်ငံဖြစ်သော ဂျော်ဒန်ကို လိမ်ညှာပြောဆိုလေသည်။

အမှန်တော့ သူလေတပ်သည် ဘာတစ်ခုမှမလုပ်နိုင်ခဲ့။ စစ်ပြီးဆုံးသည် မှစ၍ ထိုအချက်ကို မယုံကြည်ကြောင်း ဂျော်ဒန်ဘုရင် ဟူစိန်က လန်ဒန်မြို့၌ ပြောကြားသည်။ နောက်နှစ်ရက်အကြာ ဇူလိုင်လ ၄-ရက်နေ့၌ အီဂျစ်နိုင်ငံခြား ရေးဝန်ကြီး မိုဟာမက် ရိယဒ်ကိုတိုင်းမိစ်သတင်းထောက်က ကိုင်ရိုမြို့တွင် တွေ့ဆုံ မေးမြန်းပြီး အောက်ပါအတိုင်း ပြန်လည်ရေးသားသည်။

“စစ်ဖြစ်နေတုန်းက အင်္ဂလိပ်စိုးကြီးလေယာဉ်ယုံတွေဟာ အာရပ်ပြည်သူ တွေကို ဝင်တိုက်ပေးကြောင်း ဝန်ကြီးက တကယ်ယုံကြည်ပါသလား” ဟု သတင်း ထောက်က မေးသည်။ ဝန်ကြီးက မိမိမှာ သက်သေအထောက်အထားမရှိကြောင်း ယင်းအချက်သည် ဗြိတိန်နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားများအတွက် အရေးကြီးသော်လည်း အာရပ်ပြည်သူများအတွက်မူ အရေးမကြီးကြောင်းဖြင့် ပြန်လည်ဖြေကြားသွားသည်။

အမေရိကန်နှင့်အင်္ဂလိပ်တို့ ပါဝင်တိုက်သည်ဆိုသော မမှန်မကန်စွပ်စွဲ ချက်ကို ရုရှတို့ကလည်း ယုံကြည်ခြင်းမရှိချေ။ ထိုမျှသာမက ရုရှတို့က ထိုစွပ် စွဲမှုအတွက် ဒေါသပင်ထွက်ကြသည်။ အမှန်မှာ ထိုနည်းဖြင့် ရုရှထောက်ခံလာ အောင် ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ထိုစွပ်စွဲချက်ကြောင့်ပင် အီဂျစ် နှင့်ဂျော်ဒန်တို့ ဒုက္ခရောက်ခဲ့ရလေသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ အာရပ်နိုင်ငံများမှ ပြည်သူများကမူ ယနေ့ထက်တိုင်အောင် ထိုအချက်ကို ယုံကြည်နေကြ၏။

စစ်ဖြစ်ပြီး ၂ ရက်အကြာ ဆုံးရှုံးသည့်အာရပ်လေယာဉ်စာရင်း

အီဂျစ်	ဗုံးကြဲယာဉ်များ	တူးနီးလက်-၁၆ ဆီလူးရိုင်း-၂၈	၃၀ ၂၇
	တိုက်လေယာဉ်များ	ဆူချိုင်း-၇ မစ်-၂၁ မစ်-၁၉ မစ်-၁၅/၁၇	၁၈ ၉၅ ၃၀ ၈၂
	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	ဆိုင်နီ-၁၂ ဆီလူးရိုင်း-၁၄ အမ်အိုင်-၄-ရဟတ် အမ်အိုင်-၆ ရဟတ် အခြားရဟတ်ယာဉ်များ	၈ ၂၄ ၁ ၈ ၄
		ပေါင်း	၃၀၉
ဆီးရီးယား	ဗုံးကြဲယာဉ်များ	ဆီလူးရိုင်း-၂၈	၂
	တိုက်လေယာဉ်များ	မစ်-၂၁ မစ်-၁၅/၁၇	၃၂ ၂၃
	ရဟတ်ယာဉ်များ	မစ်-၄	၃
		ပေါင်း	၆၀
ဂျော်ဒန်	တိုက်လေယာဉ်များ	ဟနီးတား	၂၁
	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး		၆
	ရဟတ်ယာဉ်များ		၂
		ပေါင်း	၂၉
အီရတ်	ဗုံးကြဲလေယာဉ်	ထုဂိုလက်-၁၆	၁
	တိုက်လေယာဉ်များ	မစ်-၂၁ ဟနီးတား	၉ ၅
	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး		၂
		ပေါင်း	၁၇
လီဘနွန်	တိုက်လေယာဉ်များ	ဟနီးတား	၁
	ပေါင်း	၄၁၆	

ဆီနိုင်းကျွန်းဆွယ်တွင် အင်္ဂလိပ်နည်းအတိုင်း အိဂျစ်နှင့်အစွရေးလ်
လေယာဉ်ပျံများ စီးချင်းတိုက်ခဲ့ကြသည်။ တစ်ဖက်ကလည်း အိဂျစ်လေယာဉ်ပျံ
တွေကို မြေပြင်မှပင် ပျံတက်ခွင့်မပေးတော့ဘဲ အစွရေးလ်က တိုက်ပစ်လိုက်သည်။

လေယာဉ်စီးချင်းတိုက်ပွဲများ ဆီးနိုင်းမှာ ၆၄-ကြိမ်တိုင်တိုင် ဖြစ်ပွားသည်။
အိဂျစ်မစ်တိုက်လေယာဉ်ပျံ ၅၀-ကို အစွရေးလ်လေတပ်မှ မိုင်းရတ်ချီ လေယာဉ်ပျံ
များက ပစ်ချနိုင်ခဲ့သည်။

လေယာဉ်စီးချင်းတိုက်ကြရာတွင် အိဂျစ်လေယာဉ် ၅၀ ပျက်ကျပြီး
အစွရေးလ်မှ တစ်စင်းမှမကျခြင်းမှာ တိုက်ပွဲ၏အဖြေဖြစ်ကြောင်း လေတပ်ဗိုလ်
ချုပ် ဟော့ဒ်က ပြောသည်။ ထိုမျှတိုတောင်းသည့်အချိန်အတွင်း အစွရေးလ် လေတပ်
က ရာခိုင်နှုန်းပြည့် အောင်ပွဲကို မည်သို့မည်ပုံ ရအောင်တိုက်ခဲ့သနည်းဟူသော
အချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ဗိုလ်ချုပ်ဟော့ဒ်က အောက်ပါအချက်များကို အကြောင်း
ပြသည်။

၁။ ၁၆-နှစ်လုံးလုံး ပြုလုပ်ခဲ့ရသည့်အစီအစဉ်များသည် တကယ်
တန်းဆိုတော့ မိနစ်ပေါင်း ၈၀-မျှအတွက်သာဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့သည်
အစီအစဉ်များနှင့်အတူနေ၏။ အစီအစဉ်များပေါ်မှာ အိပ်၏။ အစီအစဉ်များကိုစား၏။
ထိုနည်းဖြင့် အောင်မြင်ရာအောင်မြင်ကြောင်း အစီအစဉ်များကို ပို၍ ပို၍ အကောင်းဆုံး
အမှန်ကန်ဆုံးဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။

၂။ ။ရန်သူ၏လေတပ်လှုပ်ရှားမှုနှင့် ဆောင်ရွက်ချက်များ၊ ရန်သူ
လေတပ်စခန်းများ၏ အကွာအဝေးနှင့် အသေးစိတ်အကြောင်းများ ရန်သူလေ
ယာဉ်ပျံများ တပ်ဖြန့်ထားခြင်း၊ ရေဒါစခန်းနှင့်ခုံးပျံစခန်းများ၏ အကွာအဝေး
တည်နေရာ စသည့်အကြောင်းများနှင့် ပတ်သက်၍ အစွရေးလ်တို့ရရှိထားသည့်
ထောက်လှမ်းချက်များသည် အလွန်ကောင်းမွန် မှန်ကန်သည်။

၃။ ။ရရှိလာသည့်သတင်းများ၊ ပစ်မှတ်အသစ်များကို လေသူရဲများထံသို့
ပို့ပေးနိုင်ခြင်း၊ လိုအပ်သလို တိတိကျကျ ညွှန်ကြားနိုင်ခြင်း စသည့် စစ်ဆင်ရေး
ထိန်းသိမ်းကွပ်ကဲမှုတို့အောင်မြင်ကောင်းမွန်လှသည်။

၄။ ။ပျမ်းမျှခြင်းအားဖြင့် အသက် ၂၃-နှစ်မျှသာရှိသေးသော
လေသူရဲများသည် အောင်မြင်မှုတွင် ဆက်သွယ်နေသည့် စတုတ္ထအကြောင်းကြီး
ဖြစ်သည်။ ပုံသန်းခြင်း၊ လမ်းကြောင်းရွေးချယ်ခြင်း၊ ခုံးကြိုခြင်း စသည်တို့အတွက်
နှစ်ပေါင်းများစွာ လေ့ကျင့်ထားသည့် အကျိုးကျေးဇူးဖြစ်သည်။ စစ်တကယ်ဖြစ်လာ
သောအခါ အောင်မြင်မှုသည် ငြိမ်းချမ်းစဉ်က လေ့ကျင့်ထားချက် ၂၅-ရာခိုင်နှုန်း
မျှသာရှိမည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ခဲ့ကြသည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် တကယ်စစ်ဖြစ်လာသောအခါ လောကြီးနေမှု၊
ဖောစိတ်ဝင်နေမှုနှင့် လေယာဉ်ပစ်အမြောက်ဆံများကို ရှောင်တိမ်းနေရမှုများကြောင့်
အောင်မြင်မှု လျော့နည်းရမည်ဟု တွက်ထားသည်။ သို့သော် တကယ်တမ်း
စစ်ဖြစ်လာသောအခါတွင်မူကား အံ့ဖွယ်ကောင်းလောက်အောင်ပင် ငြိမ်းချမ်းစဉ်က
လေ့ကျင့်ထားသည်ထက်ပင် ပိုမိုအောင်မြင်ကြောင်း မြင်တွေ့ရ လေတော့သည်။
ဤသို့ဖြစ်လာခြင်းမှာ လေယာဉ်မှူးများသည် သူတို့တာဝန်ဝတ္တရားနှင့် အဓိက
အချက်ပေါ်မှာ အာရုံစူးစိုက်ဆောင်ရွက်ချက်ကြောင့်ဖြစ်သည်။

နောက်တစ်ချက်မှာ ငြိမ်းချမ်းစဉ်ကာလက လေ့ကျင့်ရာတွင် လေကြောင်း
လုံခြုံမှု စည်းကမ်းများကို လိုက်နာနေရသည်။ စစ်ဖြစ်သောအခါ၌ ထိုစည်းကမ်း
များ လိုက်နာရန်မလိုဘဲ ထင်တိုင်းမောင်း၊ ထင်တိုင်းပစ်လုပ်နိုင်သောကြောင့်
ဖြစ်သည်။ အစ္စရေးလ်လေယာဉ်တို့သည် အခေါက်တိုင်း အခေါက်တိုင်း၌ ရန်သူ
လေယာဉ်တစ်စင်းကို မလွဲတမ်း ဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့ကြသည်သာ ဖြစ်သည်။ တစ်ကြိမ်
တွင် အစ္စရေးလ် တိုက်လေယာဉ် ၂-စင်းတည်းက မြေပြင်ပေါ်မှာရှိနေသော အီဂျစ်
ဗုံးကြဲလေယာဉ် ၁၆-စင်းကို ၄-မိနစ်အချိန်အတွင်း ဖျက်ဆီးပစ်နိုင်ခဲ့သည်။

အထက်ပါအတိုင်း အစ္စရေးလ်လေတပ်၏ အောင်ပွဲနှင့်ပတ်သက်၍
လေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ဟောဒ်က ရှင်းလင်းပြောပြသည်။

ယခုကဲ့သို့သော တိုက်နည်းခိုက်နည်းကို အစ္စရေးလ်တို့သည် နှစ်ပေါင်း
များစွာကတည်းက လေ့ကျင့်ခဲ့ကြ၏။ နီဂေ့စ်သံကန္တာရ တောင်ပိုင်းတွင် သူတို့
အတွက် ပစ်ကွင်း ၄-ခု၊ ၅-ခုရှိသည်။ ပစ်ကွင်းတစ်ခု တစ်ခုတွင် ထောင်ပေါင်း
များစွာသော ဗုံးတို့ကို ကြံခဲ့ကြသည်။ တစ်နှစ်လျှင်တစ်ကြိမ် လေတပ်လေ့ကျင့်
မှု လုပ်သည်။ ယင်းပစ်ကွင်းသို့သွားကာ ပစ်မှတ်များကို ဗုံးကြဲသည်။ စက်သေ
နတ်ဖြင့်ပစ်သည်။ ထိုသို့ လေ့ကျင့်ခဲ့သော အကျိုးကျေးဇူးကို သူတို့ယခုခံစား
ကြရခြင်းဖြစ်သည်။ လေယာဉ်ပျံတိုင်းသည် ပစ်မှတ်ကို မလွဲအောင်ပစ်ခတ် တိုက်ခိုက်
နိုင်ကြသည်။

လူ့အရည်အချင်းနှင့် မြင့်မားသော သင်တန်း၏ အကျိုးကျေးဇူးများသည်
ကောင်းကင်မှာသာ တိုးတက်သည်မဟုတ်၊ အောင်မြင်သည်မဟုတ်၊ မြေပြင်မှာပါ
ကြီးမားစွာ အောင်မြင်လေသည်။ လေယာဉ်ပျံတစ်စင်းကို ၇-မိနစ်မှ ၁၀-မိနစ်အတွင်း
မြေပြင်မှ ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်နိုင်စွမ်းရှိသည်။ တစ်နေ့လျှင် ကောင်းကင်၌
အကြိမ်ပေါင်း ၅၀၀ကျော် ပျံသန်းနိုင်သည်။ အမှန်မှာ ထိုသို့တိုးတက်နေခြင်းသည်
တတ်ကျွမ်းမှုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကြောင့် ဖြစ်လေသည်ဟုလည်း ဗိုလ်ချုပ်ဟောဒ်
က မှတ်ချက်ချဖူးသည်။ ၎င်းကပင်ဆက်၍ ...

“ကျွန်ုပ်တို့၏ လေယာဉ်အားလုံးကို ပြင်ဆင်ထားရာ တိုက်ပွဲစသည် တနင်္လာနေ့နံနက် ၇-နာရီ ၄၅-မိနစ်အချိန်၌ လေယာဉ်ပျံများ၏ အခြေအနေမှာ ၉၉-ရာခိုင်နှုန်းထက်ပင် ပိုကောင်းနေသည်။ စစ်ကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် လေယာဉ်ပြင်ဆင်မှု အခြေအနေများ ကောင်းမွန်နေလေသည်။ လေယာဉ်ပျံ တစ်စင်းစင်းသည် ပြုပြင်ရန်လိုသည်ဆိုငြားအံ့ လေယာဉ်ပျံများသည် လေယာဉ်ပျံ ကိုစောင့်မနေရပေ။ သူ့အတွက် ချက်ခြင်းပင် ပြင်ဆင်ပြီးဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုအခြေ အနေမျိုးသို့ရောက်အောင် ကျွန်ုပ်တို့ လုပ်ထားခဲ့ကြသည်” ဟု ပြောသည်။

ဗိုလ်ချုပ်စိမ်းမင်းကလည်း “စစ်မဖြစ်ခင် ၃-၄-လခန့်က အမေရိကန် လေတပ်မတော်အရာရှိတက္ကသိုလ်မှ အရာရှိကြီးများ အစွဲရေးလ်သို့ ရောက်လာ ခဲ့ကြသည်။ သူတို့သည် ကိုင်ရိုင်သို့ရောက်ခဲ့ကြပြီး ကိုင်ရီလေတပ်ကို များစွာ အထင်ကြီးထားကြသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ဂျော်ဒန်တို့ သွားရောက်လည်ပတ်ကြ ရာ ဘုရင်ဟူစီနိုပြောပြသည်များကို အထင်ကြီးခဲ့ကြပြန်သည်။ ကျွန်တော်တို့ထံ ရောက်လာပြီး ကျွန်တော်နှင့်စကားပြောခွင့်ကြံသောအခါ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ ဘေးကြပ်နံကြပ် ဖြစ်နေပြီဟု သူတို့ထင်မှတ်မည်ဖြစ်ကြောင်း တွေးမိသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ကျွန်တော်တို့ပြောလေ့ပြောထရိခဲ့သည့် စကားတစ်ခွန်းကို ကျွန်တော်က သူတို့အားပြန်ပြောပြသည်။ ထိုစကားမှာ ‘ဒို့ကို ဂျာမန်တွေ ဝိုင်းထား ပြန်ပြီ၊ တော်တော်သနားစရာကောင်းတဲ့ ငမိုက်သားတွေပဲ’ ဟူသော စကားလုံး ဖြစ်သည်။ ထိုစကားသည် ယခုထက်တိုင်အောင် မှန်ကန်နေကြောင်းပြောရင်း ယခုကျွန်တော်တို့အနေဖြင့်လည်း ဒို့ကိုအာရပ်တွေ ဝိုင်းထားပြန်ပြီ၊ တော်တော် သနားစရာကောင်းတဲ့ ငမိုက်သားတွေပဲဟူ၍ ပြောရပါမည်” စသည်ဖြင့် ပြောသည်။

တနင်္လာနေ့မနက် ၁၀-နာရီ ၃၅-မိနစ်တွင် အီဂျစ်လေတပ်ကြီးမှာ ဖျက်စီးခဲ့ပြီးလေပြီ။ ဆီနိုင်းဒေသမှာရှိသော အီဂျစ်စစ်တပ်များအား အကာအကွယ် ပေးနိုင်သောအခြေအနေမှာ မရှိတော့ချေ။ ယခုအချိန်သည် အစွဲရေးလ်အတွက် အရေးကြီးဆုံးသောအချိန် ဖြစ်နေသည်။ အစွဲရေးလ်အစိုးရ အဖွဲ့ဝင်အများစုသည် အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးအတွက် စိုးရိမ်နေကြသည်။

ယခုလည်း ထိုကဲ့သို့ အရေးကြီးသောအချိန်သို့ ဆိုက်ရောက်နေပြန် သည်။ အချိန်ပေါ်တွင် လုံးလုံးတည်နေသည်။ အစွဲရေးလ်ရရှိသောအချိန်သည် တိုတောင်း၏။ ထိုတိုတောင်းသော အချိန်အတွင်းမှာပင် အောင်ပွဲကို မြန်နိုင်သမျှ အမြန်ဆုံးရဖို့ အရေးကြီးနေသည်။

၄၈-နာရီမျှသာအချိန်ဖြင့်ပင် ဆီနိုင်းမှာရှိနေသော နတ်ဆာ၏ အင် အားတစ်သိန်းရှိသည်။ အီဂျစ်တပ်ကြီးကို နောက်ဘက်သို့မောင်းထုတ်နိုင်ရန်မှာ

အစ္စရေးလ်အတွက် အရေးကြီးဆုံးဖြစ်နေသည်။ မိမိတပ်များ စူးအက်တူး
ပြောင်းအထိ ရောက်ရှိရေး၊ ရှစ်အယ်လ်ရှိတ်ကို သိမ်းယူရေး၊ ဂျေရုဆလင်နှင့်
ဂျော်ဒန်၏အနောက်ဘက်ကမ်းခြေအများအပြားကို သိမ်းယူရေးသည် အလွန်
အရေးကြီးနေသည်။ သို့သော် သူတို့မှာ အချိန် ၄၈-နာရီမျှပင် ရှိသေးပါ၏လော။
ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မိုရှေဒါယန်သည် များစွာပူပင်သောက ရောက်
နေ၏။

နတ်ဆာကို သူ့လေတပ်မတော်၏ အခြေအနေမှန်အား လေတပ်အရာ
ရှိများက အသိပေးလိုက်မည်ဆိုလျှင် နတ်ဆာက သူ့လူများကို ကြင်နာသနားမည်
ဆိုလျှင် သူ့အနေဖြင့် ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီ အရေးပေါ် အစည်းအဝေး
ကိုအမြန်ဆုံး ကျင်းပရန် တောင်းဆိုပေလိမ့်မည်။ စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်မရှိသော
အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကို တောင်းဆိုပေလိမ့်မည်။ နတ်ဆာသည် ထိုသို့ လုပ်ပြီး
အစ္စရေးလ်ကို လှူမြင်မကောင်းအောင် အပုပ်ချပေလိမ့်မည်။

ထိုအကြောင်းကြောင့် ဒါယန်သည် အလျင်မြန်တက့ အလျင်မြန်ဆုံး
နှုန်းဖြင့် ရှေ့သို့တက်ရန် သူ့တပ်မှူးများကို တိုက်တွန်းလေတော့သည်။ သို့သော်
လည်း သူတိုက်တွန်းချက်ကို အချို့ကသာ လိုလားလေသည်။

ရေတပ်ထိုးစစ်

ဇွန်လ ၅-ရက်၊ တနင်္လာနေ့ညတွင် အစွရေးလ်ရေတပ်သည် ပို့ဆက်နှင့် အလက်ဇန္ဒရီးယား ဆိပ်ကမ်းများကို တိုက်ခိုက်လေသည်။ မြေထဲပင်လယ်ထဲတွင် အီဂျစ်၏ အဓိကရေတပ်စခန်းကြီးနှစ်ခုဖြစ်သည်။ အစွရေးလ်ရေတပ်တွင် ဖျက်သင်္ဘောကြီး တစ်စင်းနှင့် အမ်တီဘီသင်္ဘောအချို့ပါသည်။ ပို့ဆက်မြို့ဆီသို့ ချဉ်းကပ်သွားသောအခါတွင် ဒုံးပျံတင် အီဂျစ် အိုအက်စ်အက်စ်အေ သင်္ဘော ၂-စင်း ထွက်လိုက်လာသည်။

အစွရေးလ်သင်္ဘောက ၂၀-မမ စက်အမြောက်ကလေးဖြင့် ပစ်ခတ်သောအခါ၊ အီဂျစ်သင်္ဘော ၂-စင်းသည် သေနတ်တစ်ချက်မျှ ပြန်မပစ်ဘဲ ဆိပ်ကမ်းအတွင်းသို့ ပြန်လှည့်ပြေးလေသည်။ နှစ်စင်းစလုံး ပျက်သွားသည်။ ပို့ဆက်ဆိပ်ကမ်းအတွင်း၌ အီဂျစ်ရေတပ်မှ အမ်တီဘီသင်္ဘော ၃-စင်းနှင့် ရေငုပ်သင်္ဘော၊ ဖျက်သင်္ဘော ၃-စင်းတို့ရှိသည်ဟု ယုံကြည်ရသည်။ ထို့ကြောင့် အစွရေးလ်ရေငုပ်တပ်သားများ ဆိပ်ကမ်းအတွင်းသို့ ဝင်သွားကြသည်။ သို့သော် သူတို့ဘာမှမတွေ့ကြချေ။ ရေနံတင်သင်္ဘော ၂-စင်းသာ တွေ့ရသည်။ ထိုသင်္ဘောများကိုမူ ရပ်သူရွာသားများအထိ ဒုက္ခမရောက်စေလိုသောကြောင့် ဖျက်ဆီးခြင်း မပြုခဲ့ကြဟု အဆိုရှိသည်။

အစွရေးလ်ရေတပ်သည် တစ်ညလုံး ပို့ဆက်သင်္ဘောဆိပ်မှာ ကင်းလှည့်နေသည်။ အလက်ဇန္ဒရီးယားမှ စစ်ကူများထပ်လာမည်ဟု မျှော်လင့်သဖြင့် အသင့်စောင့်နေခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် ဘာတစ်စင်းမှရောက်မလာ။ အလက်ဇန္ဒရီးယား

မြို့၌လည်း အစ္စရေးလ်သင်္ဘောများက တိုက်ခိုက်နေကြပြီ ဖြစ်လေသည်။

အစ္စရေးလ်တို့ ပို့ဆက်သင်္ဘောဆိပ်ကို ဝင်တိုက်ရာတွင် ရန်သူသင်္ဘော အား မဖျက်ဆီးလိုက်ရသဖြင့် အောင်ပွဲမရဟု မဆိုနိုင်ချေ။ အမှန်က တယ်လ် အဗစ်မြို့ကို ကာကွယ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ပို့ဆက်မြို့မှာ ဒုံးပျံတင်သင်္ဘော ၁၈-စင်းရှိသည်။ ဒုံးပျံများသည် ပေါင် ၁၀၀၀ ဒုံးပျံများဖြစ်ပြီး ၃၅မိုင် အကွာအထိ ပစ်နိုင်သည်။ ထိုဒုံးပျံများဖြင့် တယ်လ်အဗစ်မြို့ကို လှမ်း၍မပစ်နိုင်အောင် ကာကွယ်ခြင်းဖြစ်သည်။ နောက်တစ်နေ့ ဇွန်လ ၆-ရက်နေ့ နံနက်ပိုင်းတွင် ပို့ဆက် နှင့် အီဂျစ် ရေတပ်သည် အလက်ဇန္ဒရီးယားမြို့သို့ ဆုတ်သွားသည်။

တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အစ္စရေးလ်တို့က ပို့ဆက်ဆိပ်ကမ်းကို တိုက်နေ သည်။ အလက်ဇန္ဒရီးယားမြို့ကိုလည်း ပိတ်ဆို့တိုက်ခိုက်သည်။ ရေငုပ်တပ်သား များကို မိုင်းခုံးများအပြည့်အစုံဖြင့် လွှတ်လိုက်သည်။ အီဂျစ်သင်္ဘောများကို ဖောက်ခွဲပစ်ရန်ဖြစ်သည်။ ညသည် လရောင်ကင်းမဲ့ကာ မှောင်မဲနေ၏။ ရေငုပ် သမားများသည် ရည်မှန်းချက်အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ကြလိမ့်မည် ဟု မျှော်လင့်ထားကြသည်။ စောင့်ဆိုင်းနေကြသော်လည်း အရှုထိတက်ခါနီး အချိန်အထိ ရေငုပ်သမားများ ပြန်မလာကြချေ။ အစ္စရေးလ် ရေငုပ်သင်္ဘောကလည်း စောင့်ဆိုင်း မနေနိုင်သဖြင့် ထွက်ခဲ့ရသည်။ နောက်တစ်ညမှာ တစ်ကြိမ် သွား၍စောင့်ပြန်သည်။ သို့သော်လည်း အကြောင်းမထူးချေ။ ထိုသို့စောင့်နေစဉ် အစ္စရေးလ်ရေငုပ်သမား ၄-ဦးကို အလက်ဇန္ဒရီးယားဆိပ်ကမ်းတွင်တွေ့သဖြင့် ဖမ်းဆီးထားကြောင်း၊ အီဂျစ် အစိုးရအဘော်ဖြစ်သော အယ်လ်အာရပ်သတင်းစာတွင် ပါလာသည်။ နောက်ထပ် တစ်ယောက်ကိုလည်း ထပ်မံဖမ်းဆီးမိသွားသည်။

အီဂျစ်ရေတပ်ကလည်း တန်ပြန်တိုးစစ်ဆင်လာ၏။ ဇွန်လ ၆-ရက် နေ့ညတွင် ရေငုပ်သင်္ဘော ၃-စင်း အစ္စရေးလ်ဆိပ်ကမ်းသို့ ကပ်လာသည်။ တစ်စင်းမှာ ဟိုင်ဖာမြောက်ဘက်သို့၎င်း၊ တစ်စင်းက တောင်ဘက်သို့၎င်း၊ နောက် တစ်စင်းက အက်ရှ်ဒေါသို့၎င်း၊ ကပ်လာကြသည်။ သူတို့သည် တိုက်ခိုက်ရန်လာ ခြင်းဖြစ်သလော သို့တည်းမဟုတ် အဖျက်သမားများ ကမ်းပေါ်သို့တင်ပေးရန် လာခြင်းဖြစ်သလော တိတိကျကျမသိရချေ။ အစ္စရေးလ်က လိုက်တိုက်သည်။ အနည်းဆုံး တစ်စင်း ပျက်သွားသည်ဟု ခန့်မှန်းရသည်။ သို့သော်လည်း သူတို့အားလုံး ပြန်လွှတ်သွားကြ၏။ အစ္စရေးလ် ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ် အာရယ်လ်က အီဂျစ်တို့သည် ပယ်ရီစကပ်များကို အလွန်သုံးကြောင်း၊ ပျော်ပွဲစားထွက်လာကြသည်နှင့်ပင်တူနေကြောင်း ပြောသည်။

အစ္စရေးလ်က ရေကြောင်းမှ တိုက်ခိုက်နေခြင်းသည် တနင်္လာနေ့၌ အယ်လ်အရပ်ရှ်မြို့ကို လေကြောင်းမှလေထီးတပ်သားများနှင့် တိုက်ခိုက်ရန် စီစဉ်

ထားသည်ကို စစ်ကူခြင်းဖြစ်သည်။ အယ်လ်အရပ်ရှ်သည် ဆီနိုင်းဒေသမှ အီဂျစ်၏ စစ်ရေးအချက်အခြာစခန်းဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း တနင်္လာနေ့ညနေမှာပင် အစီအစဉ်ကို ဖျက်လိုက်သည်။ သံချပ်ကာတပ်များ ဗိုလ်ချုပ်တာလ်၏ စစ်ကြောင်းသည် အောင်ပွဲတွေခံနေသည်။ ခန့်ယူနှစ်နှင့်ရာဖါကိုဖြတ်ပြီး အယ်လ်အရပ်ရှ်သို့တည်ကာ စစ်ထိုးလာလျက်ရှိသည်။ များစွာလည်း ပေါက်ရောက်နေသည်။

ထို့ကြောင့် ဤနေရာတွင်သုံးမည့် လေထီးတပ်သားများကို ဂျေရုဆလင် မြို့ဘက်သို့ လမ်းကြောင်းလွှဲပစ်လိုက်ရသည်။ ဂျေရုဆလင် စစ်မျက်နှာသည် လည်း အရေးကြီးသော စစ်မျက်နှာပင်ဖြစ်သည်။ အီဂျစ်နှင့်အစ္စရေးလ်တို့ စစ်ဖြစ်ပြီး တစ်နာရီအတွင်းမှာပင် ဂျော်ဒန်ကလည်း ဝင်တိုက်လာခြင်းဖြစ်သည်။

လူဦးရေအားဖြင့် ၂-သန်းခွဲမျှသာရှိသော အစ္စရေးလ်ပြည်သူတို့သည် စစ်အသုံးစရိတ်မှန်သမျှကို လေတပ်နှင့်ကြည်းတပ်အတွက်သာ စုပြုပြီး အသုံးပြုနေရ၏။ ထို့ကြောင့်လည်း အစ္စရေးလ်ရေတပ်မှာ ပြက်လုံးတစ်ခု ခေတ်စားနေသည်။ ရေတပ်အနေဖြင့် ပစ္စည်းတစ်ခုခုလိုချင်လျှင်၊ ၁၉၅၆-ခုနှစ်က စစ်မျိုး ဖန်တီးမှရမည်။ ထိုစစ်တုန်းက ရန်သူ၏ဖျက်သိမ်းတစ်စင်းကို သူတို့သိမ်းပိုက်ရရှိခဲ့ကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

အီဂျစ်စစ်တပ်များ ဆီနိုင်းအတွင်းသို့ ဖြန့်ဝင်ကာ တပ်စွဲကြသောအခါတွင်၊ အစ္စရေးလ်ရေတပ်၌ ဖျက်သိမ်း ၃-စင်းရှိသည့်အနက် တစ်စင်းသာ အသုံးပြုနိုင်လေသည်။ ရေငုပ်သင်္ဘော ၃-စင်းရှိရာတွင်လည်း အားလုံးကို ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မဖြစ်မီက တည်ဆောက်ခဲ့သည့် ရေငုပ်သင်္ဘောများဖြစ်သဖြင့် ခေတ်မမှီတော့ချေ။ ရေငုပ်သင်္ဘောတစ်စင်းမှာ ရေငုပ်၍ပင်မရတော့သော အခြေအနေသို့ ရောက်နေသည်။ ရေတပ်သားဦးရေမှာ ရှိသည့် သင်္ဘောများတွင် လိုအပ်သော ဦးရေ၏ နှစ်ဆဖြစ်နေသည်။

မေလ ၁၉-ရက်နေ့မှစပြီး သူတို့ရေတပ်တွင်လည်း လိုအပ်သည့် စစ်ရေးပြင်ဆင်မှုကို လုပ်ခဲ့ရလေသည်။ အက်ရှ်ဒေါ့တွင် ရေတပ်စခန်းတစ်ခုဆောက်သည်။ အမ်တီဘီနှင့် အခြားစစ်သင်္ဘောငယ်ကလေးများဖြင့် တိုက်ပွဲဝင်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ရေဒါစက်များတပ်ဆင်သည်။ အမြောက်အသစ်များတပ်ဆင်သည်။ ၁၉၅၆-ခုနှစ် စစ်ပွဲတုန်းက အီဂျစ်လက်မှ သိမ်းပိုက်ရရှိခဲ့သည့် ဖျက်သိမ်းမှုမှာလည်း ပြန်လည်ပြင်ဆင်နေခိုက်ဖြစ်သည်။ အနီရောင်ဆေးသုတ်ထားရသည်။ ထို့ကြောင့် ၄၈-နာရီအတွင်း ဆေးအညှို့ ပြောင်းသုတ်ကာ ပင်လယ်တွင်းသို့ ထွက်ခဲ့ရတော့၏။

စစ်ဖြစ်သည့်နေ့အထိ အီဂျစ်နှင့်အစ္စရေးလ်တို့၏ ရေတပ်အင်အားချင်း နှိုင်းယှဉ်ချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်လေသည်။

အမျိုးအစား	အစ္စရေးလ်။	အီဂျစ်။
ဖျက်သင်္ဘော	၃	၇
ရေငုပ်သင်္ဘော	၃	၁၂
ခုံးယဲ့တင်သင်္ဘော	မရှိ	၁၈
ရေငုပ်သင်္ဘောဖျက်သင်္ဘော	၁	၁၂
အိတ်တီဘီ	၈	၃၂

(အစ္စရေးလ်မှာ ရေငုပ်သင်္ဘော ၃-စင်းအနက် တစ်စင်းမှာ ရေငုပ်၍မရသော ရေငုပ်သင်္ဘောဖြစ်သည်)

အစ္စရေးလ်ရေတပ်သည် အီဂျစ်နှင့်မနိုင်းယုဉ်သာအောင် အားနည်းနေသည်။ အစ္စရေးလ်ရေတပ်နှင့် ကြည်းတပ်က အခွင့်သာနေသဖြင့် အရေးမကြီးလှချေ။ ရေတပ်အနေဖြင့်သာလျှင် ရန်သူ၏မြေထဲပင်လယ်ရေတပ်အင်အားကို လျော့ပါးစေရန် အာရုံစူးစိုက်နေရ၏။ မြေထဲပင်လယ်တွင် အီဂျစ်ရေတပ်အင်အား လျော့သွားမှ၊ တယ်လ်အဗစ်မြို့နှင့် လူနေထူထပ်သော ကမ်းရိုးတန်းဒေသများအတွက် အန္တရာယ်လျော့သွားမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မြေထဲပင်လယ်မှ ရေတပ်ကို ပင်လယ်နီဘက်သို့ရောက်သွားအောင် အစ္စရေးလ်တပ်က မြှားခေါ်နေရလေသည်။

ကမ်းတက်ရေယာဉ်များကို နီဂုဗ်သဲကန္တာရအား ဖြတ်ကျော်ပြီး အက္ကာဘာပင်လယ်ကွေ့၏ မြောက်ဘက်ဆုံးဖြစ်သော အစ္စရေးလ်ဆိပ်ကမ်းမြို့ အီလတ်သို့ ပို့လိုက်သည်။ အီလတ်မြို့သို့ နေ့ချင်းရောက်လာသည်။ သို့သော် ထိုညမှာပင် အမှောင်ထုအားကိုးဖြင့် အီလတ်မြို့နှင့် ၁၀-မိုင် ၁၅-မိုင်အကွာ သဲကန္တာရအတွင်းသို့ ယင်းကမ်းတက်ရေယာဉ်များကိုပင် ပြန်ပို့လိုက်၏။ နောက်တစ်နေ့ လင်းလင်းရှင်းရှင်း ရှိသောအခါ ထိုလေယာဉ်များကို အီလတ်မြို့သို့ တစ်ဖန်ပြန်ယူလာပြန်၏။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အစ္စရေးလ် အိတ်တီသင်္ဘောများကို ပင်လယ်နီကိုဦးတည်ပြီး အီလတ်မြို့၌ ကင်းလှည့်ခိုင်းထားသည်။

ထိုအခါတွင် အစ္စရေးလ်တပ်များသည် ရှစ်အယ်လ်ရှိတ်မြို့ကို တိုက်တော့မည်ဖြစ်ကြောင်း အီဂျစ်တို့ကယုံကြည်သွားသည်။

စစ်ဖြစ်သောအခါတွင် အီဂျစ်ရေတပ်၏ ရာခိုင်နှုန်း ၃၀-ခန့်သော အင်အားမှာ ပင်လယ်နီအတွင်းသို့ ရောက်ရှိနေကြသည်။ အစ္စရေးလ်မြို့များအတွက် လုံခြုံရေးမှာ အတန်ငယ်စိတ်အေးသွားရသည်။ စစ်ပြီးဆုံးသည်အထိပင် ပင်လယ်နီအတွင်းသို့ ရောက်သွားသော အီဂျစ်စစ်သင်္ဘောများမှာ စူးအက် တူးမြောင်းပိတ်ထားသည်နှင့် ရင်ဆိုင်နေရသောကြောင့် မြေထဲပင်လယ်သို့ပြန်လာရန်ပင် မဖြစ်နိုင်တော့ချေ။

ဇွန်လ ၈-ရက် ကြာသပတေးနေ့ ညနေတွင် အမေရိကန်ရေတပ်မှ

လစ်ဘာတီသဘောသည် ဆီနိုင်းကျွန်းဆွယ်၏ မြောက်ဘက်သို့ရောက်လာသည်။ အယ်လ်အရပ်ရှိနှင့်မဝေးလှချေ။ ထိုနေ့တွင် ဝါရှင်တန်က ကြေညာချက်တစ်စောင် ထုတ်သည်။

“လစ်ဘာတီသဘောသည် စပိန်ပြည်ရှိတာစခန်းမှ ဇွန်လ၂-ရက်နေ့ တွင် ထွက်ခွာသွားပြီး ယနေ့မနက်ပိုင်းက သူတာဝန်ကျသည့်နေရာသို့ ဆိုက် ရောက်သည်။ သူတာဝန်မှာ အမေရိကန်အစိုးရနှင့် မြေထဲပင်လယ်မှ အမေရိကန် စခန်းများကို အဆက်အသွယ်ပြုပေးရေးဖြစ်သည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းနိုင်ငံများရှိ အမေရိကန်တိုင်းရင်းသားများ ရွှေ့ပြောင်းပေးနေသော အတင်းများကို ဆက်သွယ် ပေးပို့ရန်ဖြစ်သည်” စသည်ဖြင့် ကြေညာချက်တွင်ပါသည်။

အစွရေးလ်တိုက်လေယာဉ်ပျံများသည် အုပ်စုဖွဲ့ကာအရှေ့တောင်ဘက် မှ ပျံသန်းလာကြသည်။ မကြာမီမှာပင် ပေ၅၀၀၀နှင့်၆၀၀၀အမြင့်မှနေ၍ လစ်ဘာတီ သဘောကြီးပေါ်သို့ ဒိုင်ဗင်ထိုးကာ ဗုံးကြဲကြတော့သည်။ စက်သေနက်များဖြင့် ပစ်ခတ်ကြတော့သည်။ မိနစ်အနည်းနယ်ခန့်အကြာတွင် အစွရေးလ် အမ်တီဘီ သဘော ၃-စင်းသည် အရှေ့မြောက်ဘက်မှ ရုတ်တရက်ပေါ်လာကာ လစ်ဘာတီ သဘောကြီးကို ဝိုင်းတိုက်ကြပြန်၏။ စက်အမြောက်များဖြင့်ပစ်ရုံမက တော်စီဒို နှစ်လုံးဖြင့်လည်း ပစ်လိုက်သေးသည်။ သဘောရောက်တော်စီဒိုတစ်လုံးက ဝင်ထိ သည်။ ပေ ၄၀-ခန့်အပေါက်ကြီးဖြစ်သွားသည်။

ထိုအခါကျတော့မှ အစွရေးတို့သည် သဘောများတိုက်မိနေပြီဖြစ်ကြောင်း သိကြတော့သည်။ ချက်ချင်းအတိုက်ရပ်လိုက်သည်။ သို့သော် သဘောပေါ်တွင် အရာရှိများအပါအဝင် ၃၄-ဦးသေဆုံးပြီး ၇၅-ဦး ဒဏ်ရာရကုန်သည်။ သဘောမှာ လည်း ၈၂၁-ချက်ထိကာ မီးဟုန်းဟုန်း တောက်နေတော့သည်။

မှားယွင်းတိုက်ခိုက်မှုအတွက်ရှင်းလင်းချက်များလုပ်ကြရသည်။ အမေရိကန် နှင့်အစွရေးလ်ပူးပေါင်းနေကြောင်း အီဂျစ်ကစွပ်စွဲချက်ရှိရာ မဟုတ်မှန်ကြောင်း ပြရန်လိုသည်။ ထို့ကြောင့် အမေရိကန်ဗဟိုထောက်လှမ်းရေး အေဂျင်စီ(စီအိုင်အေ) ကတိုက်ခိုင်းသဖြင့် အစွရေးလ်က ဝင်တိုက်သည်ဟုဆိုသူတွေက ဆိုကြသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ ကြီးမားသောမှားယွင်းတိုက်ခိုက်မှုကြီးတစ်ခုမျှသာဖြစ်ကြောင်း အစွရေးလ်ကဖြေရှင်းသည်။ အမေရိကန်ကလည်း လက်ခံလိုက်သည်။ ရန်သူမှန်းမသိ၊ မိတ်ဆွေမှန်းမသိ မဆင်မခြင်တိုက်ရမည်လောဟု အစွရေးလ်လေတစ်က အစွရေးလ် ရေတပ်ကိုအပြစ်တင်သည်။

အစွရေးလ်ရေတပ်က ပြန်ရှင်းပြသည်မှာ ထိုသဘောကို တွေ့တွေ့ချင်း အီဂျစ်သဘောဟုထင်သည်။ နောက်ဆိုမိယက်သဘောဟုထင်သည်။ နောက်တစ်ဖန်

အီဂျစ်သင်္ဘောဟုထင်ပြန်သည်။ နောက်ဆုံးတွင်စစ်သင်္ဘောတစ်စင်းလည်း ဖြစ်နေသည်။ မိမိတို့နှင့်လည်း အလွန်တရာနီးကပ်နေ၍ ဝင်တိုက်လိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်ဟူသတည်း။

ယင်းဒေသ၌ အမေရိကန်သင်္ဘောရှိ-မရှိ၊ လွန်ခဲ့သည့် ၃-ရက်က အမေရိကန်ကို အစ္စရေးက မေးဖူးသည်။ သို့သော်ဘာအဖြေမှမရ။ အစ္စရေးလ်ရေတပ်အရာရှိတစ်ဦးကလည်း လစ်ဘာတီသင်္ဘောသည် ဘာအလံကိုမှလွင့်ထူမထားကြောင်း၊ ထို့ကြောင့်ဝင်တိုက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ကုန်းပတ်ပေါ်တွင်လည်း ဘာမှ မမြင်ရကြောင်း သက်ရှိသတ္တဝါနှင့်တူသည့် လှုပ်လှုပ်ရှားရှားပင်မရှိကြောင်း၊ သရဲကြီးလိုဖြစ်နေကြောင်း စသည်ဖြင့်ပြောသည်။ အမေရိကန်ရေတပ်မတော်က ၇-ရက်ကြာ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုပြုပြီးသောအခါ လစ်ဘာတီသည် နိုင်ငံတကာ ရေကြောင်းပိုင်နက်ထဲတွင်ရှိကြောင်း၊ ၅-ပေ ၈-ပေရှိသော အလံကိုလည်း လွင့်ထူထားကြောင်း၊ ထိုအချိန်၌ တိုက်ခိုက်ခြင်းခံရကြောင်း ပြောဆိုလေသည်။

လွန်ခဲ့သောရက်အနည်းငယ်က မြေထဲပင်လယ်၌ မသင်္ကာဖွယ်ကို တွေ့ရှိရသည်။

အီဂျစ်သင်္ဘောများဖြစ်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုဒေသကို ဂရုစိုက်နေခိုက် ယခုလိုဖြစ်ရသည်။ အီဂျစ်စစ်သင်္ဘောများကို အလစ်မပေးဝံ့သောအချိန်လည်း ဖြစ်သည်ဟု အစ္စရေးလ်ဘက်ကပြောသည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေ၊ ယင်းအမှားအယွင်းကြီးမှာ အစ္စရေးလ်ရေတပ်အဖို့ မဟာအရှက်တော်ကွဲစေသည့် အမှားကြီးဖြစ်သည်။ ယခုဖြစ်နေသည့်စစ်ပွဲ၌ လေတပ်နှင့်ကြည်းတပ်တို့သည် ကြီးကျယ်သော အောင်ပွဲများကိုခံယူရရှိနေသည်။ ထိုအချိန်၌ ပြောင်ပြောင်မြောက်မြောက် တိုက်ပွဲမဝင်ရသေးသောရေတပ်သည် အမေရိကန်သင်္ဘောကြီးကို ပြောင်ပြောင်မြောက်မြောက်ပိုင်း၍ တိုက်ပစ်လိုက်တော့သည်။ ထိုသို့ မဟာအရှက်တော်ကွဲရသဖြင့် ရေတပ်အရာရှိများမှာ ထိုင်နေအကောင်းသာ၊ ထသွားမှကူးမှန်းသိဆိုသောအဖြစ်မျိုး ကြုံရသောကြောင့် အေးအေးပင်နေလိုကြချေပြီ။

ဆီနိုင်းတိုက်ပွဲများ

ဆီနိုင်းဒေသဟူသည်ကား အောင်ပွဲခံရသူ မြောက်မြားစွာ၏ဒေသဖြစ်
ချေ၏။ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည် အရပ်ရှစ်မျက်နှာသို့ လှည့်လည်စစ်ထိုးသည်
ဆိုငြားအံ့၊ အောင်ပွဲတွေကိုလည်း တစ်ပွဲပြီးတစ်ပွဲ ခံရသည်ဆိုငြားအံ့၊ ထိုသူသည်
ဆီနိုင်းကိုကျောခိုင်း၍မရချေ။

ခရစ်တော်မပေါ်မီ ဘီစီ ၃၃၂-ခုနှစ်က အီဂျစ်ပြည်သို့ ချီတက်လာသော
အလက်ဇန္ဒားဘုရင်သည်၎င်း၊ ၁၈-ရာစုနှစ်အကုန်ပိုင်းက ပီရမစ်တိုက်ပွဲများ
ဆင်နွှဲခဲ့သည့် နပိုလီယံစစ်ဘုရင်သည်၎င်း၊ ဆီနိုင်းဒေသမှာ တိုက်ပွဲကြီးများဆင်
နွှဲခဲ့သည့် နပိုလီယံစစ်ဘုရင်သည်၎င်း၊ ဆီနိုင်းဒေသမှာ တိုက်ပွဲကြီးများဆင်နွှဲခဲ့
ကြပေသည်။ ယင်းဒေသ၏ ပီရမစ်အဆောက်အဦကြီးများသည် နှစ်ပေါင်း ၄၀၀၀-
ကျော်ကတည်းက စစ်အောင်နိုင်သူများကို အပေါ်ကစီး၍ကြည့်ခဲ့ကြသည်။ ခေတ်သစ်
ကိုရောက်လာသောအခါမှာလည်း အစွရေးလ်ခလေးသူငယ်များမှာ ကတိခံနယ်မြေသို့
ဝင်ရောက်မလာမီ အဆိုပါပီရမစ်များ၏ကြားတွင် ခြေသလုံး အိမ်တိုင်လျှောက်ခဲ့ကြရပါ
သည်။ အကျင့်သီလတရားတွေကို မိုးဖက်ကထားခဲ့သည်မှာလည်း ဤဒေသပင်
ဖြစ်ချေသည်။

ဆီနိုင်းဟူသည်ကား အာဖရိကနှင့်အာရှကို နယ်ခြားထားရာ တောင်ကြော
ကြီးများရှိသောအရပ်ဖြစ်၏။ မြေထဲပင်လယ်နှင့် အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာကို ပိုင်းခြားရာ
အရပ်ဒေသလည်းဖြစ်ချေသည်။ ထိုမျှသာမက သဲကန္တာရတို့ဖြင့် အတိပြီးသော
ဒေသဖြစ်လေသည်။ မြောက်ပိုင်းတွင်ကျဉ်းမြောင်းသော ကမ်းမြောင်း ဒေသရှိသည်။

မိုးရေချိန်လက်မ အလွန်တရာနည်းလှသည်။ ခြောက်သွေ့လောင်ကျွမ်းနေသည့် သံပြင်များပေါ်တွင် ဖြတ်သန်းတိုက်ခတ်လာသော လေပူပူ၏ညည်းတွားသံကို တရံမလပ်ကြားနေရသောဒေသဖြစ်ချေ၏။

ဆီနိုင်းကို ဆော်သစ်စစ်မြေပြင်တစ်ခု ပြုမည်ဆိုလျှင် အားပြိုင်မှုတွေတစ်ချို့ ရှိသည်။ ဒေသခံလူများနှင့်မရောယှက်ဘဲ စစ်ပွဲတစ်ပွဲကို ဆင်နွှဲ၍မရစကောင်းပါ။ စစ်ပွဲတစ်ပွဲကို ဆင်နွှဲပြုဆိုလျှင် သံမှန်များအတွင်း၌ ထောင်ပေါင်းများစွာသော တင့်ကား တို့အပြန်အလှန် စစ်ချီကြသောဒေသဖြစ်ပါသည်။ အီဂျစ်နှင့်အစ္စရေးလ် နိုင်ငံ ထူထောင်သူများဆင်နွှဲကြသည့် ပထမဦးဆုံးအကြိမ်တိုက်ပွဲသည် ၁၉၄၈-ခုနှစ်က ဆီနိုင်းသဲကန္တာရပေါ်မှာဖြစ်ပွားခဲ့လေသည်။ ယခုတစ်ဖန် ၁၉၆၇-ခုနှစ်တွင် အာရပ် အမျိုးသားများနှင့် ဖီယွန်ဝါဒီတပ်သားများ ဆင်နွှဲကြသည့်စစ်မြေပြင်ကြီးဖြစ်၍ လာပြန်ပါသည်။

မေလ ၁၅-ရက်နေ့ မတိုင်မီတုန်းက ဆီနိုင်းကျွန်းဆွယ်ပေါ်တွင် အီဂျစ် တပ်မကြီးတစ်ခု တပ်စွဲ၍ထားခဲ့သည်။ ဂါဇာကမ်းမြောင်းဒေသတွင် ပါလက်စတိုင်း လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်အမှတ် ၂၀-တပ်မကြီးက၎င်း၊ တပ်ဖြန့်၍အသီးသီး နေရာယူတပ်စွဲခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ မေလ ၁၅ရက်နေ့မှ ထိုလကုန်အတွင်း၊ ယင်းတပ်မကြီး ၂ခုကိုအခြားတပ်မကြီး ၅ခုဖြင့် အီဂျစ်ကအင်အားဖြည့်ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့မှာ အမှတ်၇-တပ်မကြီး(ရာဖါမှအယ်လ်အရပ်ရ်)၊ အမှတ် ၃-တပ်မကြီး (ဂျီဘယ်လစ်ဘန်နီမှ ဘာဟတ်စ်နေး)၊ အမှတ် ၄-သံချပ်ကာတပ်မကြီး (ဘာဂစ် ဂါဖါဘာသမာဓာ)၊ အမှတ်ခြောက်ခြေလျင်တပ်မကြီး (နခါလ်မှကွန်တီလာ) နှင့် အထူးသံချပ်ကာတပ်မကြီး (ကွန်တီလာအနောက်ပိုင်း)တို့ ဖြစ်ကြလေသည်။

၎င်းတို့၏ စုစုပေါင်းတပ်သားအင်အားမှာ တစ်သိန်းရှိသည်။ တင့်ကား ပေါင်း ၉၀၀-နှင့် ၁၀၀၀-အကြားပါဝင်သည်။ အီဂျစ်တပ်များသည် ထိုးစစ်ဆင် ရန်အတွက်၎င်း၊ ခံစစ်အတွက်၎င်း၊ ကောင်းစွာတပ်စွဲနေရာယူကြပြီး ဖြစ်ပါသည် ဟု အစ္စရေးလ်သံချပ်ကာတပ်များ တပ်မှူးဗိုလ်ချုပ်တာလ်ကပြောသည်။

တစ်ဖက်တွင် အထူးသံချပ်ကာတပ်နှင့် အမှတ် ၆-ခြေလျင် တပ်မကြီး သည် နီဂုမ်သဲကန္တာရတောင်ပိုင်းကို ဖြတ်၍ အရှေ့ဘက်စစ်ကြောင်းချီကာ၊ ကွန်တီလာအနောက်ပိုင်းကို သိမ်းပိုက်ရန်ဖြစ်သည်။ ပြီးလျှင် ဂျော်ဒန်တပ်များ နှင့်ဆက်ကာ အီလတ်မြို့နှင့် အစ္စရေးလ်တစ်ပြည်ထောင်လုံးအား အဆက်ဖြတ် ပစ်ရန်ဖြစ်သည်။ ထိုနည်းဖြင့် အက္ကာဘာပင်လယ်ကွေ့တွင် အစ္စရေးလ်သင်္ဘော များသွားလာခြင်းအား ကောင်းစွာထိန်းထားနိုင်မည် ဖြစ်၏။

အခြားတစ်ဖက်တွင်မူ သဲကန္တာရ ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာတစ်လျှောက်တွင်

အင်အားကောင်းသော ခံစစ်ခန်းများဖြင့် ရန်သူ၏ ထိုးဖောက်မှုကို ကြံကြံခံရန်ဖြစ်၏။ အစွရေးလ်၏ တောင်ဘက်ခြမ်း နယ်စပ်တစ်ခုကိုသာ အကာအကွယ်မရှိ လမ်းဖွင့်၍ ထားသည်။ ထိုဒေသတွင် သဲတောင်ကြီးများ ထူထပ်လျက်ရှိရာ ရန်သူများ ကျော်ဖြတ်နိုင်မည်မဟုတ်ဟု အီဂျစ်တို့က ယုံကြည်ထားကြသည်။ သို့သော် တကယ် စစ်ဖြစ်လာသောအခါတွင်မူကား အစွရေးလ်ဗိုလ်ချုပ်ယိုဖီ၏ သံချပ်ကာ တပ်မဟာ ကြီးက အဆိုပါ သဲတောင်ကြီးများကို အလွယ်ကလေးနှင့် ကျော်ဖြတ်ဝင်ရောက် သွားလေသည်။ မြောက်ဘက်မှာရှိသည့် အီဂျစ်သင်္ဘောများနှင့်တိုက်လေယာဉ် အချို့ကို ပင်လယ်နီဘက်သို့ ရွှေ့ပြောင်းသွားအောင် အစွရေးလ်လေတပ်နှင့် ရေတပ်က မြှား၍ခေါ်နိုင်ခဲ့၏။ အလားတူပင် အစွရေးလ်ကြည်းတပ်ကလည်း စစ်မြို့ခြံများကို ပြုလုပ်ခဲ့လေသည်။

ကွန်တီလာအနီးရှိ အီဂျစ်အစွရေးလ်နယ်ခြားကို အီဂျစ်ကင်းထောက် လေယာဉ်တစ်စင်းက ဓာတ်ပုံရိုက်ယူသည်။ ထိုအခါတွင် အလွန်တရာအားကောင်း လှသော အစွရေးလ် သံချပ်ကာတပ်မဟာကြီးနှစ်တပ်၊ သို့မဟုတ် သုံးတပ်တို့ တပ်စွဲနေကြောင်းတွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် အီဂျစ်တပ်များအားလုံးသည် ယင်းကွန်တီ လာဒေသကို အာရုံစူးစိုက်လာကြသည်။ မိမိတို့၏တပ်များကို ထပ်မံအားဖြည့်ပေး လိုက်သည်။ သူတို့ကင်းထောက်လေယာဉ်ပျံက ရိုက်ပေးသည့်ဓာတ်ပုံတွင် ထင်ဟပ် လာသော အစွရေးလ်တင့်ကားများမှာ အရေအတွက်များလွန်း၏။ အမှန်တကယ် ရှိနေသည့် အင်အားထက်ပင်များချေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အီဂျစ်တို့ မျက်ကလူး ဆံပြာ ဖြစ်ကြရသည်။

တကယ်ဆိုမူ သူတို့ဓာတ်ပုံရိုက်ယူရရှိသည့် တင့်ကားများကား အစစ် မဟုတ်ကြချေ။ အရုပ်ကြီးများကို တင့်ကားယောင်ဆောင်ကာ အစွရေးလ်တို့က တပ်စွဲထားခြင်းသာဖြစ်၏။ အရုပ်ကို အရုပ်မှန်းမသိသော အီဂျစ်တို့က ရှိသမျှ တပ်များကို ထိုနေရာသို့ အားဖြည့်သည်။ ထိုအခါတွင် အခြားစစ်မျက်နှာများ၌ အီဂျစ်တို့ အားလျော့လာသည်။ ထိုနည်းဖြင့် အစွရေးလ်တပ်များသည် ရှစ်အယ်လ် ရိုတ်သို့တိုင်အောင် အလွယ်တကူထိုးဖောက်ကာ အောင်ပန်းများဆင်နိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ် သည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေ ၁၉၅၆-ခုနှစ်က အသုံးချခဲ့သည့် သေနင်္ဂဗျူဟာ နည်းများ စစ်ပရိယာယ်များကို အစွရေးလ်တို့က ထပ်မံ၍မသုံး နည်းသစ်များကို သာ အသုံးပြုကာ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ၁၉၆၇-ခုနှစ်၏ အခြေအနေ များသည် များစွာခြားနားလျက်ရှိ၏။ အစွရေးလ်တို့ ပရိယာယ်ကောင်းသဖြင့်လည်း ဆီနိုင်းကျွန်းဆွယ် မြောက်ပိုင်းတွင် အစွရေးလ်တို့ အောင်ပွဲခံသည်နှင့် တစ်ပြိုင်တည်း

နောက်တစ်ဆင့်တက်၍ ထိုးစစ်များမဆင်သေးမီ ၂-နာရီစောကာ အီဂျစ်က သူတပ်များအားလုံးကို ပြန်ဆုတ်ပစ်လိုက်သည်။

တောင်ဘက်နယ်ခြားတစ်လျှောက် ဆီနိုင်းသဲကန္တာရတွင်ရှိသော အီဂျစ်တို့၏အဓိက တပ်မကြီးများကို ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ချိုးဖောက်ဝင်ရောက်သည်မှ တစ်ပါး အစ္စရေးလ်တို့အဖို့ အခြားနည်းလမ်းမရှိပေ။ ယင်းတပ်များကို ချိုးဖောက် တိုက်ထုတ်လိုက်ခြင်းအားဖြင့် အီဂျစ်တို့ ပိတ်ထားသည့် ရေလက်ကြားများ ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ရေးမှာ အလိုအလျောက် ဖြစ်မြောက်လာသည်။ အစ္စရေးလ်သည် သူတိုင်းပြည် ငယ်ငယ်ကလေးကို စစ်မြေပြင် အဖြစ်မခံနိုင်ပေ။ စစ်မြေပြင်ဖြစ်အောင် ဘယ်သော အခါမှလည်း မလုပ်ခဲ့ပေ။ သူတိုင်းပြည်အတွင်းမှတိုးထွက်ကာ တိုင်းပြည် အပြင်ဘက်မှာပင် ရန်သူနှင့်ရင်ဆိုင်ရလေသည်။

အီဂျစ်တို့က တင့်ကားတပ်ရင်းတစ်ရင်း၏ တစ်ဝက်ကိုခြေလျင်တပ်မဟာတစ်ခုနှင့်အတူ ပူးတွဲကာတပ်ဖြန့်၍ ထားလေ့ရှိသည်။ အစ္စရေးလ်ကမူ ထိုသို့မဟုတ်။ သူ၏ခြေလျင်တပ်များနှင့် တင့်ကားတပ်များကို အတူပူးတွဲ၍ထားလေ့ရှိသည်။ စစ်ဖြစ်စတုန်းက အစ္စရေးလ်စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာဘင်က ကျွန်ုပ်တို့၏ တင့်ကားများကို သာမန်လက်နက်ကိုင်တပ်တစ်တပ်ကဲ့သို့ပင် အသုံးပြုကြောင်း၊ စစ်ချီစစ်တက်ကို အမြန်ဆုံးပြုကြောင်း၊ ရန်သူ၏နယ်မြေများအတွင်းသို့ အတွင်းပို၍ အကျဆုံး အရောက်နိုင်ဆုံးနေရာသို့ ထိုးဖောက်နေကြောင်း၊ ရန်သူ၏ နေရာများကို သိမ်းပိုက်ရန်မဟုတ်ကြောင်း၊ သို့သော် ရန်သူကိုရပ်တည်နိုင်စွမ်းမရှိအောင်နှင့် သူ၏ခြေကုတ်စခန်းများမှ မောင်းထုတ်ပစ်ရန်ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ပြောလေသည်။

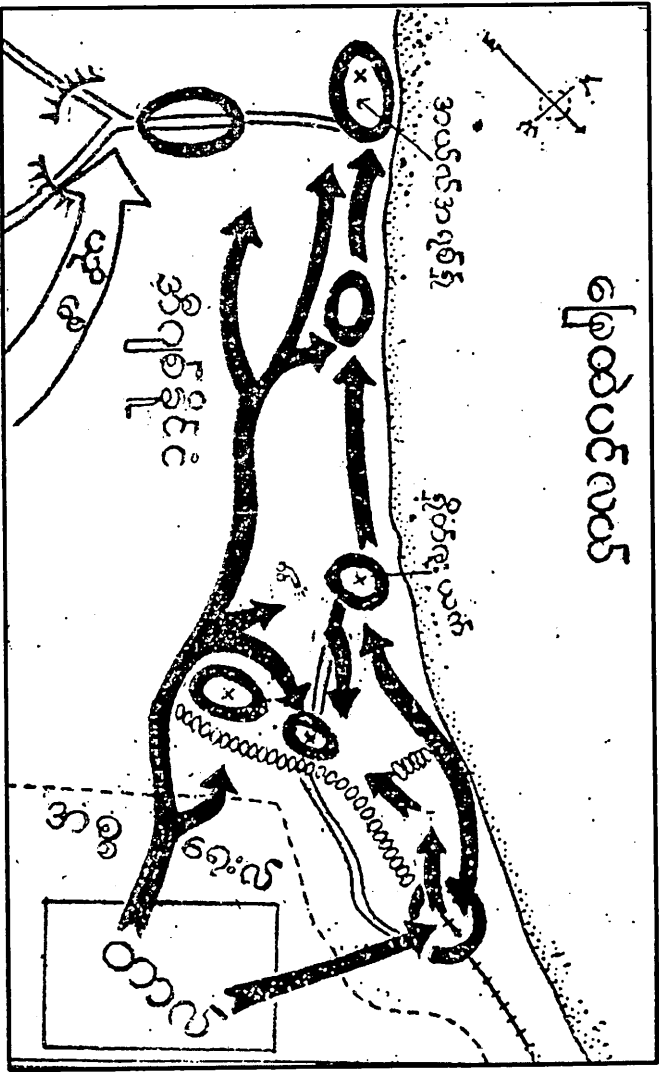
တိုက်ခိုက်ရေး အစီအစဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာဘင်နှင့်သူ့ရဲဘော်များက အောက်ပါအချက်သုံးချက်ကို သတ်မှတ်သည်။

(၁) အင်အားအကောင်းဆုံးသော အီဂျစ်ခံစစ်စခန်းနှစ်ခုကို ချိုးဖောက်ရေး။

(၂) စူးအက်တူးမြောင်း၏ အရှေ့ဘက်တောင်ကြောရိုးများသို့ဦးတည်ကာ အီဂျစ်တပ်များက ဝိုင်းရံထားမှုမှ လွတ်မြောက်အောင် သံချပ်ကာ တပ်မကြီးတစ်ခုဖြင့် ထိုးဖောက်ရေး။

(၃) နောက်ဆုံးအချက်အနေဖြင့် အီဂျစ်တပ်မတော်ကို ချေမှုန်းဖျက်ဆီးရေးဖြစ်လေသည်။

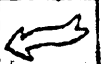
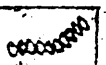
မြောက်ပင်လယ်

အီဂျစ်တပ်မကြီး ၇-ခုကို ဆီနိုင်သဲကန္တာရတွင် အစွရေးလ်တပ်မကြီး ၃-ခုက ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရလေသည်။ တပ်မကြီးတစ်ခုကို ဗိုလ်ချုပ်တာလ်၊ နောက်တစ်ခုကို ဗိုလ်ချုပ်ယိုဖီနှင့် အခြားတပ်မကြီးတစ်ခုကို ဗိုလ်ချုပ်ရှုဂ္ဂန်တို့ သုံးဦးက ကွပ်ကဲအုပ်ချုပ်ကြလေသည်။ (အစွရေးလ် စစ်တပ်ဖွဲ့စည်းပုံမှာ တပ်မဟာများပုံစံ ဖြစ်သည်။ သံချပ်ကာတပ်၊ တောင်ပေါ်ပစ်အမြောက်တပ်၊ အကူအညီတပ်၊ တပ်မဟာ ဌာနချုပ်နှင့် ဆေးတပ်ဖွဲ့များစသည်ဖြင့် လူသုံးထောင်စီ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းသောတပ်များ ဖြစ်သည်။ အဆိုပါလူသုံးထောင်ပါသော တပ်မဟာ ၂-ခု သို့မဟုတ် ၄-ခုတို့ကို ဖွဲ့စည်း၍ တပ်မကြီးတစ်ခု ပြုလုပ်သည်။)

စတင်ချိုးဖောက်တိုက်ခိုက်ရသည့် စစ်ကြောင်း ၂-ခုကို ဗိုလ်ချုပ်တာလ်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ရှုဂ္ဂန်တို့၏ တပ်ကတာဝန်ယူသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ယိုဖီ၏ တပ်မကြီးကမူ အရန် တပ်သဘောဖြင့်၎င်း၊ သဲကန္တာရကိုဖြတ်၍ မစ်တလာနှင့် တူးမြောင်း အရှေ့ဘက် တောင်ကြောများဆီသို့၎င်း၊ တစ်ဟုန်ထိုးချီတက်ရန်ဖြစ်၏။ ထိုနည်းဖြင့် အီဂျစ် ပြည်တွင်းသို့ ပြန်လည်ဆုတ်ခွာနိုင်သည့် ရန်သူတို့၏ထွက်ပေါက်ကို ပိတ်ဆို့လိုက်ရန် ဖြစ်၏။ တပ်မကြီးသုံးခု၏ တပ်မှူးများသည် ထိုအစီအစဉ်များကို ပြုလုပ်ကြသည်။ နောက်ပိုင်းမှာရှိသော ဦးစီးချုပ်များကို ပြန်လည်တင်ပြသည်။ ဝေဖန်ခိုင်းသည်။ အကြံဉာဏ် တောင်းသည်။ ခွင့်ပြုချက်ရသည်နှင့်တစ်ပြိုင်တည်း တိုက်ခိုက်ကြတော့

	တပ်မဟာနှင့် ၎င်းထက်ပိုသော အင်အား။
	တပ်မဟာထက် အင်အားနည်းသော တပ်များ။
	အီဂျစ်အမြောက်တပ်။
	အစွရေးလ်ထိုးစစ်။
	ဗိုလ်ချုပ်ယိုဖီ၏ စစ်ကြောင်း။
	အီဂျစ်ခိုင်းဖြတ်နယ်မြေ။

သည်။

ဗိုလ်ချုပ်တာလ်ကွပ်ကဲသည် တင့်ကားပေါင်း ၂၅၀-မှ ၃၀၀-အထိ ပါဝင်သည့်စစ်ကြောင်းသည် ရန်သူကို စတင်ချိုးဖောက်ရန် ဖြစ်သည်။ ဂါဇာ ကမ်းမြောင်ဒေသ၏ တောင်ဘက်စွန်း မြေထဲပင်လယ်နှင့် ကပ်လျက်ရှိသော ရာဇာဇာအနောက်ဘက် မိုင် ၃၀-အကွာ ပင်လယ်ကမ်းခြေရှိ အယ်လ်အရစ်ရှိ မြို့ကိုသိမ်းပိုက်ရန် အဓိကရည်ရွယ်ရင်းဖြစ်သည်။ ထိုဒေသသည် တူးမြောင်းရှိ ကွပ်ကာရာမှ ဂါဇာသို့ မီးရထားလမ်းဖောက်လုပ်ထားသောဒေသဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းဒေသသည် ဆီနိုင်းဒေသတွင်ရှိသော အီဂျစ်တပ်များအတွက် လူ့ လက်နက်၊ ဝန်ထမ်းများ ထောက်ပံ့ရန် အရေးအကြီးဆုံးသော ဒေသဖြစ်လေသည်။

ရာဇာဒေသမှ အယ်လ်အရစ်ရှိအထိ ဒေသတစ်လျှောက်လုံးကို အီဂျစ် အမှတ် ၇-ခြေလျင်တပ်မကြီးက ဧရာမခံတပ်ကြီးများဖြင့် တပ်စွဲ၍ ထားကြ သည်။ ရာဇာကို တပ်မဟာတစ်ခုက အကာအကွယ်ပြုသည်။ ပတ်ပတ်လည်မှာ မိုင်းခုံးများမြှုပ်ထားသော နယ်မြေပင်ဖြစ်ချေသည်။ ရာဇာမှဖြတ်ကျော်ရန်မလွယ် ကူသော သံသောင်ကြီးများအထိ၊ တောင်ဘက်တစ်လျှောက်ကို အီဂျစ်ကအား ကောင်းသော ခံတပ်စစ်ကြောင်းအဖြစ် သတ်မှတ်ထားခဲ့သည်။

ထိုရှေ့တန်းဒေသများ၌ သံဆူးကြီးကြီးများကာကာ တင့်ကားဖျက် အမြောက်ကြီးများတပ်ဆင်ပြီး အီဂျစ်တပ်မဟာနှစ်ခုက နေရာယူထားသည်။ စစ် မျက်နှာ၏ အရှေ့ပိုင်းသည် မိုင်းခုံးမြှုပ်သောနယ်မြေဖြစ်သည်။ အချို့သောစခန်း များတွင် ၁၂၂-မမ စက်အမြောက်များတပ်ဆင်ထားသည့် တပ်မဟာတစ်ခုဖြင့် ၎င်း ၁၀၀-မမ အဝေးပစ်စက်အမြောက်များတပ်ဆင်ထားသည့် တပ်ရင်းတစ်ရင်း သည်၎င်း တပ်စွဲ၍ထားသည်။ ၎င်းစက်အမြောက်ကြီးများသည် တစ်မိနစ်လျှင် အမြောက်ဆံပေါင်း ၅-တန်ကို အဆက်မပြတ် ပစ်ခတ်နိုင်သည်။

ကြီးမားအင်အားကောင်းလှသည့် အီဂျစ်တို့၏ အမြောက်တပ်ကြီးများ နှင့် မိုင်းခုံးမြှုပ်ထားသည့် နယ်မြေများကို ရှောင်ကွင်းထိုးဖောက်တိုက်ခိုက်ရန် ဗိုလ်ချုပ်တာလ်က စီစဉ်သည်။ ထိုအစီအစဉ်အရ ရာဇာသို့ စစ်ထိုးရန်မှာ ခန့်ယူ နှစ်မြို့ဘက်မှကွင်း၍ ချီတက်ရမည်။ ခန့်ယူနှစ်ဒေသမှာလည်း ပါလက်စတိုင်း လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် အမှတ် ၂၀-တပ်မကြီးနှင့် အမှတ်၇-အီဂျစ် ခြေလျင် တပ်မကြီးတစ်ခုတို့က ထိန်းချုပ်၍ထားသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ ထိုစစ်ကြောင်းအတိုင်း ချီတက်လျှင် မိမိ၏တပ်များကို အီဂျစ်အမြောက်ကြီးများက အလှမ်းမှီနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။

စစ်ကြောင်းတစ်လျှောက်တွင် တွေ့သမျှ အီဂျစ်တပ်များကို ချေမှုန်းကာ၊

အတွင်းပိုင်းမှာရှိနေသော အီဂျစ်လမ်းများကို အသုံးပြု၍ အလျင်အမြန် ချီတက် တိုက်ခိုက်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ဗိုလ်ချုပ်တော်က သိထားပြီးဖြစ်၏။ ရာဖာနှင့်အယ်လ် အရစ်ရှ် ခံစစ်ဒေသအတွင်းမှာ ၁၀၀-ကျော်သော အီဂျစ်တပ်စုများဖြင့် တပ်ဖြန့် နေရာယူထားသည်။ ခန်ယူနစ်ကို တပ်မဟာတစ်ခုက တိုက်ခိုက်နေခိုက်တွင်၊ အီဂျစ် မိုင်းခုံးများကို ရှင်းလင်းရန်နှင့် ရာဖာဘက်သို့ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်ရန် အခြားတပ်မဟာ တစ်ခုကို ဗိုလ်ချုပ်တော်က တာဝန်ပေးထားသည်။ ထိုတပ်များသည် အီဂျစ် အမြောက်ကြီးများကို အသံတိတ်စေပြီး အတွင်းပိုင်းစခန်းများကို သိမ်းပိုက်ရန် ဖြစ်သည်။

ယင်းသည် အာရပ်အစ္စရေးလ်စစ်ပွဲကြီး၏ ပထမဦးဆုံးသော မြေပြင် စစ်ပွဲဖြစ်လေသည်။ ယခုတိုက်ပွဲသည် မိမိတို့ဆင်နွှဲရမည့် စစ်ပွဲကြီးတစ်ခုလုံး၏ အဆုံးအဖြတ်ပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုမျှသာမက အစ္စရေးလ်တို့၏ ကံကြမ္မာကို အဆုံး အဖြတ်ပေးမည့် တိုက်ပွဲလည်းဖြစ်ကြောင်းကို မိမိ၏ ရဲဘော်အားလုံးက ကောင်း စွာသိရှိထားကြကြောင်း ဗိုလ်ချုပ်တော်က ပြောပြသည်။

ဗိုလ်ချုပ်တော်ကပင်ဆက်လက်၍ အီဂျစ်နှင့်ကျွန်ုပ်တို့တိုက်ခဲ့ရသည်မှာ ၁၀-နှစ်ကျော် ကြာခဲ့ပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ရုရှားတို့ပေးထားသည့် သင်တန်း အတွေ့အကြုံများ ခေတ်မီလက်နက်များနှင့် အီဂျစ်တပ်မတော်၏ စိတ်ဓာတ်သည် စစ်တိုက်ရာ၌ မည်မျှ ထိရောက်မည်ကို ကျွန်ုပ်တို့မပြောနိုင်ကြောင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် လူဦးရေအရရော လက်နက်အင်အားအရပါ၊ မိမိမှာရှိသည့် အင်အားထက် အဆပေါင်း များစွာ ပိုမိုကြီးမားအားကောင်းသော ရန်သူနှင့်ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရတော့မည်ဆိုသည် ကိုသာ သိရှိထားကြောင်း၊ ယခု အီဂျစ်စစ်တပ်၏ ပမာဏသည် အမေရိကန်စစ်တပ်ပြီး လျှင်၊ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အားအကောင်းဆုံးစစ်တပ်ဟု ဆိုနိုင်ကြောင်းစသည်ဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်တော်က ပြောသည်။

ယခုစစ်ပွဲကြီးကို ကျွန်ုပ်တို့နိုင်အောင်တိုက်လိုလျှင်၊ ပထမဦးဆုံးရင်ဆိုင် ရသည့်တိုက်ပွဲကို အနိုင်တိုက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုတိုက်ပွဲသည် နောက်မဆုတ် တမ်း ဆင်နွှဲရမည့်တိုက်ပွဲဖြစ်ကြောင်း အကျအဆုံးမည်မျှပင်များစေကာမူ ရည်မှန်း ချက်နေရာတိုင်းကို သိမ်းယူရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ သေလျှင်မြေကြီး ရှင်လျှင် ရွှေထီး ဆောင်ပုဒ်အတိုင်း ကျင့်သုံးရတော့မည်ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်တော်က သူ့ရဲဘော် များကိုပြောသည်။

၁၉၆၇-ခုနှစ် ဇွန်လ ၅-ရက် တနင်္လာနေ့နံနက် ၈-နာရီ ၁၅-မိနစ် တွင်ဖြစ်သည်။ တောင်ပိုင်းစစ်ဌာနချုပ်မှ တိုက်မိန့်ကို အချိန်ကြာမြင့်စွာစောင့် ဆိုင်းနေကြရသော အစ္စရေးလ်ကြည်းတပ်မတော်ကြီးသည် တောင်ပိုင်းစစ်ဌာနချုပ်၏

အမိန့်အရ ကြီးမားသော အရှိန်အဟုန်ဖြင့် မြေပြင်တိုက်ခွဲကြီးကို စတင်ဆင်နွှဲလေ တော့သည်။

ထိုအချိန်မတိုင်မီ နာရီဝက်တုန်းက အီဂျစ်လေတပ်မတော်၏ အဓိက စခန်းများကို အစွရေးလ်လေတပ်က တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာပေါ် တွင် အမြန်ဆုံးနှင့်ခေတ်အမီဆုံး တိုက်လေယာဉ်များအနက် တစ်မျိုးအပါအဝင် ဖြစ်သော မစ် ၂၁-လေယာဉ်ပျံများကို တစ်ဒါဇင်ကျော်သော အာရပ်လေတပ် စခန်းများပေါ်၌ သံတိုသံစကလေးများအဖြစ်သို့ ဘဝပြောင်းပေးခဲ့ပြီးဖြစ်၏။ ထိုအကြောင်းကို ကောင်းစွာသိထားကြပြီးဖြစ်သည့် အစွရေးလ်တင့်ကားတပ်ကြီး များသည် အီဂျစ်တို့၏ တင့်ကားဖျက်အမြောက်ကြီးများ တန်းစီထားသော စစ် မျက်နှာကို စတင်ထိုးဖောက်ကြလေသည်။ ပစ်မှတ်များဆီသို့ လျင်မြန်စွာဖြင့် ချီတက်တိုက်ခိုက်ကြလေသည်။

မိုးသီးမိုးပေါက်ပမာ ပြင်းထန်စွာကျရောက်နေသော အမြောက်ဆံများ၊ စက်သေနတ်ကျည်ဆံများ၊ တင့်ကားဖျက် အမြောက်ဆံကြီးများအောက်တွင်၊ ဗိုလ်ချုပ်တာလ်၏ မြောက်ပိုင်းစစ်ကြောင်းရှိ တပ်မဟာသည် ခန်ယူနစ်မြို့ပြင်ရှိ ပါလက်စတိုင်း တပ်စခန်းများဆီသို့ ပြင်းထန်စွာထိုးစစ်ဆင်ရင်း ရောက်ရှိလာ တော့သည်။ ခံတပ်ကြီးများကို အစွရေးလ်တင့်ကားများက အန်တုတိုက်ခိုက်ချိုး ဖျက်လိုက်၏။ သို့ဖြင့် အစွရေးလ်တင့်ကားပေါင်း ၆-စင်းပျက်စီးသွားသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ အစွရေးလ်တို့ စစ်ထိုးမှု၊ စစ်ချီတက်မှုအရှိန်အဟုန်သည်ကား လျော့ပါး၍မသွားပါ။ ပါလက်စတိုင်း တပ်စခန်းများနှင့် ခန်ယူနစ်ကိုသိမ်းပိုက် ရရှိနိုင်ရေးတွင် ကြောက်မယ်စဖွယ် သဲကြီးမဲကြီး တိုက်ကြဆဲပင်ရှိ၏။

သို့ကလို အင်နှင့်အားနှင့် အရှိန်အဟုန်နှင့် သဲကြီးမဲကြီး တိုက်ကြရာတွင် အစွရေးလ်တို့ဘက်က များစွာအထိနာလိုက်ပေသည်။ တင့်ကားတပ်မှ တပ်ရင်းမှူး တစ်ယောက်အပါအဝင် အရာရှိပေါင်း(၃၅)ယောက် ကျဆုံးသွားသည်။ မည်သို့ပင် ဆိုစေ ယခုလို အရာရှိများ တစ်ပြုံကြီးကျဆုံးသွားခြင်းမှာ အစွရေးလ် တပ်မတော် အတွက် ထူးခြားသော ဂုဏ်ပုဒ်ကြီးတစ်ခုဖြစ်လေသည်။ အစွရေးလ် တပ်မတော်မှ အရာရှိများသည် မိုးသီးမိုးပေါက်ပမာ ကျဆင်းနေသည့်ကျည်ဆံများ၊ ပြင်းထန်သည့် ခုခံမှုများကို ဘာမထီဘဲ စစ်မြေပြင်တွင် ရွတ်ရွတ်ခွဲခွဲ တိုက်ကြကြောင်း ထင်ရှားသည့် သာကေပင်ဖြစ်သည်။ အရာရှိများ အကျအဆုံးများခြင်းကြောင့် အစွရေးလ်တို့ အောင်ပွဲခံနိုင်ကြသည်ဟုလည်း ဆိုနိုင်သည်။

ရာဇာကိုဖြတ်၍ ချီတက်ရမည့် မြောက်ပိုင်းတပ်မဟာမှ တပ်ရင်းနှစ်ရင်း သည်ခန်ယူနစ်မှတစ်ဆင့် အီဂျစ်စခန်းများနှင့် ပင်လယ်၏အကြား စစ်ကြောင်းကို

ထိုးစစ်ကြောင်းအဖြစ် ရှေးချယ်လိုက်သည်။ ရိုတ်ဖူယက်သို့ ဦးတည်ကာ အနောက် တောင်ယွန်းယွန်းအတိုင်း အလျင်အမြန်ထိုးဖောက်ချီတက်သည်။ ထိုဒေသသည် အီဂျစ်တပ်မဟာက ပိတ်ဆို့ပြီး ခံစစ်စခန်းကြီးများ အခိုင်အမာပြုလုပ်ထားသော ဒေသဖြစ်သည်။ ကျန်သော တင့်ကားတပ်မဟာက ရာဇာရှီ အီဂျစ်ခံစစ်ကို ထိုးဖောက် သည်။

ထိုအချိန်တွင် ဗိုလ်ချုပ်တောင်း၏ ဒုတိယတပ်မဟာမှ တင့်ကားများသည်၊ အီဂျစ်ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာ၏ နောက်ပိုင်းသို့ လှိုင်းလုံးကြီးများသဖွယ် လိမ့်ဝင်သွားသည်။ ရာဇာမှတောင်ဘက် မိုင်းမိုးမြှုပ်ထားသော နယ်မြေများကို ကျော်လွန်၍သွားခြင်း ဖြစ်သည်။ တင့်ကားတပ်ရင်းတစ်ရင်းက အီဂျစ်စစ်ကြောင်းကို အမြောက်များဖြင့် ခွင်းကာမောင်းထုတ်သည်။ အစ္စရေးလ်တင့်ကားများမှာ တင့်ကားဖျက်အမြောက်ဆံ များ၏အကြားတွင် အလူးအလဲခံနေရပြန်သည်။

ရှေ့ဆုံးမှချီတက်နေသည့် တပ်ခွဲမှူးတစ်ဦး စီးနင်းလိုက်ပါလာသော အစ္စရေးလ်တင့်ကားတစ်စီးသည် စိမ့်ညက်ညက်ကျော့သွားသည်။ မီးလောင်သွား သည့် ထိုတင့်ကားမှ မီးခိုးလုံးကြီးများသည် ပေပေါင်းမြောက်မြားစွာမြင့်သည်အထိ ကောင်းကင်သို့ထိုးတက်သွားသည်။ ထိုမီးခိုးလုံးသည်ကား တောင်ဘက်ရှိ တပ်မဟာမှူးကို သတိပေးလိုက်သော အချက်ပြအမှတ်အသားဖြစ်သွားလေတော့ သည်။ အီဂျစ်စခန်းများကို အမှားအယွင်းမပါအောင် ချဉ်းကပ်တိုက်ခိုက်ရေးနှင့် မြောက်ဘက်အစွန် သဲတောင်များမှ ဝိုင်းရံတိုက်ခိုက်ရေးကို သတိပေးလိုက်သကဲ့သို့ ဖြစ်ချေသည်။

အစ္စရေးလ်တပ်များသည် တောင်ဘက်အစွန်မှ အီဂျစ်စစ်ကြောင်းများ ကို တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းကာ အတွင်းပိုင်းသို့ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်လာနိုင်ခဲ့ပေသည်။ သို့သော် တောင်ဘက် အစွန်ဆုံးမှာရှိနေသော အီဂျစ်တပ်မဟာကြီးတစ်ခုကိုကား မြေအနေအထားကြောင့် သူတို့မမြင်လိုက်ကြရပေ။ ထို့ကြောင့်လည်း အီဂျစ်တပ်မဟာ ကြီးတစ်ခုလုံးကို နောက်ပိုင်းတွင်ထားခဲ့ကာ အတွင်းပိုင်းသို့ တပ်ကွဲသွားလေသည်။

အစ္စရေးလ်တင့်ကား တပ်ရင်းတစ်ခုသည် တောင်ပိုင်းတပ်မဟာနှင့် အဆက်ပြတ်ကာ၊ အီဂျစ်အမြောက်တပ်များဆီသို့ အားသွန်ချီတက်နေသည်။ ထိုအမြောက်တပ်သည် မကြာသေးမီကလေးကပင် အစ္စရေးလ်လေတပ်၏ တိုက် ခိုက်ခြင်းကိုခံခဲ့ရသေး၏။ အဆိုပါ အမြောက်တပ်ကို ကာကွယ်ထားသည့် စတာလင် အမျိုးအစား တင့်ကားကြီး ၂၀-ကို အစ္စရေးလ်တင့်ကားတပ်ရင်းက ဖျက်ဆီးပစ် လိုက်နိုင်သည်။ တစ်ပြိုင်တည်းမှာပင် အီဂျစ်အမြောက်ကြီးများကိုလည်း အသံတိတ်၍ သွားစေတော့၏။ ထိုစခန်းကို အောင်မြင်စွာသိမ်းပိုက်အပြီး အရှေ့ဘက်သို့လှည့်ကာ

အိဂျစ်နှင့်တိုက်နေရသောအခြား အစွရေးလ်တပ်များနှင့် ပူးပေါင်းရန်ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ အခြားတပ်နှင့်ပူးပေါင်းရန် အရှေ့ဘက်သို့အချီတွင်း၊ အခြားအိဂျစ်တင့်ကား ၂၀- နှင့် မြွန်းခနဲ ရင်ဆိုင်တွေ့ကြရပြန်သည်။ သို့သော်လည်း အိဂျစ်တင့်ကားများကို ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်နိုင်ကြပြန်၏။

ထိုအချိန်မှာပင် တပ်မဟာတစ်ခုစာ အင်အားရှိသော အိဂျစ်စခန်းတစ် ခုကို တပ်ရင်းတစ်ခုမျှနှင့် တိုက်ခိုက်နေသည့် တောင်ပိုင်း တပ်မဟာမှူးသည် မိမိ၏တပ်ရင်းတစ်ခုလုံး အိဂျစ်တို့၏ အပိုင်းခံလိုက်ရပြီဖြစ်ကြောင်း သိရှိရလေတော့၏။ တိုက်ပွဲသည် ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းလောက်အောင် ခါးသီးပြင်းထန်လွန်း၏။ အစွရေးလ်တပ်ရင်းသည် မိမိတို့၏ အသက်မဆုံးရှုံးရေးအတွက် အိဂျစ်ကို တိုက်ခိုက် နေကြရပေသည်။ အဆိုပါ တပ်ရင်းကို ဦးဆောင်နေသည့်တပ်မဟာမှူးအား ဝိုင်ယာလက်စကန်ဖြင့် စကားလှမ်းပြောရာတွင် ထိုတပ်မဟာမှူးသည် စကားပြောခွက် ကို လက်တစ်ဖက်မှကိုင်၍ ကျန်လက်တစ်ဖက်က စက်သေနတ်ကို ဒလစပ် ပစ်ခတ်နေကြောင်း အတိုင်းသားကြားနေရပါသည်ဟု ဗိုလ်ချုပ်တာလ်က ပြန်လည် ပြောပြသည်။

ဗိုလ်ချုပ်တာလ်သည် တပ်မဟာတစ်ခုကို အရန်တပ်အဖြစ် အသင့် ထား၏။ ယခု ထိုတပ်မဟာမှ သံချပ်ကာ ယန္တရားတိုက်ခိုက်ရေးတပ်ရင်းတစ်ရင်း ကို တောင်ဘက်တပ်မဟာအားကူညီရန် သဲတောင်များ၏ မြောက်ဘက်မှတစ် ဆင့်ပို့လိုက်၏။ တစ်ချိန်တွင်းမှာပင် အနောက်ယွန်းယွန်း စစ်ကြောင်းအတိုင်း ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက် ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်သွားနှင့်သော မြောက်ပိုင်းတပ် မဟာမှူးကို နောက်ပိုင်းလှည့်ပြီး အရှေ့ဘက်သို့ပြန်လာရန် ဗိုလ်ချုပ်တာလ်က အမိန့်ပေးလိုက်သည်။ ဝိုင်းရံပိတ်မိနေသည့် တောင်ပိုင်းတပ်မဟာမှူး၏တပ်ရင်းကို စစ်ကူပေးရန်ဖြစ်သည်။ တစ်ဆက်တည်းပင် ယင်းမြောက်ပိုင်းတပ်မဟာမှ သံချပ်ကာ ယန္တရားတိုက်ခိုက်ရေးတပ်ကိုလည်း မိုင်းမိုးထောင်ထားသည့် ရာဖာမြို့အား ဝိုင်းရံကာ တောင်ဘက်သို့ချီလာရန် အမိန့်ပေးရပြန်သည်။ အပိုင်းခံနေသည့်တပ်ကို ကယ်တင် ရန်ဖြစ်သည်။

အိဂျစ်အမြောက်တပ်ကြီးကိုဖျက်ဆီးပြီး သူ့တပ်မဟာနှင့် မကင်းမကွာ နေခဲ့သည့် တပ်မှူးသည် ရန်သူများကို ထိုးဖောက်ကာ ဝင်ရောက်လာသည်။ သူသည် အချိန်မီရုံကလေး ရောက်ရှိလာ၏။ အပိုင်းခံနေသည့် အစွရေးလ် တင့်ကား များတွင် ကျည်ဆံကုန်လုပြီ။ နောက်ဆုံးတစ်ကဒ်မျှသာ ကျန်တော့သောအချိန်ဖြစ်လေ သည်။

ထိုအချိန်မှာပင် စစ်ကူများ ရောက်ရှိလာသဖြင့် တောင်ဘက်တပ်မဟာ

တပ်မှူးနှင့် သူတစ်ရင်းမှရဲဘော်များမှာ စိတ်ဓာတ်များပြန်လည်တက်ကြွလာကြပြီး တစ်ရှိန်ထိုးတိုက်ခိုက်ကြတော့သည်။ သို့ကလို စစ်ကူများနှင့်ပေါင်း၍ တိုက်ခိုက်ခြင်းအားဖြင့် အီဂျစ်တပ်မဟာကြီးသည် အလောင်းပေါင်း ၁၀၀၀-ကျော်ကိုထားရစ်ခဲ့ကာ အကျအဆုံးပေါင်း မြောက်များစွာဖြင့် နောက်သို့ဆုတ်ခွာသွားရတော့သည်။

ထိုအချိန်လွန်ပြီးသောခဏအကြာမှာပင် ဗိုလ်ချုပ်တာလ်သည် စစ်မြေပြင်အတွင်းသို့ရောက်ရှိလာကာ အပိုင်းခံခဲ့ရသည့် တောင်ဘက်တပ်မဟာမှူးနှင့်တွေ့သည်။ ထိုတပ်မှတပ်သားများသည် ပင်ပန်းနွမ်းနယ်နေကြချေပြီ။ အခြေအနေလည်း အတော်အတန် ကစင့်ကလျားဖြစ်နေချေပြီ။ တင့်ကားတပ်ခွဲတစ်ခွဲသာလျှင် ပြန်လည်မစုစည်းရဘဲ တိုက်ပွဲဝင်နိုင်သည့်အခြေအနေမှာကျန်တော့သည်။

ထိုတပ်မဟာတွင် လူပေါင်း(၅၀)ထိခိုက်ကျဆုံးသည်။ ၎င်းတို့ကို နောက်ပိုင်းသို့ပြန်ယူလိုသည်။ ဗိုလ်ချုပ်တာလ်က ရဟတ်ယာဉ်တစ်စင်းဖို့ကာ ပြန်လည်သယ်ဆောင်စေသည်။ ယင်းရဟတ်ယာဉ် ဆင်းမည်ပြုသည်တွင်၊ အီဂျစ်တို့၏ ပြင်းထန်သောပစ်ခတ်ခြင်းများကို ခံရပြန်သည်။ ထိုအပြုအမူကြောင့် တောင်ဘက်စွန်မှ အီဂျစ်တပ်မဟာတစ်ခုသည် ပုန်းအောင်းကျန်ရှိနေသေးကြောင်း သိကြရတော့သည်။ မြေအနေအထားကြောင့် အလွယ်တကူ ပုန်းကွယ်နေကြခြင်းဖြစ်ချေသည်။

ထို့ကြောင့် တောင်ဘက်တပ်မဟာမှူးနှင့် တစ်ရင်းမှူးတို့သည် လက်ကျန်တင့်ကားတပ်ခွဲတစ်ခုဖြင့် ထိုးစစ်ဆင်ကြရပြန်သည်။ သို့ဖြင့်ပင် ညသို့ရောက်လာသည်။ အမှောင်ထဲမှာပင် ၂-နာရီကြာအောင် ဆက်လက်တိုက်ခိုက်နေကြသည်။ အီဂျစ်တို့သည် ပြင်းပြင်းထန်ထန် တိုက်ကြ၏။ သို့သော် မျက်ကန်းရမ်းပစ်လုပ်နေသည်ကများသည်။ နောက်ဆုံးတိုက်ပွဲပြီးဆုံးသောအချိန်တွင် အီဂျစ်တို့သည် အလောင်းပေါင်း ၁၅၀၀ ကျော်ကိုထားရစ်ခဲ့ကာ ဆုတ်ခွာသွားကြလေသည်။ လက်ကျန်အစ္စရေးလ်တင့်ကားတပ်ခွဲသည်လည်း ပျက်စီးသွားချေသည်။ အစ္စရေးလ်ဘက်မှ အကျအဆုံးသည် ၇၀-သေဆုံးပြီး ဒဏ်ရာအများအပြား ရကြသည်။

အယ်လ်အရစ်ရှ်မြို့သို့ ဦးတည်ချီတက်နေသော ဗိုလ်ချုပ်တာလ်၏ ထပ်များအခြေအနေမှာ ထိုနေ့မှန်းလွဲပိုင်းတွင် များစွာအခြေအနေကောင်းလျက်ရှိ သည်။ ထိုညမှာပင် အယ်လ်အရစ်ရှ်မြို့အား လေကြောင်းနှင့်ရေကြောင်းမှတိုက်ခိုက်ရန် စီစဉ်ထားချက်ကို၎င်း၊ လေထီးတပ်သားများချပေးရန် အစီအစဉ်ကို၎င်း ဖျက်သိမ်းပစ်လိုက်ရသည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဂျေရုဆလင်နှင့် ဂျော်ဒန်စစ်မျက်နှာများမှာ

ထိုနေ့မှန်းမတည့်မီကလေးကမှစတင်၍ ပြင်းထန်သော တိုက်ပွဲကြီးများ ဖြစ်ပွားခဲ့လေပြီ။ ထို့ကြောင့် လေထီးတပ်သားများကို အဆိုပါ စစ်မျက်နှာသို့သွားရောက်ချပေးရန် အစီအစဉ် ပြောင်းလိုက်ရသည်။ ညနေ (၄)နာရီတွင် ကျန်ရှိနေသေးသော အရန်တပ်မဟာအား ဗိုလ်ချုပ်တောင်က အမိန့်တစ်ရပ်ထုတ်လိုက်သည်။ အယ်လ်အရစ်ရှိရှိ လေယာဉ်ကွင်းသို့ချီတက်ကာ မြို့ပတ်လည်မှ ခံတပ်များနှင့် လေယာဉ်ကွင်းတို့၏ အဆက်အသွယ်များကို ဖြတ်တောက်ပစ်ရန်အမိန့်ဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်မှာပင် ဗိုလ်ချုပ်တောင်၏ မြောက်ပိုင်းချီစစ်ကြောင်းသည် အစွရေလ်တင့်ကား တပ်ရင်းများနှင့်အတူ ရိုတ်ဖူယက်မှ အီဂျစ်ခံစစ်ကြောင်းများကို ချေမှုန်းကျော်နင်းလွန်မြောက်လာခဲ့သည်။ ထိုသို့ ကျော်လွန်လာပြီးသည်နှင့်တစ်ပြိုင်တည်း အယ်လ်အရစ်ရှိရှိ၏ အရှေ့ဘက် ၅-မိုင်အကွာ ဂျီကန်ရာဒေးစခန်းရှိ အီဂျစ်ခံစစ်ကြီးနှင့် ပြင်းထန်စွာ ရင်ဆိုင်တိုက်ပွဲဆင်နွှဲပြန်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်တောင်၏ တပ်များကား ခန့်ယူနစ်နယ်မြေတစ်ခုလုံးကို ထိုးဖောက်အောင်ပွဲခံနေစဉ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ယိုဖီ၏တပ်များကလည်း တောင်ဘက်ပိုင်း မိုင် ၂၀-အကွာတွင် သံချပ်ကာယန္တရား တပ်မဟာနှစ်ခုနှင့်အတူ သဲတောင်များကိုကျော်ဖြတ်ရင်း ဘာလာဖန်မြို့သို့ ဦးတည်ချီတက်နေသည်။

အဆိုပါစစ်ကြောင်းသည် အီဂျစ်ခံတပ်များနှင့် ရင်မဆိုင်ရသည့်တစ်ခုတည်းသော စစ်ကြောင်းဖြစ်သည်။ သဲတောင်ကြီးများကို မကျော်နိုင်မဖြစ်နိုင် ဟု ယုံကြည်ကာ ခံတပ်များ ပြုလုပ်မထားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၆-ခုနှစ်တုန်းက ယင်းစစ်ကြောင်းမှာပင် အစွရေလ်တို့ တိုက်ဖူးသည်။ ထိုစဉ်က သဲပျော့များထဲတွင် အစွရေလ်တင့်ကားပေါင်း မြောက်မြားစွာ နစ်မြုပ်ခဲ့ဖူးသည်။

ယခုမှ ဗိုလ်ချုပ်ယိုဖီက ကင်းထောက်အဖွဲ့ကို တင်ကြိုလွှတ်၏။ မော်တော်ယာဉ်များ မောင်းနှင်နိုင်သော အနေအထားရှိကြောင်း ကင်းထောက်အဖွဲ့က သတင်းပို့၏။ ယိုဖီ၏တပ်များသည် တစ်နေရာထက်မနည်း မိုင်းထောင်ထားသောနေရာများကို တွေ့ခဲ့ရသည်။ အင်ဂျင်နီယာတပ်ပွဲကို ခြေလျင်စေလွှတ်ကာ မြှုပ်ထားသော မိုင်းခုံးများကိုရှာဖွေပြီး ရှင်းလင်းဖျက်ဆီးပစ်စေသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ယိုဖီ၏တပ်တွင် တင့်ကားတစ်စင်းမျှပင် အပျက်အစီးအဆုံးအရှုံးမရှိဘဲ ချီတက်နိုင်ခဲ့သည်။ အချိန် ၉-နာရီမျှဖြင့် ယိုဖီ၏တပ်မဟာသည် မိုင်ပေါင်း ၆၀-ခရီးတိုင်အောင် ထိုးဝင်တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်နိုင်သည်။ ညနေ ၆-နာရီတွင် ဘာလာဖန်ဒေသသို့ ယိုဖီ၏တပ်ဦး ဆိုက်ရောက်လာသည်။ ဂျီဘယ်လစ်ဘန်နှင့် အဘူအဂီလာမှ အယ်လ်အရစ်ရှိရှိသို့သွားရာလမ်းများကို ဗိုလ်ချုပ်ယိုဖီက သူ့တပ်များဖြင့် ပိတ်ဆို့ပစ်လိုက်သည်။ အယ်လ်အရစ်ရှိရှိသို့ အီဂျစ်စစ်ကူများမပေးပို့နိုင်

အောင် တင်ကြိုကာကွယ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်က အယ်လ်အရစ်ရှ်မြို့မှာ ဗိုလ်ချုပ် တာလ်၏တပ်များက ပြင်းထန်စွာ တိုက်ခိုက်ခြင်းကို ခံနေရသည်။

ခန့်မှန်းထားသည့်အတိုင်းပင် ဂျီဘယ်လစ်ဘန်လမ်းမှတစ်ဆင့် သံချပ်ကာ ယန္တရားတပ်မဟာတစ်ခုနှင့် ခြေလျင်တပ်မဟာ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုကို အယ်လ်အရစ်ရှ် မြို့သို့ အီဂျစ်တို့က ပေးပို့ရန် ကြိုးစား၏။ သို့သော် သူတို့သည် ဘာလာဖန်မြို့တွင် ယိုဖီ၏တင့်ကားတပ်များ လက်တွင်းသို့ကျရောက်ရလေသည်။ သို့ဖြင့် တိုက်ပွဲ ဖြစ်သောအခါ အီဂျစ်တင့်ကား ၁၄-စင်း အဖျက်ခံလိုက်ရသည်။ တစ်ညလုံး ဆက် လက်ဖြစ်ပွားခဲ့ရသော ထိုတိုက်ပွဲသည် နောက်တစ်နေ့အင်္ဂါနေ့ နံနက် ၁၀-နာရီထိ ဆက်လက်ဖြစ်ပွားခဲ့ဖြစ်၏။ ထိုနေ့တွင် အစ္စရေးလ်လေတပ်က ပါဝင်တိုက်ခိုက်ပေးပြီး ယိုဖီ၏တင့်ကားများကလည်း အပြင်းအထန် ဝင်တိုက်လေရာ အီဂျစ်တပ်များ ဆုတ်ခွာပေးရလေသည်။

တနင်္လာနေ့ညတွင် ဗိုလ်ချုပ်တာလ်၏ စစ်ဦးသည် ဂီရာဒေးရှိ အီဂျစ် စခန်းများကို ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်နိုင်သည်။ မြောက်ပိုင်းတပ်မဟာမှူးကလည်း သူ့မှာ အယ်လ်အရစ်ရှ်မြို့တွင် တင့်ကားတပ်ရင်းတစ်ရင်းရှိကြောင်း သတင်းပို့သည်။ နာရီပေါင်း ၂၀-အတွင်း အယ်လ်အရစ်ရှ်မြို့ကို အရသိမ်းပိုက်ပြုမည်ဖြစ်ကြောင်း စစ်မဖြစ်မီတုန်းက အစီအစဉ်များလုပ်နေစဉ် စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာဘင်အား ဗိုလ်ချုပ်တာလ်က ပြောပြလေသည်။ ထိုအခါ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာဘင်က အပြောမကြီးရန် ပြောခဲ့ဖူးသည်။

ယခုမှ ထိုနယ်မြေတစ်ဝှမ်းလုံး အဆက်ပြတ်နေသော အီဂျစ်စစ်တပ် များက မော်တာများ၊ စက်သေနတ်များဖြင့် ကြောက်ခမန်းလိလိ ပစ်ခတ်နေသည့် ကြားမှပင် အစ္စရေးလ်သံချပ်ကာ ယန္တရားတပ်များသည် အီဂျစ်အမှတ်-၇ တပ်မကြီး ကို ထိုးဖောက်ပစ်လိုက်သည်။ အယ်လ်အရစ်ရှ်သို့သွားရာလမ်းမှာ အောင်ပွဲခံလျက် ရှိချေပြီ။ ထိုအချိန်သည်ကား စစ်စတင်ဖြစ်သည်မှ ရေတွက်သော် (၁၂)နာရီကျော် ကျော်မျှသာ ကြာသေးသည့်အချိန် ဖြစ်လေသည်။

အီဂျစ်ခံတပ်များသည် ဂီရာဒေးမြို့၌ အခိုင်အခန့် ဆောက်လုပ်ထားသည်။ အင်္ဂတေဖြင့်၎င်း၊ လုံခြုံသည့် ကတုတ်ကျင်းများဖြင့်၎င်း၊ အံခိုင်အခံ ဆောက်လုပ် ထားသည်။ အယ်လ်အရစ်ရှ်မြို့သို့ ရုတ်တရက် ရောက်မလာနိုင်အောင် ဟန့်တားထား သော အခိုင်အမာ ခံစစ်စခန်းများ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိုစခန်းများကို အစ္စရေးလ် တင့်ကားများက ထိုးဖောက်ချေမှုန်းကာ အယ်လ်အရစ်ရှ်မြို့သို့ ချဉ်းကပ်လာခဲ့လေ သည်။

ထိုသို့ ထိုးဖောက်ချဉ်းကပ်လာစဉ်မှာပင် မြောက်ပိုင်းတပ်မဟာ၏ တပ်ဦး သည် အီဂျစ်တို့၏ပိုင်းခံခြင်းကို ခံနေရလေပြီ။ ဗိုလ်ချုပ်တာလ်သည် အရန်တပ်မဟာမှ

တပ်ရင်းတစ်ခုကို ဂီရာဒေးတောင်ဘက်သို့ ဖြတ်ကျော်နေရာမှ ပြန်ခေါ်ကာ အယ်လ် အရပ်ရှိ ဝေယျာဉ်ကွင်းသို့ ဦးတည်ချီတက်ခိုင်းသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် မြောက်ပိုင်းသို့ ဆက်ချီကာ အပိုင်းခံနေရသော မြောက်ပိုင်းတပ်မဟာကို ကူခိုင်းသည်။

သို့သော် အဆိုပါစစ်ကူတပ်ရင်းသည် ဂီရာဒေးသို့သွားရာ လမ်းတစ်ဝက်မှာ ပင် သဲတောင်ကြီးများနှင့်တွေ့ကာ ရှေ့ဆက်တက်မရအောင် ဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်တာလ်က ရာဇာဗြဟ္မာ သံချပ်ကာ ခြေလျင်တပ်ရင်း တစ်ရင်းကို စေလွှတ် လိုက်သည်။ အဆိုပါတပ်သည် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် လက်နက်ခဲယမ်း မီးကျောက်၊ ရိက္ခာများ၊ တတ်ဆီများ ပေးပို့နေသည့်လမ်းကို စောင့်ရှောက်နေသော တပ်ဖြစ်သည်။ ထိုတပ်သည် ဂီရာဒေးကိုတိုက်ခိုက်ရန် အနောက်ပိုင်းအတိုင်း ချီတက်လာသည်။

သို့ဖြင့် ပြင်းထန်သော ထိုးဖောက်မှုကြီးများကို ဆင်နွှဲပြီး အပိုင်းခံနေ ရသော မြောက်ပိုင်းတပ်မဟာသည် ရန်သူလက်တွင်းမှ လွတ်မြောက်သွားသည်။ သို့သော် ၎င်းတို့၏ အကျအဆုံးများကား များလှသည်။ တင့်ကား ၁၀-စင်း ပျက်စီးပြီး တပ်ရင်းမှူးတစ်ဦးနှင့် တပ်ခွဲမှူးနှစ်ဦးအပါအဝင် မြောက်မြားစွာ ကျဆုံးကြသည်။ အရန်တပ်မဟာမှ တပ်ရင်းနှစ်ခုသည် ဂီရာဒေးတောင်ဘက်တွင် သဲတောင်ကြီးများနှင့်တွေ့ကာ ရပ်တန့်သွားလေသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် အယ်လ် အရပ်ရှိဝေယျာဉ်ကွင်းသို့ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်လာကြပြီး အီဂျစ်တင့်ကား ၁၀- စင်းကိုဖျက်ကာ အခြား ၁၀-စင်းကို ဘာလာဖန်ဘက်သို့ မောင်းထုတ်ပစ်လိုက်သည်။

အရုဏ်တက်သောအခါတွင်ကား ဗိုလ်ချုပ်တာလ်နှင့်အတူ သံချပ်ကာ ယန္တရားတပ်မဟာနှစ်ခုကို အယ်လ်အရပ်ရှိမြို့မှာ မြင်တွေ့ကြရလေပြီ။

ယင်းစစ်ပွဲသည် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော စစ်ပွဲတစ်ပွဲဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိ၏တပ်များသည် အီဂျစ်တင့်ကားဖျက်အမြောက် ဆံများ၏ကြားမှ ပြင်းထန်စွာ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်ခဲ့ကြောင်းဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်တာလ် က ပြောသည်။ စစ်ပွဲပြီးသောအခါတွင်ကား အီဂျစ်တင့်ကားများသည် ပထမ တစ်ချက်၊ သို့မဟုတ် ဒုတိယတစ်ချက်မျှသာ ခုခံပစ်ခတ်ကာ ၎င်းတို့၏ စခန်း များကိုခွာပြီး ထွက်ပြေးသွားကြကြောင်း၊ သို့သော် တင့်ကားဖျက်အမြောက်ကြီး များသည်ကား သူတို့၏ အင်တောကတုတ်ကျင်းများတွင် အခိုင်အမာ နေရာယူ ကာ အမြဲတမ်း ငြိုင်ဆိုင်ပစ်ခတ်လျက်ရှိကြောင်း၊ ထိုအမြောက်ဆံများသည် စစ်မြေပြင် တစ်လျှောက် မီးပွင့်များသဖွယ် သွယ်တန်း၍နေကြောင်း၊ တင့်ကားမှ အမြောက်များ ဖြင့် ပစ်ခတ်၍ ယင်းကတုတ်ကျင်းများ မည်မျှပျက်စီးသည်ကို မြင်နိုင်ရန် မဖြစ်နိုင် ကြောင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ တင့်ကားများဖြင့် ဖွတ်တက်ကာ ဖျက်ဆီးပစ်ခဲ့ရကြောင်းဖြင့်

ဗိုလ်ချုပ်တာလ်က ဆက်လက်ပြောပြသည်။

စစ်စဖြစ်သည်နှင့် ၃-နာရီအတွင်း ရရှိလိုက်သော အစ္စရေးလ်လေတပ်၏အောင်ပွဲသည် ရာဟာမြို့ကိုဖြတ်၍ အယ်လ်အရစ်ရှ်သို့ အစ္စရေးလ်တပ်များ ချီတက်ရာတွင် ပိုမိုလျင်မြန်အောင် ဖန်တီးပေးခဲ့လေသည်။ တနင်္လာနေ့မနက်တွင် အစ္စရေးလ်လေတပ်သည် အီဂျစ်၊ ဆီးရီးယားနှင့်ဂျော်ဒန်လေတပ်မတော်များနှင့် တိုက်ခိုက်နေရသည်ဆိုငြားသော်လည်း ကြည်းတပ်ကို ကောင်းစွာအကူ အညီပေးနိုင်လေပြီ။ ကြည်းတပ်မှူးများက ခေါ်ယူသောအခါတွင် လေယာဉ်များ ရောက်ရှိလာကာ ရန်သူ၏ အခိုင်အမာစခန်းများကို ကူညီဖျက်ဆီးပေးနိုင်လေသည်။

ရာဟာနှင့်အယ်လ်အရစ်ရှ်ကို တိုက်ခိုက်ရာတွင် တန်ဘိုးကို ဂရုမထားဘဲ တိုက်ခဲ့ကြလေသည်။ ယခုစစ်ပွဲလည်း အောင်ပြီ။ ဗိုလ်ချုပ်တာလ်၏အဓိကရည်မှန်းချက်မှာ အစ္စရေးလ်တပ်များ၏ အကျအဆုံးနည်းနိုင်သမျှ နည်းစေရန်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဗိုလ်ချုပ်တာလ်က ဘာလာဖန်ရှိ စစ်စခန်းများကို “လိမ္မာပါးနပ်စွာတိုက်ရန်” တောင်ပိုင်းတပ်မဟာမှူးအား ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ အဆိုပါတောင်ပိုင်း တပ်မဟာမှူးက ရှေ့သို့ဆက်လက်တိုက်ခိုက်ရန် တင့်ကားတပ်ရင်းတစ်ခုကိုတောင်းခံသည်။ သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်တာလ်၏ အမိန့်တစ်စုံတရာမရဘဲ မည်သည့်တပ်ကိုမှ စစ်ကူမပို့ဘဲ ထားသည်။ ထိုးစစ်မဆင်ဘဲထားသည်။

အစ္စရေးလ်စင်ကျူရီယံတင့်ကားများသည် အီဂျစ်စခန်းများအပေါ်သို့ အမြောက်ဆံများ ကြံချကာ တင့်ကားဖျက် အမြောက်များကို၎င်း၊ စီတန်းနေသော တီ ၅၄-တင့်ကားများကို၎င်း၊ ဖျက်ဆီးပစ်နိုင်ခဲ့လေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆို သော် အစ္စရေးလ်တို့သည် အင်္ဂလိပ်လုပ် ၁၀၅-မမ အဝေးပစ်အမြောက်ကြီးများကို သုံးရုံမျှမက၊ အမြောက်ပစ်သူများကလည်း အလွန်တရာ လက်ဖြောင့်ကြသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထိုနည်းဖြင့်ပင် အခြေအနေများစွာ ကောင်းလာသောအခါတွင်မှ ဗိုလ်ချုပ်တာလ်က ဒုတိယတပ်ရင်းတစ်ခုကို သဲတောင်များကိုဖြတ်ပြီး ရှေ့သို့တက်ခွင့်ပေးလေသည်။ အစ္စရေးလ်တင့်ကား အမြောက်အများမှာ သဲမှန်တိုင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော သဲတောင်များရှိ သဲပျော့များပေါ်တွင် မတိုးသာမဆုတ်သာ နစ်မြုပ်နေကြရ၏။ ထိုအခိုက်အတန့်သည်ကား ကြီးမားသည့် အန္တရာယ်ရှိသောအချိန်ပင်ဖြစ်လေသည်။ သို့သော် နောက်ထပ် အစ္စရေးလ် တပ်ရင်းတစ်ခုကို ထပ်မံပို့လိုက်ခြင်းအားဖြင့် အီဂျစ်တပ်များနောက်သို့ ဆုတ်ခွာသွားရလေသည်။

ထိုနည်းဖြင့်ပင် အစ္စရေးလ်တပ်များသည် အကျအဆုံးနည်းပါးစွာဖြင့် အီဂျစ်စခန်းများကို တက်ရောက်သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ ထိုမျှသာမက အီဂျစ်တင့်ကားဖျက်အမြောက် ၃၀-ကျော်ကို၎င်း၊ တင့်ကား ၁၅-စင်းကို၎င်း ရေဒါ

တပ်ဆင်ထားသည့် လေယာဉ်ပျံပစ်အမြောက်နှစ်လက်ကို၎င်း၊ ဖျက်ဆီးပစ်နိုင်ခဲ့လေသည်။

ထိုသို့တိုက်ခိုက်နေရဆဲတွင် ဂီရာဒေးရို အစွရေးလ်စစ်ကူများမှာ ဝိုင်းရံပိတ်ဆို့ထားခြင်းကို ခံနေရလေသည်။ ထို့ကြောင့် ခြေလျင်တပ်ရင်းတစ်ခုကို အရန်တပ်မဟာမှယူကာ ရှေ့သို့ချီတက်သွားသည့်သံချပ်ကာ ယန္တရားတပ်နှင့် ကပ်၍ချီတက်လိုက်ပါရန် ဗိုလ်ချုပ်တာလ်က ပေးပို့လိုက်သည်။

အဆိုပါ အင်္ဂါနေ့မွန်းလွဲပိုင်း၌ ထိုဒေသတွင် ကျန်ရှိနေသေးသော အီဂျစ်တို့၏ နောက်ဆုံးခံတပ်စခန်းကြီးဖြစ်သည့် ဘာလာဖန်ကို အစွရေးလ်တပ်များက ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်လိုက်လေသည်။ ခန့်ယူနှစ်နှင့်ရာဖာတွင် ဗိုလ်ချုပ်တာလ်၏တပ်များက အောင်ပွဲခံနေခိုက် အခြားသောအစွရေးလ်တပ် မဟာတစ်ခုသည် ဂါဇာကမ်းမြောင်၏ တောင်ဘက်အဖျားကို ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်လာကာ ဂါဇာမြို့ဆီသို့ ဦးတည်ချီတက်နေသည်။ ပါလက်စတိုင်းတပ်စခန်းများကို ရှင်းပစ်ကာ ထိုနေ့မွန်းလွဲပိုင်း ၁၂-နာရီ ၄၅-မိနစ်တွင် ဂါဇာမြို့ကို သိမ်းပိုက်လိုက်လေသည်။

ထိုအချိန်မှစ၍ ဗိုလ်ချုပ်တာလ်၏ သံချပ်ကာခြေလျင်တပ်ရင်းတစ်ခုသည် အယ်လ်အရစ်ရှ်မြို့တွင်းသို့ဝင်ကာ တစ်လမ်းဝင်တစ်လမ်းထွက် တိုက်လျက်ရှိ၏။

ထို့နောက်တွင် ရှုမောဒီနှင့်စူးအက်တူးမြောင်းဆီသို့ အထူးအင်ဂျင်နီယာတပ်များ၊ တင့်ကားများနှင့် အမြောက်တပ်များကို ဗိုလ်ချုပ်တာလ်က ပို့လိုက်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်တာလ်ကိုယ်တိုင် ခေါင်းဆောင်ကာ ကျန်ရှိနေသေးသော တပ်များနှင့် တောင်ဘက်ပိုင်းသို့ ချီတက်သည်။ ကိုဘယ်လစ်ဘနီတွင် ဗိုလ်ချုပ်ယိုဖီနှင့်တွေ့ဆုံရန်ဖြစ်သည်။ ကိုဘယ်လစ်ဘနီသည် ဗိုလ်ချုပ်တာလ်နှင့် ဗိုလ်ချုပ် ယိုဖီတို့၏ တပ်ဦးချင်းဆုံတွေ့ရန် သတ်မှတ်ထားသောဒေသဖြစ်သည်။ ထိုနေရာတွင် နောက်ထပ် အစီအစဉ်များကို ပြုလုပ်ရန်နှင့် တောင်ပိုင်းစစ်မျက်နှာစစ်ဆင်ရေးမှူး ဗိုလ်ချုပ် ဂါဗစ်ချ်ထံမှအမိန့်များကို ရေဒီယိုဖြင့် ရယူကြရန်ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်တာလ်၏ စစ်ကြောင်းက ရာဖာတွင် ထိုးစစ်ဆင်နေခိုက်၊ ဗိုလ်ချုပ်ယိုဖီ၏တပ်များက သဲတောင်များကို ကျော်ဖြတ်ကာ စစ်ဆင်နေခိုက်၊ ဗိုလ်ချုပ်ရှုဂ္ဂန်၏ စစ်ကြောင်းကမူ ၎င်းတို့တပ်စွဲရာ နှစ်စာနာမှစ၍ ထိုးစစ်ဆင်နေသည်။ ထိုးစစ်ဆင်သည့် တနင်္လာနေ့ ညမှာပင် အီဂျစ်တို့ အဘူအင်္ဂါလာမြို့ကို ဝိုင်းမိလျက်သားရှိ

နေချေသည်။ ညတိုက်ပွဲ ဆင်နွဲချော့နိုးရန်လည်း အားလုံးပြင်ဆင်ပြီးသား ဖြစ်နေသည်။

အဘူအဂီလာသည် ထိုးဖောက်တိုက်ခိုက်သွားရန် အစ္စရေးလ်တို့က ရွေးချယ်ထားသည့် ဒုတိယခံတပ်ဖြစ်သည်။ ထိုနေရာသည် အီဂျစ်အစ္စရေးလ် နယ်စပ်အနောက်ဘက် ၁၅-မိုင်အကွာတွင်ရှိပြီး အီဂျစ်တို့က ကတုတ်ကျင်းများ ဖြင့် ခံတပ်ပြုလုပ်ထားသောမြို့ဖြစ်သည်။ ၃-မိုင်ရှည်လျားသော ကတုတ်ကျင်း ကြီးများကို တန်း၍ပြုလုပ်ထားသည်။ ထိုကတုတ်ကျင်း၏နောက်မှ ကိုက် ၃၀-အကွာတွင် ဒုတိယ ကတုတ်ကျင်းရှည်ကြီးတစ်ခုကို ပြုလုပ်ထားပြန်သည်။ ထို နောက် ကိုက် ၃၀၀-အကွာတွင် တစ်ဖန် အခြားတတိယမြောက် ကတုတ်ကျင်း ရှည်ကြီးတစ်ခုကို ဆောက်လုပ်ထားပြန်သည်။

ထိုနည်းဖြင့် ခံတပ်ကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု အဆင့်ဆင့် ပြုလုပ်ထားခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ယင်းကတုတ်ကျင်းရှည်ကြီးများကို အင်တေဖြင့် အခိုင်အခံ ဆောက် လုပ်ထားသည်။ အရှေ့ဘက်တွင် မိုင်းပုံးများထောင်ထားသည်။ နောက်ဘက်တွင် လည်း မိုင်းပုံးများမြှုပ်ထားပြန်သည်။ ထိုကဲ့သို့ ခံတပ်ကြီးများ အခိုင်အမာ ဆောက်လုပ်ထားရုံမျှမက၊ လက်ဝဲလက်ျာတောင်ပံများကလည်း ခြေလျင်နှင့်သံချပ် ကာ ယန္တရားတပ်များက အဆက်မပြတ် ပြင်းထန်စွာ ကူတိုက်ပေးလျက်ရှိသည်။ ခံတပ်များအတွင်း၌ မြောက်မြားစွာသော တင့်ကားများ၊ တင့်ကားဖျက် အမြောက် များနှင့် ရောမအမြောက်ကြီးများကို တပ်ဆင်ထားသည်။

ထိုနောက်တွင်မှ စခန်းများကိုကာကွယ်ရန် ခြေလျင်တပ်များနှင့်သံချပ် ကာ ကားတပ်များက နေရာယူသည်။ ထိုနေရာမှ ကတုတ်ကျင်းများသည် ၁၉၄၈-ခုနှစ်ကတည်းက ဆောက်လုပ်ထားသော ကတုတ်ကျင်းများဖြစ်လေသည်။ နောက်ပိုင်း၌လည်း ထပ်မံတိုးချဲ့ပြင်ဆင်ထားသည်။ ယင်းခံတပ်စခန်းကြီး၌ အီဂျစ် အမှတ်-၂ ခြေလျင်တပ်မကြီးမှ တပ်မဟာတစ်ခုက နေရာယူထားသည်။ တပ် ရင်းပေါင်း ၄-ခု၊ တီ-၅၄ခုနှင့် တီ ၃၄ တင့်ကားပေါင်း ၈၀-မှ ၉၀၊ ၁၂၂-မမ ရုရှစက်အမြောက်ကြီးများ တပ်ဆင်ထားသော အမြောက်တပ်ရင်း ၆-ခု၊ တင့်ကားဖျက် တပ်များနှင့် မော်တာကြီးများပါဝင်သည့် ခံတပ်ကြီးဖြစ်လေသည်။

အဘူအဂီလာသည် အယ်လ်အရစ်ရှ်၊ ကျီဘယ်လစ်ဘန်နှင့် ကူစီမာမြို့ များသို့ ဆက်သွယ်ရန် လမ်းဆုံဖြစ်လေသည်။ နစ်စာနာမှ အစ္စရေးလ်တပ်များ ဆီနိုင်းကျွန်းဆွယ်အလယ်ပိုင်းသို့ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်မလာနိုင်အောင် ဆီးကြို ပိတ်ဆို့ထားသည့် ခံတပ်ကြီးလည်း ဖြစ်လေသည်။ အစ္စရေးလ်များအနေဖြင့် အီဂျစ်ခံတပ်ကြီးများကို နောက်ပိုင်းမှာထားခဲ့ပြီး ဆီနိုင်းကျွန်းဆွယ်တွင်းသို့ ထိုး ဖောက်ဝင်ရောက်ရန်မှာ မလွယ်ကူချေ။ ရှေ့သို့တိုးဝင်သွားသည့်တပ်များအား

နောက်မှပေးပို့မည့် တပ်ကူများ၊ ရိက္ခာများ၊ လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်များကို ကျန်ရစ်နေခဲ့သည့် အိဂျစ်တပ်များက အလွယ်တကူ ဖြတ်တောက်ထားနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ရှေ့မှခံနေသည့် အိဂျစ်တပ်စခန်းများကို တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ရန်မှာ အရေးကြီးသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ယိုဖီ၏ ဒုတိယတပ်မဟာက အဘူအဂီလာကို မသိမ်းပိုက်နိုင်သေးသမျှ ရှေ့တက်ပြီး နေရာယူနိုင်မည်မဟုတ်ချေ။

ယင်းကဲ့သို့ စစ်ကြောင်းအရလည်း အရေးကြီးသော ကြီးမားသည့် ခံတပ်ကြီးအဖြစ်လည်း တည်ဆောက်ထားသော အဘူအဂီလာကို သိမ်းပိုက်ရန် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသူမှာ တပ်မဟာမှူး ဗိုလ်မှူးချုပ်အေရီယယ်ရှုန် ဖြစ်လေသည်။ သူသည် ၁၉၅၆-ခုနှစ်စစ်ပွဲတုန်းက မစ်တလာတောင်ကြားကို သိမ်းပိုက်ရန် စေလွှတ်သည့် လေထီးတပ်သားများအား ခေါင်းဆောင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ရှုန်သည် ရဲရင့်သူ၊ သတ္တိရှိသူလည်း ဖြစ်၏။

ယင်းအဘူအဂီလာ ခံတပ်ကို အိဂျစ်များက ရှုစစ်တိုက်နည်း အမြောက်အများကို အသုံးပြုပြီး ကွပ်ကဲနေကြောင်း သို့သော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် ရှေ့ဘက်မှတိုက်ခိုက်ခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်လိုက်ခြင်းအားဖြင့် တိုက်ခိုက်ရသည်မှာ သက်သောင့်သက်သာ ရှိပွားကြောင်း ဗိုလ်ချုပ်ရှုန်ကပြောသည်။ တိုက်ပွဲမစတင်မီ နှစ်ရက်သို့မဟုတ် သုံးရက်ကမှ တိုက်ခိုက်ရေးအစီအစဉ်များကို သူရေးဆွဲခဲ့ရသည်။ မည်သည့်နေရာတွင် ခံတပ်များရှိပြီး မည်သည့်နေရာ၌ အိဂျစ်တို့တပ်စွဲထားခြင်းမရှိကြောင်း စသည်ဖြင့် စစ်ရေးထောက်လှမ်းချက်များကို ရှုန်က ကြိုတင်ရရှိထားခဲ့လေသည်။

မိမိတို့သည် နယ်မြေအခြေအနေ၊ စိတ်ဓာတ်အခြေအနေ၊ ခံတပ်အနေအထားစသည်များကို ကောင်းစွာသိထားခြင်းအားဖြင့် ကျွန်ုပ်နှင့်ကျွန်ုပ်၏အရာရှိတိုင်းသည် ဘာလုပ်ရမည်ကို ကောင်းစွာသိခဲ့ကြကြောင်း၊ ညဘက်တွင်တိုက်ခြင်းမှာ အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်ကြောင်း၊ အိဂျစ်တို့က ညဘက်တွင် တိုက်ခိုက်လိုခြင်းမရှိကြကြောင်း၊ လက်တစ်ကမ်းတိုက်ပွဲများကိုလည်း မတိုက်ခိုက်လိုကြကြောင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့က မှ ထိုနှစ်မျိုးစလုံးကို နှစ်သက်ကြောင်းဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ရှုန်က ပြောဆိုသည်။ ၎င်း၏ တိုက်ခိုက်ရေးအစီအစဉ်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

(၁) အိဂျစ်စခန်းပေါ်သို့ ဖြောင့်ဖြောင့်တန်းတန်း ပစ်ခိုက်သည့်နေရာတွင် အမြောက်တပ်ကို နေရာချထားရန်။

(၂) နောက်ဘက်မှ အိဂျစ်တို့အား စစ်ကူပေးပို့ခြင်းများကို ဖြတ်တောက်ပိတ်ဆို့ပြီး ၎င်းတို့ကို တင့်ကားတပ်ရင်းများဖြင့် တိုက်ခိုက်ရန်။

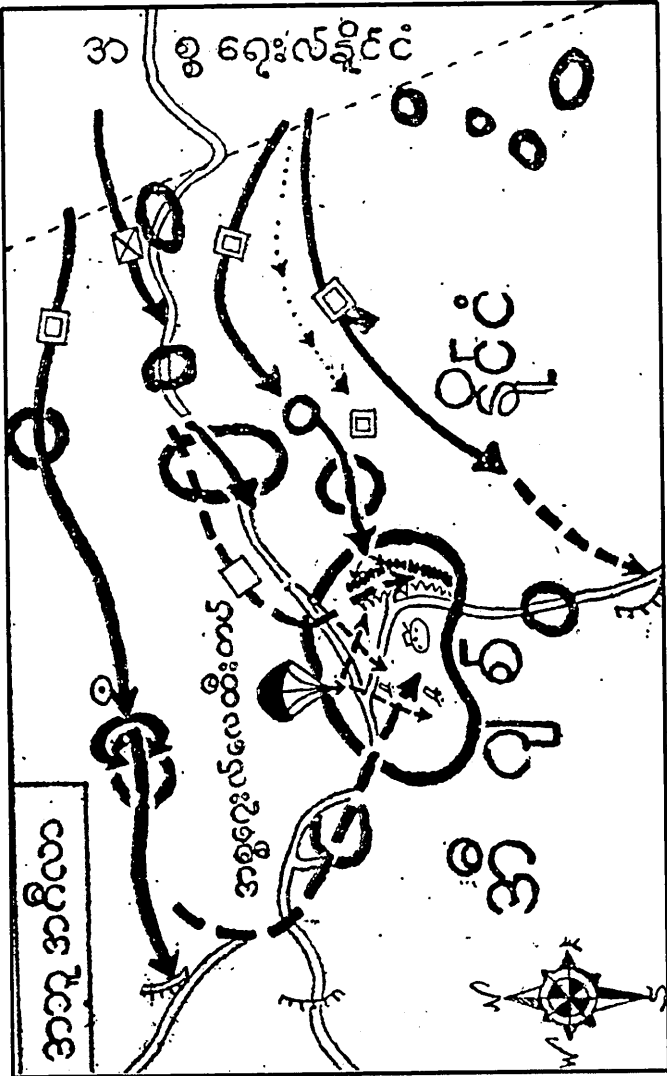
အာ ဓမ္မဂုဏ်လှိုင်ငံ

ဝိသုဒ္ဓိ

အာဓမ္မဂုဏ်လှိုင်ငံ

အာ

အာဂုဏ်

အိဂျစ် အမှတ် ၂-ခြေလျင်တပ်မ။

အိဂျစ် အမြောက်တပ်။

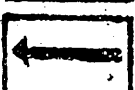
အိဂျစ် ထင့်ကားတပ်။

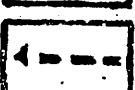
အိဂျစ် ကတုတ်ကျင်းပျား။

အိဂျစ် မိုင်းမြိုင်နယ်မြေ။

အစွရေးလ် ညပိုင်းချီဝင်ကြောင်း။

အစွရေးလ် နေ့ပိုင်းချီ ဝင်ကြောင်း။

(၃) ရဟတ်ယာဉ်ဖြင့် ချပေးမည့် လေထီးတပ်များကို အသုံးပြုပြီး အဓိက ခံစစ်ကြောင်း၏အနောက်ဘက် အဘူအဂီလာ မြောက်ပိုင်းကို တိုက်ရန်နှင့် အီဂျစ် အမြောက်များကို အသံတိတ်သွားစေရန်။

(၄) အီဂျစ်တို့၏လက်ဝဲဘက်တောင်ပံ(မြောက်ဘက်)ကို ခြေလျင်တပ်များ ဖြင့် ချေမှုန်းရန်။ ထိုနည်းဖြင့် ရှေ့ပိုင်းမှ ကတုတ်ကျင်းများကို ရှင်းပစ်ပြီး ပိုင်း ထောင်ထားသည့် နယ်မြေများကို အင်ဂျင်နီယာတပ်များ စေလွှတ်ရှင်းလင်းပစ်ရန်။

(၅) တင့်ကားများဖြင့် ခံတပ်နယ်မြေအတွင်းသို့ ချိုးဖောက်ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ရန် စသောအချက်များ ဖြစ်လေသည်။

ရှုခိုအိမ်သံချပ်ကာ ယန္တရားတပ်မဟာသည် တနင်္လာနေ့မနက် ၉နာရီ တွင် နယ်စပ်ကို ဖြတ်ကျော်လိုက်လေသည်။ အဘူအဂီလာဆီသို့ ဦးတည်ချီတက် ခဲ့သည်။ လမ်းမှာ တွေ့ရသည့် အီဂျစ်အမှတ်-၂ တပ်မကြီးမှ တပ်စခန်းများကို ချေမှုန်းခဲ့သည်။ မွန်းလွဲပိုင်းသို့ရောက်သောအခါ အီဂျစ်တင့်ကားပေါင်း မြောက် များစွာကိုလည်း ဖျက်ဆီးခဲ့ပြီးလေပြီ။ ထို့နောက်မှ အစ္စရေးလ်အမြောက်တပ်ရင်း ၆-ခုကို လိုက်စေသည်။ ပြင်းထန်စွာ ခုခံပစ်ခတ်နေသော အီဂျစ်အမြောက်ဆံ များကြားမှပင် တစ်ဟုန်ထိုးချီတက်ခဲ့လေရာ ညနေ ၃-နာရီထိုးသောအခါ အဘူ အဂီလာနှင့် ၅-မိုင်ထက် ပိုမဝေးသောနေရာတွင် တပ်စွဲမိချေတော့သည်။ ထို နေရာမှာ တပ်စွဲပြီး အီဂျစ်တပ်များပေါ်သို့ ပြင်းထန်လှသည့်အမြောက်ဆံများကို အဆက်မပြတ်သွန်ချသည်။ အီဂျစ်အမြောက်များက ပစ်မှတ်ရှာ၍ မရသေးမီမှာပင် စိတ်တိုင်းကျပစ်ခတ်ပြီး ရပ်နားထားလိုက်သည်။

သံချပ်ကာ ယန္တရားတပ်မဟာ၏ နောက်က ရှုခိုအိမ် ခြေလျင်တပ်မဟာက ကပ်ပါလာသည်။ ထိုတပ်မဟာသည် အရပ်သားဘတ်စ်ကားများကို သုံးကာ နယ်စပ် မှစတင်၍ ချီတက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ အရပ်သားဘတ်စ်ကားများနှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ယာဉ်များအားလုံးကို ရွံ့များသုတ်ပြီး ချီတက်လာခဲ့ကြောင်း၊ အီဂျစ်တို့ကို မမြင်စေလို၍ မဟုတ်ကြောင်း မော်တော်ကား အမြောက်အများကို တွေ့ရခြင်းဖြင့် စစ်ကားတွေ များလွန်းသည်ဟုထင်ရအောင် ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ရှုခိုအိမ်က ပြောသည်။ (ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းမှာ အကြွင်းမဲ့ အောင်မြင်သည်ဟူ၍တော့ မဆိုသာပါ။ ဆီနိုင်းတိုက်ပွဲ၌ပါဝင်ခဲ့ရသည့် လေတပ်မှ ဗိုလ်မှူးကြီးတစ်ဦးက မိမိတို့ လေယာဉ်ပျံများ က ရန်သူတပ်လား၊ အစ္စရေးလ်တပ်လား၊ ခွဲခြားရသည်မှာ အမှားအယွင်းများစွာတွေ့ခဲ့ ကြောင်း၊ နို့နှစ်ရောင်၊ ရေခဲမုန့်ရောင်စသည်ဖြင့် ကားများကိုတွေ့ပါက မိမိတို့ အစ္စရေးလ်ကားများဖြစ်ကြောင်း ခွဲခြားနိုင်သည်ဟု နောင်သောအခါတွင် ပြောလေ သည်။)

၁၀-မိုင်မျှ ချီတက်ပြီးသောအခါတွင် ခြေလျင်တပ်ကြီးသည် ၎င်းတို့ ယူဆောင်လာသည့် ဘတ်စ်ကားများကို စွန့်ထားခဲ့ကြရသည်။ အဆိုပါဘတ်စ်ကားများမှာ သဲပျော့များထဲတွင်နှစ်နေပြီး ရှေ့ဆက်မောင်းမရအောင် ဖြစ်နေလေသည်။ ထို့ကြောင့် ဆယ်မိုင်မျှခရီးကို ခြေလျင်လျှောက်ကြရသည်။ အီဂျစ်စခန်းကို ဘယ်တောင်ပံ(မြောက်ဘက်)မှ ချေမှုန်းတိုက်ခိုက်ရမည့် နေရာသို့ရောက် အောင် ညမရောက်မီနှင့် ညရောက်ပြီး အမှောင်အောက်မှာ သဲကန္တာရကြီးထဲတွင် ချီတက်ခဲ့ကြလေသည်။

တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အီဂျစ်လက်ဝဲတောင်ပံကို ဖြိုဖျက်ပစ်ရန် ကင်းထောက်တပ်ဖွဲ့တစ်ခုသည် တင့်ကားတပ်ရင်းတစ်ရင်း၏ အကူအညီဖြင့် မြောက်စွန်းမှ ချီတက်သွားသည်။ လက်ဝဲတောင်ပံကို ဖြိုဖျက်ပြီး နောက်ပိုင်းမှလှည့်ပိုင်းလိုက်ရန်ဖြစ်သည်။ ညနေ ၃-နာရီတွင် ယင်းတပ်များသည် တပ်ရင်းတစ်ရင်းအင်အားရှိသော အီဂျစ်တပ်များနှင့် ရင်သွားဆိုင်လေတော့သည်။ ပြင်းထန်သော တိုက်ပွဲကြီးဖြစ်ပွားပြီး အစွရေးလ်တို့ တပ်လန်သွားသည်။ တင့်ကား ၇-စင်း အဖျက်ခံလိုက်ရသည်။

ထို့ကြောင့် တပ်မှူးများက လေကြောင်းမှ ကူတိုက်ပေးရန် ရေဒီယိုဖြင့် စစ်ကူတောင်းသည်။ သို့သော်လည်း သဲမုန်တိုင်းကျနေသောကြောင့် အစွရေးလ်လေယာဉ်ယုံများသည် ပစ်မှတ်နေရာကို ရှာမတွေ့နိုင်အောင် ဖြစ်နေလေသည်။ ထိုသို့ရှိနေရင်းမှ အစွရေးလ်တပ်များက ဒုတိယအကြိမ် ထိုးဖောက်တိုက်ခိုက်ပြန်ရာ ညနေ ၃-နာရီတွင် ထိုစခန်းကို သိမ်းပိုက်ရရှိလေတော့သည်။ ထိုမှ တစ်ဆင့်တက်ပြီး အယ်လ်အရစ်ရှ်မှ အဘူအဂီလာသွားရာလမ်းကို ဆက်လက်တိုက်သည်။ တီ ၅၄-တင့်ကား ၂၀-ကျော်ကို တိုက်ခိုက်ပြီး လမ်းပေါ်မှာ တပ်စွဲနိုင်ကြလေသည်။

မှောင်လာသောအခါ၌ အရှေ့တောင်ဘက်သို့ ဆက်လက်ချီတက်ကာ ဂျီဘယ်လစ်ဘန်နီမှလာသော လမ်းဆုံသို့ရောက်ရှိ သိမ်းပိုက်မိသည်။ ထိုနေရာတွင် နောက်ပိုင်းထောက်ပံ့မှုများရသည်။ အဘူအဂီလာသို့ ဆက်လက်ချီတက် တိုက်ခိုက်ရန် အမိန့်ကိုစောင့်နေသည်။

ညမရောက်မီ အစွရေးလ်တို့သိမ်းပိုက်လိုက်သည့် ကူစီမာမှ အဘူအဂီလာလမ်းရှိ စခန်းတစ်ခုသို့ ကင်းထောက်တပ်များ တင့်ကားများနှင့်မော်တာများ ပါဝင်သော ဒုတိယတပ်တစ်ခုကို ဗိုလ်ချုပ်ရှုရွန်က ပေးပို့လိုက်သည်။ ထိုသို့ ထိုးဖောက်တိုက်ခိုက်သည့် စစ်ကြောင်းနှစ်ကြောင်းကြောင့် ကူစီမာ၊ အယ်လ်အရစ်ရှ်နှင့် ဂျီဘယ်လစ်ဘန်နီမှ ပေးပို့မည့် အီဂျစ်တို့၏ စစ်ကူလမ်းကြောင်းများကို ပိတ်ဆို့ထားလိုက်နိုင်လေသည်။ ထိုမျှသာမက၊ အဘူအဂီလာမှ ပြန်ဆုတ်လာမည့်

အီဂျစ်စစ်တပ်များ၏ လမ်းကြောင်းကိုပါဖြတ်၍ ပိတ်ထားလိုက်နိုင်လေသည်။ သို့ဖြင့်ပင် အီဂျစ်တို့ကို ကောင်းစွာပိုင်းမီသွားလေတော့သည်။

ညနေစောင်း နေဝင်ရီတရောတွင် လမ်းရှာရဟတ်ယာဉ်နှစ်စင်းသည် အီဂျစ်ခံတပ်များနှင့် တစ်မိုင်ကျော်ကျော်မျှဝေးသော နေရာတစ်ခုသို့ ဆင်းလာသည်။ တိုက်လာမည့်ရဟတ်ယာဉ်များသိရှိအောင် နေရာကို ဖီးကျည်များ ပစ်ပြုရန်ဖြစ်သည်။ ညမှောင်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်တည်း၊ လေထီးတစ်ရင်းတစ်ရင်းကို ရဟတ်ယာဉ်များက သယ်ယူသွားသည်။ စစ်တပ်များကို လိုသည့်နေရာကို အမှန်ကန်ဆုံးနှင့် အမြန်ဆုံး ရောက်အောင် ရွှေ့ပြောင်းသယ်ယူရာတွင် ရဟတ်ယာဉ်များသည် များစွာအသုံးဝင် တန်ဖိုးရှိကြောင်းဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ရှုရှုန်က ပြောသည်။

ည ၉-နာရီ ၄၅-မိနစ်အချိန်ရောက်သောအခါ အစ္စရေးလ်တပ်သည် စစ်တိုက်ရန် အသင့်ဖြစ်နေလေပြီ။ အီဂျစ် ခံတပ်ကြီး၏နောက်ပိုင်းတွင် ပိတ်ဆို့မှုများအားလုံး ပြုလုပ်လိုက်ပြီးဖြစ် သည်။ အဘူအဂီလာ၏ အနောက်မြောက်ဘက်ရှိ အစ္စရေးလ်တင့်ကား တစ်ရင်းက အီဂျစ်ကို နောက်ပိုင်းမှထိုးဖောက်တိုက်ခိုက်ရန် အသင့်ဖြစ်လေပြီ။ ခြေလျင်တပ်ကလည်း အီဂျစ်ကတုတ်ကျင်းများနှင့် ကိုက်ပေါင်းအတော်နီးနီးသို့ရောက်အောင် တိုးကပ်ချီတက်လာသည်။ သံချပ်ကာတပ်များပါ နောက်ပိုင်းသို့ချီတက်လာသည်။ နေ့ဘက်တွင် တိုက်ရိုက်ပစ်ခတ်ခြင်းမပြုဘဲထားသော အမြောက်များကိုပါ အီဂျစ်နှင့်မျက်နှာချင်းဆိုင်နေရာသို့ ယူလာသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ရှုရှုန်သည် အီဂျစ်ကတုတ်ကျင်းများနှင့် ကိုက်တစ်ထောင်ထက် ပို၍မဝေးသောနေရာမှ သဲတောင်ပေါ်တွင် ရပ်လျက်ရှိသည်။ ထိုည၏ အလင်းရောင်များသည် နေနှင့်ဘာမျှမခြားချေ။ ဗုံးဆံ၊ အမြောက်ဆံများ ပေါက်ကွဲနေကြရာ ဒေသတစ်ခုလုံး လင်းထိန်နေသည်ဟု ရှုရှုန်က ပြောသည်။

ည ၁၀-နာရီ၌ တောင်ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်က အမိန့်တစ်ခုရောက်လာသည်။ နောက်တစ်နေ့ လေတပ်က လာရောက်ကူညီသည်အထိ ချေမှုန်းရေးကို ဆိုင်းငံ့ထားရန်အမိန့်ဖြစ်သည်။ အဘူအဂီလာ ခံတပ်ကြီးကို တနင်္လာနေ့ကတစ်ကြိမ် လေတပ်က လာရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့ဖူးသည်။ လေယာဉ်ပစ်အမြောက်က အစ္စရေးလ် လေယာဉ်ပျံတစ်စင်းကို ပစ်ချနိုင်သည်။ လေယာဉ်မှူးကိုနောက်တွင် ကယ်တင်ရရှိလိုက်၏။

ကျွန်ုပ်၏ရဲဘော်များ အသက်သေဆုံးရမည်အတွက် ကျွန်ုပ်များစွာ စိုးရိမ်ပူပန်ခဲ့ကြောင်း၊ လေတပ်ဖြင့် ကူညီတိုက်ပေးလင့်ကစား ဤမျှ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ခိုင်ခိုင်ခံ့ခံ့ဆောက်လုပ်ထားသည့် ခံတပ်ကြီးတစ်ခုကို သိမ်းရန်ဆို

သည်မှာ များစွာခက်ခဲသည့် အလုပ်ကြီးတစ်ခုပင်ဖြစ်ကြောင်း။ ယနေ့စောစော ပိုင်းတုန်းက သဲတောင်များကို ဖြတ်ကျော်ကာ ချီတက်နေကြသည့် ကျွန်ုပ်၏ ရဲဘော်များကို မြင်တွေ့ခဲ့ကြောင်း။ သူတို့ မျက်နှာမှာ ယုံကြည်ချက်တွေ၊ ယခုပင် တက်တိုက်ရန်အသင့်ဖြစ်နေမှုတွေကို မြင်တွေ့ရကြောင်း။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့အား စောင့်ဆိုင်းနေစေရန် ကျွန်ုပ်မစွမ်းဆောင်နိုင်ကြောင်း။ ဤခံတပ်ကို သိမ်းပိုက် နိုင်လိမ့်မည်ဟု ကျွန်ုပ် သေသေချာချာပြောခဲ့ကြောင်းဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ရှုရှုက နောင်သောအခါ၌ ပြောသည်။

ဥ ၁၀-နာရီ ၄၅-မိနစ်တွင် ရှုရှုကတိုက်ရန် အမိန့်ပေးလိုက်လေ သည်။ အမြောက်တပ်ရင်း ၆-ခုက စတင်ပစ်ခတ်ကြသည်။ ထိုတပ်ရင်း ၆-ခုကို အဘူအင်္ဂါလာ၏အရှေ့ဘက်ရှိ သဲတောင်များ၏ နောက်ကွယ်သို့ နေ့ပိုင်း ကတည်းက ပို့ထားခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ရှုရှုက ယင်းတိုက်ပွဲဇာတ်လမ်းကို အောက်ပါအတိုင်း ပြန်လည်ပြောပြသည်။

“နာရီဝက်မျှကြာအောင် ပစ်ကြခတ်ကြသည်မှာ ကြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းလှပါသည်။ ဤမျှ ပြင်းထန်သောအပစ်ခတ်မှုပြီး ကျွန်ုပ်၏ တစ်သက် တွင် တစ်ကြိမ်တစ်ခါမှ မမြင်မတွေ့ခဲ့ရဘူးသေးပါ။ ထို့နောက်တွင် အီဂျစ်ခံစစ် များကိုချိုးဖောက်ပြီး အမြောက်ကြီးများကို ချေမှုန်းပစ်ရန် လေထီးတပ်သားများ အား ကျွန်ုပ်အမိန့်ပေးလိုက်ပါသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ရန်သူအားနောက်ပိုင်း မှ ဝင်တိုက်ရန်အတွက် အယ်လ်အရစ်ရှ်လမ်း အနောက်မြောက်ဘက်၌ နေရာယူ ရန် တင့်ကားတပ်ရင်းကို အမိန့်ပေးလိုက်သည်။ ခဏအကြာ၌ အီဂျစ်စခန်းများ ကို အနီးကပ်၍ တိုက်ခိုက်ရန် သံချပ်ကာ ယန္တရားတပ်မဟာကို ရှေ့တက်ခိုင်း လိုက်သည်။ သို့သော်လည်း မီးခိုးနှင့်သံမှုန်များ ထူထပ်လွန်းသဖြင့် မပစ်နိုင်ခဲ့ ကြချေ။

“ဥ ၁၀-နာရီ ၁၅-မိနစ်၌ ကျွန်ုပ်တို့၏အမြောက်ကြီးများကို အပစ် ရန်ခိုင်းလိုက်သည်။ တင့်ကားများက ဆက်လက်ပစ်ခတ်သည်။ ချေမှုန်းရေးခြေ လျင်တပ်က ရှေ့သို့တက်သွားသည်။ တပ်ရင်းတစ်ခုစီ၌ ရှင်းလင်းရန် ကတုတ် ကျင်းတစ်ခုရနေပြီ။ စောစောက လူတစ်ယောက်ကို လက်နှိပ်ဓာတ်မီး ၁၅၀ ကျွန်ုပ်ကရှာခိုင်းခဲ့၏။ စစ်လက်နက် ပစ္စည်းတပ်တွင် ကျွန်ုပ်၏မိတ်ဆွေတစ် ယောက်ရှိသည်။ အနီရောင်ဓာတ်မီး ၅၀၊ အစိမ်းရောင်ဓာတ်မီး ၅၀နှင့် အပြာ ရောင်ဓာတ်မီး ၅၀ လိုချင်ကြောင်း ကျွန်ုပ်က သူ့ကိုပြောပြသည်။ သူသည် ဓာတ်မီးများကို ချက်ချင်းဆေးသုတ်ပေးသည်။ ၂-နာရီ ၃-နာရီအတွင်း ကျွန်ုပ် ရရှိသည်။ တပ်ရင်းတိုင်းသည် ကိုယ့်ပီးရောင်နှင့်ကိုယ်ဖြစ်သွားသည်။ ထိုနည်း ဖြင့်

ကျွန်ုပ်တို့ တင့်ကားများက ကျွန်ုပ်တို့လူများ မည်သည့်နေရာတွင်ရှိပြီး သူတို့အတွက် မည်သို့ ကူပစ် ပစ်ပေးရမည်ကို တိတိကျကျသိရှိနိုင်လေသည်။ မီးမောင်းများကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့ အသုံးပြုပြီး တင့်ကားများက တည်တည်မတ်မတ်မလွဲတမ်း ပစ်ခတ်ရန် ကူညီပေးသည်။

“တနင်္လာနေ့ည သန်းခေါင်ကျော် အင်္ဂါနေ့အကူး ၁၂-နာရီခွဲတွင် အီဂျစ်အမြောက်များ၏ပစ်အားမှာ ပျော့သွားလေသည်။ လေထီးတပ်သားများက သူတို့တာဝန်ကို သူတို့ထမ်းဆောင်ကြသည်။ သို့သော်လည်း အကျအဆုံးများလှ လေသည်။ လူ ၁၅၀-အနက် အုပ်စုတစ်စုမှ ၅-ယောက်ကျပြီး ၁၅-ယောက် ဒဏ်ရာရသည်။ ဒဏ်ရာရသူများကို ချန်မထားခဲ့ရန် ကျွန်ုပ်အမိန့်ပေးလိုက်သည်။ ထိုအပြုအမူမျိုးကို ကျွန်ုပ်တို့ ဘယ်သောအခါတွင်မှမလုပ်။ သို့သော်လည်း ဒဏ် ရာရသူများကို ၎င်းတို့နှင့်အတူ ထားစေလိုသည်။ အီဂျစ်၏တန်ပြန်တိုက်စစ်ဆင် မှုဖြစ်လာနိုင်သည်။ လူနာတစ်ယောက်ကိုသယ်ရန် လူနှစ်ယောက်လိုသည်။ ထို့ ကြောင့် လူနာသယ်ယူနေရခြင်းဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့တပ်၏တစ်ဝက်သောအင်အားမှာ မတိုက်နိုင် မခိုက်နိုင်ဖြစ်သွားချေမည်။

“အီဂျစ်တို့၏ ၃-မိုင်ရှည်လျားသော ကတုတ်ကျင်းတစ်လျှောက်တွင် အနီးကပ်လက်တစ်ကမ်းတိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွားနေသည်။ ထိုသို့တိုက်နေရသော အစ္စရေးလ်တပ်မှာလည်း ကတုတ်ကျင်းတစ်မိုင်မျှကို ရှင်းပစ်ရန် အမိန့်ရထားသည့် တပ်ဖြစ်သည်။ အီဂျစ်ထောင်ထားသည့် မိုင်းကွင်းများကို ရှင်းပစ်ရန် အင်ဂျင်နီယာ တပ်ဖွဲ့အား ကျွန်ုပ်ချက်ချင်း အမိန့်ပေးလိုက်သည်။ သူတို့သည် ခြေလျင်လျှောက်ပြီး မိုင်းဖုံးများကို တူးဆွဖယ်ရှားကြသည်။ သို့မှသာလျှင် အရုဏ်မတက်မီ ကျွန်ုပ်တို့၏ တင့်ကားများသည် ခံတပ်များ၏အတွင်းသို့ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်နိုင်မည်ဖြစ်၏။ သို့တည်းမဟုတ် အီဂျစ်အမြောက်များ၏ဒဏ်ကို မရှုမလှခံရမည်ဖြစ်သည်။ နောက် တစ်ကြောင်းမှာ အီဂျစ်တို့သည် လမ်းများပေါ်မှာ တင့်ကားမဖြတ်ကျော်နိုင်သည့် ဂျှိင့်ကြီးများလုပ်ထားသည်။ ထိုဂျှိင့်ထဲသို့ တင့်ကားတစ်စင်းကျပြီး မိုင်းဖုံးထိကာ ဖျက်စီးသွားသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အင်ဂျင်နီယာ ဇာယက်သည် ပြင်းထန်စွာပစ်နေသည့် ကျည်ဆံများအောက်မှ အခြားတစ်လမ်းကို ချက်ချင်းရှာဖွေလိုက်သည်။ တင့်ကားတစ် ဗဟာကြီးသည် ထိုအခါကျမှ ခံတပ်ကို ချိုးဖောက်ဝင်ရောက်နိုင်တော့သည်။

ထိုအချိန်မှာပင် မြောက်ပိုင်းမှ တင့်ကားများသည် အီဂျစ်တို့၏ နောက်ပိုင်းမှ ချိုးဖောက်ဝင်ရောက်သွားကြသည်။

နံနက် ၃-နာရီထိုးသောအခါ အဘူအင်္ဂါလာသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ လက်ထဲ သို့ ရောက်လာပြီဖြစ်ကြောင်း၊ တောင်ပိုင်းစစ်ဌာနချုပ်သို့ ကျွန်ုပ်ရေဒီယိုဖြင့်

အစီရင်ခံလိုက်သည်။ သို့သော်လည်း ခံတပ်အတွင်း၌ တင့်ကားတိုက်ပွဲများဆင်
နွှဲနေချိန် အရုဏ်တက်သည်အထိ ၈-မိုင်မှ ၄-မိုင်အထိ မသိမ်းပိုက်နိုင်သေးချေ။
တစ်ဖန် နံနက် ၄-နာရီမှ ၆-နာရီအထိ ဆက်၍တိုက်ရသေးသည်။

နံနက် ၆-နာရီတွင် တိုက်ပွဲပြီးဆုံးသွားတော့သည်။ ကူစီမာသို့ ဆက်
လက်ချီတက်ရန်အတွက် ကူစီမာနှင့်အဘူအဂီလာသွားလမ်းကြောင်းကို ပိတ်ဆို့
ရန် ကျွန်ုပ်၏တပ်များအား အမိန့်ပေးနိုင်တော့သည်။ အဘူအဂီလာတွင် တိုက်
ခိုက်ရသည့်တိုက်ပွဲမှာ ကျွန်ုပ်တို့တပ်များ ကြံ့ခဲရသမျှတွင် အရှုပ်ထွေးဆုံးတိုက်ပွဲ
ဖြစ်လေသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ၊ ကျွန်ုပ်တို့လူများ အောင်ပွဲခံလိုက်ရချေပြီ။
အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဤခံတပ်ကြီးကို သူတို့သိမ်းပိုက်ရယူနိုင်ကြောင်း သူတို့
ယုံကြည်ကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

“ဗိုလ်ချုပ်ယိုဖီ၏ အမှတ်-၂ တပ်မဟာတစ်ခုသည် ကျွန်ုပ်တို့ကို
ဖြတ်ကျော်သွားရန်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် လမ်းပေါ်မှာရှိနေသောယာဉ်များအားလုံး
ကိုရှင်းပစ်လိုက်သည်။ ထိုယာဉ်များမှာ မနေ့က ကျွန်ုပ်တို့ဆွဲယူစီးနင်းလာကြသည့်
အရပ်သားပိုင် ဘတ်စ်ကားများ အပါအဝင် ကားများဖြစ်သည်။ ထိုကားများကို
ပြန်မောင်းသွားရန်မဖြစ်နိုင်။ ထို့ကြောင့် လမ်းဘေးသို့ တွန်းချလိုက်ရ၏။ လမ်းရှင်းပါမှ
ယိုဖီ၏တပ်များ ဂျီဘယ်လစ်ဘန်သို့ ချီတက်နိုင်ကြပေမည်။

“အဘူအဂီလာတွင် ခြေလျင်နှင့်လေထီးတပ်မှူးများကို ထားရစ်ခဲ့သည်။
ကျွန်ုပ်၏သံချပ်ကာ ယန္တရားတပ်မဟာနှင့် နာခါလ်သို့ဦးတည်ပြီး တောင်ဘက်သို့
ချီတက်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်၏ကွပ်ကဲမှုအောက်သို့ ရောက်လာမည်ဖြစ်သော အခြား
တပ်များနှင့်တွေ့ဆုံနိုင်ရန်ဖြစ်သည်” စသည်ဖြင့် တိုက်ပွဲအကြောင်းကို ဗိုလ်ချုပ်ရှုချိန်က
ခရေစတိုင်းကျ ပြောပြလေသည်။

ရာဇာနှင့်အဘူအဂီလာကို တိုက်ခိုက်သိမ်းယူလိုက်နိုင်ခြင်းအားဖြင့်
အစွရေးလ်တပ်များသည် အီဂျစ်တပ်များ၏နောက်ပိုင်းသို့ရောက်လာနိုင်သည်။
ဆီနိုင်း၏အဓိကနေရာများကို သိမ်းပိုက်နိုင်ရန် လမ်းပေါက်ကြီးနှစ်ခု ပွင့်သွား
တော့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ယိုဖီ၏ အမှတ်-၂ တပ်မဟာသည် ဂျီဘယ်လစ်ဘန်သို့
ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ နံနက် ၆-နာရီအချိန်တွင် လန်းဆန်းနေသည့်တပ်များနှင့်အတူ
ရောက်ရှိလာလေသည်။

ယခုဆိုလျှင် ဆီနိုင်းကျွန်းဆွယ်ကြီးတစ်ခုလုံးမှာရှိသော အီဂျစ်တပ်မ
တော်ကြီးကို နောက်ဆုံးပိုင်းရံဖျက်ဆီးရန် အသင့်ရှိနေကြချေပြီ။

ဂျေရုဆလင်နှင့် အနောက်ဘက်ကမ်းဒေသ

ဆီနိုင်းအတွင်း တိုက်ပွဲကြီးများ ပြင်းထန်စွာဖြစ်ပွားနေခိုက် ဂျေရုဆလင် ဗြိတိသျှတို့တွင်လည်း ရင်တမမဖြစ်နေကြလေသည်။ ဆီနိုင်းမှာ ဖြစ်ပွားနေသည့် တိုက်ပွဲ သတင်းများကို နားထောင်ရင်း အစွရေးလ်အလယ်ပိုင်းတိုင်းမှူး ဗိုလ်မှူးချုပ် အတ်ဖီနာရ်ကပ်သည် မချင့်မချစ်ဖြစ်နေ၏။ တောင်ဘက်စစ်မျက်နှာမှ တပ်မှူးကြီး များသည် ကြီးမားသည့်တိုက်ပွဲများကို ဆင်နွှဲနေရလင့်ကစား မိမိမှာမူ ဘာမှမလုပ်ရ သေးသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဇွန်လ ၅-ရက် တနင်္လာနေ့ည သန်းခေါင်အချိန်၊ တောင်ဘက်စစ်မျက် နှာ၌ တိုက်၍ခိုက်၍ကောင်းကြဆဲ၌၊ စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရာဘီရှီလိုမိုရ်ရင် က “ခင်ဗျားလူတွေဟာ သမိုင်းတစ်ခုကို ရေးနေကြတာပဲ၊ ဆီနိုင်းမှာဖြစ်နေတာ တွေနဲ့ မနှိုင်းယှဉ်သာပါဘူး”ဟု ဗိုလ်မှူးချုပ် အတ်ဖီနာရ်ကပ်ကို ပြောလေသည်။

တနင်္လာနေ့မနက်ပိုင်းတွင် ဂျော်ဒန်နှင့်မျက်နှာချင်းဆိုင် အလယ်ပိုင်း တွင်ရှိသော အစွရေးလ်တပ်များသည်၎င်း၊ ဆီးရီးယားနှင့်မျက်နှာချင်းဆိုင် မြောက် ပိုင်းတွင်ရှိသော အစွရေးလ်တပ်များသည်၎င်း၊ ခံစစ်သက်သက်အနေဖြင့်သာလျှင် နေရာယူတပ်ဖြန့်ထားကြလေသည်။ ဆီနိုင်းတွင် တိုက်ပွဲများဖြစ်ကတည်းက ဂျော်ဒန်နှင့်ဆီးရီးယားဘက် စစ်မျက်နှာနှစ်ခုတွင် အစွရေးလ်ခံစစ်အဖြစ် တပ်စွဲ ထားကာ နယ်စပ်တစ်လျှောက်ကို ထိန်းသိမ်းထားရန်မျှသာ စီစဉ်ခဲ့သည်။

မေလ ၃၀-ရက် အင်္ဂါနေ့က သမ္မတနတ်ဆာနှင့် ဂျော်ဒန်ဘုရင်ဟူစိန် တို့ ကိုင်ရှိလေဆိပ်တွင် “ပေါက်ကွဲတော့မည့်အနမ်း” အဖြစ် တစ်ယောက်ကိုတစ် ယောက် ဖက်ရမ်းနမ်းရှုံ့ခဲ့ကြသည်အထိ အစွရေးလ်မှာ ယုံကြည်ချက်တစ်ခု ရှိသည်။ ယင်းမှာ အစွရေးလ်နှင့် အီဂျစ်တို့စစ်တိုက်ကြရသော်လည်း ဂျော်ဒန်က ဝင်ပါလာ လိမ့်မည်မဟုတ် ဟူသောအချက် ဖြစ်လေသည်။ ၁၉၅၆-ခုနှစ် အီဂျစ်နှင့်အစွရေးလ်တို့ တိုက်ခဲ့ကြစဉ်က ဂျော်ဒန်က ခပ်ကင်းကင်းနေခဲ့သည်။ ယခုလည်း ထိုအတိုင်းပင် ပြုကျင့်လိမ့်ဦးမည်ဟု အစွရေးလ်က တွက်ထားသည်။

မေလ ၃၀-ရက်နေ့ညနေက နတ်ဆာနှင့်ဟူစိန်တို့၏ ကာကွယ်ရေး စာချုပ်သတင်းကို ရရှိသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက်တည်း ဗိုလ်ချုပ်နာရ်ကစ်သည် စစ်ဦးစီးချုပ်ထံမှ ညွှန်ကြားချက်တစ်ခုကိုရရှိလေသည်။ ထိုညွှန်ကြားချက်မှာ ဗိုလ်ချုပ် နာရ်ကစ်၏တပ်များသည် မည်သည့်နည်းဖြင့်မျှ ဂျော်ဒန်ဘက်ကို ရန်စခြင်းမပြုဘဲ မိမိ၏ ခံစစ်အနေအထားကိုသာ ကြပ်ကြပ်မတ်မတ် ထိန်းသိမ်းထားရန် ညွှန်ကြားခြင်းဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်နာရ်ကစ်သည် ဂျေရုဆလင်၊ တယ်လ်အပစ်နှင့် လူဦးရေထူထပ်သော ကမ်းရိုးတန်းမြေပြန့်ဒေသကြီးတစ်ခုလုံးအတွက် တာဝန်ရှိသော တပ်များဖြစ်လေသည်။

စစ်ဖြစ်သည်ဆိုလျှင် ဗိုလ်ချုပ်နာရ်ကစ်အနေဖြင့် ဦးဆုံးသိမ်းပိုက်ရမည့် နေရာမှာ စကိုးပတ်စ်တောင်ထိပ်ဖြစ်သည်။ ယင်းနေရာသည် အစွရေးလ်ပိုင် ဂျေရုဆလင်ဘက်မှ အဆက်အသွယ်ကိုဖြတ်နိုင်ပြီး ဂျော်ဒန်နယ်မြေများကို လုံးဝ ဝန်းရံပိတ်ဆို့ထားသော နေရာဖြစ်သည်။

စကိုးပတ်စ်တောင်ထိပ်တွင် ဟောဘရူးတက္ကသိုလ်ဟောင်းရှိခဲ့ပြီး ထူးခြားသောနယ်မြေတစ်ခုလည်းဖြစ်သည်။ ၁၉၄၈-ခုနှစ် အတိုက်အခိုက်ရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ် ရေးဆွဲခဲ့ကြကတည်းက ထူးခြားလာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုစာချုပ်အရ ယင်းဒေသသည် စစ်မဲ့ရုံဖြစ်ပါသည်။ အစွရေးလ်တပ်သား ၁၂၀-သာ တပ်စွဲထားနိုင်ခွင့်ရှိသည်။ အစွရေးလ်တပ်များကို ရက်သတ္တနှစ်ပတ်လျှင် တစ်ကြိမ်ကျ လာခွင့်ပေးသည်။ စစ်သားအရေအတွက်ကို ကုလသမဂ္ဂတပ်များက စစ်ဆေးသည်။ လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက် အရေအတွက်ကိုလည်း တင်းကြပ်စွာ သတ်မှတ်ထားသည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေ၊ စကိုးပတ်စ် တောင်ထိပ်၌ အစွရေးလ်တပ်သား ၁၂၀ သာရှိသော်လည်း စစ်ရေးအထောက်အပံ့များကို ရနိုင်သည့်နည်းလမ်းအား တွေ့ထားသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်များကို အတော် များများစုဆောင်းထားနိုင်လေသည်။ စစ်မဖြစ်မီရက်အနည်းငယ်အလိုတွင် ရက်

သတ္တနှစ်ပတ်လျှင် တစ်ကြိမ်ကျ မှန်မှန်လာနေသော ကွန်ဗိုင်းများ ရပ်ဆိုင်းပစ်ရန် ဂျော်ဒန်အစိုးရက မေတ္တာရပ်ခံသည်။ အစ္စရေးလ်ကပယ်ချသည်။ အက္ကာဘာပင်လယ်ကွေ့ကိုပိတ်လိုက်ရာမှစတင်၍ လူအုပ်ဖြင့်ဆန္ဒပြမှုကြီးများ ဂျေရုဆလင်မြို့၌ ဖြစ်ပွားလာခဲ့ရာ ဂျော်ဒန်အစိုးရက မထိန်းသိမ်းနိုင်တော့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အစ္စရေးလ်တို့ကမူ ဂျော်ဒန်၏ရန်စမှုများကို ရှောင်တိမ်းနိုင်ခဲ့လေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်နာရ်ကစ်၏ ဒုတိယအာရုံစိုက်နေရာမှာ ကုလသမဂ္ဂထိန်းသိမ်းထားရာ ဒေသအတွင်းရှိ အစိုးရအိမ်တော်ဟောင်းဖြစ်သည်။ ယင်းအဆောက်အဦကို ကုလသမဂ္ဂတပ်များ၏ ဌာနချုပ်လုပ်ထားသည်။ ထိုအဆောက်အဦနှင့် ရပ်ကွက်တစ်ခုလုံး ဂျော်ဒန်တို့၏လက်တွင်းသို့ ကျရောက်မသွားအောင် သတိထား ကာကွယ်ရချေမည်။

ယင်းဒေသများသည် အရေးကြီးသည်ဟု ဆိုလင့်ကစား ပြည်တွင်းခြိမ်းခြောက်မှုများ၏ သဘာဝမျှသာရှိချေမည်။ ပြောင်ပြောင်တင်းတင်းပြုလုပ်ထားသော ခြိမ်းခြောက်မှုများကို ကာကွယ်ရချေမည်။

ပထမအချက်မှာ ထိုနေရာများကို ဂျော်ဒန်ကဝိုင်းပြီး အစ္စရေးလ်နှင့် အဆက်အသွယ်ပြတ်အောင် ဖြတ်ပစ်မည်။

ဒုတိယအချက်မှာ အစ္စရေးလ်ကို နာတာညာ၏ အနောက်ဘက်ကမ်းရိုးတန်းဒေသနှင့် နှစ်ပိုင်းခွဲပစ်လိုက်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုနေရာတွင် အစ္စရေးလ်တို့ ၁၀-မိုင်ထက်ပို၍ ကျယ်ဝန်းတော့မည်မဟုတ်ချေ။ သေးငယ်လှသော အစ္စရေးလ်နိုင်ငံကလေးကို ထိုကဲ့သို့ နှစ်ပိုင်းခွဲပစ်လိုက်ခြင်းအားဖြင့် စစ်ရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် နိုင်ငံရေးအရ အစ္စရေးလ်နိုင်ငံအဖို့ ဖရိုဖရဲဖြစ်လာမည်။ တောင်နှင့်မြောက်သို့ သွယ်တန်းနေသော ခံစစ်ကြောင်းများမှာလည်း လုံးဝပြတ်တောက်သွားတော့မည် ဖြစ်သည်။ အစ္စရေးလ်၏ သံချပ်ကာယန္တရားတပ်များမှာ တောင်ဘက်တွင်ရောက်နေပြီး ဆီးရီးယားနှင့်ဂျော်ဒန်တို့ ထင်တိုင်းကျင့်ခြင်းကို ခံရချေမည်။

စစ်မဖြစ်မီ ရက်သတ္တပတ်များကတည်းက အနောက်ဘက်ကမ်းဒေသ၏ တောင်ဘက်ပိုင်းတွင် ဂျော်ဒန်တပ်များက တပ်ဖြန့်နေရာယူထားသည်။ အမှတ်-၃ သံချပ်ကာ ယန္တရားတပ်မဟာမှ တပ်ရင်း တစ်ရင်းနှင့် အမှတ်-၂၇ ခြေလျင်တပ်မဟာတစ်ခုက တပ်စွဲထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဂျယ်ရီချိုနှင့် ဂျေရု ဆလင်ကြားတွင်၎င်း၊ မြောက်ဘက်ပိုင်းဒေသနယ်မြေ အနည်းငယ်တွင်၎င်း၊ ဂျော်ဒန်အမှတ်-၆၀ သံချပ်ကာ ယန္တရားတပ်မဟာ တစ်ခုက ပင်တန်အမျိုးအစား တင့်ကားပေါင်း ၈၀-ကျော်ဖြင့်လည်း တပ်စွဲထားချေသေးသည်။ ထိုတပ်များသည် စကိုးပတ်စ်တောင်ထိပ်နှင့် အစိုးရအိမ်တော်ဒေသကို ကောင်းစွာဒုက္ခပေးနိုင်သည့် တပ်များဖြစ်သည်။

မေလ ၂၄-ရက်နေ့တွင် တင့်ကားပေါင်း ၁၅၀-ပါဝင်သည့် အီရတ် ခြေလျင်တပ်မကြီးတစ်ခု ကျော်ဒန်ပြည်သို့ရောက်လာသောအခါ၌ကား အစွရေလ် တို့၏အခြေအနေမှာ များစွာ ဆိုးဝါးသွားချေတော့သည်။ အဆိုပါ အီရတ်နှင့် ကျော်ဒန်တပ်များ နှစ်ခုပေါင်းလိုက်သော အင်အားသည် အစွရေလ်၏ အရေး အကြီးဆုံးဖြစ်သော ကျော်ဒန်နယ်စပ်နှင့် မြေထဲပင်လယ်ကြား ကျဉ်းမြောင်းသည့် ကမ်းရိုးတန်းဒေသကို ထင်သလို ချယ်လှယ်နိုင်သော အင်အားဖြစ်လေသည်။

မေလ ၃၁-ရက်နေ့က ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မိုဂျေဒါယန်(ထိုစဉ်က အစိုးရ အဖွဲ့ဝင် မဖြစ်သေးဘဲ သာမန်အရပ်သားဘဝမှာပင်ဖြစ်သည်)သည် ဝန်ကြီးချုပ် အက်ရှ်ကုံးလ်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ဗိုလ်ချုပ်နာရ်ကစ်နှင့် လာရောက်တွေ့ဆုံသည်။

“စစ်ကူတောင်းတာမျိုးနဲ့ စစ်ဦးစီးချုပ်ကို တာဝန်မကြီးပါစေနဲ့ ဖြစ်လာ ရင် ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးပြီးသာ ချပေတော့”ဟု မိုဂျေဒါယန်က ဗိုလ်ချုပ်နာရ်ကစ် အား ပြောသွားသည်။ ဒါယန်ရောက်မလာမီ ၂-ရက် ၃-ရက်ခန့်က နာရ်ကစ် သည် အစီအစဉ်များကို ပြုလုပ်ထား၏။

သူ၏အစီအစဉ်မှာ ဂျေရုဆလင်မှ စကိုးပတ်စ်တောင်ထိပ်သို့ သူ၏ ခြေလျင်တပ်ဖြင့် ထိုးဖောက်သွားရောက်ရန်ဖြစ်သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ဂျေရုဆလင် နှင့် ရမ္မလာအကြား ကုန်းပြင်မြင့်ပေါ်သို့ သူ၏သံချပ်ကာ ယန္တရားတပ်များကို ရွှေ့တင်ပေးမည်။ ထိုနေရာမှနေပြီး ဂျေရုဆလင် တစ်မြို့လုံးကို ထိန်းထားနိုင် မည်ဖြစ်ရုံမက စကိုးပတ်စ်တောင်ထိပ်နှင့် အစိုးရဒဿိမ်တော်ဒေသကိုပါ ကာကွယ် ထားနိုင်မည်ဖြစ်လေသည်။

ထိုအစီအစဉ်မှာ တစ်ချိန်တည်းဖြင့် ဂျေရုဆလင်မြို့ဟောင်းကိုပါ သွယ် ဝိုက်၍ ချဉ်းကပ်နိုင်ရန်ဖြစ်သည်။ ဂျေရုဆလင်နှင့် ဘက်သံဟင်မ်အကြား ရန်သူ လမ်းကြောင်းကို ဖြတ်တောက်နိုင်အောင် ခြေလျင်တပ်ဖြင့် ဆူဘဟာကိုသိမ်းမည်။ ထိုမှတစ်ဖန် အစွရေလ်ပိုင် ဂျေရုဆလင်နှင့် စကိုးပတ်စ်တောင်ထိပ် အကြား ကျော်ဒန်တို့၏ အားအကောင်းဆုံးဖြစ်သော ပုလိပ်ကျောင်းကို လေထီး တပ်မဟာဖြင့် သိမ်းယူမည်။

ဂျေရုဆလင်နှင့် တယ်လ်အဗစ်သို့ ဆက်သွယ်ရလမ်းကြား၊ ဂျေရု ဆလင်မှ အနောက်ဘက် ၅-မိုင်အကွာ နာရ်ကစ်၏ စစ်ဌာနချုပ်စခန်းဖြစ်သည့် ကတ်စ်တယ်တောင်ကုန်းထိပ်မှနေပြီး နယ်မြေတစ်ခုလုံးကို ဒါယန်နှင့်နာရ်ကစ်တို့ လေ့လာကြည့်ရှုခဲ့ကြသည်။ စစ်ဆင်ရေး အစီအစဉ်များကို ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ စစ်တပ်အငယ်ကလေးများဖြင့် လှုပ်ရှားရန် စီစဉ်ထားချက်ကို ဖျက်သိမ်းပစ်ရန်နှင့် ကျော်ဒန်အား ရန်စမှုများ မပြုလုပ်ရန် ဒါယန်က မေတ္တာရပ်ခံခဲ့လေသည်။

စစ်ဖြစ်ရန်ဆဲဆဲ၌ အီရတ်တပ်မကြီးသည် ဂျော်ဒန်အရှေ့ပိုင်းကို ဖြတ် ကျော်ဝင်ရောက်လာကြောင်း၊ တနင်္ဂနွေနေ့ည၌ ဂျော်ဒန်မြစ်ကိုကူးမည်ဖြစ်ကြောင်း ထိုမှတစ်ဖန် အမွမ်မြို့တွင်ရှိနေသော အီဂျစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂီယဒ်၏ကွပ်ကဲအုပ်ချုပ်မှု လက်အောက်တွင် ထားရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း သတင်းများရရှိလေသည်။ အလားတူပင် အီဂျစ်ကွန်မန်ဒိုတပ်ရင်းတစ်ခုလည်း အမွမ်မြို့သို့ ရောက်ရှိလာကြောင်းဖြင့် ဇွန်လ ၃-ရက် စနေနေ့ ညနေပိုင်းတွင် ကြားရသည်။

စစ်ကူမတောင်းရန် အကြံပေးခြင်းခံရသော စစ်ကူကို မျှော်လည်းမမျှော်လင့်နိုင်တော့သော ဗိုလ်ချုပ်နာရ်ကစ်၏ တပ်သားများသည် မိုင်ပေါင်းများစွာ ကတုတ်ကျင်းများ ကူညီတူးကြရင်း ဇာတိမာန်များ တဖွားဖွားတက်နေကြလေသည်။ မိန်းမများနှင့်ကျောင်းသူကျောင်းသားများက သဲအိတ်များအတွင်းသို့ သဲများဖြည့်ကြသည်။ နေရာတကာမှာ မိုင်းပုံးများထောင်ကြသည်။ သို့သော်လည်း လုံလောက်မှုမရှိချေ။ တိုက်ခိုက်လာသည်ကို ဆီးကြိုဟန်တားနိုင်အောင် လိုအပ်သမျှ အားလုံး ကျွန်ုပ်တို့ လုပ်ကြကြောင်းဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်နာရ်ကစ်က ပြောသည်။

ဇွန်လ ၅-ရက်နေ့မနက်၌ ပထမဦးဆုံးသော လေတပ်တိုက်ပွဲဖြစ်အပြီး တွင် အစ္စရေးလ်ဝန်ကြီးချုပ် အက်ရှ်ကိုးလ်က ဂျော်ဒန်ဘုရင်ဟူစ်နီထံသို့ အောက်ပါအကြောင်းကြားစာ တစ်စောင်ကို ကုလသမဂ္ဂတပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအော့ဒ်ဘူးလ်မှတစ်ဆင့် ပေးပို့လိုက်သည်။ အကြောင်းကြားစာတွင်

“မိမိတို့သည် ဂျော်ဒန်ကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်မည်မဟုတ်ကြောင်း၊ ဂျော်ဒန်ဘက်က ပြောင်ဖွင့်၍ ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်လာပါက မိမိတို့တွင် ရှိသည့် အားအကုန်ဖြင့် တုန်ပြန်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုအခါတွင် ဖြစ်ပေါ်လာသမျှအရာ အားလုံးသည် ဂျော်ဒန်ဘုရင်ဟူစ်နီ၏ တာဝန်သာဖြစ်ကြောင်း” ဖြင့် ပါရှိသည်။ ထိုအကြောင်းကြားစာကို ဘုရင်ဟူစ်နီလက်ခံရရှိကြောင်း ကုလသမဂ္ဂတပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအော့ဒ်ဘူးလ်က အတည်ပြုပြောဆိုသည်။

သို့သော်လည်း နံနက် ၈-နာရီခွဲပြီးစကာလေးတွင် ဂျော်ဒန်ပြည်တွင်း ဂျေရုဆလင်ဘက်မှ ပေါက်ကွဲသံများ ကြားရလေသည်။ ခဏအကြာမှာပင် အစ္စရေးလ်ဘက်ရှိ ဂျေရုဆလင်မြို့ပေါ်သို့ အမြောက်ဆံများကျလာတော့သည်။

အီဂျစ်လေတပ်မတော်ကြီးတစ်ခုလုံး စိမ့်ညက်ညက် ကြေပြုန်းသွားပြီ ဖြစ်ကြောင်းကို ဂျော်ဒန်ဘုရင်ဟူစ်နီမှာ မယုံနိုင်လောက်အောင် ဖြစ်နေသည်။ ထို့အပြင် အီဂျစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဂီယဒ်၏ထံမှ အမိန့်များကိုခံယူပြီး ဆောင်ရွက်နေကြသည့် ဂျော်ဒန်လက်နက်ကိုင်တပ်များကိုလည်း ဟူစ်နီအနေဖြင့် မထိန်းနိုင် မသိမ်းနိုင်တော့ချေ။

နံနက် ၁၁-နာရီခွဲတွင် ဂျော်ဒန်နယ်စပ်တစ်လျှောက်က ပစ်ခတ်တိုက်

ခိုက်မှုများကို ဆက်တိုက်ပြုလုပ်ကြတော့သည်။ လောင်တွင်အမျိုးအစား အမြောက်ကြီးများမှ ပစ်လိုက်သည့် အမြောက်ဆံများသည် တယ်လ်အပစ်မြို့ပေါ်သို့ ကျလာသည်။ ရက်မက်ဒေးပစ်လေတပ်စခန်းမှာလည်း ပေါက်ကွဲသည်။

အစွရေးလ်တို့ များစွာအံ့ဩသွားကြသည်။ သို့သော် ကြောက်လန့်တုန်လှုပ်ခြင်းကားမရှိ။ သူတို့ဘဝအတွက် အခွင့်ထူးကြီးတစ်ရပ်ပင် ဖြစ်သည်ဟု သဘောထားကြသည်။ နံနက် ၉-နာရီ ၁၀-မိနစ်တုန်းက ဗိုလ်ချုပ်နာရီကပ်သည် သူ၏တပ်များအားလုံးကို တပ်လှန့်ထားလိုက်သည်။ လေကြောင်းရန် အချက်ပြများ ပြုလုပ်ရန်နှင့် အလယ်ပိုင်းဒေသတွင် အသင့်ရှိနေရန် ညွှန်ကြားသည်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် အစွရေးလ်ဘက်ခြမ်း ဂျေရုဆလင်မြို့တော်ဝန် တက်ဒီကိုလက်အား တယ်လီဖုန်းဆက်၍ပြောသည်။

“အခု စစ်ဖြစ်ပြီ၊ ဒါပေမယ့် အားလုံးကို ထိန်းထားနိုင်ပါတယ်။ နိုင်နိုင်နင်းနင်းရှိပါတယ်။ ခင်ဗျားဟာ အစွရေးလ်နဲ့ ဂျော်ဒန်ဘက်မှာတစ်ခုစီရှိနေတဲ့ ဂျေရုဆလင် နှစ်မြို့ပေါင်းရဲ့ မြို့တော်ဝန် ဖြစ်မှာပါပဲ”ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ဂျေရုဆလင်ဒေသ တိုက်ပွဲများနှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ဖော်ပြပါ မှတ်တမ်းများသည် ဗိုလ်ချုပ်နာရီကပ်၏ လက်ထောက်များဖြစ်ကြသော ဗိုလ်မှူးကြီး မိုရက်ချိုင်ဂူနှင့် ဗိုလ်မှူးကြီး ယူရီဘင်အေရီတို့၏ မှတ်တမ်းများဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မိုရက်ချိုင်ဂူ(မိုတာ)သည် ဂျေရုဆလင်မြို့ကို တိုက်ခဲ့သော မြေပြင်တပ်များကို ခေါင်းဆောင်ခဲ့သည့် လေထီးတပ်မှူးဖြစ်သည်။ ဗိုလ်မှူးကြီး ယူရီဘင်အေရီသည် ထိုဒေသ၏ သံချပ်ကာ ယန္တရားတပ်များ၏ တပ်မှူးဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့နှစ်ဦး၏ မှတ်တမ်းများကို အောက်မှစ၍ မိုတာနှင့် ယူရီ၏မှတ်တမ်းများအဖြစ် ဖော်ပြပါမည်။ ပထမဦးဆုံး မိုတာ၏မှတ်တမ်းမှာ-

၁၉၆၇-ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၅-ရက်၊ တနင်္လာနေ့။

၀၉:၁၁-နာရီ။ ။ဂျော်ဒန်စစ်တပ်များ သူတို့စခန်းများအတွင်း၌ နေရာယူထားကြသည်။ ဂျော်ဒန်နိုင်ငံ အတိုက်ခံရပြီဖြစ်ကြောင်း အမွှစ်ရေဒီယိုက ကြေညာသည်။

၀၉:၂၃-နာရီ။ ။“ကလဲ့စားချေရမဲ့အချိန် ရောက်လာပြီ”ဟု ဂျော်ဒန်ဘုရင်ဟူစိန်က အမွှစ်ရေဒီယိုမှနေ၍ အသံလွှင့် ကြေညာသည်။

၀၉:၃၀-နာရီ။ ။တင့်ကားများ အလုံအလောက်ရှိမရှိကို ဂျေရုဆလင်မြို့နယ် တပ်မှူးအား ကျွန်ုပ် မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ အတိုက်အခိုက်ရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ် စည်းကမ်းချက်များအရ အဆိုပါတင့်ကားများကို ဂျေရုဆလင်မြို့တွင်းမှာသာ ထားနိုင်သည်။ ကတ်စတယ်လ်မှ တစ်ပိုင်ဝေးသော အဗဒူအဖစ်

တောင်ကုန်းကို သိမ်းယူရန်နှင့် အစိုးရအိမ်တော်ကိုပါ သိမ်းယူရန် အသင့်ပြင်ထားဖို့ ကျွန်ုပ်က သတိပေးသည်။

၀၉:၃၃။ ။ကျွန်ုပ်၏တပ်များသည် လက်တာရန်အစိုးရအိမ်တော်နှင့် အဗ္ဗဒူအစစ်တို့အား သိမ်းပိုက်ရန် အသင့်ရှိနေပြီဖြစ်ကြောင်း စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရာဘင်အား ကျွန်ုပ်က ပြောကြားသည်။

၀၉:၅၅။ ။တယ်လ်အဗစ်မြို့မှ ၁၀-မိုင်ခန့်ဝေးသည့် ဂျေရှဆလင်မြို့ သို့ ခုတ်မောင်းနေသော ရထားများအားလုံး ဆက်လက်ခုတ်မောင်းပြုခုတ်မောင်း ရန် ကျွန်ုပ် အမိန့်ပေးလိုက်သည်။ သို့သော် ခရီးသည်တစ်ယောက်မျှမပါဘဲ ရထားများ အားလုံး အခွဲချည်းသက်သက် ပြေးခွဲနေကြရသည်။ အဆိုပါရထားသည် ဂျော်ဒန် နယ်မြေအတွင်းမှ ကိုက် ၂၀၀-ခန့်ကိုဖြတ်၍ မောင်းရသောရထားဖြစ်သည်။

၁၀:၃၀။ ။အစိုးရအိမ်တော်ကို အာရပ်တပ်များက သိမ်းပိုက်ပြီးစီး ပြီဖြစ်ကြောင်း ကိုင်ရိုရေဒီယိုက အသံလွှင့်ကြေညာသည်။ ယင်းဒေသမှာ ကုလ သမဂ္ဂတပ်များ ချထားရုံးစိုက်ရာ ဌာနချုပ်ဖြစ်သည်။

၁၁:၃၀။ ။နယ်စပ် စစ်မျက်နှာတစ်လျှောက်လုံးတွင် ပစ်ခတ်မှုများ ဖြစ်ပွားနေသည်။ နေရာအချို့ကို တက်ရောက်သိမ်းပိုက်ခွင့်ပြုပါရန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရာဘင်ထံမှ အမိန့်ကို ကျွန်ုပ်တောင်းခံသည်။ သူက “မသိမ်းရ” ဟု အမိန့်ပြန် ပေးသည်။ ခဏအကြာတွင် စကိုးပတ်စ် တောင်ထိပ်ကို ၂၅-ပေါင်ဒါအမြောက် များ၊ အမြောက်ကြီးများနှင့်ပစ်ခတ်သည်။ အလားတူပင် ရာမက်ရီချယ်မြို့ကိုလည်း ပစ်ခတ်နေသည်။

၁၁:၅၀။ ။ဗိုလ်ချုပ် နာရ်ကစ်က ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာဘင်ထံမှ တိုက် ခိုက်ခွင့်ပြုပါရန် အမိန့်တောင်းခံသည်။ ရာဘင်က “မတိုက်ရ” ဟု ထပ်အမိန့် ပေးပြန်သည်။

၁၂:၀၀။ ။အပစ်အခတ်ရပ်စဲရန် ကုလသမဂ္ဂက ပြောသည်။ ဗိုလ် ချုပ်ကြီးနာရ်ကစ်က သဘောတူသည်။

၁၂:၁၀။ ။ကျွန်ုပ်တို့ မလွဲမရှောင်သာ တိုက်ရတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဂျော်ဒန်သည် သူတို့ကစတိုက်ပြီး နှုတ်ဆိတ်နေကြလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့သော် ၎င်းတို့၏ စစ်တပ်စခန်းများကို ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်ရန် ကျွန်ုပ်စိတ်ဆန္ဒပြင်းပြ နေပါကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် သိမ်းယူခွင့် အမိန့်ပေးစေလိုကြောင်းဖြင့် ဗိုလ်ချုပ် နာရ်ကစ်က ဒုစစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘားလက်ဖ်အား ပြောကြားသည်။ “မလုပ်ပါနဲ့ဦး” ဟု ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဘားလက်ဖ်က ပြန်ပြောသည်။

၁၂:၂၀။ ။ကျွန်ုပ်တို့၏ တပ်စခန်းများကို ဂျော်ဒန်များက အမြောက်

နှင့်ပစ်မြှုပ်ပစ်နေသည်။ ထိုမျှသာမက နာတာညာအနီးရှိ ကျေးရွာတစ်ရွာကို ဟန်းတား တိုက်လေယာဉ်ပျံများက စက်သေနတ်နှင့်ပစ်သည်။

၁၂:၃၀။ ။စကိုးပတ်စ်တောင်ထိပ်ကို အတိုက်ခံရမည်ဆိုလျှင်၊ ယန္တရားတပ်မဟာတပ်မှူး ဗိုလ်မှူးကြီး ယူရီသည် မြောက်ပိုင်းကို ထိုးဖောက်လိမ့် မည်ဖြစ်ကြောင်း ဂျေရုဆလင်မြို့နယ်တပ်မှူးအား ကျွန်ုပ်ပြောကြားလိုက်သည်။ ရထားများ သွားလာခုတ်မောင်းနေခြင်း ရပ်ဆိုင်းရန် ကျွန်ုပ် အမိန့်ပေးလိုက်သည်။

၁၂:၄၀။ ။တယ်လ်အဗစ်မြို့အနီးတွင် ဂျော်ဒန် ဟန်းတားတိုက် လေယာဉ်ပျံများက ဝံ့ကြံသည်။ အပျက်အစီးအနည်းငယ်ရှိသော်လည်း တစ်စုံ တစ်ယောက်မျှ သေဆုံးခြင်းမရှိချေ။

၁၂:၄၅။ ။စကိုးပတ်စ်တောင်ထိပ်ကို သိမ်းပိုက်လိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း အမွှစ်ရေဒီယိုက အသံလွှင့်ကြေညာသည်။

၁၂:၅၀။ ။ထို့နောက် ချက်ချင်းပင် ရမ္မလာအနီးရှိ ယန္တရားတပ်မဟာ ကို ကပ်စတယ်လ်အနီးရှိ စခန်းများဆီသို့ ချီတက်စေရန် ကျွန်ုပ်အား အခွင့်ပေးသည်။

၁၃:၀၀။ ။ချီတက်ရန်အသင့်ပြင်ဖို့ ဗိုလ်မှူးကြီးယူရီအား ကျွန်ုပ်ပြောသည်။ ရမ္မလာမှနေ၍ ဂျေရုဆလင်အနီးရှိ သူဇာဇ်စခန်းများသို့ရောက်ရန် ယူရီသည် လမ်း သုံးသွယ်ကို သုံးရပေမည်။ (တင်ကားငယ်ယာဉ်များအားလုံးမှာ နီဂေ့ဖီသဲကန္တာရ တောင်ပိုင်း၌ နေရာယူတပ်စွဲလျက်ရှိကြသည်။ ဂျော်ဒန် သို့မဟုတ် ဆီးရီးယားစစ် မျက်နှာများကို ထိုးဖောက်မည်ဆိုလျှင် အဆိုပါယာဉ်များ လိုအပ်လေသည်။) ညွှန်ကြားသည့် စခန်းများသို့ ရောက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်တည်း တိုက်ခိုက်ခွင့်ပြုပါရန် ယူရီကပြောသည်။ သူသည် နယ်စပ်တွင် သူဇာတပ်များကို ရပ်နား၍စောင့်ဆိုင်း မနေချင်ပေ။ ကြီးမားသောအရှိန်အဟုန်ဖြင့် ရှေ့တည့်တည့်သို့ တိုက်ခိုက်ထိုးဖောက် သွားလိုသည်။ စကိုးပတ်စ် တောင်ထိပ်သည် အန္တရာယ် နှင့် ကြုံတွေ့နေရမည်ဆိုပါက ဆက်လက်သွားနိုင်ကြောင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဒါယန်က ဗိုလ်ချုပ်နာရီကစ်အား ပြောသည်။ ယန္တရားတပ်မဟာသည် ဂျေရုဆလင်မြောက်ဘက်မှ လမ်းကြောင်းအတိုင်း တည့်တည့်ချီတက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဒါယန်က ပြောသည်။ နာရီကစ်က ပထမ ကတည်းက မိမိစဉ်ထားသည့် စစ်ဆင်ရေး အစီအစဉ်အတိုင်း ကျင့်သုံးခြင်းအားဖြင့် ရမ္မလာနှင့်ဂျေရုဆလင်သွားလမ်းကို အမြန်ဆုံးရောက်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ထိုနည်းကို မသုံးလျှင် နှောင့်နှေးနေမည် ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရာဘင်ကိုပြောသည်။ ယူရီ၏ ယန္တရားတပ်မဟာသည် ဂျေရုဆလင်သို့ ရှေ့ရှုကာ စတင်ချီတက်သည်။ ပုလိပ်ကျောင်းကို အမြောက်နှင့်ပစ်ဖို့ အသင့်ပြင်ထားရန် ခြေလျင်တပ်မှူးအား နာရီကစ်ကပြောသည်။

၁၄၀၀။ ။ဂျေရုဆလင်ဒေသတွင် တိုက်ခိုက်ရန်အတွက် လေထီး တပ်ရင်းတစ်ခု ပေးပို့မည်ဖြစ်ကြောင်း နာရ်ကစ်ကို စစ်ဦးစီးအဖွဲ့က အကြောင်း ကြားသည်။

၁၄၀၅။ ။နာရ်ကစ်၏ စစ်ရုံးချုပ်သို့ ဗိုလ်မှူးကြီးယူရီ ရောက်လာ သည်။ နာရ်ကစ်က “အခုတိုက်ပွဲဟာ ၁၉၄၈-ခုနှစ်က အဖြစ်အပျက်ကို ပြန် ပြီးလက်စားချေမယ့် တိုက်ပွဲပဲ၊ ဟိုတုန်းက ငါတို့ ၂-ယောက်စလုံး အတူတိုက် ခဲ့တယ်၊ နောက်ပြီး တို့တွေရှုံးခဲ့တယ်” စသည်ဖြင့် ယူရီကိုပြောသည်။ (ယခု စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာဘင်သည်လည်း ၁၉၄၈-ခုနှစ်က ဂျေရုဆလင် အတွက် တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သည်။ သူတို့ ၃-ဦးစလုံးသည် ထိုအရပ်မှာပင် မွေးဖွားကြသူများ ဖြစ်သည်။) စကိုးပတ်စ်တောင်ထိပ်ကို မြန်နိုင်သမျှအမြန်ဆုံး သိမ်းယူရန် ယူရီအား နာရ်ကစ်က ညွှန်ကြားသည်။

၁၄၁၀။ ။ကုလသမဂ္ဂတပ်ပွဲများ တည်ရှိရာ အစိုးရအိမ်တော်ကို ဂျော်ဒန်တပ်များက သိမ်းပိုက်သွားကြပြီဖြစ်ကြောင်း နာရ်ကစ်အား ဂျေရုဆလင် ဒေသ တပ်မဟာမှူးက သတင်းပို့သည်။ နံနက် ၈-နာရီတုန်းက ကျွန်ုပ်တို့၏ တပ်များအားလုံးသည် ခံစစ်အနေအထားမှာ ရှိခဲ့သည်။ မွန်းတည့် ၁၂-နာရီသို့ ရောက်သောအခါတွင်ကား ထိုအခြေအနေများအားလုံး ပြောင်းလဲ၍သွားပါသည်။ တန်ပြန်ထိုးစစ်ဆင်ခွင့်ရရန် နာရ်ကစ်က အထက်မှအမိန့်ကို တောင်းယူသည်။

၁၄၁၅။ ။အမှတ်-၂ လေထီးတပ်ရင်းကို နာရ်ကစ်၏ အုပ်ချုပ်မှု လက်အောက်သို့ပေးပို့လိုက်၏။ ထိုတပ်များဖြင့် ပုလိပ်ကျောင်းနှင့်ဆူဟာတိုက် တိုက်ခိုက်ရန် နာရ်ကစ်က ဆုံးဖြတ်သည်။

မိုတာက ဆက်လက်ရေးသည်မှာ။ ။တနင်္လာနေ့တုန်းက လေကြောင်း စစ်ဆင်ရေးမှာ ဆင်နွဲရန် ကျွန်ုပ်တို့၏တပ်များအားလုံး အသင့်ရှိခဲ့သည်။ မွန်းလွဲ ၂-နာရီထိုးသောအခါ တပ်ရင်းတစ်ခုကို ဂျေရုဆလင်သို့ရန် အမိန့်ရခဲ့သည်။ သို့သော် ထိုဒေသအတွက် တပ်မဟာကြီးတစ်ခုလုံး လိုအပ်နေချေပြီ။ အခိုင်အမာ ဆောက်လုပ် ထားသောဒေသကို ချိုးဖောက်တိုက်ခိုက်ရန်မှာ များစွာခက်ခဲမည်ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့သဘောပေါက်သည်။

အရေးတကြီးထား၍ တိုက်ခိုက်ရမည့်ဒေသကို ရွေးချယ်သတ်မှတ်ရန် မှာ စစ်တပ်တိုင်း၏တာဝန်ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် စကိုးပတ်စ်တောင်ထိပ် နှင့်အဆက်အသွယ်ရပါမှ မြို့တော်ဟောင်းကို ထိုးဖောက်တိုက်ခိုက်ရန်လွယ်ကူမည်။ လွန်ခဲ့သည့် ရက်အနည်းငယ်အတွင်းက ထိုဒေသ၏ အနေအထားများ၊ တပ်စခန်းများ၊ ခံတပ်များနှင့် ရန်သူတပ်များစခန်းချရာ နေရာများကို ကျွန်ုပ်သွားရောက်ကြည့်ရှုခဲ့သည်။

၁၄၄၂၅။ ။တန်ပြန်ထိုးစစ်ဆင်ရန် နာရ်ကစ်က အမိန့်ပေးသည်။ ထိုအချိန်မှာပင် ကုလသမဂ္ဂတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအော့ဒ်ဘူးလ်က အပစ်အခတ်ရပ်စဲရန် ထပ်မံပန်ကြားသည်။

၁၄၄၂၀။ ။ဂျော်ဒန်တို့၏ အမှတ်-၆၀ သံချပ်ကာ ယန္တရားတပ်မဟာ၏ တည်နေရာကို သတင်းထောက်လှမ်းရန် နာရ်ကစ်ကပြောလေသည်။ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဒါယန်က ဂျေရုဆလင်မြို့သို့ မိမိတို့ထွက်ခွာလာပြီဖြစ်ကြောင်း တယ်လီဖုန်းဖြင့် အကြောင်းကြားသည်။ တောင်ဘက်ကျကျ လမ်းကြောင်းအတိုင်းသွားရန် နာရ်ကစ်ကပြောသည်။ နာရ်ကစ်၏ စစ်ရုံးချုပ်မှ ဗိုလ်မှူးကြီးယူရီထွက်ခွာလာသောအခါတွင် လေထီးတပ်မှူး ဗိုလ်မှူးကြီး မိုတာသည် အသေးစိတ်ညွှန်ကြားချက်များ ရယူရန် စစ်ရုံးချုပ်သို့ ရောက်လာသည်။

၁၄၄၂၀။ ။အနောက်ဘက်ပိုင်းတွင် ခံတပ်နယ်မြေကြီးရှိသော အစိုးရအိမ်တော်ကို အစွဲရေးလ်တပ်များက ဂျော်ဒန်တို့လက်မှ သိမ်းယူလိုက်သည်။ အစွဲရေးလ်ဘက်မှ ၈-ဦးကျဆုံးသည်။ လက်တရန်ကို ဆက်လက်သိမ်းပိုက်ခွင့်ပြုရန် နာရ်ကစ်က တောင်းဆိုသော်လည်း ခွင့်ပြုချက်တစ်စုံတစ်ရာ မရရှိချေ။

၁၆၀၀။ ။နာရ်ကစ်သည် မော်တော်ကား ၃-စင်းနှင့်အတူ သူ၏ ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာစခန်း ကတ်စတယ်လ်သို့သွား၏။ ယခုအချိန်တွင် တပ်ရင်း ၃-ရင်းပါဝင်သော လေထီးတပ်မဟာကြီးတစ်ခုလုံးသည် တိုက်ပွဲဝင်လျက်ရှိကြလေပြီ။

၁၆၀၅။ ။အစိုးရအိမ်တော်တွင် အစွဲရေးလ်အလံလွှင့်ထူရန် နာရ်ကစ်က အမိန့်ပေးသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ပုလိပ်ကျောင်းကိုသိမ်းပိုက်ရန်အတွက် ဗိုလ်မှူးကြီးမိုတာအား တာဝန်ပေးရန် စစ်ဆင်ရေးမှူးအား အမိန့်ပေးသည်။ ယင်းပုလိပ်ကျောင်းကို အမြောက်တစ်ချက်မှပစ်ဘဲ သိမ်းရန်ဖြစ်သည်။

၁၇၀၀။ ။ကတ်စတယ်လ်အနီးရှိ ကျေးရွာတစ်ရွာကို အမြောက်နှင့်ပစ်သည်။

၁၇၀၅။ ။ဂျော်ဒန် အမှတ်-၆၀ သံချပ်ကာ ယန္တရားတပ်မဟာအား လေတပ်ဖြင့်တိုက်ခိုက်ရန် အမိန့်ပေးသည်။

၁၇၁၀။ ။ဗိုလ်မှူးကြီးယူရီသည် ချီတက်ရန် အသင့်ဖြစ်နေသည်။ ဂျော်ဒန်ပြည်တွင်းသို့ သူဝင်သွားသည်။ တင့်ကားများအားလုံးမှာ မိုင်းရှင်းကီရီယာများမပါရှိပေ။ (မိုင်းရှင်းကီရီယာပါသည် တင့်ကားများအားလုံးမှာ တောင်ပိုင်းစစ်မျက်နှာတွင် ရောက်နေသည်) တင့်ကားများ၏ ရှေ့ပိုင်းမှ မိုင်းပုံးများကိုရှင်းရန် မိုင်းရှားအဖွဲ့အား ယူရီက ညွှန်ကြားသည်။ အလျင်အမြန် ချီတက်ခဲ့ရသောကြောင့် တပ်ဦးမှလူပေါင်း ၄၀-မိုင်းပုံးထိပြီး ဒဏ်ရာရကြသည်။

၁၉၊ ၂၀။ ။ အဗ္ဗဒူအစ် တောင်ကုန်းကို သိမ်းပိုက်လိုက်သည်။ ဂျော်ဒန် တို့၏ ရေဒါစခန်းကိုပါ သိမ်းပိုက်မိပြီဖြစ်ကြောင်း ယူရီကသတင်းပို့သည်။ သို့သော်လည်း ပိုင်းရှောက်ရိယာများ မပါဝင်သဖြင့် ချီတက်မှုနှေးကွေးကြောင်းကိုပါ ယူရီကပြောသည်။ ဘီတံအစ်စာကိုလည်း သိမ်းပိုက်လိုက်နိုင်သည်။

ဗိုလ်မှူးကြီးယူရီက ဆက်လက်မှတ်တမ်းတင်သည်မှာ။ ။ မွန်းလွဲ တစ်နာရီတွင် ရမ္မလာနှင့် ဂျေရုဆလင်ကြားရှိ တောင်ကြားကို သိမ်းပိုက်ရန် ကျွန်ုပ်တို့အမိန့်ရသည်။ ထိုဒေသရှိ စခန်းကိုသိခဲ့သည်မှာ ကြာပါပြီ။ ရေဒါစခန်း ရှိသည်။ ယင်းနေရာကို လွန်ခဲ့သော အနှစ်-၂၀ကတည်းက ကျွန်တော်သိခဲ့ပါ သည်။ အကြိမ်ပေါင်းများစွာလည်း ကျွန်တော်တိုက်ခဲ့ဖူးပါသည်။ အဗ္ဗဒူအစ် ကဲ့သို့ပင် အင်တေများဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားသော စခန်းဖြစ်သည်။ ဘီတံအစ်စာမှာ ခံတပ် ကျေးရွာဖြစ်သည်။ ဂျေရုဆလင်မြို့ရှိ တပ်စခန်းများကို ၄-နာရီကြာမျှသော အချိန်ဖြင့် သံချပ်ကာ ယန္တရားတပ်မဟာတစ်ခုက မြေပြန့်မှနေပြီး တိုက်ခိုက်ရသည်မှာ မဖြစ်နိုင် ကြောင်း စစ်သင်တန်းကျောင်းများမှာ သင်ကြားခဲ့ရပေမည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော်၏လူများက ယခုသိမ်းပိုက်၍ ပြလိုက်ကြချေပြီ။ ထိုဒေသ၏ အချက် အခြာမှာ ဘန်ကာများပင်ဖြစ်သည်။ တင့်ကားတစ်စင်းက ဘန်ကာတစ်ခုချင်းကို ညနေ ၅-နာရီမှ ည ၇-နာရီအတွင်း အသေးစိပ်ပစ်ခတ်ကာ ဖြိုဖျက်ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့အတွင်းမှာရှိသော သေနတ်များကို အသံတိတ်စေခဲ့သည်။ ထို့နောက်တွင် သံချပ်ကာ ခြေလျင်တပ်များက အမှောင်တွင်း၌ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်ရင်း ပိုင်းမှူးများကို တစ်လုံးပြီးတစ်လုံး ဖော်ထုတ်လိုက်သည်။

ဂျော်ဒန် အမှတ်-၆၀ သံချပ်ကာ ယန္တရားတပ်မဟာသည် ယူရီ၏ တပ်များကို ရမ္မလာနှင့် ဂျေရုဆလင်လမ်းဆုံမှနေ၍ ချုံခိုတိုက်ခိုက်စရာ အကြောင်း ရှိသည်ဟု နာရ်ကစ်က ခန့်မှန်းသည်။ သို့သော်လည်း ထိုဒေသများသို့ ယူရီက အရင်ရောက်မည်ဖြစ်သည်။

၂၀:၀၀-နာရီ။ ။ ဂျေရုဆလင်မြို့သို့ နာရ်ကစ် ရောက်လာသည်။ ဆူဘာဟာမြို့မှာ ကျွန်ုပ်တို့၏လက်ထဲသို့ ရောက်လာသည်။ သို့သော်လည်း တန် ပြန် ထိုးစစ်ဆင်မည့် လက္ခဏာများကို မြင်တွေ့နေရသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဒါယန် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးရာထူး လက်ခံမည်အခမ်းအနားသို့တက်ရောက်ရန် အစ္စ ရေးလ်ပါလီမန် လွှတ်တော်သို့ သူ့သွားသည်။ သို့သော် ဒါယန်ကိုသူမတွေ့။ အခမ်းအနားကိုလည်း ရွှေ့ဆိုင်းလိုက်သည်။ တိုက်ပွဲများ မပြီးမချင်း ကျမ်းသစ္စာ ကျိန်ဆိုသည့် အခမ်းအနားကို ကျင်းပနိုင်မည်မဟုတ်ချေ။ နာရ်ကစ်နှင့်ဗိုလ်မှူး ကြီးမိုတာတို့ တွေ့ဆုံသည့် ညသန်းခေါင်လွန်လျှင် တိုက်ခိုက်ရန် စီစဉ်ထားပြီ

ဖြစ်ကြောင်း မိတကာ ပြောသည်။ လက်တရန်ကို သိမ်းပိုက်ခွင့်ပေးရန်အတွက် စစ်ဦးစီးအဖွဲ့ထံမှ တောင်းခံသည်။ ဂျော်ဒန် အမှတ်-၆၀ တပ်မဟာကို လေတပ်ဖြင့် ဆက်လက်တိုက်ခိုက်ရန် မေတ္တာရပ်ခံသည်။ မိတကာစစ်ဆင်မည့်အချိန်နှင့် ပတ်သက်၍ ဒု-စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘားလက်စ်နှင့်နာရ်ကစ်တို့ အငြင်းပွားသည်။ ည(၇)နာရီတွင် မိတကာ၏တပ်များ ဂျေရုဆလင်မြို့မှ ထွက်ခွာသွားသည်။ အဂါနေးမနက် ၂-နာရီအချိန်၌ တိုက်ခိုက်ရန် အသင့်ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ စစ်ဦးစီးအဖွဲ့အနေဖြင့်မူ မနက် ၈-နာရီကျမှ အမြောက်ကြီးများ လေတပ်တိုက်ပွဲများ အကူအညီဖြင့် တိုက်ခိုက်ပါက ဂျေရုဆလင်မြို့နှင့် အလွန်တစ်ရာနီးကပ်နေကြောင်း ထို့ကြောင့် မနက် ၂-နာရီတွင် တိုက်ခိုက်ရန်ကိုသာ သဘောတူစေလိုကြောင်း နာရ်ကစ်က ပြောသည်။

၂၄:၀၀။ ။ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာဘီရိုလိုမိုဂိုရင်သည် နာရ်ကစ်ထံသို့ ရောက်လာသည်။ “ခင်ဗျားလူတွေဟာ သမိုင်းတစ်ခုကို ရေးသားဖန်တီးနေကြတာဖြစ်တယ်။ ဆီနိုင်းမှာဖြစ်ခဲ့တာတွေနဲ့ အခုဒီမှာဖြစ်တာတွေဟာ မနှိုင်းယှဉ်သာပါဘူး”ဟု ရာဘီက ပြောသည်။

၁၉၆၇-ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၆-ရက်၊ အဂါနေး။

၀၁:၄၀-နာရီ။ ။ပုလိပ်ကျောင်းနှင့် မဝေးလှသော ကွပ်ကဲမှုဌာနသို့ ဗိုလ်မှူးကြီးမိတကာနှင့်အတူ ဗိုလ်ချုပ်နာရ်ကစ် လိုက်ပါသွားသည်။ အစုရေးလ် ဘက်ခြမ်း ဂျေရုဆလင်မြို့မှာ မော်တာများ၊ အမြောက်များဖြင့် ပစ်ခတ်ခြင်း ခံနေရသည်။ အဆောက်အဦတစ်ခု၏ အိမ်ခေါင်မိုးပေါ်သို့တက်၍ အခြေအနေကို လေ့လာနေသော တပ်မှူးနှစ်ယောက်မှာ သူတို့ရပ်နေသည့် အိမ်ခေါင်မိုးပေါ်သို့ (၂၅)ပေါင်ဒါ အမြောက်ဆံကျသဖြင့် လွင့်ထွက်သွားသည်။ သို့သော် ကံကောင်းထောက်မ၍ ဒဏ်ရာမရချေ။

ဗိုလ်မှူးကြီးမိတကာ ဆက်လက်မှတ်တမ်းတင်သည်မှာ။ ။နံနက် ၂-နာရီ ၂၀-မိနစ်တွင် အမြောက်နှင့်ကူပစ် ပစ်ပေးပြီး လမ်း၏ဆင်ခြေလျော့ အပိုင်းသို့ တင့်ကားများနှင့်ဆင်းကာ နေရာယူရန် စတင်သည်။ တင့်ကားသံများကိုကြားသည်နှင့်တစ်ပြိုင်တည်း စစ်မျက်နှာတစ်လျှောက်ရှိ ရန်သူများက ဝိုင်းဝန်းပစ်ခတ်ကြသည်။ အမြောက်ဆံများ ပြင်းထန်စွာ ကျလာသည်။ သို့သော်လည်း တင့်ကားများသည် ရှေ့သို့တက်မြဲ ချီတက်ကာ ရန်သူစခန်းများကို အသံတိတ်စေလိုက်သည်။ တင့်ကားများအတွင်းရှိ လူအများအပြားမှာ ဂျေရုဆလင်မြို့သားများဖြစ်ကြသည်။ နေရာထိုင်ခင်းများကို ရှင်းလင်းကြသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ကျွန်ုပ်တို့ကလည်း အမြောက်ကြီးများဖြင့် ပြင်းထန်စွာ ပြန်လည်ပစ်ခတ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် တစ်ရင်းနှစ်ခုဖြင့် ရှေ့သို့ချီတက်ခဲ့သည်။ တစ်ရင်းတစ်ခုက ပုလိပ်ကျောင်းကို၎င်း၊ အခြားတစ်ခုက ရှိတ်ရာဂျာကို၎င်း၊ တိုက်ခိုက်ကြသည်။ ဤတိုက်ပွဲမှာ ကျွန်ုပ်တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ မကြုံတွေ့ဘူးသေးသော တိုက်ပွဲမျိုးဖြစ်သည်။ ရန်သူနေရာများသို့ရောက်အောင် ကျွန်ုပ်တို့တပ်များအနေဖြင့် ခြံစည်းရိုးငါးခုကို ဖျက်ဆီးခဲ့ကြရသည်။ ရန်သူ၏ ပထမဆုံးစစ်ကြောင်းကိုကျော်လွန်ကာ ကတုတ်ကျင်းများအတွင်းသို့ ဝင်နိုင်ခဲ့သည်။ ကတုတ်ကျင်းများထဲတွင်၎င်း၊ လမ်းများပေါ်တွင်၎င်း၊ နေရာတိုင်း နေရာတိုင်းမှာ၊ တိုက်ပွဲများ ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေသည်။ ရန်သူစခန်းတစ်ခုမှ နောက်တစ်ခုသို့ ကျွန်ုပ်တို့ ကျော်နင်းဝင်ရောက်လာသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အမြောက်ဆံများ မည့်မှုထိရောက်ကြောင်း မြင်တွေ့ရသည်။ အင်္ဂတေဘန်ကာ အများအပြားသည် တိုက်ရိုက်ထိမှန်သည့် အမြောက်ဒဏ်ကြောင့် ကြေမှု့ပျက်စီးသွားသည်။

ကတုတ်ကျင်းများအတွင်း၌ ဖြစ်ခဲ့ရသည့်တိုက်ပွဲသည် သန်းခေါင်ကျော် ၂-နာရီ ၂၀-မိနစ်မှ မနက် ၇-နာရီထိ ကြာမြင့်သည်။ လေယာဉ်ပျံပေါ်မှ ဓာတ်ပုံရိုက်ယူခဲ့စဉ်က ကျွန်ုပ်တို့ လုံးဝမတွေ့ခဲ့ရသေးသည့် ဘန်ကာတစ်ခုသို့ ရောက်သွားသည်။ ဇရာမ စက်သေနတ်ကြီးနှစ်လက်ကို တစ်ဆင်ထားသည်။ ဗိုလ်လုပ်သူက ထိုဘန်ကာပေါ်မှနေရာယူပြီး အမိန့်ပေးသည်။ ဘန်ကာ ကတုတ်ကျင်းကို အုတ်နံရိုင်းခံထားခြင်းအားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ မျက်စိအောက်မှ ထိုဘန်ကာကြီး ပျောက်ဆုံးနေသည်။

စစ်သားတစ်ယောက်သည် ဘန်ကာအမိုးပေါ်သို့ ခုန်တက်လိုက်သည်။ ထို့နောက် လက်ပစ်ဗုံးတစ်လုံးကို အတွင်းသို့ပစ်ထည့်လိုက်သည်။ လက်ပစ်ဗုံးပေါက်ကွဲသည်။ သို့သော် ဘန်ကာအတွင်းမှ စက်သေနတ်များသည်ကား ပစ်ခတ်နေဆဲပင်ရှိ၏။ ထို့နောက် စစ်သားတစ်ဦးထံသို့ ဗုံး ၃-လုံးကို လှမ်းပစ်ပေးလိုက်သည်။ ပထမစစ်သားသည် ဘန်ကာ၏ တစ်ဖက်သို့ ခုန်ဆင်းကာ မီးကျူးတံဖြင့် ဗုံးများကို ပေါက်ကွဲစေသည်။ ဘန်ကာကြီး ပေါက်ကွဲသွားသော်လည်း စစ်သား ၃-ယောက်သာ သေသည်။ ကျန်ရစ်သည့် ဂျော်ဒန်စစ်သားနှစ်ယောက်က ဆက်လက်၍ ပစ်ဆဲပင်ရှိသည်။

ထို့နောက် အစ္စရေးလ်စစ်သားတစ်ယောက်က အခြားတစ်ဖက်မှ ပေါ်လာပြီး လက်ပစ်ဗုံးတစ်လုံး ပစ်သွင်းလိုက်သည်။ ထိုအခါတွင်မှ အသက်ပြင်းလှသော ဘန်ကာကြီးခမျှာ ဇာတ်သိမ်းရရှာလေတော့သည်။

လက်ဝဲဘက်တောင်ပံတွင်လည်း တိုက်ပွဲပြင်းထန်နေသည်။ အရာရှိများ၊ စစ်သားများသည် အရှေ့နှင့်အနောက်ကို ကူးချီသန်းချီပြေးလွှားကာ လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်များ သယ်ကြသည်။ တိုက်ခိုက်ရေးတပ်များကို အားပေးကြသည်။

ထိုတစ်ချိန်လုံး တိုက်ပွဲမည်မျှပြင်းထန်နေသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ တစ်ဖက်က ကွပ်ကဲမှုခန်းမှ မခန့်မှန်းနိုင်ကြပါ။ အကျအဆုံးများရှိကြောင်းကိုသာသိသည်။ သို့သော် အရေအတွက် အတိအကျမသိ။

ဒုတိယဘက်ခြမ်းဖြစ်သော ရှိတ်ရာကျာရပ်ကွက်တွင် ကျွန်ုပ်တို့၏ အစွဲရေးလ်တပ်များက ခြံစည်းရိုးများကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဖွင့်ပစ်နေသည်။ ဒဏ်ရာရသူများကို နောက်ပိုင်းသို့ပြန်ပို့သည်။ သို့သော် ရှေ့သို့ချီတက်မြဲ ချီတက်ကြဆဲပင်ရှိသည်။ အဆက်အသွယ်ရတိုင်း အခြေအနေများကို ကျွန်ုပ်တို့ကမေးမည်။ “အိုကေပါတယ်၊ အားလုံးစီစဉ်ထားတဲ့အတိုင်း ဖြစ်ပါတယ်” ဟူသောအဖြေကိုသာ ထာဝရ ရလေသည်။ ဒဏ်ရာရသူများကို အချိန်မီနောက်ပိုင်းသို့ ပြန်သယ်ပေးရန်တစ်ခုသာ သူတို့လိုလားသည်။ လိုလားချက်အတိုင်းလည်း ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။

၀၃း၄၅။ ။ပုလိပ်ကျောင်းကို သိမ်းပိုက်လိုက်သည်။ တိုက်ခွဲသမျှတွင် အပြင်းအထန်ဆုံး တိုက်ပွဲဖြစ်သည်။ လူငါးရာပါဝင်သော လေထီးတပ်ရင်းမှ လူ ၄၀-ကျသည်။ ပုလိပ်ကျောင်းကို အာရပ်စစ်သား ၂၀၀-ကျော်တို့က နေရာယူတပ်ခွဲထားသည်။ ကြီးမားသည့် ခံတပ်ကြီးတစ်ခုကို သိမ်းပိုက်နိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်သောစစ်အင်အားမှာ ထိုခံတပ်အတွင်းရှိ ရန်သူအင်အားထက် အနည်းဆုံးသုံးဆရှိရန် လိုသည်။

အာရပ်စစ်သားများသည် သရဲသဘက်တွေလို တိုက်ခိုက်ကြ၏။ ပုလိပ်ကျောင်းကို သိမ်းပိုက်ရရှိနိုင်ရန်အတွက် တစ်လမ်းနှင့်တစ်လမ်း တိုက်ခိုက်ရသည်မှာ နာရီပေါင်းများစွာ အချိန်ကြာမြင့်စေလေသည်။ ပုလိပ်ကျောင်းကို သိမ်းပိုက်ရရှိသောအခါ အဆောက်အဦ၏ ပတ်ဝန်းကျင်၌ အာရပ်အလောင်း ပေါင်း ၁၀၆-လောင်းကို တွေ့ရသည်။

အစွဲရေးလ်တပ်များအတွက် ကတ်စ်တယ်လ်ရှိ ၁၂၀-မမ မော်တာများနှင့်၎င်း၊ အမြောက်များနှင့်၎င်း ကူပစ် ပစ်ပေးလေသည်။ အလုပ်သမားများ သမဂ္ဂအဆောက်အဦပေါ်မှနေ၍လည်း မီးမောင်းကြီးနှစ်ခုဖြင့် ထိုးပြပေးသည်။ ညဘက်ဖြစ်သောကြောင့် လေတပ်ဖြင့် တိုက်၍မရနိုင်ချေ။ ပုလိပ်ကျောင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ အခြေခံ ရည်မှန်းချက်စခန်းတစ်ခု ဖြစ်လေသည်။

ဗိုလ်မှူးကြီးမိုတာ၏ လေထီးတပ်များက ရှေ့သို့ဆက်လက်ချီတက်ရင်း အမေရိကန် ကိုလိုနီအတွင်းသို့ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်လာသည်။

ကျွန်ုပ်တို့တပ်ရင်းနှစ်ရင်းကလည်း ရှေ့သို့ချီတက်နေရင်း နံနက် ၆-နာရီတွင် သံအမတ်ဟော်တယ်ကို သိမ်းပိုက်ရရှိသည်။ ထိုနောက် အချိန်အနည်းငယ်မျှ

အကြာမှာပင် အမေရိကန် ကိုလိုနီရပ်ကွက်တစ်ခုလုံး ကျွန်ုပ်တို့လက်ထဲသို့ ကျရောက်လာသည်။ ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာမှ ဒေသခံတပ်များသည် နောက်သို့ ဆုတ်သွားကြသည်။ ထို့ကြောင့် တစ်အိမ်မှတစ်အိမ်သို့ တိုက်ပွဲများဆက်လက် ဖြစ်ပွားသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ တစ်အိမ်တည်းကိုပင် နှစ်ခါပြန်၍ တိုက်နေရသည်။ အစ္စရေးလ်စစ်သားများမှာ အိမ်များရှေ့တွင် ပြေးလွှားနေကြသည်။ အကျအဆုံးများလည်းရှိသည်။ အာရပ်များက အိမ်များအတွင်း၌ ပုန်းလှီးနေပြီး ကျွန်ုပ်တို့ စစ်သားများအား နောက်ပိုင်းမှ ပစ်ခတ်ကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

အရှုဏ်တက်ပြီးစ နံနက် ၄-နာရီသို့ရောက်သောအခါ ကျွန်ုပ်တို့၏ တပ်များသည် ရောက်ဖဲလားပြတိုက်ရှိ နာ အတွင်းပိုင်းသို့ ဦးတည်ချီတက်ထိုးဖောက်ခဲ့သည်။ မင်ဒယ်ဘာယမ်ဂိတ်ဝ၌ တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီးသော တပ်ရင်းတစ်ရင်းကို ဟေးရော်ဒ်ဂိတ်ဝသို့ရောက်အောင် ချီတက်တိုက်ခိုက်ရန် အမိန့်များရောက်လာသည်။ ထိုဂိတ်ပေါက်မှာ မြို့ဟောင်းအတွင်းသို့ ကျွန်ုပ်တို့၏တပ်များအား သွင်းလိုက်ရန် အဓိကရည်မှန်းချက်ထားခဲ့သည့် ဂိတ်ပေါက်ဖြစ်လေသည်။

၀၆:၀၀-နာရီ။ ။ဂျော်ဒန်တပ်များက ချုံခိုတိုက်ခိုက်ရန် မစီစဉ်ရသေးမီမှာပင် ဗိုလ်မှူးကြီးယူရီ ခေါင်းဆောင်သော သံချပ်ကာယန္တရားတပ်မဟာသည် ရမ္မလာနှင့်ဂျေရုဆလင်သွား လမ်းပေါ်သို့ ရောက်ရှိလာသည်။ ရန်သူတင့်ကားပေါင်း အနည်းဆုံး ၁၅-စင်းကို ဖျက်ဆီးခဲ့သည်။ ဂျော်ဒန်သံချပ်ကာတပ်များသည် အစ္စရေးလ် သံချပ်ကာတပ်များနှင့် အလွန်တရာနီးလှ၏။ သန်းခေါင်ကျော်ကလေး၌ ဗိုလ်ချုပ်နာရ်ကစ်က မိုတာနှင့် ၎င်း၏လေထီးတပ်ရင်းကိုလိုချင်ကြောင်း စစ်ဦးစီးအဖွဲ့အား ပြောသည်။ မနက်မိုးလင်းလျှင်လင်းခြင်း မြို့ဟောင်းအတွင်းသို့ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်ရန်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း စစ်ဦးစီးအဖွဲ့က ဆိုင်းငံ့ထားရန်ပြောသည်။

၀၇:၀၀-နာရီ။ ။လေထီးတပ်သားများသည် ဗိုလ်မှူးကြီးယူရီ၏တပ်များနှင့်တွဲကာ လက်တရန်သို့ ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်သည်။ လက်တရန်သည် အစ္စရေးလ်အား အနောက်ဘက်ကမ်းဒေသနှင့်ခြားထားသည့်နေရာ ဖြစ်သည်။ ဤနေရာကို အစ္စရေးလ်တို့ မပေ့နိုင်ကြသေးချေ။ ၁၉၄၈-ခုနှစ်က အင်အားကောင်းသည့် ယင်းစခန်းကို သိမ်းပိုက်နိုင်ရန် ကြိုးစားခဲ့ရာ ရာပေါင်းများစွာသော အစ္စရေးလ်တို့ ကျဆုံးခဲ့ဖူးလေသည်။ (၁၉၄၈-ခုနှစ် စစ်ပွဲတုန်းက ဂျူးလူမျိုး ၆-သိန်းရှိသည်တွင် ၆၀၀၀ ကျဆုံးခဲ့သည်။ လူဦးရေတစ်ရာလျှင် တစ်ယောက်နှုန်းဖြင့် ကျဆုံးခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ယခု ၁၉၆၇-ခုနှစ် စစ်ပွဲတွင်မူ အကျအဆုံးမှာ များစွာ ကျဆင်းသွားလေသည်။ လူဦးရေ ၂,၆၀၀,၀၀၀ ရှိသည့် အနက် ၇၀၀-မျှသာ

ကျဆုံးသည်။ လူပေါင်း ၃၇၀၀ ရာတွင် တစ်ယောက်မျှသာ ကျဆုံးခြင်းဖြစ်သည်။
ယခုတစ်ကြိမ်တွင်မူ လက်တရန်သည် အစွရေးလ်တို့ လက်တွင်းသို့ အလွယ်တကူကျသွားသည်။ ထို့ကြောင့် အစွရေးလ် လေထီးတပ်သားများသည် ရမ္မလာလမ်းဆီသို့ အလျင်အမြန် ချီတက်နိုင်ကြလေသည်။ ဂျေရုဆလင်မြို့၏ မျှော်စင်များ၊ အဆောက်အဦ မြင့်မြင့်မားမားများကို လှမ်း၍မြင်နေကြရလေပြီ။ ဤနေရာမှနေ၍ ဂျေရုဆလင်မြို့ကို တစ်ကြိမ်တစ်ခါမှ မကြည့်ရှုခဲ့ဘူးသေးကြောင်းဖြင့် တစ်ယောက်က ပြောသည်။ ပျော်ရွှင်သော၊ စိတ်ချမ်းသာသော ခံစားချက်များကို ခံစားကြရသည်။ မိမိတို့၏ တပ်မဟာမှ ကျန်ရှိနေသေးသည့် တပ်များသည် ထိုနေရာတွင် တိုက်ခိုက်နေကြကြောင်း သိကြပြီးလည်း ဖြစ်သည်။ ယခုတစ်ကြိမ်တွင်မူ ဂျေရုဆလင်မြို့ကို မိမိတို့ ပြန်လည်ပိုင်ဆိုင်ကြတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း သိနေကြလေပြီ။ ဂျေရုဆလင်မှာ နေထိုင်ရန်ကိုလည်း စိတ်ဆန္ဒပြင်းပြလျက်ရှိနေပြီ။

၀၉:၂၂။ ။ “ညည်းတွားနေသော တံတိုင်းကြီး”အား သိမ်းပိုက်ခွင့်ကို စစ်ဦးစီးအဖွဲ့က မပြုဟုဆိုလျှင် ယင်းသို့သော ဆုံးဖြတ်ချက်သည် မှားယွင်းမည်သာဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်နာရီကစ်က ပြောသည်။ တစ်ပြိုင်တည်းမှာပင် မြို့ဟောင်းအား ထိုးဖောက်တိုက်ခိုက်ရန် ဗိုလ်မှူးကြီး ဗိုတာကို အမိန့်ပေးလိုက်သည်။

ဗိုတာက ဆက်လက်မှတ်တမ်းတင်သည်မှာ။ ။ တံတိုင်းကြီး၏အပြင်ဘက်တွင် ပွက်ပွက်ညံ့နေသည်မှာ နံနက် ၁၀-နာရီကတည်းက ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ တပ်များသည်ကား သတ်မှတ်ထားသည့် ဒေသများကို ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ခဲ့ချေပြီ။ မြို့ဟောင်းအတွင်းသို့ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်ရန် အသင့်ရှိပြီ ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ သိပြီဖြစ်၏။ အရေးမကြီးလှသော တိုက်ပွဲကလေးများကို တစ်နေ့ကုန် ဆင်နွှဲခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ အမြန်ဆုံး တိုက်ပွဲဝင်ရန် ကျွန်ုပ်တို့ တာဝန်ရှိသည်။ သို့သော် တင့်ကားများ၏ အကာအကွယ်မပါဘဲ ခြေလျင်တပ်များဖြင့်သာ ဟင်းလင်းပြင်ဒေသကြီး တစ်ခုလုံးကို ထိုးစစ်ဆင်ရာတွင် အလျင်အမြန် ချီတက်ရန်နှင့် အလျင်အမြန် အောင်ပွဲခံရန်မှာ များစွာခက်ခဲသည်။ အာရပ်တို့သည် တံတိုင်းကြီးကို သိမ်းပိုက်ထားကြ၏။ သူတို့ကို တံတိုင်းကြီးအတွင်းမှ မောင်းထုတ်ရန်မှာ မဖြစ်နိုင်ချေ။ ကျွန်တော်တို့တပ်များသည် ရှေ့သို့စတင်ထိုးဖောက်ကြသည်။ ရှေ့မှ ဆီးကြိုပစ်ခတ်နေသောကြောင့် အကျအဆုံးများသည်။ ဤတံတိုင်းကြီးကို မသိမ်းပိုက်ဘဲ ဆက်လက်ချီတက်ရန် မဖြစ်နိုင်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ သိလာ၏။

၁၂:၀၀-နာရီ။ ။ ပြင်းထန်သော တိုက်ပွဲကို ဆင်နွှဲပြီး ဗိုလ်မှူးကြီး ယူရီသည် ပြင်သစ်တောင်ကုန်းပေါ်တွင် လေထီးတပ်များဖြင့် ပူးပေါင်းလိုက်၏။ အစွရေးလ်တို့၏ ထိုးစစ်မှာ ဂျော်ဒန်၏ခံစစ်ကြောင့် နောက်လန်သွားသည်။ ၁၀၀

အကြာ၌ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဒါယန်ရောက်လာသည်။

၁၂:၂၅။ ။ဒါယန်သည် ဗိုလ်ချုပ် နာရီကပ်နှင့်အတူ စကိုးပတ်စ် တောင်ထိပ်သို့ မော်တော်ကားဖြင့် သွားသည်။

“၁၉၆၇-ခုနှစ် ဇွန်လ ၆-ရက်နေ့ရဲ့ မြင်ကွင်းဟာ အင်မတန် စိတ်ချမ်းမြေ့စရာကောင်းတဲ့ မြင်ကွင်းဖြစ်ပါတယ်”ဟု ဒါယန်ကပြောသည်။ ဂျေရုဆလင်မြို့ဟောင်းကို ပိတ်ဆို့ထားရာမှ ဖွင့်လှစ်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောသည်။ အစွရေးလ်တို့၏ ရည်မှန်းချက်များ မအောင်မြင်သေးမီ ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီက အပစ်အခတ် ရပ်စဲခိုင်းလိုက်မည်ကို ဒါယန်စိုးရိမ်ပူပန်နေသည်။ ကျေနပ်ဖွယ်ရာ နောက်ဆုံးရလဒ်များအထိ ရရှိအောင် အစွရေးလ်တို့ တိုက်လှိုင်းသေး၏။ အရေးကြီးသော ဒေသများကို ကွပ်ကဲမှုဒေသများအဖြစ် ပြုလုပ်နိုင်သမျှ ပြုလုပ်ထားရန် ဒါယန်က လိုလားသည်။

၁၃:၀၀။ ။ဂျေရုဆလင်၏နောက်ဘက်မှ အမြင့်ပိုင်းများကို သိမ်းပိုက်ရန် နာရီကပ်က အမိန့်ပေးသည်။ ထိုသို့သိမ်းပိုက်ရန် ခက်ခဲမည်ဖြစ်ကြောင်း ဒါယန်ကို ပြောပြသည်။ ဗိုလ်မှူးကြီးမိုတာတွင် တင့်ကားတပ်ခွဲတစ်ခုသာ ရှိ သည်။ နာရီကပ်က တပ်ခွဲတစ်ခု ထပ်ပေးသည်။ နောက်တစ်နာရီအကြာတွင် အကြပ်အတည်းတွေ့နေကြောင်း အကျအဆုံးလည်းရှိကြောင်းဖြင့် မိုတာက သတင်းပို့၏။ တယ်လ်အပစ်မြို့သို့ ရဟတ်ယာဉ်ဖြင့် ဒါယန် ပြန်သွားသည်။

ဗိုလ်မှူးကြီးမိုတာ။ ။ဩဂတ်စတာ ပိတိုရိယ ဒေသတွင်လည်း အလားတူ အခြေအနေများကို ရင်ဆိုင်နေရသည်။ တင့်ကားတပ်ရင်းတစ်ခုကို စေလွှတ်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့၏တပ်များနှင့် ပေါင်းစေသည်။ ထိုတပ်ရင်းက အမြန်ဆုံး ဝင်တိုက်သည်။ အကျအဆုံးတွေ့လည်း များသည်။ ထို့ကြောင့် တပ်ချင်းပူးပေါင်းရန် အချိန်ကြာ သွားသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ညနေတိုင်အောင်တိုက်ရန် ကျွန်ုပ်တို့ဆုံးဖြတ်လိုက်

မြေပုံအညွှန်း

အစွရေးလ်စစ်ကြောင်းများ

ဆီးရီးယားတပ်မ ချသောနယ်မြေများ။

ကြသည်။

ဩဂတ်စတာဝိတိုရိယ တောင်ကုန်းများကို သိမ်းယူရေးအစီအစဉ်အား ညရောက်သည်အထိ ရွှေ့ဆိုင်းထားရန် နာရ်ကစ်က ဆုံးဖြတ်သည်။

၁၇-၁၅။ ။ဗိုလ်မှူးကြီးမိုတာအတွက် တင့်ကားတပ်ခွဲ-၂ခုကို နောက်ပိုင်းတွင် ချန်ထားခဲ့ကာ ရမ္မလာမြို့သို့ ဦးတည်ပြီး မြောက်ဘက်လမ်းကြောင်းအတိုင်း ဗိုလ်မှူးကြီးယူရီ ခေါင်းဆောင်၍ ချီတက်သွားသည်။ ထိုအချိန်၌ လေထီးတပ်သားများက တစ်ဆင့်တက်ချေမှုန်းရေးအတွက် စုစည်းလျက်ရှိသည်။ စစ်ထိုးရန် အချိန်ကို ည ၁၁-နာရီ သတ်မှတ်၏။

ဗိုလ်မှူးကြီးမိုတာ။ ။ဩဂတ်စတာ ဝိတိုရိယ တောင်ကုန်းများကို သိမ်းနိုင်ရန်အတွက် မိုးချုပ်လာသောအခါတွင် ကျွန်ုပ်တို့ တစ်ကြိမ်ပြန်ထွက်ကြရပြန်သည်။ တင့်ကားတပ်ရင်းနှစ်ခုကိုခေါ်ယူကာ တစ်ခုက ရှေ့မှအကာအကွယ်ပေးပြီး တစ်ခုက ဩဂတ်စတာဝိတိုရိယသို့ သွားရာလမ်းအတိုင်း တည်တည်ချီတက်ရန် အစီအစဉ်လုပ်သည်။

ထိုနည်းဖြင့် တင့်ကားများကို ရှေ့ကလွှတ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ခြေလျင်တပ်ရင်းများက နောက်မှခိုကာ ချီတက်ခဲ့သည်။ တံတိုင်းကြီးအနီးသို့ရောက်သောအခါတွင် ပြင်းထန်သော တင့်ကားဖျက် အမြောက်များ၏ဒဏ်ကို ခံရပြန်သည်။ တင့်ကားတစ်စီး မီးဟုန်းဟုန်းလောင်သွားသည်။ ကင်းထောက်ဂျစ်ကားတစ်စင်းလည်း ဖျက်စီးသည်။ တိုက်ပွဲစသည်နှင့် တစ်ပြိုင်တည်း ကျွန်တော်တို့ဘက်မှာ ထိခိုက်ကျဆုံးမှုတွေ ရှိလာသည်။ ထို့ကြောင့် အစီအစဉ်ကို အနည်းငယ်ပြောင်းလဲရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

၂၂-၂၀။ ။ဂျယ်ရီချိုဘက်မှ ဂျေရုဆလင်သို့ ဦးတည်ပြီး တင့်ကားများ ချီတက်လာသံကို စကိုးပတ်စ် တောင်ထိပ်ပေါ်ရှိ တပ်များက ကြားရသည်။ ဂျော်ဒန်က တန်ပြန်ထိုးစစ်ဆင်ရန် ချီတက်လာခြင်းဖြစ်ဟန်တူသည်။ ည ၁၁-နာရီတွင် ညတိုက်ပွဲဆင်ရန် အစီအစဉ်ကို နာရ်ကစ်က ဖျက်သိမ်းလိုက်သည်။ ဂျော်ဒန်၏ တန်ပြန်ထိုးစစ်ကို တွန်းလှန်နိုင်ရန် တပ်များအားလုံး အသင့်ပြင်ခိုင်းသည်။

၁၉၆၇-ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇-ရက်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၀၅-၀၀။ ။ဒု-စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဘားလက်ဖ်က မြို့တော်ဟောင်းကို သိမ်းပိုက်ခွင့်ပြုကြောင်း တယ်လီဖုန်းဆက်သည်။ ဘားလက်ဖ်က “အပစ်အခတ်ရပ်စဲဖို့ ကျွန်တော်တို့ကို တောင်းဆိုနေကြပြီ။ ကျွန်တော်တို့တပ်တွေလဲ စူးအက်တူးမြောင်းကို ရောက်ကုန်ကြပြီ။ အီဂျစ်တွေနောက်ဆုတ်ကုန်ကြပြီ။ ဒီလိုအချိန်မှာ မြို့တော်ဟောင်းကို ရန်သူလက်ထဲမှာ ချန်မထားပါနဲ့” ဟု ပြောသည်။

၀၈:၃၀။ ။နာရီဝက်ကြာအောင် လေတပ်က ကူညီ ခုံးကြံပေးခြင်းဖြင့် အစွရေးလဲလေထီးတပ်သားများက တိုက်ခိုက်ကြသည်။ ဩဂတ်စတာ ဝိတိုရိယမဟာ လူသူမရှိတော့ဘဲ ဗိုလ်မှူးကြီးမိုတာသည် သူ၏တင့်ကားများနှင့်အတူ အစ်ဆိုးရစ်သို့ ဆိုက်ရောက်သွားသည်။

ဗိုလ်မှူးကြီးမိုတာ။ ။တပ်ရင်းတစ်ရင်းကို စကိုးပတ်စ်တောင်ထိပ်မှ ဩဂတ်စတာဝိတိုရိယသို့ တည်တည်ချီတက်ခိုင်းသည်။ အခြားတပ်ရင်းတစ်ခုက မြို့တော်ဟောင်း၏ တံတိုင်းကြီးအနောက်ဘက်တွင်တိုက်ရန် ဖြစ်သည်။ အခိုင် အမာဆောက်လုပ်ထားသော ဒေသများတစ်လျှောက်၊ ချီတက်တိုက်ခိုက်ရန် ဖြစ် သည်။ ဖြစ်ချင်ရာဖြစ် စွန့်စွန့်စားစား တိုက်ရန် ကျွန်ုပ်ဆုံးဖြတ်သည်။ တတိယ တပ်ရင်းက တံတိုင်းကြီးတစ်လျှောက် ဟေးရော့ဒ်ဂိတ်ပေါက်ဝဘက်မှ တိုက်လာ ရန်ဖြစ်သည်။ ထိုနည်းဖြင့် ဘုရားရှိခိုးကျောင်း တောင်ကုန်းကိုဆိုက်ရောက်သည်။

ရန်သူတို့၏စခန်းများကို အတိအကျမသိပါ။ သို့သော် စီစဉ်ထားသည့် အတိုင်း ချီတက်ရန် ကျွန်တော်တို့ဆုံးဖြတ်သည်။ ထို့ကြောင့် နံနက် ၈-နာရီခွဲ တွင် လေတပ်ကိုခေါ်ယူသည်။ စကိုးပတ်စ်တောင်ထိပ်ရှိ တပ်ရင်းကလည်း လေတပ် အကူအညီလိုကြောင်း နောက် ၁၅-မိနစ်အကြာ၌ ပြောသည်။ သို့သော် မပေးနိုင်တော့ ပါ။ တင့်ကားများကို ရှေ့သို့တဟုန်ထိုးချီတက်ခိုင်းပြီး စီစဉ်ထားသည့်အတိုင်းသာ တိုက်ရတော့သည်။ အမြောက်တွေကို ကူပစ်၊ပစ်ခိုင်းရသည်။ ကျွန်တော်တို့၏ တင့်ကားများသည် စစ်မျက်နှာတစ်လျှောက်မှာ တိုက်ခိုက်နေရသည်။ ထို့နောက်တွင် နောက်ပွင့်အမြောက်ကြီးများ တပ်ဆင်ထားသော တပ်တစ်တပ်ကို စေလွှတ်လိုက် သည်။ ရှေ့သို့ တစ်ဟုန်ထိုးချီတက်ခဲ့သည့် စကိုးပတ်စ် တောင်ထိပ်တွင်ရှိသော တပ်ရင်းကိုလည်း အမြန်ဆုံးချီတက်ရန် အမိန့်ပေးလိုက်သည်။ ဒုတိယတပ်ရင်းက ရှေ့တန်းတိုက်ပွဲများ စတင်ဆင်နွှဲရန်ဖြစ်သည်။ ရှေ့မှာ တင့်ကားများရှိကြောင်းသိသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ကျွန်တော်တို့၏ စစ်ကြောင်းကိုပစ်အားဖိသုံးပြီး ချီတက်ရန် စီစဉ်ရ သည်။ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းတောင်ကုန်းကို ရှေ့မှာမြင်နေရသည်။ ရွှေရောင်ငွေရောင် ဝင်းဝင်းပြောင်လျက်ရှိသည်။ မြို့တော်ဟောင်းကို လေးဘက်လေးတန် ဝိုင်းမိသည်။ မြို့တော်သစ်သည်ကား ကျွန်ုပ်တို့၏နောက်တွင် ကျန်ခဲ့ချေပြီ။

မြို့တော်ဟောင်းကိုတိုက်ရန် ကျွန်ုပ်၏တပ်မဟာအား အမိန့်ပေးလိုက် ၏။ ဂိတ်ပေါက်ဝသို့ သွားရာလမ်းအတိုင်း တင့်ကားများကို ချီတက်စေသည်။ ခြေလျင်တပ်ရင်းသုံးရင်းကိုလည်း ရှေ့သို့တက်နိုင်သမျှတက်ရန် အမိန့်ပေးလိုက် ရသည်။

မြို့တော်ဟောင်း၏ မူဆလင် ရပ်ကွက်ကိုအမြောက်ဖြင့် ခွင်းသည်။

ထိုနေရာမှ ကျော်ဒန်တပ်များသည် ဟေးရော့ဒ်ဂိတ်ပေါက်ဝဆီသို့ ချီတက်လာသော ကျွန်ုပ်တို့တပ်များအား ဆီးကြိုပစ်ခတ်နေသည်။ ၁၀-မိနစ်မျှသာ ပစ်ခတ်ရသော အမြောက်သံများကား များစွာထိရောက်လှပါ၏။ နောက်ပွင့် အမြောက်ကြီးများနှင့် ပစ်ခတ်ပေးနေသလို ကျွန်တော်တို့ တင့်ကားများကလည်း ပြန်လည် ပစ်ခတ်သည်။ မြင့်မြတ်သောနေရာများကို ကျည်ဆံတစ်ချက်မျှပထိစေဘဲ၊ တံတိုင်းကြီးတစ်လျှောက်မှ ရန်သူများကို ကျွန်တော်တို့ရှင်းပစ်လိုက်ပါသည်။ တံတိုင်းတစ်လျှောက်၌ ပြင်းထန်စွာ ပစ်ခတ်နေသည့်အမြောက်သံများ၊ ပေါက်ကွဲသံများကြောင့် တံတိုင်းကြီးသည် တုန်လှုပ်ပြီး ကျောက်တုံးအချို့ ပျက်စီးသွားသည်။ သို့သော် ပစ်ခတ်မှုအားလုံးသည် စတိဗင်ဂိတ်ပေါက်ဝသို့ ဦးတည်လျက်ပင်။

တံတိုင်းကြီးဆီသို့ တင့်ကားများချီတက်နေသည်ကို မြင်ရသောအခါ ထရပ်ကားများကိုစီး၍ ကျွန်တော်တို့အမှီလိုက်သွားကြသည်။ မြန်သထက်မြန်အောင် ချီတက်ရန် အမိန့်ပေးသည်။ ခြေလျင်တပ်များသည် တင့်ကားများနှင့် အတူရှိရမည်။ ကျွန်တော်တို့၏တင့်ကားများသည် ရန်သူစခန်းများသို့ ရောက်ရှိလာပြီဖြစ်သောကြောင့် ခဏအကြာတွင် အမြောက်နှင့် ပစ်ခတ်ပေးမှုကိုရပ်ဆိုင်း ပေးလိုက်သည်။ စိန့်စတိဗင် ဂိတ်ပေါက်ဝသို့ရောက်အောင် တိုက်ခိုက်ချီတက်လာခဲ့သည်။ ရှေ့သို့ ဆက်လက်စစ်ချီရန် ကျွန်တော်တို့၏ တင့်ကားများအခက်အခဲနှင့် တွေ့နေရသည်။ သို့သော်လည်း လမ်းကြောင်းအနေအထားကိုစစ်ဆေးရန် ဖြစ်နိုင်သောအချိန် မဟုတ်ချေ။

တင့်ကားများကိုကျော်ကာ အရှေ့ပိုင်းသို့ မော်တော်ကားဖြင့် မောင်းတက်လာခဲ့သည်။ ဂိတ်ပေါက်ဝ၌ မော်တော်ကားတစ်စင်း မီးလောင်နေကြောင်း ကျွန်တော်မြင်ရသည်။ မီးလောင်နေသော ကားကို ကျော်ပြီး ရှေ့သို့တစ်ဆင့်ကျော်လာသောအခါတွင် ကားဂိတ်ပေါက်ဝကြီးမှာ တစ်ခြမ်းပွင့်နေချေပြီ။ ကျွန်တော် အပြုအမူသည် အန္တရာယ်ကြီးလွန်းလှ၏။ တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရန်သူက အမှီးမပါသော ကျွန်တော်၏ကားပေါ်သို့ လက်ပစ်ဗုံးများကို အလွယ်ကလေးပစ်ချနိုင်၏။ သို့သော် ကျွန်တော်သည် အကာအကွယ်မရှိဘဲ ဝင်မြဲဝင်ခဲ့သည်။ ပိတ်နေသေးသည့် တံခါးတစ်ချပ်ကို တွန်းလိုက်သည့်အခါတွင် တံတိုင်းကြီးပေါ်မှ ကျောက်တုံးများကျလာသည်။ ကြက်သေ့သေနေသည့် အာရပ်စစ်သား တစ်ယောက်ကိုထားခဲ့ကာ လက်ဝဲသို့ကျွေ့ပြီး တခြားဂိတ်ပေါက်ဝသို့ မောင်းလာခဲ့၏။ ထိုဂိတ်ပေါက်ဝ၌ မော်တော်ဆိုင်ကယ်များဖြင့် ပိတ်ဆို့ထားသည်။ ကျွန်တော် ဒရိုင်ဘာသည် ၎င်းတို့အပေါ်နင်းကျော်၍ ဖြတ်မောင်းလာပြီးသည့်နောက်တွင်ကား ကျွန်တော်တို့သည် ဘုရားရှိခိုးကျောင်းတောင်ကုန်းသို့ ရောက်ရှိလာကြချေပြီ။

ဤနေရာတွင် မြင့်မြတ်သော ဘုရားနေရာဖြစ်သဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ဖန်ဆင်းကြတော့ပါ။ တင့်ကားများအနေဖြင့် တက်မလာနိုင်သော်လည်း ခြေလျင် တပ်များတက်လာကြသည်။ စစ်ဆင်ရေးကား ပြီးဆုံးချေပြီ။

ထိုနေရာ၌ ကျွန်တော်ရှိနေစဉ် မြို့တော်ဘုရင်ခံနှင့် မူဆလင်ဘာသာ ရေးခေါင်းဆောင် ကာရီသည် ကျွန်တော်နှင့် လာရောက်တွေ့ဆုံသည်။ ဤမြို့ ကိုခံစစ်အဖြစ် အသုံးမပြုရန် မေတ္တာရပ်ခံသည်။ ဂျော်ဒန်တပ်များအားလုံးလည်း ထွက်ခွာသွားကြပြီဖြစ်ရာ ခုခံတိုက်ခိုက်မှု တစ်စုံတစ်ရာရှိတော့မည်မဟုတ်ကြောင်း ၎င်းတို့နှစ်ဦးက အာမခံသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း နောက်ဆုံးမလွှဲသာမည် အခြေ အနေတွင်မှ ဖန်ဆင်းမည် ဖြစ်ကြောင်း သာမန်အချိန်တွင် မြို့တွင်း၌ လုံးဝဖန်ဆင်းမည် မဟုတ်ပါကြောင်း ကတိပေးလိုက်သည်။ အမှန်တကယ်ပင် မြို့တွင်း၌လည်း အာရပ် အမျိုးသားများ၏တိုက်ခိုက်မှုကို လုံးဝမကြုံခဲ့ရပါ။ ထိုတိုက်ပွဲ၌ ကျွန်တော်တို့ဘက်က လေးယောက်ကျဆုံးပြီး အရာရှိ ၂-ယောက် ဒဏ်ရာရသည်။

၀၉:၅၀-နာရီ။ ။ ဗိုလ်မှူးကြီးမိုတာသည် စိန်စတီပင် ဂိတ်ပေါက်ဝမှ နေ၍ မြို့တွင်းသို့ ဝင်လာခဲ့သည်။

၁၀:၁၀။ ။ ဗိုလ်ချုပ်နာရ်ကစ်လည်း နောက်မှကပ်လျက် လိုက်လာ ၏။ စတော့မျှော်စင်ဒေါင့်သို့ ရောက်လာသည်။ လက်ဖြောင့်တပ်သားများက ဖန်ဆင်းနေဆဲပင်ရှိသည်။

၁၀:၁၅။ ။ “ညည်းတွားနေသော တံတိုင်းကြီး” အနီးသို့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘားလက်စ်၊ ဗိုလ်ချုပ်နာရ်ကစ်နှင့် ဗိုလ်မှူးကြီးမိုတာတို့ ရောက်လာကြသည်။ မြို့တော်ဟောင်း စစ်ဆင်ရေးကြီးမှာ လုံးဝ ပြီးဆုံးသွားချေပြီ။

၁၄:၀၀။ ။ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဒါယန်သည် စစ်ဦး စီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာဘင်၊ ဗိုလ်ချုပ်နာရ်ကစ်တို့နှင့်အတူ မြို့တော်ဟောင်းအတွင်း သို့ဝင်လာသည်။ သူတို့ ၃-ဦးသည် “ညည်းတွားနေသော တံတိုင်းကြီး” သို့ သွားကြသည်။ ဂျူးလူမျိုးတို့၏ ယဉ်ကျေးမှု ထုံးတမ်းစဉ်လာအတိုင်း ဒါယန်က စာရွက်တစ်ရွက်ပေါ်၌ စာတစ်ကြောင်းရေးသားကာ တံတိုင်းမှ ကျောက်တုံးများ အကြားသို့သွင်းပြီး ဘုရားဝတ်ပြုဆုတောင်းသည်။ ထိုစာကြောင်းသည်ကား

အစွရေးလ်ပြည်တွင်း၌ ငြိမ်းချမ်းရေး တည်ရှိပါစေသော်စ်
ဟူ၍ ဖြစ်လေသည်။

ယင်းဒေသတွင်ရှိသော ရှင်တော်ဘုရားနှင့် သက်ဆိုင်ရာ အဆောက် အဦများ၊ အထိမ်းအမှတ်များနှင့် ဘုရားရှိခိုးကျောင်းများကို ခရစ်သက္ကရာဇ် အေဒီ ၇၀-ခုနှစ်က ရောမနိုင်ငံကရာဇ် တီးတစ်စ်က ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက် ဖျက်ဆီးခဲ့သည်။

အဖျက်အဆီးမခံရသောပစ္စည်းများတွင် အဆိုပါ “ညည်းတွား နေသောတံတိုင်းကြီး” တစ်ခုသာလျှင် မပျက်မစီး ကျန်ရှိရစ်ခဲ့၏။ တံတိုင်းကြီး၏ ဘေးတွင်ရပ်ရင်း ဝန်ကြီး ဒါယန်က “ကျွန်ုပ်တို့၏ အမြင့်မြတ်ဆုံးသော ဘုရားရှင်၏ နယ်မြေတော်သို့ ယခုပြန် လည်ဆိုက်ရောက်လာရပါပြီ။ ဤနေရာကို ဘယ်သောအခါတွင်မှ ကျွန်ုပ်တို့စွန့်ခွာသွား လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ” ဟု ပြောကြားသည်။

“သည်ကနေလာ ကျွန်တော်ဘဝ သက်တမ်းတစ်လျှောက်လုံးမှာ အကြီး အကျယ် အမွန်မြတ်ဆုံးသော နေ့ဖြစ်ပါတယ်” ဟူ၍လည်း ယင်းတံတိုင်းကြီးသို့ ရောက်ရှိလာသည့် အစ္စရေးလ် ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဘင်ဂူရီယံက လှုပ်ရှားတုန်ခါသော အသံဖြင့် ပြောကြားလေသည်။ တံတိုင်းကြီးပေါ်တွင်ရှိသည့် အင်္ဂလိပ်နှင့်အာရပ် အမှတ်အသားများကို ဖြုတ်ချပစ်ရန်၊ ထိုသို့ဖြုတ်ချရာတွင် တံတိုင်း၏ကျောက်တုံးများ မထိခိုက် မပျက်စီးစေရန် ဘင်ဂူရီယံက စေခိုင်းသည်။ ထို့ကြောင့် စစ်သားတစ်ယောက် ကတက်ပြီး လှံစွပ်ဖြင့် ထိုးချလိုက်ရသည်။ ရက်အနည်းငယ်အကြာတွင် တံတိုင်းကြီး ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်တပ်များ၊ မပျက်စီးစေရန် ထိန်းသိမ်းမည့်ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ဘုရားဖူးများသည် မြင့်မြတ်သော “ညည်းတွားနေသည့်တံတိုင်းကြီး” ၏ ခြေတော်ရင်း တွင် ပျားပန်းခတ်မျှ ခြေချင်းလိမ်လျက် ရှိကြလေသည်။

ဇွန်လ ၆-ရက် အင်္ဂါနေ့ညနေတွင် ဗိုလ်မှူးကြီးယူရီသည် ရမ္မလာမြို့ သို့ တပ်ရင်းနှစ်ခုနှင့်အတူ မြောက်ပိုင်းမှ ချီတက်သည်။ အင်္ဂါနေ့ည ၇-နာရီတွင် သူတပ်များ မြို့တွင်းသို့ရောက်သွားသည်။ မိမိ၏တစ်သက်တွင် မြို့တစ်မြို့အား ည အချိန်၌ သိမ်းပိုက်ရသည်မှာ ယခုပထမဦးဆုံးအကြိမ် ဖြစ်သည်။ လေးဘက် လေး တန်သို့ ပစ်ခတ်ပြီး တင့်ကားတပ်ရင်းနှင့်အတူ ရမ္မလာမြို့တွင်းသို့ဝင်ရန် ကျွန်တော်တို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြ၏။ မြို့တွင်းမှာ ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် ကျွန်တော် တို့လျှောက်ကြသည်။ မြို့ကြီးသည် တဖြည်းဖြည်းချင်း ငြိမ်သက်တိတ်ဆိတ်၍ သွားသည်။ ဘဇုကာများဖြင့် ခုခံပစ်ခတ်မှုများကား ရှိပါ၏။ သို့သော် ၄၅-မိနစ် မျှသော အချိန်အတွင်းမှာပင် မြို့ကြီးတစ်မြို့လုံး အသံတိတ်၍သွားလေသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် တစ်မြို့လုံး ရှင်းပစ်ပြီး ထိုညအတွင်းမှာပင် မြောက်ဘက်နှင့် တောင်ဘက်တွင် နေရာများယူလိုက် သည်။ နောက်တစ်နေ့နက်၌ တစ်စုံတစ်ရာ ခုခံတိုက်ခိုက်မှုများ မတွေ့ရဘဲ မြို့သည် လည်း ပြန်လည်အသက်ဝင်လာသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဗိုလ်မှူးချုပ် အီလာဇာ ခေါင်းဆောင်သော မြောက်ဘက်

စစ်ကြောင်းချီတပ်များသည် ဂျီနီဗွါ၏တောင်ဘက်မှနေ၍ တိုက်လာ၏။ ဗိုလ်မှူးချုပ်အီလာဇာသည် မြောက်ပိုင်းတိုင်း စစ်ဌာနချုပ်မှူး ဖြစ်သည်။ အစွဲအလှဲတို့၏ အစီအစဉ်မှာ ကျော်ဒန်၏ အနောက်ဘက်ကမ်းဒေသ၏ အဓိကမြို့ဖြစ်သော နက်ဘလတ်စ်မြို့အား တက်ရောက်သိမ်းပိုက်ရန်ဖြစ်သည်။ ဂျေရုဆလင်နှင့် ဘောဘရန်မြို့များတစ်ဝိုက်၌ တိုက်ပွဲများဖြစ်နေခိုက်တွင် အစွဲအလှဲအနောက်ဘက်ဒေသကို လုံခြုံအောင် ထိန်းထားနိုင်ရေးအတွက် အရေးကြီးသောမြို့ဖြစ်သည်။

တနင်္လာနေ့ညနေ ၅-နာရီ ၂၇-မိနစ်တွင် တင့်ကားများနှင့်တွဲဖက်ထားသော ဗိုလ်မှူးချုပ်အီလာဇာ၏ ခြေလျင်တပ်မဟာသည် ကျော်ဒန်၏ မြောက်ဘက်နယ်စပ်ကို ဖြတ်ကျော်ကာ ဂျီနီဗွါအား သိမ်းပိုက်၏။ အစွဲအလှဲတို့၏ လေတပ်စခန်းဖြစ်သော ရာမက်ဒေးဗစ်မြို့ကို ခြိမ်းခြောက်ပစ်ခတ်နေသည့် ကျော်ဒန်တို့၏ အဝေးပစ်အမြောက်ကြီးများကို အသံတိတ်စေရန်ဖြစ်၏။ အင်္ဂါနေ့ နံနက် ၂-နာရီအချိန်တွင် အဆိုပါတပ်များမှာ ဂျီနီဗွါ၏ အနောက်မြောက် တောင်ကုန်းများ၌ ကျော်ဒန် အမှတ်-၂၅ ခြေလျင်တပ်မဟာနှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့ဆုံကာ ပြင်းထန်သော တိုက်ပွဲကြီးများ ဆင်နွှဲရလေသည်။ ထိုသို့ပြင်းထန်စွာ တိုက်ခိုက်အပြီး ကျော်ဒန်တပ်ရင်းနှစ်ခုကို အစွဲအလှဲတို့က ချေမှုန်းပစ်လိုက်ရုံမျှမက တတိယမြောက် တပ်ရင်းတစ်ခုကိုလည်း လုံးဝ ရှင်းလင်းပစ်လိုက်နိုင်သည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ညဘက်တွင်တိုက်ရသဖြင့် စစ်သုံးပန်းများကို ဖမ်းဆီးမထားနိုင်ကြောင်းဖြင့် ဗိုလ်မှူးချုပ် အီလာဇာကပြောသည်။ အရုဏ်တက်ပြီးစကလေးမှာပင် အစွဲအလှဲ ခြေလျင်တပ်များက ဂျီနီဗွါကို သိမ်းပိုက်လိုက်လေသည်။

ဂျီနီဗွါပတ်လည်၌ ကျော်ဒန်တို့၏ အပ် ၄၇-ပင်တန် တင့်ကားပေါင်း ၃၀-တို့သည်၎င်း၊ ကျော်ဒန်မြစ်၏ ဒါမီယာတံတားအနီးတွင် အမှတ်-၄၀ သံချပ်ကာယန္တရား တပ်မဟာ၏တပ်ရင်းနှစ်ခုက ပင်တန်တင့်ကားပေါင်း ၈၈-စင်းတို့ ဖြင့်၎င်း ပိုင်းရံ၍ထားလေသည်။ တင့်ကားအရေအတွက်အားဖြင့် ၁၀၀-ကျော် မျှသာရှိသော အစွဲအလှဲတို့ထက် ၎င်းတို့က ပိုမိုအားကောင်းလေသည်။ ထို့ကြောင့် စစ်ပရိယာယ်ကို သုံးကာ ကျော်ဒန်မြောက်ပိုင်းနယ်ခြားနှင့် မဝေးကွာလှသော ဘိတ်ရှ်အန်မြို့အနီးတွင် စစ်အင်အားပြပွဲတစ်ရပ်ကို အစွဲအလှဲတို့ ပြုလုပ်ကြသည်။ ထိုအခါတွင် ကျော်ဒန်များက ၎င်းတို့၏ အမှတ်-၄၀ သံချပ်ကာ ယန္တရားတပ်မဟာကို လှုပ်ရှားနေသည့် ဘိတ်ရှ်အန်မြို့အနီးသို့ ပို့လိုက်သည်။ ထိုသို့ ဂျီနီဗွါတစ်ဝိုက်မှာ ရန်သူအင်အား နည်းသွားသော အခါတွင်မှ အစွဲအလှဲတို့သံချပ်ကာ ယန္တရားတပ်မဟာနှင့်ဖောက်ထွက်ကာ နက်ဘလတ်စ်မြို့ကို သိမ်းပိုက်ရန် တောင်ကုန်းများကို ကျော်ဖြတ်ပြီး ချီတက်သွားသည်။

ဒါမီယာ တံတားတွင်ရှိသည့် ကျော်ဒန် အမှတ်-၄၀ သံချပ်ကာ ယန္တရား

တပ်မဟာ၏တပ်ရင်းက ဂျီနုဒ်တစ်ပိုက်မှာ တိုက်ခိုက်နေရသော အာရပ်စစ်တပ်များကို စစ်ကူပေးရန် ချီတက်သွားသည်။ သူတို့၏ အစီအစဉ်မှာ နက်ဘလပ်စ်မြို့၏ အနောက်မြောက်ဘက်ရှိ အစ္စရေးလ်စစ်ဦးကို အက်ပတာဒေသမှနေ၍ ဖမ်းထိန်းထားရန်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ထိုဒေသသို့ သူတို့ရောက်သောအခါ အစ္စရေးလ်တို့ ရောက်နှင့်ပြီး ဖြစ်ချေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အစ္စရေးလ်က ခံစစ်စခန်းများကို သိမ်းပိုက်ထားရာ၊ ဂျော်ဒန်တို့က ထိုးစစ်အဖြစ်တိုက်ရလေသည်။ စောစောက ဘိတ်ရှ်အန်မြို့သို့ ချီတက်သွားသော ဂျော်ဒန်အမှတ်-၄၀ တပ်မဟာ၏တပ်ရင်း တစ်ရင်းသည် နက်ဘလပ်စ်မြို့သို့ ပြန်လာသောအခါ အစ္စရေးလ်တို့က မြို့ကို သိမ်းပိုက်ထားပြီးဖြစ်ကြောင်း မြင်တွေ့ကြရလေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စစ်ပရိယာယ်များကို ဂျော်ဒန်များ နားမလည်ပါဟု ဗိုလ်ချုပ်အီလာဇာက ပြောသည်။

အစ္စရေးလ်လေတပ်မတော်မှ ဂျက်တိုက်လေယာဉ်ပျံများ အမောင်းသင် လေယာဉ်များသည် ဂျော်ဒန်တပ်များအား နေ့ရောညပါ ချေမှုန်းလျက်ရှိ၏။ လေတပ်၏ တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ဂျော်ဒန်သံချပ်ကာတပ်များ အထိမနာလှသော်လည်း ၎င်းတို့ စစ်တပ်များနှင့် အခြားမော်တော်ယာဉ်များမှာ မရှုမလှခံရလေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အစ္စရေးလ်တို့၏ စစ်ချီတက်မှုမှာ ပိုမို၍အရှိန်မြှင့်လာသည်။ ဂျော်ဒန်တပ်များအား စစ်ကူပို့မှုနှင့် ထောက်ပံ့မှုအားလုံးကို ထိထိမိမိကြီး ဖြတ်တောက်ပစ်လိုက်နိုင်သည်။

မြောက်မြားစွာသော ဂျော်ဒန်တင့်ကားများတွင် ဆီများကုန်ခမ်းသွားသည်။ တင့်ကားပေါင်း မြောက်မြားစွာကို စွန့်ပစ်ကာ လက်လွတ်ပြေးကြသည်။ ထိုဒေသတွင် ဂျော်ဒန်တင့်ကား ၄၅-စင်းကို ဖျက်ဆီးပြီး ၄၀-မှ ၄၅-စင်းအထိ သိမ်းယူရရှိ၏။ အဆိုပါတင့်ကားများမှာ လုံးဝပျက်စီးခြင်းမရှိဘဲ ဆီကုန်နေသော တင့်ကားများသာ ဖြစ်သည်။ ဂျော်ဒန်အမှတ်-၂၅ ခြေလျင်တပ်နှင့် အမှတ်-၄၀ သံချပ်ကာ တပ်မဟာတို့ ၏ အကြီးမားဆုံးသော အစိတ်အပိုင်းမှာ လုံးဝချေမှုန်းခြင်း ခံလိုက်ရကြောင်း၊ ဂျော်ဒန်စစ်သားပေါင်း ၃၀၀၀ သေဆုံးကြောင်း ဗိုလ်ချုပ် အီလာဇာက ပြောသည်။

အီလာဇာ၏စစ်တပ်များက မြောက်ပိုင်းတွင် နယ်မြေတွေ့သိမ်းပိုက်နေ ခိုက် ဗိုလ်မှူးကြီးမိုတာ၏ လေထီးတပ်သားများက ဂျေရုဆလဲင်မြို့တွင်း၌ လက် ဖြောင့်တပ်သားများကို 'ရှင်းပစ်နေသည်။ ယူရီ၏တပ်မဟာကမူ ရမ္မလာနှင့်နက် ဘလပ်စ်မှတစ်ဆင့် ဂျော်ဒန် တောင်ကြားဒေသသို့ ချီတက်သွားသည်။ ထိုဒေသ သည် ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်ထက် ပေပေါင်းရာချီ၍နိမ့်သည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ဂျယ်ရီချိုသို့ဆက်တက်ခဲ့ကြောင်း၊ ခရီးမှာ အချိန် ကြာမြင့်စွာ ချီတက်ရသည့် ခရီးဖြစ်ကြောင်း၊ ခက်လည်းခက်ခဲ့ကြောင်း၊ တစ်စုံ တစ်ရာ တုံ့ပြန်တိုက်ခိုက်ခြင်းကို မတွေ့ရသော်လည်း ဂျော်ဒန်တို့၏ တင့်ကား

အကြွင်းအကျန်ကိုမူ ၆-ပိုင်ခန့်အကွာ၌ လှမ်းတွေ့ရကြောင်း စသည်ဖြင့် ဗိုလ်မှူးကြီးယူရီက ပြောသည်။

ယူရီက ဆက်လက်၍ ကျွန်တော်တို့သည် စစ်ကြောင်း ၂-ကြောင်းဖြင့် ချီတက်ကြောင်း၊ ဂျယ်ရီချို၏အင်အားအကြီးဆုံး စခန်းဖြစ်သည့် ရဲဋ္ဌာနကို တစ်ရင်းတစ်ခုကတိုက်ကြောင်း၊ အခြားတစ်ရင်းတစ်ခုက ရမ္မလာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ သုံးခုသည် သေနတ်ဗျူဟာအတိုင်း ဂျယ်ရီချိုကို ချိုးဖောက်ဝင်မရောက်ကာ ပြန်လှည့်လာခြင်းအားဖြင့် လမ်းတစ်လျှောက် တွေ့ရသည့် ပြန်လှည့်ပစ်ခတ်မှုများကို ရှင်းလင်းခဲ့ကြောင်း၊ လက်ဖြောင့်တစ်သားများနှင့် ရန်သူတို့၏ လှုပ်ရှားမှုများမှာ ညလုံးပေါက်ရှိလင့်ကစား မိုးလင်းသောအခါတွင် တစ်မြို့လုံးတိတ်ဆိတ်၍ ကျွန်တော်တို့ လက်တွင်းသို့ ကျရောက်လာကြောင်း၊ ထိုမှတစ်ဆင့် တစ်ချိန်က ကျွန်တော်တို့ အစွရေးလ် စုပေါင်းရိပ်သာတစ်ခု တည်ဆောက်ခဲ့ဖူးသော ပင်လယ်သေ ကမ်းခြေသို့ ဆက်လက်ချီတက်ခဲ့ကြောင်း၊ သို့သော်လည်း ရိပ်သာ၏ အမှတ် အသားအဖြစ် ကျောက်တုံးတစ်တုံးမျှပင် မကျန်တော့ကြောင်းဖြင့် ယူရီက ဆက်လက်ပြောဆိုသည်။

ထိုအချိန်၌ အစွရေးလ် အနောက်ဘက်စစ်တပ်များက ဂျော်ဒန်အစွရေးလ်နယ်ခြားနှင့် ကပ်လျက်ရှိသော တူကစ်နှင့်ကာကီယာမြို့များကို သိမ်းပိုက်နေပြီဖြစ်သည်။ ယင်းမြို့နှစ်မြို့သည် တယ်လ်အဗစ်မြို့နှင့် ကမ်းရိုးတန်းမြေပြန့် ဒေသကို အမြောက်များဖြင့် ပြင်းထန်စွာ ပစ်ခတ်ခဲ့သည့် မြို့များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အစွရေးလ်တပ်များက မြေလှန်စနစ်ကိုသုံးကာ စိမ့်ညက်ညက်ကျေအောင် ချေမှုန်းပစ်သည်။ ကာကီယာမှာ လုံးဝကြေမုသွားသည်။ တစ်ပတ်ကျော်အကြာတွင် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး မိုရှေဒါယန်က ထိုမြို့များ ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးအတွက် မြို့သူမြို့သားများကို ကူညီမည်ဖြစ်ကြောင်း ကတိပေးသည်။

ဂျော်ဒန်မြောက်ဘက်ဒေသသို့ ချီတက်သော အစွရေးလ်တပ်များကို ဂျေရုဆလင်မြို့နယ်တပ်မှူးဖြစ်သည့် ဗိုလ်မှူးကြီးအမီတိုင်းက ဦးဆောင်သည်။ ဒေသတစ်ခုလုံးကို လုံးဝသိမ်းပိုက်လိုက်သည်။ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့နံနက်-၁၀နာရီကျော်ကျော်၌ ဗိုလ်မှူးကြီးမိုတာနှင့် သူ၏လေထီးတပ်သားများ မြို့တော်ဟောင်းအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာသောအချိန်တွင် ဗိုလ်မှူးကြီးအမီတိုင်းသည်လည်း ရေချယ်တောင်ကုန်းကို ထိုးဖောက်လျက်ရှိသည်။ မွန်းလွဲ ၂-နာရီတွင် ဂျေရုဆလင်တောင်ပိုင်းမှ ဂျော်ဒန်စခန်းများကို တိုက်ခိုက်လိုက်သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ဘယ်သယ်လ်ဟင်မ်နှင့် ဟောဘရွန်မြို့များသို့ ဆက်လက်ချီတက်သွားကာ ခုခံမှုအနည်းငယ်ကို ရင်ဆိုင်ရပြီး နှစ်မြို့စလုံးကို သိမ်းလိုက်သည်။ မွန်းလွဲပိုင်းအချိန်ကတည်းက ဟောဘရွန်ဒေသတစ်ခုလုံးကို ဂျော်ဒန်တပ်များ စွန့်ခွာသွားခဲ့ကြသည်။

တနင်္လာနေ့တုန်းက အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသတစ်ခုလုံး၌ ရရှိလိုက်သော အစ္စရေးလ်လေတပ်၏အောင်ပွဲသည် အကြီးဆုံးသော အခန်းကဏ္ဍပင်ဖြစ်ချေသည်။ စစ်ဖြစ်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်တည်း ဂျော်ဒန်စစ်သားများသည်၎င်း၊ ဆီနိုင်းရို အီဂျစ် စစ်သားများသည်၎င်း၊ ဆီးရီးယားစစ်သားများသည်၎င်း အားကိုးစရာ လေတပ် မရှိတော့ချေ။ ထို့ကြောင့်လည်း အစ္စရေးလ်လေတပ်၏ ဗုံးကြဲခြင်း၊ စက်သေ နတ်ပစ်ခြင်းများကို နေ့ရောညပါ အကာအကွယ်မဲ့ ခံခဲ့ကြရသည်။

ဂျော်ဒန်စစ်တပ်သည် အခြား အာရပ်စစ်တပ်များနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် များစွာ သေးငယ်သည်။ သို့သော်လည်း ညီအစ်ကိုတော် အာရပ်အမျိုးသားများအတွက် ဝတ္တရားကျေပွန်အောင် တိုက်သည့်အနေဖြင့် ဝင်၍တိုက်ကြသည်။ သူတို့ တာဝန်ကျေပွန်ပါသည်။ အစ္စရေးလ်ကို စစ်ကြေညာသည့် တစ်ခါဇင်မျှသော အာရပ် နိုင်ငံများသည်ကား စစ်မြေပြင်များမှနေ၍ ဂုဏ်သိက္ခာရှိစွာဖြင့် ကျောခိုင်းထွက်ခွာ သွားကြသည်။ သို့သော်လည်း မိမိ၏အင်အားထက် အဆပေါင်းများစွာ သာလွန် အားကြီးသော အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံကို တစ်ပါးသူ၏အကူအညီ ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြားမယူဘဲ ဂျော်ဒန်တို့က သတ္တိပြောင်စွာ စစ်ခင်းလေသည်။ မမျှတသော အင်အားကို အံတု မိသဖြင့် စစ်လက်နက်ပစ္စည်းပေါင်းများစွာတို့သည်၎င်း၊ ထောင်ပေါင်းများစွာသော စစ်သားများသည်၎င်း၊ ဂျေရုဆလင်နှင့် မြင့်မြတ်သော နယ်မြေများအပါအဝင် သူတိုင်းပြည်၏တစ်ဝက်မျှသော နယ်မြေများသည်၎င်း ဆုံးရှုံးပျက်ပြုန်ခဲ့ရလေသည်။ ရန်သူသိမ်းပိုက်ခြင်းခံလိုက်ရသည့် နယ်မြေများမှာ ခရီးသွားတို့စည်ကားရာ၊ စက်မှု လုပ်ငန်းများထွန်းကားရာ၊ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ ကြွယ်ဝရာ နယ်မြေများပင် ဖြစ်လေ သည်။

ဇွန်လ ၇-ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ညသို့ ရောက်သောအခါ အစ္စရေးလ်တို့၏ လက်တွင်း၌ ဂျေရုဆလင်မြို့၊ ဒေးဗစ်ဘုရင်မြို့၊ ဟောဘရွန်မြို့၊ အောဘရာဟမ်မြို့ နှင့် မြင့်မြတ်သော နယ်မြေကြီးတစ်ခုလုံးကို သိမ်းပိုက်ရရှိထားလေပြီ။ စောစော ပိုင်းရက်များက မိမိတို့၏တစ်သက်တွင် ထိုဒေသများအား ကြည့်မြင်ခွင့်ရလိမ့်မည်ဟု ယုံကြံသောဂျူးလူမျိုးသည် အလွန်တစ်ရာမှ နည်းပါးလှလေသည်။

စစ်ပွဲများပြီးဆုံးသောအခါတွင် ဗိုလ်မှူးချုပ်အီဇာဝိန်းဖိမင်းက အစ္စရေး လ်နိုင်ငံကို ယူဂန်ဒါမှာသော်၎င်း၊ ကနေဒါမှာသော်၎င်း မတည်ထောင်ဘဲ ဤနေရာသို့ လာရောက်တည်ထောင်ခြင်းကို နားလည်နိုင်ကြလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခု ပါလက် စတိုင်းနယ်မြေမှာ တိုက်ခိုက်ခဲ့ရသော၊ သွေးမြေကျခဲ့ရသော တိုက်ပွဲများကဲ့သို့ အခြားမည်သည့်နေရာတွင်မှ မိမိတို့ တိုက်ခံရမည်မဟုတ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဤဒေသကို ရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်ပါကြောင်းဖြင့် ဤစာအုပ်ရေးသူအား ပြောလေ သည်။

အခန်း - ၈

ကမ္ဘာ့ဂယက်

ဇွန်လ ၅-ရက် တနင်္လာနေ့တွင် အစွဲအလွန်နိုင်ငံနှင့် သူ၏ အိမ်နီးချင်း နိုင်ငံများတို့ စစ်ဖြစ်နေကြပြီဖြစ်သည်။ သတင်းများသည် အတ္တလန်တိတ်ကို ဖြတ်ပြီး တစ်နာရီအတွင်း၌ ရောက်လာသည်။

နံနက် ၂-နာရီ မိနစ် ၅၀-တွင် သမ္မတဂျွန်ဆင်၏ အမျိုးသားလုံခြုံရေးကောင်စီဆိုင်ရာ လက်ထောက် မစ္စတာဂျွန်ဆင်သည် အိမ်ဖြူတော်မှ တာဝန်ကျအရာရှိ၏ တယ်လီဖုန်းခေါ်သံကြောင့် အိပ်ရာမှနိုးလာသည်။ နံနက် ၄-နာရီခွဲတွင် အိမ်ဖြူတော်ရှိ လေ့လာရေးအခန်းထဲ၌ ရောက်နေသည့် ရော့စတောင်းက သမ္မတဂျွန်ဆင်ကို အိပ်ရာမှနိုးသည်။ အရုဏ်တက်ပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်တည်း အမေရိကန်ပင်တရွန်စစ်ဌာနချုပ်သို့ ရုရှားပို့လိုက်သော တယ်လီပရင်တာသတင်းများ ရောက်လာသည်။ လေ့လာရေးအခန်းထဲ၌ ဘာသာပြန်လိုက်သောအခါ ဆိုဗီယက် ကရင်မလင်မှ ပေးပို့သည့်သတင်းဖြစ်လေသည်။ ကျားဘားပြဿနာအပြီး ၁၉၆၃-ခုနှစ် ဩဂုတ်လမှစ၍ ယခုအထိ ပထမဆုံးအကြိမ် ပေါ်ပေါက်သည့် ယူလောင်လောင် ပြဿနာကြီး ဖြစ်လေသည်။

ရုရှန်ကြီးချုပ် ကိုဆီဂင်က မိမိတို့သည် အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ၌ ဖြစ်နေသည့်စစ်ပွဲကို ဆန့်ကျင်ကြောင်း၊ အမေရိကန်ကပါ ထိန်းချုပ်ထားမည်ဆိုလျှင် မိမိတို့ကလည်း ကြားဝင်စွက်မည်မဟုတ်ကြောင်း၊ အင်အားကြီးသည် မိမိတို့

နှစ်နိုင်ငံအနေဖြင့် ငြိမ်းချမ်းရေးရရှိအောင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်လိုကြောင်း စသည်ဖြင့် အဆိုပါအကြောင်းကြားစာ၌ ဖော်ပြထားလေသည်။ ထိုသတင်းရောက်လာချိန်က သမ္မတဂျွန်ဆင်သည် အိမ်ရာထဲမှာပင် ရှိနေသေး၏။ ထို့ကြောင့် အကြောင်းပြန်ချက် မူကြမ်းကို ရေးဆွဲခွင့်မရလိုက်ချေ။ နိုင်ငံခြား ရေးဝန်ကြီး ဒီးန့်ရပ်စ်မှာမူ ထိုစဉ်က အိမ်ဖြူတော်တွင် ရောက်နေသည်။

စစ်နှင့်ပတ်သက်သည့် သမ္မတအိမ်ဖြူတော်၏ ပထမဆုံးကျေညာချက်ကို နံနက် ၅-နာရီ ၅၅-မိနစ်တွင် ပြန်ကြားရေးအရာရှိ ဂျော့ခရစ်တီယံက ထုတ်ပြန်ကျေညာသည်။ ယင်းကျေညာချက်မှာ ...

“ဖြစ်ပွားနေသည့် စစ်ပွဲပြီးဆုံးရန်ကို၎င်း၊ ယင်းဒေသ၏ ငြိမ်းချမ်းရေး တိုးတက်ရန်နှင့် ခိုင်မာရန်ကို၎င်း၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက ရှိသမျှစွမ်းအား အကုန်သုံးကာ ခွန်တိုက်အားတိုက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ပါမည်။ အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး အမြန်ဆုံးအကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန်အတွက် ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေး ကောင်စီအား ဝိုင်းဝန်းကူညီကြပါရန် နိုင်ငံအားလုံးကို ကျွန်ုပ်တို့ ပန်ကြားပါသည်” စသည်ဖြင့် ပါရှိသည်။

နံနက် ၈-နာရီ ၁၅-မိနစ်၌ ပထမဦးဆုံးအကြိမ်မြောက် ကျင်းပသည့် ပေါ်လစီရေးရာ အစည်းအဝေးသို့ သမ္မတဂျွန်ဆင်နှင့်အတူ ဒီးန့်ရပ်စ်၊ မက္ကနား မားရာ၊ ရော့စ်တောင်းနှင့် ဂျော့ခရစ်တီယံတို့ ထက်ရောက်ကြသည်။ အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးအတွက် ဆိုဗီယက်နိုင်ငံနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်၍ ဖြစ်နိုင်မည့် အလား အလာများကို ဆွေးနွေးကြလေသည်။ ဖိုဖောင်ဒေးရှင်း၏ ညွှန်ကြားရေးဝန်ဖြစ်သော မက္ကဂျော့ဘန်နီကို ပေါ်လစီရေးရာ ကော်မတီဝင်အဖြစ် သမ္မတဂျွန်ဆင်က တာဝန် ပေးခန့်ထားသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက “အတွေးအခေါ်အရ၎င်း၊ စကားလုံးအားဖြင့် ၎င်း၊ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုအရ၎င်း ကြားနေသည်”ဟု နိုင်ငံခြားရေးဌာန ပြန်ကြားရေး အရာရှိ ရောဘတ်မက္ကလော့စကီးက နေ့လည်ဘက်တွင် ကြေညာသည်။ ထိုသဘော ထားကို ဒီးန့်ရပ်စ်နှင့် ရော့စ်တောင်းတို့က ပြောကြောင်းဖြည့်သိရသည်။ ထိုသဘောထား ထွက်ပေါ်လာပြီးသည်နှင့်တစ်ပြိုင်တည်း ဂျူးအမျိုးသားများ အသိုက်အဝန်းနှင့် များပြားစွာသော အမေရိကန်နိုင်ငံရေးသမား များက များစွာမကျေနပ် ဖြစ်ကြသည်။ ဝေဖန်ပြစ်တင်ကြသည်။ နိုင်ငံရေးအရ အမှားတစ်ခု၊ ချွတ်ချော်တိမ်းပါးမှုတစ်ခုကို ပြုလုပ်လိုက်မိပြီဖြစ်ကြောင်း ဂျွန်ဆင်က ချက်ခြင်းသဘောပေါက်သည်။

ထိုညနေဘက်မှာပင် မက္ကလော့စကီး၏ ကျေညာချက်တွင် ဖော်ပြပါရှိ သော “ကြားနေသည်”ဆိုခြင်းမှာ အစ္စရေးလ်ကို စွန့်ပစ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သလော

ဟု သတင်းစာဆရာများက မေးကြသည်။ သမ္မတရွှန်ဆင်က နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဒီးန့်ရပ်စ်ကိုခေါ်ယူတွေ့ဆုံကာ အသေးစိတ် 'ညွှန်ကြားပြီး အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် "စစ်ဖြစ်နေသောနိုင်ငံ မဟုတ်ကြောင်း" ဖော်ပြ၍ ကြေညာချက် အသစ် တစ်ခုထုတ်ရန် ညွှန်ကြားသည်။

ရပ်စ်က ကြေညာရာတွင် ...

"ကြားနေ ဟူသော စကားလုံးနှင့်ပတ်သက်၍ မိမိ အထူးပြောဆိုလိုပါသည်။ ထိုစကားလုံးမှာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ တရားဥပဒေက လက်ခံထားသည့် စကားလုံးဖြစ်ပါသည်။ ကွဲလွဲမှုမရှိသည့်သဘောကို ဖော်ပြခြင်းလည်း မဟုတ်ပါ။ ကွဲလွဲမှုမရှိခြင်းဟူသည်မှာလည်း ကုလသမဂ္ဂ ပဋိညာဉ်စာချုပ်ကို တသွေမတိမ်း လိုက်နာနေသည့် ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ ခွင့်မပြုနိုင်ပါ။ ထိုမျှသာမက၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ အမြဲတမ်းအဖွဲ့ဝင်နိုင်လည်း ဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် နိုင်ငံတကာ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် လုံခြုံရေးကို ထိန်းသိမ်းရမည်သာ ဖြစ်ပါသည်" ဟု ဖော်ပြသည်။

ယခု ပြဿနာများ စဖြစ်လာကတည်းက အစွရေးလ်ကို ချေမှုန်းဖျက်ဆီးရေးပြဿနာဖြစ်မလာရေးအတွက် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက ဘာတစ်ခုမှ မဆောင်ရွက်ဘဲ ထိုင်နေခြင်းမရှိခဲ့ကြောင်း ရုရှ၊ အီဂျစ်နှင့်အစွရေးလ် အပါအဝင် အားလုံးကသိကြပါသည်။

ဗြိတိန်နိုင်ငံ လွှတ်တော်နှစ်ရပ်ပေါင်း အစည်းအဝေးတွင် ဗြိတိန်နိုင်ငံ၏ ပထမဦးတည်ချက်မှာ အမြန်ဆုံးနှင့် အထွေထွေ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးပင်ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဂျော့ဘာရောင်းက ကြေညာသည်။ ဗြိတိန်နိုင်ငံက ဘက်မလိုက်ရန် ၎င်း၏ရည်စူးချက်ကို ဝိုင်းဝန်းထောက်ခံကြသည်။ မည်သည့်ဘက်က စတင်တိုက်ခိုက်ကြောင်းကိုမူ သူမပြောနိုင်ချေ။ အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးရရှိအောင် ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီအနေဖြင့် ဆောင်ရွက်မပေးနိုင်လျှင် အစွရေးလ်နိုင်ငံကို အာရပ်နိုင်ငံများက ဝါးမျှီသွားလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်းဖြင့်လည်း လွှတ်တော်အမတ် အင်မင်ညူယယ်ရှင်းဝဲလ်က ပြောသည်။

မော်စကိုမြို့၌ စစ်ဖြစ်သည့်သတင်းများ ပြန့်နှံ့သွားသည်မှာ မော်စကို စံတော်ချိန် နံနက် ၁၀-နာရီ ၄၇-မိနစ်တွင်ဖြစ်သည်။ မော်စကိုရေဒီယိုနှင့် သတင်းဌာနများက အစွရေးလ်အား ပြည်ထောင်စု အာရပ်သမ္မတနိုင်ငံကို ကျူးကျော်သူအဖြစ်စွပ်စွဲပြီး တစ်နေ့ကုန်အသံလွှင့်ခြင်း၊ သတင်းထုတ်ပြန်ခြင်းများ ပြုနေသည်။ ညပိုင်းတွင် ဆိုဗီယက်အစိုးရက ကျူးကျော်သူအစွရေးလ်ကို ရှုတ်ချကြောင်း၊ ရန်စမှုမလိုမုန်းထားမှုများကို ရပ်တန့်ရန်တောင်းဆိုကြောင်း၊ အခြေအနေက ပေးအပ်

လာသလို အရေးယူဆောင်ရွက်ရန် ဆိုဗီယက်အစိုးရက အရန်သင့်နေကြောင်းဖြင့် တာ့စ်သတင်းဌာနက ကြေညာသည်။

ကုလသမဂ္ဂတွင်မူ၊ အစ္စရေးလ်နိုင်ငံကို ကျူးကျော်သူအဖြစ် ရှုတ်ချရန် ဆိုဗီယက်ကိုယ်စားလှယ်က ပြုလုပ်သည်။ အမေရိကန်နှင့်အင်္ဂလိပ်တို့က အမြန် ဆုံး အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကိုသာ ဦးတည်ဖောက်ချလုပ်ရန် တောင်းဆိုကြသည်။ ထိုကဲ့သို့ အင်အားကြီး ၃-နိုင်ငံတို့ ဝါဒရေးရာ ပြဿနာများနှင့်ရှုပ်ထွေးနေကြ စဉ်၊ စတုတ္ထအင်အားကြီးနိုင်ငံဖြစ်သည့် ပြင်သစ်နိုင်ငံကိုလည်း အာရုံစိုက်နေကြ လေသည်။

အစ္စရေးလ်ကို ပြင်သစ်နိုင်ငံက အကူအညီပေးလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့် ထားကြသည်။ အတိတ်တုန်းက အစ္စရေးလ်ကို ပြင်သစ်တို့ ကူညီခဲ့သည့်အစဉ် အလာရှိသည်။ ယခုလက်ရှိ အစ္စရေးလ်လေတပ်မှာလည်း ပြင်သစ်လုပ် လေယာဉ် ပျံများကိုသာ အသုံးပြုဖွဲ့စည်းထားသော လေတပ်ဖြစ်လေသည်။ စစ်ဖြစ်သည့် သတင်းများ ရောက်လာသောအခါ ပြင်သစ်ပြည်သူများက အစ္စရေးလ်နိုင်ငံကို ကရုဏာသက်ကြသည်။ ပြင်သစ်အစိုးရကမူ ဆိတ်ဆိတ်နေကာ အခြေအနေကို လေ့လာရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

ပြင်သစ်အစိုးရနှင့်အစ္စရေးလ်တို့၏ ဆက်ဆံရေးသည် အရှေ့အလယ် ပိုင်းဒေသ ပြဿနာလောက် အရေးကြီးခြင်းမရှိကြောင်း၊ ပြင်သစ်ကို အန္တရာယ် ဖြစ်မလာနိုင်လျှင် ကြားနေရေးဝါဒကိုသာ လက်ကိုင်ထားကျင့်သုံးမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖြင့် ပြင်သစ်သမ္မတဒီဂေါက ကြေညာသည်။ အစ္စရေးလ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မစ္စတာအိဘန် ပဲရစ်သို့လာစဉ်က စွန့်စားမှုများကို မပြုလုပ်ရန် ဒီဂေါက အကြံပေး သည်။ ထိုအကြံပေးချက်ကို အိဘန်က အလေးမမူသောကြောင့် ဒီဂေါအနေဖြင့် အစ္စရေးလ်ကို မနှစ်မြို့လှသော အကြောင်းလည်းရှိသည်။

မည်သူက စတင်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ကြောင်းကို မသိရသေးမီ ဒီဂေါအနေ ဖြင့် ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြစ်သည်။ စတင်ပစ်ခတ်သည့်နိုင်ငံအား ဆန့်ကျင်ခြင်းထက် အဖြစ်မှန်ကိုရှင်းရှင်းလင်းလင်းမသိရသေးမီ ကြားထိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ပြင်သစ်ဝန်ကြီးချုပ် ဂျော့ချ်ပွန်ပီဒူသည် ပဲရစ်ရှိ ရော့သ်စ်ချိုင်းဘဏ်၏မန်နေဂျာ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။ ရော့သ်စ် ချိုင်းဘဏ်ကဲ့သို့ပင် ပွန်ပီဒူကလည်း ဖီယွန်ဝါဒီများကို လိုလာသူဖြစ်သည်။ အစ္စရေးလ် နိုင်ငံကို လက်နက်များပေးနိုင်မည့်နည်းလမ်းကို သူ့အနေဖြင့် ပြုလုပ်နေသော်လည်း လက်နက်များ အစ္စရေးလ်သို့နောက်ထပ်မပို့ရန် သမ္မတဒီဂေါက ပိတ်ပင်လိုက်သည်။ လေယာဉ်ပျံ အစိတ်အပိုင်းအချို့မှာမူ အခက်အခဲတွေ့နေသော အစ္စရေးလ်နိုင်ငံသို့ ဟော်လန်နိုင်ငံမှ ရောက်ရှိသွားသည်။

ယူဂိုဆလားဗီးယားသမ္မတတီတိုးသည် ဇွန်လ ၅-ရက်နေ့၌ ဗီယင်နာ
 မြို့သို့ ရောက်လာရန်ရှိသည်။ သူသည် သမ္မတနတ်ဆာ၏ ဗိတ်ဟောင်းဆွေဟောင်း
 ကြီးဖြစ်ပြီး အစွရေးလ်ကိုကျူးကျော်သူအဖြစ် သူကသတ်မှတ်သည်။ သမ္မတ
 တီတိုးသည် ထိုဒေသအခြေအနေနှင့်ပတ်သက်၍၊ ကြေညာချက်ထုတ်သည်
 ပထမဆုံးသော ကွန်မြူနစ်ဖြစ်သည်။ အစွရေးလ်နှင့်ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်နေရသော
 အာရပ်နိုင်ငံများအား အပြည့်အဝ ထောက်ခံကြောင်းပြောသည်။ ၁၉၅၅-ခုနှစ်
 တစ်ဝိုက်မှစ၍ တီတိုးနှင့်နတ်ဆာတို့ ရင်းနှီးခဲ့ကြသည်။ ဘက်မလိုက် နိုင်ငံများအုပ်စုကို
 ဖွဲ့စည်းနိုင်ရန် ကြိုးစားခဲ့ရာတွင် အိန္ဒိယ၊ ယူဂိုဆလားဗီးယားနှင့် အီဂျစ်တို့ပါဝင်ကြ
 သည်။ တနင်္လာနေ့မှာပင် ဂျော်ဒန်၊ ဆီးရီးယား၊ လီဘာနွန်၊ အီရတ်၊ ဆော်ဒီ
 အာရေဗျ၊ ကူဝိတ်၊ အယ်လ်ဂျီးရီးယား၊ မော်ရိုကို၊ ယီမင်၊ ဆူဒန်နှင့်ကျူးရီးရှား
 နိုင်ငံများ စသော အာရပ် ၁၁-နိုင်ငံတို့က နတ်ဆာအား ကူညီရန်သဘောတူ
 ကြသည်။ ထိုနိုင်ငံများအနက် အီဂျစ်နှင့်အတူ လက်တွဲ၍ ပြင်းပြင်းထန်ထန်
 တိုက်ခိုက်သောနိုင်ငံမှာ ဂျော်ဒန်တစ်နိုင်ငံတည်းသာ ဖြစ်သည်။ အာရပ်နိုင်ငံများ၏
 အကြွက်ကိုင်မှုကြောင့် ဗိတ်ဆန္ဒကို ဆန့်ကျင်ပြီး ပဋိပက္ခအတွင်း ဆွဲသွင်းခြင်းခံလိုက်ရ
 သော ဘုရင်ဟူစ်နီနှင့် သူတပ်များသည် ဂုဏ်ရှိစွာဖြင့် ပူးပေါင်း ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့
 လေသည်။ ဆီးရီးယားနိုင်ငံကမူ ပထမနှစ်ရက် သုံးရက်မှာသာ အစွရေးလ်ကို
 ဝင်တိုက်လေသည်။

လီဘာနွန်နိုင်ငံကလည်း စစ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး အနည်းငယ် ဆောင်ရွက်
 မှုများပြုသည်။ စစ်ဖြစ်သည့်ပထမနေ့တွင် အစွရေးလ် လေယာဉ်ပျံတစ်စင်းကို
 လီဘာနွန်အလယ်ပိုင်း၌ ပစ်ချလိုက်ကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောဆိုသည်။ စစ်မဖြစ်မီ
 က အီရတ်တို့သည် တပ်မကြီးတစ်ခုနှင့်တင့်ကား ၁၅၀ ကို ဂျော်ဒန်ပြည်တွင်း
 သို့ပို့သည်။ သူတို့၏တပ်များကို စစ်မြေပြင်မှာ မမြင်လိုက်ရလင့်ကစား အပစ်
 အခတ်ရပ်စဲရေးပြီးသည့်အခါ အများတကာ၏ ကြည်ဖြူမှုကို မရလိုက်ချေ။ အီရတ်က
 အစွရေးလ်နိုင်ငံနှင့် စစ်ဖြစ်သည့်နိုင်ငံအဖြစ် ကြေညာသည်။ အစွရေးလ်နိုင်ငံကို
 ကူညီသည့် မည်သည့်နိုင်ငံကိုမဆို အီရတ်နိုင်ငံအား ဆန့်ကျင်ကျူးကျော်မှုကို
 ပြုလုပ်သည့်နိုင်ငံအဖြစ် သတ်မှတ်မည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာသည်။ အစွရေးလ်
 လေတပ်စခန်းတစ်ခုနှင့် တယ်လ်အပစ်မြို့ကို အီရတ်လေတပ်က ဖုံးကြီးတိုက်ခိုက်ကာ
 အစွရေးလ် လေယာဉ်ပျံ ၇-စင်းကို ဖျက်ဆီးလိုက်ကြောင်း အီရတ်က ထုတ်ဖော်
 ပြောသည်။ ထိုသတင်းများမှာ မမှန်ဟု ဆိုသည်။

ဆော်ဒီအာရေဗျဘုရင်သည် ပဲရစ်မှာဖျော်ရည်သောက်ပြီး လန်ဒန်သို့
 ရောက်လာသည်။ ဘုရင်မနှင့်အစိုးရက ညစာစားပွဲဖြင့် တည်ခင်းသည်။ ထို့နောက်

၎င်းအား စတာလင်ပေါင် သန်း ၁၅၀တိုး (ဗမာငွေကျပ်ကုဋေ ၂၀၀-ခန့်) လက်နက် ရောင်းချရန် အလားအလာရှိနေသည်။ ထိုအခိုက်မှာပင် နတ်ဆာအား ထောက်ခံ ကြောင်း ဆော်ဒီအာရေဗျဘုရင်ဖီဇယ်က အကြောင်းကြားလိုက်သည်။ ဆော်ဒီအာ ရေဗျတပ်များသည် အာရပ်ညီအစ်ကိုတော်များဘက်က တိုက်ပွဲဝင်ရန် ဂျော်ဒန် ပြည်တွင်းသို့ ချီတက်ဝင်ရောက်သွားပြီဖြစ်ကြောင်း မက္ကာရေဒီယိုက ကြေညာ သည်။ သို့သော်လည်း ထိုစစ်တပ်များကို အစ္စရေးလ်တို့ သတိမထားလိုက်မိဘဲ စစ်ပွဲပြီးဆုံးသွားသည်။ ဘုရင်ဖီဇယ်သည် ဥရောပတိုက်တွင် ဇူလိုင်လ ၁၂-ရက်နေ့ အထိ အမြော်အမြင်ကြီးမားစွာ ပညာရှိပီသစွာ နေထိုင်သွားလေသည်။

ကူဝိတ်နှင့်ဖီယွန်ဝါဒီဂိုဏ်းသားများ၏ကြားတွင် ခုခံရေးစစ်ပွဲပေါ်ပြီဖြစ် ကြောင်း၊ ဘာသာရေးအတွက် အသက်ကိုပေးလှူရတော့မည့်အချိန် ရောက်လာ ပြီဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ကူဝိတ်နိုင်ငံက ကြေညာသည်။ အီဂျစ်နိုင်ငံသို့ တပ်ကူများပေး ပို့သည်။ ရှမ်းအယ်လ်ရှိတ် မြို့တွင်အထူးခံစစ်တပ်များအဖြစ် ချထားခြင်းခံခဲ့ရသည်။ အီဂျစ်၊ အီရတ်၊ ဂျော်ဒန်နှင့်ဆီးရီးယားနိုင်ငံများအား စစ်တိုက်ရန်အတွက်ငွေရေး ကြေးရေးအကူအညီများ အမြန်ဆုံးပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောသည်။

စစ်စရိတ် ထောက်ပံ့ငွေအဖြစ် စတာလင်ပေါင် သန်း-၅၀ (ဗမာငွေ ကျပ်သန်းပေါင်း ၆၅၀-ခန့်) ပေးရန် တရားဝင်ဆုံးဖြတ်သည်။ သို့သော် အမှန် တကယ်ပေးသောငွေမှာ အီဂျစ်နှင့်ဂျော်ဒန်နိုင်ငံအတွက် ပေါင် ၈-သန်း (ဗမာငွေ ကျပ်သန်းတစ်ရာကျော်ခန့်)မျှသာရှိသည်ဟု ကြားသိရသည်။ ကူဝိတ်နိုင်ငံသည် စတာလင်ပေါင်ငွေကြေးနယ်အတွင်းမှ ဖြစ်သည်။ စစ်ကြောင့် စတာလင်ပေါင်ငွေ တန်ဖိုးများစွာ လျော့ကျလာခိုက်၌ ရက်ရောစွာ အလှူပေးလိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

နတ်ဆာကို ထောက်ခံသည်အနေဖြင့် အာရပ်နိုင်ငံများက အမေရိကန် နှင့်အင်္ဂလိပ်သံရုံးများကို ဝိုင်းဝန်းဆန္ဒပြကြသည်။

ကိုင်းရိုမြို့ရှိ နယူးယောက် တိုင်းသတင်းစာမှ သတင်းထောက် မစ္စတာ ဂျိမ်းစ်ရက်စတန်က စစ်ဖြစ်သည် ပထမနေ့ ဇွန်လ-၅ရက်တွင် အောက်ပါသတင်း တစ်ပုဒ်ကို ပို့လိုက်သည်။

“ပျက်စီးတော့မည့် ကံကြမ္မာဆိုးများကို ကိုင်ရိုမြို့မှာ တွေ့နေရသည်။ အီဂျစ်သည် စစ်မလှိုလားပါ။ စစ်ဖြစ်ရန်လည်း အသင့်မရှိသေးပါ။ သို့သော်လည်း အခြေအနေများကို မထိန်းနိုင်မသိမ်းနိုင်ရာမှ စစ်ဖြစ်ရမည်အကြောင်းများကို လက်ခံလိုက်ရလေတော့သည်”ဟူသတည်း။

စစ်ဖြစ်သောအချိန်တွင် ကိုင်ရိုမြို့မှာရှိနေသည့် အမေရိကန်နှင့်အင်္ဂလိပ် သတင်းစာဆရာအမြောက်အမြားမှာ စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်ခဲ့ကြရသည်။ ထို့နောက် ၎င်းတို့အား ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးပစ်သည်။ စစ်ဖြစ်သည့် တတိယမြောက်နေ့သို့ ရောက်သည်အထိ ကိုင်ရိုမြို့၌ သတင်းအနည်းငယ်သာ ရရှိနိုင်သေးသည်။

ကွပ်ကဲမှုရုံးချုပ်မှ သတင်းတစ်ခုထုတ်ပြန်ရာ၌ “အာရပ်စစ်တပ်များ သည် ဒုတိယ ခံစစ်ကြောင်းမှနေ၍ နောက်ပြန်ဆုတ်ရကြောင်း၊ ရှစ်အယ်လ်ရှိတ် မှာရှိသော တပ်များကိုလည်း အာရပ်တပ်မတော် ပင်မတပ်ကြီးနှင့်ပူးပေါင်းရန် ဆုတ်ပေးလိုက် ကြောင်း”ဖြင့် အချက်နှစ်ရပ်ကို ဝန်ခံသည်။ အမေရိကန်သတင်းစာဆရာများကို နှိုင်းလ်ဟော်တယ်သို့ပို့ပြီး ထိန်းသိမ်းထားလိုက်သည်။

အင်္ဂလိပ်သတင်းစာဆရာများမှာမူ အလုပ်လုပ်နိုင်ကြသေးသည်။ သို့သော် လည်း ၎င်းတို့ကိုလည်း အာဏာပိုင်များက လိုလိုချင်ချင်မရှိလှတော့ချေ။ သတင်း ဖြတ်တောက်မှုများလည်း ပြုသည်။ လေကြောင်းတိုက်ပွဲသတိပေးချက်များသည် ပြည်ပီးနေ၏။ သို့သော် လိုက်လံတိုက်ခိုက်ခြင်းမရှိ၊ ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာမှ တစ်စုံတစ်ခု သော်၎င်း၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သော်၎င်းလည်း ပြန်မလာချေ။

ကိုင်ရိုမြို့သူမြို့သားများမှာ ရေဒီယိုအနားကမခွာကြ။ ထပ်ခါထပ်ခါ လွှင့်သော သတင်းများကို နားထောင်သည်။ သတင်းများကြားထဲမှာ စစ်သီချင်းများပါကြားညွှပ် အသံလွှင့်ပေးသည်။ များသောအားဖြင့် ဝါဒဖြန့်သတင်းတွေက များသည်။ အစွဲရေးလ် လေယာဉ်ပျံ ၂၃-စင်း၊ ထို့နောက်တွင် ၄၂-စင်းကိုပစ်ချလိုက်ကြောင်းဖြင့် တနင်္လာနေ့ တွင် အသံလွှင့်ကြေညာသည်။ အသံလွှင့်သူများသည် သတင်းများကို စစ်တပ်မှ ရယူနေကြသည်။ ပြည်သူတွေက များစွာစိတ်ထက်သန်လောကြီးနေကြသည်။ ထိုအချိန်အထိ အနောက်တိုင်းသားများအပေါ်၌ မလိုလားမှုများ မပေါ်သေး။

ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အလုပ်သမားတွေက တာဝန်ယူ သည်။ အရေးကြီးသော အစိတ်အပိုင်းများမှတစ်ပါး ကျန်သောနေရာများကို လျှပ်စစ်မီး ဖြတ်ပစ်လိုက်သည်။ တစ်မြို့လုံးကို မှောင်ချထားသည်။ တနင်္လာနေ့ည၌ အစွဲရေးလ် တို့က လေတပ်ဖြင့် ထပ်မံတိုက်ခိုက်သည်။ သို့သော် လေတပ်စခန်းများကိုသာ တိုက်ခိုက်သည်။ ရုရှလုပ် ဆင် ၂-ခုံးပျံများဖြင့် ဒီဂျစ်တို့က ခုခံပစ်ခတ်သည်။ ဒုတိယနေ့နှင့်တတိယနေ့များတွင် ခုံးပျံအမြောက်အမြားကို အသုံးပြုပြီးခုခံသည်။ ခုံးပျံများ ကုန်သွားဟန်မတူချေ။ သို့သော် အမြင့်မှတိုက်ခိုက်နေသည့် အစွဲရေးလ် လေယာဉ်ပျံများကို ထိရောက်အောင် တိုက်ခိုက်နိုင်စွမ်းမရှိချေ။

တနင်္လာနေ့ မနက်ပိုင်းမှာပင် အီဂျစ်လေတပ်၏ ကြီးမားသော အစိတ်အပိုင်းကြီးမှာ ပျက်စီးသွားသည်။ ထိုအကြောင်းကို အာရပ်ပြည်သူများ မသိလိုက်ကြချေ။ ပြည်ပမှ သတင်းများကိုလည်း ထိန်းချုပ်ထားသည်။ အင်္ဂလန်တွင် ရေဒီယိုဘေး၌ ထိုင်နေသူတစ်ဦးသည် နံနက်စာစားချိန်မှာပင် အီဂျစ်-အစ္စရေးလ်စစ်ပွဲ၏ ပထမနေ့သတင်းများကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံသိရှိနိုင်ပေသည်။ သို့သော် အာရပ်ပြည်သူများအဖို့ သိခွင့်မကြုံကြရှာ။

စစ်ဖြစ်သည့် ပထမနေ့တစ်နေ့လုံး အာရပ်သတင်းစာများ၊ ရေဒီယိုများသည် အထူးသဖြင့် ကိုင်ရိုမြို့တွင် ဝါဒဖြန့်ရေးကိုသာ လုပ်နေကြသည်။ သမ္မတနတ်ဆာနှင့် ရင်းနှီးသည့် အယ်လ်အာရပ် သတင်းစာ အယ်ဒီတာချုပ် မူဟာမက်ဟိုင်ကယ်က ဇွန်လ ၆-ရက်နေ့ထုတ် သတင်းစာ၌ အထူးဆောင်းပါးရေးရာ၊ အစ္စရေးလ်လေတပ်ကြီးတစ်ခုလုံး ထိုးစစ်ဆင်နိုင်ရန်အတွက် အမေရိကန်နှင့်အင်္ဂလိပ်လေတပ်များက အစ္စရေးလ်နိုင်ငံအား ထီးမိုးအကာအကွယ်ပေးနေသည်ဟု ထည့်သွင်းရေးသားသည်။

အီဂျစ်ဂေဇက်အမည်ရှိ အီဂျစ်သတင်းစာတစ်စောင်က စစ်ဖြစ်သည့် ဒုတိယမြောက်နေ့ ဇွန်လ ၆-ရက်တွင် “အာရပ်စစ်တပ်များက အစ္စရေးလ်တို့ကို အထိနာစေလိုက်ခြင်း”ဟူသော ကော်လံပြည့် ခေါင်းစဉ်ကြီးဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း သတင်းရေးသားဖော်ပြသည်။

“စစ်မျက်နှာတိုင်းတွင်ရှိနေသော အာရပ်စစ်တပ်များသည် မနေ့က ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် တိုက်ပွဲများတွင် အစ္စရေးလ်တပ်များကို အထိနာစေခဲ့သည်။ ယူအေအာတပ်များက ခေတ်မီယာဒေသ၌ အစ္စရေးလ်သံချပ်ကာ ယန္တရားတပ်မဟာကို ကြီးစွာအကျအဆုံးရှုံးစေခဲ့သည်။ လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်နှင့် ဓာတ်ဆီများဖြည့်တင်းနေခိုက် ယူအေအာ လေတပ်က တိုက်ခိုက်ခြင်းဖြစ်သည် ဟု ယူအေအာတပ်မတော်က ကြေညာသည်။

“အလားတူပင် ယူအေအာ စစ်တပ်များက အစ္စရေးလ်လေယာဉ်ပျံ ၂၃-စင်းကို ဆီနိုင်၊ စူးအက်နှင့် ရှမ်းအယ်လ်ရိုတ်ဒေသများတွင် ပစ်ချခဲ့သည်။ ဆီနိုင်၏ ဒုတိယခံစစ်ကြောင်းအနီးသို့ ချပေးသည့် ရန်သူလေတပ်သားများကိုလည်း သုတ်သင်နိုင်ခဲ့သည်။

“ဂျေရုဆလင်ဒေသရှိ ဂျော်ဒန် အမြောက်တပ်များက ပစ်သောကြောင့် အစ္စရေးလ်သမ္မတ ရှာဇာ၏အိမ်တော်ကို မနေ့ကထိမှန်သည်။ အဆောက်အဦမှာ အပျက်အစီးအချို့ရှိသည်ဟု သတင်းရသည်။ သမ္မတရှာဇာသည် အဆောက်အဦအတွင်း၌ ရှိမရှိကိုမူ ချက်ခြင်းမသိရသေး”ဟု ပါရှိသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ သတင်းများမှာ လွဲမှား၍နေချေသည်။ စစ်ဖြစ်သည့် ၆-ရက်အတွင်း အစွရေးလ်က လေထီးတပ်သားများကို လေထီးဖြင့်ချပေးမှု လုံးဝမရှိချေ။ ဇွန်လ ၈-ရက်နေ့တွင် အရှုံးနာ အထိနာ အကျနာနေပြီဖြစ်သည် အီဂျစ်တို့သည် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကို သဘောတူလိုက်ရလေသည်။

ဇွန်လ ၉-ရက်နေ့ထုတ် “အီဂျစ်တာဝန်” သတင်းစာတွင် ကော်လံ ပြည့်ခေါင်းစဉ်ကြီးဖြင့် “အစွရေးလ်တပ်များ စစ်မျက်နှာတိုင်းတွင် ပို၍အထိနာနေခြင်း၊ ယူအေအာက တွန်းလှန်ထုတ်လိုက်ခြင်း” စသည်ဖြင့် ရောမသတင်းကြီး ပါလာ ပြန်သည်။ ထိုသတင်းကြီး၏အောက်တွင် စာလုံးသေးသေးကလေးများဖြင့် “အပစ် အခတ်ရပ်စဲရေး လက်ခံလိုက်ပြီ” ဟူသော သတင်းတစ်ပုဒ်လည်း ကပ်ပါလာလေ သည်။

ကြီးမားလှသော လူထုကြီးကမူ ရာထူးမှနှုတ်ထွက်သွားသည့် သမ္မတ နုတ်ဆာ ရာထူးပြန်ယူရန် ပြင်းထန်စွာ တောင်းဆိုနေကြသည်။ အပစ်အခတ် ရပ်စဲလိုက်သည့်အတွက်လည်း မကျေမနပ်ဖြစ်နေကြသည်။

အမှန်တော့ အီဂျစ်ပြည်သူတို့မှာလည်း သတင်းမှန်များကို မသိကြရ ဘဲ၊ စစ်တပ်က ထုတ်ပေးသည့် သတင်းများအရ မိမိတို့အောင်ပွဲခံနေကြသည်ဟု သာ သိသည်။ ယုံကြည်သည်။ အောင်ပွဲခံနေကြပါလျက် မည်သည့်အတွက် ကြောင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကို လက်ခံလိုက်သနည်းဟူသည်မှာ ပြဿနာကြီး တစ်ရပ်ဖြစ်လေသည်။

သတင်းများကို ဖြတ်တောက်ခြင်း၊ ဖုံးကွယ်ခြင်း၊ ကျဆုံးသူ၊ ဒဏ်ရာ ရသူများ စာရင်းအတိအကျကို မကြေညာဘဲ ထိန်ချန်ထားခြင်းတို့ဖြင့် စစ်ပွဲ တစ်ပွဲ၏ ကြမ်းကြုတ်မှုကို ဖုံးကွယ်ထားနိုင်စွမ်း ရှိမည်မဟုတ်ပေ။ စစ်ထွက်သွားသည့် ကိုယ့်လင်၊ ကိုယ့်သား၊ ကိုယ့်မောင်ဘွားများသည် စစ်မြေပြင်မှ ပြန်၍ ရောက်မလာတော့သော အခါတွင် သတင်းမှန်သည် ဘွားခနဲပေါ်လာမည်သာ ဖြစ်ချေသည်။

စစ်ပြီးသွားသောအခါတွင် အီဂျစ်ထိပ်တန်းအရာရှိကြီးများက ကြေညာ ချက်ထုတ်သည်။ ထိုကြေညာချက်တွင် လစ်ဗျားနိုင်ငံ ဝိုးလပစ်စခန်းရှိ အမေရိကန် လေယာဉ်ပျံ ၃၂-စင်းသည် အစွရေးလ်နိုင်ငံသို့ ထွက်ခွာသွားသည်။ အင်္ဂလိပ်ကင်ဘာ ရာ ဗုံးကြဲလေယာဉ်ပျံကြီးများကလည်း ဆီနိုင်တွင် တနင်္လာနေ့ညနေပိုင်းက အစွရေးလ်လေယာဉ်များနှင့်အတူ အီဂျစ်စခန်းများကို ဗုံးကြဲသည်ဟူ၍ ပါရှိသည်။

ရေဒီယိုနှင့်ရုပ်မြင်သံကြားများမှတစ်ဆင့် စစ်သတင်းများကို အစအဆုံး နားထောင်လေ့လာနေသော လန်ဒန်မှ ပုဂ္ဂိုလ်များသည် များစွာအံ့အားသင့်ကုန် ကြ၏။ အခြေအနေတွေ မည်သို့မည်ပုံ ပြောင်းလဲကုန်သည်ကို သူတို့နားမလည်

နိုင်ကြတော့ချေ။ အာရပ်၊ အစ္စရေးလ် စစ်ဖြစ်စတုန်းက အမေရိကန်သည် ဘက်မလိုက်ဘဲ ကြားထိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း သတင်းပြန်ကြားရေးအရာရှိ မဟာလော့စကီးက ကြေညာခဲ့သည်။ ယခု အမေရိကန်တို့ ဘက်လိုက်သွားပြီလောဟု စဉ်းစားမရအောင် ဖြစ်ကြသည်။

ဇွန်လ ၅-ရက် တနင်္လာနေ့က အီဂျစ်လေယာဉ်ပျံပေါင်း ၃၇၄-စင်း ကို ဖျက်ဆီးခဲ့ကြောင်း၊ ဇွန်လ ၆-ရက် အင်္ဂါနေ့တွင် ၁၅-စင်း ထပ်မံဖျက်ခဲ့ကြောင်း (ဖျက်နိုင်သည့်စင်းရေ အလွန်တစ်ရာနည်းပါးသွားခြင်းမှာ တိုက်ခိုက်ရန် လေယာဉ်နှင့် လေတပ်စခန်း နည်းသွားသောကြောင့် ဖြစ်သည်) ယင်းဂဏန်းများမှာ ခန့်မှန်းချက် ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် အစ္စရေးလ်က ကြေညာသည်။

အီဂျစ်တို့သည် စစ်မြေပြင်တွင် တိုက်စစ်မဆင်ခဲ့ကြလင့်ကစား။ သံတမန်ရေးရာစစ်ပွဲကိုမူ ဆင်နွှဲလျက်ရှိလေသည်။ အလက်ဇန္ဒရီးယားနှင့် ပို့ဆက်ဆိပ်ကမ်းမြို့များမှာရှိသော ဗြိတိသျှကောင်စစ်ဝန်ရုံးများကို ဖိနှိပ်ပစ်လိုက်ကြသည်။ အမေရိကန်နှင့်သံအဆက်အသွယ်ကိုမူ စောင့်ကြည့်နေသည့်အဆင့်မှာထားသည်။ ဗြိတိန်နိုင်ငံနှင့်မူ ရိုဒီးရှားပြဿနာကြောင့် အဆက်အသွယ်ပြတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ အနောက်နိုင်ငံများအား ရေနံတင်ပို့ရောင်းချခြင်းကို ရပ်စဲရန်ပါ အီဂျစ်နိုင်ငံက အခြားအာရပ်နိုင်ငံများနှင့် ပူးတွဲ၍ဆောင်ရွက်နေသည်။

အင်္ဂါနေ့က ကုလသမဂ္ဂ၌ အဓိကဆွေးနွေးနေကြရသည့် သံတမန်ရေးရာ ပြဿနာမှာ အစ္စရေးလ်၊ အမေရိကန်နှင့် အင်္ဂလိပ်တို့သည် ခြေပုန်းခုတ်ကာ ပူးပေါင်းကြံစည်နေကြကြောင်း အီဂျစ်ကစွပ်စွဲသော ပြဿနာပင်ဖြစ်သည်။ (အမေရိကန်နှင့် အင်္ဂလိပ်အားဆွဲထည့်ရန် နတ်ဆာနှင့်ဟူစီနီတို့ တိုင်ပင်ခဲ့ကြသည့် ရေဒီယိုအသံဖမ်းယူချက်ကို အခန်း-၄ စာမျက်နှာ ၁၄၆တွင် ဖော်ပြထားသည်။)

နတ်ဆာ၏ လိမ်ညာဝါဒဖြန့်ချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်များက စိတ်ဆိုးမည့်လက္ခဏာများပြသည်။ မော်စကိုရှိ အီဂျစ်သံအမတ်ကို ဆိုဗီယက်အစိုးရက လိုက်လံလိုက်လဲ့လဲ့ လက်ခံခြင်းမရှိချေ။

ယင်းသံအမတ်အား မော်စကိုမှာပင် သတင်းစာ ကွန်ဖရင့်တစ်ရပ် ကျင်းပခွင့်ပေးသည်။ အမေရိကန်နှင့်အင်္ဂလိပ်တို့က အစ္စရေးလ်ဘက်က ကူ၍ ဖြစ်တိုက်ခိုက်ပေးခဲ့ကြောင်း စွပ်စွဲချက်ကို ထပ်မံပြောကြားသည်။ ရုရှသတင်းစာများက တသင်းစာ ကွန်ဖရင့်သတင်းကို ဖော်ပြရာတွင် ယင်းစွပ်စွဲချက်အပိုင်းကို ထင်ထင်ရှားရှား

သိသိသာသာကြီးပင် မထည့်ဘဲ ဖြုတ်ချန်ထားခဲ့ကြသည်။ သတင်းစာကွန်ဖရင့် ကျင်းပစဉ်က အမေရိကန်နှင့်အင်္ဂလိပ်တို့ ပူးပေါင်းကြောင်း အသံလွှင့်သည့် ကိုင်ရို ရေဒီယို၏ အသံလွှင့်ချက်ကြီးတွေကို ရုရှသတင်းစာသရာများအား ပြန်ဖွင့်ပြသည်။ သို့သော် မော်စကိုရေဒီယိုနှင့် ရုရှသတင်းစာများက ယင်းစွပ်စွဲချက်အထောက်အထား များကို လုံးဝထည့်မရေးဘဲ ထားလိုက်သည်။

ယင်းစွပ်စွဲချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ဝါရှင်တန်တွင်လည်း နိုင်ငံခြားရေးဌာနက ဇွန်လ ၆-ရက်နေ့ နံနက် အရှုထိမတက်မီမှာပင် အီဂျစ်သံအမတ်ကြီးအား ကန့်ကွက်လိုက်သည်။ သမ္မတ အိမ်ဖြူတော်အခြေအနေကြည့် အခန်းမှထွက်လာသော နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဒီးန့်ရပ်စ်သည် ရုပ်မြင်သံကြားမှ အသံလွှင့်ရာတွင် အီဂျစ်စွပ်စွဲချက်ကို ဒေါသတကြီး ငြင်းဆိုသည်။ ထိုအချိန်ကတည်းကပင် အမေရိကန် ပင်တဂွန် စစ်ဌာနချုပ်က ယခုစစ်ပွဲ၌ အစွရေးလ်များနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ကြိုတင်ဟောကိန်းထုတ်ထားနိုင်ခဲ့လေသည်။

အစွရေးလ်တို့၏ အောင်ပွဲကို ရုရှက ကောင်းစွာ နားလည်သဘော ပေါက်ပြီးဖြစ်သည်။ ထိုအချက်၏သာကေမှာ၊ စစ်ဖြစ်၍ ၃၆-နာရီအကြာ၌ “စည်းကမ်းမသတ်မှတ်သည့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး” ပြုလုပ်ရန် ရုရှဝန်ကြီးချုပ် ကိုစီဂင်က သမ္မတဂျန်ဆင်ထံသို့ အရေးတကြီး သတင်းပို့အကြောင်းကြားသည်။ ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ ပထမဆုံးအပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးဆုံးဖြတ်ချက်ကို ထောက်ခံရန် ရုရှသံအမတ်ကြီး ဖီဒါရင်ကိုအား ညွှန်ကြားသည်။ စစ်ဖြစ်သည့် နိုင်ငံများအားလုံးသည် ၁၉၅၆-ခုနှစ် အတိုက်အခိုက်ရပ်စဲရေး သဘောတူ စာချုပ်တွင် သတ်မှတ်ထားသည့် မျဉ်းကြောင်းများသို့ ပြန်ဆုတ်ကြရမည်။ မဆုတ်သော် အစွရေးလ်ကို ရှုတ်ချရမည် ဟူသောအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးဆုံးဖြတ်ချက်၌ ထည့်သွင်းပေးရန် ပင်တောင်းဆိုခြင်းမပြုတော့ချေ။

အင်္ဂါနေ့က ကျင်းပသည့် ဗြိတိန်နိုင်ငံ လွှတ်တော်နှစ်ရပ်ပေါင်း အစည်းအဝေးတွင် ဗြိတိသျှတပ်များစစ်ပွဲမှာ ပါဝင်နေသည်ဆိုသောအချက်ကို ဝန်ကြီးချုပ် ဟာရီးစီလင်ဆင်က ရှင်းပြရသည်။ ထိုဒေသတွင် ဗြိတိသျှသင်္ဘောနှစ်စင်းသာရှိကြောင်း၊ တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားသည့်ဒေသနှင့် မိုင်-၁၀၀၀ကျော် ကွာဝေးသော အေဒင်တွင် ဟမ်းစ်သင်္ဘောတစ်စင်းနှင့် မော်လီဘာတွင် ဗစ်တိုးရီးယားယပ်စ် သင်္ဘောတစ်စင်းသာရှိကြောင်း။ ထိုမျှခရီးဝေးကွာသောဒေသမှ အင်္ဂလိပ်လေယာဉ်ပျံများသည် ယခုဖြစ်ပွားသည့်စစ်၌ ပါဝင်တိုက်ခိုက်ရန် မဖြစ်နိုင်ကြောင်းဖြင့် ရှင်းပြပြီး အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသသို့ စစ်လက်နက်ပစ္စည်းများ ပေးပို့ခြင်းကို လုံးဝပိတ်ပင်ပစ်ရန် အမိန့်ပေးသည်။ စစ်ပွဲသတင်းနှင့်ပတ်သက်၍ လွှတ်တော်အား ပြည့်စုံစွာ

ရှင်းမပြနိုင်သေးချေ။

ကုလသမဂ္ဂတွင် ဆိုဗီယက်သံအမတ်ကြီး ဖီဒါရင်ကိုက ဇွန်လ ၇-ရက်နေ့ ည ၈-နာရီမှစပြီး အပစ်အခတ်ရပ်စဲရန် အဆိုကို လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ တင်သွင်းသည်။ ကန့်ကွက်သူမရှိ လက်ခံလိုက်ကြသည်။ အာရပ်ကလက်ခံလျှင် အစွရေးလ်ကလည်း လက်ခံမည်ဟု အစွရေးလ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အက်ဘာအီ ဘန်က ပြောသည်။

ဆိုဗီယက်နိုင်ငံကမူ အစွရေးလ်တို့ မူလနေရာသို့ ပြန်ဆုတ်သွားရန် ခြိမ်းခြောက်သည်။ အစွရေးလ် စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာဘင်က အစွရေးလ် တပ်များသည် ဆီနိုင်၊ ရှပ်အယ်လ်ရှိတ်၊ ဂျေရှုဆလင်နှင့် ဂျော်ဒန်အနောက်ဘက် ကမ်းဒေသများကို ရယူထားလိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း ကြေညာသည်။

အပစ်အခတ်ရပ်စဲရန် လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်ကို အီဂျစ်၊ ဆိုးရီးယားနှင့်အီရတ်တို့က ပယ်ချလိုက်သည်။ ဂျော်ဒန်ဘုရင်ဟူစိန်ကလည်း

“အသက်မထွက်မီ နောက်ဆုံးအသက်တစ်ချက်ရှူမည့် အချိန်အထိ ကျွန်ုပ်တို့တိုက်မည်။ ဘုရားသခင်၏မျက်နှာတော်ကို မဖူးရမချင်း တိုက်မည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏နောက်ဆုံး သွေးတစ်စက်ဖြင့် မြင့်မြတ်သောနယ်မြေကို ဆေးကြောပစ်မည်” စသည်ဖြင့် အသံလွှင့် ကြေညာလိုက်လေသည်။

သို့သော် နောက်နာရီဝက်ကြာသောအခါ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရန် ဂျော်ဒန် က သဘောတူညီပြီဖြစ်ကြောင်း ဂျော်ဒန်ဝန်ကြီးချုပ် ဆာအက်ဂျူမာက ကြေညာ သည်။

ဂျော်ဒန်ဘုရင်ဟူစိန် နန်းအချခံရမည့်အန္တရာယ်များနှင့် တွေ့မည်ကို အင်္ဂလိပ်အစိုးရက ပူပန်သောကရောက်နေသည်။ ဟူစိန်သည် ရောမသို့ထွက်ပြေး ပြီဖြစ်ကြောင်းလည်း ကောလာဟလ သတင်းများပြန့်လာသည်။

စူးအက်တူးမြောင်းကိုပိတ်ကြောင်း နတ်ဆာ၏ကြေညာချက် ထွက်လာ အပြီးတွင်၊ နတ်ဆာ၏ပိတ်ဆို့မှုကို လက်မခံနိုင်ကြောင်း ဗြိတိန်နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဘာရောင်းက ကြေညာသည်။ ဂုဏ်သရေရှိသော လူကြီးမင်းများအနေဖြင့်၊ စူးအက်တူးမြောင်းပြန်ဖွင့်ရန် ဆန္ဒရှိကြပါကြောင်း၊ မိမိအနေဖြင့်ပြောရလျှင်မူ၊ အပစ်အခတ်ရပ်စဲပြီး ထိုဒေသ၌ ဆွေးနွေးဖြေရှင်းခြင်းဖြင့် တူးမြောင်းပြန်ဖွင့်နိုင်ရန် ကြိုးစားနေကြောင်း ဝန်ကြီးမစ္စတာဘာရောင်းက လွှတ်တော်နှစ်ရပ်ပေါင်း အစည်းအဝေး တွင် ပြောသည်။

ကြာသပတေးနေ့ နံနက် ၁၀-နာရီတွင် အမေရိကန် လစ်ဘာတီ သင်္ဘော ကြီး အတိုက်အခိုက်ခံရကြောင်း ကြေးနန်းသတင်းကို ဖြန့်ဆင်ရရှိလေသည်။

ဆီနိုင်းကမ်းခြေမှာ အစွရေးလဲလေတပ်၏ တိုက်ခိုက်ခြင်းခံရပြီး ၃၄-ဦး သေဆုံးကာ၊ ၇၅-ဦး ဒဏ်ရာရသောသတင်းဖြစ်သည်။ ဣန်ဆင်က ယင်းသတင်းကို ကိုဆီဂင်ထံသို့ ပေးပို့ရန် ဆုံးဖြတ်သည်။ သတင်းပို့အပြီးတွင် အစွရေးလဲထံမှ မတော်တဆမှား၍ တိုက်မိကြောင်းနှင့် တောင်းပန်စာရောက်လာသည်။ ထိုစာကိုပါ ကိုဆီဂင်ထံသို့ ထပ်မံပေးပို့လိုက်သည်။

ကုလသမဂ္ဂတွင် ဇွန်လ ၈-ရက်နေ့ ညနေပိုင်းက ကိုယ်စားလှယ်တွေ စုံညီနေသည်။ ဦးသန့်က ကုလသမဂ္ဂကိုယ်စားလှယ် မစ္စတာ အယ်ကိုနီထံမှ အကြောင်းကြားစာကို ဖတ်ပြသည်။

ယင်းစာမှာ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကို အစွရေးလဲက သဘောတူလျှင် အီဂျစ်ကလည်း သဘောတူကြောင်း ပြန်ကြားချက် ဖြစ်လေသည်။ ဆိုဗီယက် ကိုယ်စားလှယ် ဖီဒါရင်ကိုနှင့်အခြားအာရပ်နိုင်ငံကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့များသည် အံ့အား သင့်ကုန်ကြလေသည်။ ဖီဒါရင်ကိုက ...

“တယ်လ်အဗစ်မြို့ရှိ အစွရေးလဲတဖောက်ကန်းသမားတွေသည် ယာယီအောင်ပွဲဖြင့် ယစ်မူးနေကြကြောင်း၊ ၎င်းတို့အနေဖြင့် ငြိမ်းချမ်းရေးကို တည်ဆောက်လင့်ကစား၊ ပဋိပက္ခဖြစ်ရသည့် တာဝန်ကြီးတစ်ခုလုံးမှာ ၎င်းတို့၏ ပုခုံးပေါ်တွင် ကျရောက်နေကြောင်း၊ ထိုအချက်ကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် မုချဒဏ်ခတ်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း”ဖြင့်ပြောကာ အစွရေးလဲတို့ပေါ်သို့ ပုံချသွားသည်။

အခန်း - ၉

ဆီနိုင်း သေမင်းမေးရိုးများ

ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ မနက်စောစောပိုင်းတွင် အစ္စရေးလ် ဗိုလ်ချုပ်တာလ်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ယိုဖီတို့သည် ဂျီဘယ်လစ်ဘနီ၌ နောက်တစ်ဆင့် တိုက်ရမည့် အစီအစဉ် ရေးဆွဲသတ်မှတ်ရန် တွေ့ဆုံခဲ့ကြသည်။ မြောက်ပိုင်း ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက် ချီတက်လာသော ဗိုလ်ချုပ်တာလ်၏ သံချပ်ကာတပ်မှ တစ်စိတ်တစ်ဒေသဖြစ် သော အစ္စရေးလ်တပ်တစ်တပ်သည် စစ်ဖြစ်၍ ၄၈-နာရီ မပြည့်မီတွင် စူးအက် တူးမြောင်းသို့ ရောက်နေချေပြီ။

ထိုည၌ ဗိုလ်ချုပ်ယိုဖီ၏တပ်များသည် ဂျီဘယ်လစ်ဘနီတွင် နာရီ အနည်းငယ်မျှအိပ်စက်ခွင့်ရကြလေသည်။ စစ်စဖြစ်ကတည်းက ပထမဆုံး အိပ် စက်ခွင့်ရခြင်းဖြစ်သည်။ စနေနေ့ညကတည်းက ၄-ရက် ၄-ညလုံးလုံး အိပ်စက် ခွင့်မရခဲ့သော ဗိုလ်ချုပ်ယိုဖီကိုယ်တိုင် ည ၈-နာရီမှ ၉-နာရီအထိ တစ်နာရီ ကြာအောင် အိပ်ခွင့်ရခဲ့လေသည်။

ညရောက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်တည်း သဲကန္တာရအတွင်း တိုက်ခတ်သော လေသည် စိမ့်၍အေးလာသည်။ ယိုဖီက တင့်ကားထဲမှ ဒရိုင်ဘာထိုင်သည့် ခုံမှာ ဝင်၍အိပ်သည်။ ထိုထိုင်ခုံသည် အင်ဂျင်မှအပူရှိန်ဖြင့်နွေးနေသည်။ သို့သော် သူ့ကြာကြာမအိပ်နိုင်ပါ။ အိပ်ရာမှထပြီး ရေဒီယို သတင်းအဆက်အသွယ်များကို နားထောင်ရသည်။ ထောက်လှမ်းရေး သတင်းများကို နားထောင်ရသည်။ သို့ဖြင့်ပင်

ဗိုလ်ချုပ်တင်ရောက်ရှိလာမည့် မနက် ၂-နာရီအထိ စောင့်နေရသည်။

ဗိုလ်ချုပ်နှစ်ယောက်သည် စစ်ပွဲများ စတင်ဆင်နွှဲခဲ့ကြကတည်းက ကိုယ်ရင်ဆိုင်ရသော အန္တရာယ်များကို အသီးသီး ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းခဲ့ကြရလေသည်။

“တင်ရုံးကွန်တော်ဟာ ဗြိတိသျှစစ်တပ်မှာကတည်းက အတူလက်တွဲ တိုက်ခဲ့ကြတဲ့သူတွေဖြစ်တယ်။ ဘယ်လိုတိုက်ရမယ်ဆိုတာ ကွန်တော်တို့သိပါတယ်” ဟု ဗိုလ်ချုပ်ယိုဖီက ပြောပြသည်။ သူသည် လွန်ခဲ့သော ၂-နှစ်ခန့်မှစ၍ စစ်တပ်မှ အနားယူသွားခဲ့သူဖြစ်သည်။ ယခု စစ်ဖြစ်သောအခါတွင် အချိန်မီစစ်ထဲသို့ပြန်ဝင်လာ ပြီး စစ်ကြောင်းကြီးတစ်ကြောင်းကို ဦးဆောင်တိုက်ခိုက်နေခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဂျာယ်လစ်ဘန်နီမှာ သူတို့တွေ အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲခဲ့ကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ် တင်ရုံး၏တပ်များက ဘာဂစ်ဂါဖါကိုဖြတ်၍ မြောက်ဘက်လမ်းကြောင်းအတိုင်း ချီတက်ပြီး အစွမေလီယာသို့ ဦးတည်နေသည့် လမ်းကိုပိတ်ဆို့ထားရမည်ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ယိုဖီ၏တပ်များက တောင်ဘက်လမ်းကြောင်းအတိုင်း မစ်တလာ တောင်ကြားသို့ ဦးတည်ချီတက်ရန်ဖြစ်သည်။ ထိုနည်းဖြင့် တူးမြောင်းသို့သွားသည့် လမ်းကြောင်းမှ ထွက်ပေါက်ကို စစ်ကြောင်းနှစ်ခုစလုံးက ပိတ်ဆို့မည်ဖြစ်သည်။

နံနက်အရုဏ်တက်တွင် သူတို့တပ်များ လက်တွဲ၍ တိုက်ကြမည်။ ဂျီ ဘယ်လစ်ဘန်နီမှ အနောက်ဘက်သို့ ၁၀-မိုင်ခန့်ဝေးသော ဘာဟာမာရီ အီဂျစ် တပ်များကို ဗိုလ်ချုပ်တင်က တိုက်ခိုက်မည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ဗိုလ်ချုပ်ယိုဖီ ၏တပ်များက ဘာဟာဆာနေရီ ရန်သူတပ်များကို တိုက်မည်။

တင်ရုံး၏တပ်များက အရုဏ်မတက်မီ ချီတက်သွားပြီး ဘာဟာမာကို သိမ်းပိုက်လိုက်သည်။ အီဂျစ်တို့၏ အက်စ်ယူ ၁၀၀-တင့်ကားဖျက် တင့်ကာ ကြီးများကို ဖျက်ပစ်လိုက်နိုင်သည်။ အခြားတင့်ကားများအား ပစ်ခတ်ဖျက်နိုင်သည့် တင့်ကားကြီးများ ဖြစ်လေသည်။

ထို့နောက် တင်ရုံး၏ တပ်များသည် အရန်တပ်မဟာတစ်ခုကို တပ်ဦး မှာတင်ပြီး အနောက်ဘက်သို့ဖြန့်ကာ လမ်းမကြီးအတိုင်း ဘာဂစ်ဂါဖါသို့ ချီတက် ခဲ့သည်။ လမ်းမှာ တီ ၅၅-တင့်ကားများ၏ ချုံခိုတိုက်ခိုက်ခြင်းကို ခံရသည်။ ထိုတင့်ကားများသည် စစ်မြေပြင်၌ ခေတ်အမီဆုံး ဖြစ်လေသည်။ တင့်ကား အမြောက်အမြားကို ဖျက်ဆီးပြီးမှ ဘာဂစ်ဂါဖါသို့ ဆက်လက်ချီတက်နိုင်သည်။

ယင်း နံနက် ၄-နာရီအချိန်တွင် ယိုဖီ၏သံချပ်ကာ ယန္တရား တပ်မဟာ သည် ဘာဟာဆာနေရီသို့ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ပြီး နံနက် ၉-နာရီ၌ သိမ်းပိုက် လိုက်သည်။

နောက်ထပ် ယိုဖီစစ်ကြောင်း၏ ရည်မှန်းချက်မှာ မစ်တလာတောင်ကြား

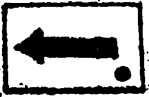

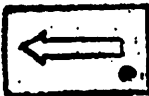
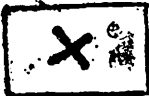
ဖြစ်သည်။ ထိုတောင်ကြားနှင့်ပတ်သက်၍ တပ်မှူးကပြောသည်မှာ-

“ကျွန်တော်တို့သည် ဖွင့်နေသောတောင်ကြား အတွင်းသို့ အပြေးဝင်ကြသည်။ အပြေးပြိုင်နေသည့်နှင့်ပင် တူသည်။ မစ်တလာတောင်ကြားသည် အစွရေးလ်နိုင်ငံတွင် အလွန်တစ်ရာ ကျော်ကြားလှသည်။ လွန်ခဲ့သည့် ၁၁-နှစ်တုန်းက ဗိုလ်ချုပ်ရှုရှန်ခေါင်းဆောင်သော လေထီးတပ်သားများ သိမ်းယူခဲ့ဖူးသည်။ ၂၃-ကီလိုမီတာ(၁၃မိုင်ခန့်)ရှည်သည်။ တောင်ကြားကို ဖွင့်လှစ်နိုင်ခြင်းသည် စူးအက်တူးမြောင်းအား ရယူခြင်းနှင့်အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ ထိုတောင်ကြားမှနေ၍ တူးမြောင်းဆီသို့ ချီတက်လာသည့် တပ်များအား ဆီးကြိုပိတ်ဆို့ထားနိုင်သည်။ ဝိုင်းရံထားနိုင်သည်” စသည်ဖြင့် ဖြစ်သည်။

ဘာဟာသာနေမှ နေ၍ အစွရေးလ် တင့်ကားတပ်ရင်းနှစ်ခု ချီတက်လာသည်။ ဗိုလ်မှူးကြီး အစွကာ အုပ်ချုပ်ပြီး အနောက်ဘက်ခြမ်းအတိုင်း ချီကာ၊ ဘာသမဓာရှိ အီဂျစ်ထွက်ပေါက်ကို ပိတ်ရန်ဖြစ်သည်။ ဘာသမဓာသည် မစ်တလာတောင်ကြားသို့ ချဉ်းကပ်ရာလမ်းကြောင်းဖြစ်ပြီး တောင်များကို ဖြတ်ကျော်၍ မြောက်ဘက်ဖျားကျသော လမ်းကြောင်းဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်တွင် ရှစ်အယ်ဂိုတ်တွင်ရှိသော အီဂျစ်တပ်များသည် အစွရေးလ်တို့

မြေပုံအညွှန်း

	ဗိုလ်ချုပ်တောင်၏ စစ်ကြောင်း။
	ဗိုလ်ချုပ်ယိုဖီ၏ စစ်ကြောင်း။
	ဗိုလ်ချုပ်ရှုရှန်၏ စစ်ကြောင်း။
	အဓိက တင့်ကားစစ်ပွဲများ။

လေကြောင်းချီစစ်ထိုးမှုနှင့် ရေကြောင်းချေမှုန်းရေး တပ်များရောက်မလာမီ ၂- နာရီမျှ အလိုကတည်းက မိမိတို့တပ်စွဲထားရာ ဒေသများကို စွန့်ခွာ၍ ထွက်သွား ကြလေသည်။ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့နောက် (၁၁)နာရီတွင်ကား လွန်ခဲ့သော ရက်သတ္တနှစ်ပတ် ကတည်းက သမ္မတနတ်ဆာ ပိတ်ခဲ့သည့် ရေလက်ကြားများ အတွင်းဝယ် အစ္စရေးလ် အလံများ တလူလူလွင့်ထူထားသော သင်္ဘောများ ပထမဦးဆုံးအကြိမ် စတင်ခုတ် မောင်းလျက် ရှိကြလေသည်။

အစ္စရေးလ်နယ်မြေမှ ထွက်ခွာလာပြီး နာရီပေါင်း ၆၀ မပြည့်သေးမီ မှာပင် ဗိုလ်မှူးကြီး အစ္စကာ၏တပ်များသည် မစ်တလာဒေသသို့ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ညနေ ၆-နာရီတွင် ရောက်ရှိလာသည်။ ဓာတ်ဆီသယ်သည့် မော်တော်ယာဉ်များအပါအဝင် ထောက်ပံ့ရေး မော်တော်ယာဉ် အမြောက်အမြားတို့သည် တောင်ကြားသို့မရောက်မီ ၁၅-မိုင်နှင့် မိုင် ၂၀-ခန့်အလိုတွင် အီဂျစ်တပ်များ၏ တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းပစ်ခြင်းကို ခံရလေသည်။

သူတပ်မှ တင့်ကားတစ်ဝက်ခန့်တို့မှာ ဆီပြတ်ပြီး လမ်းမှာ ရပ်ကုန်ကြ သည်။ ဗိုလ်မှူးကြီးအစ္စကာက ဆီပြတ်နေသောတင့်ကားများကို သံကြိုးနှင့်ချည် ၍ ဆီမပြတ်သေးသော တင့်ကားများဖြင့် ဆွဲယူစေသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့၏ စစ်ချီမှုမှာ အီဂျစ်တို့၏ပြင်းထန်စွာ တိုက်ခိုက်မှုအောက်တွင် များစွာနှေးကွေး၍ သွားသည်။

မစ်တလာတောင်ကြားသို့ ရောက်သောအခါတွင်ကား တင့်ကားတစ်စင်း သာလျှင် ဆီကျန်တော့သည်။ ထိုတစ်စင်းတည်းသော လှုပ်ရှားနေနိုင်သေးသည့် တင့်ကားမှာလည်း အီဂျစ်အမြောက်ဆံ တည့်တည့်မှန်ကာ ဆက်၍မောင်းမရတော့ ပေ။ ထိုနေရာမှာပင် ဆီကုန်နေသည့် တင့်ကားများကို စီတန်း၍ရပ်ကာ ပတ်ပတ် လည်မှ ဝိုင်းရံတိုက်ခိုက်နေသော အီဂျစ်တင့်ကားများကို ခက်ခဲစွာ တွန်းလှန်နေရလေ တော့သည်။

ထိုအချိန်တွင် ဗိုလ်ချုပ်တာလ်၏ တင့်ကားတစ်ရင်းနှစ်ခုက ဘာသမဓာမှ အစ္စမေလီယာသို့ သွားရာလမ်းကို ဘာဂစ်ဂါဖါ၏မြောက်ဘက်မှနေ၍ ပိတ်ဆို့ ထားလိုက်သည်။ ပြင်သစ်လုပ် အပေါ့စား တင့်ကားတစ်ရင်းတစ်ခုသည် အီဂျစ် စစ်ကူများ တူးမြောင်းဘက်မှ ရောက်မလာနိုင်အောင် အနောက်ဘက် ၁၀-မိုင်ခန့် သို့ကွေ့၍ ဟန့်တားထားစေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်တာလ်၏အဓိက ရည်မှန်းချက်မှာ အီဂျစ် ယန္တရားတစ်ရင်း တစ်ခုအား တပ်ကျွံ၍ ဝင်လာအောင်မြှား၍ခေါ်ရန်ဖြစ်သည်။ အစ္စရေးလ် စစ် ပရိယာယ်ကို နားမလည်သော အီဂျစ်တပ်များကလည်း ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက်

ဝင်လာသည်။ သူတို့၏ထွက်ပေါက်ကိုမူ အစွရေးလတ်တပ်များက အပြီးတိုင် ပိတ်ဆို့ ပြီးချေပြီ။ ထိုအခါတွင်ကား အီဂျစ်တပ်များအနေဖြင့် တိုက်ခိုက်ရန်မှတစ်ပါး အခြားလမ်းမရှိတော့ချေ။ အစွရေးလတ်တပ်မကြီး ၃-ခုသည် သူတို့၏အသက်ကို ချေမှုန်းရန်အတွက် ရှေ့သို့တဖြည်းဖြည်း တိုးလာကြသည်။

ထိုနောက်တွင်ကား ဗိုလ်ချုပ်တာလ်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ယိုဖီတို့က တောင် ကြားလမ်းများကို ပိတ်ဆို့ထားသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ရှုဂ္ဂန်၏ တပ်များက ရန်သူတပ် များကို ထောင်ချောက်အတွင်းသို့ မောင်းသွင်းလိုက်ချေသည်။

ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ညသို့ရောက်သောအခါ အဘူအဂီလာမှ နာခါလ်သို့ ချီတက် လာသော ဗိုလ်ချုပ်ရှုဂ္ဂန်၏ တပ်များသည် လေးပုံ၊ သုံးပုံခရီးကို ရောက်ရှိလာခဲ့ ပေပြီ။ ခရီးလမ်းပန်း ကြမ်းတမ်းမှုကြောင့် သူတို့၏ချီတက်မှုနှုန်းထားမှာ ထင် သလောက်မမြန်ချေ။ ပျမ်းမျှခြင်း တစ်နာရီလျှင် ၃-မိုင်သာမျှ ချီတက်ခဲ့လေ သည်။ ထိုညမှာပင် သူတို့၏တပ်များသည် မိုင်းမြှုပ်ထားသော နယ်မြေအတွင်းသို့ တပ်ကွဲပြီးဝင်သွားသည်။ သံချပ်ကာ ကားတစ်စင်း ပျက်စီးသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ရှုဂ္ဂန် က ကြာသပတေးနေ့ နံနက် ၂-နာရီမှ ၄-နာရီအတွင်း ဆက်လက်တိုက်ခိုက် ခြင်းမပြုတော့ဘဲ အင်ဂျင်နီယာတပ်များကို မိုင်းခုံးများရှင်းလင်းခိုင်းသည်။

ထိုအချိန်ကလေးအတွင်း၌ ဗိုလ်ချုပ်ရှုဂ္ဂန်နှင့် သူ၏ရဲဘော်များသည် အသေလို အိပ်ကြလေသတည်း။

အရုဏ်တက်သောအခါတွင် သူတို့တပ်များ စတင်ချီတက်သည်။ စတက် သည်နှင့်တစ်ပြိုင်တည်း အင်အားကြီးမားလှသည့် အီဂျစ်တို့၏ စတာလင် တင့်ကား တပ်မဟာကြီးတစ်ခုနှင့် ရင်ဆိုင်တိုးရတော့သည်။ တင့်ကားများ၏ နောက်တွင် မြောက်မြားစွာသော ယန္တရားအမြောက်ကြီးများကို တပ်ဆင်ထားသည်။ အစွရေးလ် တင့်ကားများသည် အီဂျစ်တို့၏အလွန်တရာ အားကြီးလှသော တင့်ကား တပ်မဟာကြီးကို မိုက်မိုက်ကန်းကန်း တိုးဝင်၍တိုက်သည်။ အီဂျစ်တို့၏အင်အားက မြောက်မြားစွာသာလွန်နေသည်။ အစွရေးလ်တို့ကား နောက်ပြန်ဆုတ်ရန် စစ်ထွက် လာသူများမဟုတ်သည့်အလား ရွတ်ရွတ်ခွဲခွဲတိုက်ကြသည်။

သို့သော် အလွန်အလွန် အင်အားကြီးမားလှသည့် အီဂျစ်တင့်ကား ကြီးများကား တုတ်တုတ်မှမလှုပ်။ အစ္စရေးလ်တို့သည် ကိုယ့်မျက်စိကိုယ် မယုံ နိုင်အောင်ဖြစ်ကြရသည်။ တကယ်ဆိုတော့ အီဂျစ်တင့်ကားကြီးများထဲတွင် စစ်သား ဟူ၍ တစ်ကောင်တစ်ပြီးမှ မရှိတော့ပါကလား။

တိုက်ပွဲများ ပြီးဆုံးသောအခါတွင် အဆိုပါ အီဂျစ်တင့်ကား တပ်မဟာ ကြီး၏တပ်မှူး ဗိုလ်ချုပ်အာမက် အယ်လ်နာဘီသည် စစ်သုံးပန်းအဖြစ်နှင့် ဗိုလ်ချုပ် ရှုရွန်၏ ကွပ်ကဲမှုဌာနသို့ ရောက်ရှိလာလေသည်။

အီဂျစ်ဗိုလ်ချုပ်အာမက်အယ်လ်နာဘီက ဗိုလ်ချုပ်ရှုရွန်ကို ပြောပြရာတွင် မိမိ၏ သံချပ်ကာယန္တရားတပ်မဟာသည် အစ္စရေးလ်တိုက်ခိုက်မှုကို တွန်းလှန် နိုင်လိမ့်မည်ဟု မယုံကြည်ကြောင်း၊ အစ္စရေးလ်တပ်၏ အရွယ်ပမာဏအင်အား ကိုလည်း မခန့်မှန်းနိုင်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့်လည်း မိမိ၏တပ်သားများအားလုံး လွတ်မြောက်အောင် ဆုံးဖြတ်၍ နောက်ဆုတ်ခဲ့ကြောင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်ရှုရွန်သည် မိမိ၏အစဉ်များအားလုံးကို ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်သူပင်ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ဝမ်းနည်း ပက်လက်ပြောပြရှာသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အယ်လ်နာဘီက ဆက်လက်၍ အင်အားတပ်ကြီး ချီတက်လာသံကို ကြားရသောအခါ မိမိများစွာ သတိထားခဲ့ကြောင်း ဆက်ပြော သည်။ (အဆိုပါတင့်ကားများမှာ အစ္စရေးလ်တပ်များသာမဟုတ်ဘဲ နာဘီမသီ လိုက်သော အခြားအီဂျစ်ယန္တရားတပ်မဟာတစ်ခုက နာဘီ၏တပ်ဘေးမှနေ၍ ဆုတ်ခွာသွားခြင်းဖြစ်သည်)

ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ညတွင် တင့်ကားတပ်ကြီးများ ချီတက်လာသံကို နာဘီ ကြားရ ပြန်သည်။ ယခုတစ်ခါတွင်မူ အဘူအဂီလာနှင့် ဘာဟာဆာနေ့တို့ကို ကျော်ဖြတ်၍ အစ္စရေးလ်တပ်များ ချီတက်လာသည်ကို သူ့သတင်းရရှိထားလေသည်။ မိမိ အတိုက်ခံရတော့မည်ဖြစ်ကြောင်းကို သူစဉ်းစားမိတော့သည်။ ထို့ကြောင့် တင့်ကားများ နှင့်အမြောက်ကြီးများကို စွန့်ပစ်ထားခဲ့ကာ သူ့လူအများကို မော်တော်ကားများပေါ်တွင် တင်ဆောင်၍ဘာသမမာသို့ ဆုတ်ခွာရန် ဆုံး ဖြတ်လိုက်သည်။ ဘာသမမာသည် အီဂျစ်တို့၏လက်တွင်းမှာပင် ရှိသေးသည်ဟု သူယုံကြည်သည်။ အမှန်မှာ ဘာသမမာ သည်လည်း အစ္စရေးလ်တို့၏လက်တွင်းသို့ ကျဆုံးရောက်ရှိပြီးဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်နာဘီသည် နောက်ဆုံးတွင် သူ၏တပ်များကိုပါ စွန့်ခွာခဲ့ပြီး ဒုဗိုလ်မှူးကြီးတစ်ဦး၊ ဗိုလ်မှူးတစ်ဦးနှင့်အတူ အနောက်တောင်ဘက်သို့ ခြေလျင် ထွက်ပြေးလာခဲ့ရသည်။

ဇွန်လ ၂၀-ရက်နေ့ညတုတ်ဝေသော နယူးယောက်တိုင်းသတင်းစာတွင်

ဗိုလ်ချုပ်နာဘီနှင့်တွေ့ဆုံ၍ မေးမြန်းချက်များကို သတင်းထောက်ချားလစ်မိုးက ပြန်လည်ရေးသားရာ အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်။

“နောက်ကိုဆုတ်ဖို့သာ ကျွန်တော် အမိန့်ပေးခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော့် အမိန့်ထဲမှာ တင့်ကားတွေကို ဖျက်ဆီးပစ်ဖို့ အမိန့်မပါဘူး။ တကယ်လို့ တင့်ကားတွေ ဖျက်ဆီးပစ်မယ်ဆိုရင် ဒီအသံတွေကို ဂျူးတွေကြားလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်တို့မှာ အန္တရာယ်ရှိလာနိုင်ပါတယ်။ တင့်ကားတစ်စီးကို ဖျက်တဲ့အခါမှာ တိုးတိုးတိတ်တိတ်နဲ့ အသံမမြည်အောင် ဖျက်လို့မရပါဘူး။”စသည်ဖြင့် ပါရှိသည်။

နာဘီက ဆက်လက်ပြောပြရာတွင် မိမိ၏တပ်များ စတင်ဆုတ်ခွာသောအခါတွင် များစွာစနစ်တကျရှိနေကြောင်း၊ တပ်ဖွဲ့များအားလုံး စည်းကမ်းကို တသွေမတိမ်း လိုက်နာနေကြသေးကြောင်း၊ သို့သော် သဲကန္တာရအလယ်ပိုင်း လမ်းဆုံသို့ရောက်သောအခါတွင် လမ်းကိုပိတ်ဆို့ထားနှင့်ပြီဖြစ်သည့် အစွဲရေးလ်တို့က ချုံခိုတိုက်ခိုက်ရာမှအစ ဒုက္ခတွေ စုပြုံကျရောက်လာကြောင်း၊ ချုံခိုအတိုက်ခံရခြင်းကြောင့် မစ်တလာတောင်ကြားသို့ လမ်းကြောင်းပြောင်းကာ ဆုတ်ခွာခဲ့ရကြောင်း စသည်ဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်နာဘီကပြောသည်။

“လမ်းပိတ်ထားတဲ့ တပ်တွေကို တိုက်ပြီးဖောက်ထွက်သွားဖို့ ဘာကြောင့် မကြိုးစားခဲ့ပါသလဲ”ဟု သတင်းထောက် ချားလစ်မိုးက မေးသည်။

“ဒါဟာ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး”ဟု ပြန်ပြောသည်။ အစွဲရေးလ် ဗိုလ်ကြီး တစ်ယောက်က ကြားဖြတ်ပြီး ...

“ဘာဖြစ်လို့လဲ၊ ဘယ်လို လက်နက်အမျိုးအစားနဲ့ ဘယ်လိုတပ်မျိုးတွေက လမ်းပိတ်ထားတယ်လို့ ဗိုလ်ချုပ်ထင်ပါသလဲ”စသည်ဖြင့် မေးသည်။

“စက်သေနတ် အသေးစားကလေးတွေ အသံကို ကျွန်တော် ကြားပါတယ်။ ကျွန်တော့်အထင်က ပြောင်းဝအကျယ် ဒဿမ ၅၀ရှိတဲ့ စက်သေနတ်ကြီးတွေရှိတယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်”

“ဒါပေမယ့် ဗိုလ်ချုပ်မှာက တပ်မဟာကြီးတစ်ခုလုံးရှိနေတာပဲ။ လမ်းပိတ်ထားတဲ့ ကျွန်တော်တို့တပ်က အင်အားနည်းနည်းလေးရှိတာ ဗိုလ်ချုပ် မစဉ်းစားမိဘူးထင်တယ်”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော့်တင့်ကားတွေအားလုံး နောက်မှာ ကျန်ခဲ့ပြီဆိုတာ ခင်ဗျား သတိရပါဦး”

ဗိုလ်ချုပ်နာဘီ၏ အမှတ်-၁၂၅ တပ်မဟာကြီးသည် မစ်တလာ တောင်ကြားသို့ရောက်သောအခါ အစိပ်စိပ်အမွှာမွှာ ကျေပြန့်ပျက်သုဉ်းသွားလေပြီ။

“မစ်တလာတောင်ကြားကို ရောက်တဲ့အခါမှာ ကျွန်တော် သြဇာအာ

ဏာကျဆင်းလာပါတယ်။ ဘယ်သူမှ ကျွန်တော့်အမိန့်တွေကို မနာခံကြတော့ပါဘူး။ စစ်သားတိုင်းဟာ ကိုယ့်အသက်ဘေး ကိုယ်လှူပြီး ထွက်ပြေးဖို့သာ ဆန္ဒစောနေကြပါတယ်။ မော်တော်ကား အားလုံးကို စွန့်ပစ်ခဲ့ပြီး လူတွေအားလုံးဟာ ခြေလျင်လျှောက်လာကြပါတယ်။ လက်နက်တွေ၊ သံခမောက်တွေကအစ ပစ္စည်းများအားလုံးကို စွန့်ပစ်ခဲ့ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် လွန်ခဲ့တဲ့လက လန်ဒန်က ဝယ်လာတဲ့ သရေအိတ်နဲ့ ထရန်စစ်စတာရေဒီယိုကိုပါ စွန့်ပစ်ခဲ့ပါတယ်” စသည်ဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်နာဘီက ဆက်လက်ပြောဆိုသည်။

နာဘီသည် တပ်များကိုခွာပြီး လွတ်ရာလွတ်ကြောင်းပြေးလာသောအခါ တွင် အစားအစာနှင့်သောက်ရေကိုပင် ယူမလာမိခဲ့ပေ။ မည်သည့်အတွက်ကြောင့် ရဲဘော်အချို့ကို စုစည်းကြပ်မတ် မခေါ်ဆောင်ခဲ့ပါသနည်းဟု မေးသောအခါ နာဘီက အောက်ပါအတိုင်းဖြေသည်။

“ကျွန်တော် ပြောခဲ့ပါပကောလား။ လူတိုင်း လူတိုင်းဟာ ကိုယ့်အသက် မသေအောင်လှူပြီး ထွက်ပြေးနေကြတယ်။ ကျွန်တော် ဘယ်လိုလုပ် စုစည်းလို့ ရတော့မလဲ ... ”

ဗိုလ်ချုပ်နာဘီသည် ၃-ရက်လုံးလုံး ရေမသောက်ရဘဲနှင့် ဆူလာဒေသသို့ ရှေ့ရှု လမ်းလျှောက်ခဲ့ရသည်။

“အဲဒီလို လမ်းလျှောက်နေရင်းသဘောကောင်းတဲ့ အစ္စရေးလ်ဗိုလ်မှူး တစ်ယောက်ခေါင်းဆောင်တဲ့ ကင်းလှည့်တပ်နဲ့တွေ့ပြီး အဖမ်းခံရပါတယ်။ သူတို့ဟာ ကျွန်တော့်ကိုအင်မတန်ကြင်နာကြပါတယ်။ သူတို့မှာ လူနာတင်ကားတစ်စီးပါ ပါတယ်။ အဲဒီထဲမှာ ကျွန်တော့်ကို အိပ်ခိုင်းပါတယ်။ ကျွန်တော်အိပ်တဲ့အခါမှာလဲ အိပ်ယာထိုင်ခင်း ကောင်းကောင်းပေးပြီး ကြင်ကြင်နာနာပြုစုကြပါတယ်”

“ကျွန်တော်တို့ အစ္စရေးလ်တွေကို ဗိုလ်ချုပ်တို့အနေနဲ့ ဘယ်လိုသဘောထားပြီးဆက်ဆံပါသလဲ”ဟု အစ္စရေးလ်ဗိုလ်ကြီးက ဖြတ်မေးသည်။

“ကျွန်တော်တို့ ဖမ်းမိတဲ့ အစ္စရေးလ်စစ်သုံ့ပန်းတွေကို ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ဆက်ဆံဖို့ ကျွန်တော်တော့ အမိန့်မပေးဘူးဖူး”

စစ်ပြီးဆုံး၍ အစ္စရေးလ်ဗိုလ်ချုပ်ရှုရှုနှင့် အီဂျစ်သုံ့ပန်း ဗိုလ်ချုပ်နာဘီတို့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကြရာတွင် စစ်မဖြစ်မီ နေ့များက ဗိုလ်ချုပ်နာဘီက ကျွန်ုပ်၏ရဲဘော်များနှင့် စကားပြောလေ့ပြောထ နည်းပါးကြောင်း၊ စကားပြောလိုသော ဆန္ဒလည်းမရှိကြောင်း ပြန်ဖြေသည်။

“ကျွန်တော်တို့နဲ့တော့ သိပ်ကွာတယ်။ စစ်မဖြစ်မီတုန်းက ရဲဘော်တွေနဲ့အကြာကြီး ကျွန်တော် စကားပြောခဲ့တယ်။ ကျွန်တော့်ရဲဘော်တွေကို ကျွန်တော်

လေးစားတယ်၊ ကျွန်တော်စိတ်အထင်ကတော့ အီဂျစ်စစ်သားတွေဟာ အလွန် သဘောကောင်းကြတယ်၊ ရိုးသားကြတယ်၊ ဘာသိဘာသာနေကြတယ်၊ အင်မတန် တောင့်တင်းပြီး စည်းကမ်းလည်းရှိကြတယ်၊ သူတို့ဟာ သေနတ်ပစ်ကျွမ်းကျင်သူတွေ ဖြစ်တယ်၊ ကတုတ်ကျင်း အတူးကောင်းသူတွေဖြစ်တယ်၊ သေနတ်ပစ်ရာမှာ လက်လည်းတည့်ကြတယ်၊ သူတို့တော်သလောက်၊ သူတို့အရာရှိတွေကျတော့ အသုံးမကျကြဘူး၊ ဒါကြောင့် စစ်သားတွေဟာ သူတို့စီစဉ်ထားတဲ့အတိုင်း ကိုယ့် ဟာကိုယ်စစ်တိုက်ကြရတယ်၊ ဘာယာခါနေနဲ့ နာခါလ်ကြားမှာ စစ်မဖြစ်မီက တည်းက မိုင်းမိုးများ ထောင်ထားခဲ့တာကလွဲပြီး အီဂျစ်အရာရှိတွေဟာ မိုင်း မထောင်ကြဘူး၊ ထိုးဖောက်တက်လာတဲ့ အစွရေးလ်တပ်တွေကိုလည်း ချုံငို တိုက်တာမရှိဘူး၊ ဒါပေမယ့် အထူးသဖြင့် မစ်တလာ တောင်ကြားမှာတွေ့ရတဲ့ အီဂျစ်စစ်သားတစ်ချို့ဟာ သူတို့ဆုတ်ခွာမယ့်လမ်းကို ပိတ်ထားမဲ့ ကျွန်တော်တို့ တပ်တွေကို ရွတ်ရွတ်ခွဲခွဲတိုက်ကြတယ်၊ ဘုန်းခနဲ လဲသေတော့မှပဲ အတိုက်ရပ် တော့တယ်” စသည်ဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ရှုရှုန်က ပြောသည်။

ရှုရှုန်ကဆက်လက်၍ “ပထမဆုံးအသိမ်းခံရတဲ့ အီဂျစ်စခန်းဖြစ်တဲ့ ကူဆီမာမြို့မှာတောင် အီဂျစ်စစ်ဗိုလ်ပေးတဲ့ အမိန့်တွေဟာ မနိပ်လှဘူး၊ တပ် ဆုတ်ရတာနဲ့တစ်ပြိုင်နက် ဦးရာလူကိုမော်တော်ကားနဲ့ လိုက်ခွင့်ပေးတဲ့စနစ်ကို သူတို့ကျင့်သုံးကြတယ်၊ မော်တော်ကားပေါ်ကို အလှအယက်တက်ကြတယ်၊ ကျွန်တော်တို့ဖြတ်ဝင်လာတဲ့အခါတုန်းက လမ်းဘေးမှာ အီဂျစ်စစ်သားတစ် ယောက်ကိုတွေ့ရတယ်၊ သူဟာ ကျွန်တော့်ကိုထားခဲ့ကြပြီ၊ ကျွန်တော့်ကိုထားခဲ့ ကြပြီလို့ အော်ဟစ်ငိုယိုနေတယ်၊ ကျွန်တော်တို့ အစွရေးလ်စစ်ဗိုလ်တွေဟာ ဘယ်တော့မှ ဒီအလုပ်မျိုးမလုပ်ဘူး၊ စစ်တိုက်တဲ့နေရာမှာလဲ ကျွန်တော်တို့ စစ်ဗိုလ်တွေကရှေ့ကို တက်ကြတက်ကြဆိုတဲ့အမိန့်မျိုး ဘယ်တော့မှမပေးဘူး၊ ငါ့နောက်ကို လိုက်ခဲ့ကြဆိုတဲ့ အမိန့်မျိုးကိုသာပေးတယ်၊ ဒါကြောင့် အခုတိုက်ပွဲ တွေမှာ ကျွန်တော်တို့ အရာရှိတွေရဲ့ အထိအခိုက်အကျအဆုံးဟာ ၂၀-ရာခိုင် နှုန်းရှိလာတယ်၊ (စစ်ကြီးတစ်ခုလုံးအတွင်း အစွရေးလ်ဘက်မှ အကျအဆုံးများ တွင် အရာရှိများ၏ ကျဆုံးမှုမှာ စုစုပေါင်း ၂၃-ရာခိုင်နှုန်းကျော်သည်)” စသည် ဖြင့် ရှုရှုန်ကပြောသည်။ ၎င်းက ဆက်လက်၍ ...

“အီဂျစ် စစ်သုံးပန်းတွေနဲ့ ကျွန်တော် စကားပြောခွင့်ရခဲ့တယ်၊ သူတို့ တတွေ အစွရေးလ် ပြည်တွင်းကိုထိုးဖောက်ဝင်ရောက်လာနိုင်တဲ့အခါမှာ ယောက်ျား မှန်သမျှ အကုန်သတ်၊ မိန်းမမှန်သမျှ အကုန်မှဒိန်းကျင့်ဖို့ သူတို့ကို အမိန့်ပေးထား တယ်လို့ဆိုပါတယ်၊ ဒီလိုအဘိဓမ္မာမျိုးဟာ ခင်ဗျားတို့ အောင်ပွဲခံနေတဲ့အခါမှာတော့

ခင်ဗျားတို့အတွက် မှန်ကန်ပါလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားတို့အရှုံးနဲ့တွေ့ပြီး နောက်ဆုတ်ရတဲ့အခါ မှာဆိုရင် ဘယ်နည်းနဲ့မှ မကောင်းနိုင်တော့ပါဘူး။ နောက်တော့ မုဒိန်းကျင့်ချင်တဲ့ ခင်ဗျားတို့ရဲ့ ရည်မှန်းချက်ကိုစွန့်လွှတ်လိုက်ပြီး ခင်ဗျားတို့ရဲ့ ကိုယ်ပိုင်မယားတွေနဲ့အတူ နိုင်းလ်မြစ်ကမ်းပါးအရောက် သေပြေးရှင်ပြေး ဆုတ်ကြရတော့မှာပဲ” စသည်ဖြင့် ပြောကြားသွားလေသည်။

အီဂျစ်တင့်ကားများကို သဲကန္တာရအတွင်း၌ထားပစ်ခဲ့ပြီး ဗိုလ်ချုပ်ရှုရှန် ၏တပ်များသည် နာခါလ်မြို့သို့ ဦးတည်ချီတက်သွားသည်။ ကွန်တီလာမှ ချီတက် သွားသော အစ္စရေးလ်တပ်များက သမတ်မြို့ကို သိမ်းပိုက်လိုက်ကြောင်း ထိုဒေသ ရှိ အီဂျစ်တပ်မဟာတစ်ခုသည် နာခါလ်သို့ ဦးတည်ဆုတ်ခွာသွားကြောင်း ထို့ကြောင့် နာခါလ်မြို့ကို မြန်နိုင်သမျှ အမြန်ဆုံးသိမ်းပိုက်နိုင်ရန်နှင့် ဆုတ်ခွာလာသည့် အီဂျစ် တပ်များကို တင့်ကားများနှင့် ချို့ခိုတိုက်ခိုက်ရန် ကျွန်ုပ်ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြောင်း၊ အီဂျစ်တပ်များ မည်သည့်အရပ်သို့ရောက်နေသည်ကို သိရှိနိုင်ရန် အရာရှိတစ်ယောက် ကို ကင်းထောက်ရဟတ်ယာဉ်တစ်စင်းဖြင့် လွှတ်လိုက်ကြောင်း၊ အီဂျစ်တပ်မကြီးသည် နာခါလ်နှင့် ၃-မိုင်အကွာသို့ ရောက်ရှိနေကြောင်း၊ အီဂျစ်တပ်များကမူ နာခါလ်မြို့တွင်း သို့ ကျွန်ုပ်တို့မရောက်မီမှာပင် ကျော်ဖြတ်နေပြီဟု သတင်းပြန်ပို့ကြောင်း စသည်ဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ရှုရှန်ကပြောသည်။

၎င်းက ဆက်လက်၍ ကျွန်တော်သည် တင့်ကားတစ်စင်းတစ်ခုကို နာခါလ် မြို့၏ အရှေ့ဘက်မြို့စွန်တွင် နေရာယူခိုင်းလိုက်ပါသည်။ တပ်ရင်းတစ်ခုက အရှေ့ဘက် မှလာနေသော အီဂျစ်တပ်များကို မျက်နှာမူပြီး အခြားတစ်ခုက မြောက်ဘက်ကို မျက်နှာမူထားပါသည်။ မြန်နိုင်သမျှ အမြန်ဆုံး ချို့ခိုတိုက်ခိုက် ပြင်ဆင်ရန်နှင့် တင့်ကားများက ကိုက်-၂၀၀ထက်ပို၍ မဝေးသောအရပ်မှနေပြီး၊ အီဂျစ်များကို ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ရန် အမိန့်ပေးလိုက်ပါသည်။ ချို့ခိုတိုက်ခိုက်ခြင်းအားဖြင့် အီဂျစ် မော်တော်ယာဉ်များကို ရနိုင်သမျှရအောင် သိမ်းယူချင်ပါသည်။

ထိုအချိန်မှာပင် နာခါလ်၏ အရှေ့မြောက်ဘက် ၇-မိုင်အကွာတွင် ခြေလျင်တပ်ရင်းတစ်ခုနှင့်အတူ ကျွန်တော်ရှိနေပါသည်။ ယခု အီဂျစ်တပ်များ၏ နောက်ပိုင်းသို့ ပန်းတက်နိုင်ရန် အရှေ့တောင်ဘက်သို့ ဦးတည်လိုက်ပါသည်။ စောစောက ကျွန်တော်အမိန့်ပေးလိုက်သည့်အတိုင်း၊ ကျွန်တော်တို့၏ တင့်ကား

များသည် အီဂျစ်တပ်များကို ကိုက်-၂၀၀ အကွာအဝေးမှနေ၍ ချုံခိုတိုက်ခိုက်ကြပါသည်။ တီ ၅၄-အမျိုးအစား အီဂျစ်တပ်ကား ၉-စင်းကို ချက်ခြင်းဖျက်ဆီးပစ်လိုက်နိုင်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ တပ်ကားများက နေရာကောင်းများကို ရယူနိုင်ရန် ထိုးဖောက်တိုက်ခိုက်နေပါသည်။

ခြေလျင်တပ်ရင်းနှင့်အတူ အီဂျစ်တို့ ချီတက်လာသည့်လမ်းကို ကျွန်တော်တို့ရောက်သွားသောအခါတွင် အီဂျစ်စင်ကျူရီယံတပ်ကားကြီး ၆-စင်း၏ ဆီးကြိုတိုက်ခိုက်ခြင်းကို ခံရပါသည်။ လေတပ်အကူအညီ ကျွန်တော် ခေါ်ယူပါသည်။ အီဂျစ်တပ်ကား ၃-စင်းကို လေတပ်မှ နပမ်းမီးလောင်ပုံးများဖြင့် ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော်၏ ခြေလျင်တပ်ရင်းမှူးက လက်ကိုမြှောက်ပြပြီး တပ်ရင်းတစ်ခုလုံးနှင့် ရှေ့သို့ အတင်းဝင်ထိုးဖောက်ကာ ကျန်ရှိနေသော စင်ကျူရီယံတပ်ကားကြီး ၃-စင်းကို ဖျက်ဆီးရန် ကြိုးစားပါသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် အီဂျစ်များကို နောက်ပိုင်းမှဝင်၍ တိုက်ခိုက်ပါသည်။ မနက် ၁၀-နာရီမှ မွန်းလွဲ ၂:၅၀ နာရီကြားတွင် တီ ၅၄-နှင့် စင်ကျူရီယံ အမျိုးအစားများဖြစ်သော ရန်သူတပ်ကား ၅၀-ကို၎င်း၊ အမြောက်တပ်ရင်းနှစ်ကို၎င်း၊ တပ်ကားဖျက်နှင့် လေယာဉ်ပစ်အမြောက်ကြီးများကို၎င်း၊ မော်တော်ယာဉ် ၃၀၀-ကျော်ကို၎င်း၊ ကျွန်တော်တို့ ဖျက်ဆီးခဲ့နိုင်ပါသည်။ အီဂျစ်ဘက်မှ အကျအဆုံးမှာ ၁၀၀၀ ကျော်ပါသည်။

ဤဒေသသည် ဆေးမားတောင်ကြား ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ထိုနေရာအတွင်းမှာ အဖိုးအိုတစ်ဦးကဲ့သို့ ပင်ပန်းနွမ်းယိစွာ ထွက်လာခဲ့ပါသည်။ ရာပေါင်းများစွာသော အလောင်းတွေ တောင်လိုပုံနေပါသည်။ မီးလောင်နေသော တပ်ကားများကိုလည်း နေရာတကာတွင် မြင်နိုင်ပါသည်။ လူဟူသည်မှာ ဘာမှ တန်ဖိုးမရှိတော့ပါကလား ဟု ကျွန်တော် အတွေးပေါက်မိပါသည်။ ထိုအချိန်မှာ ပင် ကောင်းကင်မှ ဆူညံသောအသံများကိုကြားရပြီး မကြာမီ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လေယာဉ်များ ရောက်လာသည်။ ကျွန်တော်တို့၏ လေယာဉ်များဖြစ်သည်။ ဓာတ်ဆီများ၊ ရေများနှင့် လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်များကို လေထီးများဖြင့် ချပေးသည်။ ရဟတ်ယာဉ်များက ဒဏ်ရာရသူများကို သယ်သွားသည်။

ထိုအချိန်တွင် ပစ်ခတ်သံများ ပေါက်ကွဲသံများသည် ပတ်ပတ်လည်မှာ ဆူညံနေသည်။ အလောင်းများလည်း နေရာတကာတွင် ပြန်ကြုံနေသည် စသည်ဖြင့် တိုက်ပွဲတစ်ခုလုံး၏မြင်ကွင်းကို ဗိုလ်ချုပ်ရှုရှုန်က ပြန်ပြောပြသည်။

အစွရေးလ်တို့၏ ထောင်ချောက်အတွင်းမှာ ပိတ်မိနေသော အီဂျစ်တပ်များက အစွမေလီယာဘက်သို့ ထိုးဖောက်ထွက်ရန် ကြိုးစားသည်။ သို့သော်လည်း

၎င်းတို့ထွက်ပေါက်အဖြစ် မျှော်မှန်းပြီး တိုက်ထွက်သည့်ဘက်တွင် ဗိုလ်ချုပ်တာလ်၏ အရံတပ်မဟာက အသင့်စောင့်ဆိုင်းနေသည်။ ဘာဂစ်ဂါမါမြောက်ဘက်သည် မိုင်အနည်းငယ်မျှကွာသော နေရာတွင် ဖြစ်လေသည်။

သူတို့သည် တီ-၅၄ တင့်ကားများဖြင့်၎င်း၊ အီဂျစ်လေတပ်မတော်မှ လက်ကျန်လေယာဉ်ပျံများဖြင့်၎င်း ပူးပေါင်းတိုက်ခိုက်ကြလေသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ ဗိုလ်ချုပ်တာလ်၏ တပ်ရင်းနှစ်ခုက မိမိတို့ ရရှိပြီးဖြစ်သည့်နယ်မြေမှ ကြိုကြိုခံထား နိုင်သည်။ အီဂျစ်တပ်ကို ချေဖျက်နိုင်သည်။ ဘာဂစ်ဂါမါ၏အနောက်ဘက် ၁၀- မိုင်ခန့်အကွာရှိ တောင်ကုန်းများပေါ်၌ နေရာယူနေသော အီဂျစ် အပေါ့စား တင့်ကား တပ်ရင်းတစ်ခုက ထိုးစစ်ဆင်လာပြီး အစ္စရေးလ်တပ်များကို ဝါးမျှီချေမှုန်းရန် ကြိုးစား သည်။ သို့သော်လည်း မအောင်မြင်ရှာ။

ညသို့ရောက်သောအခါ အစ္စမေလီယာ၌ အပိုင်းခံနေရသော အီဂျစ်တပ် များကို စစ်ကူပေးရန် ရောက်လာသည့် အီဂျစ် တီ-၅၄ တင့်ကား ၄၀-မှာ ဆီးကြိုပိတ်ဆို့ထားသည့် အစ္စရေးလ်အပေါ့စား တင့်ကားတပ်များနှင့် ရင်ဆိုင်တိုးလေ သည်။ နှစ်ဦးစလုံးမှာ မမျှော်လင့်ဘဲ ရင်ဆိုင်တိုးကြခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ကိုက်-၂၀မျှအထိ နီးကပ်နေပြီး တိုက်ခိုက်ကြရသည်။

အစ္စရေးလ်က ပတ်ပတ်လည်တွင် တင့်ကားများကို ဝိုင်းရံထားသည်။ အတွင်းဝိုင်း၌ မော်တော်ယာဉ်များ၊ လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်များ၊ ဓာတ်ဆီ များထားသည်။ တိုက်ပွဲမှာ ပြင်းထန်လွန်းလှသည်။ တိုက်ပွဲစလျှင်စခြင်း အစ္စ ရေးလ်တို့၏ ယန္တရား အမြောက်ကြီး တစ်လက်ကို အီဂျစ်အမြောက်ဆံက တည်တည်ထိမှန်သွားလေသည်။ ထိုအမြောက်ကို မော်တော်ကားတစ်စင်းပေါ်၌ ကျည်ဆံများနှင့်အတူ တင်ထားခြင်းဖြစ်ရာ မော်တော်ကားတစ်ခုလုံးပေါက်ကွဲပြီး အနီးရှိ အခြားမော်တော်ကား ၇-စင်းနှင့် အပေါ့စားတင့်ကားတစ်ခုကိုပါ ကူးစက် ပေါက်ကွဲသွားလေသည်။ အစ္စရေးလ် ၂၀ သေဆုံးသွားသည်။

မကြာမီကလေးတွင် တစ်ဖန်အစ္စရေးလ်တင့်ကား နှစ်စင်းကိုတည်တည် မှန်ပြီး ပေါက်ကွဲသွားပြန်သည်။ ထိုညတိုက်ပွဲများနှင့်ပတ်သက်ပြီး မကြာသေးမီ ကလေးကမှ ကျောင်းကထွက်ပြီး စစ်ထဲပါလာသော အသက် ၁၉-နှစ်ရှိ အစ္စ ရေးလ် လေတပ်သားလေးတစ်ဦးက အောက်ပါအတိုင်း ပြောပြလေသည်။

“သန်းခေါင်အချိန်လောက်မှာ တင့်ကားသံတွေကြောင့် ကျွန်တော်တို့ လန့်နိုးလာကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဆီကို ရှေ့မီးများဖွင့်ပြီး တက်လာတဲ့ တင့် ကားကြီးတွေကို ကျွန်တော်တို့ ရုတ်တရက်မြင်လိုက်ကြရတယ်။ အီဂျစ်တင့်ကား ပေါင်း ၄၀-ကျော်လောက်တက်လာတာ ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့တွေက စပစ်တယ်။

ပစ်ပစ်ခြင်း ကျွန်တော်တို့ လက်နက်တင် မော်တော်ကားတစ်စင်းကိုမှန်ပြီး ပေါက်ကွဲသွားတယ်။ တိုက်ပွဲဟာ သိပ်ပြီးပြင်းထန်နေပါတယ်။

“ရုတ်တရက် ကျွန်တော်ရဲ့ ညာဘက်လက်ဟာ စိုထိုင်းထိုင်းဖြစ်လာပါတယ်။ ကျွန်တော့်လက်ထဲက ရိုင်ဖယ်ကို ကျွန်တော် မဖမ်းနိုင်တော့ပါဘူး။ ကျွန်တော် ဒဏ်ရာရပြီဖြစ်ကြောင်း အဲဒီတော့မှ သိရပါတယ်။ ကျွန်တော် အစွမ်းရှိသလောက် ဒဏ်ရာကို ချည်နှောင်လိုက်ပါတယ်။ အဲဒီနောက်မှာ သတင်းပို့သူအဖြစ် ကျွန်တော် ဆောင်ရွက်ပါတယ်။ ခဏအကြာမှာ မော်တော်ကားတစ်စင်း ရောက်လာပြီး ဒဏ်ရာရနေတဲ့လူတွေကို ကားပေါ်တင်ပါတယ်။ ချက်ချင်းပဲ မော်တော်ကားပေါ်မှာ ဒဏ်ရာရသူတွေ ပြည့်လှုံသွားပါတယ်။ ကျွန်တော့်လူတွေဟာ ကျွန်တော့်ထက်ပိုပြီး ဒဏ်ရာပြင်းထန်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ မော်တော်ကားပေါ်က ဆင်းပေးလိုက်ပြီး မော်တော်ကားဘေးကနေ ပြေးလိုက်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီလိုပြေးလိုက်လာတာဟာ ပိုပြီးလုံခြုံကြောင်း တွေ့ရပါတယ်။ ပတ်ပတ်လည်မှာ ပစ်ကြခတ်ကြတုန်းပါပဲ” စသည်ဖြင့် ပြောပြသည်။

ဒဏ်ရာရသူများစောင့်နေသည့် နေရာနှစ်ခုကို ကျော်ဖြတ်လာပြီး အဆိုပါ လေထီးတပ်သားကလေးသည် နံနက် ၁၀-နာရီ ၃၀-မိနစ်၌ စစ်မြေပြင်စစ်ဆေးရုံသို့ ရောက်ရှိလာသည်။ ဒဏ်ရာရအပြီး ၇-နာရီခွဲအကြာမှ ဆေးရုံသို့ ရောက်ခြင်းဖြစ်သည်။ သူ့ဒဏ်ရာကိုပတ်တီးစည်းပေးပြီး တယ်လ်အပစ်မြို့သို့ ပို့လိုက်သည်။ ဆေးရုံမှာ ရက်သတ္တ ၃-ပတ်ကြာမျှ ကုသခဲ့ရသည်။

နှစ်နာရီခွဲအကြာမျှ မဆုတ်မတက် ကြုံကြုံခံနေသော အစွရေးလ်တပ်ရင်းကို နောက်သို့တစ်ကီလိုမီတာ ဆုတ်ပေးရန် အမိန့်ရောက်လာသည်။ ဆုတ်ခွာနေခိုက်တွင် ဗိုလ်ချုပ်တာလ်က စစ်ကူပေးပို့လိုက်သော တင့်ကားတပ်ခွဲတစ်ခု ရောက်ရှိလာသည်။ စစ်ကူရောက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်တည်း တပ်ရင်းမှူးက နောက်ထပ်အမိန့်တစ်စုံတရာကို မစောင့်တော့ဘဲ တန်ပြန်ထိုးစစ်ဆင်သည်။ တစ်ကီလိုမီတာမျှသော နယ်မြေကို ပြန်လည်သိမ်းပိုက်ရရှိကာ တီ-၅၄ အမျိုးအစား ရန်သူတင့်ကား ၁၀-စင်းကို ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်နိုင်သည်။

အီဂျစ်များက ဘာဂစ်ဂါဖါ၏တောင်ဘက်သို့ တန်ပြန်ထိုးစစ်ဆင်ရန် ပြင်ဆင်နေကြောင်း ကြားသည်နှင့်တစ်ပြိုင်တည်း ဗိုလ်ချုပ်တာလ်က သံချပ်ကာယန္တရားတပ်မဟာတစ်ခုကို တောင်ဘက်စစ်ကြောင်းအတိုင်း စေလွှတ်လိုက်သည်။ အီဂျစ်တပ်များကို နောက်ပိုင်းက ဝင်တိုက်ရန်ဖြစ်သည်။ တိုတောင်းလှသော သွေးမြေကျတိုက်ပွဲကြီးအပြီးတွင် အစွရေးလ်များက အီဂျစ်တပ်မကြီးတစ်ခုလုံးကို ချေမှုန်းပစ်လိုက်နိုင်သည်။

ထိုအချိန်မှာပင် ဆီနိုင်သဲကန္တာရအရှေ့ပိုင်းနှင့်အလယ်ပိုင်းမှ အီဂျစ်

တပ်များသည် မစ်တလာတောင်ကြားလမ်းဘက်သို့ တရွေ့ရွေ့စီးဆင်းလာသည်။ ထိုတောင်ကြားလမ်းကို လွန်ခဲ့သော နှစ်ရက်ကတည်းက လေတပ်အကူအညီဖြင့် အစ္စရေးလ်တပ်များက တိုက်ခိုက်သိမ်းယူပိတ်ဆို့ထားလိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း သူတို့မှသိကြချေ။

ယခုတစ်ဖန် သူတို့ရောက်လာပြန်သောအခါ အီဂျစ်လေတပ်က စက်သေနတ်များ၊ ဒုံးပျံများ၊ ဗုံးများဖြင့် အဆက်မပြတ် ပစ်ခတ်ကြိုချတိုက်ခိုက်သည်။ နပမ်း၊ မီးလောင်ဗုံးများ၏ပေါက်ကွဲမှုမှာ အပြင်းထန်ဆုံးဖြစ်သည်။ ထို့နောက်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ယိုဖီ၏ သံချပ်ကာ ယန္တရားတပ်မဟာက အီဂျစ်များကို အကြွင်းမဲ့ သုတ်သင်ရှင်းလင်းပစ်လိုက်လေသည်။

ဗိုလ်မှူးကြီး အစ္စကာ၏တပ်များမှာ ၃-ရက်နှင့် ၂-ညလုံးလုံး မရပ်မနား တိုက်ခိုက်ကြရသည်။ ယခုအားအင်ကုန်ခမ်း နွမ်းနယ်နေကြပြီ။ သို့သော်လည်း မစ်တလာတောင်ကြားတွင် နားခွင့်ကိုမရခဲ့ပါ။ တိုက်ပွဲတစ်ခုပြီးသည်တွင် ထောင်ပေါင်းများစွာသော အီဂျစ်တပ်များက ပြင်းထန်စွာ ထိုးစစ်ဆင်လာသည်။ စူးအက်တူးမြောင်းသို့ လုံလုံခြုံခြုံ ဆုတ်ခွာသွားနိုင်ရန် တောင်ကြားလမ်းကို ထိုးဖောက်တိုက်ခိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ည ၁၀-နာရီတွင် အစ္စကာက မိမိတပ်များပြင်းထန်စွာ ဝိုင်းဝန်းတိုက်ခိုက်ခြင်းခံနေရကြောင်း တပ်မကြီး၏စစ်ဌာနချုပ်ထံ ရေဒီယိုနှင့် အကြောင်းကြားသည်။ ညသန်းခေါင်၌ ယိုဖီက ဒုတိယတပ်မဟာကို စေလွှတ်လိုက်သည်။ မစ်တလာတောင်ကြားလမ်းတွင် အပိုင်းခံနေရသော ဗိုလ်မှူးကြီးအစ္စကာ၏တပ်များမှာ ကြာသပတေးနေ့နံနက် ၃-နာရီတွင်မှ စစ်ကူများ၏အကူအညီဖြင့် လွတ်မြောက်လာသည်။

ထိုမှတစ်ဆင့် ၎င်းတပ်များသည် အမှောင်တွင်းမှာပင် အနောက်ဘက်သို့ ချီတက်သွားသည်။ သူတို့သည် အီဂျစ်တင့်ကားကြီးများနှင့်အတူ ခရီးလမ်းကြောင်းတစ်ခုတည်း အတူယှဉ်တွဲချီတက်နေကြကြောင်းကို တွေ့ကြရသည်။ မှောင်မိုက်နေသောညတွင် မိတ်ဆွေနှင့်ရန်သူကို ကွဲကွဲပြားပြားသိရန်မှာ မဖြစ်နိုင်ပေ။ အစ္စရေးလ်တပ်မှူးက ရန်သူတပ်များနှင့်အတူ မိနစ်အနည်းငယ်ကြာမျှ ရှေ့သို့ချီတက်ရန် သူ့လူများကို အမိန့်ပေးသည်။ ထို့နောက် တင့်ကားများအား ညာဘက်သို့ ရုတ်တရက်ချီတက်စေပြီး လမ်းဘေးမှာ ကျန်ရှိသမျှအားလုံးကို ပစ်ခတ်ရန် အမိန့်ပေးလိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် အစ္စရေးလ်တင့်ကားများက ညာဘက်သို့ဆင်းကာ ကျန်ရှိသမျှ အီဂျစ်တင့်ကားများအား စတင်ပစ်ခတ်လေတော့သည်။

အစ္စကာ၏တပ်များသည် ညလုံးပေါက် တိုက်ပွဲဝင်ကြရသည်။ အစ္စ

ရေးလိတင်ကားများ၌ စက်အမြောက်တစ်လက်လျှင် ကျည်ဆံ-၂တောင်ထက်ပို၍ မကျန်တော့ချေ။ ကံကောင်းထောက်မစွာဖြင့် လေတပ်စစ်ကူရောက်လာပြီး ကူ တိုက်ပေးသည်။ မှားယွင်းပစ်ခတ်မှုကြောင့် အစွရေးလိတင်ကားနှစ်စင်း ထိမှန်သွား သည်။ ရန်သူတို့မှာ တင့်ကားများ၊ မော်တော်ယာဉ်များအားလုံးကို စွန့်ပစ်ထားခဲ့ပြီး တောင်ကုန်းများဆီသို့ ခြေလျင်ထွက်ပြေးကြလေသည်။ မစ်တလာတောင်ကြားလမ်း ၏ မြင်ကွင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဗိုလ်ချုပ်ယိုဖီက အောက်ပါအတိုင်း ပြောပြသည်။

“တိုက်ပွဲဖြစ်၍ တစ်ဝက်ကျိုးသောအခါတွင် ကျွန်တော်အဖို့ တစ်စုံတစ်ခုကို လုပ်ရန် ပေါ်လာသည်။ ထိုအလုပ်မှာလည်း လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် အလုပ်မဟုတ်ချေ။ တပ်မဟာတစ်ခု၏တာဝန်ကို အခြားတပ်မဟာတစ်ခုက ဝင်ရောက်ယူရန်ဖြစ် သည်။ ထိုအခိုက် တင့်ကားများကို ဆက်လက်ပစ်ခတ် ထိန်းသိမ်းထားရန် ဖြစ်သည်။ ဤအလုပ်မှာ အလွန်တရာ ရှုပ်ထွေးသော အလုပ်ဖြစ်လေသည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော်၏ရဲဘော်များက စွမ်းစွမ်းတမန် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါသည်။ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် မှားယွင်းပစ်ခတ်မိခြင်းလည်း မရှိကြပါ။ ကျွန်တော်၏စွန့်စွန့်စားစား ဆောင်ရွက်ရေးအစီအစဉ်ကို တပ်မှူးများအားလုံးသာမက တင့်ကားရဲဘော်များ အားလုံးကပါ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြလေသည်။ ထိုနည်းဖြင့် မူလက ခွန်အားကုန်ခမ်း နေသော လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်ပါ ကုန်ခမ်းနေသောတပ်ကို ဝင်၍ကယ်ယူပြီး အခြားတပ်မဟာတစ်ခုနှင့် အစားထိုးလိုက်လေသည်” စသည်ဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ယိုဖီက ပြောပြသည်။

ယိုဖီကဆက်လက်၍ နောက်တစ်ချက်ကို ပြောပြသည်မှာ အီဂျစ်တို့၏ တီ-၅၄ အမျိုးအစား တင့်ကားအသစ်များမှာ အုပ်စုကွဲသွားသည်။ အရှေ့နှင့် အနောက်တွင် ပိတ်ဆို့မှုကိုလည်း ခံနေရသည်။ သူတို့လွတ်မြောက်ရေးအတွက် ကြောက်လန့်တကြား ဆင်ကန်းတောတိုး တိုက်ကြသည်ကို စဉ်းစား၍ ကြည့်နိုင် ပါသည်။ သို့သော် သူတို့၏တိုက်ခိုက်မှုသည်ကား အုတ်တံတိုင်းကြီးပေါ်၌ ယင် ကောင်ကလေးများ ပျံသန်းနေသည်ကဲ့သို့သာ ရှိချေသည် စသည်ဖြင့်ပြောသည်။

အမှတ်-၇ အီဂျစ်တပ်မကြီး၏ ကြီးမားသောအစိတ်အပိုင်းကြီးများမှာ သဲကန္တာရအတွင်း၌ အုပ်စုကွဲ၍ကျန်ခဲ့သည်။ ထိုတပ်များကို နောက်တွင်ချန်ထား ခဲ့၍ တူးမြောင်းသို့ရောက်အောင် ဆက်လက်ချီတက်သွားရန် ဗိုလ်ချုပ်တာလ်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ယိုဖီတို့က သူတို့တပ်များကို အမိန့်ပေးသည်။ မစ်တလာတောင်ကြား လမ်းတွင် ဗိုလ်မှူးကြီး အစွကာ၏ အပိုင်းခံတပ်များကို ဝင်ကယ်သော အစွရေးလိ တပ်မဟာတစ်ခုမှာ နေ့တစ်ဝက်လုံးလုံး တိုက်နေရသည်။

တောင်ကြားလမ်းကိုဖောက်၍ ချီတက်လာသောတပ်များသည် တင့်ကား

များကို နောက်ခံပြု၍ တစ်စွဲထားသည့် အီဂျစ်စခန်းများနှင့် ရင်ဆိုင်တိုးလေသည်။ မဟောင်မီအတွင်း ထိုးဖောက်ရန်မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် အီဂျစ်စစ်စခန်းများကို ညကျမှ တက်ရောက်သိမ်းပိုက်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်လေသည်။ သို့သော် တကယ်တိုက်သော အခါတွင်မူကား ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြား မတိုက်လိုက်ရပါ။ တိုက်ပွဲစသည်နှင့် အီဂျစ်တို့ သည် သူတို့စခန်းများကို စွန့်ခွာပြီး ဆုတ်ခွာထွက်ပြေးကြလေသည်။ သောကြာနေ့ မနက် ၂-နာရီအချိန်မှာပင် ယိုဖီ၏တပ်များမှာ စူးအက်တူးမြောင်းနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် ရှာလူဖာမြို့သို့ ရောက်ရှိလာသည်။ ထိုအချိန်မှာပင် မစ်တလာ တောင်ကြားလမ်းမှ ဆုတ်ခွာပြီး ဘာသမဓာသို့ ပြန်ပို့ထားသော ဗိုလ်မှူးကြီး အစ္စကာ၏တပ်များက ကဝတီဂီလီလမ်းအတိုင်း တောင်ဘက်ကြောင်းချီကာ စူးအက်တူးမြောင်းပေါ်ရှိ ဘစ်တားရေကန်ကလေးကို ရောက်ရှိသိမ်းပိုက်လိုက်နိုင်ကြသည်။

ဗိုလ်ချုပ်တာလ်စေလွတ်လိုက်သော သံချပ်ကာ ယန္တရားတပ်မဟာသည် အစ္စမေလီယာ တောင်ကုန်းများကို ကျော်ဖြတ်ချီတက်လာသည့် လမ်းတစ်လျှောက် တွင် အီဂျစ်တင့်ကားပေါင်း ၁၀၀နှင့် တွေ့ဆုံကာ တိုက်ပွဲဖြစ်၏။ အီဂျစ်တင့်ကားများက လခြမ်းသဏ္ဍာန်ကွေးနေသော သဲတောင်များ၏ နောက်ကွယ်တွင် ပုန်းအောင်းနေရာမှ ထ၍တိုက်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ရင်ဆိုင်တိုက်ပွဲများဖြစ်ပွားရာ တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် ကိုက်-၄၀၀မျှသာ ကွာသည်။ အစ္စရေးလ်တပ်များက သဲတောင်များကို ဖြတ်၍ တင့်ကားတပ်ခွဲ ၂-ခုကို တပ်ဦးမှစေလွတ်ကာ ကျန်တပ်များက အလုံးအရင်းဖြင့် ဘေးမှပုန်းပြီး ဝင်တိုက်သည်။ သို့ဖြင့်ပင် အီဂျစ်တင့်ကားပေါင်း ၁၀၀-တို့ကို ဗိုလ်ချုပ်တာလ်၏တပ်များက ဖျက်ဆီး ပစ်လိုက်နိုင်ကာ စူးအက်တူးမြောင်းသို့ ဆိုက်ရောက်လာသည်။ ထိုစစ်ကြောင်းတစ်လျှောက်၌ အစ္စရေးလ်တို့ဘက်မှ တင့်ကား ၁၀-စင်းသာ ပျက်စီးသည်။

စူးအက်တူးမြောင်းသို့ ပထမဦးဆုံး ဆိုက်ရောက်လာသော တပ်သည် အယ်လ်အရစ်ရှ်မြို့မှနေ၍ ဗိုလ်ချုပ်တာလ်စေလွတ်လိုက်သော အနောက်ဘက် စစ်ကြောင်းမှ တပ်များဖြစ်သည်။ အာရပ်အစ္စရေးလ် စစ်ဖြစ်၍ ၄၈-နာရီအတွင်း ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ နံနက်စောစောပိုင်းမှာပင် စူးအက်တူးမြောင်းပေါ်သို့ အစ္စရေးလ်တို့ ရောက်ရှိနေကြချေပြီ။

ထိုသတင်းကို ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဒါယန်ကြားလျှင်ကြားခြင်း အစ္စရေးလ်တပ်များအား အရှေ့ဘက်သို့ မိုင် ၂၀-ပြန်ဆုတ်ရန် အမိန့်ပေးလိုက်သည်။ စူးအက်တူးမြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ နိုင်ငံတကာ အရှုပ်အထွေးများ ပေါ်ပေါက်လာလျှင် အစ္စရေးလ်တပ်များ ပါဝင်ပတ်သက်နေမည်ကို စိုးရိမ်သောကြောင့် ထိုသို့ပြန်ဆုတ် ခိုင်းခြင်း ဖြစ်သည်။ အခြေအနေကိုစောင့်ကြည့်ကာ နောက်တစ်နေ့တွင်မှ စူးအက်

တူးမြောင်းသို့ ပြန်လည်ချီတက်တပ်စွဲခိုင်း၏။ ထိုတပ်များကို အီဂျစ်လေတပ်က ဖမ်းဖျက်တိုက်လေယာဉ်ပျံများဖြင့် နှစ်ကြိမ်တိုင် လာရောက်တိုက်ခိုက်သည်။ တူးမြောင်း ၏ တစ်ဖက်ကမ်းတွင်ရှိသော အီဂျစ်အမြောက်တပ်ရင်း နှစ်ခုကလည်း အမြောက်များ ဖြင့် လှမ်းပစ်သည်။ ထိုအမြောက်တပ်ရင်းများကို အစွဲရေလဲလေတပ်က သွားရောက် တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းပစ်လိုက်သည်။

အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကို သဘောတူလက်ခံကြပြီးနောက် အဆိုပါ အီဂျစ် အမြောက်တပ်များက တူးမြောင်းတစ်လျှောက်ရှိ အစွဲရေလဲစခန်းများကို အမြောက်နှင့် ပစ်ကြသေးသည်။ သူကတစ်ချက်ပစ်လျှင် ကိုယ်ကတစ်ချက်ပြန်ပစ်ရန် ဗိုလ်ချုပ် တာလ်က အမိန့်ပေးထားသည်။ နှစ်ပေါင်းမြောက်မြားစွာ ဆီးရီးယားနယ်စပ်တစ် လျှောက်၌ အစွဲရေလဲ ကျေးရွာများ ခံစားခဲ့ရသည့်အရသာကို ယခု သူတို့ခံစားနေကြ ရပြီဟု ဗိုလ်ချုပ်တာလ်ကပြောသည်။

“ကျွန်တော်တို့လက်ထဲမှာ စစ်သုံ့ပန်းတွေ အမြောက်အမြား ဖမ်းမိထား တယ်၊ ဖမ်းမိထားတဲ့ ဗိုလ်ချုပ်တွေ၊ ဗိုလ်မှူးကြီးတွေကို လွတ်လွတ်လပ်လပ် ပြောဆို ခွင့်ပေးထားတယ်၊ အီဂျစ်တွေကိုလည်း ရေတို့ အစားအစာတို့မြောက်မြားစွာပေးခဲ့ပါ တယ်၊ နောက်ပြီးတော့ တူးမြောင်းရှိရာကို ညွှန်ပြလိုက်တယ်၊ ကျွန်တော်တို့ဟာ အင်မတန် များပြားလှတဲ့ သုံ့ပန်းတွေကို ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းမထားနိုင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် တချို့တူးမြောင်းကို ကူးဖြတ်ထွက်သွားခွင့်ပေးလိုက်ပါတယ်၊ ကျွန်တော်တို့ တပ်မှူး တစ်ယောက်က တူးမြောင်းကရေခဲခြေဆေးလိုကြောင်း အခွင့်လာတောင်းတော့ မှပဲ ကျွန်တော်တို့တူးမြောင်းနားကို ရောက်နေပြီဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါတယ်၊ ကျွန်တော် က သူ့ကိုခြေဆေးခွင့် မပြုလိုက်ပါဘူး” စသည်ဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ယိုဖီက ပြန်ပြောပြသည်။

အဆိုပါ တိုက်ပွဲများသည်ကား ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဖြစ်ပွားပြီးစီးခဲ့သမျှသော စစ်ပွဲကြီးများထဲတွင် အချိန်အတိုဆုံး၊ အလျင်မြန်ဆုံးနှင့်အအောင်အမြင်ဆုံးသော စစ်ပွဲတစ်ခု ဖြစ်လေသည်။

၄-ရက်ကာလမျှပင် မပြည့်သောအချိန်အတွင်း၊ မာန်မာနထောင်လွှား သော အီဂျစ်စစ်သားတစ်သိန်းတို့ကို အစွဲရေလဲတို့က တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းလိုက် နိုင်သည်။ ရုရှတင့်ကားပေါင်း ၇၀၀-ကျော် အပါအဝင် ထောင်ပေါင်းများစွာသော မော်တော်ယာဉ်များကို ဖျက်ဆီးခြင်း၊ သိမ်းပိုက်ခြင်းပြုခဲ့နိုင်သည်။ ထိုအနက် အချို့သော တင့်ကားများမှာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ခေတ်အမှီဆုံးသော တင့်ကားများ ဖြစ်လေသည်။

သူတို့၏ အောင်ပွဲသည်ကား သူတို့၏ ရဲဘော်များ၊ အရာရှိများ၏ အရည်အချင်းပေါ်တွင် များစွာတည်လေသည်။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအနေဖြင့် သူတို့၏တိုင်းပြည်ကလေး ဆက်လက်တည်ရှိရေး၊ အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးငယ်များအပါအဝင် သူတို့တစ်မျိုးသားလုံး အသက်ရှင်တည်မြဲနိုင်ရေး စသည်တို့အတွက် တိုက်ခိုက်နေကြောင်းကို သိရှိနားလည်ထားသော သူတို့၏ အသိတရားပေါ်လည်း များစွာတည်သည်။

သူတို့၏ ပြတ်သားသောဆုံးဖြတ်ချက်များ၊ ကွေးနိုင် ဆန့်နိုင် တင်းနိုင် လျော့နိုင်မှုများ၊ လျင်မြန်သောဆုံးဖြတ်ချက်များ အရှိန်အဟုန်ကြီးမားပြီး၊ လျင်မြန်လွန်းသည့် စစ်ချီစစ်တက်မှုများ အောင်မြင်သည့် သင်တန်းများ စသည်တို့ကြောင့်လည်း ဤအောင်ပွဲကြီးကို ရလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအောင်ပွဲများအနက် အကြီးမားဆုံးသော အောင်ပွဲသည်ကား အစ္စရေးလ်လေတပ်၏ အောင်ပွဲပင် ဖြစ်လေသည်။ ယခုဆိုလျှင် အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ၏ မိုးကောင်းကင်ဝယ် အစ္စရေးလ်လေတပ်ကို မည်သူကမျှ အန်တု၍ မရနိုင်တော့ချေ။

မိမိတို့သည် ၁၉၅၆-ခုနှစ်က ပြုလုပ်ခဲ့ဖူးသော အမှားအယွင်းများကို လုံးဝပြန်မပြုလုပ်ဘဲ တိုက်ပွဲဝင်နိုင်ခဲ့ပါသည်ဟု လေတပ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်တို့က ပြောသည်။

ထိုအချိန်တွင် အီဂျစ်အစိုးရက အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကို ကြာသပတေးနေ့ညပိုင်း၌ လက်ခံခဲ့သည်။ ဆီနိုင်းကျွန်းဆွယ်ကြီး တစ်ခုလုံးပေါ်တွင် တစ်စွဲ၍ ထားသော အင်အားတစ်သိန်းရှိသည့် အီဂျစ်တပ်မကြီး ၇-ခုမှ အနည်းငယ်မှာ ဆီနိုင်းကျွန်းဆွယ်ပေါ်တွင် ကျန်ရှိနေလေသည်။ သူတို့၏ စစ်လက်နက်ပစ္စည်းများသည်ကား အဖျက်အဆီးခံခဲ့ရလေပြီ။

နိုင်းလ်မြစ်ကမ်းပါးတစ်လျှောက်နှင့် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသမှ တောင်သူလယ်သမားအမြောက်အမြားတို့မှာ ဘေးကင်းရာသို့ ပြေးကြရလေသည်။ ရေနင့်အစားအစာများက တင်ထားသောမော်တော်ယာဉ် ရာပေါင်းများစွာတို့ကို အီဂျစ်စစ်သားများက စွန့်ပစ်ထားခဲ့ကြသည်။ စစ်ဗိုလ်ပေါင်း မြောက်မြားစွာတို့သည် သမ္မတနတ်ဆာ၏ ရည်မှန်းချက်ကို သစ္စာဖောက်ကြလေသည်။ တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်စွာ ပြုမှုကျင့်ကြံခဲ့ကြလေသည်။

အီဂျစ်စစ်သုံးပန်းအမြောက်အမြားကို အစ္စရေးလ်တို့က ကွပ်တာရာမြို့မှတစ်ဆင့် သဘော့ဖြင့်ပြန်ပို့ပေးလိုက်သည်။ သို့သော်လည်း တူးမြောင်းသို့ ပြန်ရောက်မလာနိုင်တော့သော စစ်သားများသည်ကား အများအပြားရှိလေသည်။ စစ်ပြီးသည့် နောက်အပတ်တွင် ရဟတ်ယာဉ်ဖြင့် သဲကန္တာရအတွင်း လှည့်လည်

ကြည့်ရှုသောအခါ ပူပြင်းသည့်နေရောင်အောက်၌ တူးမြောင်းသို့ဘယ်သောအခါ တွင်မှ ပြန်မရောက်နိုင်ကြတော့မည့်သူများကို လင်းတ တရုန်းရုန်းနှင့်မြင်ရသည်။

ဆီနိုင်းသဲကန္တာရအတွင်းရှိ လမ်းများတစ်လျှောက်တွင် အီဂျစ်စစ်သား ပေါင်းများစွာကို တွေ့နိုင်သည်။ သူတို့အတွက် လက်နက်မရှိတော့ပါ။ လက်နှစ်ဖက်ကို ခေါင်းပေါ်သို့တင်၍ ရေပေးရန်သာ တစာစာအော်ဟစ်တောင်းနေကြသည်။ ထို့ကြောင့် ရဟတ်ယာဉ်များနှင့် ရေများချပေးရသည်။ အစွရေးလ်အနေဖြင့် သူတို့အားလုံးကို ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းထားနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် သူတို့ကို တူးမြောင်း၏ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ပြန်သွားကြရန် အစွရေးလ်က ကူညီသည်။ ဟိုမှာဘက်ကမ်းတွင် သူတို့၏မိခင်တပ်ရင်းများ ရှိပါသည်။

သို့သော် သမ္မတနတ်ဆာနှင့် အီဂျစ်တပ်မတော် အထက်တန်းအရာရှိကြီးများက သူတို့ကိုပြန်၍ မလိုချင်ကြတော့ပါ။ ထို့ကြောင့် ဆီနိုင်းသဲကန္တာရတွင် အမှန်တကယ်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့် ဇာတ်လမ်းကို အသိရခက်လေသည်။ အီဂျစ် အစိုးရ၏ ထိုသဘောထားကို အနောက်နိုင်ငံ သတင်းစာဆရာ အမြောက်အမြားက အံ့သြတကြီး စောင့်ဆိုင်းအကဲခတ်နေကြသည်။

အစွရေးလ်က ဖမ်းဆီးထားသော အီဂျစ်သံ့ပန်းမှာ သာမန်စစ်သားကလေးမှ ဝိုင်းချုပ်များအပါအဝင် ၅၀၀၀-နီးပါးရှိသည်။ အီဂျစ်တို့၏ လက်တွင်မူ အစွရေးလ်စစ်သံ့ပန်းမှာ တစ်ဒါဇင်ပင် မပြည့်ချေ။ ယင်းတစ်ဒါဇင်နှင့် ၅၀၀၀ ခန့်ကို လဲလှယ်ရန် အစွရေးလ် အစိုးရက ကြိုးစားသည်။

အခန်း - ၁၀

ဆီးရီးယား တောင်ကုန်းများ

ဇွန်လ ၆-ရက် အင်္ဂါနေ့အထိ ဆီးရီးယားတို့က မြေပြင်တွင် အစ္စရေးလ်ကို တိုက်ခိုက်ခြင်း မပြုသေးချေ။ အာရပ်နိုင်ငံအားလုံးက တနင်္လာနေ့မှစ၍ စတင် တိုက်ခိုက်နေကြလင့်ကစား ဆီးရီးယားတို့က မတိုက်သောအခါ၊ အစ္စရေးလ်အဖို့ များစွာအံ့ဩမိသည်။

စစ်မဖြစ်မီက အီဂျစ်နှင့်ဂျော်ဒန်တို့ ကာကွယ်ရေးစာချုပ် ချုပ်ဆိုခဲ့သည်ကို ဆီးရီးယားတို့အနေဖြင့် နှစ်မြို့ဟန်မတူကြောင်းနှင့် ဗိုလ်မှူးချုပ် အီလာဇာကပြောသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အခြေအနေကို စောင့်ကြည့်နေဟန်တူသည်။ အင်္ဂါနေ့ သို့ရောက်သောအခါတွင် ဂါလီလီပင်လယ်မှ ဘာနီယာအထိ ဒေသတစ်လျှောက်မှ နေ၍ အမြောက်များဖြင့် စတင်ပစ်ခတ်သည်။ ဘာနီယာသည် မြောက်ဘက်ဖျား၊ ဟာမုန်တောင်ခြေတွင်ရှိပြီး ဂါလီလီပင်လယ်သည် တောင်ဘက်အစွန်တွင် ရှိသည်။

ဇွန်လဆန်းမှစ၍ နယ်ခြားတစ်လျှောက်တွင် ဆီးရီးယားတပ်များ လှုပ်ရှားလာသည်ကို အစ္စရေးလ်က သတိထားမိသည်။ အစ္စရေးလ်နယ်မြေထဲမှာ မစ်ရှ်မာဟေယာဒင်ကျေးရွာနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်ရှိ အကောက်ခွန်ဌာနရုံး နယ်မြေတွင် တပ်စွဲထားသော ယန္တရားတပ်မဟာတစ်ခုအပါအဝင် မြောက်မြားစွာသော ခြေလျင်တပ်မဟာများက တပ်စွဲလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ များပြားသော ဆီးရီးယားယန္တရားတပ်များသည် ကျွန်ုပ်တို့ရာ အကောက်ခွန်ရုံးသို့သွားရာ လမ်းတစ်လျှောက်

ကိုသွားရန် အာရုံစူးစိုက်ထားကြသည်။

သူတို့၏ လှုပ်ရှားမှုများသည် ထိုးစစ်ဆင်ရန်ဖြစ်ကြောင်း အစွရေးလ်က အကဲခတ်မိသည်။ အစွရေးလ်သို့ချီတက်တိုက်ခိုက်ရန် လမ်းကြောင်း ၃-၃ ကို သတ်မှတ်ထားသည်။ အဓိက တိုက်ခိုက်မှုကို မစ်ရှ်မာဟေယာဒင်တွင် ပြုလုပ်ရန်ဖြစ်သည်။ ဟိုက်ဖါသို့ဦးတည်ကာ အနောက်ဘက်စစ်ကြောင်းချီမည်။ ထိုစစ်ကြောင်းမှ တပ်တစ်တပ်က နာဇရက်သို့ ဆက်ချီမည်။ ဒုတိယစစ်ကြောင်းမှာ တယ်လ်ကျူအေဇာကိုဖြတ်ပြီး ဂျော်ဒန်တောင်ကြားအတိုင်း ဂါလီလီပင်လယ်တောင်ဘက်အစွန်းမှ အမူလာသို့ ချီတက်ရန်ဖြစ်သည်။ တတိယစစ်ကြောင်းကမူ၊ လီဘာနွန် နယ်မြေကိုဖြတ်ပြီး အေကရီသို့ တိုက်ရိုက်ချီတက်ရန်ဖြစ်သည်။

ဆီးရီးယားတို့က အထက်ပါအတိုင်း စစ်ကြောင်း ၃-ကြောင်းဖြင့် အစွရေးလ်ကို စစ်ထိုးရန်စီစဉ်သည်။ စစ်ကြောင်းတစ်ကြောင်းလျှင် ခြေလျင်တပ်ရင်းတစ်ခုထက်မပိုဘဲ တင့်ကား ၁၅-စင်းမှ ၃၀-အထိ ပါဝင်သည်။ သူတို့သည် အစွရေးလ်ကျေးရွာများဖြစ်သော တယ်လ်ဒန်၊ ကစ်တွတ်ဒန်နှင့် ရှီရာရွတ် နယ်မြေများကို ထိုးဖောက်တိုက်ခိုက်ကာ ဇွန်လ ၆-ရက်နေ့မှာပင် နေရာယူထားလိုက်ကြသည်။

ထိုအဖြစ်အပျက်နှင့်ပတ်သက်၍၊ ဗိုလ်ချုပ်အီလာဇာက ထင်မြင်ချက်ကိုပြောရာတွင် ဆီးရီးယားတို့သည် ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် မိမိတို့ကို စစ်ပြုခြင်းဖြစ်ကြောင်း အစွရေးလ်တပ်များအားလုံး ထိုဒေသသို့ အာရုံစိုက်စစ်ထိုး သောအခါ နောက်ပိုင်းမှ တက်ရောက်တိုက်ခိုက်ရန် စီစဉ်ခြင်းဖြစ်ဟန်တူကြောင်း ဖြင့်ပြောသည်။

အင်္ဂါနေ့မှစ၍ ဆီးရီးယားတောင်ကုန်းများပေါ်မှ အမြောက်များဖြင့် စတင်ပစ်ခတ်သည်။ သို့သော်လည်း ပထမသုံးရက်လုံးလုံး အစွရေးလ်က ပြန်လည်ပစ်ခတ်ခြင်းမပြုဘဲ ဆီးရီးယားတပ်စခန်းများ၏ နေရာအမှန်ကိုသိရှိရန် စောင့်ဆိုင်းကြည့်ရှုနေခဲ့သည်။

၁၉-နှစ်လုံးလုံး ဆီးရီးယားတို့သည် တောင်ကြောများတစ်လျှောက် တွင် ရောမခံတပ်ကြောင်းကြီးကို တည်ဆောက်ခဲ့ကြသည်။ မြေအောက်ဘန်ကာများ၊ တင့်ကားထားရန်ကျင်းများ၊ အမြောက်ကြီးများကို ခံတပ်ကြောင်းကြီးတစ်လျှောက် အခိုင်အမာ ချထားခဲ့ကြသည်။ အဆိုပါခံစစ်ကြောင်းသည်၊ ဆီးရီးယားပြည်အတွင်းသို့ ၁၀-မိုင်မျှမက နက်ရှိုင်းကြောင်း၊ ပထမခံတပ်ကြောင်း၊ နောက်ပိုင်းတွင် ဒုတိယခံတပ်ကြောင်း၊ ထိုနောက်ပိုင်းတွင် တတိယခံတပ်ကြောင်း စသည်ဖြင့် အဆင့်ဆင့် ဆောက်လုပ်ထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ အဆင့်တိုင်းအဆင့်တိုင်းသော ခံတပ်များတွင် အမြောက်ကြီးများကို ဘပ်ဆင်ထားကြောင်း၊ ဆီးရီးယားတို့၏ အမြောက်ကြီး

ပေါင်း ၂၆၅-လက်က တစ်မိနစ်လျှင် အမြောက်ဆံပေါင်း ၁၀-တန်ကျော်ကို ပစ်ခတ်နိုင်ကြောင်း၊ ထိုအထဲတွင် ရုရှလုပ် ခုံးယုံစခန်းပေါင်း ၁၂-ခု ပါဝင်ရာ တစ်မိနစ်လျှင် ၂၄-ခု ပစ်ခတ်နိုင်ကြောင်း၊ ထိုခုံးယုံများသည် ၁၀-ပေါင်မှ ၁၂-ပေါင်ထိလေးကာ ၁၀-မိုင်အကွာအဝေးသို့ ပစ်ခတ်နိုင်ကြောင်း လိုသည်နေရာကို တည့်တည့်ပစ်ခတ်နိုင်စွမ်းမရှိသော်လည်း ပတ်ဝန်းကျင်သို့မို့ ထိရောက်စွာ ပေါက်ကွဲကြောင်း စသည်ဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အီလာဇာကပြောသည်။

အဆိုပါအမြောက်ကြီးများထဲတွင် ရုရှလုပ် ၁၃၀-မမ စက်အမြောက်ကြီးပေါင်းများစွာလည်း ပါဝင်သည်ကို အစ္စရေးလ်တို့ နောင်သောအခါတွင် တွေ့ရသည်။ ၁၆-မိုင်ခရီးအဝေးကို ပစ်နိုင်သော ထိုအမြောက်ကြီးများသည် ၁၉၆၆-ခု နေ့စွဲထိုးထားသော အသစ်ချပ်ချွတ်များဖြစ်သည်ကိုပါ တွေ့ရ၏။

ဇွန်လ ၈-ရက်နေ့တွင် အစ္စရေးလ်လေတပ်က အဆိုပါခံတပ်များကို တိုက်ခိုက်သည်။ လေတပ်က အမြောက်ကြီးများပေါ်ကို ခုံးကြဲချသည်။ တိုက်ရိုက်ထိမှန်ပြီး အများအပြား ပျက်စီးသွားသည်။ ထို့နောက်တွင် အစ္စရေးလ်တပ်များပေါ်သို့ကျလာသော အမြောက်ဆံများမှာ လျော့ပါး၍သွားတော့၏။ သောကြာနေ့နှင့် စနေနေ့တွင် အစ္စရေးလ်လေတပ်က ဆီးရီးယား ဘန်ကာများကို ဆက်လက်တိုက်ခိုက်သည်။ အစ္စရေးလ်၏ ပေါင် ၅၀၀ နှင့် ပေါင် ၁၀၀၀ ခုံးကြီးများသည်၎င်း၊ နပန်းမီးလောင်ခုံးများသည်၎င်း အဆိုပါဘန်ကာကြီးများကို ဖျက်ဆီးနိုင်ရန် မစွမ်းပေ။ အင်တေများဖြင့် အလွန်ထူထဲခိုင်ခံ့စွာ ဆောက်လုပ်ထားသောကြောင့်ဖြစ်၏။ သို့လင့်ကစား အစ္စရေးလ်တပ်များအနေဖြင့် ဆီးရီးယားတို့၏စိတ်ဓာတ်ကို ကျဆင်းရန်နှင့် လုံးဝအိပ်ခွင့်မရရန် ဆယ်မိနစ်စီသာ နား၍ အဆက်မပြတ် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ စနေနေ့မနက်သို့ ရောက်သောအခါတွင်ကား ထိုဘန်ကာကြီးများထဲမှ ဆီးရီးယားများသည် လွတ်ရာကင်းရာသို့ ထွက်ပြေးကြလေသတည်း။

ဗိုလ်ချုပ်အီလာဇာ၏ တပ်များက အစ္စရေးလ်ကျေးရွာများနှင့် နယ်စပ်တစ်လျှောက်ရှိ တပ်စခန်းများကို အမြောက်ကြီးများနှင့်စတင်ပစ်ခတ်သည် ဇွန်လ ၆-ရက်နေ့ကတည်းက ဆီးရီးယား ကုန်းပြင်မြင့်များကို တိုက်ခိုက်လိုသည်။ ထိုမျှသာမက မြေပြင်တိုက်ပွဲကလေး ၃-ခုကိုလည်း အစ္စရေးလ်နယ်မြေအတွင်းသို့ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်တိုက်ခဲ့ကြသည်။ ဂျော်ဒန်၏ စစ်ကူမပေးဘဲနှင့် ဆီးရီးယားတို့ တိုက်ခိုက်နိုင်ကြမည်မဟုတ်ကြောင်း အီလာဇာက သိထားသည်။

သို့သော်လည်း အီလာဇာ၏တိုက်ခိုက်ရေးအစီအစဉ်ကို အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ရွှေ့ဆိုင်းခဲ့ရသည်။ နောက်ဆုံး ရွှေ့ဆိုင်းရခြင်းမှာ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဒါယန်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ကြာသပတေးနေ့မှ သောကြာနေ့အထိ ရွှေ့ဆိုင်း

လိုက်ရခြင်းဖြစ်သည်။ ဆီးရီးယားတို့၏ တိုက်အားလျှော့ပါးသွားအောင်၊ အစွရေးလ် လေတပ်က တိုက်ခိုက်ရန် ဒါယနိက စီစဉ်ပေးခဲ့သည်။

ကြာသပတေးနေ့ညသို့ ရောက်သောအခါ ကုလသမဂ္ဂ၏ အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးတောင်းဆိုချက်ကို လက်ခံသင့်မသင့် စဉ်းစားရန် ဆီးရီးယားတို့အဖို့ ပြဿနာ ပေါ်လာသည်။ အကယ်၍ နယ်မြေအမြောက်အမြား အီဂျစ်ကဲ့သို့ ဆုံးရှုံးနေရလျှင် ထိုမျှမက ပြင်းထန်စွာလည်း အတိုက်ခံနေရလျှင် အပစ်အခတ်ခံနေရလျှင် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကို လက်ခံဖွယ်ရာရှိသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ အစွရေးလ်တို့ အနေဖြင့် စစ်ဆင်ရေး အစီအစဉ် နောက်ထပ် ၂၄နာရီ ရွှေ့ဆိုင်းလိုက်ကြသည်။

ကြာသပတေးနေ့ မနက် ၃-နာရီ မိနစ် ၂၀တွင် အပစ်အခတ်ရပ်စဲ ရေးကို ဆီးရီးယားတို့လက်ခံကြောင်း စစ်မျက်နှာတစ်လျှောက်မှာ စောင့်နေကြသည့် အစွရေးလ်စစ်သားများထံ သတင်းရောက်လာသည်။ အစွရေးလ်စစ်သား အများ အပြားက ခါးခါးသီးသီး မကျေမနပ်ဖြစ်ကြသည်။

ဆီးရီးယားနယ်မြေထဲသို့ မိမိတို့ဝင်တိုက်လိုကြောင်း၊ အီဂျစ်များကို ကျွန်ုပ်တို့ကရုမစိုက်ကြောင်း၊ ဂျော်ဒန်ကိုဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့အနေနှင့် လေးစားမှု လုံးဝ မရှိကြောင်း၊ သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့ အခွံမှန်းဆုံးသော ရန်သူမှာ ဆီးရီးယားပင်ဖြစ် ကြောင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ စုပေါင်းကျေးရွာများကို လွန်ခဲ့သော ၁၉-နှစ်ကတည်းက မနားမနေပစ်ခတ်ခဲ့သူများဖြစ်ကြောင်း စသည်ဖြင့် အစွရေးလ်လေထီးတစ်သား တစ်ဦးက ပြောသည်။

သူသည် တနင်္လာနေ့ညတုန်းက ဆီနိုင်းရှိ အယ်လ်အရစ်ရှိကို လေကြောင်း ချီစစ်ထိုးရာတွင် ပါဝင်ရန် တာဝန်ပေးခြင်းခံခဲ့ရသည်။ သို့ရာတွင် ထိုအစီအစဉ် ကိုဖျက်၍ ဂျော်ဒန်စစ်မျက်နှာသို့ ပို့ခြင်းခံရသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့မနက်တွင် ဆီးရီးယားကို တိုက်ခိုက်ရန်အတွက် ဂါလီလီ ပင်လယ်အနောက် ကမ်းခြေရှိ ဆီးရီးယားသို့ ပို့ခြင်းခံရသည်။ သို့သော် သူ့မဟာ မတိုက်ခိုက်လိုက်ရရှာပေ။

နံနက် ၃-နာရီ ၂၀-မိနစ် (ဒေသခံတော်ချိန်)တွင် အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးကို သတ်မှတ်လိုက်သည်။ အစွရေးလ်က လေကြောင်းချီ တိုက်ခိုက်မှု အားလုံးကို ပြန်လည်ရှုပ်သိမ်းသည်။ အခြေအနေအားလုံး မူလအနေအထားသို့ ပြန်ရောက်သည်။ ထို့နောက်တွင် အမြောက်များဖြင့် ပြန်လည်ပစ်ခတ်ပြန်လေရာ၊ အစွရေးလ် လေတပ်ကလည်း လေကြောင်းချီတိုက်ပွဲကို ဆင်နွှဲလေတော့သည်။

အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်ကို ထိုဒေသ၌ မည်သူက စတင်ချိုးဖောက်သည်ဆိုခြင်းကိုလည်း အတိအကျပြောနိုင်ဖို့ ခက်ပါသည်။ တစ်ခု တော့ရှိသည်။ ဆီးရီးယားနှင့်ပတ်သက်၍ အစွရေးလ်တို့ အသည်းယားနေသည်။

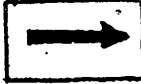
လက်လည်း ယားနေကြသည်။ သည်လိုဖြစ်ပင် အစွရေးလ်နှင့်ဆီးရီးယားတို့ ပြန်လည်စစ်ဖြစ်ကြလေတော့သည်။ ဆီးရီးယားကမူ သူ၏ခိုင်ခံ့လှသောခံတပ်ကြောင်းကြီးများကို အလွန်ကိုးစားနေသည်။ ထိုကဲ့သို့သော ခံတပ်ကြီးများရှိနေသောကြောင့် နယူးယောက်မြို့ကလာသော အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကို၎င်း၊ ဆီးရီးယားမြို့တော် ဒမတ်စ်ကပ်မြို့မှလာသော မိမိတို့ အစိုးရ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို၎င်း လိုက်နာရန် အကြောင်းတစ်စုံတရာမရှိဟု ဆီးရီးယားတပ်သားများက ယုံကြည်ကြသည်။

ထို့ကြောင့် သောကြာနေ့နံနက်၏ နောက်ပိုင်းတွင် တိုက်ခိုက်ရန် အမိန့်ကို စောစောကတည်းက အာသာတမ်းငမ်းရှိခဲ့သော ဗိုလ်ချုပ်အီလာဇာလက်ခံ ရရှိလေတော့သည်။

နံနက် ၁၁-နာရီခွဲသောအခါတွင် ဗိုလ်ချုပ်အီလာဇာ၏ တပ်များသည် စတင်၍ တိုက်စစ်ဆင်နွှဲကြတော့သည်။ ဆီးရီးယားတို့တက်၍ အမှတ်-၁၁၊ အမှတ်-၈ နှင့် အမှတ်-၁၉ အမြဲတမ်း တပ်မဟာကြီးများသည် ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာတွင် နေရာယူ၍ ၎င်းတို့နောက်တန်းတွင် ခြေလျင်တပ်မဟာကြီးနှစ်ခုက တပ်ခွဲနေကြသည်။ အဆိုပါ နောက်ပိုင်းမှ အားဖြည့်တပ်မှာ ကျူနိုက်တရာ မြောက်ဘက်မှ အမှတ်-၉၀နှင့် တောင်ဘက်မှ အမှတ်-၃၂တို့ ဖြစ်ကြသည်။ အဆိုပါဆီးရီးယား တပ်မဟာကြီးများတွင် တင့်ကားတပ်ရင်းတစ်ခုကိုပါ ပူးတွဲချထားသည်။ ၎င်းတို့၏ တိုက်အားမှာ သံချပ်ကာယန္တရားတပ်မဟာနှစ်ခုနှင့် ခေတ်မီလက်နက်များ တပ်ဆင်ထားသော အခြားတပ်မဟာကြီးနှစ်ခုဖြစ်သည်။

သောကြာနေ့မနက် ၁၁-နာရီခွဲတွင် ဆီးရီးယားတို့၏ ကီပါဇိုးကို အစွရေးလ်ကစ၍ စစ်ထိုးသည်။ ဆီးရီးယားတို့၏ ခံစစ်အင်အားအပျော့ဆုံးနေရာဖြစ်ပြီး ချောက်ကမ်းပါးများ အမတ်စောက်ဆုံးနေရာလည်းဖြစ်သော နေရာကိုရွေး

မြေပုံအညွှန်း

	ဂျော်ဒန်တပ်မ ချသော နယ်မြေများ။
	အစွရေးလ် စစ်ကြောင်းများ။

ချယ်စစ်ထိုးခြင်းဖြစ်သည်။ ခြေလျင်တပ်များကို သံချပ်ကာ ယန္တရားတပ် စစ်ကူ ဖြည့်ပေးပြီး မြေပြင်ထက် ပေ-၁၅၀၀ မြင့်သည့် အင်ဖိုက်နှင့် ဇာရီဒါအနီး တောင်ကြော ကို တက်ရောက်တိုက်ခိုက်သည်။

ပထမဆုံး ဘူလ်ဒိုဇာကြီးများကို ရှေ့မှလွှတ်၍ သံချပ်ကာကားများအတွက် လမ်းဖောက်စေသည်။ အင်ဂျင်နီယာများ ဦးစီးသည့် ဘူလ်ဒိုဇာများမှာ အကာအကွယ် မရှိ တက်၍လမ်းဖောက်ခြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ကွေ့ကာကောက်ကာဖြင့် တောင်ပေါ်ကိုဦးတည်ပြီး လမ်းများဖောက်လုပ်ရာတွင် ဆီးရီးယားတို့၏ ပြင်းထန်စွာ ပစ်ခတ်ခြင်းကို ခံရသည်။

ထိုတိုက်ပွဲ၌ အစ္စရေးလ်တို့၏ အကျအဆုံးမှာ များပြားလွန်းလှသည်။ တပ်ရင်းမှူး ဒု-ဗိုလ်မှူးကြီးဗိုဇာကလိန်းသည်လည်း ထိုတိုက်ပွဲမှာ ကျဆုံးသွားသည်။ ဒု-တပ်ရင်းမှူးက တပ်ကိုအုပ်ချုပ်ကာ ဆက်လက်တိုက်ခိုက်သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် လည်း အကျအဆုံးတွေများလှသည်။ ဆီးရီးယားတို့က တင့်ကားကြီးများကို မြေတွင်မြှုပ်ပြီး ရှေ့မှခံထားသည်။ ထိုတင့်ကားတို့ရှိ အမြောက်များမှာ မြေညီပြင်၏ အထက်သို့သာ ပစ်ခတ်နိုင်သော အမြောက်များဖြစ်သည်။

နောက်ဆုံးတွင် တောင်ကုန်းပေါ်သို့ မိကျောင်းသွား တွား၍တက်လာ သော အစ္စရေးလ်ခြေလျင်တပ်က မြေ၌မြှုပ်ထားသည့် ဆီးရီးယားတင့်ကားများကို ဖော်ထုတ်ပစ်လိုက်သည်။ ဟတုတ်ကျင်းများ၏အပေါက်ကိုဖွင့်ကာ အတွင်းသို့ လက်ပစ်ဗုံးများပစ်သွင်း၏။ ရှေ့မှတက်၍ လမ်းဖောက်ပေးသော ဘူလ်ဒိုဇာ ၈-စင်း အနက် ၅-စင်းသာ ပြန်လာနိုင်သည်။ သို့သော်လည်း ထိုဘူလ်ဒိုဇာများ၏ ဒရိုင်ဘာများ လူစု ပြန်ရောက်မလာနိုင်တော့ချေ။

အစ္စရေးလ်ခြေလျင်တပ်က ဆီးရီးယားတို့၏ တယ်လ်အဇာဗီယပ်၊ တယ်လ်ဖါကာရ်နှင့် ဘိုဘရာဗီးစခန်းများကို တိုက်ခိုက်သည်။ ထိုစခန်းများအနက် တယ်လ်ဖါကာရ်သည် အခိုင်မာဆုံး အားအကြီးဆုံးဖြစ်ပြီး အပြင်းထန်ဆုံး တိုက်ခိုက် ကြရသည်။ ခြေလျင်တပ်ရင်း၏ ပထမတပ်ဦးက သံဆူးကြိုးကာထားသော ခံတပ်သို့ ရောက်လာသည်။ တပ်ဦး နောက်မှကပ်၍လိုက်ပါလာသည့် ဒုတိယစစ်ကြောင်းက သံဆူးကြိုးများနှင့် မိုင်းထောင်ထားသောနယ်မြေကို ကျော်လွန်ချီတက်သွားသည်။ ထို့နောက်မှ လိုက်ပါလာသည့် တတိယစစ်ကြောင်းက ကတုတ်ကျင်းများကို ချဉ်းကပ်မိသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အီလာဇာက ဤတိုက်ပွဲကြီးသည် လက်သီးနှင့်ထိုး၊ ဓားနှင့်ထိုး ရိုင်ဖယ်သေနတ်ဒင်နှင့် ရိုက်ရုံမျှမက၊ သွားနှင့်ပါ ကိုက်ပြီးတိုက်ရသော တိုက်ပွဲဖြစ်ပါသည်ဟုဆိုသည်။ နောက် ၃-နာရီ အကြာတွင် ယင်းစခန်းများကို သိမ်းပိုက်ရရှိလေသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဆီးရီးယား အမြောက်ကြီးများက စစ်ထိုးနေသည့် အစွဲရေလဲတပ်များကို ပစ်ခတ်မည့်အစား နှစ်ပေါင်းမြောက်များစွာ အကျင့်ရလာ ခဲ့သည့်အတိုင်း အစွဲရေလဲကျေးရွာများကိုသာ ပစ်ခတ်နေသည်။ သို့သော် အစွဲ ရေလဲကျေးရွာများရှိ မိန်းမများနှင့်ကလေးများမှာ ဗုံးခိုကျင်းများအတွင်း၌ ခို အောင်းနေကြလေရာ သူတို့၏ ပစ်ခတ်မှုများသည် ထိရောက်မှုမရှိတော့ချေ။

၄-ရက်အကြာ တိုက်ပွဲအပြီးတွင် ဆီးရီးယားတို့၏ အမြောက်ဒဏ်ကြောင့် အစွဲရေလဲကျေးရွာများတွင် အိမ်-၂၀၅လုံး၊ ကြက်ခြံ-၉ခု၊ လယ်ထွန်စက်တံ ၂- လုံး၊ ကလပ်-၃ခု၊ ထမင်းစားခန်း-၁ခု၊ စပါးကျို-၆လုံး၊ လယ်ထွန်စက်-၃၀နှင့် မော်တော်ကား-၁၅စင်းအပြင်၊ စိုက်ပျိုးရေးကေ-၂၅၀ခန့် ပျက်စီးသွားသည်။ ထိုကျေးရွာများမှ ယောက်ျား ၂ယောက်သေဆုံးပြီး ၁၆-ယောက် ဒဏ်ရာရသည်။ ထိုတိုက်ပွဲများဖြစ်ပွားနေစဉ်အတွင်း ကျေးရွာများကို ပစ်ခတ်ခြင်းမှရပ်ဆိုင်းပြီး၊ မိမိကိုလာတိုက်နေသည့် စစ်သားများကိုသာပစ်ရန် ရှုရှုက အမိန့်ပေးသော ရေဒီယို သတင်းကို အစွဲရေလဲတို့ ဖမ်းယူရရှိလေသည်။

ထိုအချိန်မှာပင် ဗိုလ်ချုပ်အီလာဇာက ဘေးနှစ်ဖက်မှပန်း၍ တိုက်ခိုက် မှုကိုပြုသည်။ ဂိုနင်နှင့်အက်ရီတူရာဒေသများကိုတိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဂိုနင်ကို တက်ရောက်တိုက်ခိုက်နေသည့်တပ်များအား ရာဇီရီလမ်းမှတဆင့် စနေနေ့ မနက် တွင် စစ်ကူများပို့လိုက်သည်။ ညပိုင်းသို့ရောက်သောအခါတွင် တောင်ကုန်းများ ပေါ်ရှိ တံတားထိပ်နှစ်ခုသို့ ဆိုက်ရောက်လာသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အီလာဇာက မိမိတို့၏ တိုက်ပွဲမှာ လွန်စွာခက်ခဲကြောင်း၊ တင့်ကားများကို အသုံးချရန်နှင့် နောက်ပိုင်းမှ အားဖြည့်ထောက်ပံ့မှုများ ပို့ပေးရန်မှာ မလွယ်ကူဆုံးအလုပ်ဖြစ်ကြောင်း ပြောလေ သည်။

နောက်တစ်နေ့မနက်တွင် အစွဲရေလဲလေတပ်က ပြင်းထန်စွာ ကူညီ တိုက်ခိုက်ပေးသည်။ ဒုတိယအဆင့်အနေဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ရာသို့ ဦးတည်ကာ ချီတက် လာသည်။ ယနေ့မနက် အရုဏ်အတက်တွင် တယ်လ်တစ်မရာမြို့ကို ဦးတည်၍ အစွဲရေလဲသံချပ်ကာတပ်က တိုက်ခိုက်လျက်ရှိသည်။ ဘာနီယာကို သိမ်းပိုက်ရာတွင် ဆီးရီးယား လီဘာနွန်နယ်စပ်တစ်လျှောက် မြောက်ပိုင်းဒေသကြီးတစ်ခုလုံးကို အစွဲရေလဲတို့က ရှင်းလင်းပစ်လိုက်နိုင်သည်။

တိုက်ပွဲ၏အဓိကအုပ်စုက ကျွန်ုပ်တို့ရာသို့ ဦးတည်ချီတက်လာသည်။ သံချပ်ကာ ယန္တရားတပ်သည် ရာဇီရီကိုဦးတည်ကာ တောင်များပေါ်မှ ခက်ခဲစွာ ချီတက်လာခဲ့ရသည်။ များပြားလှသော တင့်ကားဖျက်အမြောက်များ၏ ခုခံပစ် ခတ်ခြင်းကို ကျော်လွန်လာခဲ့နိုင်သည်။ ဂိုလာနီတပ်မဟာသည် ဘာနီယာဒေသ

ကို သိမ်းပိုက်ပြီးသောအခါ ဆီးရီးယားတပ်များကို မြို့တွင်းမှ မောင်းနှင်ထုတ်ရန်အတွက် ကျွန်ုပ်တို့တရားရှိသည့် ဆက်လက်ချီတက်လာသည်။ စနေနေ့ မွန်းလွဲတစ်နာရီတွင် ကျွန်ုပ်တို့တရားရှိသည့် ပိုင်းရံထားလိုက်ပြီး ၂-နာရီခွဲတွင် သိမ်းပိုက်ရရှိသည်။ တိုက်ပွဲသည် ၂၇-နာရီတိုင်တိုင် ကြာမြင့်သည်။ ဆီးရီးယားတို့ဘက်မှ တပ်မဟာ ၂-ခုသာလျှင် မပျက်မစီးဘဲ ကျန်ရှိနေကာ ဒေသစစ်ကပ်မြို့တော်ကို ကာကွယ်နိုင်ရန်အတွက် ပြန်ဆုတ်သွားသည်ဟု အစ္စရေးလ်တို့က ယုံကြည်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အီလာဇာက ကျွန်ုပ်တို့တရားရှိသည့် မိမိတို့သိမ်းပိုက်ပြီးသောအခါတွင် နယ်နိမိတ် လမ်းကြောင်းများကို အနည်းငယ် ပြုပြင်ရသည်မှအပ လုပ်စရာ ဘာမျှ မရှိတော့ပါ။ ဒေသစစ်ကပ်မြို့သို့ သွားရာလမ်းသည် လုံးဝပွင့်နေပြီး ၎င်းတို့၏ မြို့တော်ကိုပါ ၃၆-နာရီအတွင်း သိမ်းပိုက်နိုင်မည်ဟု မိမိတို့ယုံကြည်ပါသည် စသည်ဖြင့် ပြောသည်။

ဆီးရီးယားဘက်မှ ၁၀၀၀-ခန့်ကျဆုံးပြီး ၆၀၀-ခန့် စစ်သံ့ပန်းအဖြစ် ဖမ်းဆီးရမိသည်။ အစ္စရေးလ်ဘက်က ၁၁၅-ယောက်ကျကာ၊ ၃၀၆-ယောက်က ဒဏ်ရာရသည်။ ဆီးရီးယားဘက်တွင် တင့်ကားပေါင်း ၁၀၀-ခန့် ပျက်စီးသည်။ မပျက်စီးသေးသော တင့်ကား ၄၀-ခန့်ကို အစ္စရေးလ်တို့က သိမ်းယူရရှိသည်။ ဆီးရီးယားအမြောက်တပ်ရင်းက ၈-ခုမှ အမြောက်ကြီးများအနက် ငါးဆယ်ရာခိုင်နှုန်း ပျက်စီးသွားသည်။ ကျန်တစ်ဝက်မှာ အစ္စရေးလ်တို့၏လက်တွင်းသို့ ရောက်လာသည်။

ထိုနေ့မနက်စောစောပိုင်းက ဗိုလ်မှူးချုပ် အီလာတ်ပလက် ဦးဆောင်သော တပ်သည် ဂါလီလီပင်လယ်တောင်ဘက်စွန်းမှနေ၍ ဆီးရီးယားတွင်းသို့ ထိုးဖောက် ဝင်ရောက်လာသည်။ ခြေလျင်တပ်တစ်ခုက တာဝန်ပစ်မြို့ကို တက်ရောက်သိမ်းပိုက်သည်။ သံချပ်ကာ ယန္တရားတပ်တစ်ခုက ယာမောက်တောင်ကြားသို့ တက်ရာလမ်းကို ရှာဖွေပြီး တိုက်ခိုက်လာသည်။ လေထီးတပ်တစ်ခုကမူ ရဟတ်ယာဉ်များဖြင့် လိုက်ပါလာရာ ဆီးရီးယားတပ်များ၏နောက်ပိုင်းမှ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်သည်။ အခြေခံယန္တရားတပ်သည်လည်း ထိုနေ့မနက်၌ပင် ဆီးရီးယားတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ကာ ဒါဘာရှိရေးမြို့ကိုဖြတ်၍ နယ်မြေတစ်ခုလုံးကို တက်ရောက်သိမ်းပိုက်သည်။ ထို့နောက် ဗိုလ်မှူးချုပ် အီလာတ်ပလက်၏တပ်များနှင့် ဘော်မီယေးမြို့တွင် ပူးပေါင်းမိကြသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ပလက်၏တပ်မှ ရဟတ်ယာဉ်ဖြင့် ဆီးရီးယားအတွင်းသို့ ဆင်းခဲ့သည့် လေထီးတပ်သားတစ်ဦးက သူ့အတွေ့အကြုံကို ပြန်ပြောပြရာတွင် ဆီးရီးယားတွင်းသို့ရောက်အောင် ၆-မိနစ် ပျံသန်းရပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် စစ်သား ၄-ယောက် ပစ်ခတ်နေသော ဆီးရီးယား လေယာဉ်ပစ်အမြောက်ကြီးကို ကျော်လွန်ခဲ့

ပါသည်။ သို့သော် သူတို့က မပစ်ပါ။ ရန်သူလာပါလျက်နှင့် မပစ်ခတ်သော ဤအပြုအမူမျိုးကို အာရပ်စစ်တပ်မှတစ်ပါး ကမ္ဘာပေါ်တွင် မည်သည့်နေရာတွင်မှ မြင်ရမည်မဟုတ်ပါ။

ကျွန်တော်တို့သည် ဖစ်မြို့၏အပြင်မှ စစ်စခန်းတစ်ခုကို သိမ်းပိုက်ပါသည်။ ထိုစခန်းတွင် စစ်သားအားလုံး ထွက်ခွာသွားကြပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစခန်း၏ ဂိတ်ပေါက်ဝတွင် အစောင့်တစ်ဦး စောင့်နေပါသည်။ စခန်းအတွင်း၌ အစားအစာကို ရှာ၍မတွေ့ပါ။ သို့သော် ချောကလက်နှင့်အော်ဒီကလုံး ရေမွှေးများကိုမူကား အများအပြား တွေ့ရပါသည်။ တင့်ကားများအတွင်းမှာပင်လျှင် ချောကလက်နှင့် အော်ဒီကလုံး ရေမွှေးပုလင်းများကို တွေ့နိုင်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ဖစ်မြို့သို့ရောက်ရှိနေခိုက် ရေတပ်မတော်သားအချို့ ကျွန်တော်တို့နှင့် လာပေါင်းပါသည်။ သူတို့သည် ပင်လယ်ထဲတွင် တိုက်ခိုက်စရာမရှိသောကြောင့် တိုက်ရလို တိုက်ရငြား ကုန်းပေါ်သို့တက်လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကုန်းပေါ်သို့တက်၍ တိုက်ပွဲရှာသော ရေတပ်သားများဖြစ်ပါသည် စသည်ဖြင့် ပြောကြားသည်။

အာရပ်နှင့်အစ္စရေးလ်တို့ဆင်နွှဲသော ၆-ရက်စစ်ပွဲသည်ကား စနေနေ့ ညဦး ၇-နာရီခွဲတိတိတွင် ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး ထပ်မံအဆိုပြုချက်ကို ဆီးရီးယားနှင့် အစ္စရေးလ်တို့က လက်ခံလိုက်ခြင်းအားဖြင့် ပြီးဆုံး၍ သွားပါသတည်း။

အခန်း - ၁၁

၆-ရက် စစ်ပွဲပြီးဆုံးသော်

၁၉၆၇-ခုနှစ် ဇွန်လ ၅-ရက် တနင်္လာနေ့ နံနက် ၇-နာရီ ၄၅-မိနစ်မှစ၍ ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် အစ္စရေးလ်နှင့် အာရပ်နိုင်ငံများ၏ စစ်ပွဲမှာ ၁၉၆၇- ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၀-ရက် စနေနေ့ညအကူး ၇-နာရီခွဲတွင် ပြီးဆုံး၍သွားပါသည်။ ၆-ရက်ကြာ တိုက်အပြီး ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး အဆိုပြုချက်ကို လက်ခံကာ ပြီးဆုံး၍သွားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၆-ရက်စစ်ပွဲအပြီးတွင် အနီးနှင့်အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ၌ အင်အား အကြီးဆုံးနိုင်ငံ ဖြစ်လာသည်မှာ အစ္စရေးလ်ပင်ဖြစ်ကြောင်း တစ်ကမ္ဘာလုံးက သဘော ပေါက်ကြရပါပြီ။ တူရကီနိုင်ငံမှလွဲ၍ ထိုဒေသတွင် အစ္စရေးလ်တို့၏ လေတပ်နှင့် ကြည်းတပ်သည် အတော်ဆုံး ဖြစ်လာပါသည်။ လူဦးရေ ၂-သန်းခွဲ မျှသာရှိသော အစ္စရေးလ်နိုင်ငံက လူဦးရေ သန်း-၄၀ရှိသော အာရပ်နိုင်ငံများကို အံ့တုတိုက်ခိုက်ရင်း ဖြင့် ဂုဏ်သိက္ခာကြီးမြင့်လာသည်။ နိုင်ငံရေးသိက္ခာအရလည်း အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ တွင် များစွာတက်၍သွားသည်။

အစ္စရေးလ်တို့၏ အောင်ပွဲသည် အာရပ်ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံးကိုသာ အရှုံးနှင့်ရင်ဆိုင်ရစေသည်မဟုတ်၊ ဆိုဗီယက်နိုင်ငံကိုပါ ရှုံးနိမ့်စေလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကုန်ဆုံးခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း ၂၀-ခန့်အတွင်းတွင် အရှေ့ပိုင်းဒေသ၌ ရုရှတို့က နိုင်ငံရေး ကျားကွက် ကစားခဲ့သည်။ ဗြိတိသျှ၊ ပြင်သစ်နှင့်အမေရိကန်တို့၏ စစ်ရေး နိုင်ငံရေးနှင့်

စီးပွားရေး ဩဇာအာဏာများကို ထိုဒေသအတွင်းမှ ဖယ်ရှားပစ်ကာ သူ၏ဩဇာ အာဏာများကို အစားထိုးခဲ့သည်။ ၁၉၅၅-ခုနှစ်မှစ၍ သမတနတ်ဆာနှင့်ပေါင်းပြီး ထိုဒေသကို လက်နက်တပ်ဆင်ပေးခဲ့သည်။ အယ်လ် ဂျီနိုးယား၊ အီဂျစ်၊ ဆီးရီးယား၊ အီရတ်၊ ယီမင်းနှင့် ဆိုမာလီယာနိုင်ငံများကို စီးပွားရေးအကူအညီများပေးခဲ့သည်။ ယခုမူ သူ့ကူညီထောက်ပံ့ထားသော နိုင်ငံများ အရှုံးနှင့်ရင်ဆိုင်ရသောကြောင့် ဆိုဗီယက်နိုင်ငံသည်လည်း ကျူးဘားဒုံးပျံ စခန်းများ ပဋိပက္ခတွင် ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်ထက် ယခုဆုံးရှုံးမှုက ပို၍ကြီးမားချေသည်။

ဆိုဗီယက်ဝန်ကြီးချုပ် ကိုဆီဂင်နှင့် သမတဂျန်ဆင်တို့နှစ်ဦး ဂလပ်စ် ဘိုရိုမြို့တွင် ရင်းရင်းနှီးနှီးဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ဆွေးနွေးအပြီး ဆိုဗီယက် နိုင်ငံအနေဖြင့် အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသတွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် စစ် မြေပြင်မဖြစ်လိုကြောင်း ခန့်မှန်း၍ရပါသည်။ သို့သော် စစ်ဖြစ်ပြီးနောက် ရက် သတ္တ ၂-ပတ်အတွင်းမှာ ဆိုဗီယက်နိုင်ငံနှင့် အရှေ့အုပ်စုနိုင်ငံများမှ အကြီးစား သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေး လေယာဉ်ပျံကြီးပေါင်း ၅၀၀-ခန့် ကိုင်ရိုမြို့မှာ ဆင်းသက်ခဲ့ပါသည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေ၊ အစွရေးလ်နိုင်ငံ၏ ၁၉-နှစ်ကြာ သမိုင်းတစ်လျှောက် တွင် သူ၏အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများထက်ပို၍ အင်အားကြီးသော တိုင်းပြည်တစ်ပြည် ဖြစ်ခဲ့သည်မှာ အမှန်ပင်။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီးရှိ ဂျူးအမျိုးသားများအားလုံး၏ ဂုဏ်သိက္ခာကိုပါ မြှင့်တင်၍ ပေးလိုက်သော အောင်ပွဲဟုလည်းဆိုနိုင်ပါသည်။ ထိုမျှသာမက အာရပ်အမျိုးသားတို့၏ ညီညွတ်ရေးမှာ အတုကြီးဖြစ်ကြောင်း ထုတ်ဖော်လိုက်သည်ဟုလည်း ဆိုနိုင်သည်။

အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးသည် အစွရေးလ်တို့လက်တွင်း၌ အာရပ်နယ်မြေ အမြောက်အမြားကို ချန်ရစ်ထားခဲ့ရသည်။ အီဂျစ်တို့၏ ဂါဇာကမ်းမြောင်းအထိ ဆီနိုင်းကျွန်းဆွယ်ကြီးတစ်ခုလုံးသည်၎င်း၊ ဂျော်ဒန်တို့၏ ဂျေရုဆလင်မြို့ဟောင်း နှင့် အနောက်ဘက်ကမ်းဒေသသည်၎င်း၊ ဆီးရီးယားတို့၏ ဂိုလန်ကုန်းပြင်မြင့်များ သည်၎င်း၊ အစွရေးလ်နိုင်ငံ၏ ပိုင်နက်နယ်မြေများဖြစ်လာခဲ့လေပြီ။ ဆီးရီးယား တို့၏ ဂိုလန်ကုန်းပြင်မြင့်များကို သိမ်းပိုက်လိုက်ခြင်းအားဖြင့် နှစ်ပေါင်းများစွာ အစွရေးလ် တောင်သူလယ်သမားများ ခံစားခဲ့ရသော ဆီးရီးယား၏အမြောက်အဇာန်နှင့် လက်ဖြောင့် တပ်သားများ၏ အန္တရာယ်မှ သူတို့ကင်းဝေးကြလေပြီ။

နယ်မြေတစ်ခုလုံးကို ခြွံ့ခြံကြည့်လျှင် အစွရေးလ်၏ လုံခြုံမှုမှာ များစွာ စိတ်ချလာရကြောင်း မြင်တွေ့ရသည်။ ရှစ်အယ်လ်ရှိတ်ကို သိမ်းပိုက်ထားခြင်း အားဖြင့် အစွရေးလ်သင်္ဘောများ လွတ်လပ်စွာ သွားလာနိုင်မှုကို အာမခံချက် ရရှိနိုင်သည်။ ရပ်စ်ဆူဒါန်ဒေသမှာ သဲကန္တာရတစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဖြစ်သဖြင့် တန်ဖိုးမရှိဟုဆိုနိုင်သော်

လည်း ရေနံပိုက်အလုံးပေါင်း ၁၅၀၂၀၀တို့သည် ထိုဒေသကို ဖြတ်၍ သွားကြသည်။ ထို့ကြောင့် အစ္စရေးလ်တို့အတွက် ရေနံလုံလောက်ရေးမှာ ပူစရာမလိုတော့ပါ။

အစ္စရေးလ်နိုင်ငံ၏ တည်ရှိမှုကို အာရပ်နိုင်ငံများက အသိအမှတ်မပြုခဲ့ကြချေ။ ယခုစစ်ပွဲပြီးသောအခါတွင်လည်း အသိအမှတ်ပြုမည့် သဏ္ဍာန် မတွေ့ရပါ။ ထို့ကြောင့် အစ္စရေးလ်သည် အာရပ်နိုင်ငံများနှင့် ဆက်လက်၍ အငြင်းပွားနေရဦးမည်သာဖြစ်သည်။

ဇွန်လ ၂၇-ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသော အစ္စရေးလ်ပါလီမန်လွှတ်တော်က ဥပဒေ ၃-ခုကို လက်ခံအတည်ပြုလိုက်သည်။ ထိုဥပဒေထဲတွင် ဂျေရုဆလင်မြို့ဟောင်းကို သိမ်းပိုက်ခြင်းနှင့် နောက်တစ်နေ့၌ မြို့သစ်နှင့်ပူးပေါင်းပေးလိုက်ခြင်းကို လက်ခံလိုက်သောဥပဒေဖြစ်သည်။ သိမ်းပိုက်ရယူပြီးဖြစ်သည့် နယ်မြေများနှင့် ပတ်သက်၍ စေ့စပ်ဆွေးနွေးမှုကို အစ္စရေးလ်က လက်ခံကောင်း လက်ခံချေမည်။ သို့သော် ထိုသို့ဆွေးနွေးရာတွင် ဂျေရုဆလင်မြို့တော်ဟောင်းကိုကား လုံးဝထည့်သွင်းဆွေးနွေးလိမ့်မည်မဟုတ်ကြောင်း အလွန်သေချာသည်။ ဘယ်သောအခါတွင်မှလည်း ပြန်၍ပေးတော့မည်မဟုတ်ပါ။ ဤမြို့ကိုပြန်လည်ရရှိရန်နှင့် ခြေချခွင့်ကို နှစ်ပေါင်းများစွာကတည်းက မျှော်မှန်းတမ်းတခဲ့ရသည်။ ယခုမှ အကောင်အထည်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်သည်။

ဇွန်လ ၉-ရက် သောကြာနေ့တွင် ဆီးရီးယားနှင့်အစ္စရေးလ်တို့သည် ဆက်လက်တိုက်ကြဆဲပင်ရှိသည်။ ထိုနေ့တွင် တစ်ကမ္ဘာလုံး အံ့အားသင့်သွားသော သတင်းတစ်ပုဒ် ပေါ်ထွက်လာပါသည်။

ထိုသတင်းသည် လက်ဝယ်ရရှိထားသည့် ရာထူးအားလုံးမှ နှုတ်ထွက်လိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း အသံလွှင့်ကြေညာသည့် ပြည်ထောင်စုအာရပ်သမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတကြီးနတ်ဆာ၏ အသံလွှင့်ချက်ပင်ဖြစ်သည်။ ကိုင်ရိုရေဒီယံနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားမှနေ၍ အသံလွှင့်ကြေညာသော နတ်ဆာ၏မိန့်ခွန်းမှာ ...

ညီအစ်ကိုများခင်ဗျား ...

ကျွန်တော်တို့တစ်တွေဟာ အောင်ပွဲခံနေတဲ့အချိန်မှာပဲဖြစ်ဖြစ် ရုံးနိမ့်နေရတဲ့အချိန်မှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ချိုမြသာယာတဲ့အချိန်တွေမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ခါးသီးဆိုးဝါးတဲ့အချိန်တွေမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အတူတကွ လက်တွဲနေထိုင်ခဲ့တဲ့ အစဉ်အလာရှိခဲ့ပါ့တယ်၊ ရင်ထဲအသဲထဲ နှလုံးထဲမှာ ရှိနေတာတွေကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောခဲ့ကြ

ရုံမက ပြောစရာအဖြစ်မှန်တွေကိုလဲ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် အတိအလင်း ပြောခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ထုံးတမ်းစဉ်လာပါပဲ။ လွန်ခဲ့တဲ့ရက် အနည်းငယ်အတွင်းက ကျွန်တော်တို့ ကြုံတွေ့ခဲ့ရတဲ့ ဆုံးရှုံးမှုတွေကို ဖုံးကွယ် မထားနိုင်ပါဘူး။ မှန်ကန်တဲ့ စကားကိုပြောရရင် ကျွန်တော် ထမ်းဆောင်နေရတဲ့ တာဝန်ဝတ္တရားတွေအားလုံးက ကျွန်တော် နှုတ်ထွက်ချင်ပါပြီ။ ကျွန်တော့်ကို ပိုင်းဝန်းကူညီကြပါ။ ကျွန်တော်ယူထားသမျှ အုပ်ချုပ်ရေး၊ နိုင်ငံရေး ရာထူးတွေ အားလုံးကို စွန့်လွှတ်လိုက်ဖို့ ကျွန်တော်ဆုံးဖြတ်ပြီးပါပြီ။ ကျွန်တော်ဟာ သာမန် နိုင်ငံသားတစ်ယောက်အနေနဲ့ပဲ နေရပါစေတော့ ... စသည်ဖြင့် ပါရှိသည်။

စစ်ဖြစ်ပြီး ၃-ရက်အကြာ ဇွန်လ ၇-ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ထုတ် အီးဗန်ဒ်း စတင်းဒတ် သတင်းစာတွင် အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသရေးရာများနှင့်ပတ်သက်၍ ကျွမ်းကျင်သူ မစ္စတာကင်မ်ချေက သမ္မတနတ်ဆာသည် ပြည်တွင်းရေးအခက် အခဲများနှင့် ရင်ဆိုင်နေရကြောင်း၊ အီဂျစ်လက်နက်ကိုင်တပ်များအားလုံး၏ စစ်သေနာပတိချုပ်အဖြစ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမိုတာဂီက တာဝန်ယူလိုက်ကြောင်း စသည် ဖြင့် ရေးသားလိုက်သည်။ ထိုမျှသာမက သမ္မတနတ်ဆာ၏နေရာကို ဆက်လက် ယူမည်သူမှာ ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်းဖြစ်သူ လက်ရှိ ဒုသမ္မတ ဇာရီယာမိုတီဒင် ဖြစ်နိုင် ကြောင်းဖြင့်လည်း မစ္စတာကင်မ်ချေက ဟောကိန်းထုတ်ခဲ့သည်။

၎င်း၏ဟောကိန်းမှာ များစွာမှန်ကန်လှလေသည်။ သမ္မတနတ်ဆာ ရာထူးမှနှုတ်ထွက်သောအခါတွင် မိမိ၏နေရာများအားလုံး ဒုသမ္မတမိုတီဒင်အား လွှဲပြောင်းပေးကြောင်း ပြောကြားခဲ့လေသည်။

သို့သော်လည်း နောက်တစ်နေ့သို့ရောက်သောအခါတွင် အီဂျစ်ပြည်သူ တစ်ရပ်လုံး၏ဆန္ဒအရ မိမိသမ္မတအဖြစ် ဆက်လက်တာဝန်ယူသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာသည်။ တစ်ဖန် နတ်ဆာသည် တပ်မတော်၏ လက်ထဲ၌ ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်း ထားခြင်း ခံနေရပြီဖြစ်ကြောင်း ကောလာဟလသတင်း ဆက်တိုက်ပေါ်ထွက်လာ ပြန်သည်။

တနင်္ဂနွေနေ့သို့ရောက်သည်တွင် ဆီနိုင်းဒေသတပ်များ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မိုတာဂီ လေတပ်စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မိုဟာမက်မာမွတ်နှင့် ရေတပ်စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆိုလီမန်အစ်ဖ်တို့ သုံးဦး၏နှုတ်ထွက်စာများကို မိမိလက်ခံလိုက်ကြောင်းဖြင့် သမ္မတ နတ်ဆာက ကြေညာသည်။ လက်နက်ကိုင်တပ်များအားလုံး၏ စစ်သေနာပတိချုပ် အဖြစ် နတ်ဆာပင်လျှင် ဆက်လက်တည်မြဲနေသည်။ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ရာထူးသစ်တစ်ခုကို ဖန်တီးကာ၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဖေါ်ဒ်အား ခန့်ထားလိုက်သည်။ သမ္မတနတ်ဆာ၏နေရာကို လွှဲပြောင်းပေးခြင်းခံရသော မိုတီဒင်နှင့် အာရပ်ဆိုရှယ်လစ်

သမ္မတအတွင်းရေးမှူးဟောင်း အလီစက် ဗရိတိုနှစ်ဦးကိုပါ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်များအဖြစ် ခန့်ထားလိုက်သည်။

အစွဲရေးလုံခြုံတော် တယ်လ်အစ်မြို့၌ ဇွန်လ ၁၁-ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်ဂါဗ်က သတင်းစာကွန်ဗလင့်တစ်ရပ် ကျင်းပသည်။ စစ်ပွဲအတွင်း အီဂျစ် စစ်သား ၇၀၀၀ မှ ၁၀၀၀၀ ကြား သေဆုံးပြီး ထောင်ပေါင်းများစွာ ဒဏ်ရာရကြကြောင်း၊ တင့်ကားပေါင်း ၇၀၀-ကျော်ကို အချို့သိမ်း၍ အချို့ဖျက်ဆီးခဲ့ကြောင်း။

ဆီနိုင်းတွင် ကျန်နေသေးသည့် အီဂျစ်စစ်သားများမှာ အစာမရှိ၊ ရေမရှိ၊ အစိုးအကာမရှိဘဲ သဲကန္တာရအပူရှိန်ထဲမှာ ခြေလျင်ပြန်သွားနေကြကြောင်းဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ဂါဗ်က ပြောကြားသွားသည်။

စစ်ဖြစ်နေသော ရက်သတ္တပတ်အတွင်း၌ ကိုင်ရိုမြို့၌ ကောလာဟလ သတင်းများ ပလူပျံနေသည်။ သမ္မတနတ်ဆာသည် သေနတ်ပြောင်းဝတွင် ရောက်နေပြီး ရာထူးမှနှုတ်ရပြီဟူ၍၎င်း၊ လေတပ်နှင့်ကြည်းတပ်တို့ ကွဲကုန်ကြ ပြီဟူ၍၎င်း အမျိုးမျိုးပြောဆိုနေကြခြင်းဖြစ်သည်။

အီဂျစ်တို့ကြိုလိုက်ရသည့် ကြမ္မာဆိုးများ ရင်းစား ပြန်ရနိုင်ရေးအတွက် မှာမှု၊ ဆိုဗီယက်နိုင်ငံ၏ အကူအညီများပေါ်တွင် အများဆုံးတည်ရှိပေသည်။ ဆိုဗီယက်သမ္မတ ပေါ်ဒီဂေါ့ရနီကိုင်ရိုသို့ အလည်ရောက်လာပြီးသည့် နောက်တစ်နေ့ ဇွန်လ ၂၅-ရက်နေ့တွင် ခရီးသည်တင် လေယာဉ်ပျံ ကုမ္ပဏီများအား တစ်နာရီ ကြိုတင်နိတ်ပေးပြီး ကိုင်ရိုနိုင်ငံတကာလေဆိပ်ကို ပိတ်ထားလိုက်သည်။ ဆိုဗီယက်တို့၏ ကြီးမားသော လေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ပေးမှုကြီး၏ အစပင် ဖြစ်လေသည်။ အီဂျစ်တို့၏ အဆုံးအရှုံးကို မည့်သည့်အတိုင်းအတာအထိ အစားထိုးပေးမည်ဆိုခြင်းကိုမူ ဆုံးဖြတ်ရန် ယခုအချိန်အထိ မဖြစ်နိုင်သေးချေ။

အီဂျစ်၏ သတ္တိရှိသော တပ်မတော်နှင့် လေတပ်ဖြစ်လာအောင် လှေ့ကျင့်ပေးရန်မှာကား များစွာအချိန်ကြာမြင့်ချေဦးမည်။

ဇွန်လ ၂၉-ရက်နေ့တွင် ဤစာအုပ် ရေးသားသော သားအဖနှစ်ဦး အနက် သားဖြစ်သူနှင့် အစွဲရေးလုံဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဒေးဗစ်ဘင်ဂူရီယံတို့ တွေ့ကြုံသည်။

ဘင်ဂူရီယံက ဤစာအုပ်ရေးသူအား ပြောပြရာတွင် တိုင်ရန်ရေလက်ကြားမျှသာမဟုတ် စူးအက်တူးမြောင်းအတွင်း၌ပါ အစွဲရေးလုံသင်္ဘောများ လွတ်

လပ်စွာသွားလာခွင့်သည် နိုင်ငံတကာ ဥပဒေအရ ရှိရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဂျေရှုဆလင်မြို့သည်လည်း ဂျူးလူမျိုးတို့၏ မြို့အဖြစ် ထာဝရဆက်လက်တည်ရှိနေရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ကျန်သောနယ်မြေအားလုံးကိုမူ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် အာမခံနိုင်မည်ဆိုက အစ္စရေးလ်က လုံးဝယူမည်မဟုတ်ကြောင်း၊ မိမိတို့သည် ငြိမ်းချမ်းရေးကိုသာ လိုချင်ကြောင်း၊ ယခုစစ်ဖြစ်ရသောကြောင့် မိမိတို့ အမျိုးသားပေါင်း ၇၀၀-ကျော် ကျဆုံးခဲ့ရကြောင်း စသည်ဖြင့် အစ္စရေးလ်နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်ကြီး ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဘင်ဂူရီယံက ပြောပြလေသည်။

ဂျေရှုဆလင်ကို သိမ်းပိုက်လိုက်သည်မှအပ ကျန်နယ်မြေများနှင့်ပတ်သက်သည့် ပြတ်သားသော သဘောထားကို အစ္စရေးလ်အစိုးရ တစ်စုံတစ်ရာ တိတိကျကျ ထုတ်ဖော်ခြင်း မပြုသေးချေ။ ကျေနပ်လောက်သည့် ဖြေရှင်းချက်ကို မရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ၁၉၄၈-ခုနှစ် အတိုက်အခိုက် ရပ်စဲရေးမျဉ်းကြောင်းသို့ ပြန်သွားမည်မဟုတ်သေးကြောင်းကိုသာ အစ္စရေးလ်တို့က အတိအကျပြောနေသည်။

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အက်ဘာအီဘန်ကလည်း “ကျွန်ုပ်တို့သည် နယ်မြေပိုင်ဆိုင်ရယူလိုမှုပေါ်တွင် တောင်းဆိုရပ်တည်ကာ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်မည် မဟုတ်၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ လုံခြုံမှုအခြေခံပေါ်မှာသာ ရပ်တည်ပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်မည်” ဟု စစ်ဖြစ်အပြီး ရက်အနည်းငယ်အကြာတွင် ပြောကြားသည်။

ဆီးရီးယားနိုင်ငံနှင့် တိုက်ပွဲများမပြီးဆုံးသေးမီတွင် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဒါယန်ကလည်း ...

၁။ ဂါဇာကမ်းမြောင်ဒေသနှင့် အနောက်ကမ်းများကို ပြန်ပေးမည်မဟုတ်။

၂။ ဂျေရှုဆလင်မြို့ကို ဆက်လက်သိမ်းပိုက်ထားမည်။ သို့သော် မြို့တွင်း၌ လွတ်လပ်စွာ ကိုးကွယ်ခွင့်ပြုမည်။

၃။ အီရတ်တွင် အစ္စရေးလ်သင်္ဘောများ လွတ်လပ်စွာ သွားလာခွင့်ကို အခိုင်အမာ အာမခံသည်အထိ ရှမ်းအယ်လ်ရိတ်တွင် အစ္စရေးလ်တို့ ဆက်နေမည်။

၄။ စူးအက်တူးမြောင်းတစ်လျှောက် သင်္ဘောခုတ်မောင်းခြင်းကို လုံခြုံမှုပေးရမည်။

၅။ အစ္စရေးလ်နှင့် အာရပ်များအကြား ပြဿနာအားလုံးကို မိမိတို့ချင်း တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်ဖြေရှင်းပေးမည် စသည်ဖြင့် ပြောသည်။

အစ္စရေးလ်ဝန်ကြီးချုပ် အက်ရှ်ကိုးကလည်း အစ္စရေးလ်နိုင်ငံ စတင်တည်ထောင်ကတည်းက တည်ရှိနေသော ဖျက်ဆီးချေမှုန်းပစ်ရန် ခြိမ်းခြောက်နေမှုကို အစ္စရေးလ်က ဖယ်ရှားလိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ဤခြိမ်းခြောက်မှုမျိုးကို

ဘယ်သောအခါတွင်မှ ခွင့်ပြုမည်မဟုတ်ကြောင်းဖြင့် ပြောပြသည်။

အာရပ်အစ္စရေးလ်စစ်ပွဲကြီး ပြီးဆုံးသွားသောအခါတွင် ဝန်ကြီးချုပ် အက်ရှ်ကိုးလ်နှင့် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဒါယန်တို့ကြား၌ ကွာဟချက်ကလေးများ ပြန်ပေါ်လာသည်။ ဒါယန်ပြောသောစကားများကို အက်ရှ်ကိုးလ်က ပယ်ဖျက်မှု ပြင်ဆင်မှုများရှိသည်။ ဒါယန်ကို အစိုးရအဖွဲ့အတွင်းမှ နှုတ်ထွက်စေသည်ဟူသော ကောလဟာလများလည်း ပေါ်ထွက်နေသည်။

ဒါယန်နှင့် ၎င်း၏ ရာဖီဝါတီကလည်း ယခုအောင်ပွဲမှာ ဒါယန်၏ အောင်ပွဲဖြစ်သောကြောင့် အမြတ်ထုတ်ချင်သည်။ အက်ရှ်ကိုးလ်ကလည်း ပြဿနာကို မိမိတို့ဖြေရှင်းနိုင်သည်။ ဝန်ကြီးအချို့ အကြပ်ကိုင်သောကြောင့်သာ ဒါယန်ကို ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးအဖြစ် လက်ခံလိုက်ရသည် စသည်ဖြင့် ပြောသည်။

အက်ရှ်ကိုးလ်နှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အက်ဘာအီဘန်တို့က အမြဲ တန်းပြေလည်ရေးအတွက် ဆွေးနွေးရန် အာရပ်နိုင်ငံများအား တောင်းဆိုနေသည်။ သို့သော် အာရပ်နိုင်ငံများဘက်မှ တုန့်ပြန်ချက် တစ်စုံတစ်ရာကို မရကြသေးချေ။ ဇွန်လ ၁၉-ရက်နေ့က ကျင်းပသည့် ကုလသမဂ္ဂညီလာခံမှာလည်း ဝန်ကြီးအီဘန်က မိမိတို့သည် အာရပ်နိုင်ငံများကို ကူညီလိုကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ စက်မှုလုပ်ငန်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေးများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်လိုကြောင်း ပြောသည်။

အစ္စရေးလ်က သိမ်းပိုက်ထားသည့် နယ်မြေများအတွင်းရှိ အာရပ် အမျိုးသားဒုက္ခသည်များ ပြဿနာမှာလည်း မပြီးဆုံးသေးချေ။ ၁၉၄၈-ခုနှစ်က ဖြစ်ခဲ့သည့် စစ်ပွဲတွင် အာရပ်အမျိုးသားပေါင်း များစွာတို့ အစ္စရေးလ်ပြည်တွင်း မှာကျန်ခဲ့သည်။ ထိုဒုက္ခသည်များကို အီဂျစ်တို့က နိုင်ငံရေးအရ အသုံးချခဲ့သည်။ အီဂျစ်ပြည်တွင်းမှာ ဆူပွက်စေသည့် အဖျက်လုပ်ငန်းများ အကြမ်းဖက်မှုများ ရှိခဲ့သည်။ ထိုအတွေ့အကြုံကလည်း ရှိဖူးနေသောကြောင့် ပြဿနာမှာ လိပ်ခဲတင်းတင်း ပင်ဖြစ်နေသည်။ ယခုစစ်အပြီး၌ ဂါဇာကမ်းမြောက်ဒေသတွင် အီဂျစ်ဒုက္ခသည်ပေါင်း ၃,၁၅,၀၀၀ နှင့် ဂျော်ဒန် အနောက်ဘက်ကမ်းဒေသမှာ ၁၀၀,၀၀၀ ရှိလေသည်။

အာရပ်နိုင်ငံများတွင်လည်း စစ်ပြီးဆုံးသောအခါ ပြဿနာနှစ်ရပ်ဖြင့် ညီညွတ်ရေးကိုအရယူရန် ကြိုးစားနေရသောအချိန်ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်နှင့် အင်္ဂလိပ်ကို ရေနံရောင်းချမှုပပြုရေးနှင့် အစ္စရေးလ်နှင့် ဆွေးနွေးစေရန် မပြုရေးများ ကိုတင်ပြကာ တင်းခံနေကြသည်။

စူးအက်တူးမြောင်းသည် ဗြိတိန်နိုင်ငံအတွက် အရေးကြီးသော တူးမြောင်း ဖြစ်သည်။ ဗြိတိန်နိုင်ငံ ထုတ်ကုန်သွင်းကုန်များ၏ အနည်းဆုံး ၂၀- ရာခိုင်နှုန်းမှာ စူးအက်တူးမြောင်းကိုဖြတ်ပြီး သွားလာနေရသည်။ စူးအက် ပိတ်လိုက်ခြင်းအားဖြင့် ဥရောပတိုက်အဖို့ မိုင်ပေါင်း ၆၂၅၀ အစား အင်္ဂလိပ်တစ်ခုလုံးကို ပတ်သွားရမည်ဖြစ်ရာ မိုင်ပေါင်း ၁၀၇၀၀ ခန့်ဖြစ်လာလေသည်။ ထို့ကြောင့် ရေနံတင် သင်္ဘောကြီးများ အတွက် များစွာထိခိုက်သည်။

ကူပိတ်၊ ဆော်ဒီအာရေဗျ၊ လစ်ဗျား၊ အီရတ်၊ အယ်လ်ဂျီးရီးယားနှင့် အဆူဒါဘီနိုင်ငံများကလည်း စူးအက်တူးမြောင်းပိတ်မှုကို လက်ခံကြသည်။ အာရပ် နိုင်ငံများက အင်္ဂလိပ်ကို ရေနံမပေးရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ကြောင့် အင်္ဂလိပ်၏ ထောက်ပံ့မှုများ ၆၇-ရာခိုင်နှုန်း ထိခိုက်သွားသည်။ အင်္ဂလိပ်တို့သည် ရေနံနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဆက်တိုက်ခံနေရသည်။ ဘီယာဖရာသူပုန်နှင့်ပတ်သက်၍လည်း နိုင်ဂျီးရီးယားက ရေနံမပေးတော့ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိုလည်း ခံခဲ့ရသည်။

အာရပ်နိုင်ငံများမှ ပြင်သစ်နိုင်ငံအနေဖြင့် ဝယ်ယူရရှိသည့်ရေနံများကို အမေရိကန်နှင့်အင်္ဂလိပ်အား ပြန်မရောင်းရဟု အာရပ်နိုင်ငံများက တောင်းဆိုလာ သည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေ မကြာမီမှာပင် ဗြိတိန်နိုင်ငံအတွက် ရေနံများ အာရပ် နိုင်ငံများထဲကပင် ထွက်လာတော့မည် လက္ခဏာများကို မြင်တွေ့နေရသည်။ အာရပ်တို့၏ ညီညွတ်ရေးအတုလော၊ အစစ်လော ခွဲခြားပြမည့်အဖြစ်ကို ငါးမံ ၍ ကြည့်ကြရချေဦးမည်။

အယ်လ်ဂျီးရီးယားသမ္မတ ဘူမီဒီယင်းနှင့် သမ္မတနတ်ဆာတို့နှစ်ဦးမှာ မော်စကိုနှင့်လက်ပွန်းတတီး ဆက်ဆံနေကြသည်။ အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးကို ငြင်းဆန်ခဲ့သော သမ္မတဘူမီဒီယင်းသည် ဇွန်လ ၁၂-ရက်နေ့က မော်စကို ဌာန ဆိုဗီယက်ဝန်ကြီးချုပ် ကိုဆီဂင်နှင့် တွေ့ဆုံသည်။

ဇွန်လ ၂၀-ရက်နေ့၌ ဆိုဗီယက် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်သည် ဤ လှသော စစ်ဘက်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကြီးတစ်ဖွဲ့နှင့်အတူ ကိုင်ရိုမြို့သို့ ရောက် သည်။ လက်နက်တပ်ဆင်ပေးရေး ဆွေးနွေးရန်နှင့် အာရပ်တို့ ရှုံးနိမ့်ရခြင်း အကြောင်းများကို ရှာရန်ဖြစ်သည်။ ကိုဆီဂင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ ရေ နေခိုက် ရှုရှုသမ္မတ ပေါ့ဒ်ဂေါ်ရနီသည် ဇွန်လ ၂၁-ရက်မှ ၂၄-ရက်

ကိုင်ရိုမြို့တွင် ရောက်ရှိနေသည်။

ထိုသို့ရှိနေခိုက် အီဂျစ်တို့ထဲတွင် အမေရိကန် အကူအညီများကို ပြန်လည်ရယူလိုသည့် သဘောများ ပေါ်လာပြန်သည်။ နယူးယောက်နှင့်ဝါရှင်တန် အကြား ဂလပ်စ်ဘိုရိုမြို့ကလေး၌ ထိပ်သီးကွန်ဖရင့်မကျင်းပမီကတည်းက အီဂျစ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဒေါက်တာမိုဟာမက်ဖေါဖီသည် အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး ဒီးန့်ရပ်စ်နှင့် လျှို့ဝှက်ဆွေးနွေးခွင့်ကို တောင်းခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ အီဂျစ်အယ်လ်အာရပ် သတင်းစာက ထိုသတင်းကို နောက်မှဖော်ပြသည်။

ဂျော်ဒန်ဘုရင်ဟူစိန်သည် ဇွန်လ ၂၆-ရက်နေ့ ကုလသမဂ္ဂညီလာခံတွင် မိန့်ခွန်းပြောရင်း အစွဲရေလဲများ ပြန်ရုပ်သိမ်းရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်။ ထို့နောက် သမ္မတဂျွန်ဆင်၊ ဗြိတိန်ဝန်ကြီးချုပ် ဟာရီးလ်ဝီလ်ဆင်၊ ပြင်သစ်သမ္မတ ဂျင်နရယ်ဒီအီနှင့် ရဟန်းမင်းကြီး ပေါလ်(ဆဌမ)တို့နှင့် တွေ့ဆုံသည်။ ဟူစိန်သည် ဇူလိုင် ၁၀-ရက်နေ့၌ အီဂျစ်ပြည်သို့ ရောက်သွားပြီး ကိုင်ရိုလေဆိပ်တွင် သမ္မတနတ်ဆာနှင့် အတိတ်နိမိတ်မကောင်းလှသော အနမ်းကို အပြန်အလှန် နမ်းကြပြန်သည်။

နောက်အပတ်တွင် ကိုင်ရိုမြို့၌ အာရပ် ၅-နိုင်ငံ ထိပ်သီးများဆွေးနွေးကြသည်။ ထိုရက်သတ္တပတ်အတွင်းမှာပင် ဆိုဗီယက်ရေတပ်မှ ဒုံးပျံတင်သင်္ဘောတစ်စင်းအပါအဝင် ရေတပ်သင်္ဘော ၁၃-စင်းတို့ အလက်ဇန္ဒရီးယားနှင့် ပို့ဆက်မြို့များသို့ သွားရောက်လည်ပတ်သည်။ ထိုသင်္ဘောများသည် မည်သည့် ကျူးကျော်မှုကိုမဆို တွန်းလှန်ရန်အသင့်ရှိကြောင်း ရုရှစစ်ဦးစီးချုပ် အက်ဒီမိုင့်ရယ်မိုလိုဆော့ဗ်က ကြေညာသည်။

ကိုင်ရိုမြို့တွင်လည်း သမ္မတနတ်ဆာ၊ ဂျော်ဒန်ဘုရင်ဟူစိန်၊ အယ်လ်ဂျီးရီးယားသမ္မတ ဘူမီဒီယင်း၊ အီရတ်သမ္မတအာရက်ဗ်နှင့် ဆီးရီးယားသမ္မတ အက်တပ်ဆီတို့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကြသည်။ ပထမအကြိမ် ဆွေးနွေးပွဲတွင် နတ်ဆာ ဟူစိန်နှင့် ဘူမီဒီယင်းတို့ ဆွေးနွေးကြပြီး ဒုတိယအကြိမ်၌ နောက်ကျရောက်လာသည့် အာရက်ဗ် အက်တပ်ဆီတို့နှင့် ဆက်လက်ဆွေးနွေးသည်။ ဟူစိန်ကမူ အဆိုပါ အယူသည်းသမားနှစ်ဦး ရောက်လာသည်နှင့်တစ်ပြိုင်တည်း ဂျော်ဒန်သို့ပြန်သွားသည်။

ဂျော်ဒန်ဘုရင်ဟူစိန်သည် ပြဿနာအဝဝကို အစွဲရေလဲနှင့်ဖြေရှင်းရန် များစွာစိတ်ဝင်စားနေသည်။ ဟူစိန်၏အဖိုး အဗဒူလာဘုရင်သည် ဂျူးလူမျိုးများနှင့်အဆက်အသွယ်ရှိသည်ဟု သံသယဖြစ်ပြီး လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်းခံခဲ့ရဖူးသည်။ ယခုလည်း ဘုရင်ဟူစိန်က စိတ်ဝင်စားနေပြန်သည်။ သူပြည်တွင်းသို့ ဝင်နေသော

အီရတ်စစ်တပ်အင်အား ၁၅၀၀၀ သည် မိတ်ဆွေ ဟုတ်မဟုတ်ကို သူလည်းမသိနိုင်
ချေ။ ဇူလိုင် ၁၅-ရက်နေ့၌ ကျော်ဒန်ပြည်တွင် အစိုးရအဖွဲ့သစ်တက်သည်။ အစ္စရေးလ်
နှင့် ကျော်ဒန်တို့ တိုက်ပွဲကလေး စဖြစ်သည်။ အပစ်အခတ်ရပ်စဲပြီးနောက် ပထမဆုံး
ဖြစ်ပွားသော တိုက်ပွဲဖြစ်သည်။

အီဂျစ်ကမူ အစ္စရေးလ်ကိုလက်မခံနိုင်။ ပါလက်စတိုင်းကို ကယ်တင်
မည်ဟူသော သဘောထားကိုလက်ကိုင်ထားဆဲရှိသည်။ သို့ဖြင့် အီဂျစ်နှင့်အစ္စရေး
လ်တို့ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးသဘောတူကြပြီးနောက်၊ ဇူလိုင်လ ၁-ရက်နေ့တွင်
ပထမဆုံးပြင်းထန်သောတိုက်ပွဲ ဖြစ်ပွားလေသည်။

အီဂျစ်တပ်ခွဲတစ်ခွဲသည် ပို့ဆက်ဆိပ်ကမ်းမြို့ တောင်ဘက် ၁၀-မိုင်
ကွာမှနေ၍ ဇူလိုင် ၁-ရက်နေ့ညနေပိုင်းတွင် စူးအက်တူးမြောင်းကိုဖြတ်ကူးလာ
သည်။ ထိုမှစပြီး တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားသည်။

ဒုတိယတိုက်ပွဲမှာ ကွန်တာရာအနီး၌ဖြစ်သည်။ အစ္စရေးလ်တပ်များပေါ်သို့
အမြောက်ဆံများ၊ မော်တာဆံများကျလာသည်။ နောက်နေ့အထိ ဆက်လက်
တိုက်ကြသည်။ အီဂျစ်တို့က တူးမြောင်းကို ဖြတ်ကျော်ရန်ကြိုးစားရာ အစ္စရေးလ်က
အကျော်မခံဘဲ ပြန်မောင်းထုတ်လိုက်သည်။

ဇူလိုင်လ ၈-ရက်နေ့တွင် (အပစ်အခတ်ရပ်စဲပြီးသည့်နောက် ပထမဆုံး)
လေတပ်တိုက်ပွဲ ကွန်တာရာအနီးမှာပင်ဖြစ်သည်။ အီဂျစ် မစ်တိုက် လေယာဉ်
၄-စင်းနှင့် အစ္စရေးလ်တိုက်လေယာဉ် ၂-စင်းတို့ တိုက်ခိုက်ကြသည်။ အီဂျစ်
လေယာဉ်တစ်စင်းကို အစ္စရေးလ်က ပစ်ချလိုက်သည်။

အစ္စရေးလ်လေတပ်က အီဂျစ်အမြောက်များကို နေရာပေါင်းများစွာတွင်
လိုက်လံတိုက်ခိုက်ပစ်သည်။ ပို့ဆက်မြို့နှင့်ကပ်နေသည့် အမြောက်စခန်းများဖြစ်သည်။

ဇူလိုင် ၁၂-ရက်နေ့တွင် တူးမြောင်းဟိုဘက်ဒီဘက် အမြောက်ချင်း
ပစ်ကြသည်။ အစ္စရေးလ်စစ်သား ၈-ယောက် ဒဏ်ရာရသည်။ ဆီနိုင်းကမ်းရိုး
တန်း၏ မြောက်ဘက်ပင်လယ်တွင်းမှာ အီဂျစ်ရေတပ်မှ အမ်တီဘီသင်္ဘောနှစ်စင်းကို
အစ္စရေးလ်ဖျက်သင်္ဘောအီလတ်နှင့် အမ်တီဘီသင်္ဘောများက တိုက်ခိုက်နှစ်မြုပ်ပစ်
လိုက်ကြသည်။

ဇူလိုင် ၁၄-ရက်နေ့တွင် စူးအက်မြို့အနီး၌ အစ္စရေးလ်လေယာဉ် ၄-
စင်းနှင့် တို့ဖစ်အနီး၌ တစ်စင်းပစ်ချလိုက်ကြောင်း အီဂျစ်ကကြေညာသည်။ အစ္စ
ရေးလ်ကမူ မိမိတို့လေယာဉ်များအားလုံး လုံခြုံကြောင်းပြောသည်။

၂၄-နာရီအတွင်း တိုက်ပွဲများကျယ်ပြန့်လာသည်။ နေရာအမြောက်
အမြားသို့ ကူးစက်လာသည်။ ကုလသမဂ္ဂအကဲခတ်အဖွဲ့ဝင်များက နေရာဝင်ယူ

နိုင်ရန် ပြင်ဆင်ကြသည်။ အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး မျဉ်းကြောင်းကို အစွဲအမူက တူးမြောင်းထဲ အရောက်ဆွဲချလာသည်။ တူးမြောင်းအလည်ခေါင်တည့်တည့်ကို အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးလမ်းကြောင်းလုပ်ရန်နှင့် နှစ်နိုင်ငံသဘောများ သူ့ဘက် ကိုယ့်ဘက် ရေကြောင်းအတိုင်း သွားရန် အစွဲအမူက ကွယ်ရေးဝန်ကြီးဒါယန်က ကုလသမဂ္ဂ တပ်၏ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အော့ဒ်ဘူးလ်အား ပြောသည်။

ဇူလိုင် ၁၅-ရက်နေ့၌ ကက်ဘရစ်နှင့် အယ်လ်ဖါဒန်တွင် အီဂျစ်တို့က တင့်ကားကြီးများ၊ အမြောက်ကြီးများဖြင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်သည်။ အစွဲအမူလဲ လေတပ်က နှစ်နေရာစလုံးတွင် ဗုံးကြဲပစ်သည်။ အမြောက်နှင့်ပစ်၍ အစွဲအမူလဲ လေယာဉ်တစ်စင်းကျသည်။ လေယာဉ်မှူးမှာမူ လေထီးနှင့်ခုန်ဆင်းပြီး လွတ်မြောက် လာသည်။ ထိုနေ့တိုက်ပွဲ၌ အစွဲအမူလဲ ၇-ဦးကျပြီး ၂၂-ဦး ဒဏ်ရာရသည်။

ဇူလိုင်လ ၁၇-ရက်နေ့တွင် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံတက်ရန် ကိုဆီဂင် အမေရိကန်သို့ သွားသည်။ ပဲရစ်ဝင်ပြီး သမ္မတဒီဂေါနှင့်တွေ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂသို့ရောက်သောအခါ အစွဲအမူလဲကို ရှုတ်ချရန်နှင့် သူ့တပ်များပြန်ရပ်သိမ်း သွားရေးကို ထပ်မံကြိုးစားသည်။ ကျူးကျော်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး ထိရောက်စွာ အရေးယူရန် လုံခြုံရေးကောင်စီအား တင်ပြသည်။ အစွဲအမူလဲသည် ဟစ်တလာလို ပြုကျင့်ကြောင်းပြောသည်။

အစွဲအမူလဲနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အီဘန်က မိန့်ခွန်းပြောသောအခါ ကိုဆီဂင်နှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဂရိမီကိုတို့ စည်းဝေးခမ်းမအတွင်းမှ သပိတ် မှောက်ထွက်ခွာသွားသည်။ နောက်ဆုံး ဝိုင်းဝန်းဆွေးနွေးကာ ရုရှအဆိုကို ပယ်ချ သည်။

ကိုဆီဂင်သည် သမ္မတဂျွန်ဆင်နှင့် ဇွန် ၂၃-ရက်နေ့တွင် တစ်ကြိမ်၊ ၂၅-ရက်နေ့တွင် တစ်ကြိမ် နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် နှစ်ယောက်တည်း အချိန်ကြာမြင့် စွာ ဆွေးနွေးကြသည်။ များစွာ အောင်မြင်မှုရှိကြသည်ဟု ဆိုသည်။ အနည်းဆုံး အမေရိကန်နှင့် ရုရှအနေဖြင့်မဟုတ်ဘဲ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးသဘောအရ ဆွေးနွေးကြ ခြင်းသည်ပင်လျှင် အောင်မြင်သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ နယူးယောက်နှင့်ဝါရှင်တန် ကြား ဂလပ်စ်ဘိုရီမြို့ကလေးတွင် ဆွေးနွေးကြခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းဆွေးနွေးပွဲ၌ အောက်ပါအချက် ၁၀-ချက်ကို ဂျွန်ဆင်က ကိုဆီဂင်အားတင်ပြကြောင်းဖြင့် ဇူလိုင်လ ၄-ရက်နေ့ ကုလသမဂ္ဂညီလာခံတွင် အမေရိကန်ကိုယ်စားလှယ် အာသာဂိုးလ်ဘတ်

က တင်ပြသည်။

၁။ လက်နက်ကိုင်တပ်များအားလုံး ဆုတ်ခွာပြီး နိုင်ငံအချင်းချင်း စစ်ပွဲများရပ်ရန်။

၂။ လွတ်လပ်သော အမျိုးသားနိုင်ငံအဖြစ် တည်ရှိခြင်းကို အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအားလုံးက လေးစားရန်။

၃။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းနိုင်ငံများ၏ နယ်မြေပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် နိုင်ငံရေးလွတ်လပ်ခွင့်ကို အာမခံရန်။

၄။ ထိုဒေသရှိ နိုင်ငံအားလုံး၏ လုံခြုံမှုအတွက် ကာကွယ်မှုကို အာမခံရန်။

၅။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသနိုင်ငံများသည် စစ်အင်အားဖြင့် ဆက်ဆံခြင်းကို စွန့်လွှတ်ရန်။

၆။ နိုင်ငံတကာ ရေကြောင်းအတွင်း သင်္ဘောအားလုံး လွတ်လပ်စွာ သွားလာခွင့်ကိုပေးရန်။

၇။ ဒုက္ခသည်များ ပြဿနာနှင့်ပတ်သက်ပြီး ခိုင်မြဲသော ဖြေရှင်းမှုကို ပြုလုပ်ပေးရန်။

၈။ အမျိုးသား စီးပွားရေးနှင့် လူနေမှုအဆင့်အတန်းများသည် လက်နက်အင်အားထက် ပိုမိုသာလွန်အောင် ပြုလုပ်ရေးသဘောတူရန်။

၉။ မြင့်မြတ်သော နယ်မြေများ ကာကွယ်ရေးနှင့် လွတ်လပ်စွာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်၊ ကိုးကွယ်ခွင့် စသည်များကို လုံခြုံမှုပေးရန်။

၁၀။ အထက်ဖော်ပြပါအချက်များကို ကုလသမဂ္ဂအနေဖြင့် ကူညီအကောင်အထည်ဖော်ပေးရန် စသည်တို့ဖြစ်သည်။

ဇူလိုင်လ ၄-ရက်နေ့ ကုလသမဂ္ဂညီလာခံတွင် အဆို ၃-ခုကို မဲခွဲရသည်။ ပထမအဆိုမှာ ရုရှကတင်သွင်းသော အစ္စရေးလ်ကို ကျူးကျော်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး သူတပ်များအားလုံး ပြန်ဆုတ်သွားရန် အဆိုဖြစ်သည်။ ထောက်ခံမဲ ၂၂-မဲ၊ ကန့်ကွက်မဲ ၇၁-မဲ၊ ကြားနေမဲ ၂၇-မဲဖြင့် ပယ်ချခံရသည်။

ဒုတိယအဆိုမှာ ယူဂိုဆလပ်နိုင်ငံက တင်သွင်းသော အစ္စရေးလ်တပ်များ ၁၉၄၈-ခုနှစ် အတိုက်ခိုက်ရပ်စဲရေး မျဉ်းကြောင်းသို့ ပြန်ဆုတ်ရန်နှင့် အာရပ်များနှင့်ပေါင်းပြီး တိုင်းပြည်ချင်း စစ်ပွဲများရပ်ရန် အဆိုဖြစ်သည်။ ထောက်ခံမဲ ၅၃-မဲ၊ ကန့်ကွက်မဲ ၄၆-မဲ၊ ကြားနေမဲ ၃၀ ရသည်။ အဖွဲ့ဝင်၏ ၃ပုံ ၂ပုံ မရ၍ ပယ်ချခံရသည်။

တတိယအဆိုမှာ လက်တင်အမေရိကနိုင်ငံ တစ်ခုကတင်သွင်းသော

အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ ဖြေရှင်းမှုများပြီးသောအခါ အစွရေးလ်က ပြန်ဆုတ်ပေးရန်အဆိုဖြစ်သည်။ ထိုအဆိုကိုလည်း ထောက်ခံမဲ ၅၅-မဲ၊ ကန့်ကွက်မဲ ၄၃-မဲ၊ ကြားနေမဲ ၂၀-ဖြင့် ထောက်ခံမဲ ၃၃၊ ၂ပုံ မပြည့်၍ ပယ်ချခံရသည်။

အီဂျစ်၊ အစွရေးလ် ထပ်မံတိုက်ခိုက်မှုများ ဖြစ်ပွားအပြီး ဇူလိုင်လ ၁၀-ရက်နေ့တွင် ရေကြောင်း နှစ်ဖက်စလုံးတွင် အကဲခတ်အဖွဲ့များထားရန် လုံခြုံရေးကောင်စီက သဘောတူလိုက်သည်။ သူတို့သည် ဇူလိုင်လ ၁၆-ရက်နေ့ ညနေပိုင်း၌ ထိုနေရာများတွင် စတင်နေရာယူရန်ဖြစ်သည်။ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်ကို အစွရေးအား ရှင်းပြနေရသေးသောကြောင့် ဇူလိုင် ၁၇-ရက်နေ့ ညနေ ၄-နာရီတွင်မှ အကဲခတ်အဖွဲ့များ နေရာယူနိုင်ကြသည်။

ဇူလိုင်လ ၂၃-ရက်နေ့တွင် သမ္မတနတ်ဆာက ကိုင်ရှိသည့် မိန့်ခွန်းပြောကြားရာ၊ အာရပ်ပြည်ထောင်စု လက်နက်ကိုင်တပ်များ ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်များကို အစွရေးလ်အား တိုက်ခိုက်နိုင်ရန်အတွက် ပြန်လည်ဖြည့်တင်းစည်းရုံးပြီးပြုဖြစ်ကြောင်း၊ အာရပ်တို့အဖို့ ထိုင်နေမလား၊ ထတိုက်မလားဆိုသည့် မေးခွန်းအတွက် အဖြေတစ်ခုသာရှိကြောင်း၊ အာရပ်ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး စစ်ပြင်နိုင်ရန်အတွက် နေရာတကာမှာ ရုန်းကန်ကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ပထမစစ်ပွဲတစ်ပွဲ၏ အရှုံးသည် အပြီးသတ် အရှုံးမဟုတ်သေးကြောင်းဖြင့် နတ်ဆာက ထည့်သွင်းပြောသွားသည်။

အစွရေးလ်ကို နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအဖြစ် အာရပ်နိုင်ငံများက အသိအမှတ်ပြုရေး၊ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ၏ ငြိမ်းချမ်းရေးကို ခိုင်မြဲအောင် တည်ဆောက်ရေး၊ လတ်တလောပေါ်နေသည့် ရှင်းမရသေးသော ပြဿနာများကို ငြိမ်းချမ်းစွာဖြေရှင်းရေးတို့အတွက် နိုင်ငံတိုင်းက ကြိုးစားအားထုတ်လုပ်ကြရပါဦးမည်။

အထောက်အကူလှအောင်